MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

2 '86

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viaţă nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAŢIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R.S. ROMÂNIA

FOTO COPERTĂ:

Formaţia artistică a Filialei Baia Mare, cîştigătoare (împreună cu formaţia Filialei Botoşani) a locului I şi laureată a Concursului formaţiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor (ediţia a III-a).

SUMAR

65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român
ŢARA ÎNAINTEAZĂ DEMN SPRE MĂREŢ VIITOR (1)
Mariana Preda: Sîntem datori (versuri) (2)
Plenara Consiliului Central al asociaţiei (3)
Sofica Zdrinca: Finala Concursului formaţiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor (5)
Concursul de proză şi poezie — ediţia 1986 (7)
Victor Bănac: Dimineaţa de fîntînă (versuri) (7)
George Cârligeanu: Clipa de-a pururi (versuri) (8)
Manda Mayer: Cîntecul inimii (versuri) (8)
Lidia Bîrsan: Pace (versuri) (8)
Ioan Mihail Popa: La teiul veşnic (versuri) (8)
Ana Şulumete: „Popasuri la vetrele istoriei româneşti (concursul „Prietenii cărţii braile"
Fl. Oprescu şi **T. Lăpădatu:** Realizări şi perspective la Coop. „Munca" — Bucureşti (10)
Colectivul de muncitori presatori de la „Metalica" — Bucureşti (12)
Hristache Postolea: Ion Borşan — un foarte bun muncitor şi activist (13)
Prof. **Teodor Bendea:** Un columbofil nevăzător (13)
De la corespondenţii noştri (14)
O serbare şcolară — spectacol (16)
Înv. **Aurel Bulancea:** 25 de ani de la înfiinţarea Şcolii generale pentru nevăzători din Tg. Frumos (18)
Ioan Dodiţă: Gheorghe Bursuc — un neobosit activist pentru propăşirea asociaţiei şi membrilor ei (19)
Ioan Timiş Palatinus: De vorbă cu prof. univ. Ion Drăgan (20)
Prof. **Maria Cirdei-Martinescu** şi prof. **Th. Mereuţă:** Instruirea elevilor în spiritul muncii (21)
O echipă de sportivi nevăzători din R.S. România, în Olanda (22)
Dr. **Cr. Ştefănescu:**
— Presopunctura. Ghid terapeutic (11) (23)
— Masajul spatelui şi regiunii lombosacrate (24)
Dr. **Aurel Rosin:** Tulburările oculare produse de fumat (25)
Prof. **I. Marcu:** **Pierre Villey:** Pedagogia nevăzătorilor (26)
Prof. **Traian Oros:** Lectura ca plăcere şi necesitate (27)
N. Ionescu: Luna mai (versuri) (27)
Cadran mondial (28)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XVIII Nr. 2 (63) 1986

1921-1986

65 de ani de la făurirea PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Țara înaintează demn spre măreț viitor

Sînt în istorie evenimente a căror întreagă semnificație este reliefată de scurgerea timpului, numai trecerea anilor întregindu-le adevărata importanță. Un asemenea eveniment este și făurirea cu 65 de ani în urmă a Partidului Comunist Român — moment istoric în dezvoltarea mișcării muncitorești din patria noastră, în organizarea luptei maselor asuprite, pentru prefaceri sociale.

Marile evenimente sînt întotdeauna pregătite de o întreagă evoluție istorică. Momentul evocat este rodul unui asemenea îndelungat proces de acumulări, ale cărui puncte esențiale sînt marile mișcări pentru dreptate socială și libertate națională din secolul trecut, închegarea primelor organizații profesionale ale clasei muncitoare, pătrunderea socialismului științific și constituirea cluburilor muncitorești, care au culminat cu marea izbîndă din 1893 — apariția primului partid politic al clasei muncitoare.

Împlinirea, la 8 mai, a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român a avut loc, anul acesta, în condițiile în care poporul nostru, pășind în noul cincinal, este angajat ferm în construcția socialistă. De asemenea, evenimentul a avut loc în Anul Internațional al Păcii, an care trebuie să marcheze trecerea la măsuri reale de salvare a păcii pe întreaga planetă. Este un minunat prilej pentru a evoca lupta necurmată a partidului împotriva pericolului fascist, atașamentul său profund față de cauza libertății și a independenței României.

Bătăliile de clasă din iarna lui '33, crearea Comitetului Național Antifascist, demonstrațiile pentru apărarea democrației din mai 1936, marea demonstrație de la 1 Mai 1939, alături de sute și sute de alte acțiuni, învederează că pe steagul de luptă al partidului, independența și libertatea patriei au fost înscrise la loc de cinste.

Prestigiul său de partid politic, devotat intereselor fundamentale ale țării a fost ilustrativ probat de hotărîrea cu care forțele progresiste ale națiunii au urmat partidul comunist, organizator și conducător al glorioasei revoluții de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944, care a deschis calea unor profunde transformări politice și sociale în viața României.

În acei ani de luptă eroică, în rîndul partidului s-au format și călit militanți curajoși. Între aceștia, se desprinde figura luminoasă a tînărului comunist Nicolae Ceaușescu. Prezent în marile acțiuni politice ale acelei perioade grele, arestat și judecat, înfruntînd prigoana regimului în lagăre și închisori, revoluționarul Nicolae Ceaușescu s-a impus încă de pe atunci în conștiința națiunii drept una dintre cele mai luminoase figuri de înflăcărat patriot și strălucit organizator.

Capacitatea partidului de a conduce în mod științific amplul program al edificării socialiste s-a ilustrat cu deosebire în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea.

Tot ce s-a realizat în această glorioasă perioadă este intim legat de modul original în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a regîndit rolul și misiunea partidului în societate.

În spiritul celor mai înalte tradiții ale gîndirii socialiste din țara noastră, partidul a fost conceput drept centrul vital al societății, afirmîndu-și funcția de forță politică conducătoare din interiorul colectivelor, în strîns dialog, într-o conlucrare activă cu oamenii muncii.

„Partidul va fi puternic și își va îndeplini rolul său numai împreună cu masele, cu întregul popor". Această apreciere din Raportul la Congresul al XIII-lea sintetizează o întreagă experiență și proiectează în același timp, principala modalitate de exercitare a rolului conducător — dialogul activ cu masele, adoptarea hotărîrilor în strînsă conlucrare cu poporul.

Exercitarea în bune condiții a rolului conducător al partidului este strîns asociată de soluționarea problemelor pe care le ridică dezvoltarea patriei noastre, de asigurarea tuturor condițiilor ca mersul construcției socialiste să se situeze mereu pe o linie ascendentă.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, omenirea pășește într-o nouă etapă a revoluției științifico-tehnice, care ridică cerințe deosebite în fața tuturor țărilor, cu deosebire în fața statelor ce și-au propus să-și dezvolte economia la nivelul celor mai avansate cuceriri pe plan mondial. A soluționa problemele dezvoltării în lumina acestor exigențe, a învinge și depăși o serie de influențe negative ale crizei mondiale este o fundamentală răspundere politică a partidului în ansamblu, pentru că toate problemele, de la ridicarea nivelului de trai, la cele ale înfăptuirii țelurilor pe care ni le propunem, depind nemijlocit de modul în care sînt soluționate problemele dezvoltării, se asigură mersul ascendent al României.

Într-o epocă de mari prefaceri pe toate planurile, dezvoltarea spiritului revoluționar, stimularea răspunderii angajării și dăruirii în muncă se constituie în premise esențiale ale perfecționării activității partidului, ale progresului general al patriei.

Exigența cu care apreciem rezultatele propriei munci, spiritul de inițiativă și răspundere, angajarea în soluționarea problemelor capătă o deosebită importanță pentru exercitarea în bune condiții a rolului conducător ce revine partidului.

Forța partidului este, așa cum aprecia tovarășul Nicolae Ceaușescu, forța organizațiilor sale componente, a tuturor membrilor de partid. Îndeplinirea răspunderilor ce revin partidului în ansamblu depinde de modul în care fiecare organizație în parte își afirmă capacitatea de mobilizare a colectivelor de oameni ai muncii în opera de edificare a noii societăți, instaurează la fiecare loc de muncă un climat de angajare și combativitate, de ordine și disciplină.

Corolarul acestei politici creatoare, realiste, îl constituie întărirea continuă a legăturilor dintre partid și popor, creșterea unității și coeziunii societății noastre. Unitate ce-și trage seva din caracterul științific al politicii partidului, din modul în care își exercită partidul rolul conducător, din conlucrarea strînsă dintre partid și mase, pentru înfăptuirea programului partidului, a hotărîrilor adoptate la Congresul al XIII-lea, pentru progresul continuu, multilateral al patriei noastre socialiste, pentru înaintarea cu fermitate spre viitorul comunist.

SÎNTEM DATORI

Sîntem datori să spunem România,
Căci ea e țara-n care ne-am născut;
Sîntem datori să spunem Ceaușescu,
Căci el ne e părinte și e scut!

Numele său de-acum se împletește,
Cu tot ce-avem mai bun și mai de preț,
Căci prin strădanie, curaj și muncă,
El ne creează un destin măreț!

Datori sîntem să îl iubim de-a pururi,
Pe ctitorul supremei fericiri,
Căci el ne-ndreaptă către culmi de glorii
Și ne călăuzește spre-mpliniri!

Mariana **PREDA**

Plenara Consiliului Central al asociației

În ziua de 25 martie a.c., a avut loc plenara Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R. S. România, care a analizat activitatea desfășurată de aceasta pe 1985.

Au participat membrii consiliului, președinții filialelor, responsabilii Asociației nevăzătorilor din R. S. România, care a analizat activitatea iar ca invitați reprezentanți ai Ministerului Muncii, UCECOM-ului, Ministerului Agriculturii, precum și ai unor cooperative de invalizi.

Plasată sub imperativele celui de-al XIII-lea Congres al partidului, a aniversării a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român și a îndeplinirii sarcinilor primului an al actualului cincinal 1986-1990, plenara și-a desfășurat lucrările în spiritul hotărîrilor și indicațiilor date în documentele de partid și de stat, al atașamentului pentru idealul construirii socialismului în patria noastră. Ea a constituit, pentru cei fără vedere, un prilej de a-și manifesta recunoștința față de politica social-umanitară a partidului și statului nostru, de a-și exprima hotărîrea de a munci exemplar, alături de ceilalți cetățeni ai patriei, la realizarea sarcinilor ce le revin, în unitățile în care activează, precum și în cadrul asociației.

Darea de seamă asupra activității asociației pe 1985, execuția bugetară, nota controlului financiar intern au evidențiat rezultatele bune obținute în munca cu și pentru nevăzători pe plan organizatoric, social, cultural și sportiv. De asemenea, planul de muncă pe 1986 și cel de venituri și cheltuieli, aprobate în urma discutării lor, constituie premise ale obținerii unor rezultate și mai bune în anul în curs.

Lucrările ședinței au fost conduse de Gh. Pop, vicepreședinte al asociației, președinte al Filialei Brașov.

Intervențiile participanților pe marginea materialelor prezentate s-au axat, în general, pe principalele probleme de muncă și viață ale nevăzătorilor, o atenție deosebită acordîndu-se și în acest an celor referitoare la încadrarea absolvenților, la necesitatea creării de noi secții pentru nevăzători, la extinderea unor meserii accesibile lor, la pregătirea elevilor din școlile speciale, la îmbunătățirea activității studioului de imprimări al asociației ș.a.

Astfel, Petru Timiș, Cseppentö Lajos și Carol Szijjarto de la filialele Cluj-Napoca, Oradea și Timișoara, filiale care nu au reușit să încadreze toți absolvenții, în ciuda eforturilor depuse, au solicitat reprezentanților UCECOM-ului să fie sprijiniți în înființarea de noi secții pentru nevăzători, la Bistrița-Năsăud, Sălaj și Caraș Severin.

Numeroși participanți, printre care Gh. Chițescu (Iași) și Petru Timiș (Cluj-Napoca) au pus în discuție necesitatea extinderii unor meserii accesibile nevăzătorilor, ca telefonia și împletiturile de coșuri.

O problemă la care s-a referit majoritatea președinților de filiale a fost cea a lipsei de materii prime, la secțiile de cartonaje și perii ale cooperativelor de invalizi. Cităm aici, cu deosebire, pe cele din orașele Oradea, Cluj-Napoca, Turda, Timișoara, Baia Mare ș.a.

Legat de buna funcționare a cooperativelor, mai mulți președinți de cooperative au solicitat sprijinul UCECOM-ului pentru dotarea cu utilaje a unor unități, în special a secțiilor ce urmează a se înființa în județele amintite.

O problemă pusă în discuție, cu acuitate, de participanții la plenară a fost cea a obținerii unui act normativ, prin care să se acorde exclusivitatea executării de către nevăzători a unor produse. Astfel, Mihai Drăghici, președintele Filialei Pitești a informat plenara că pe teritoriul filialei au fost create numeroase secții de cartonaj de către diverse unități, care primesc comenzi, dar nu angajează handicapați de vedere.

Dintre celelalte probleme care preocupă pe nevăzători, puse în discuție, amintim pe cea a nevăzătorilor din mediul rural, care au venituri reduse și trebuie să fie sprijiniți, sub toate aspectele (N. Bunduc, V. Buciuman, P. Timiș ș a.), pe cea a nevăzătorilor care nu se pot stabili în orașele declarate „închise", neavînd buletine eliberate de orașele respective (M. Berescu. M. Drăghici, C. Szijjarto).

Mai mulți participanți la plenară, printre care și invitați, au subliniat necesitatea colaborării între UCECOM și asociație pe de o parte, și între asociație și școlile speciale, pe de altă parte, în vederea rezolvării problemelor de încadrare a nevăzătorilor, de pregătire a lor pentru muncă și viață (L. Cseppentö, Gh. Chițescu, C. Mirea).

În discuțiile care au avut loc, s-au semnalat unele lipsuri survenite în activitatea asociației : calitatea slabă a înregistrărilor la studioul de imprimări, abandonarea propunerii de înființare a unei fonoteci centrale, întîrzieri în executarea bastoanelor, numărul insuficient de cărți înregistrate pe bandă, pentru copii și tineret, lipsa ceasurilor de masă și altele.

Mulți dintre membrii Consiliului Central au adus la cunoștința celor prezenți, dificultățile existente la filialele de care aparțin.

Participanții s-au referit de asemenea la organizarea conferinței pe țară a nevăzătorilor și la necesitatea unor completări în statutul asociației, completări care să permită cooptarea de noi membri în Consiliul Central.

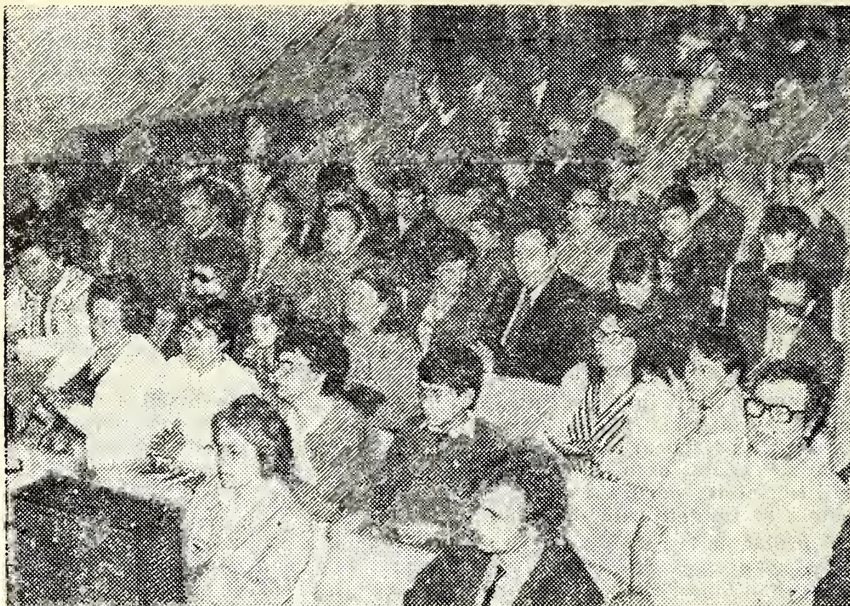
Tov. Cornel Neațu (UCECOM) a informat pe participanți că scopul cooperației meșteșugărești, ca organizație economică și de producție este acela de a realiza produse de calitate, care să se vîndă. UCECOM-ul s-a străduit să împace acest deziderat cu asigurarea lucrului pentru invalizii de toate gradele.

Din discuțiile purtate, a reieșit că sub acest aspect nu s-a făcut totul. O colaborare strînsă între UCECOM și asociație ar putea duce la înlăturarea multor dificultăți. În ceea ce privește aprovizionarea cu materia primă și desfacerea produselor, se întîmpină foarte multe greutăți. Se speră, ca urmare a demersurilor susținute, să se asigure materia primă necesară, mai ales pentru cei fără vedere. Cît despre organizarea activității de producție în unitățile în care lucrează nevăzătorii, în ultima perioadă a existat o mai mare preocupare, urmărindu-se în același timp și dotarea acestor unități cu utilaje și scule, lărgirea gamei de meserii etc.

În rezolvarea acestei ultime probleme a subliniat ca fiind necesar și sprijinul Ministerului Muncii.

Referitor la secțiile ce urmează să fie înființate, se va acorda tot sprijinul necesar. De asemenea, va aduce la cunoștința conducerii UCECOM-ului toate problemele ridicate și se va preocupa personal de rezolvarea lor.

În cuvîntul său, tov. Constantin Mirea de la Direcția de Asigurări sociale a Ministerului Muncii a apreciat că în ansamblu activitatea asociației s-a desfășurat corespunzător menirii pe care o are și în conformitate cu sarcinile stabilite în statut, respectîndu-se legile care reglementează problemele nevăzătorilor. În continuare, tov. Mirea s-a referit la încadrarea în muncă a nevăzătorilor, la depistarea elevilor cu deficiențe vizuale etc., la di-

Vedere din sală, în timpul Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor

versificarea meseriilor accesibile lor, domenii în care s-au obținut realizări, nu însă pe măsura posibilităților. Tov. Mirea s-a mai referit la necesitatea îmbunătățirii activității cultural-educative, a imprimărilor.

Tov. Constanța Lazăr (UNCAP), referindu-se la situația nevăzătorilor din mediul rural, consideră că în colaborare cu UCECOM-ul s-ar putea organiza secții lucrative pentru aceștia în zonele unde sînt nevăzători mai mulți, prin mărirea suprafețelor cultivate cu sorg. În acest scop, pe viitor va ține legătura cu UNCAP-ul și va aduce la cunoștința acestuia, propunerile participanților la plenară.

Tov. Al. Micu, secretar responsabil al asociației și Gh. Pop, vicepreședinte au răspuns la problemele ridicate de participanți, apreciind totodată activitatea desfășurată de aceștia și de activul filialelor, pentru propășirea asociației și membrilor ei. Cu acest prilej, au subliniat, ca obiectiv de bază, colaborarea tuturor factorilor implicați în rezolvarea problemelor de muncă și viață ale celor fără vedere. În acest sens, activul obștesc și cel retribuit al filialelor au obligația de a depune eforturi și mai mari, pentru înlăturarea multora dintre dificultățile amintite în cadrul plenarei.

La ultimul punct al ordinii de zi (probleme organizatorice), tov. Gh. Pop, pornind de la faptul că data ținerii celei de a IV-a conferințe pe țară a nevăzătorilor nu este stabilită, a făcut următoarele propuneri :

— în intervalul dintre conferințe, cînd cea care urmează să se țină, nu are loc, să se procedeze la noi cooptări de membri în organele colective de conducere ;

— în același interval dintre conferințe, cînd ultima nu se ține la termenul stabilit, să se procedeze la completarea consiliilor de conducere a filialelor, cei cooptați urmînd a fi supuși aprobării Biroului executiv al Consilului Central.

Tovarășul Alex. Micu a citit textul cu completarea propusă la statut, pe care îl reproducem în cele ce urmează :

a) Introducerea la art. 16 a următorului aliniat :

(5) În situația în care nu mai sînt membri supleanți, Consiliul Central poate coopta, prin vot deschis, membri din rîndul celor mai activi membri ai asociației, respectîndu-se, pe cît posibil reprezentarea teritorială.

b) Introducerea la art. 26 a următoarelor aliniate :

(6) În situația în care nu mai sînt membri supleanți, consiliul de conducere poate coopta, prin vot deschis, membri din rîndul celor mai activi membri ai filialei, respectîndu-se, pe cît posibil, reprezentarea teritorială.

(7) Cooptările în consiliile de conducere ale filialelor se confirmă de Biroul executiv al Consiliului Central.

Textul a fost aprobat în unanimitate de plenară și el urmează să facă parte din statut.

În continuare, tov. Gh. Pop, referindu-se la situația de provizorat existentă în conducerea asociației, a propus alegerea președintelui acesteia, prin vot deschis, și nu așa cum prevede statutul (prin vot secret).

Ca urmare a hotărîrilor luate, în funcția de președinte, pînă la data cînd va avea loc Conferința pe țară, a fost ales Viorel Crăciun, profesor la Centrul școlar nr. *1* — București.

Invitat la plenară, în mijlocul participanților, tovarășul Viorel Crăciun a mulțumit pentru încrederea ce i s-a acordat, angajîndu-se să militeze cu toată fermitatea pentru propășirea asociației și a membrilor ei.

Sesiuni de comunicări privind recuperarea capacității de muncă

Recent au avut loc, sub egida Uniunii societăților de științe medicale și a M.M. — I.E.M.R.C.M. —, sesiunea științifică anuală a institutului și o sesiune de comunicări privind evaluarea și recuperarea capacității de muncă a bolnavilor cu afecțiuni cardiovasculare.

Cu acest prilej, au fost subliniate rezultatele bune obținute anul trecut în influențarea fenomenului de invaliditate și în domeniul integrării socioprofesionale a invalizilor și a handicapaților.

În acest context, au fost prezentate și aspecte referitoare la cercetarea și practica integrării socioprofesionale a deficienților vizuali.

S-a subliniat importanța conclucrării unităților I.E.M.R.C.M., cu filialele asociației și cu unitățile de producție, în care sînt încadrați deficienții vizuali, în urmărirea dinamică a procesului de integrare în muncă și în viața socială.

Ambele manifestări au pus în evidență efortul cercetătorilor, al specialiștilor pentru îmbunătățirea actului de evaluare și recuperare a capacității de muncă, precum și măsurile complexe vizînd integrarea socioprofesională a invalizilor.

Constantin OLTEANU —
cercetător științific principal
la I.E.M.R.C.M.

ÎN CINSTEA GLORIOSULUI JUBILEU AL PARTIDULUI

Finala Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor din țara noastră

În cadrul manifestărilor organizate de asociație, în cinstea aniversării a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român și a Anului Internațional al Păcii, în zilele de 10—11 mai a.c., s-a desfășurat la Clubul finanțe — bănci, din Capitală, faza finală a celei de-a treia ediții a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor.

Amintim că această acțiune cultural-artistică — cea mai importantă dintre acțiunile de acest gen din cadrul asociației — a fost inițiată în condițiile stimulatoare și generoase ale marelui Festival național „Cîntarea României".

Actuala ediție a concursului, avînd ca generic „Slăvim în vers și cîntec patria, partidul, pacea" a constituit, ca și cele lalte ediții, un minunat prilej pentru cei fără vedere de a-și aduce omagiul lor fierbinte și de a-și manifesta recunoștința, pentru condițiile ce le-au fost create de partidul și statul nostru, pentru deplina lor integrare în viața economică, politică socială și culturală a țării.

Totodată, concursul a constituit un prilej de popularizare, în rîndul celor cu vedere, a posibilităților de afirmare pe tărîm artistic, ale nevăzătorilor.

În cele două zile de întrecere au evoluat, pe scena amintită, într-o sală arhiplină, 110 talentați artiști amatori (de pe

Aurel Surugiu (Botoșani), locul I la moment satiric și laureat al Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor

cuprinsul celor 14 filiale teritoriale, prezente la concurs), oameni de diferite profesii : muncitori cooperatori, masori, profesori etc., toți fruntași în producție și exemple de hărnicie în unitățile unde activează.

Organizat sub forma unui spectacol unitar, concursul a excelat prin cîntece din folclorul nostru vechi și nou, specific zonelor reprezentate de participanți, care au făcut să răsune pe scenă atît ritmurile tărăgănate ale melodiilor de jale sau de dor, cît și cele vesele sau săltărețe, de joc, de voie bună și bucurie pentru viața pe care o trăiesc astăzi, încîntîndu-ne în același timp și privirile, cu frumusețea și varietatea de culori a costumelor populare, de pe toate meleagurile țării.

Ce putea fi mai autentic și emoționant, în folclorul și textele prezentate, decît acel cîntec care ne-a povestit despre urcarea și coborîrea oilor de la munte, interpretat de rapsodul Ana Obîrșe, de la Filiala Brașov sau cîntecele haiducești prezentate de grupul vocal al Filialei Botoșani ; decît acel montaj literar-muzical al Filialei Baia Mare, care ne-a înfățișat datinile populare ale maramureșenilor, într-un decor autentic, de casă țărănească, din Oaș sau acele jocuri populare ardelenești, moldovenești și muntenești, care au bucurat, veacuri de-a rîndul, inimile

fetelor și feciorilor, duminicile, la horele din sate ?

Concurenții au dat glas deopotrivă cîntecelor închinate păcii, bucuriei de a trăi ; au dat glas melodiilor de dragoste și dor, din repertoriul muzicii ușoare și al romanțelor.

Trebuie să subliniem cu satisfacție că pe scenă au evoluat adevărații virtuozi ai instrumentelor muzicale, distingîndu-se la vioară Ion Horătău (Filiala Bacău), Constantin Surugiu (Filiala Botoșani), Traian Ciortea (Filiala Cluj-Napoca) și Sidor Sulici (Fil. Baia Mare) ; la acordeon Ioan Suciuc (Filiala Tg. Mureș), Ion Ursu (Filiala Iași) ; la fluier Ioan Iancu (Filiala Alba Iulia) ș.a.

Am trăit clipe de emoție alături de cei care, cu un deosebit talent, au dat glas neasemuitei frumuseți a „Mioriței", recitată, pe un fond muzical sugestiv, de Gavriș Ruvin, de la Cluj-Napoca, purității și dramatismului din „Moartea căprioarei", de Nicolae Labiș, recitată de cel ce a cucerit titlul de laureat al acestui concurs, în două ediții, consecutiv, Constantin Baciu, de la Filiala Botoșani. Dumitru Buta, de la Filiala Brașov ne-a reamintit „Moartea lui Gelu", de G. Coșbuc, Ion Gheorghe, de la Constanța ne-a impresionat prin interpretarea poeziei „Mistrețul cu colți de argint", iar Cristian Florea, de la Filiala Bacău a recitat din creația sa versuri dedicate partidului.

Juriul, avînd ca președinte pe Eugen Aron, reprezentant al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, și ca membri pe Dan Ardelean și Walter Vogel, compozitori, Traian Moraru, regizor și Gh. Ursu, profesor de muzică a apreciat în mod deosebit cele două formații cîștigătoare ale premiului I, Baia Mare și Botoșani, care au impresionat prin autenticitatea folclorului reprezentat, prin cîntecele și costumele specifice zonei lor și seriozitatea pregătirii concurenților, înzestrați cu mult talent artistic.

De asemenea, juriul a adus cuvinte de laudă instructorilor celor două formații, Dumitru Amarghioalei (Botoșani) și Dumitru Lar (Baia Mare) care, prin pasiune și dăruire, au reușit să ridice la un înalt nivel de pregătire formațiile respective.

Pe această cale, juriul, căruia ne alăturăm și noi, organizatorii fazei finale a concursului, transmite felicitări tuturor participanților de la filialele prezente la întrecere, urîndu-le succese în activitatea cultural-artistică pe care vor continua să o desfășoare, ca artiști amatori, precum și în cea profesională.

Încheiem aceste rînduri adresînd felicitări și instructorilor culturali și artistici și deopotrivă conducerilor filialelor care, prin sprijinul adus, contribuie la desfășurarea în bune condiții a acestor manifestări cultural-artistice.

REZULTATELE FINALEI CONCURSULUI FORMAȚIILOR ARTISTICE DE AMATORI

Ediția a III-a, București

10—11 mai, 1986

Formații artistice : locul 1 — Baia Mare și Botoșani, locul II — București și locul III — Ploiești

Cîștigători individuali, pe genuri artistice :

Brigadă artistică : locul 1 — Filiala București

Rapsod popular : locul 1 — Ana Obîrșe (Filiala Brașov)

Soliști de muzică populară : locul 1 — Maria Coman (Filiala Baia Mare) și Ecaterina Geangalău (Filiala Tg. Mureș), locul II — Aneta Verigă (Filiala Botoșani) și Ion Gheorghe (Fil. Constanța).

Grup vocal : locul I — Filiala Constanța, locul II — filialele Botoșani și Tg. Mureș

Romanțe : locul I — Ecaterina Geangalău (Filiala Tg. Mureș).

Recitări : locul I — Constantin Baciu (Filiala Botoșani) și locul II — Ion Gheorghe (Filiala Constanța)

Monolog : locul I — Aurel Surugiu (Filiala Botoșani)

Muzică ușoară — soliști : locul I — Veronica Tablan (Filiala Iași)

Orchestre de muzică ușoară : locul I — „Select grup" — Filiala Brașov, locul II — „Armonia" — Filiala Iași

Duet folk : locul I — Maria Serafim și Lucica Blaj (Filiala Bacău.

Taraf : locul I — Botoșani, locul II — Bacău și locul III — București.

Instrumentiști

Acordeon : locul I — Ioan Suciuc (Filiala Tg. Mureș), locul II — Ion Ursu (Filiala Iași) și locul III — Mihai Teacoe (Filiala Alba Iulia).

Vioară : locul I — Ion Horătău (Filiala Bacău), locul II — Constantin Surugiu (Filiala Botoșani) și locul III — Traian Ciortea (Filiala Cluj-Napoca) și Sidor Sulici (Filiala Baia Mare)

Mandolină : locul I — Aneta Bartic (Filiala Botoșani)

Saxofon : locul I — Dionisie Stern (Filiala Iași)

Chitară : locul I — Titel Popa (Filiala Iași)

Sofica ZDRINCA

Concursul de proză și poezie

— ediția 1986 —

Dedicat Anului Internațional al Păcii și celei de-a 65-a aniversări a Partidului Comunist Român, Concursul de proză și poezie, aflat la cea de-a XXII-a ediție, poate fi considerat, atît prin numărul mare al concurenților (printre care 12 debutanți) și al lucrărilor (84 în versuri și 15 în proză), cît și prin valoarea artistică a acestora, un concurs record.

O bună parte dintre lucrări sînt adevărate apeluri pentru pace : „Apel", „Pacea, pacea, asta vrem !", „Mesaj vieții", „Portret de pace", „Portret de planetă", „Glas de veghe pentru prunc", „Sîntem datori", „Pacea", „Columna de inimi", „Opriți hazardul", „Stindard", „Binecuvîntări de primăvară", „Sîntem copiii mamei noastre, Romînia" etc.

Altele, de asemenea numeroase, sînt dedicate partidului și conducătorului său iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu ori sînt inspirate din dragostea de țară. Amintim și din rîndul acestora cîteva dintre titluri : „Partid, de ziua ta !", „Un destin", „România", „Pămîntul țării", „Tricolor", „Țara", „Pentru tine", „Imperiul nopților alese", „Glasul poporului", „Soldatul erou" etc.

Copiii țării, comorile cele mai de preț ale prezentului și viitorului au constituit un alt izvor de inspirație. Nu lipsesc lucrările care au ca subiect dragostea, frumusețile naturii patriei etc.

Fără a epuiza întreaga tematică abordată în lucrările prezentate, vă facem cunoscute premiile acordate :

La poezie, premiul I — Victor Bănac (București), pentru „Dimineața de fîntînă", premiul II — George Cârligeanu (Tg. Frumos), pentru „Clipa de-a pururi" și premiul III — Manda Mayer (București), pentru „Cîntecul inimii". Au fost acordate mențiuni pentru poeziile „Pace", de Lidia Bîrzan (Bacău), „Avem goruni", de Moise Ciorba (Oradea) și „În adîncuri", de Ion Cosma (Brașov).

La proză, premiul I nu a fost acordat. Au fost date însă două premii II : lui Ghemu Dorel (Iași), pentru povestirea „Dealul părului" și lui Ioan Cosma (Brașov), pentru lucrarea ,Unde-mi sînt rădăcinile", și două premii III : Aureliei Dodu (București), pentru povestirea „Împărțirea fracțiilor ordinare" și lui Ioan Drăgana (București), pentru „Năsărîmba". A primit mențiune Vasile Adamescu (Cluj-Napoca), pentru tableta „Castelul din Carpați".

SOFICA ZDRINCA
instructor principal cultural

Dimineața de fîntînă

Dulce, caldă mîngîiere,
Făt-Frumos, cu glas de miere,
Vine seara printre flori,
Printre maci, printre cicori,
Să ne spună zicători,
Zicători și ghicitori,
Auzite-n șezători,
De la fete și feciori.
În voroavă
Pună snoavă
Cînd mai blîndă, cînd mai gravă,
În eres,
Un înțeles,
Gînd curat, fior ales,
Pentru inimă cules.

Azimă de pîine nouă,
Făt-Frumos, cu glas de rouă,
Vine seara pe potici,
Pe potici cu licurici,
Printre tufe de aglici,
Să ne spună de voinici,
Doamne, cum să pleci de-aici
Și să nu te prinzi ortac,
Cu Novac, Baba-Novac,
Ori să stai sub fagi umbroși,
Lîngă Toma Alimoș
Și s-asculți cum frunza-n creangă
Tot îngînă o talangă...

Farmec, tihnă și fior,
Făt-Frumos, cu glas de dor,
Vine seara cu măiestre,
În pridvoare, la ferestre,
Să ne spună o poveste
Cu... a fost și cu... mai este
Pînă-n zilele aceste.

În cuvînt
Pune descînt,
În idee
O scînteie,
De nuntire și nedeie,
Să aprindă,
Să cuprindă,
A izvoadelor colindă,
Fîntînită-n buchii slave,
Prin pisanii și ceasloave.
Iz de codru și de plaur,
Făt-frumos, cu glas de aur,
Vine seara și ne-aduce
Pe mai marele Neculce
Să ne zică, să ne culce,
Cu hrisovul lui cel dulce.
Și-l aduce pe Ureche,
Să ne zică la ureche,
Vorba lui fără pereche
Și cu ei, alături vin,
Stolnicul Cantacuzin
Și Greceanu, și Costin,
Scribi de grai daco-latin...
Și mai vine Dosoftei
Și vestește peste ei,
Troienit de flori de tei,
Pe Lucefărul Mihai,
Domn de suflet și de grai.

Doamne, cum să nu rămînă
Peste noi, mereu stăpînă,
Dimineața de fîntînă,
Grai-Frumos, limba română !

Victor BĂNAC

(Premiul I la „Concursul de proză și poezie" — ediția 1986)

Clipa de-a pururi

(FRAGMENT)

Lumina-i perdea legănată-ntre umbre de crîng
Și-n cerul din iaz, limpezimi de albastru se strîng.
Cerdacul cu stîlpi de altiță și horbote brîu
Coboară prin iarbă din floare în floare spre rîu.
Pe luciul cu valuri de rațe, nu bate vreun fulg;
Doar trestii-domnițe sitarii din foșnet îi smulg,
Zvîrlindu-i cu țipăt să tulbure peștii din somn,
Cînd soarele-și scapără-n ape coroana de domn.
În deal, n-a rămas decît stînca de streșini sub cer
Și drumul fîntînii urcînd spre pădure stingher.
Stă fata, din lumea cu jocul de-a clipa drept scut,
Pierdută în gîndul sfîrșit și de-abia început.
Amiaza din ochi e un zîmbet albastru de iaz;
Sub toamna de bucle, mușcata-nflorește-n obraz
Și tremură floare pe buze, ca zorii-n măceș
Cînd umbra se pierde în inima codrilor deși.
Un cîntec de ape prin suflet de clape plutind
S-a strîns peste umeri de nuferi cu glas de colind.
Prin trilul mătăsii, la piept, îi tresar ciocîrlii
Cînd trec legănări de genunchi peste pașii pustii.
De mînă o prind; și desculți, ca-ntr-o roată de foc,
Pornim val și vale, să fim peste tot ca-ntr-un loc...
E cerul de-aripi risipite în cîntec de-azur;
Și munții albaștri s-au smuls din regescul contur
Să doarmă cu tîmpla pe-o doină în iarbă de brazi,
Visînd veșnicia-mpietrită în clipa de azi.
Pierdute-n azur, ciocîrliile-n zbor de arcuș
Se-naltă în triluri prelungi de vîrtej jucăuș,
Se zbat scînteieri de pian, cad șuvoi de oboi
Și flaute-n coame de murmur le-aduc înapoi;
Sclipiri susurate de strune lumina o țes
Din fulgii de gînd și din foc de cuvînt ne-nțeles.
Și trecem prin cîntec și cînt mînă-n mînă cu ea
Și-mi cîntă de-un cerb, de o floare, de dragostea mea...
Arunc sînziene și soarele tremură-n lac;
Petale-ntre pleoape de ape-n scîntei se desfac.
Desprindem o barcă din lanțul spre lume legat.
Albastrul din vîsle ne strînge în jur un palat
Cu turnuri adînci pînă-n stele de pietre și scoici...
Și-n curte-i turnirul de lănci și de scuturi și troici.
Prințesa Liană, alături cu Nufărul prinț,
Surîde... și cerul coboară-n adîncuri cuminți.
Albastrul din vîsle se strînge la loc eleșteu
Să tremure-n ape o clipă din sufletul meu...
Ne dăm flori de cîmp; ca în palma petalelor mici
Tot gîndul și soarta, cu sufletu-n ochi, s-o prezici.
Pe rînd le sărut și în păr i le prind ca-ntr-un joc;
Și-mi pare în mîini că se-aprinde o stea cu noroc.
Și tîmpla de bucle la piept mi se-ascunde și-o strîng,
Să-mi afle din palmă tot freamătul tainei din crîng.
Ne strîngem de mînă pe drum; îndelung, dureros...
Iubirea nicicînd să n-o știm mai presus, mai prejos;
Și toată să fie în noi și în toate oricînd:
Minunea luminii de taină din suflet și gînd...
Și-n zîmbetul florilor frînt primăvara-n buchet,
Și-n rîsul fîntînii cu hohot de lacrimi și-ncet,
Și-n rana durută de timpul din clipe pustii
Cînd, ruptă din tine, te-ai stins și nu poți să mai vii,
Și-n plînsul de rouă uitat de zorele în zori,
Și-n stelele-ascunse de soare și nori trecători,
Și-n ruga de rug din sărut, și-n descînt de urît...
Să fie doar dragoste! Dragoste numai și-atît!...
E clipa de-a pururi! Dă-mi, soare, dă-mi clipa de-acum!
Și piatră de flăcări să fim și lumină de crum.
Dă-mi clipa de-a pururi! Dă-mi, vară, tu clipa de foc!
Și timpul de piatră să fie o stea cu noroc.

George CÂRLIGEANU

(Premiul II la „Concursul de proză și poezie — ediția 1986)

Cîntecul inimii

Suindu-mă pe zile, ca pe scări,
Să rîd îmi vine și să plîng îmi vine,
Căci timpul cu cuvinte de-ntîmplări
Te cîntă-n toate gamele, pe tine.

Crucificat de bune și de rele,
Mi-e sufletul pe muchea-unei șoapte
Fiindcă-i culegi ființa lui, de noapte,
Cu dezmierdări mai vii, ca niște stele.

Mă uit cu drag la mîinile-ți frumoase.
Numai căldura lor tulburătoare
E zeitatea ce-a venit să-mi lase,
Pe pardoseala sîngelui, o floare.

Mi-e sete de iubire și de foame!
Pe arșiță, la fel ca pe troian,
Aud cum sună fiecare an,
Din clopotu-i cu dangăte de poame.

Da, lumea-mi pare-o vraiște minunată!
De frumusețea ei ca de rubin,
Prin tine țin acum înfiorată;
Din rătăcire poate, din destin...

Manda MAYER

(Premiul III la „Concursul de proză și poezie — ediția 1986)

Pace

Un bulgăre de nea,
O cireașă coaptă,
Un porumbel spre soare,
Un cîntec vibrînd,
Bucurii de care n-au parte,
Decît oamenii acestui pămînt.
Și toate acestea nu vor mai exista,
Pe Planeta albastră,
Dacă porumbelul alb
Va pieri în noapte
Și focul va arde
Întregul cuvînt: Pace!

Lidia BÎRZAN

(Mențiune la „Concursul de proză și poezie — ediția 1986)

La teiul veșnic

Nu-ți incrusta numele,
trecătorule,
nici data în care te-ai odihnit lîngă EL,
nici inima-loc pentru tatuaj...
Alungă-ți trupul inert
departe.
Aici nu e casa remușcărilor,
în care se-ntorc doar străinii,
Aici este EL —
gest în nemurire.

Ioan-Mihail POPA

Ana Şulumete: „Popasuri la vetrele istoriei româneşti"

(Concursul „Prietenii cărţii braille")

Cea ac-a 28-a ediţie a concursului „Prietenii cărţii braille" ne-a prilejuit nouă, concurenţilor, să cunoaştem un alt colţ din frumoasa noastră ţară şi anume, zona Tîrgoviştei.

Întreaga acţiune s-a desfăşurat în organizarea Filialei Ploieşti, în cele mai bune condiţii, cu dorinţa mărturisită a gazdelor „de a ne simţi ca acasă".

Prima zi petrecută în fosta reşedinţă domnească a însemnat întîlnirea cu o parte din cultura şi istoria Ţării Româneşti.

Muzeul tiparului şi al cărţii vechi româneşti, primul obiectiv vizitat, a constituit o noutate pentru noi, nevăzătorii. El este amenajat într-o clădire declarată monument de arhitectură, în stil neoromânesc, ridicată la sfîrşitul sec. al XIX-lea, peste beciuri mai vechi, datînd din prima jumătate a secolului al XVII-lea. Un document din 1668 menţionează că această casă a aparţinut postelnicului Constantin Cantacuzino, tatăl marelui cărturar care, în cunoscuta bibliotecă a familiei, a descifrat primele taine ale cărţilor. Şi poate nu întîmplător s-a deschis aici, în 1967, expoziţia permanentă de carte veche şi tipărituri, care ilustrează apariţia şi dezvoltarea tiparului românesc, pînă la 1830.

Alături, în casa ridicată de scriitorul I. Al. Brătescu — Voineşti se află Muzeul scriitorilor tîrgovişteni, deschis în 1967, care ilustrează contribuţia lor la dezvoltarea limbii literare şi a literaturii române.

Aici, la Tîrgovişte, peisajul reprezintă întîlnirea dintre cîmpie şi dealuri, iar pe el istoria se desfăşoară ca un pămînt al făgăduinţei, văzut în oglinda fidelă şi luminoasă a documentelor şi legendelor. Ieşind dintre munţi şi dealuri, ca un uriaş şipot, Ialomiţa şerpuieşte în latura de răsărit, despărţind Tîrgoviştea de promontoriul înaintat în şes al Mănăstirii Dealu unde, oameni de bine au adus şi au pus la loc de cinste capul lui Mihai Viteazul. Aici mi-am amintit de cuvintele viteazului, pentru urmaşi :"... Ci, mai ales să vadă că eu am făptuit ceea ce toţi credeau că nu-i cu putinţă. Am făptuit nefăptuitul. Adică am dovedit urmaşilor că unirea e cu putinţă dacă stă pe temei de vrednicie, de adevăr şi dreptate".

Finaliştii concursului, în faţa unuia dintre obiectivele vizitate

De la Mănăstirea Dealu am poposit la vechea Curte Domnească, (cetate de scaun voievodal de la Mircea cel Bătrîn, pînă la Constantin Brîncoveanu), Tîrgoviştea — străjuită de Turnul Chindiei — fiind timp de o jumătate de veac, cel mai important centru administrativ şi ostăşesc, inima şi creierul Ţării Româneşti, aşa după cum era un însemnat vad economic, la răscruce de drumuri, adunate dinspre cele patru zări.

Ziua concursului a venit, firesc, cu emoţii, dar şi cu încredere. Profesorul Valeriu Liţă Cosmin, din partea C.J.C.E.S. — Dîmboviţa — unul din poeţii dîmboviţeni, — ne-a expus, în cîteva cuvinte — istoria de ieri şi de azi a Tîrgoviştei.

Un juriu competent a asigurat buna desfăşurare a concursului. Am simţit alături pe vechea noastră îndrumătoare, Elisaveta Rădulescu, care a ţinut şi de

(Continuare în pag. a 11-a)

Realizări și perspective la Cooperativa de invalizi „Munca“ — București

În ziua de 15 februarie a.c., a avut loc adunarea generală în care s-a analizat activitatea desfășurată în 1985 de cea mai mare unitate productivă pentru nevăzători, din țară — Cooperativa „Munca“ — București.

În afara celor 225 delegați ai muncitorilor cooperatori, au participat ca delegați și invitați Petre Dănică, președintele U.C.E.C.O.M., Grigore Mosor, președintele U.C.M.B. și Ileana Blîndă, vicepreședintă, ing. Ion Alexe, din partea comitetului de partid al secolului 2, Teodor Lăpădatu, din partea Filialei teritorilae București a Asociației nevăzătorilor din R.S.R., precum și reprezentanți ai unor organizații cu care cooperativa colaborează în rezolvarea obiectivelor sale.

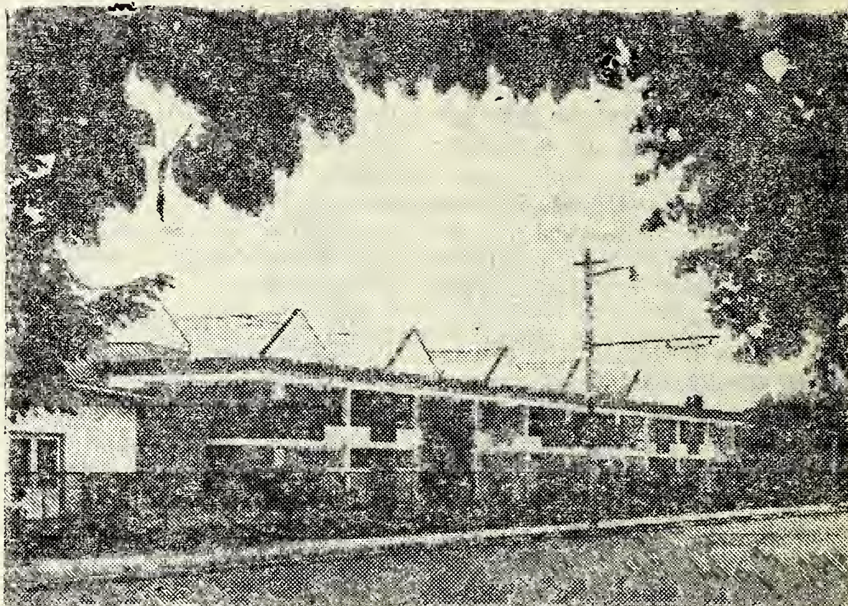
Din darea de seamă pe 1985, prezentată de Pîrvan Tașcău, președinte, a reieșit că unitatea, îndrumată îndeaproape de organizația de partid și de conducerea operativă a obținut rezultate bune, atît în procesul de producție, cît și în celelalte sfere de activitate, vizînd ridicarea continuă a nivelului material și spiritual al muncitorilor, acordarea de asistență medicală și socială, participarea la competițiile sportive și altele.

În cele ce urmează, vom sublinia cîteva dintre aspectele cele mai importante cuprinse în darea de seamă și în planul de măsuri.

De la început, trebuie subliniat că în 1985, la producția marfă, planificată la 135.000.000 lei, s-a realizat o depășire de 884.000 lei, deși la secțiile de perii s-a lucrat tot timpul sub capacitate.

Printr-o bună organizare, productivitatea muncii, element foarte important în economia unei întreprinderi, a fost de asemenea realizată în 1985, ridicîndu-se la 134.805 lei pe muncitor, față de 131.233 lei, în 1984. Eforturile făcute de cooperatori pentru realizarea planului și pentru a întîmpina beneficiarii cu produse și modele solicitate, au fost cu atît mai meritorii, cu cît în toată perioada la care ne referim, ei s-au confruntat cu probleme deosebit de grele, în aprovizionarea cu materii prime și depistarea de beneficiari.

În același timp, consiliul cooperativei a inițiat o serie de măsuri menite să ducă la realizarea indicatorilor de plan, depășind perioadele grele în ceea ce privește asigurarea cu materie primă, desfacerea produselor și altele. S-a acționat cu perseverență pentru diversificarea producției,

Sediul Coop. de invalizi „Munca“ — București.

executarea de produse noi ori reproiectate, valorificarea materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei electrice. O contribuție importantă în realizarea planului a fost adusă de atelierul mecanic, prin respectarea graficelor de reparații și întreținere. Printre altele, prin autodotare, au fost confecționate 2 mașini de biguit, iar prin investiții au fost procurate 2 mașini de capsat din import.

În vederea îmbunătățirii calității produselor — obiectiv prioritar — printre măsurile luate, amintim perfecționarea profesională.

Activitatea în producție a cooperatorilor s-a împletit cu cea din domeniile cultural, social și sportiv, obținîndu-se rezultate deosebite.

Astfel, acțiunile politico-educative, inițiate și organizate de comisia culturală a cooperativei, în strînsă colaborare cu Asociația nevăzătorilor din R.S.R., au avut la bază indicațiile și orientările desprinse din cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și din sarcinile trasate de forurile de resort U.C.E.C.O.M. și U.C.M.B., referitoare la educarea oamenilor muncii în spirit revoluționar. În acest scop, un rol important l-a avut stația de amplificare. Ea a difuzat zilnic materiale din presa centrală și din periodice, care au oglindit aspecte din munca întregului popor, pentru traducerea în viață a sarcinilor cuprinse în programul partidului.

În anul care a trecut au fost prezentate medalioane și portrete de scriitori, cronici și recenzii de cărți. De asemenea, au fost citite 31 de romane din literatura română și universală. La sugestia cooperatorilor, au fost ținute conferințe și difuzate materiale de P.S.I. și T.S.M., precum și articole din revistele „Viața cooperației meșteșugărești“ și „Viață nouă“. Au fost organizate întîlniri interesante cu personalități de prestigiu din lumea teatrului și muzicii : Ion Lucian, Arcadie Donos, Alexandru Grozuță și alții. În ceea ce privește orchestra de muzică ușoară și populară, repetițiile s-au făcut sub îndrumarea unui nou instructor — Mircea Andreescu, de la Ansamblul „Rapsodia română“.

Comisia culturală s-a bucurat de sprijinul conducerii cooperativei, al organizații de partid și al celei de tineret.

Activitatea sportivă s-a soldat și ea cu rezultate valoroase, numeroși cooperatori nevăzători fiind antrenați în întrecerile organizate de clubul „Voința“, de U.C.E.C.O.M. și de Asociația nevăzătorilor.

Consiliul cooperativei s-a preocupat îndeaproape, în 1985, și de condițiile de muncă, precum și de acordarea unei asistențe medicale și sociale co-

respunzătoare, în scopul apărării sănătății oamenilor muncii din unitate. Cabinetul medical a răspuns cu promptitudine la solicitările făcute. Pentru dotarea sa și a punctelor sanitare din secții, s-au alocat 80.036 lei, în vederea procurării de medicamente de primă necesitate și de unguente, necesare în prevenirea bolilor profesionale. De asemenea, s-au repartizat 118 bilete de odihnă și de tratament prin C.A.S.C.O.M., iar numeroși alți cooperatori au fost sprijiniți material în procurarea de bilete prin O.N.T. Mai amintim că s-au alocat fonduri însemnate pentru alimentația de producție și echipamentul de lucru.

La obținerea acestor rezultate și-au adus contribuția toate colectivele de muncă, cooperatorii, organizațiile de partid, U.T.C., O.D.U.S. și cea de femei.

Pentru anul în curs, cooperativa are un plan mobilizator, capabil să asigure o desfășurare corespunzătoare activității sale. Ea și-a propus realizarea unei producții-marfă de 139.000.000 lei, cu 4 milioane mai mult decît în anul precedent. Consiliul cooperativei, sprijinit de organizația de partid a luat măsuri eficiente pentru pregătirea producției. Realizarea volumului de mărfuri ridică probleme deosebite în aprovizionare și desfacere, ca și în anii precedenți. Principala preocupare trebuie să o constituie însă depistarea de beneficiari. Se impune în primul rînd ca unitatea să execute produse de bună calitate, astfel încît ele să fie preferate altora executate de ceilalți furnizori. Numai pe această cale se pot obține comenzi suplimentare, necesare îndeplinirii planului.

Desigur, ca soluție de bază, (și acest lucru a fost subliniat în discuțiile care au avut loc, în rezolvarea multora dintre dificultățile ce le întîmpină cooperativa), rămîne obținerea pentru nevăzători a exclusivității în producerea și contractarea produselor executate de ei, îndeosebi pentru cele din grupa perii, pensule și bidinele.

În protejarea producției, la perii în special, s-ar obține importante realizări la indicatorii de plan și deopotrivă, posibilități de lucru pentru muncitorii nevăzători.

În ceea ce privește planul de desfacere cu amănuntul, prin magazinul cooperativei se va urmări aprovizionarea acestuia cu produse de bună calitate, solicitate de clienți.

O atenție deosebită se va acorda în 1986 creșterii productivității muncii și introducerii progresului tehnic, valorificării cu maximum de randament a tuturor materiilor prime și materialelor, diminuării costurilor și a cheltuielilor, pentru realizarea producției nete și a producției-marfă de 1 000 lei, cu cheltuieli cît mai mici (612 lei).

Se mai impune folosirea în procesul de producție a cît mai multe M.R.R.-uri, întreținerea în cele mai bune condiții a utilajelor, personalul muncitor avînd obligația de a le folosi judicios, fără să le solicite peste limitele admise.

În 1986, acțiunea de perfecționare profesională va continua și va cuprinde întregul personal.

Pentru realizarea acestor obiective, este necesar sprijinul tuturor oamenilor muncii din cadrul cooperativei și al organizației de bază, iar în problemele referitoare la aprovizionare și desfacere, al U.C.E.C.O.M., U.C.M.B. și al comitetului de partid din sectorul 2.

Din cuvîntul tovarășului Petre Dănică a reieșit că U.C.E.C.O.M.-ul va acorda tot sprijinul său atît Coop. „Munca", cît și celorlalte unități din țară, unde lucrează nevăzători, în vederea asigurării unui proces de producție continuu și ritmic, deoarece problema celor fără vedere constituie „prioritatea priorităților".

Încheindu-și darea de seamă asupra activității pe 1985, harnicul președinte al cooperativei, Pîrvan Tașcău, a amintit cum nu se poate mai potrivit, cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 6.II. 1986 : „Consider că este necesar să adresăm apelul de a face totul, de a uni toate eforturile pentru a asigura îndeplinirea în bune condiții a planului pe acest an la toți indicatorii, punînd astfel o bază trainică înfăptuirii întregului cincinal, a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea, de Programul partidului pentru ridicarea patriei noastre pe o nouă treaptă de dezvoltare, pentru trecerea României la un stadiu nou, de țară socialistă mediu dezvoltată".

Concursul „Prietenii cărții braille"

(Urmare din pag. a 9-a)

această dată să fie alături de noi.

Anul acesta, prin tematica concursului („Popasuri la vetrele istoriei românești", de Dumitru Almaș), am continuat călătoria la cetățile Sucevei, Sighișoarei și a Neamțului pentru a evoca fapte, oameni și întîmplări legate încă, din alte vremi, de numele acestor cetăți.

Prin întrebările ce ne-au fost adresate și prin răspunsurile date, am poposit cu toții pe Cîmpia Turzii, pentru a ne aminti de tragicul sfîrșit al lui Mihai Viteazul; ne-am reamintit faptele eroice ale celor ce s-au jertfit în 1916—1918, pe Valea Trotușului și a Oituzului, la Mărăști și Mărășești, pentru reîntregirea țării. Toți concurenții, reprezentanți ai celor 16 filiale ale asociației au dovedit o temeinică pregătire, impresionînd plăcut întreaga asistență, prin răspunsurile clare și corecte, prin disciplina și ținuta din timpul concursului.

Pe lîngă cîștigătorii primelor trei locuri, s-au remarcat, în mod deosebit, Estera Colesnic (Botoșani), aflată pentru prima dată într-o competiție, la nivel de țară, Petru Străuț (Cluj-Napoca), Huzum Vlase (Constanța) și Gheorghe Leonte (Iași).

În ceea ce mă privește, am cîștigat pentru că am avut mai multă încredere în mine, pentru că am avut mai multă șansă într-o confruntare de o înaltă ținută, unde aproape toți concurenții au acumulat peste 100 de puncte, fiecare dintre ei putînd fi cîștigătorul locului I. Au urmat : Grigore Nichifor (Baia Mare), și Maria Popovici (București), un număr de cinci concurenți primind mențiuni.

Locul ocupat la această finală mă obligă la o activitate continuă și de calitate.

Mulțumesc gazdelor, în numele tuturor concurenților, pentru că au fost într-adevăr gazde. Mulțumesc — și nu în ultimul rînd — lui George Nicolescu, care a fost în permanență împreună cu noi.

Colectivul de presatori de la „Metalica" - București

Despre unitatea nr. 5 a Cooperativei de invalizi „Metalica", unitate ce se află pe strada Foișoreanu nr. 20, am mai avut ocazia să scriu în paginile acestei reviste, în 1977. Ea are circa 200 de muncitori, invalizi motori sau cu alte deficiențe, printre care și 13 nevăzători și slabvăzători.

Unitatea este condusă, cu multă competență și interes, de ing. Mihail Fabian, iar secția de presaj a nevăzătorilor, de maistrul principal, Ion Ciobanu. Dintre muncitorii nevăzători amintim pe : Teodor Cornea, Cristache Ulcă, Șerban Mihai, Nicolae Erban, Ștefan Diaconescu, Nicolae Stan, Nicolae Ichim ș. a. Activitatea lor este coordonată de Nicolae Alexandrescu, nevăzător, șef de echipă.

Ei lucrează diferite repere de la produsele : broască îngropată-uși (verturi, distanțiere, nituri, arc limbă, arc nucă), dispozitiv de glisat draperii și perdele (cîrlig, suport capăt cu una rolă, cu două role, suport clemă susținere), agățător cu role metalice, pompă vibratoare, acvariu, scripeți-perdele cu una rolă, cu două role, arc disc pentru I.P.R.S. Băneasa și alte repere de la produse ce se execută pe bază de comenzi ocazionale, care includ operații de presaj metale și lăcătușerie.

Nu cu mult timp în urmă, am vizitat din nou secția în care lucrează acești nevăzători, însoțit fiind de ing. Fabian, gazdă amabilă și indatoritoare, ca de altfel și tovarășa Iulia Săsăreanu, președinta cooperativei.

Ca și data trecută, în timp ce discutam cu muncitorii nevăzători despre produsele pe care ei le execută, despre unele dificultăți întîmpinate în procurarea materialelor necesare, mă gîndeam la problemele specifice lor, la modul în care reușesc să-și facă datoria, să se încadreze cît mai deplin profesional și social, în unitatea respectivă.

Șeful unității, ing. Mihail Fabian, care-i cunoaște bine, nu numai sub aspect profesional, ci și ca oameni, mi-a vorbit în cuvinte de laudă despre ei :

„Sînt oameni capabili și perseverenți, în realizarea sarcinilor ce le sînt repartizate, sarcini de care ei se achită cu cinste, lună de lună, alături de ceilalți muncitori ai unității noastre. Acest lucru se reflectă și în cîștigurile realizate. De peste un deceniu, ele depășesc cu regularitate retribuțiile tarifare. Eu îi apreciez mult. Nu pot cita un nume, pentru a nu nedreptăți pe alții".

Nevăzătorii de aici alcătuiesc un colectiv bine închegat, pentru că lucrează împreună de multă vreme, se cunosc și se ajută. Ei își concentrează toate eforturile în vederea aceluiași scop, de a-și face datoria cît mai bine, cu putință. Laolaltă cu celelalte colective de nevăzători, mai mari sau mai mici, din întreaga țară, colectivul de presatori de la „Metalica" își aduce contribuția sa modestă la realizarea obiectivelor unității, în lumina sarcinilor trasate de cel de-al XIII-lea Congres al partidului.

O parte dintre muncitorii nevăzători de la „Metalica", împreună cu șeful unității, ing. Mihail Fabian.

Rezultatele obținute de ei pînă în prezent, hărnicia și spiritul de echipă de care dau dovadă, sînt tot atîtea argumente că și pe viitor, realizările lor vor fi la nivelul solicitărilor.

Nu putem încheia aceste rînduri fără să amintim sprijinul pe care Filiala București îl acordă acestor oameni, membri ai asociației, în rezolvarea diferitelor probleme legate de locul lor de muncă (demersuri pentru obținerea de materiale ș. a.) ori de familie (în obținerea de locuințe, butelii, instalări telefoane etc.).

Florea OPRESCU

ION BORŞAN – un foarte bun muncitor şi activist

Ion Borşan, şef de tură la Coop. „Înfrăţirea", din cel mai mare oraş — port la Dunăre, s-a născut în Lieşti, jud. Galaţi. De copil, cunoaşte urgiile războiului, rămînînd orfan, cu încă un frate, în grija mamei, şi ea bolnavă.

Urmează şcoala generală de masă din comună, după care, din cauza pierderii vederii este îndrumat să se pregătească în cadrul Şcolii speciale nr. 5 — Bucureşti.

În 1964, absolvă cursurile acestei şcoli, obţinînd calificarea în meseria de cartonaje şi este repartizat la Întreprinderea poligrafică — Galaţi. Aici se loveşte de un alt necaz : neîncrederea oamenilor. I se dă ca probă de lucru confecţionarea unei cutii din carton, pe care însă o face în cîteva minute. În felul acesta este încadrat.

După doi ani, secţia la care lucra el este preluată de Coop. „Înfrăţirea" din Galaţi.

Ca urmare a vredniciei şi conştiinciozităţii sale, conducerea cooperativei îl numeşte brigadier (şef de tură), la schimbul I. Împreună cu celălalt coleg, de la schimbul II, se interesează direct de buna aprovizionare cu materia primă şi ţine legătura în permanenţă cu beneficiarii, pentru a avea mereu comenzi în producţie, uneori făcînd şi deplasări la beneficiari şi furnizori, în acest scop.

În toată această perioadă, secţia şi-a realizat sarcinile de plan, cu economii la materia primă şi neprimind reclamaţii de la beneficiari. Colectivul de conducere a cooperativei a apreciat aceste rezultate, acordîndu-i diplome şi distincţii şi a felicitat întregul colectiv de muncă al secţiei, pentru eforturile depuse.

Prin modul de comportare faţă de colegii săi, Ion Borşan şi-a căpătat încrederea, stima şi apreciecrea colectivului în care lucrează.

Dar el nu este numai un bun muncitor, ci şi un bun organizator de grupă, contribuind în acest fel la buna desfăşurare a activităţii filialei noastre. Îl pasionează mult şahul, fiind un element de bază al echipei filialei, cu care a ajuns de două ori în finală. Mai face parte şi din echipa de popice. De asemenea, este un pasionat auditor al cărţilor imprimate pe bandă magnetică.

Amintim că Ion Borşan este căsătorit şi are doi copii. El îşi ajută soţia (şi ea angajată), fiind un gospodar de nădejde.

Hristache Postolea

Un columbofil nevăzător

E vorba de Kis Arpad din Cluj-Napoca (n. 1919), pensionar, care pentru frumoasa lui pasiune, merită să fie cunoscut şi de către cititorii revistei noastre.

De copil, el a îndrăgit păsările, în special porumbeii. Pasiunea sa n-a încetat nici atunci cînd a început să-şi piardă treptat vederea, la 17 ani. Aceste păsări blînde, dotate cu un anumit grad de inteligenţă, îi dădeau multă satisfacţie şi-l relaxau în timpul liber, mai cu seamă cînd se reîntorcea acasă, de la Fabrica de încălţăminte „Clujana", unde era angajat ca muncitor şi se bucura de multă stimă şi apreciere.

În 1968, la 49 de ani, a trebuit să se pensioneze, din motive de sănătate.

Timpul liber ce-l avea la dispoziţie şi-l petrecea tot mai mult la porumbar, unde făcea curăţenie şi dădea hrană porumbeilor, care i se aşezau pe umeri, iar el îi prindea şi-i mîngîia, făcîndu-i să simtă şi mai mult dragostea pentru ei, încît numai cu greu îi îndepărta. Porumbarul era împărţit în mai multe compartimente, ce adăposteau diferite familii de porumbei, de diferite rase, dintre care aş aminti : „Jucătorii ardeleni", „Jucătorii orientali" şi „Jucătorii comaroni".

Începînd din 1950 a devenit membru al Asociaţiei crescătorilor de păsări şi animale mici, iar din 1981 face parte din Filiala „Exotica", pentru păsări ornamentale şi a participat la numeroase expoziţii, în ţară şi străinătate, obţinînd diferite diplome şi medalii.

De mai mulţi ani a trebuit să renunţe la această plăcută ocupaţie, înlocuind-o cu creşterea papagalilor, pentru care găseşte hrană cu mai multă uşurinţă. L-am vizitat la locuinţa sa, de pe Bulevardul Lenin, nr. 68. Cînd am intrat în apartament, m-a întîmpinat ciripitul zglobiu a 50 de papagali mici, cu un penaj viu colorat, încît soţia mea, cu care eram, nu se mai sătura, privindu-i şi admirîndu-le frumuseţea. Din discuţiile avute cu el, am putut afla că lipsa porumbeilor, îi crease un gol, de care n-a putut scăpa decît prin înlocuirea lor cu alte păsări, papagalii, a căror îngrijire şi întreţinere este mai uşoară.

Aşa cum o dovedeşte Kis Arpad, precum şi alţii ca prof. Paul Cochet, din Bucureşti, V. Turcea, din Bacău, lipsa vederii nu-i împiedică pe nevăzători ca, în afara meseriei lor, să aibă preocupări deosebite, care ar părea incompatibile cu deficienţa de care suferă. Ei merită respectul şi admiraţia noastră.

Prof. Teodor BENDEA

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

ALBA IULIA. La 9 ianuarie 1986, la clubul Policlinicii balneare Geoagiu-Băi a avut loc ședința semestrială a grupei de nevăzători din localitate, la care au participat Gh. Nedu, președintele filialei și Ștefan Truță, instructor social. Ca invitați au fost prezenți medicul șef al policlinicii și asistenta șefă.

Darea de seamă a subliniat bunele rezultate obținute de grupă în toate domeniile de activitate și s-a prezentat planul de muncă pe sem. I/1986.

VIOREL ȘERBAN

BAIA MARE. „Viața și opera Luceafărului poeziei românești" s-a intitulat expunerea făcută de către Pamfil Bilț, de la Biblioteca județeană Maramureș, în fața nevăzătorilor, membri ai filialei noastre.

Ea a fost organizată la clubul filialei, cu participarea cooperatorilor și pensionarilor nevăzători. În continuare, s-au recitat versuri din creația poetului.

☆

La invitația șahiștilor nevăzători de la grupele de masori și cooperatori din Baia Mare, șahiștii sătmăreni au luat parte la o partidă amicală, organizată la sediul filialei noastre. Jucătorii au fost pregătiți de inimosul antrenor Ionel Păcurariu.

Șahiștii oaspeți au cîștigat întrecerea cu scorul de 4:3, urmînd ca revanșa să se desfășoare la o dată stabilită.

După încheierea partidelor de șah, a avut loc o reuniune tovărășească.

☆

La 16 februarie, la clubul filialei, muzeograful Lucia Pop a făcut o expunere cu tema: „Luptele greviste din perioada anilor 1929-1933 în Maramureș".

V. BUCIUMAN

BOTOȘANI. La sediul grupei nevăzătorilor din Rădăuți, a avut loc un concurs fulger intitulat „Ghici, ghicitoarea mea", la care au participat 11 nevăzători.

Concurenții s-au dovedit nu numai cunoscători ai comorilor noastre folclorice, ci și mari iubitori ai acestor inestimabile valori care au fost și vor rămîne bogate surse de inspirație pentru mulți scriitori. Cei mai informți s-au dovedit a fi: Ioan Dănilă (I), Maria Moroșan (II) și Mihai Zelinschi (III).

OSWALD KELSCH

CONSTANȚA. La sfîrșitul lunii ianuarie, s-a desfășurat adunarea generală a oamenilor muncii din cadrul Coop. „Drum nou" din localitate. Din darea de seamă, prezentată de Gh. Popa, președintele cooperativei, a reieșit că această unitate și-a îndeplinit planul de producție pe 1985, în procent de 109,5%. Rezultate bune au fost obținute și la ceilalți indicatori, printre care amintim realizarea beneficiului în procent de 104,6%. De asemenea, în anul care a trecut cooperativa a realizat o economie la energia electrică de 2 mgw. Printre secțiile care și-au adus contribuția la obținerea acestor rezultate, menționăm pe cea de perii-mături, condusă de Gh. Lupu (locul III în întrecerea socialistă pe 1985). Nevăzătorii citați ca fruntași au fost: Elena Dragomir, Eugenia Putină, Ion Drăgoi, Sica Casian, Nicolae Drăgulin, Bormambet Ibram, Maria Crăciun, Georgeta Papa ș.a.

Nu același lucru se poate spune despre nevăzătorii Ene Feodor, Floarea Șerban, Petre Mirciu și Nicolae Radu, care au avut un mare număr de ore lipsă, la serviciu.

Printre cei care au luat cuvîntul, s-au aflat și Gheorghe Lupu, Ioan Milak, șeful secției cartonaje, Regaip Selim și Mihai Muha, muncitori. Ei au evidențiat rezultatele obținute de către colectivele în cadrul cărora lucrează, precum și greutățile întîmpinate.

Ca invitați, au participat Tiberiu Drăghici, din partea Comitetului municipal de partid Constanța și ing. Florica Popescu, vicepreședinte al U.J.C.M., care în cuvîntul lor au adresat felicitări membrilor cooperatori și le-au urat noi succese. În încheiere, au fost confirmați în funcții: Gheorghe Popa președinte, Mariana Faraon, vicepreședinte și Ion Toma, contabil șef.

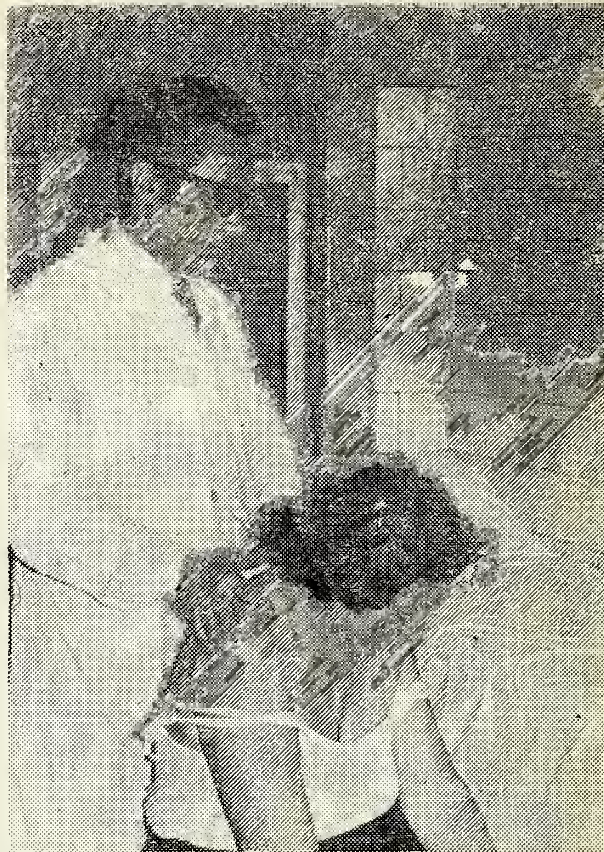
EUGEN CASIAN

În martie a.c., la grupa Tulcea s-a desfășurat un concurs fulger sub genericul „Ideea de pace în literatura română". Au participat 4 concurenți. Cele mai multe răspunsuri exacte au fost date de Aurel Dogaru, Constantin Matei și Mihai Feclist.

AUREL DOGARU

BUCUREȘTI. Victor Bănac — în emisiune, la radio. În ziua de 26 februarie a.c., pe programul II de radio, în cadrul emisiunii „Semnături în contemporaneitate", alcătuită de Constantin Vișan, masorul Victor Bănac a recitat trei din poeziile sale: „Munții noștri", „Rîul Vedea" și „Casă românească", publicate în anii trecuți, în paginile revistei noastre.

●

Masajul — o meserie accesibilă nevăzătorilor. În imagine: Victor Bănac, de la Policlinica „23 August" — București.

●

CRAIOVA. „Tot mai citesc măiastra-ți carte, /Deși o știu pe dinafară.../". Atît de actuale sînt și astăzi versurile lui Vlahuță, pentru că și noi, ca atîtea generații, citim și vom citi mereu nemuritoarele poezii, în care plîng veșnic neostoitele doruri eminesciene, ne înfiorăm cu aceeași

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

revoltă ce răzbate din poezia socială a marelui poet și de atîtea ori rămînem uimiți de profunzimea gîndirii ce răzbate din poezia filozofică. Iubind pe Eminescu, iubind poezia, am răsfoit înfiorați, încă o dată, „măiastra carte", împreună cu prof. Viorica Busuiocescu, Ioana Fertu, Ligia Rezeanu, într-o seară la clubul filialei noastre.

Ioana Fertu a scris o poezie pentru Eminescu, pe care ne-a citit-o. Și am încheiat seara în acordurile neuitatului „Pe lîngă plopii fără soț", murmurat de Elena și Ion Giulea.

CONSTANTIN MĂGUREANU

Continuînd seria de manifestări dedicate marilor personalități născute pe pămînturile oltenești scriitorul Ștefan Bossun ne-a prilejuit momente plăcute, evocînd viața lui Nicolae Titulescu. Atenția ne-a fost reținută de prezentarea activităților sale prodigioase, în diverse domenii : economia, dreptul și diplomația, de înfățișarea rolului novator, dinamic al contribuției acestuia la dezvoltarea și afirmarea valorilor românești pe plan internațional, la susținerea acestora împotriva amenințărilor la adresa ființei noastre naționale. Pentru că oriunde s-ar fi aflat, la Roma, Paris, Londra sau la Geneva, orice misiune ar fi îndeplinit, ca om de știință, diplomat, jurist sau pedagog, Nicolae Titulescu a prețuit patria și a luptat pentru binele și prosperitatea ei.

Evocarea personalității lui Nicolae Titulescu, aureolată de cele mai nobile idealuri pe care le-a nutrit întotdeauna, se înscrie în cadrul manifestărilor dedicate Anului Internațional al Păcii.

SANDU MARIN

Cinste lor, acestor mîini care leagănă prunci, care frămîntă pîinea, acestor mîini care se apleacă cu dragoste asupra zilelor și nopților noastre, dăruindu-le liniște, acestor mîini care ne întind în fiecare clipă o părticică de inimă, de soare și de dragoste !

Ziua închinată mamelor, soțiilor, fiicelor, colegelor noastre de muncă a fost prilejul unei emoționante manifestări de dragoste și mulțumire pentru tot ceea ce a însemnat și înseamnă în viața noastră, în visurile noastre, femeia !

LEONTIN MLADINESCU

GALAȚI. Încă de acum doi ani, s-a pus problema încadrării absolvenților nevăzători din Vrancea, deoarece în județul respectiv nu există secții pentru nevăzători.

În urma demersurilor făcute de Filiala Galați, de curînd s-a obținut aprobarea înființării unei secții de cartonaje la Fabrica de industrie mică din Focșani, unde urmează a fi încadrați nevăzătorii domiciliați în județ.

În același timp, s-a intervenit și pentru obținerea unui apartament, cu patru camere, în care să fie amenajate dormitoare comune pentru nefamiliști.

ELISABETA SELIM

Munctiorii nevăzători din cadrul Coop. „Înfrățirea" din localitate au încheiat anul 1985 cu succese deosebite. Ei și-au adus o contribuție de seamă la realizarea planului pe unitate, printre secțiile evidențiate numărîndu-se și cele de cartonaje și mături, care au depășit lunar sarcinile cu 104-109%, aducînd și însemnate economii de materie primă.

Printre fruntașii în producție, amintim pe Dumitru Brînzei, Ion Borșan, Ilinca Mocanu, Maria Lepădatu (cartonaje), Ion Cămară, Albei Viorel (mături) ș.a.

ION LEPĂDATU

La clubul filialei, a avut loc o seară culturală consacrată marelui nostru poet, Mihai Eminescu. Instructo-

Știri despre nevăzători în presa în scrisul obișnuit

În revista „Săptămîna" din 13.XII.1985, pe ultima pagină a apărut următoarea știre, referitoare la un șahist de la Filiala București :

„De „Ziua tipografilor", reproducem azi o problemă inedită aparținînd fostului uvrier al literelor de plumb, acum pensionar, Petrache C. Popa, cu enunțul...

Precizăm că autorul compoziției a primit de curînd medalia de aur a renumitei reviste olandeze „Probleemblind", la ale cărei concursuri participă din 1970, devenind astfel primul român care beneficiază de asemenea distincție după 20 de concursuri cîștigate".

*

„Cupa Progresul — în posesia bihorenilor" — s-a intitulat știrea din ziarul „Crișana" — Bihor, din 22 decembrie 1985 referitoare la victoriile de rolbal de la Brașov, dotate cu „Cupa Progresul", cîștigată de bihoreni. Se amintește cu acest prilej că prima partidă de rolbal dintre nevăzători a avut loc la Oradea, în 1983.

*

În revista „Unser Schaffen" nr. 2/1986, editată de Hilfsgemenschaft der Blinden und Sehschwachen Osterreichs (Asociația de sprijin a nevăzătorilor și ambliopilor din Austria) a apărut o fotografie înfățișîndu-l pe prof. Nicolae Ionescu și soția sa, într-o convorbire amicală cu prof. Robert Vogel, directorul acestei organizații.

Fotografia este însoțită de următorul text : „Casa de odihnă a nevăzătorilor „Harmonie" a avut fericita ocazie să-l salute pe prof. Nicolae Ionescu și pe soția sa, care au efectuat aici o scurtă vizită".

Prof. Robert Vogel și-a exprimat speranța că oaspeții săi din București vor pleca cu cele mai plăcute amintiri.

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

rul pr. cult., a citit din opera acestuia. În continuare s-a desfășurat un concurs fulger, pe aceeași temă, unde cei prezenți au răsplătit cu aplauze răspunsurile date de Vasile Neagu, Maria Roman, Ștefan Patrichi și Ion Cămară.

E. ROMAN

Printre acțiunile cuprinse în planul de activitate al clubului Galați, s-a numărat și sărbătorirea Unirii Principatelor Române. Cu acest prilej, prof. Nanu Dan Basarab, de la Muzeul de istorie Galați, a evocat lupta de veacuri a poporului nostru pentru unire. De asemenea, a fost scoasă în evidență una din personalitățile de seamă unioniste, Costache Negri, care își avea locuința părintească la Mînjina (astăzi comuna Costache Negri, jud. Galați).

La Mînjina, în mai 1845, a avut loc marea întrunire unde au luat parte Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, C. Filipescu, Alexandru Ioan Cuza, I. Rosetti și alți membri de frunte ai mișcării unioniste.

URSE R. MICU

IAȘI. Într-o scrisoare trimisă redacției, Anișoara Popa ne relatează că citind articolul semnat de Ioan Furtună din Bacău (publicat în „România liberă" și în nr. 10/1985 al revistei noastre) și-a amintit de unele

O serbare școlară = spectacol!

„Sfîrșit de trimestru, început de anotimp". Cu aceste cuvinte se deschidea, la 31 martie a.c., pe scena sălii de festivități a Centrului școlar nr. 1 — București, obișnuita reprezentație, marcînd încheierea unui trimestru de studiu. Numai că de la primele secvențe, aceasta s-a dovedit a fi un veritabil spectacol de varietăți, cu o excelentă prestație a interpreților. Într-adevăr, piese muzicale alese cu gust și reproduse cu măiestrie de către: Al. Gheorghe, Rudolf Melniciuc, George Iordan, și mai ales de Iunia Tănase care, o dată mai mult, a făcut proba calităților sale pe tărîmul muzicii ușoare, confirmînd succesele obținute în colaborare cu ansamblul „Optimiștii".

Imagine de la serbare

Remarcabilă este și vocea Elenei Călin, în compoziții proprii și balade, venind parcă din folclorul nostru imemorial.

Am ascultat poeme recitate cu o fină înțelegere a textelor, în general din diverși autori moderni, în interpretarea elevilor: Cerasela Simion, Al. Gheorghe, Viorel Timaru, Alexandra Pop, Sorin Bărdian, Mădălina Păfăluță, Doru Stanca, Radu Nicolin, alături de Marian Badea și Cristian Ionescu, ultimii dovedindu-se nu numai buni recitatori, dar manifestînd un deosebit simț dramatic, cu ocazia recitării unor tablete umoristice, de efect.

Unitatea spectacolului a fost asigurată de inspiratele momente de legătură între secvențe, dar mai ales de verva, de intuiția textuală și scenică a prezentatoarei Liliana Neagu și de acordurile de fundal sau de acompaniamentul pianului. La pian — Lucian Tarcă, colaborator al „Optimiștilor", tînăr de un talent incontestabil.

Alte cîteva mențiuni pentru buna dispoziție, lipsa de trac și verva întregului ansamblu, cît și pentru aranjamentul regizoral, semnat de prof. Radu Sergiu Ruba.

Redacția

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Ecaterina Geangalău (Tg. Mureș), locul 1 la soliști de muzică ușoară și la romanțe și laureată a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor.

fapte petrecute în anii războiului, cînd în clădirea din „Vatra Luminoasă" au fost internați soldați răniți, pentru îngrijire. Faptul a impresionat pe copiii de atunci, printre care se afla și Anișoara Popa. Avea șapte ani și jumătate. Printre scenele relatate, cele mai multe referitoare la ororile războiului, reproducem aici pe cea din finalul scrisorii :

„Ceea ce mi-a rămas întipărit în minte este că la 23 August 1944, Zoe Paul, directoarea de atunci din Vatra Luminoasă, ne-a scos afară, fiindcă stătuserăm 36 de ore la adăpost. Dar abia ne-am așezat pe iarbă, că ne-a și spus : „Copii, culcați-vă repede, cu fața la pămînt, și să nu faceți nici o mișcare, că altfel or să ne șteargă de pe fața pămîntului !". Pe deasupra noastră șuierau gloanțe trase din avioane hitleriste.

„De aceea, spune Anișoara Popa, în numele celor ce s-au sacrificat pentru patrie sau au avut de suferit de pe urma războiului, dorim să fie pace și să se distrugă armamentul nuclear. Noi vrem să ne bucurăm de bunurile noastre gospodărești, ce ni le-am făcut prin muncă cinstită și demnă" !

PITEȘTI. Ca în fiecare an, și în 1986 filiala noastră va acorda o deosebită atenție aniversărilor UNESCO. În cadrul acestor aniversări s-a înscris și seara literară dedicată împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui George Topîrceanu.

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească, în cadrul căreia s-a organizat o tombolă distractivă.

GHEORGHE BRENESCU

La 16 martie a.c., la sediul filialei a avut loc ședința anuală a consiliului de conducere al Asociației sportive „Olimpul".

După prezentarea materialelor, participanții au făcut o serie de propuneri privind îmbunătățirea activității sportive desfășurate de nevăzători, dintre care amintim : organizarea fazelor pe filială și în Rîmnicu Vîlcea (nu numai la Pitești) ; inversarea desfășurării campionatelor de popice și șah, dat fiind faptul că iarna antrenamentele la popice se fac mai greu din cauza timpului friguros, cuprinderea șahiștilor din grupa Călimănești în campionatul județean ; antrenarea unui număr mai mare de nevăzători în camiponatul republican de șah, etc. Toate propunerile au fost reținute și filiala va urmări traducerea lor în viață, astfel ca la următoarea analiză să se poată raporta îndeplinirea tuturor obiectivelor.

PETRIA VELEA

Cu prilejul împlinirii a 2500 de ani de la prima atestare documentară a geto-dacilor, la 15 martie 1986, la clubul filialei, a avut loc concursul intitulat „Cei mai viteji și mai drepți". Materialul bibliografic a fost distribuit tuturor grupelor active din teritoriu, dîndu-se astfel posibilitatea participării unui număr de 7 nevăzători din Pitești, Drăgășani, Olănești și Călimănești.

Cîștigători ai primelor trei locuri au fost : Vasile Sulumete (Călimănești), Florea Nistor (Drăgășani) și Vasile Giulea (Pitești).

ION TURCESCU

TIMIȘOARA. La 9 februarie a.c., s-a organizat la clubul filialei o conferință prilejuită de aniversarea a 350 de ani de la nașterea cărturarului moldovena Nicolae Milescu.

GAVRILĂ ROȘCA

La 10 februarie a.c., s-a desfășurat adunarea generală a Coop. „Vremuri noi" din Arad, pentru analiza activității pe 1985. Pentru cititorii revistei „Viață nouă", am reținut din darea de seamă unele date, care atestă strădania permanentă a nevăzătorilor din această unitate de a obține rezultate cît mai bune.

Deși cooperativa este mică, avînd doar 261 muncitori, din care 90 sînt nevăzători, producția-marfă a fost realizată în proporție de 101,5%. Coeficientul de rentabilitate a fost de 31%, ceea ce dovedește grija cooperatorilor pentru o gospodărire cît mai judicioasă a fondului de timp, a materiei prime și a calității produselor. Beneficiul pe care îl vor primi cooperatorii va fi de cca 6,5%, din cîștigul lor anual, el fiind superior celui din 1984. Secția de perii a fost declarată fruntașă pe perioada amintită, obținînd cele mai bune rezultate în întrecerea socialistă. Dintre cei evidențiați, amintim pe : Sultana Hock, Eufrosina Bumbuc, Elena Demian (de la perii), Ion Achimescu, Maria Turcu și Viorica Csordas (cartonaj).

Cîștigul mediu al nevăzătorilor, la perii, a fost de 2504 lei, iar la cartonaj de 2819 lei. De asemenea, au fost distribuite bilete de odihnă unui

(Continuare în pag. 22)

25 de ani
de la înființarea Școlii generale pentru nevăzători din Tg. Frumos

Luna septembrie a acestui an va marca un moment de o deosebită semnificație pentru Școala generală specială din Tg. Frumos : împlinirea unui sfert de veac de activitate.

Expresie a politicii duse de partidul și statul nostru pentru dezvoltarea învățămîntului de toate gradele și a cuprinderii tuturor categoriilor de copii în rețeaua de învățămînt, înființarea școlii din Tg. Frumos a constituit, în același timp, o încununare a eforturilor Asociației nevăzătorilor din R. S. R., a Filialei Iași și a unui grup de activiști ai acesteia, printre care și prof. George Cârligeanu de a pune bazele unei școli în vederea instruirii și educării copiilor deficienți vizual, de pe meleagurile moldave.

După aprobarea de înființare a școlii, dată de Ministerul Învățămîntului, Asociația nevăzătorilor a făcut demersurile necesare în municipiul Iași, pentru organizarea ei și găsirea localului. În acest scop, o delegație alcătuită din Alexandru Ciornenski, inspector principal la ministerul amintit, și prof. Ion Popescu, vicepreședinte al asociației, s-a deplasat la Iași, în toamna anului 1960 și primăvara lui 1961. În lunile care au urmat s-a stabilit ca școala să funcționeze la Tg. Frumos, începînd de la 1 septembrie 1961.

La început, cursurile și activitățile administrativ-gospodărești s-au desfășurat într-un local ce avusese altă destinație, precum și în cîteva anexe, ridicate prin autodotare care, de-abia făceau față cerințelor învățămîntului tiflopedagogic, în plină dezvoltare și modernizare.

Din chiar primii ani de existență, școala a obținut rezultate remarcabile.

În primul an, ea a funcționat cu șapte cadre didactice, printre care și profesori nevăzători, absolvenți la diferite universități. Dintre aceștia, amintim pe Nicolae Pipă și Gh. Stan, la care s-au adăugat, în anii următori, George Cârligeanu, N. Nistor, Ion Corciovei ș. a. Conducerea școlii a fost încredințată învățătorului Ion Smîntînică, cadru didactic cu o bogată experiență.

Între anii 1971—1973, ea și-a extins și și-a modernizat spațiul școlar, în vederea ridicării procesului de învățămînt, pe noi trepte, calitativ superioare.

În prezent, din cei 24 de profesori, 12 sînt nevăzători.

Dintre aceștia amintim pe : George Cârl'geanu, Nicu Nistor, Gheorghe Ionescu, Nicolae Chiper, Ion Corciovei, Horia Vasile, Traian Oros, Dorel Ghemu ș.a. Din rîndul celor tineri, patru sînt foști elevi ai școlii : Nicolae Chiper, Dorel Ghemu, Ioan Ursu și Dumitru Tablan. Desigur că acest bilanț ar fi incomplet dacă nu am arăta că din rîndul cadrelor didactice fără vedere au făcut parte și prof. Maria Oros și învățătoarea Elisabeta Pipă, în prezent pensionare, dar care continuă să vină cu drag la școală, în mijlocul colegilor și al elevilor.

Rezultatele concrete ale activității de creștere, instruire și educare a copiilor deficienți vizual, în vederea integrării lor în muncă și viață, obținute de școala din Tg. Frumos sînt mai mult decît edificatoare : prin sîrguință și dragoste de muncă, folosind și beneficiind de condițiile create de partidul și statul nostru pentru copiii deficienți, din rîndul foștilor elevi ai școlii s-au ridicat cinci profesori, s-au constituit harnice colective de muncitori în cooperativele de invalizi din Iași, Botoșani, Bacău și din alte localități. De asemenea, mulți dintre foștii elevi sînt acum asistenți masori și masori în spitale, policlinici și în stațiuni balneoclimaterice. Toți aceștia, învățînd de la dascălii lor respectul pentru muncă sînt apreciați în unitățile unde lucrează. Ei și-au creat familii fericite și gospodării trainice. Dacă ar fi întrebați, ei și-ar aduce aminte cu plăcere despre școala lor de la Tg. Frumos, prima lor mare familie, unde și-au petrecut anii frumoși ai copilăriei. Ei ar vorbi cu bucurie și respect despre dascălii lor, care le-au îndrumat primii pași în viață.

În cadrul Festivalului național „Cîntarea României", la faza zonală a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor, desfășurată la Tg. Frumos, juriul și cei din sală au avut prilejul să participe la un spectacol deosebit. S-au întrecut formațiile din județele Galați, Bacău, Botoșani și Iași. Spre marea satisfacție a oamenilor muncii din școala din Tg. Frumos, toate formațiile (cu excepția celei din Galați) cuprindeau un mare număr de interpreți, foști elevi ai școlii. Acest fapt are și o explicație : în școala noastră pionierii și utecistii participă activ la serbările școlare, precum și la concursurile prilejuite de Festivalul „Cîntarea României".

Grupul coral mixt al cadrelor didactice a luat parte în iunie 1985, la faza pe țară a marelui festival, ocupînd locul patru.

Pe baza unui program inițiat de organizația de partid din școală și susținut de către toți oamenii muncii din unitate, au fost organizate acțiuni pentru depistarea și școlarizarea copiilor deficienți vizual, în circumscripția noastră școlară. Deplasarea pe teren la sate, orașe și centre de muncă ne-a dat prilejul să desfășurăm și o susținută muncă pedagogică în cadrul familiilor vizitate, popularizînd școala și menirea ei ca factor activ în instruirea, educarea și integrarea în muncă și viață a copiilor fără vedere.

În ultimii trei ani, clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a s-au deplasat în orașele Bacău, Iași, Suceava și Botoșani, vizitînd filialele asociației și cooperativele meșteșugărești, unde lucrează muncitori nevăzători din aceste localități. Cu acest prilej, pionierii și utecistii au prezentat frumoase programe artistice, în fața muncitorilor. Ei au luat cunoștință direct de viitoarele lor locuri de muncă, realizînd astfel o legătură între școală și diferitele

generaţii de elevi, deoarece au fost şi oaspeţi ai cîtorva familii de nevăzători din aceste localităţi, bineînţeles, foşti elevi ai şcolii.

La şcoala din Tg. Frumos există o permanentă preocupare pentru o judicioasă repartizare a bugetului, un deosebit spirit de gospodărire a bunurilor, unitatea fiind dotată cu materiale tiflopedagogice, pichturi, aparate de socotit, plăci de scris, aparatură audiovizuală, benzi magnetice etc.

Staţia de radioficare a şcolii, realizată prin autodotare, din iniţiativa unui mic colectiv de profesori nevăzători, contribuie la completarea cunoştinţelor politico-educative şi de cultură generală ale elevilor, la petrecerea în mod plăcut şi util a timpului liber, prin organizarea de audiţii muzicale şi de teatru, precum şi prin urmărirea unor emisiuni pentru copii şi tineret.

Rezultatele activităţii Şcolii generale de nevăzători din Tg. Frumos, în cei 25 de ani de existenţă, reprezintă corolarul muncii de zi cu zi, a colectivului ei de cadre didactice, care a sădit în sufletele generaţiilor de elevi dragostea pentru patrie şi partid, sentimentul de încredere în forţele proprii, respectul pentru muncă şi pentru creatorii de bunuri materiale şi spirituale.

Nu putem încheia acest succint bilanţ, fără a sublinia că la baza realizărilor noastre se află şi faptul că biroul organizaţiei de partid, conducerea şcolii au menţinut o strînsă legătură cu Consiliul Central al Asociaţiei nevăzătorilor din R. S. R., cu filialele din Botoşani, Iaşi şi Bacău ale acesteia, bucurîndu-se de sprijinul şi înţelegerea lor.

Rezultatele obţinute de şcoala din Tg. Frumos ne-au adus satisfacţii ce ne angajează ferm şi în continuare, în îndeplinirea sarcinilor trasate şcolii româneşti de Congresul al XIII-lea al partidului şi de Congresul ştiinţei şi învăţămîntului.

Înv. Aurel BULANCEA
secretarul organizaţiei de partid

GHEORGHE BURSUC — un neobosit activist pentru propăşirea asociaţiei şi membrilor ei

Încetarea din viaţă, la 23 ianuarie a. c., a lui Gheorghe Bursuc, preşedintele Filialei Botoşani a Asociaţiei nevăzătorilor din R.S.R., a îndurerat pe toţi oamenii muncii din cadrul acesteia. Activist de frunte, membru al Consiliului Central al asociaţiei, de aproape 15 ani, preşedinte al filialei din 1966, Gheorghe Bursuc a fost unul dintre cei mai valoroşi militanţi pentru propăşirea asociaţiei şi a membrilor ei.

Gheorghe Bursuc s-a născut la 6 aprilie 1929, în satul Maici, comuna Cristeşti, judeţul Botoşani, într-o familie de ţărani cu 7 copii. La vîrsta de 3 ani îşi pierde vederea. În 1937 părinţii îl înscriu la Şcoala primară de orbi din Vatra Luminoasă, pe care o absolvă în 1943.

După absolvire se întoarce în satul natal, unde mai tîrziu se căsătoreşte, dovedindu-se un foarte bun gospodar, cu toate că s-a confruntat mereu cu mari greutăţi, inerente pentru un nevăzător.

În 1963, devine membru al asociaţiei şi se încadrează la secţia de perii a Cooperativei „Progresul" din Botoşani.

Afirmîndu-se în mod deosebit atît în producţie, cît şi în activitatea desfăşurată în rîndul celor fără vedere, fiind mereu în primele rînduri în rezolvarea unor probleme sociale, precum şi în organizarea unor acţiuni cultural-educative şi sportive, este ales ca organizator al grupei de nevăzători din Botoşani, responsabilitate pe care o deţine pînă în 1966.

Calităţile dovedite ca organizator i-au ridicat prestigiul în rîndul nevăzătorilor care, manifestîndu-şi încrederea în capacitatea şi puterea sa de muncă l-au ales în 1966 preşedinte al Filialei regionale Suceava, care îşi avea sediul la Rădăuţi.

Conştient fiind de responsabilităţile pe care şi le asumase ca preşedinte, Gheorghe Bursuc nu a precupeţit nici un efort pentru rezolvarea problemelor majore ce se aflau în faţa celor fără vedere.

Un merit deosebit îi revine în înfiinţarea, în 1970 a secţiei de cartonaje din cadrul Coop. „Unirea" — Suceava, iar mai tîrziu a unor secţii similare în cadrul cooperativelor din Botoşani şi Rădăuţi.

Dorinţa sa cea mai arzătoare a fost ca nevăzătorii să beneficieze de condiţii optime de muncă, de locuit, să realizeze retribuţii cît mai frumoase, astfel încît aceştia să ocupe în societate o poziţie cît mai demnă.

Pe Gheorghe Bursuc l-au preocupat problemele de producţie, dar el s-a dovedit a fi şi sufletul tuturor activităţilor cultural-artistice şi sportive, mărturie fiind numeroasele distincţii, medalii, premii — trofee obţinute de filială în cele două decenii, cît a fost în fruntea acesteia.

Cunoscînd foarte bine viaţa nevăzătorilor din mediul rural, unde s-a născut şi a trăit un timp, Gheorghe Bursuc a pus mult suflet în tot ceea ce a întreprins pentru ajutorarea acestei categorii de oameni.

El s-a bucurat de stima membrilor filialei şi a celor cu vedere cu care venea în contact, avînd o capacitate deosebită de orientare în rezolvarea problemelor ivite şi inspirînd prin firea sa deschisă, modestă şi cumpătată o mare încredere.

Gheorghe Bursuc a ştiut întotdeauna să se apropie de oameni, să se implice în viaţa lor de zi cu zi, să găsească cele mai potrivite modalităţi de rezolvare a unor situaţii familiale dificile.

Alături de oameni, şi la bucurii şi la necazuri, lui Gheorghe Bursuc i se cerea un sfat ca unui adevărat părinte. Cîţi dintre nevăzători nu i-au simţit sprijinul dezinteresat atunci cînd au fost încadraţi în muncă, cînd au primit o locuinţă nouă sau cînd li s-a repartizat o butelie de aragaz?

Gheorghe Bursuc a fost întotdeauna un exemplu luminos, demn de urmat. Îi vom simţi lipsa în cadrul filialei, la plenarele Consiliului Central, la acţiunile festive ale asociaţiei şi organului său de presă, ori la finalele concursurilor artistice republicane, unde formaţia filialei era mereu prezentă. Toţi cei care l-au cunoscut sau care au lucrat alături de el, îi rămîn îndatoraţi moraliceşte şi îi vor păstra o vie amintire.

Ioan DODIŢĂ
instructor cultural-sportiv

De vorbă cu prof. univ. Ion Drăgan de la Universitatea din Timișoara

(interviu realizat de Ion Timiș Palatinus)

(Profesorul Ion Drăgan este doctor în psihologie, șeful catedrei de psihologie-pedagogie, de la universitatea amintită).

I.T. — Profit de preznța dv. în stațiunea Moneasa și de ceea ce ne-a sugerat conferința intitulată „Psihologia și viața", pe care ați binevoit a o ține în fața membrilor cenaclului „Pictor Gheorghe Groza" și a vizitatorilor din stațiune, pentru a vă ruga să ne permiteți cîteva întrebări. O facem și în contextul interesului manifestat de cititorii revistei asociației noastre.

Vă ocupați de peste trei decenii de această disciplină. Vă rugăm să precizați, care sînt domeniile de viață cărora știința ce o slujiți, ca dascăl și cercetător, le-a adus soluții ?

I.D : — Psihologia, știința despre fenomenele psihice sau despre activitatea psihică (deoarece psihicul există ca activitate) și-a adus aportul, implicîndu-se sau fiind implicată, prin slujitorii ei, peste tot unde omul a desfășurat sau desfășoară o activitate fizică sau spirituală. Și aceasta deoarece omul, ca sistem somato-psihic este prezent peste tot. Iar în activitățile pe care le desfășoară, el participă și cu psihicul ; chiar și în așa-zisele activități eminamente fizice, căci și acolo îi sînt solicitate atenția, spiritul de observație, memoria, gîndirea, priceperile, deprinderile etc. Or, toate acestea sînt procese și fenomene psihice, care fac obiectul de studiu al psihologiei.

Dacă ar fi să enumerăm domeniile de aplicabiiitate ale psihologiei, am putea-o face, prin trimiterea la cele peste treizeci de ramuri pe care Paul Popescu Neveanu le definește în al său „Dicționar de psihologie". Și nu știu dacă și dînsul a reușit să facă un inventar exhaustiv.

De altfel, noi utilizăm în vorbirea noastră, cea de toate zilele, termeni din psihologie. Expresii ca : „ține minte", „a uitat", se „gîndește", „iubește", „este iute-de-fire", „are mîini de aur", „este cinstit" etc. conțin în structura lor noțiuni din domeniul psihologiei (cu privire la memorie, gîndire, sentimente, temperament, aptitudini, caracter etc.), despre care uneori ne dăm seama, iar alteori le folosim fără o prealabilă explicație, pe care am putea-o găsi în lucrările de psihologie.

Aria largă de implicare a psihologiei nu trebuie să lase de înțeles că ar fi o știință omniprezentă. Deși ea și-a adus contribuții substanțiale în învățămînt, industrie, economie, medicină, justiție, circulație (ca să nu enumerăm decît principalele domenii în care și-a adus contrbiuții această știință), ea mai are multe „teritorii" în care să-și spună cuvîntul, între care am aminti și tiflopsihologia.

I.T. — Vă rugăm să indicați domeniile în care v-ați adus contribuții, prin cercetările dv. ?

I.D. — Ca dascăl prin formație, prin ocupație și (sper) prin vocație, mi-am îndreptat atenția cu precădere spre problemele învățămîntului, cărora le-am căutat soluții ameliorative și optimizatoare, prin cercetările mele. Așa, de exemplu, aș considera teza mea de doctorat o asemenea soluție la una din problemele ardente ale învățămîntului — orientarea școlară și profesională. A fost publicată în 1975, în Editura Didactică și Pedagogică, București, sub titlul „Interesul cognitiv și orientarea profesională", avînd bucuria să citesc recenzii elogioase la adresa ei în reviste de specialitate din țară și din străinătate. În afară de orientarea școlară și profesională, căreia, i-am rămas fidel de peste 20 de ani, m-au preocupat probleme de psihologia învățării, cărora le-am dedicat cercetări și numeroase studii, publicate în revistele de specialitate din țară și din străinătate ; m-au preocupat și probleme de psihologia sportului(am ținut un asemenea curs la Facutatea de educație fizică a Universității din Timișoara) ; m-am preocupat, cu o anumită consecvență, și de fundamentarea psihologică a muncii dirigintelui, rodul acestei preocupări fiind mai multe studii și articole în „Revista de pedagogie", precum și recenta (1984) lucrare apărută în Editura Didactică și Pedagogică (în colaborare), sub titlul „Dirigenția în sistemul muncii educative din școală". Și, cam atît, fiindcă m-am străduit, cît mi-a stat în putință, să nu mă „pulverizez" prea mult.

I.T. — Ce lucrări aveți de finisat și în perspectivă ?

I.D. — Voi începe cu una care este deja „finisată" — ca să folosesc termenul dv. — și care se află la Editura Științifică și Enciclopedică, fiind intitulată „Curiozitate. Interes de cunoaștere. Învățare". Ea se adresează marelui public, fiind pregătită pentru colecția „Știința pentru toți". În faza de finisare ar fi lucrările „Cultură și educație" (care-și așteptă un editor) și „Orientarea școlară și profesională. Probleme — soluții — perspective", aceasta din urmă fiind în atenția Editurii Facla, din Timișoara, de la care am primit promisiunea că va fi cuprinsă în planul pe 1986.

Instruirea elevilor în spiritul muncii — obiectiv de bază al educației în școala noastră

Prof. Maria Cîrdei Martinescu și prof. Petru Mereuță

Documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R. au stabilit, pe baze științifice, obiectivele principale ale dezvoltării economico-sociale a țării pentru cincinalul 1986-1990 și de perspectivă, pînă în anul 2000.

În vederea realizării acestor deziderate, în fața școlii stau sarcini multiple. Una dintre acestea, și care nu este deloc neglijabilă, o constituie formarea atitudinii înaintate față de muncă la elevi, realizarea acesteia fiind premisa pregătirii forței de muncă, asigurarea unei cunoașteri și autocunoașteri a posibilităților reale ale elevilor și, în urma acestora, a unei orientări profesionale adecvate.

În temeiul considerentelor enunțate, ne-am străduit să culegem unele date generale și speciale ale educației morale a unui grup de elevi.

Ca punct de plecare al investigației a servit ipoteza că adolescentul, la încheierea studiilor școlare, are profilul în mare măsură conturat, fiind pus în pragul alegerii unei profesiuni. El își propune un scop al vieții, se raportează la atitudini și acțiuni morale pozitive sau negative și și-a format o anumită părere despre sensul social și individual al muncii.

Pentru a pune în evidență aceste aspecte, am aplicat un chestionar unui număr de 89 de elevi, din clasele a VI-a — a VIII-a, respectiv 7 clase, nevăzători și ampliopi. Am ales aceste clase deoarece activtiatea principală a elevilor este învățătura, dublată de o asiduă și competentă îndrumare spre alegerea unei profesiuni, activitate ce se concretizează la finele clasei a VIII-a. Chestionarul a fost aplicat frontal, în noiembrie 1985 și a avut în vedere :

— **locul muncii în viața de zi cu zi ;**

— **intuirea unei ierarhii a valorilor, în planul activităților intelectuale și practice ;**

— **evaluarea muncii fizice ;**

— **raportarea muncii la rezultatele la învățătură.**

În privința sensului muncii, opiniile declarate au evidențiat faptul că toți subiecții din lotul chestionat își însușiseră tot mai mult concepția morală cu privre la muncă, ca parte integrantă a vieții, și ajung la aprecierea că omul nu poate trăi fără să muncească. După cum formulează 89,21% din subiecții chestionați răspunsul la întrebarea dacă se poate trăi fără muncă a fost : „Nici pîine fără muncă, nici muncă fără pîine" sau „Nu, pentru că te plictisești".

Nici un elev dintre cei chestionați, nu acceptă ideea că viața poate fi concepută fără muncă, diferența în răspunsuri fiind dată de motivație. Unii prezintă o motivație mai concretă, mai apropiată ; „nu-ți poți cumpăra mîncare, haine", alții una mai abstractă, mai îndepărtată ; „nu ai satisfacția reușitei", „nu-ți poți întreține familia".

La întrebarea : „Ce faci cu cea mai mare plăcere ?", elevii și-au exprimat preferințe destul de variate : „Mă joc" ; „Învăț", „Citesc", „Ascult muzică", „Ascult teatru", „Mă plimb", „Dorm", Mănînc", „Stau" etc.

Această dispersie a răspunsurilor o putem explica prin eterogenitatea subiecților, atît în cadrul aceleiași clase, cît și între clasele studiate, precum și prin particularitățile de vîrstă și individuale.

Un fapt care se remarcă este că, pe parcursul școlarizării, scade interesul pentru învățătură, subiecții afirmînd că le place mai mult să lucreze, decît să învețe. Astfel, dacă în clasa a VI-a răspunsurile în favoarea activității de învățare cuprind 50,35% dintre subiecții chestionați, iar restul de 49,65% sînt pentru muncă fizică, în clasa a VIII-a doar 25% pun învățătura pe primul plan și 75% sînt pentru activitatea productivă.

Chestionarul aplicat ne-a furnizat date și observații asupra felului cum se grupează aspirațiile individuale.

Deși la întrebarea privind profesiile cunoscute de ei, adecvate deficienței lor vizuale, aproape toți subiecții le-au enumerat corect, cînd au răspuns la întrebarea privind viitoarea profesiune aleasă, mulți dintre subiecți — 34,83% au indicat profesii pe care nu le pot practica, cum ar fi : doctor, inginer, arheolog, șofer, tipograf, milițian etc.

În privința repartizării acestor răspunsuri, între ambliopi și nevăzători, numărul este aproximativ egal între cele două categorii de subiecți studiați (16 ambliopi și 15 nevăzători).

De remarcat fatul că aceste aspirații s-au manifestat preponderent în răspunsurile elevilor din clasele a VI-a, scăzînd treptat spre clasa a VIII-a.

Numărul mare al acestor răspunsuri, la clasa a VI-a, poate fi motivat și de faptul că în aceste clase sînt mulți elevi cu debilitate mintală.

Confruntînd rezultatele școlare, oglindite în note, cu opțiunea pentru o profesiune, se constată că elevii cu rezultate bune la învățătură optează pentru profesii ca : profesor, masor, telefonist, dactilograf, iar cei cu rezultate slabe aleg munca productivă. S-au remarcat totuși și cîteva cazuri de răspunsuri aberante, la clasa a VI-a (doctoriță, inginer, milițian, șofer).

În răspunsurile obținute a apărut și ideea că rezultatele mai slabe la învățătură se pot împăca cu pasiunea și plăcerea față de muncă. La acești subiecți, rezultatele depind mai ales de capacitățile personale sau de influența unor factori sociali. Explicația poate fi dată de faptul că mulți dintre subiecții chestionați nu înțeleg raportul, asemănările și deosebirile dintre muncă și învățătură, nu cunosc, înainte de toate, latura fizică și cea intelectuală a muncii, sensul celor două laturi. Dacă obțin note bune la lucrările practice, ei consideră că este suficient pentru însușirea în profunzime a unei meserii.

În ce privește răspunsurile la întrebarea : „Care obligații îți sînt mai neplăcute?" — se observă că elevii, cu o situație relativ bună la învățătură, răspund că, în general, nu le sînt neplăcute obligațiile, excepție făcînd doar serviciul la poartă sau la bucătărie. Astfel, 67,41% dintre subiecții chestionați specifică, în răspunsurile lor, că cea mai neplăcută obligație este serviciul la poartă și 22,47%, serviciul la bucătărie.

Aproape toți elevii cu rezultate slabe la învățătură enumeră, printre obligațiile neplăcute, efectuarea temelor la diverse materii (în special la matematică și activitatea de învățare, în general).

Deși chestionarul a cuprins un număr relativ mic de subiecți, totuși credem că putem formula unele observații utile în formarea concepției și conduitei subiecților față de muncă și în îndrumarea lor pentru a se integra adecvat în societate :

1. Raportarea la muncă a subiecților chestionați este pozitivă.

2. Se observă influența pozitivă a mediului social nemijlocit; este necesară explorarea și punerea mai puternică în valoare a mecanismului de influență a tuturor factorilor sociali, pentru corelarea acțiunilor cu maximă eficicență educativă.

3. Desemnarea preocupărilor și profesiunilor preferate denotă tendința de acomodare la cerințele și necesitățile societății. Soluționarea neconcordanțelor se impune ca o acțiune sistematică în perfecționarea activității de educație a elevilor.

4. Subiecții chestionați necesită un ajutor mai pronunțat în alegerea unei profesiuni, deoarece nu au încă o viziune clară asupra activtăților practice.

5. În educarea morală a elevilor, la această vîrstă, este bine să se sublinieze mai mult dimensiunile utilității muncii, încît elevii să cunoască importanța însușirii și efectuării ei în mod sistematic și consecvent.

6. În vederea unei eficiențe sporite a activtiății educative este necesară cunoașterea legăturilor indisolubile dintre învățătură și muncă, a finalității distincte a învățăturii și muncii, a faptului că învățarea în școală este absolut necesară pentru buna pregătire în viitoarea profesiune.

7. Disciplinele de învățămînt să fie folosite într-o mai mare măsură la formarea concepțiilor și atitudinilor înaintate față de muncă, la fel și activitatea extrașcolară, desfășurată în organizația de pionieri: cercuri, vizite, excursii, spectacole etc.

De la corespondenții noștri

(urmare din pag. a 17-a)

număr de 14 cooperatori, iar de tratament la 24.

În darea de seamă, s-a menționat că rezultatele puteau fi și mai bune, dacă distribuirea forței de muncă pe secții ar fi fost mai judicioasă.

CAROL SZIJJARTO

Comisia de femei a Coop. „Vremuri noi" — Arad desfășoară o activitate bogată. Cele 172 de femei lucrează cu spor la realizarea unor procentaje ca: 100% la livrări și 155% la prestări de servicii. Comisia inițiază acțiuni în vederea recuperării materialelor și reintroducerii lor în circuitul productiv. Și ca urmare, în cadrul reciclării s-au confecționat produse de 600.000 mii lei.

Inițiativele sînt propuse de cooperatoare și sînt adecvate problemelor de producție și sociale:

— controale regulate la microcantină;

— vizite la domiciliul bolnavelor;

— anchete sociale în vederea acordării de ajutoare, în condițiile stabilite de lege și de regulamente;

— propuneri de igienizare, cînd e cazul.

Comisia este prezentă ori de cîte ori se sărbătorește pensionarea unui cooperator. La ocazii festive, se organizează tombole, cu obiecte oferite de cooperatoare. De asemenea, sprijină asociația în realizarea unor obiective, pe linie cultural-educativă.

Din comise fac parte: Demian Elena, Hoch Soltana, Ana Boboiu, Elena Trifu și Erneta Stucz, membre ale grupei din Arad.

OTILIA CRISTOLOVEANU,
asistentă, secretara comisiei

TG. MUREȘ. Printre activitățile grupei nevăzătorilor din Sovata, se numără și cea șahistă, care ocupă un loc de seamă. Unul dintre cei mai buni jucători este Alexandru Piroșca, organizatorul competițiilor noastre. În noiembrie 1985, s-a organizat un meci amical de șah cu șahiștii de la I.B.C. În decembrie, s-a desfășurat în stațiune un concurs dotat cu cupa „30 Decembrie", la care au participat și șahiștii nevăzători Ioan Suciuc, Alexandru Piroșca și Cornel Balint. În ianuarie anul acesta, a început campionatul orășenesc, unde de asemenea au luat startul mai mulți nevăzători: Alexandru Piroșca, Ioan Suciuc, Cornel Balint și Ioan Sabău. Concomitent, la începutul lunii februarie, s-a desfășurat la Odorhei un patrulater de șah, la care a participat o selecționată a orașului Sovata, din care au făcut parte și Alexandru Piroșca și Cornel Balint.

Săptămînal, șahiștii nevăzători din Sovata participă la antrenamentul condus de maestrul Zoltan Nagy.

În ianuarie, am avut fericita ocazie să ne întîlnim de cîteva ori, la antrenament, cu maestrul internațional Mircea Pavlov.

La Sovata, șahul este o activitate permanentă și pasionantă. În afară de șahiștii amintiți, mai joacă: Jacab Daniel, Kirilla Martin, Petru Păcurar, Dionisie Bako, Dionisie Moldovan, Silviu Todea și Dorin Marina.

O echipă de sportivi nevăzători din R. S. România, în Olanda

La invitația Asociației sportive a handicapaților din Wught (Olanda), o echipă de nevăzători din Oradea, alcătuită din: Cseppentö Lajos, Nicolae Moraru, Florin Avram, Ioan Boiț, Al. Köszegi și Kovacs Iosif, împreună cu prof. Vasile Marcu (antrenor), Vasile Chintovan, însoțitor și Al. Micu, secretar responsabil al Asociației nevăzătorilor din R.S.R., a participat în zilele de 26 și 27 aprilie a.c., la o competiție de kegeltrappers.

Au concurat sportivi nevăzători din Olanda (patru echipe), Belgia și R.F.G. (cu cîte două echipe) și Luxemburg (o echipă). Fiecare formație a fost alcătuită din cîte șase sportivi. Trebuie să menționăm că inițial, invitația s-a făcut pentru o întrecere de rolbal. Întrucît unele echipe (din Austria și R.D.G.) nu au mai participat, iar celelalte țări menționate au venit cu echipe de kegeltrappers, s-a hotărît o întrecere la această disciplină sportivă, asemănătoare cu baulingul și jocul de popice.

După cîteva jocuri de inițiere și antrenament, echipa din Oradea a putut să participe la întrecere. În final, clasamentul a fost următorul: locul I — Luxemburg, locul II — R.F.G. și locul III — R.S. România. Formațiilor clasate pe aceste locuri li s-a înmînat cîte o plachetă, de către reprezentantul primăriei din localitate.

În ziua de 29 aprilie, delegațiile sportive au vizitat Școala de dresaj a cîinilor conducători pentru nevăzători, situată la 10 km de Amsterdam. La 30 aprilie, delegațiile, însoțite de președintele Asociației sportive a handicapaților din Wught și reprezentantul primăriei au vizitat Institutul „Steffenberg" din Wught, un complex de producție, recuperare și asistență socială pentru deficienții de vedere.

Pe tot parcursul șederii în Olanda, delegația noastră a fost în atenția gazdelor care au manifestat o grijă deosebită pentru ca oaspeții să se simtă cît mai bine, creînd în acest scop condiții optime de cazare, masă și transport, pentru care le mulțumim și pe această cale. Don Wugts, președintele Asociației sportive a nevăzătorilor din Wught și Heneke, reprezentantul primăriei, ca și Leo Schilderman ne-au însoțit permanent, la toate acțiunile la care echipa noastră a participat, exprimîndu-și dorința de a dezvolta legături pe linie de sport, între nevăzătorii români și cei olandezi.

Întîlnirea a constituit pentru toți sportivii participanți la competiție, un schimb de opinii și de experiență, pe linie sportivă și în diverse probleme de interes comun.

Al. Micu

PRESOPUNCTURA
Ghid terapeutic (II)

Dr. Cr. Ştefănescu

În partea care urmează vom alege bolile cu care serviciile noastre de fizioterapie se confruntă mai des. În ordine alfabetică, vom începe cu **alergia.**

Ca definiţie, prin alergie se înţelege reacţia unor organisme la contactul repetat cu unele substanţe, denumite alergene, care se găsesc în anumite alimente (ouă, carne, ciocolată, căpşuni etc.), medicamente (aspirină, piramidon, penicilină, streptomicină etc.), aer (praf de casă sau industrial, polen, insecte, păr, fulgi etc.). Reacţia organismului faţă de aceste substanţe este tradusă prin apariţia anumitor boli : astm bronşic, rinită alergică, eczemă, urticarie, şoc anafilactic. După o statistică mai recentă, 20 la sută din populaţia globului suferă sau este susceptibilă să se îmbolnăvească de alergie.

Boala alergică se poate ameliora prin stimularea unor puncte situate pe meridianul ficatului :

— **F 3 (denumit metaforic asaltul suprem)**, situat pe faţa dorsală a labei piciorului ; în unghiul format de cele două oase metatarsiene ale degetelor I şi II se execută manevra de tonifiere ;

— **F 8 (izvorul de la cotitură)**, situat deasupra extremităţii interne a pliului de flexie a genunchiului ; manevra este tot de tonifiere.

La bolnavii cu astm bronşic vom stimula un punct special, denumit **punctul plămînului sau V 13**, situat pe orizontala ce trece printre vertebrele **D 3** şi **D 4**, la 1,5 măsuri, de o parte şi de alta a liniei mediane posterioare ; manevra = tonifiere.

Ameţeala

Spre deosebire de unele ameţeli trecătoare, se mai întîlnesc ameţeli cu un caracter aproape permanent, în cadrul anumitor boli ca : hipertensiunea şi hipotensiunea arterială, otite, labirintite, tumori cerebrale, artroza cervicală, intoxicaţii cu nicotină sau alcool. În boala Ménière, ameţeala, cefaleea, greţurile şi vărsăturile, conform medicinii tradiţionale chineze, s-ar datora energiilor perverse.

Pentru ameţelile cu caracter permanent ne vom adresa medicului, care va depista cauza lor, pentru a le trata. Pentru ameţelile ocazionale, putem folosi presopunctura. Deoarece medicina tradiţională explică ameţeala printr-un blocaj energetic în meridianul veziculei biliare, vom masa următoarele puncte aflate pe acest meridian :

— **VB 5 (agăţat pe ţeastă)**, situat pe tîmple, în unghiul format de inserţia părului : dispersie. Alte indicaţii : dureri de dinţi : dispersie.

— **VB 20 (mlaştina vînturilor)**, situat pe orizontala ce trece pe sub lobul urechii, în scobiturile de sub protuberanţele occipitale : dispersie. Acest punct este indicat în special pentru ameţelile care survin după un traumatism cranian.

— **punct extrameridian**, situat între sprîncene : dispersie.

Angina pectorală

Nu toate durerile din regiunea inimii sau ale osului stern, înseamnă angină pectorală sau infarct miocardic. Aceste dureri mai pot fi cauzate şi de unele boli de plămîni şi pleură, nevralgii intercostale, traumatisme. Durerea în angina pectorală este de scurtă durată (3—5 minute, maximum 15—30 minute). Cînd durerea depăşeşte 30 minute şi nu cedează la nitroglicerină, sînt semne foarte probabile de infarct miocardic. În acest caz trebuie chemat de urgenţă medicul.

Durerea în angina pectorală se manifestă sub forma unei gheare sau presiune în regiunea inimii şi a sternului, cu iradiere în umărul şi membrul superior stîng, pe marginea sa internă, pînă la degetul mic. Acest traseu (al durerii) este identic cu cel al meridianului cordului. Durerile din angina pectorală se datoresc lipsei de oxigen la nivelul muşchiului inimii, fenomen ce se întîlneşte îndeosebi la bolnavii cu ateroscleroză, ale căror vase coronariene, datorită îngroşării pereţilor, şi-au micşorat foarte mult calibrul. Pentru medicul tradiţionalist, durerile anginoase sînt produse de surplusul de energie din meridianul vase-sex. Îndepărtarea acestui exces va ameliora durerile.

Bolnavii suferinzi de angină pectorală, pe lîngă nitroglicerină şi alte medicamente cu acţiune coronarodilatatoare, pot folosi următoarele puncte de presopunctură :

VS 6 (bariera internă), situat la două măsuri deasupra pliului pumnului : dispersie ; acest punct se foloseşte foarte mult în analgezia prin acupunctură sau electropunctură.

— **V 15 (punctul inimii)**, situat pe orizontala ce trece prin vertebrele **D 5 — D 6**, la 1,5 măsuri de o parte şi de alta a liniei mediane posterioare : dispersie.

Alte indicaţii pentru acest punct : palpitaţii, astm bronşic : dispersie.

Astmul bronşic

Chinezii vechi cunoşteau această boală sub denumirea de „boală a gurii deschise şi a umerilor ridicaţi", poziţie adoptată de bolnav în timpul crizei. Criza survine de obicei în a doua jumătate a nopţii, cînd meridianul plămînului este în activitate maximă. Bolnavul are o respiraţie sufocantă (năduf), opresiune toracică şi sete de aer. Criza se termină cu tuse şi expectoraţie vîscoasă şi poate dura obişnuit 30 de minute, uneori zile sau săptămîni — stare gravă cunoscută sub numele de stare de rău astmatic.

Medicina tradiţională împarte astmul bronşic în două tipuri : prin exces de energie la nivelul plămînilor (caracterizat prin sufocare) şi prin vid de energie (caracterizat prin respiraţie grea, permanentă, pe fondul căreia se pot instala crizele de astm). Spre surprinderea multora, acupunctura, dacă nu vindecă definitiv, răreşte crizele, atenuînd intensitatea acestora. Bolnavii care nu pot beneficia de acupunctură din lipsa unui medic specialist în problemă, pot fi trataţi prin presopunctură.

Pentru astmul bronşic prin exces de energie se recomandă punctele :

— **P 5 (mlaştina de un metru)**, situat pe pliul cotului, în afara tendonului muşchiului biceps : dispersie.

Alte indicaţii : tuse, hemoptizie : dispersie.

— **V 10 (stîlpul cerului)**, situat pe orizontala ce trece prin comisura buzelor, la o măsură de o parte şi de alta a liniei mediane posterioare : dispersie.

Alte indicaţii : cefalee occipitală şi insomnie : dispersie.

Pentru **astmul bronşic prin vid de energie** se recomandă punctele :

— **P 1 (atelier central)**, situat sub claviculă, la extremitatea externă a spaţiului II intercostal : tonifiere.

— **VC 31 (perlă preţioasă)**, situat pe marginea scobiturii sternului : tonifiere. Alte indicaţii : faringite, amigdalite : tonifiere.

(Rezumat din „Presopunctura", de dr. Savin Ivan)

N. R. Partea I a materialului de faţă a apărut în numărul 1/1986 sub titlul „Indicaţiile şi contraindicaţiile presopuncturii".

Masajul spatelui și regiunii lombosacrate

Dr. Cr. Ștefănescu

Regiunea dorsolombosacrată corespunde peretelui posterior al toracelui și abdomenului, fiind formată din coloana vertebrală și toate părțile moi, situate înapoia coloanei. Forma sa este curbată, cu convexitatea principală înapoi. În mijlocul regiunii dorsolombare există un șanț vertical, unde proemină apofizele spinoase ale vertebrelor. În plan sagital, coloana vertebrală prezintă mai multe curburi normale (fiziologice) : prima curbură în regiunea cervicală, cu convexitatea înainte, a doua — în regiunea dorsală, cu convexitatea înapoi, a treia — lombară, cu convexitatea înainte și a patra corespunzătoare regiunii sacrococcigiene, cu convexitatea înapoi.

În stări patologice pot apărea devieri ale acestor curburi, fie prin accentuarea lor în plan sagital, producînd cifoze în regiunea dorsală și lordoză în regiunea lombară, fie o deviere în plan frontal, producînd scolioze. În general, o deviere într-o anumită regiune este însoțită de modificări compensatoare în regiunile învecinate, unde s-a produs devierea.

De o parte și de alta a șanțului median se află masele musculare paravertebrale, care se subțiază lateral, continuîndu-se cu reliefurile costale.

Pielea spatelui este groasă, mobilă pe coaste, aderentă pe linia mediană prin tracte fibroase, care se prind pe apofizele spinoase ale vertebrelor.

Țesutul celular subcutanat este lax pe coaste, fiind încărcat mai mult sau mai puțin cu grăsime, în timp ce pe linia mediană este strîns și lipsit de țesut adipos.

Există patru planuri musculare : un prim plan format din mușchii trapez și marele dorsal ; al doilea plan alcătuit din mușchii romboid și pătrat ; al treilea — din micii dințați și al patrulea plan (cel mai profund), format din mușchii spinali, separați în regiunea dorsală, ce fac masă comună în regiunea lombosacrată.

Pentru MASAJUL SPATELUI, bolnavul va fi culcat în decubit ventral, cu brațele în abducție. Se începe cu netezirea de jos în sus, de la crestele iliace și sacru în sus spre regiunea cervicală, spre umeri și axile. Se mai poate face netezire și din afară, către linia mediană. Se trece apoi la apăsarea și netezirea pieptene, după care urmează frămîntarea cu dosul mîinii sau cu partea volară a mîinilor. Se mai poate face geluire cu patru degete.

Se frămîntă ligamentele interspinoase cu cele două police așezate de o parte și de alta a apofizelor spinoase. Musculatura spatelui se frămîntă energic, cu mențiunea că la nivelul spațiilor interspinoase se pot face fricțiuni și vibrații.

Deoarece masa musculară a spatelui permite un masaj mai energic, se execută întotdeauna baterea, fie cu palmele, fie cu partea cubitală a mîinii, fie cu pumnul sau cu partea dorsală a falangelor.

În spațiile intercostale se face masaj sub formă de neteziri, apăsări și geluiri, fricțiuni și vibrații, cu un deget sau cu două degete.

În nevralgiile intercostale, se va insista cu neteziri și vibrații ușoare și regulate.

MASAJUL REGIUNII LOMBOSACRATE începe cu neteziri, pornind de la regiunea fesieră în sus și în afară, spre creasta iliacă și continuînd cu regiunea lombară. Netezirea se execută cu palma și cu degetele întinse în sus, apoi lateral. Urmează frămîntarea, care se face energic, sub formă de geluire, cu baza mîinii, pornind de la coloană, de o parte și de cealaltă. Se execută și fricțiuni ale crestei osului iliac, combinate cu vibrații, după care se continuă cu baterea regiunii lombare.

În cazurile de contracturi dureroase (lombalgii, lumbago), se execută neteziri ușoare și prelungite, urmate de masaj vibrator.

ÎN REGIUNEA SACRATĂ se inserează numeroși mușchi prin intermediul unor ligamente și tendoane, la nivelul cărora se localizează, de multe ori, nodulii reumatismali. În aceste situații, masajul constă din fricțiuni pe fața osului sacrat și pe marginile lui, pînă la coccis. Fricțiunea se face cu degetul mare, presînd puternic. În cazul durerilor sacrococcigiene posttraumatice, se aplică masajul sub formă de fricțiuni executate cu policele sau cu două degete — index și mediu —, precum și vibrații între neteziri.

Este bine să completăm masajul spatelui și regiunii lombosacrate cu kinetoterapie (mișcări active și pasive ale coloanei), precum și recomandarea ca bolnavul să execute exerciții de gimnastică medicală acasă, pentru corectarea diferitelor deformații ale coloanei (scolioze, cifoze, lordoze) și pentru întărirea musculaturii paravertebrale.

PENTRU CORECTAREA SCOLIOZEI se vor executa următoarele mișcări :

— bolnavul, stînd în picioare, cu o mînă sprijinită în șold, de partea convexității scoliozei, execută mișcări de înclinare laterală a trunchiului pe bazin, pe partea convexității scoliozei, în timp ce membrul superior de pe partea opusă se ridică deasupra capului, spre urechea de pe partea opusă ;

— bolnavul din poziția așezat, execută aceleași mișcări, însoțite de semirotații ale trunchiului ;

— bolnavul, așezat peste un rulou, între șold și torace, în decubit lateral, de partea convexității scoliozei, execută mișcări ample de respirație și de coborîre din pat ;

— bolnavul, în decubit ventral, pe o banchetă, cu jumătatea superioară a corpului liberă în afara marginii banchetei, execută (ajutat) mișcări de flexie și extensie a trunchiului pe bazin și de înclinare laterală, mai ales de partea convexității scoliozei ;

— bolnavul execută aceleași mișcări pe banchetă, ca mai sus, însă în poziția de decubit dorsal.

ÎN SCOLIOZA ÎNSOȚITĂ DE CIFOZĂ, sînt recomandate următoarele exerciții :

— bolnavul, culcat în decubit ventral pe pat, execută mișcări de extensie a capului și părții superioare a toracelui ;

— bolnavul, fiind în aceeași poziție, cu membrele superioare întinse la spate și cu degetele împreunate, cu palmele în afară, execută (sprijinit de masor) aceleași mișcări ;

— bolnavul, stînd în picioare, ridică brațele deasupra capului, apoi lateral și în jos, extinde capul și partea superioară a toracelui, iar membrele superioare bine întinse, le împreunează la spate.

ÎN CAZURILE DE LORDOZĂ ACCENTUATĂ, se urmărește întărirea musculaturii anterioare a coloanei vertebrale din regiunea lombosacrată și a musculaturii abdomenului. Sînt indicate următoarele exerciții :

— bolnavul, culcat în decubit dorsal pe pat, cu genunchii ușor flectați și fixați de un ajutor, execută mișcări de flexiune a trunchiului pe bazin ;

— din aceeași poziție, ridică membrele inferioare, flectînd coapsele pe bazin, cu genunchii extinși ;

— în aceeași poziție cu genunchii extinși, execută mișcări de flexiune a trunchiului pe bazin și înapoi ;

— în decubit dorsal, execută mișcări de ciclism cu membrele inferioare.

Tulburările oculare produse de fumat

Dr. Aurel Rosin
Policlinica Universitară Titan

Dintr-un raport al consiliului Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.), reiese că „epidemia" mondială de tabagism se soldează anual cu aproximativ un milion de decese pe an și că autoritățile, sesizate, riscă să piardă bătălia pe care o duc pentru a proteja sănătatea oamenilor. Consumul de tutun este principala cauză de boală și moarte prematură în țările în care obiceiul fumatului este foarte răspîndit, dînd naştere la 90% din cancerele pulmonare, la 75% din cele de emfizem și bronșită cronică, la 25% din bolile cardiace, din atrofiile de nerv optic și retinopatiile degenerative, complicații ale sarcinii și infecții respiratorii la copiii expuși la „tabagism pasiv" (cînd locuiesc în case cu fumători).

Ocular, folosirea tutunului determină tulburări funcționale și leziuni histologice cum sînt : nevrita optică tabagică, discromatopsiile, ateroscleroza degenerativă retiniană și infarctul retinian, urmate deseori de ambliopie (vedere slabă) sau amauroză (orbire tabagică).

În fumul rezultat prin arderea tutunului există aproximativ 2000 de substanțe toxice, unele determinînd în organismul uman numeroase tulburări și boli grave. Astfel, substanțele cancerigene se găsesc, unele în tutunul nears și altele iau naștere la arderea acestuia, putînd produce tumori maligne, în special pe căile respiratorii. S-au depistat izotopi radioactivi, cu acțiune cancerigenă. Alte noxe tabagice ca : alcoolul metilic, prezent în fumul de tutun, determină boli grave oculare, cînd proporția lui trece de 60% ; nicotina, substanță cancerigenă este absorbită în proporție de 2—10%, de mucoasa bucală și 90—96%, de mucoasa căilor respiratorii, acționînd asupra sistemului nervos vegetativ prin favorizarea secreției de adrenalină și noradrenalină, din glandele suprarenale, și asupra aparatului cardio-vascular, prin intermediul sistemului simpatic ; aldehida formică, acidul cianhidric, acroleina, acetaldehida și altele au acțiune toxică asupra cililor vibratili ai mucoaselor căilor respiratorii, paralizîndu-le mișcările, împiedicînd astfel evacuarea substanțelor reziduale. transportate de fumul inhalat, iar starea bronșică ce rezultă, favorizează stagnarea substanțelor cancerigene, potențîndu-le efectul.

Substanțele toxice (noxele), din tutun expun fumătorii la diverse boli, care afectează aproape toate organele și funcțiile organismului, între care și cele vizuale. Referitor la vedere, toxinele fumului de țigară pot determina conducătorilor de autovehicule tulburări momentane de vedere, scăderea acuității vizuale și imposibilitatea de a distinge clar culorile semaforului, putînd determina accidente de circulație.

Afectarea nervului optic, nevrita optică, determinînd progresiv în final atrofia nervului optic, este mai frecventă cînd intoxicației tabagice i se asociază și alcoolismul. Tulburările oculare sînt atribuite, în special, alcoolului metilc, ce există în compoziția fumului de țigară. Fumătorii mai pot prezenta o astenopie acomodativă, greutate la citit și în muncile de aproape, precum și agravarea unor boli oculare (glaucom, creșterea T.A.C.R-ului, nevrite, retinite etc.).

Tutunul, dezvoltînd ateroscleroza este unul din principalii factori de risc vasculari, alături de hipertensiunea arterială și de metabolismul lipidelor (obezitate) ; el determină modificări ale circulației sîngelui, ce favorizează dezvoltarea leziunilor arteriale, anomalii hematologice vasoconstrictive arteriale periferice, ce pot provoca infarcte retiniene, precum și arterită obliterantă. Tulburările de permeabilitate capilară, ce favorizează accidentele vasculare au deseori la origine carboxihemoglobina din sîngele fumătorilor. Tot ea determină anoxia, vasoconstricția, tulburările permeabilității capilare, transferurile lipidice, hipoxia și hipersecreția catecolominelor, ce favorizează apariția aterosclerozei.

Statisticile întocmite atestă faptul că tabagismul și alcoolismul sînt responsabile în proporție de 80% din cazurile de cancer pulmonar, esofagian, al căilor aerodigestive superioare. Nu există nici o diferență între cei ce fumează între 5—6 țigări pe zi și nefumătorii obligați să inhaleze fumul otrăvitor tabagic.

Este necesar să se asigure nefumătorilor o protecție eficace, pentru a nu fi expuși la fumul de țigară.

În concluzie, privind efectele grave sociale și patologice ale tabagismului, opinăm pentru suprimarea sau reducerea fumatului, ce constituie unul din principalii factori de risc vascular, cancerigen, degenerativ etc.

PIERRE VILLEY: „Pedagogia nevăzătorilor“

Prof. I. MARCU

Publicată în 1930, „Pedagogia nevăzătorilor“ cuprinde unele principii didactice ale învățămîntului pentru nevăzători și trasează liniile directoare privind organizarea acestuia, valabile nu numai pentru Franța, ci și pentru alte țări.

Lucrarea are două părți : „Principiile generale ale pedagogiei nevăzătorilor“ și „Organizarea învățămîntului nevăzătorilor în Franța“.

Motivele care l-au determinat să scrie această lucrare sînt precizate chiar de autor : „Doresc ca acest studiu să existe în bibliotecile școlilor noastre normale, pentru ca fiecare învățător din Franța să aibă în viitor cel puțin o dată ocazia de a reflecta asupra problemelor de educație ale nevăzătorilor“. El menționează că, deși studiul se referă numai la nevăzători, care reprezintă un număr mic față de cei cu vedere, „pedagogia nevăzătorilor este de fapt o ramură a pedagogici generale, precum psihologia deficienților explică psihologia generală“.

Prin instruirea și educarea nevăzătorilor, tiflopedagogul „face o operă creatoare“, pentru că „văzătorul neinstruit reprezintă totuși o valoare socială“, pe cînd „nevăzătorul neinstruit este întotdeauna o povară pentru societate și adesea un pericol, din cauza lipsei de activitate și a cerșitului“.

În prima parte a lucrării, Pierre Villey analizează efectele negative pe care le are cecitatea asupra dezvoltării somatice a nevăzătorilor. El recomandă în acest sens gimnastica, jocurile, excursiile și cît mai multă mișcare independentă, mișcare pe care tiflopedagogia de azi pune un foarte mare accent. Gimnastica ritmică pe muzică și dansul sînt indicate ca factori importanți în dezvoltarea analizatorilor restanți.

Dezvoltarea prin exerciții, a analizatorilor, în special a celui tactil și a celui auditiv constituie pentru nevăzători un factor de bază în procesul de formare și instruire. El vorbește de o „artă a pipăitului“ și de o „educare a mîinii“, dînd indicații, pe baza experiențelor sale proprii și ale altor nevăzători despre unele metode și procedee folosite în acțiunea de cunoaștere a unor obiecte sau fenomene. El recomandă folosirea limbii și a buzelor pentru identificarea unor detalii fine, sau bastonul, ca o prelungire a mîinii, pentru obiectele de dimensiuni mari. Modelajul, desenul în relief, efectuarea de lucrări în grădina școlii contribuie de asemenea la formarea de noțiuni și reprezentări asupra mediului.

Autorul tratează într-un capitol și problema „școlilor speciale“ și a „școlilor comune“, ca instituții de instruire, — problemă de mare actualitate.

Pentru clasele mari este de părere că instruirea să se facă în „clase comune“, cu colegi văzători, însă baza ei trebuie să o constituie folosirea sistemului braille și nu a celui auditiv. Autorul subliniază rolul pe care îl au părinții elevului în educarea acestuia și necesitatea de a conjuga aceste eforturi cu actvitățile instructicv-educative ale școlii. În esență, el prezintă instrucțiunile elaborate de Asociația „Valentin Haüy“ pentru părinții care au copii fără vedere.

Folosirea mijloacelor tiflotehnice, constituie de asemenea o preocupare a autorului. El propune elaborarea unei stenografii braille unitare și tipărirea unui număr cît mai mare de cărți, pentru ca nevăzătorii să urmeze studii superioare, ei fiind capabili de eforturi intelectuale.

Autorul preconizează și recomandă nevăzătorilor cu resturi de vedere un aparat și dispozitive pentru exerciții de îmbunătățire a acuității vizuale. El propune și susține organizarea învățămîntului profesional „pentru că scopul final al școlii este acela de a da elevilor posibilitatea de a-și cîștiga existența“. Una dintre preocupările principale ale tiflopedagogilor trebuie să fie „căutarea permanentă a celor mai adecvate forme de activtiate pentru nevăzător“. Menționează, pe lîngă meseriile simple (de perier, împletitor de răchită) pe cele de telefonist, acordor de piane, muzician sau chiar muncitor în fabrică, dînd exemplu pe nevăzătorii care și-au pierdut vederea în război și care și-au reluat activitatea în uzinele unde au lucrat.

Pentru femeile fără vedere, recomandă activități legate de necesitățile gospodărești și de menaj.

O preocupare a părinților și a școlii este și aceea de a pregăti pe nevăzător pentru o comportare „manierată“ în societate, pentru a nu atrage atenția asupra sa. Autorul se referă la ținuta corporală, la mers, la modul de comportare în timpul unei vizite, la folosirea tacîmurilor etc., dînd în același timp sfaturi, atît nevăzătorilor, cît și celor care îi însoțesc.

În ceea ce privește cadrele didactice de la școlile de nevăzători, combate concepțiile existente în Franța în perioada respectivă, că acestea trebuie să fie în totalitate, fără vedere. El susține și argumentează necesitatea unor cadre cu vedere, alături de cele fără vedere, care pe lîngă o cunoaștere temeinică a pedagogiei generale, trebuie să fie pregătite și în tiflopedagogie, iar în procesul de învățămînt să folosească obligatoriu sistemul braille. El propune ca în învățămîntul superior să fie înființate secții speciale pentru pregătirea acestor cadre.

În partea a doua a lucrării face o analiză a modului în care este organizat învățămnîtul pentru nevăzători în Franța și propune ca în cadrul acestuia să fie cuprinși toți copiii (prin mărirea numărului de școli).

Mai propune : grădinițe pentru preșcolari (4—7 ani) ; școli primare pentru cei în vîrstă de la 8—14 ani ; școli profesionale pentru cei în vîrstă de la 14—20 ani și școli de muzică. Pentru nevăzătorii plurihandicapați (surzi, oligofreni etc.) propune înființarea de unități specializate. De asemenea, pledează în favoarea înființării unui liceu.

Pentru problemele de instruire și educare a nevăzătorilor, precum și pentru cele de asistență aparținînd de mai multe ministere, Pierre Villey propune să fie de competența numai a unuia dintre ministere.

Am considerat — și consider — că multe din ideile și problemele analizate de Pierre Villey în lucrările sale sînt și astăzi de actualitate. Este tocmai motivul pentru care am ținut să le reamintesc nevăzătorilor din țara noastră, în cadrul acestei scurte recenzii.

Lectura ca plăcere şi necesitate

Pentru omul civilizat, lectura a devenit o preocupare atît de proprie şi de comună, încît formula „homo sapiens" se cere imediat completată de alta : „homo legens", pentru a exprima mai exact sensul devenirii fiinţei umane. În prezent e greu de crezut că s-ar mai afla cineva care să nu-şi consume o parte cît de mică din timpul său liber citind o carte de ştiinţă ori beletristică sau răsfoind pur şi simplu o revistă ori un ziar ; căci cartea, în multitudinea chipurilor în care ea ne apare, a fost şi va rămîne izvorul cel cu apă vie la care cei însetaţi de adevăr şi frumos, de poezie şi înţelepciune s-au adăpat cu folos pentru ei şi colectivitatea lor, fără să-i secătuiască vreodată unda.

Cu atît mai mult în zilele noastre şi în cele următoare cînd, datorită exploziei informaţionale fără precedent, creşterii şi diversificării producţiei editoriale, ca şi modului comercial de prezentare, nimeni nu se poate sustrage cu totul pentru că nimeni nu rezistă pînă la capăt numeroaselor tentaţii oferite de carte.

Lectura nu este însă un mod pur şi simplu de petrecere a timpului liber, ci unul particular, care îmbină la cea mai înaltă cotă utilul şi frumosul, nevoia şi plăcerea. În zilele noastre, lectura a ajuns necesitate şi plăcere în acelaşi timp. Şi poate că nimic nu defineşte mai bine ca acest indicator aparent minor, dar care, peste producţia de carte tipărită şi ceilalţi indicatori cantitativi, reprezintă măsura convertirii calitativului primar într-o nouă calitate.

Să însemne oare că nevoia de a citi e un dat înnăscut sau ceva ce apare aşa, de la sine ? Fără îndoială, nu. Căci, deşi constituie o nevoie din zi în zi mai acută — şi pentru unii de pe acum imperioasă — ea rămîne totuşi o nevoie secundară, de ordin cultural. Adică, o nevoie care ţine de partea spirituală a individului, de ceea ce el cîştigă ca fiinţă culturală. Ea se formează şi se dezvoltă în timp, odată cu maturizarea noastră biologică şi intelectuală şi în strînsă legătură cu un anume spaţiu socio-cultural în care ne ducem existenţa ca indivizi concreţi. Cu alte cuvinte, gustul pentru lectură, nevoia de a citi sînt produsul educaţiei, dependente de mediul familial, prieteni, tovarăşi de muncă, de ceea ce sociologii denumesc prin noţiunea „mass media" (radio, televiziune, cinematografie, presă ş. cl.) şi, bineînţeles de şcoală.

Şcoala fiind principalul factor de cultură şi civilizaţie al unui popor, este uşor de înţeles de ce ei îi revîne şi aici sarcina principală a creşterii şi formării tineretului în spiritul cunoaşterii şi preţuirii cărţii, în cultul valorilor nepieritoare din tezaurul culturii naţionale şi universale, în dragostea şi respectul pentru făuritorii lor. Şcoala este chemată să trezească în elevi gustul pentru lectură, să le formeze simţul şi judecata estetică, să elibereze acele resorturi interioare care ne împing spre cunoaştere, pentru că ea este singurul factor absolut competent. Numai şcoala poate să-i ajute să discearnă între valorile reale şi pseudovalori.

Nevoia lecturii va fi curînd resimţită pe temeiul subiectiv al plăcerii. De îndată ce va simţi această plăcere, cartea va deveni prietenul şi tovarăşul căutat la bibliotecă, la librărie, oriunde întîlnirea cu ea este posibilă.

Cînd are loc descoperirea aceasta ? Uneori mai devreme, alteori mai tîrziu, în funcţie de factorii de mai sus, dar şi de alţii care ţin de structura personalităţii fiecărui ins în parte. Important este că tînărul să fie pus în contact cu cartea, să fie conectat, cum se spune, la circuitul acestor valori.

În concluzie, lectura trebuie privită şi înţeleasă ca fenomen socio-cultural major, cu implicaţii educativ-formative directe asupra personalităţii noastre. Cerută de necesităţi profesionale de informare şi documentare, ca şi de rolurile sociale asumate, ea răspunde totodată unor nevoi interioare de ordin etic, estetic şi cognitiv. Din această dublă determinare — obiectivă şi subiectivă — rezultă că ea e plăcere şi nevoie în acelaşi timp.

Prof. TRAIAN OROS

Luna mai

Toate florile gingaşe
Le aduce luna mai,
Şi iubirea buclucaşă
Peste ea într-una dai !

Cerul tot îl scaldă-n soare
Şi pămîntul-umple-n flori
La toţi, aripi zburătoare,
Şi ne-nalţă pînă-n nori...

Ca de-acolo, printre stele,
Să privim şi să dorim,
Tot ce inima ne cere :
Viaţă, dragoste, sublim !...

Nicolae IONESCU

CADRAN MONDIAL

● La 14 ianuarie a.c., Boris Zimin, președintele Asociației nevăzătorilor din R.S.F.S.R. a împlinit 75 de ani. El s-a născut în 1911 și tinerețea și-a petrecut-o la Moscova, unde a și absolvit cursurile unei școli tehnice. În timpul celui de-al doilea război mondial a intrat ca voluntar în armată și a avansat pînă la gradul de maior, cu funcția de comandant adjunct de regiment. În anul 1943, a fost rănit și și-a pierdut vederea. În 1946, începe să lucreze în cadrul VOS, ocupîndu-se în mod special cu plasarea în muncă a nevăzătorilor, prin înființarea întreprinderilor speciale. Datorită meritelor sale organizatorice, în 1958, este ales președinte al VOS-ului. Boris Zimin deține și astăzi această funcție. Între anii 1974—1979, a fost președinte ales al WCW.B, iar din 1984, activează ca vicepreședinte al Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor. În acest timp, el deține și funcția de vicepreședinte al Uniunii Europene a Nevăzătorilor.

Pentru întreaga sa activitate, guvernul sovietic i-a conferit „Ordinul „Drapelul Roșu".

● Un studiu făcut de „Helen Keller International", stabilește că cea mai importantă cauză a cecității în lume este cataracta. Se estimează că pe întreg globul trăiesc 16 milioane de nevăzători, care și-au pierdut vederea din cauza ei. În fiecare an, numărul acestor nevăzători crește cu 1,25 milioane, 16 milioane dintre cele 17 trăiesc în țările în curs de dezvoltare. Din păcate, cataracta nu poate fi prevenită în nici un fel, cel puțin cu mijloacele pe care le are la îndemînă oftalmologia, în momentul de față. Cum cataracta este mai mult o boală a vîrstei înaintate și cum media vîrstei este în continuă creștere, se presupune că în anul 2000, numărul nevăzătorilor din cauza cataractei va fi de 5 ori mai mare, decît cel de azi. Este adevărat că această boală poate fi operată, prin extirparea cristalinului opacificat, însă greutatea constă în a-i face pe pacienți să ajungă la un serviciu oftalmologic, întrucît cei mai mulți dintre ei locuiesc în regiuni foarte îndepărtate.

● În ziua de 14 mai 1985, s-a dat în folosință, la Berlin (RDG), într-una din anexele Spitalului „Albert Schweizer", un nou centru de readaptare pentru nevăzători recenți. Celelalte centre de acest fel, din R.D.G., sînt situate în orașele: Karl Marx-Stadt, Halle și Neukloster. În noul centru, se va face readaptare elementară, obișnuindu-i pe proaspeții nevăzători să se împace cu noua lor situație, să se descurce cu treburile de fiecare zi, să se orienteze, să se folosească de mijloacele ajutătoare, să scrie și să citească în alfabetul braille — chiar și în scrierea abreviată — să folosească mașina de scris în negru etc.

Pregătirea cursanților durează între cîteva săptămîni și un an, în funcție de necesitățile fiecărui pacient. Centrul este bine înzestrat, în vederea unei eficiențe maxime și are o capacitate de 50 de locuri.

● Cu prilejul împlinirii a 75 de ani, în iunie 1986, de la înființarea Asociației nevăzătorilor din Danemarca (Dansk Blindesamfund), va fi organizată, sub auspiciile acesteia, o conferință tehnică, la Copenhaga. În cadrul acesteia vor prezenta referate și coreferate de specialitate, delegați din U.R.S.S., Franța, R.F.G., Anglia, Danemarca, Italia, Polonia, Suedia și Belgia.

Totodată va fi organizată și o expoziție, axată pe temele principale, abordate în cadrul manifestării respective.

● Sub titlul sugestiv: „Dăruiți-le vederea!" Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.) a editat în limba franceză un reușit album documentar, realizat în excelente condiții grafice, cu prilejul proclamării Deceniului (1985-1995) pentru prevenirea și combaterea cecității, datorată malnutriției și carenței în vitamina A.

Albumul cuprinde, pe lîngă un emoționant apel semnat de dr. Haldfan Mahler, directorul general al O.M.S., o hartă a țărilor din lumea a treia și în curs de dezvoltare, de pe alte continente, unde xeroftalmia și alte boli oculare sînt mai răspîndite. Sînt incluse și documentate studii și articole cu titluri ca: Dificultățile pe care trebuie să le înfrunte 1,6 milioane de locuitori ai celui mai mare deșert din lume (Sahara), Cum luptă Filipinele contra carenței de vitamina A, Distribuirea masivă de vitamina A, Legumele și zarzavaturile proaspete și vederea, Dharavi arată drumul (localitate din India, unde a fost combătută cu succes xeroftalmia); o bogată rubrică de fapte și cifre, fotografii color, deosebit de semnificative și un afiș ilustrat, prezentînd o suită din problemele cuprinse în albumul respectiv, întregesc acest reușit grupaj de materiale informativ-documentare, pe care O.M.S. a avut generoasa inițiativă să-l editeze.

(Precizăm că albumul poate fi consultat la redacția revistei „Viață nouă").

● La Institutul tehnic din Toulouse (Franța) a fost realizată o mașină electronică, a cărei funcție este de a reda textele din scrierea normală, în sistemul braille. Aparatul se numește „Delta" și dispune de un cap de citire, care se poartă cu o mînă de-a lungul rîndului scris, iar cu cealaltă mînă, se citește simultan textul apărut pe linia de afișaj, în sistemul braille. Literele braille nu dispar decît după ce au fost depășite cu 12 unități. Aparatul este transportabil și avantajul lui față de altele asemănătoare constă în faptul că transpunerea se face în sistemul braille și nu în litere latine, în relief, acestea din urmă fiind mai greu de citit.

● Între 9 și 16 noiembrie 1985 a avut loc în orașul argentinian Mar del Plata, cel de-al 8-lea Congres Panamerican al nevăzătorilor. Cu a-

CADRAN MONDIAL

ceastă ocazie, a fost înființată „Uniunea latino-americană a nevăzătorilor", prin fuzionarea „Consiliului panamerican al nevăzătorilor" și a „Organizației latino-americane pentru bunăstarea nevăzătorilor". Primii pași în direcția constituirii uniunii, au fost făcuți de adunările nevăzătorilor de la Ciudad de Guatemala în 1983, și de la Sao Paolo, în 1984.

● **În Grecia există două școli elementare pentru nevăzători : una la Atena și cealaltă la Salonic. Școala din Atena a fost înființată în 1906 și are astăzi 85 de elevi, dintre care, 31 sînt interni. Programa analitică a acestor școli este identică cu aceea a școlilor pentru văzători. Nevăzătorii care doresc să-și continue studiile o fac în liceele normale, dar au la dispoziție diverse mijloace ajutătoare. Studenții preferă facultățile pedagogice și cele juridice. Profesiunea în care lucrează cei mai mulți nevăzători este aceea de operator telefonist.**

Există o singură revistă braille, intitulată „Farul nevăzătorilor". De obicei ea nu publică articole cu caracter tiflologic, ci mai mult materiale de interes general.

● În Marea Britanie, peste o jumătate de milion de persoane, suferă de glaucom. Dintre nevăzători, fiecare al optulea și-a pierdut vederea din cauza acestei boli. Jumătate dintre suferinzi are o formă cronică a bolii. Cei mai mulți dintre ei știu că sînt bolnavi sau își închipuie că suferința aceasta se datorește bătrîneții și nu e nimic de făcut. Acest lucru este o greșeală și oftalmologii caută să-i lămurească pe oameni că există mijloace de combatere a bolii. În vederea acestui scop, anul trecut s-a ținut o „săptămînă de luptă împotriva glaucomului".

● **În R.S.F.S.R., trăiesc 190.000 de nevăzători, dintre care 57% au peste 60 de ani. VOS-ul are 180 de întreprinderi-școală, în care lucrează 56.000 deficienți vizuali. În diverse întreprinderi de stat lucrează alți 13.000, în agricultură 6.000 iar în alte profesiuni, 5.000.**

● Biblioteca braille din Paris a împlinit în decembrie 1985, 100 de ani de existență. Ea dispune în prezent de un fond de 250.000 volume. În secolul care a trecut de la înființare, au fost împrumutate în mod gratuit cititorilor ei un număr de 5 milioane de cărți. Astăzi, deși cartea vorbită îi face concurență, biblioteca braille împrumută în medie 100.000 de volume anual. Spațiile de depozitare dispun de rafturi în lungime totală de 17.500 de metri. Fondul de cărți al bibliotecii se îmbogățește în fiecare an cu 3 mii de noi volume, atît datorită mașinilor de tipărit, cît și celor 250 de copiști voluntari cu vedere, care transcriu la mașini de mînă noile apariții. Experiența a arătat că înregistrările pe bandă nu pot înlocui decît în parte cartea braille.

● **Consiliul Central al Asociației nevăzătorilor din R. D. Vietnam ne-a informat că la 30 decembrie 1985, a sărbătorit 15 ani de la înființarea revistei „Doi moi" (Viață nouă), organul de presă al nevăzătorilor din Vietnam.**

În scrisoare, se menționează organizațiile similare din străinătate, care au acordat asociației ajutor, exprimîndu-se totodată mulțumiri în numele celor 480.000 nevăzători vietnamezi.

65 ANS DEPUIS LA CREATION DU PARTI COMMUNISTE ROUMAIN

La célébration de l'aniversaire des 65 ans passés depuis la création du Parti Communiste Roumain a eu lieu dans le contexte où la Roumanie, en matérialisant les décisions du XIII-e Congrès, s'engage dans une nouvelle étape de développement. C'est une étape dont les objectifs s'inscrivent dans la logique du présent et de l'avenir et qui, par leur transposition, vont accélérer, au bénéfice du peuple entier, notre marche vers le communisme. Nous avons le privilège de continuer l'oeuvre d'édification de la société développée dans tous les domaines, sous la direction d'un parti puissant, profondément dévoué aux idéals du peuple. Et nos faits constituent l'expression de l'amour du peuple envers son dirigeant, de l'unité de monolithe de toute la nation autour du parti, de son secrétaire général, Nicolae Ceaușescu.

FINALE DE LA TROISIEME EDITION DU CONCOURS DES FORMATIONS ARTISTIQUES D'AMATEURS DES AVEUGLES

Dans une atmosphère festive, caractéristique pour les événements qui ont lieu dans le cadre du Festival national „Cîntarea României", à Bucarest s'est tenue la finale de la 3-e édition du Concours des formations artistiques d'amateurs pour les aveugles de Roumanie, la plus importante compétition culturelle de l'association.

Un nombreux public a suivi avec intérêt, pendant deux jours, un beau spectacle. Sur la scène on a asisté à l'évolution des formations des filiales de Baia Mare, Botoșani, Bucarest et Ploiești, ainsi que d'orchestres, ensembles artistiques, solistes aux instruments et vocaux, récitateurs etc.

La formation des filiales de Botoșani et Baia Mare ont occupés la première place et ont reçu le titre des lauréates du concours. La deuxième place a été occupée par la formation de la filiale de Bucarest, tandis que la troisième place, par celle de la filiale de Ploiești. On a aussi déclaré comme gagneurs de la première place et lauréats de nombreux solistes et ensembles qui ont évolué en dehors des formations de leurs filiales.

REUNION PLENIERE DU CONSEIL CENTRAL DE L'ASSOCIATION

Le 27 mars 1986, à Bucarest, la réunion plénière du Conseil Central de l'Association a eu lieu. Des membres du Conseil Central de l'association, des présidents de filiales, des représentants du Ministère du Travail et d'autres institutions avec lesquelles l'association collabore y ont participé.

La réunion plénière a été dédiée à l'analyse de l'activité de l'association et de l'exécution budgétaire sur 1985. De même, elle a approuvé le plan de travail pour 1986 et les propositions concernant quelques modifications dans le statut. Au dernier point à l'ordre du jour, la réunion a élu, par voix ouverte, Viorel Crăciun, professeur au Centre scolaire no. 1 de Bucarest, comme président de l'association.

De nombreux participants et invités ont pris la parole aux discussions, abordant un grand nombre de problèmes rattachés à l'activité de l'association et à la vie des aveugles.

RESULTATS DU CONCOURS DE PROSE ET DE POESIE, édition 1986

Déroulé dans le contexte de l'anniversaire des 65 ans depuis la création du Parti Communiste Roumain et de l'Année Internationale de la Paix, le concours de littérature des aveugles, arrivé à sa XXII-e édition, a eu des thèmes généraux inspirés des réalités de notre époque socialiste.

32 aveugles y ont participé avec 84 créations poétiques et 13 en prose.

Pour la poésie, la première place a été obtenue par Victor Banac (Filiale Bucarest), la deuxième place par George Cârligeanu (Filiale Iași), et la troisième place par Manda Mayer (Filiale Bucarest).

Pour la prose, la deuxième place a été obtenue par Ghemu Dorel (Filiale Iași) et Ioan Cosma, (Filiale Brașov) et la troisième place par Aurelia Dodu et Ioan Drăgana (Filiale Bucarest).

FINALE DU CONCOURS „LES AMIS DU LIVRE EN BRAILE" EDITION 1986

Cette année, la phase finale du traditionnel concours „Les amis du livre en Braille", arrivé à sa XXVIII-e édition, s'est tenue à Tîrgoviște, étant organisée par la Filiale Ploiești.

Le thème du concours a été constitué par le roman „Haltes dans les foyers de l'histoire roumaine" par Dumitru Almas. Tous les 16 compétiteurs, représentants des filiale de l'association, ont fait preuve d'une excellente instruction. Le premier prix a été obtenu par Ana Șulumete (Filiale Pitești), le deuxième prix par Grigore Nichifor (Filiale Baia Mare) et la troisième prix par Maria Popovici (Filiale Bucarest).

---

65 YEARS FROM THE FOUNDATION OF THE ROMANIAN COMUNIST PARTY

The celebration of the 65 years from the foundation of the Romanian Communist Party took place under the circumstances of Romania's transition to a new stage of development by putting into a concrete form the decisions made by the 13/th Congress. This is a stage whose objects are recorded in the logic of the present and the future, our march toward communism being speeded up due to their materialization. We have the privilege to continue the work of building the many-sidedly developed society under the guidance of a powerful party, deeply dedicated to the people's ideals. And our facts of work represent the expression of the people's love for its leader, of the strong unity of the whole nation with the party and with is general secretary, comrade Nicolae Ceaușescu.

FINALS IN THE THIRD EDITION OF THE COMPETITION OF AMATEURS'ART GROUPS OF THE BLIND

In a holiday-like atmosphere, specific for the performances in the national festival „Cîntarea României", there were held at Bucharest the finals in the third edition of the Competition for the Amateurs' Art Groups of the Blind from Romania, which is the most important cultural competition of the Association.

A large audience carefully attended for two days the beautiful performances. The gropus of the branch associations from Baia Mare, Botoșani, Bucharest and Ploiești as well as bands, art groups, instrumentalists and singers, reciters etc have appeared on the stage.

The winner of the first prize and laureate of the competition was the group of the branch association Botoșani and Baia Mare.

The second prize was given to the group of branch association București and the third one was given to the group of branch association Ploiești.

Many soloists and ensembles which appeared separately from the groups of their branch association were also given the 1 st prize or were declared laureates.

PLENARY SESSION OF THE ASSOCIATION'S GENERAL COUNCIL

On March 27, 1986 there was heild the session of the Association's General Council. There participated members of the Association's General Council, presidents of branch offices, representatives of the Ministry of Labour and other institutions, with which the association collaborates.

The plenary session was dedicated to the analysis of the association's activity and budget execution for 1985. It also approved the plan of work for this years and the suggestions regarding certain modification of the statute. The last point of the agenda was the election of Viorel Crăciun, professor at the School Centre No. 1 of Bucharest, as a president of the Association.

Many participators and guests participated in the discussions referring to many problems related to the activity of the association and the blind's life.

RESULTS OF CONTEST OF PROSE AND POETRY EDITION (1986)

Taking place under the sign of the celebration of 65 years from the foundation of the Romanian Communist Party and the International Year of Peace, the blind's contest of belles letres had — in its 22nd edition — general themes inspired from the reality of our socialist epoch.

There participated 32 blind, with 84 works of poetry and 13 works of prose.

For the poetry the 1st prize was given to Victor Banac (Branch Association București), the 2nd prize was awarder to G. Cârligeanu (Branch Association Iași), and the 3rd prize was obtained by Manda Mayer (Branch Association București).

For the prose, the 2st prize was givento Ghemu Dorel (Branch Association Iași) and by Ioan Cosma (Branch Association Iași), the 3rd prize was obtained by Aurelia Dodu and Ioan Drăgana (Brach Association București).

FINALS OF COMPETITION „THE FRIENDS OF BRAILLE BOOK" EDITION 1986

This year, the final phase of the traditional competition, „The Friends of Braille Book" — the 28th edition — took place in Tîrgoviște city, the host being the Branch Association of Ploiești.

The theme of the competition was the novel „Popasuri la vetrele istoriei românești" by Dumitru Almaș. All the 16 competitors representing the branch associations showed their excellent training.

The 1 st prize was obtained by Ana Sulumete (Branch of Pitești) ; the 2 nd one was awarded to Grigore Nichifor (Branch Association of Baia Maria Popovici (Branch Association Mare) and the 3 rd one was given to of București).

---

65 JAHRE SEIT DER BILDUNG DER RUMÄNISCHEN KOMMUNISTISCHEN PARTEI

Die Ehrenbietung des 65. Jahrestages der Bildung der Rumänischen Kommunistischen Partei hat in dem Zusammenhang stattgefunden in der Rumänien, durch die Umsetzung im Leben der Beschlüsse des XIII. Kongresses in einer neuen Entwicklungsetappe schreitet. Eine Etappe deren Ziele sich in der Logik der Gegenwart und der Zukunft einschreiben, durch deren Verwirklichung, zum Nutzen unserer ganzen Gesellschaft, unser Weg zum Kommunismus beschleunigt wird. Wir haben das Vorrecht das Werk des Aufbauens der vielseitig entwickelten sozialistischen Gesellschaft, unter der Leitung einer starken Partei, de tief den Idealen des Volkes treu ergebenist fortzuführen. Unsere Arbeitstaten stellen den Ausdruck der Liebe dar, welches unser Volk für seinen Leiter trägt, der monolithischen Einheit welche die ganze Nation um der Partei, seines Generalsekretärs, des Genossen Nicolae Ceaușescu hält.

DIE FINALE DES WETTBEWERBS DER KÜNSTLERISCHEN LAIENGRUPPEN DER NICHTSEHENDEN BEI DER III. AUFLAGE

In einer feierlichen Stimmung, spezifisch der Darbietungen im Rahmen des Nationalfestivals „Sang an Rumänien", hat in Bukarest die Finale der III. Auflage des Wettbewerbs der künstlerischen Laiengruppen der Nichtsehenden aus Rumänien stattgefunden, welches eines der Hauptwettspiele auf dem kulturellen Gebiet des Vereins darstellen.

Ein zahlreiches Publikum hat zwei Tage lang mit Interesse ein schönes Schauschpiel verfolgt. Auf der Bühne sind die Gruppen der Filialen aus Baia Mare, Botoșani, Bukarest und Ploiești wie auch Orchester, künstleriche Brigaden, Instrumental — und Vokalsolisten, Gedichtevortrager usw. erschienen. Der I. Platz wurde von der Gruppe der Filiale aus erklärt. Der II. Platz von der Gruppe der Filiale Botoșani und Baia Mare. Der II. Platz wurde von der Gruppe der Filiale Bucarest und der III. Platz gewann die Gruppe der Filiale Ploiești.

Es wurden gleichfalls Träger des I. Preises und Preisträger, zahlreiche Solisten und Brigaden, die ausserhalb der Gruppen der Filialen zu denen sie gehörten erschienen sind.

DIE PLENARTAGUNG DES ZENTRALRATES DES VEREINS

Am 27. März des laufenden Jahres hat in Bukarest die Plenartagung des Zentralrates des Vereins stattgefunden. Es haben die Mitglieder des Zentralrates des Vereins, die Vorsitzenden der Filialen, die Vertreter des Arbeitsministeriums und anderer Anstalten mit denen unser Verein zusammenarbeitet teilgenommen. Die Plenare war der Analysis der Tätigkeit des Vereins und des Haushaltes für das Jahr 1985 gewidmet. Es wurde gleichfalls auch der Arbeitsplan für das laufende Jahr und die Vorschläge bezüglich einigen Satzungsänderungen gebilligt. Beim letzten Punkt der Tagesordnung, wurde durch offene Abstimmung als Präsident des Vereins Viorel Crăciun, Professor beim Schulzentrum Nr. 1 aus Bukarest gewählt.

Bei den Besprächungen haben zahlreiche Teilnehmer und Eingeladene das Wort ergriffen, die eine breite Problematik angeschnitten hat, die sich auf der Tätigkeit des Vereins und dem Leben der Nichtsehenden bezog.

DIE ERGEBNISSE DES PROSA — UND GEDICHTWETTBEWERBS

Abgewickelt unter dem Zeichen des 65. Jahrestages seit der Bildung der Rumänischen Kommunistischen Partei und des Internationalen Jahr des Friedens, hat

der Wettbewerb der schöngeistigen Literatur der nichtsehenden die XXII. Auflage erreicht. Es hatte ein allgemeines Thema, angeregt aus den Realitäten unserer sozialistischen Epoche.
Es haben 32 Nichtseher mit 84 Gedichte und 13 Prosaarbeiten teilgenommen.

Bei Gedicht wurde der I. Preis von Victor Banac (Filiale București), der II. Preis wurde an G. Cârligeanu (Filiale Iași) und der III. Preis wurde von Manda Mayer (Filiale București).

Bei Proza wurde der II. Preis von Ghemu Dorel (Filiale Iași) und von Ioan Cosma (Filiale Brașov), der III. Preis wurde an Aurelia Dodu und Ioan Drăgana (Filiale București).

DIE FINALE DES WETTBEWERBS „DIE FREUNDE DER BRAILLE-BÜCHER"

In diesem Jahre hat die Finale des traditionellen Wettbewerbs „Die Freunde der Braille-Bücher" die XXVIII. Auflage erreicht und wurde im Munizipium Tîrgoviște abgehalten, die Gastgeberin war die Filiale Ploiești.

Das Thema des Wettbewerbs bildete der Roman „Aufenthalt bei den Herden der rumänischen Geschichte" von Dumitru Almaș. Alle 16 Wettbewerber haben eine ausgezeichnete Vorbereitung bewiesen.

Der I. Preis wurde von Ana Șulumete (Filiale Pitești), der II. Preis von Grigore Nichifor (filiale Baia Mare) und der III. Preis von Maria Popovici (Filiale București).

---

65 ЛЕТ ОТ СОЗДАНИЯ РУМЫНСКОЙ КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ

Празднование по случаю исполнения 65 лет от создания Румынской Коммунистической Партии имело место в контексте в котором Румыния, превращением в жизнь решений XIII-го Конгресса, шагает в новый этап развития. Этап, объективы которого вписываются в логику настоящего и будущего, их поспешной материализацией, прибыль всех, нашего продвижения к коммунизму. Мы имеем возможность продолжать дело строительства всесторонне развитого общества, под руководством могучей партии, глубоко преданной идеалам народа. А наши трудовые факторы составляют выражение любви, которую приносим своему руководителю, монолитное единство целой нашии вокруг партии, своему генеральному секретарю, товарищу Николаю Чаушеску.

ФИНАЛ ТРЕТЬЕГО ИЗДАНИЯ КОНКУРСА ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ФОРМАЦИЙ НЕЗРЯЧИХ ЛЮБИТЕЛЕЙ

В праздничной атмосфере, специфичной манифестации в рамках национального фестиваля „Пение Румынии", в Бухаресте имел место финал третьего издания Конкурса художественных формаций незрячих любителей из Румынии, самое выдающееся культурное соревнование ассоциации.

Многочисленная публика следила с интересом, на протяжении двух дней, за прекрасным спектаклем. На сцене были представлены формации Филиалов Бая Марс, Ботошань, Бухареста и Плоешть, а также и оркестры, художественные бригады, инструментальные и вокальные солисты, декламаторы и т.д.

Выигравшей I место и лауреаткой конкурса были формации Филиалов Ботошань и Бая Марс, II место было выиграно формацией Филиала Букурешть, а III место, формацией Филиала Плоешть. Также объявлены выигравшими I место и лауреаты, многочисленные солисты и бригады, которые были представлены все этих филиалов.

ПЛЕНУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО СОВЕТА АССОЦИАЦИИ

27 марта с.г., в Бухаресте, имело место заседание Центрального Союза ассоциации. Принимали участие члены Центрального Союза ассоциации, председатели филиалов, представители Министерства Труда и других учреждений, с которыми сотрудничает ассоциация.

Пленум был посвящен анализу деятельности ассоциации и бюжстарному 1985 году. Также, он одобрил трудовой план в ходу и предложения касающиеся одних изменений в статуте. В последнем пункте отметки дня, пленум выбрал, открытым голосованием, как председателя ассоциации Виорела Крэчун, проффесор Школьного Центра № 1 — Бухарест.

На диескуссиях выступили многочисленные участники и приглашенные которые приступили к рассмотрению широкой проблематики, связанной с деятельностью ассоциации и жизнью незрячих.

РЕЗУЛЬТАТЫ КОНКУРСА ПРОЗЫ И ПОЭЗИИ ИЗДАНИЕ 1986 г.

Развернутый по случаю исполнения 65 лет от создания Румынской Коммунистической Партии и Международного Года Мира, конкурс по белетристике незрячих дошел до XXII-го издания и имел общую метатику, вдохновленной из реальности нашей социалистической эпохи.
Приняли участие 32 незрячих, с 84 работами в стихах и 13 в прозе.

По поэзии I премия была получена Виктор Бэнак (Филиал Букурешть), II премия Г. Кырлигеану (Филиал Яшь), а III премия Манда Мауер (Филиал Букурешть).

По прозе, II премия была получена Гему Дорел (Филиал Яшь) и Иоан Косма (Филиал Брашов), а III премия Ауреля Доду и Иоан Дрэгана (Филиал Букурешть).

ФИНАЛ КОНКУРСА „ДРУЗЬЯ КНИГИ БРАЙ" ИЗДАНИЕ 1986 г.

В этом году финальная фаза традиционального конкурса „Друзья книги брай", дошедшего до XXVIII издания, развернулась в муниципалитете Тырговище, хозяин-организатор будучи Филиал Плоешть.

Тема конкурса была составлена роман I „Привалы у очагов румынской истории", Думитру Альмаша. Все 16 участников, представители филиал ассоциации продемонстрировали превосходную подготовку.

Первая премия была получена Ана Шулумете (Филиал Питешть), II премия Григоре Никифор (Бая Маре) III премия Мария Попович (Филиал Букурешть).

SOMMAIRE

65 ans depuis la création du Parti Communiste Roumain

La réunion plénière du Conseil Central de l'Association des aveugles de R. S. Roumaine

Sofica Zdrinca :
Finale du concours des formations artistiques d'amateurs des aveugles — 3-e édition

Le concours „Les amis du livre en Braille" — Ploieşti, 1986

Le concours de prose et de poésie — édition 1986

Fl. Oprescu et T. Lăpădatu :
Accomplissements et perspectives à la Coopérative pour les invalides „Munca" de Bucarest

Le collectif de travailleurs aveugles de la Coopérative „Metalica" de Bucarest.

Nouvelles de nos correspondants

Inst. **Aurel Bulancea :** 25 ans depuis la création de l'Ecole générale pour les aveugles de Tg. Frumos.

Prof. **Traian Oros :**
La lecture comme divertissment et nécessité

Dr. **Cr. Ştefănescu :**
Indications et contre-indications pour la presion des points

Dr. **Aurel Rosin :**
Troubles oculaires produits par le fumer

Prof. **Ioan Marcu :**
Pierre Villey : Pédagogie des aveugles

Prof. **Maria Cîrdei Martinescu** et prof. **Petre Mereuţă :**
Instruction des élèves dans l'esprit du tavail

Panorama mondial

SUMMARY

65 years from the foundation of the Romanian Communist Party

Plenary session of the Association of the Bind's Central Council

Sofica Zdrinca :
Finals of the Competition for the amateurs' art groups of the blind people — 3rd edition

Competition : The Friends of Braille Book', Ploieşti, 1986

Contest of Prose and Poetry — edition 1986

Fl. Oprescu and **T. Lăpădatu :**
Achievemnts and perspectives in the disabled „Munca", Bucharest

Collective of blind workers from the cooperative society „Metalica", Bucharest

From our correspondents

Teacher **Aurel Bulancea :**
25 years from the foundation of the blind's General School of Tg. Frumos

Prof. **Traian Oros :**
Reading as a pleasure and need

Dr. **Cr. Ştefănescu :**
Indications and counterindications of point pressing

Dr. **Aurel Rosin :**
Ocular disorders caused by smoking

Prof. **Ioan Marcu :**
Pierre Villey : Pedagogy of the Blind

Prof. **Maria Cîrdei Marfinescu** and prof. **Petre Mereuţă :**
Education of pupils for work

From everywhere

INHALT

65 Jahre seit der Bildung der Rumänischen Kommunistischen Partei

Die Plenartagung des Zentralrates des Vereins der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien

Sofica Zdrinca :
Die Finale des Wettbewerbs der künstlerischen Laiengruppen der Nichtsehenden — III. Auflage

Wettbewerb „Die Freunde der Braille-Bücher", Ploieşti 1986

Prosa — und Gedichtwettbewerb — Auflage 1986

Fl. Oprescu und **T. Lăpădatu :**
Errungenschaften und Perspektiven der Invalidengenossenschaft „Munca" — Bukarest

Das Arbeiterkollektiv von Nichtsehenden von der Genossenschaft „Metalica" Bukarest

Von unseren Korrespondenten

Lehrer **Aurel Bulancea :**
25 Jahre seit der Gründung der Allgemeinschule für Nichtsehende aus Tg. Frumos.

Prof. **Traian Oros :**
Das Lesen eine Freude und Notwendigkeit

Dr. **Cr. Ştefănescu :**
Anzeigen und Gegenanzeigen der Pressopunktur

Dr. **Aurel Rosin :**
Die vom Rauchen verursachten Augenbeschwerden

Prof. **Ioan Marcu :**
Pierre Villey : Die Pädagogik der Nichtsehenden

Prof. **Maria Cardei Martinescu** und **Prof. Petre Mereuţă :**
Die Ausbildung der Schüler im Geiste der Arbeit.

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

65 лет от создания Румынской Коммунистической Партии

Пленум Центрального Союза ассоциации незрячих С.Р. Румынии

Софика Здринка :
Финал конкурса художественных формаций незрячих любителей — издание III

Конкурс «Друзья книги брай». Плоешть, 1986

Конкурс прозы и поэзии — издание 1986

Фл. Опреску и **Т. Лэпэдату :**
Достижения и перспективы кооператива инвалидов «Мунка» Бухарест

Коллектив незрячих рабочих кооп. «Металика» — Бухарест

От наших корреспондентов

Учит. **Аурел Буланчя :**
25 лет от основания общей Школы незрячих из Тг. Фрумос

Проф. **Траян Орос :**
Лектура как удовольствие и необходимость

Др. **Кр. Штефэнеску :**
Указания и противоуказания прессопунктуры

Др. **Аурел Росин :**
Глазные нарушения вызванные курением

Проф. **Иоан Марку : Пиерр Виллей :**
Педагогия незрячих. Мировой кругозор

Проф. **Мария Кырдей Мартинеску** и проф. **Петре Мереуцэ :**
Обучение учеников в духе труда

Мировое обозрение

Viață nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

O R G A N
AL ASOCIAȚIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

STIMAȚI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial. Prin intermediul lui puteți lua cunoștință de toate realizările Asociației nevăzătorilor din R.S. România.

*

Sugestiile și propunerile dv. le puteți trimite pe adresa: Revista „VIAȚA NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, București.

*

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

*

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. București, Calea Griviței, nr. 64—66.

*

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Tiparul executat la Tipografia Ploiești
Comanda nr. 16005/1986

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

4'86

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ASOCIAȚIA NEVĂZĂTORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
CONSILIUL CENTRAL
București, str. Vatra Luminoasă, 108 bis — Sectorul 2 — Ct. CEC., 45.11.091 — Filiala sectorului V
Telefon 53.65.25 — 53.66.15

Ieșire nr. ....
19 ...... luna .... ziua ....

Chers messieurs, camarades,

À cette occasion nous désirons de vous informer que le président de l'Association des Aveugles de Roumanie c'est le professeur Viorel Crăciun.

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XVIII — Nr. 4 (64) 1986

Un DA hotărît pentru o lume a păcii și înțelegerii internaționale

Hotărîrea țării noastre inițiată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a-și reduce, încă în acest an, cu 5 la sută armamentele, efectivele și cheltuielile militare se bucură de un amplu răsunet național și internațional, datorită înaltelor ei smnificații politice. Măsura, adoptată în unanimitate de Plenara Comitetului Central al partidului și de Marea Adunare Națională și care a fost supusă recentului referendum, deschide o nouă perspectivă procesului de dezarmare, demonstrînd că acest obiectiv vital este nu numai necesar, ci și posibil. Este un act politic pe cît de curajos, pe atît de realist, reprezentînd o nouă abordare, frontală și efectivă, a problemelor dezarmării și păcii. Decizia României, unică prin natura și substanța ei, dovedește că adevărata securitate a popoarelor constă nu în acumularea de armamente și în proliferarea instrumentelor de forță, ci în înlăturarea oricăror riscuri de confruntare și război. După cum apreciază tovarășul Nicolae Ceaușescu, reducerea cu 5 la sută, de către toate țările, a forțelor armate, arsenalelor și alocațiilor militare nu ar genera pericole pentru securitatea lor. Dimpotrivă, lichidarea armelor nucleare, reducerea armamentelor convenționale pe baze echilibrate și sub un control internațional strict vor întări securitatea fiecărei națiuni și vor înlătura primejdia unei catastrofe nucleare, care ar distruge însăși viața pe planeta noastră. În această lumină, reducerea adoptată de România constituie o primă etapă în perspectiva unui program complex de dezarmare, care prevede cu precădere eli-

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVAZATORILOR DIN R. S. ROMANIA

FOTO COPERTĂ : Participanții la concursul „Pe meridianele lumii"

SUMAR

Un DA hotărît pentru o lume a păcii și înțelegerii internaționale (1)

Gh. Timiș, V. Șulumete și **Gh. Leonte** despre concursul cultural „Pe meridianele lumii" (3)

Nevăzători din R.D. Germană și R.P. Polonă, pe litoralul românesc (5)

Leontin Mladinescu : La odihnă, în stațiunea Wernigeröde, din R.D. Germană (5)

Constantin Olteanu : Aspecte privind integrarea socioproductivă a deficienților vizuali (6)

N. Bunduc : O faptă de omenie (8)

Prof. **N. Ionescu** : O aniversare emoționantă (8)

Manda Mayer : Cîntec de femeie (versuri) (9)

Fl. Oprescu : Gh. Oșorhean — un slujitor pasionat al muzicii ușoare (9)

De la corespondenții noștri (10)

Prof. **Traian Oros** : Unele aspecte psihopedagogice de la școlile de masă (15)

Ruxandra Moise : Campionatul republican individual de atletism al nevăzătorilor (16)

C. Gae : O reușită finală republicană de șah pe plaiuri gorjene (16)

I. Cozma : O nouă întîlnire de rolbal, la Brașov (17)

Prof. **Valer Demian** : Al VI-lea Campionat mondial de șah al nevăzătorilor (18)

I. Cozma : În adîncuri (versuri) (19)

D. C. Marinescu : Dimineața, În ultimul rînd, Plouă (versuri) (19)

Aurelia Dodu : Împărțirea fracțiilor ordinare (povestire) (20)

Ion Drăgana : Proverb neînțeles (povestire) (21)

Prof. **Radu Sergiu Ruba** : Cui îi este teamă de Jorge Luis Borges ? (22)

Ion Timiș Palatinus : De vorbă cu prof. Ion Horațiu Crișan (23)

George Cârligeanu : Mi-ai dat un trandafir (versuri) (24)

Dr. **Aurel Rosin** : — Atrofia nervului optic (25)

Dr. **Cr. Ștefănescu** : Presopunctura. Ghid terapeutic (VI) (25)

Dr. Helmuth Pielasch — o personalitate de seamă în lumea nevăzătorilor (27)

Cadran mondial (28)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XVIII Nr. 4 (64) 1986

Un DA hotărît pentru o lume a păcii și înțelegerii internaționale

Hotărîrea țării noastre inițiată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a-și reduce, încă în acest an, cu 5 la sută armamentele, efectivele și cheltuielile militare se bucură de un amplu răsunet național și internațional, datorită înaltelor ei smnificații politice. Măsura, adoptată în unanimitate de Plenara Comitetului Central al partidului și de Marea Adunare Națională și care a fost supusă recentului referendum, deschide o nouă perspectivă procesului de dezarmare, demonstrînd că acest obiectiv vital este nu numai necesar, ci și posibil. Este un act politic pe cît de curajos, pe atît de realist, reprezentînd o nouă abordare, frontală și efectivă, a problemelor dezarmării și păcii. Decizia României, unică prin natura și substanța ei, dovedește că adevărata securitate a popoarelor constă nu în acumularea de armamente și în proliferarea instrumentelor de forță, ci în înlăturarea oricăror riscuri de confruntare și război. După cum apreciază tovarășul Nicolae Ceaușescu, reducerea cu 5 la sută, de către toate țările, a forțelor armate, arsenalelor și alocațiilor militare nu ar genera pericole pentru securitatea lor. Dimpotrivă, lichidarea armelor nucleare, reducerea armamentelor convenționale pe baze echilibrate și sub un control internațional strict vor întări securitatea fiecărei națiuni și vor înlătura primejdia unei catastrofe nucleare, care ar distruge însăși viața pe planeta noastră. În această lumină, reducerea adoptată de România constituie o primă etapă în perspectiva unui program complex de dezarmare, care prevede cu precădere eli-

minarea arsenalelor nucleare, dar și diminuarea radicală, cu minimum 50 la sută pînă în anul 2.000, a armamentelor convenționale, forțelor și bugetelor militare. Generalizarea inițiativei românești ar elibera, astfel, uriașe resurse materiale și umane, ar contribui decisiv la făurirea unei lumi fără arme și fără războaie.

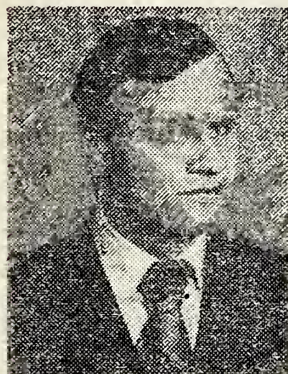
Hotărîrea României socialiste face o serioasă breșă în clopotul de plumb al încordării internaționale și în imobilismul tratativelor de dezarmare. Ea dă o lovitură bine venită diferitelor construcții strategice bazate pe „echilibrul terorii și represaliilor" care au dezechilibrat situația politică a lumii, aducînd umanitatea în pragul abisului nuclear.

Decizia României demonstrează consecvența politicii de pace a țării noastre, deplina concordanță, proprie acestei politici, dintre principiile proclamate și acțiunile întreprinse. Ea apare ca un nou act responsabil izvorît din orientări principiale și programatice, de lungă durată și largă perspectivă. Din inițiativa și cu aportul determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu, România a dat o vigoare de excepție politicii de colaborare între națiuni, întemeiate pe noile principii de relații între state și susținute prin mijlocul cel mai autorizat — dialogul la nivel înalt.

Țara noastră nu s-a antrenat în politica de confruntare și în stările de criză care au deteriorat viața și relațiile internaționale, păstrîndu-și intacte libertatea de gîndire și de mișcare, autonomia și principialitatea acțiunilor politice. Opinia publică internațională dă o înaltă apreciere faptului că România este singura țară din cele două blocuri militare care nu dispune de trupe ori de baze pe teritoriile altor state, nu are forțe sau baze militare străine pe teritoriul ei național, nu participă la manevre multinaționale pe pămînt străin și nu acceptă asemenea exerciții pe teritoriul ei național. Această situație de drept și de fapt a dat prestigiu și putere de convingere numeroaselor demersuri românești de încredere, dezangajare militară și dezarmare, programelor de pace prezentate de România socialistă și președintele ei.

În acest spirit poate fi considerat și referendumul național din 23 noiembrie 1986. Este prima consultare națională pe problemele dezarmării propriu-zise, alte referendumuri privind doar aderarea statelor respective la alianțe militare sau grupări economice integrate. Poporul român și-a manifestat opțiunea sa politică în problema capitală a dezarmării, a hotărît efectiv asupra transpunerii ei în viață, dînd evenimentului caracterul de act de voință națională, exprimat democratic și suveran. Promovîndu-și propriile inițiative, România manifestă considerație față de propunerile constructive ale altor state. Țara noastră și-a reafirmat sprijinul față de programul de dezarmare nucleară în trei etape propus de Uniunea Sovietică și a salutat decizia U.R.S.S. de a prelungi moratoriul unilateral asupra experiențelor cu arma nucleară. În același timp, România consideră că unele propuneri ale Statelor Unite și ale altor țări reprezintă o bază reală pentru acorduri de dezarmare și pace. Esențial și imperativ este să se întreprindă acei pași hotărîți pentru trecerea de la intenții la fapte, singura cale de asigurare a dreptului suprem al națiunilor la viață, libertate și independență, securitate și pace. Tocmai un asemenea pas înainte a întreprins România prin noua ei inițiativă, care, prin valoarea exemplului propriu, poate exercita o influență pozitivă pe plan european și mondial, devenind din unilaterală, multilaterală. Hotărîrea țării noastre, cea mai importantă acțiune de stat în Anul Internațional al Păcii, susține, așadar, în mod strălucit cunoscuta apreciere a popoarelor: **„R O M Â N I A — ȚARĂ A PĂCII, CEAUȘESCU — OMUL PĂCII".**

CONCURSUL CULTURAL „PE MERIDIANELE LUMII"

Interferențe spirituale pe plaiuri năsăudene

GH. TIMIȘ

„Sînt suflet în sufletul neamului meu
Și-i cînt bucuria și-amarul —
Și-otrava deodată cu tine o beu
Cînd soarta ți-ntinde paharul".

Cu aceste versuri, de adîncă vibrație patriotică a bardului năsăudean, cel, pe drept cuvînt numit „poetul țărănimii", aștern pe hîrtie în cele ce urmează, impresiile mele de participant și concurent la finala din acest an a concursului „Pe meridianele lumii", ce a avut loc în stațiunea Sîngeorz-Băi, în lumina unei toamne blînde, sub generoasa găzduire a filialei clujene a nevăzătorilor.

Am sosit aici în după-amiaza zilei de 10 octombrie 1986, cu emoția de a păși pe meleaguri de adîncă spiritualitate românească, unde s-au născut Coșbuc și Rebreanu, coloane de marmură ale literaturii noastre. Pe meleaguri de mare frumusețe, cu oameni dîrji și fermi, ce l-au făcut cîndva pe Iosif al II-lea să exclame memorabilele cuvinte: „salvae parva romuli nepos".

Am sosit pe aceste locuri cu oameni cu adînci trăiri sufletești, care au intrat în istorie și legende (să amintim aici de balada haiducului Todoran, tras pe roată), în locuri ce

De pe meridianele lumii pe meridianele patriei

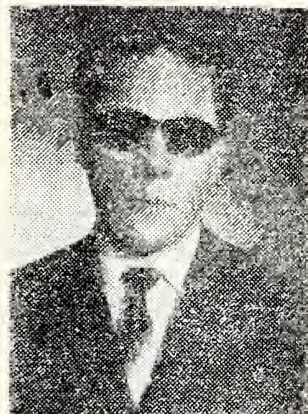
V. ȘULUMETE

Pe minunatele plaiuri năsăudene, în stațiunea Sîngeorz-Băi a avut loc la 11 octombrie 1986, faza finală a celei de-a II-a ediții a concursului „Pe meridianele lumii", avînd ca temă cartea „Peisaje în mișcare" de C-tin Chifane-Drăgușani.

Intîmpinați de ospitalierele noastre gazde, noi, cîștigătorii fazei pe filială, am venit veseli în această oază de „liniște", dornici să ne etalăm cunoștințele acumulate. Dar pînă atunci ni se rezervaseră alte momente de neuitat și anume: vizitarea meleagurilor năsăudene, păstrătoare a unor mari valori literare, istorice și peisagiste.

Soarele strălucitor al unei zile de toamnă făcea să scînteieze bruma pe dealurile și munții din jur, cînd, fără a ne lăsa așteptați, am luat loc cu toții în autocarul care urma să ne poarte pe cărările pe unde și-au purtat odinioară pașii mari personalități ale literaturii și istoriei românești. Beneficiind și de explicațiile competente ale inimosului nostru ghid, N. Munte, excursia a fost în afara unui nesecat izvor de cunoaștere, o reală plăcere.

Astfel, am pornit spre Năsăud, reședința unui ținut recunoscut de multă vreme ca „Țară a români-

Impresii de la o frumoasă finală

GH. LEONTE

Am ajuns la Sîngeorz-Băi, după ce am traversat cu trenul pitoreasca zonă a Țării Dornelor, peste care toamna își desfășura bogata-i paletă de culori. Am mers la hotelul „Hebe", unde aveam reținute locuri de gazdele noastre, care ne-au întîmpinat cu multă căldură și prietenie. A doua zi, conform programului stabilit de organizatori, am plecat cu autocarul în excursie. Pe tot parcursul acesteia am fost însoțiți de Nicolae Munte, profesor pensionar, din Sîngeorz, bun cunoscător al acestor frumoase meleaguri. El ne-a vorbit cu dragoste și mîndrie nedisimulată despre această străveche vatră, care a dat culturii și științei noastre numeroși oameni de seamă. Într-adevăr, în acest județ, Bistrița-Năsăud, s-au născut: George Coșbuc, Andrei Mureșanu, Liviu Rebreanu, Grigore Moisil ș.a.

Primul popas l-am făcut la casa poetului George Coșbuc, din satul ce-i poartă astăzi numele. Tot aici am vizitat și pitoreasca moară pe care sătenii, după ce-au reparat-o cu multă grijă și dragoste, o folosesc și astăzi.

Ne-am îndreptat apoi spre Năsăud, unde am avut fericita

ne-au dat rapsozi de balade, precum Maria și Marioara Precup sau Maria Butaciu.

Sînt gînduri cu care, după cum spuneam, am sosit în stațiune. Momente și mai emoționante aveam să trăiesc a doua zi, sîmbătă 11 octombrie, dimineața, cînd cu sprijinul generoaselor noastre gazde de la Cluj-Napoca am avut posibilitatea să vizităm aceste memorabile meleaguri.

Un prim popas l-am făcut la Hordou, satul de origine al autorului „Nunții Zamfirii" și al „Blestemului de mamă". La casa memorială, firește, am trăit cel mai emoționant moment, acolo unde:

„Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară..."

ce ne amintesc de bine cunoscuta poezie „Mama".

Apoi, la muzeul năsăudean, găzduit chiar în clădirea de epocă a fostului corp grăniceresc. Este cunoscut că în cadrul vastului imperiu austro-ungar, ca de altfel și al altor ținuturi transilvănene, cel al Năsăudului a fost un centru grăniceresc, cu toate privilegiile ce decurgeau din aceasta, în primul rînd acela de oameni liberi, fapt cu care năsăudenii se pot mîndri.

Un alt moment emoționant l-a constituit popasul în comuna Prislop, unde se află casa memorială a creatorului romanului românesc modern, L. Rebreanu și unde alături, în muzeul dedicat acestuia, am trăit clipe de adîncă elevație în fața marelui număr de ediții ale operei lui Rebreanu, între care la loc de cinste se află cele două volume ale primei ediții ale romanului „Ion", apărut în 1920, la „Cartea Românească".

În seara aceleiași zile, a avut loc concursul propriu-zis, în sala clubului „Hebe", din hotelul cu același nume. Se știe că ediția din această toamnă a concursului „Pe meridianele lumii" a avut ca bibliografie cartea „Peisaje în mișcare", de Constantin Chifane-Drăgușani, apărută la editura „Albatros". A fost o finală dramatică și fără precedent. O spun în calitate de participant. Pe de o parte, bogăția de date a lucrării ce ne-a purtat din Amazonia braziliană, în Siberia și de acolo prin fascinantele spații chineze și nipone, pretutindeni unde munca prometeică a omului transformă totul, dînd caracter mișcător însuși peisajului naturii, de unde și metafora din titlu. O carte captivantă, pentru care mulțumim celor ce au propus-o ca bibliografie. Pe de altă parte, dinamismul pe care a știut să îl confere concursului instructoarea Consiliului Central al asociației, examinatoare totodată, Sofica Zdrinca. Îi mulțumim și pe această cale pentru reușita acțiunii.

După primele cinci runde de întrebări, au rămas în baraj doar trei dintre participanți: Gheorghe Leonte (Iași), Vasile Șulumete (Pitești) și subsemnatul, de la Filiala Timișoara. În acest moment a început marea aven-

(Continuare în pagina a 11-a)

lor". Printre munții și dealurile de o rară frumusețe peisagistică, ne-au întîmpinat atît vechi monumente, amintind istoria trecută a acestor locuri, cît și noile ctitorii ale socialismului. Am fost impresionați de una dintre cele mai dificile lucrări realizate aici, încă din primii ani ai construcției socialismului, linia ferată Salva-Vișeu, unul dintre primele șantiere de după Eliberare.

Minunate clipe ne-a prilejuit ghidul nostru, vorbind cu pasiune despre Veronica Micle, fiică a Năsăudului. Am putut astfel rememora întîmplări semnificative din viața marilor personalități din literatura noastră.

Și iată că, pe nesimțite, am ajuns la primul popas, în satul Hordou, sat în care a văzut lumina zilei un mare poet român, G. Coșbuc și care astăzi îi poartă numele. Nici nu putea fi o urmare mai firească a atmosferei create în timpul drumului. Trecînd pragul frumoasei case memoriale, am putut să admirăm obiectele din tindă, folosite altădată de numeroasa familie a poetului, camera în care s-a născut și a descifrat primele taine ale alfabetului, biblioteca familiei și celelalte camere, amenajate ca impunătoare săli de muzeu, toate șoptindu-ne același nume: George Coșbuc.

Nu era un „umed amurg", ci o splendidă zi însorită, cînd am poposit pe malul Sălăuței, unde, după cum ne spune însuși poetul „se-mpletesc cărări ce duc la moară". E moara ce a aparținut familiei lui Coșbuc, în funcțiune și astăzi, și care ne-a adus în suflet și pe buze frumoasa poezie „Mama", care ne-a încîntat mult copilăria.

Orașul Năsăud, veche vatră de istorie, a fost următoarea etapă a acestei minunate călătorii. Fără

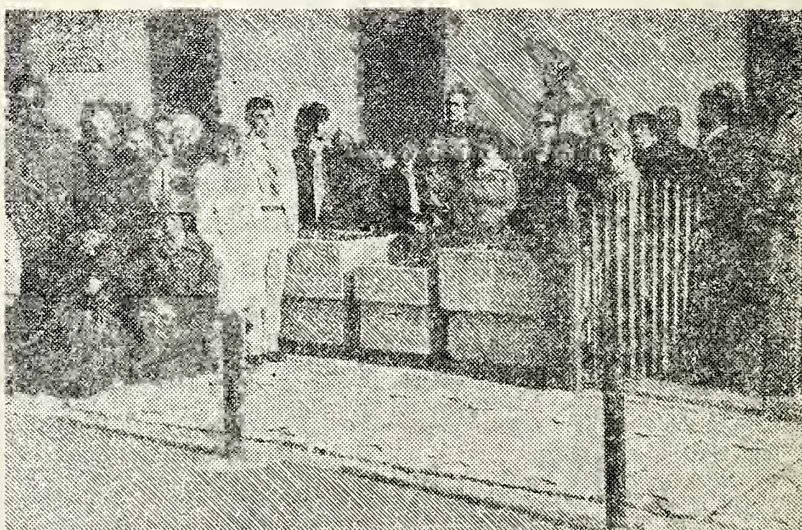
(Continuare în pagina a 11-a)

ocazie să vizităm muzeul etnografic din acest oraș, muzeu ce dispune de numeroase piese de valoare. De aici am plecat la Prislop, sat ce a devenit de mult celebru prin măiastra pană a scriitorului Liviu Rebreanu. În semn de adîncă prețuire față de cel ce l-a nemurit, dîndu-i o aură de legendă, satul poartă astăzi numele prozatorului.

La casa memorială de aici, muzeograful ne-a vorbit cu competență despre creația marelui scriitor, alăturîndu-l marilor romancieri ai lumii. De la el am aflat că Rebreanu este astăzi cel mai tradus scriitor român, opera lui circulînd pe toate meridianele lumii.

În după-amiaza aceleiași zile s-a desfășurat și concursul nostru. Eram foarte emoționați, cu toții. Sala „Hebe", în care ne aflam, devenise neîncăpătoare. Oameni veniți din toate colțurile țării ne urmăreau cu interes. Consider că a fost inspirată conducerea Filialei Cluj-Napoca, care a ales ca loc de desfășurare a finalei acestui concurs stațiunea Sîngeorz-Băi. De ce? Fiindcă datorită acestui fapt s-a realizat o frumoasă propagandă în rîndul persoanelor cu vedere, a potențelor intelectuale ale nevăzătorilor. Ar fi bine ca această fericită experiență să constituie un exemplu de urmat pentru toate filialele ce vor găzdui asemenea concursuri. Sînt fericit că am reușit să mă clasez pe locul 1, alături de Vasile Șulumete și Gh. Timiș și satisfacția care mă-ncearcă și acum, cînd scriu aceste rînduri este cu atît mai mare, avînd în vedere bogăția materialului studiat și pregătirea deosebită de care au dat dovadă toți colegii mei.

În încheiere, țin să mulțumesc conducerii operative a Filialei Cluj-Napoca pentru condițiile oferite și pentru solicitudinea de care a dat dovadă.

Concurenții în vizită la Casa memorială „George Coșbuc"

Nevăzătorii din R. D. Germană și R. P. Polonă pe litoralul românesc

La începutul sezonului de vară, un grup de nevăzători din R.D. Germană și-a petrecut concediul de odihnă, în stațiunea Mamaia.

La sosirea în București, oaspeții au fost întîmpinați de reprezentanți ai Consiliului Central al asociației noastre, care au organizat vizitarea, cu autocarul, a celor mai importante edificii din centrul Capitalei.

Sosiți la Mamaia, cei 10 membri ai grupului și însoțitorii lor au fost cazați la vila CASCOM-ului. Pe parcursul celor 12 zile de concediu, ei au vizitat cîteva obiective turistice (Insula Ovidiu, Acvariul și Delfinariul din Constanța), precum și cîteva stațiuni de pe litoral.

Oaspeții au avut ca ghid și translator pe Stela Avram, fostă instructoare socială la Filiala Timișoara, în prezent pensionară, ale cărei bogate explicații le-a dat posibilitatea să cunoască mai îndeaproape frumusețile litoralului românesc.

Însoțiți în permanență de activiști ai Filialei Constanța, ei au avut cu aceștia un interesant schimb de opinii, privind viața și activitatea nevăzătorilor din cele două țări prietene. Cu acest prilej, și-au exprimat satisfacția pentru posibilitatea de a-și petrece concediul de odihnă în țara noastră, adresînd mulțumiri celor care au înlesnit schimbul de concedii, dorind ca în continuare acesta să devină o tradiție, în vederea întăririi relațiilor de prietenie dintre asociațiile de nevăzători din cele două țări.

La plecare, filiala gazdă a organizat o masă festivă, iar în București, autocarul i-a purtat prin alte zone ale orașului.

AURELIA PISICĂ și DORINA STANCIU

În perioada 31 august — 12 septembrie 1986, un grup de nevăzători din R.P. Polonă, împreună cu însoțitorii lor și-a petrecut concediul de odihnă în stațiunea Mamaia, în cadrul schimbului existent între asociațiile de nevăzători din cele două țări.

Grupul a fost întîmpinat în gara Constanța de către Cornelia Mereuță, instructor principal social, Constantin Popescu, revizor contabil (din partea Consiliului Central al asociației), Eugen Casian, președintele Filialei Constanța și Dorina Stanciu, instructor principal social.

După tradiționala urare de bun sosit, rostită de reprezentanții asociației noastre, oaspeții au fost transportați cu un autocar la vila CASCOM, din Mamaia.

Asociația a pus la dispoziția grupului, pe toată perioada concediului, un translator, care a însoțit grupul în permanență.

Timpul foarte frumos le-a permis nevăzătorilor din R.P. Polonă să se bucure de soarele și de apa Mării Negre. Asociația a organizat vizitarea unor obiective turistice ca: Acvariul, Geamia, Delfinariul, precum și insula Ovidiu, unde s-a ajuns cu vaporașul. O parte dintre turiști s-a deplasat la București, unde a vizitat Muzeul de istorie națională, secția de tezaur.

Formația artistică a filialei noastre a prezentat, la vila CASCOM, un spectacol de muzică populară în cinstea oaspeților. După spectacol a avut loc o seară de dans.

La plecare, grupul a fost condus de delegații Asociației nevăzătorilor și ai Filialei Constanța. Tovarășa Cornelia Mereuță a urat oaspeților drum bun, exprimîndu-și convingerea că schimbul de concedii de odihnă dintre cele două asociații va continua. La rîndul lor, oaspeții au mulțumit gazdelor pentru grija permanentă de care s-au bucurat, în tot timpul șederii în țara noastră.

EUGEN CASIAN

Formația artistică a Filialei Constanța, în spectacolul prezentat în fața turiștilor polonezi.

La odihnă, în stațiunea Wernigeröde, din R.D. Germană

Anul acesta am avut plăcerea de a-mi petrece concediul de odihnă, în Republica Democrată Germană.

Am plecat din București, cu emoții și nerăbdare. La Leipzig, grupul nostru, alcătuit din 10 persoane, a fost întîmpinat în gară de secretarul organizației nevăzătorilor din localitate, apoi am luat trenul spre Wernigeröde.

Wernigeröde, un nume cu rezonanță ciudată este o pitorească stațiune, situată în munții Harz. Poate frumusețea și măreția peisajului, liniștea și solemnitatea, instăpînite pretutindeni, au contribuit la alegerea orașului ca loc de odihnă, pentru noi.

Ne-am bucurat, timp de trei săptămîni, de ospitalitatea gazdelor, în frunte cu „herr Klaus", administratorul stațiunii, care n-au precupețit nici un efort pentru a ne simți bine. Și nu este deloc ușor să ghicești și să satisfaci doleanțele românilor, bulgarilor, polonezilor, ungurilor.

Clubul, cu biblioteca sa în braille, cu instrumente muzicale, șahuri, remmy, serile distractive la discotecă, în fiecare săptămînă au contribuit la crearea unei atmosfere adecvate. Deosebit de atractivă mi s-a părut excursia-circuit prin munții Hartz, cu un trenuleț special; impresionantă, vizita la hidrocentrala din apropierea orașului Wernigeröde. Am vizitat de asemenea muzee, expoziții, orașul Dresda, cu celebra sa galerie de tablouri.

O surpriză în acest concediu: participarea noastră ca invitați de onoare la Festivalul muncitoresc de vară, organizat în stațiune.

Poate mai mult decît tot ce am aflat nou, prețuim sentimentul de prietenie și solidaritate născut între nevăzători de naționalități diferite, sentimentul de pace, căci fără această stare de liniște a omenirii, nimic nu poate să existe, să aibă valoare.

Atît eu, cît și soția mea dorim să mulțumim conducerii Asociației nevăzătorilor din R.S.R., pentru minunata experiență de viață pe care ne-a prilejuit-o.

LEONTIN MLADINESCU

Aspecte privind integrarea socioproductivă a deficienţilor vizuali la Căminul-atelier nr. 1-Dumbrăveni

C-TIN OLTEANU
Institutul de expertiză medicală şi recuperare a capacităţii de muncă

La Dumbrăveni, judeţul Sibiu a avut loc o consfătuire avînd ca temă „Integrarea socioproductivă a invalizilor şi handicapaţilor în căminele-atelier". Au participat reprezentanţi ai Ministerului Muncii, Institutului de expertiză medicală şi recuperare a capacităţii de muncă, Direcţiei pentru probleme de muncă şi ocrotiri sociale a judeţului Sibiu, ai Consiliului Central al Asociaţiei nevăzătorilor din R.S.R. şi ai Filialei Braşov.

În cadrul lucrărilor consfătuirii, un loc deosebit l-au ocupat problemele privind integrarea în viaţă şi muncă a deficienţilor vizuali din Căminul-atelier nr. 1-Dumbrăveni, deficienţi care lucrează cartonaje, perii, mături, împletituri vegetale, confecţii din sîrmă etc.

Participanţii la consfătuire — dr. Vasile Drăgătoiu, director general adjunct, Elena Bologa, şeful serviciului de asistenţă socială (din cadrul Ministerului Muncii), TeodorTopa, directorul Direcţiei pentru probleme de muncă şi ocrotiri sociale a judeţului Sibiu, conducătorii căminelor — atelier din Dumbrăveni, Odobeşti (judeţul Vrancea), Urlaţi (judeţul Prahova) medici experţi din unităţile de expertiză medicală şi recuperare a capacităţii de muncă, precum şi şefii unităţilor de asistenţă socială din judeţul Sibiu — au apreciat în mod deosebit rezultatele obţinute de Căminul-atelier nr. 1. Totodată, participanţii, printre care şi Gh. Pop, reprezentantul Consiliului Central al Asociaţiei nevăzătorilor, au subliniat activitatea şi preocupările pentru îmbunătăţirea diverselor modalităţi şi forme de acţiune, menite să contribuie la integrarea socioproductivă a invalizilor şi handicapaţilor din unităţile cu acest profil.

Prezentînd experienţa Căminului-atelier nr. 1, Vasile Haneş, director şi Virgil Aldea, secretar al organizaţiei de bază au amintit realizările obţinute în cadrul complexului, pe linie de asistenţă socială şi de producţie, noile dotări şi amenajări, precum şi efortul întregului personal pentru a da unităţii o cît mai bună funcţionalitate.

Vedere de ansamblu a Căminului-atelier nr. 1 — Dumbrăveni.

Vizita efectuată în toate compartimentele şi secţiile de producţie, precum şi demonstraţiile practice au permis o documentare amplă asupra aspectelor esenţiale care interesează pe organizatorii activităţii de producţie din căminele atelier şi au constituit totodată o informare utilă pentru toţi participanţii.

Cu acest prilej, au fost relevate şi unele activităţi cu caracter de ergoterapie din celelalte unităţi de asistenţă socială cu paturi, din judeţul Sibiu, domeniu de preocupare ce stă în prezent în atenţia Direcţiei pentru probleme de muncă şi ocrotiri sociale a judeţului Sibiu, la care concură şi sprijinul acordat acestor unităţi de către Căminul-atelier nr. 1.

Reprezentanţii Consiliului Central al Asociaţiei nevăzătorilor, Gh. Pop, membru al Biroului executiv şi Cornelia Mereuţă, instructor principal social au relevat aportul Filialei Braşov în integrarea în viaţă şi muncă a deficienţilor vizuali din această unitate.

De asemenea, ei au subliniat că asociaţia contribuie la acest proces complex prin multiple forme, printre care cea culturală, concretizată şi prin bilbioteca în braille, cu peste 2.000 de volume, prin organizarea de concursuri, prin sprijinirea deficienţilor vizuali în orientarea şi integrarea lor în viaţa unităţii. Printre nevăzătorii care participă la acţiunile culturale a fost menţionat Anton Chintea, unul din cunoscuţii cîştigători ai concursurilor organizate de asociaţie.

Căminul-atelier din Dumbrăveni a realizat în 1985 un plan de producţie de 15.250.000 lei, iar în 1986, pe semestrul 1, un plan de 7.140.000 lei (faţă de un plan semestrial de 5 milioane lei). Secţia de cartonaje, care cuprinde un mare număr de nevăzători şi funcţionează în două schimburi, realizează 8

milioane lei anual, din comenzi executate pentru beneficiarii de ambalaje, la produse destinate consumului intern și exportului.

O apreciere de ansamblu asupra rezultatelor obținute în cele 12 secții în care lucrează invalizi și handicapați, arată că secția de cartonaje ocupă o pondere importantă.

În cadrul consfătuirii, Virgil Aldea, șeful sectorului de producție a dat numeroase exemple de nevăzători care lucrează cu randament bun: Alexandru și Florica Deszi, Stere Busu, Ghiușe Hristu, Ioan Gargarici, Ilie și Elisabeta Pletea ș.a.

Studiul procesului de integrare a deficienților în acest tip de unitate are premise favorabile de extindere a activităților productive în care deficienții de vedere pot realiza, în bune condiții, o mare varietate de produse.

Desigur, trebuie să amintim în mod deosebit grija și preocuparea conducerii unității, a personalului muncitor, care îndrumă și organizează munca în ateliere și în secțiile de producție.

Mai trebuie subliniat, ca preocupare a unității, efortul acesteia de asigurare a petrecerii plăcute a timpului liber, efort ce poate fi ilustrat prin înființarea unui nou club, dotat cu televizor și mijloace audio moderne, prin existența unui teren de sport ș.a.

Participanții la consfătuire au apreciat strădania colectivului de muncă din această instituție, pentru îmbunătățirea funcționalității și dezvoltarea bazei materiale, astfel încît ea să devină o unitate modernă de asistență socială în care sînt create condiții optime pentru practicarea unor activități utile de către asistați, asigurînd o gamă largă de forme lucrative din care să rezulte și venituri materiale importante.

Consfătuirea a pus în evidență complexitatea problemelor privind integrarea invalizilor și handicapaților în acest tip de unitate, care nu se limitează numai la realizarea planului de producție, acesta reprezentînd nu un scop în sine, ci o latură a procesului de adaptare, un indicator de eficiență.

O importanță deosebită a fost acordată, în cadrul dezbaterilor care au avut loc, procesului de integrare socioproductivă a invalizilor și handicapaților, problemelor legate de contribuția medicilor experți din unitățile de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă și a oficiilor de asistență socială din direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale din județele Sibiu, Vrancea și Prahova, unde se află căminele-atelier.

Experiența Căminului-atelier nr. 1, care face obiectul unui studiu efectuat de I.E.M.R.C.M. a pus în evidență importanța urmăririi procesului de integrare socioproductivă în echipă complexă, la care participă medicul căminului, medicul expert, directorul unității și șeful sectorului de producție, un cadru mediu care îndeplinește sarcini de asistență socială și alți specialiști din unitățile medico-sanitare.

Aprecierile făcute de conducerea Direcției pentru probleme de muncă a județului Sibiu, prin Teodor Topa, director și Niculina Lupu, șefa Oficiului de asistență socială au sintetizat locul și rolul organelor locale de specialitate în acest domeniu, în ansamblul preocupărilor de integrare socioproductivă a invalizilor și handicapaților din căminele-atelier.

Nu putem să nu subliniem sprijinul deosebit acordat de organele locale de partid și de stat căminului din Dumbrăveni și celorlalte unități similare, pentru dezvoltarea bazei lor materiale și asigurarea unei bune funcționalități.

Se poate aprecia că lucrările consfătuirii interjudețene privind integrarea socioproductivă a invalizilor și handicapaților în căminele-atelier și-au dovedit pe deplin ultilitatea practică, în influențarea pozitivă a activității pe care o desfășoară unitățile cu acest profil.

Imagine de la secția de împletit coșuri a atelierului din Dumbrăveni.

O faptă de omenie

În satul Slobozia, comuna Păltiniş, din județul Botoşani, printre alte gospodării se afla şi aceea a familiei Şorovăț, familie compusă din patru persoane: Ioan Şorovăț, 58 de ani, nevăzător pensionar, soția acestuia, Anica, 59 de ani, membră cooperatoare la C.A.P. Horodiştea şi doi copii, Vasile, în vîrstă de 23 de ani, militar în termen, în noiembrie '85 şi Gheorghe, de 19 ani, care munceşte la C.A.P., alături de mama sa.

În sat, familia Şorovăț este respectată, datorită muncii neîntrerupte pe care a depus-o pentru a-şi cîştiga existența cinstit, pentru a-şi aranja o locuință confortabilă şi a fi în rînd cu toți ceilalți cetățeni.

Deşi le-a fost tare greu, au muncit o viață şi-au durat o casă cu două camere, aşa cum se obişnuieşte în acele locuri, au crescut vite, păsări ş.a.

Cînd reuşiseră să-şi vadă copiii mari, cînd munca lor de-o viață le-ar fi dat răgazul să răsufle mai uşor şi să-şi mai odihnească brațele grele de muncă, cînd toate realizările de pînă atunci le-ar fi asigurat o bătrînețe liniştită, asupra lor s-a abătut o mare nenorocire.

În noiembrie 1985, într-o noapte, cînd liniştea cuprinsese întregul sat, pe la orele două, familia Şorovăț s-a trezit într-un incendiu uriaş, care cuprinsese întreaga lor casă, cu tot ce agonisiseră o viață întreagă. Abia au reuşit să se strecoare afară, printre flăcări, salvîndu-se doar pe ei.

Strigătele lor, în noapte, au adunat mulți săteni dar, cu tot sprijinul primit, nimic nu a mai putut fi salvat.

Flăcările au mistuit casa, cu mobilier cu tot, cu bunuri, cu îmbrăcăminte şi cecuri în valoare de 10.000 lei. Nu a mai rămas decît un morman de cenuşă şi lacrimile celor din familie.

Biroul executiv al Consiliului popular al comunei Păltiniş avea să constate că incendiul s-a produs datorită unui scurt circuit la instalația electrică şi ca primă măsură le-a asigurat o locuință provizorie şi a făcut un apel la concetățeni să-i ajute cu ce pot, pe aceşti oameni, greu încercați.

Nevăzătorii din Botoşani, de la secția de cartonaj a Coop. „Progresul", în frunte cu şeful de secție Victor Brumă, profund mişcați de necazul care s-a abătut asupra familiei Şorovăț, au dovedit spirit de întrajutorare, contribuind cu 3.850 lei, precum şi cu articole de îmbrăcăminte.

Familia nevăzătorului Şorovăț mulțumeşte şi pe această cale tuturor celor care i-au ajutat în acele momente grele, inclusiv Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R.S.R., pentru sprijinul acordat.

NICOLAE BUNDUC

O aniversare emoționantă

O dată cu pornirea trenului de Oradea, din Gara de Nord, o sumedenie de amintiri m-au răscolit, la gîndul că voi revedea după mulți ani, oraşul Cluj-Napoca, în care am avut prilejul fericit al trăirilor, deosebit de plăcute, în diverse ocazii. Coborînd pe firul amintirilor, am retrăit acele momente de profunde emoții, cînd în anul 1953, împreună cu „Orchestra orbilor" din Bucureşti, de sub conducerea regretatului dirijor Lucian Postelnicu, am dat primul concert în frumoasa sală a Casei universitarilor, concert reprezentînd un debut frumos al acestei formații, răsplătit cu vii aplauze de către generosul public clujean.

Doi ani mai tîrziu, în acest oraş, am avut sarcina dificilă de a înființa filiala de aici, a asociației noastre.

De atunci, deplasările mele în acest municipiu, le-am făcut pe linie de asociație sau de învățămînt.

Acum mergeam la Cluj-Napoca, spre a sărbători pe profesorul nevăzător Teodor Bendea, la împlinirea vîrstei de 70 de ani, manifestare organizată cu respect şi dragoste de către un colectiv entuziast de cadre didactice, în frunte cu prof. Dumitru Ceucă. Aniversarea a avut loc în sala de festivități a Şcolii generale pentru nevăzători, şcoală în care prof. Teodor Bendea a predat mai bine de trei decenii.

La întîlnirea respectivă au participat peste 70 de persoane, cadre didactice de la toate şcolile speciale de nevăzători şi ambliopi din întreaga țară, aflate în activitate sau pensionate, foşti elevi şi profesori ai şcolii amintite, în prezent încadrați în diverse locuri de muncă. Cu toții şi-au arătat sentimentele de prețuire pentru cel sărbătorit, subliniindu-se activitatea rodnică a acestuia, depusă vreme de 37 de ani la catedră şi pe tărîm muzical.

Totodată, de o cinstire deosebită s-a bucurat şi soția sărbătoritului, care a activat cu bune rezultate, timp de 33 de ani în cadrul aceleiaşi şcoli.

Acțiunea a fost deschisă de prof. Dumitru Ceucă. El a evocat, pe scurt viața şi munca plină de roade a soților Bendea, după care prof. Viorel Crăciun, preşedintele asociației noastre a arătat importanța acestei aniversări. În continuare s-a citit scrisoarea de felicitare adresată profesorului Teodor Bendea de către Biroul executiv al Consiliului Central şi de consiliul de conducere al revistei „Viața nouă".

A urmat la cuvînt, Petru Timiş, preşedintele Filialei Cluj-Napoca a Asociației nevăzătorilor din R.S.R., care a prezentat în cuvinte emoționante, momente din viața sărbătoritului.

Cei care au vorbit despre bogata activitate pe tărîm profesional şi artistic a prof. Bendea au fost prof. Traian Dragoste, directorul şcolii clujene şi Dănilă Roman, cunoscutul activist al asociației.

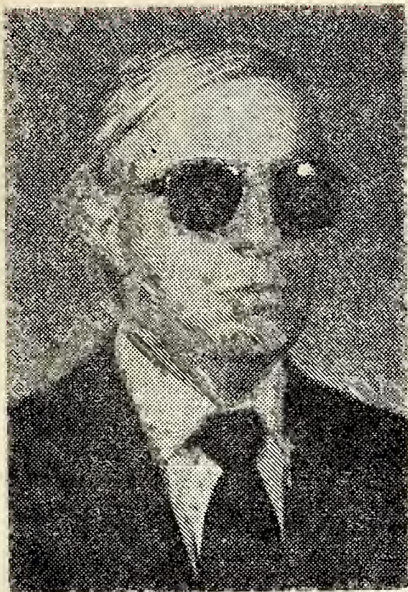
În cuvinte de aleasă rezonanță poetică, Ana Hompot, cadru didactic la şcoala din Cluj-Napoca şi autoare a unui volum de versuri a amintit cîteva dintre realizările mai deosebite din activitatea profesorului Bendea.

În încheiere, sărbătoritul a înfățişat pe larg amplul bilanț al muncii depuse vreme atît de îndelungată, pentru propăşirea învățămîntului special de nevăzători din țara noastră, ca şi pe linia ridicării permanente a nivelului de cunoştințe al elevilor săi.

În timpul mesei festive au fos interpretate cu mult talent, piese din repertoriul predat de prof. Bendea, cît şi compoziții proprii ale sărbătoritului, care au emoționat întreaga asistență.

Mărturisesc sincer că în acea zi de 5 iulie 1986, între orele 14 şi 22 am trăit momente cu adevărat plăcute.

Prof. N. IONESCU

GHEORGHE OȘORHEAN- un slujitor pasionat al muzicii ușoare

Mulți dintre cititorii rîndurilor de față au avut ocazia, la ultima finală a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor, de la București, să aplaude îndelungat, în timpul spectacolului și apoi la gala laureaților, formația „Select — grup" de muzică ușoară a Filialei Brașov și pe conducătorul ei, Gh. Oșorhean.

Cunoscîndu-i pasiunea și eforturile depuse pentru pregătirea formației, al cărei animator a fost și rămîne, precum și activitatea sa la unitatea la care lucrează, ne-am propus să semnalăm exemplul său, ca pe cel al unui nevăzător care a izbutit să devină ce și-a dorit.

Solist instrumentist (la clarinet și saxofon) și vocal, textier al propriilor melodii și deopotrivă dirijor, el a știut să folosească toate aceste componente ale talentului său și de fiecare dată să cucerească publicul.

De altfel, pentru cei care-l cunosc îndeaproape sau l-au urmărit de-a lungul anilor, succesul său recent nu a fost o surpriză.

Desigur, el a ajuns în prezent la o anumită maturitate artistică, la o exprimare mai nuanțată, rămînînd în același timp organic legat de formație. Așa se și explică succesul său și al „Select—grup"-ului.

Dar pentru aceasta, Gh. Oșorhean a trebuit să străbată un drum lung de ucenicie și să învețe de la alții, să exerseze mereu, să alcătuiască spectacole și să nu neglijeze ca nevăzător, ținuta, detaliile, mișcarea pe scenă și multe altele.

Și acum, cîteva cuvinte despre Oșorhean, cel de dincolo de scenă și despre soția sa, și ea o pasionată a muzicii.

S-a născut la Sîntoana, județul Cluj și a urmat Școala generală specială la Cluj, iar pe cea profesională, la București. Aici s-a inițiat în muzică, fiind îndrumat de profesorul Viorel Crăciun. După absolvire, din 1963, Gh. Oșorhean activează în orchestra profesionistă a Filialei Iași, el timp de 4 ani, soția (Camelia Oșorhean), 6 ani, ca solistă vocală.

În 1968, după desființarea orchestrei, se stabilește la Brașov, angajîndu-se la Coop. „Progresul" din localitate. El își va continua activitatea muzicală în cadrul filialei. În 1976, în septembrie, pune bazele „Select — grup"-ului, de care se va ocupa sub toate aspectele. În anii din urmă, formația a prezentat zeci de spectacole, în organizarea filialei și în cea a cooperativei. La aceste spectacole participă și soția sa, ca solistă de muzică populară, cu melodii moldovenești, specifice zonei din care a venit. În prezent, ea este pensionară, dar continuă să activeze ca solistă, în formația filialei.

Gh. Oșorhean lucrează la secția cartonaje a cooperativei amintite, fiind apreciat de conducerea acesteia și de colegi, datorită conștiinciozității, seriozității și modestiei sale. El face parte din consiliul de conducere al secției.

Viața de familie a soților Oșorhean constituie un exemplu, ea fiind consacrată muzicii și menajului. Dar toate drumurile lor trec și pe la filială și cooperativă.

Folosim acest prilej pentru a le ura cît mai multe bucurii, iar formației „Select — grup" cît mai multe succese !

Fl. Oprescu

Cîntec de femeie

Iubire, fiindcă ești atît de vie
Și fiindcă-mi dai nemăsurați fiori,
M-aș apăra și eu ca o cîmpie,
Sub platoșă de ierburi și de flori.

Și totuși te privesc adesea-n față,
Cu zilele ca niște feși curate
Cînd mă pansez la rănile din viață,
La visurile mele-nfrigurate.

Nu știu ce mă așteaptă înainte !
Mă uit că iarna e aproape-n prag
Și nu pot peste sufletul fierbinte,
Ca pe un ivăr, viforul să-l trag.

Iubire, te presimt ca pe-o scrisoare !
Te țin de mult în mine ca-ntr-un plic
Să te trimit odată-n depărtare,
Acolo unde nu mai sînt nimic.

Manda Mayer

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

ALBA IULIA. La grupa de masori din Geoagiu-Băi, a avut loc, în cursul lunii iulie, o ședință referitoare la activitatea desfășurată de membrii acesteia, pe sem. I. Au fost prezenți, din partea filialei, Gh. Nedu, președinte și Ștefan Truță, instructor social. De asemenea, au participat, ca invitați, Aurelia Necșa, asistenta șefă și Nicolae Hususan, medic șef.

Au fost citite și dezbătute darea de seamă pe semestrul respectiv și planul de muncă pe sem. I.

Bilă Andrei Tudor

*

După terminarea ședinței semestriale de grupă, a avut loc o acțiune dedicată împlinirii, în septembrie, a 600 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mircea cel Mare.

Pe lîngă membrii grupei de nevăzători din Geoagiu-Băi, au mai participat: Gh. Nedu, președintele Filialei Alba Iulia, Ștefan Truță, instructor social-organizatoric, reprezentanți ai conducerii stațiunii și familiile de nevăzători aflate în stațiune, la tratament.

Materialul referitor la marele domnitor a fost întocmit de Viorel Șerban.

În încheiere, au fost recitate poezii inspirate din faptele de arme ale domnitorului.

Viorel Șerban

*

BACĂU. La 8 iunie, nevăzătorii băcăuani s-au întîlnit pentru a sărbători un sfert de secol de la înființarea filialei lor.

De la Bicaz, Roman, Piatra Neamț și Bacău, cît și din comunele învecinate au venit numeroși membri ai filialei la clubul acesteia și au depănat, timp de cîteva ore, amintiri din anii ce-au trecut atît de repede peste acei nevăzători cu care s-a înființat filiala.

Cu acest prilej, s-a făcut un bilanț al realizărilor, de care, grație politicii partidului și statului nostru, au beneficiat din plin toți membrii filialei.

În cinstea acestei aniversări, s-a desfășurat concursul „Centenarul George Topîrceanu". Cei mai buni dintre concurenți au fost: Adriana Gutt, Ion Mușat, Ion Diaconu și Maria Hiticaș.

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

Anica Bîrhală
pensionară

*

BAIA MARE. Pe 12 iunie a.c., a avut loc adunarea generală a muncitorilor de la secția de cartonaj a Coop. „Unirea invalizilor" — Satu Mare, în cadrul căreia s-a analizat activitatea desfășurată pe trim. II/1986. De asemenea, s-au discutat și analizat cifrele de plan ce revin secției pe trim. III/1986. Menționăm că planul a fost realizat în proporție de 109,47%.

Se cuvine să apreciem eforturile depuse de toți cooperatorii nevăzători, împreună cu conducerea secției, pentru asigurarea necesarului de materie primă și comenzi. Dintre cei evidențiați, amintim pe: Ana Geng, Gavril Balint, Mihai Feher ș.a.

*

La începutul lunii august, la sediul filialei, s-a desfășurat concursul trimestrial cu tema „Eu nu cînt că știu cînta", concurs de interpretare a muzicii populare.

Au participat membri ai grupelor din Baia Mare, Satu Mare și Sighetul Marmației. Juriul a fost format din profesori de specialitate, de la Școala populară de artă din localitate, care au stabilit clasamentul pe grupe.

Pentru grupa din Baia Mare, s-au acordat trei premii în obiecte și o mențiune, următorilor concurenți: Al. Cormoș (I), Petru Ardelean (II) și Maria Tomoioagă (III). Mențiunea a fost acordată Anei Les.

La grupa din Satu Mare, pe primele trei locuri, s-au clasat: Petok Carol, Maria Sabău și Iuliana Marascsak. Mențiunea a fost obținută de Onorica Balaj.

Pentru grupa din Sighetul Marmației, s-a acordat un singur premiu (Ana Nasui).

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

V. Buciuman

În șirul manifestărilor dedicate Anului Internațional al Păcii, s-a încadrat și vizita făcută de membrii filialei noastre la „Expoziția de artă africană în colecții particulare", organizată de Muzeul etnografic al Transilvaniei, din Cluj-Napoca, în colaborare cu secția de etnografie a Muzeului județean Maramureș.

Expoziția, structurată pe trei compartimente, a oglindit:

— forme de viață tradiționale africane, reflectate în artă (unelte, ustensile de vînătoare, ocupații, meșteșuguri, prelucrarea textilelor, costume, cultură spirituală, muzică ș.a.);

— genuri de creație artistică africană (obiecte reprezentative ale artei, în lemn de abanos și cedru, în piele, metal, lînă);

— artă picturală și artizanat african, transpuse în veștimentație, bijuterii, artă plastică picturală (tablouri realizate de către iscusiți artizani băștinași, din aripi de fluturi, în tempera sau ulei).

Nevăzătorilor le-au fost prezentate materiale ilustrative.

M. Conea

*

BOTOȘANI. Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la procesul luptătorilor comuniști și antifasciști, desfășurat la Brașov, în mai-iunie 1936, la grupa nevăzătorilor din Rădăuți a avut loc un concurs literar intitulat „File din istoria Partidului Comunist Român", fiind relevată activitatea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Concursul s-a bucurat de mult interes și a fost urmărit cu atenție de spectatori. Pe primele trei locuri, s-au clasat, în ordine: Ioan Dănilă, Ioan Moldovan și Cireșan Drug.

Tot cu acest prilej, prof. Dina Rîșcu a arătat rolul deosebit pe care l-a avut tînărul revoluționar Nicolae Ceaușescu în lupta împotriva fascismului.

Oswald Kelsch

*

La sfîrșitul lunii iulie, la arena „Confecția", din Botoșani, a avut loc o competiție sportivă de popice, dotată cu „Cupa de vară". 15 sportivi nevăzători și-au disputat trofeul în cadrul a trei categorii. În final, acesta a revenit următorilor: Florea Mureș, la categoria nevăzători masculin, Dumitru Tiliban, la rest vedere masculin și Geta Duceag, la rest vedere feminin.

Adrian Bocăneț

*

Am făcut cunoștință cu dînșii la București, cu prilejul finalei Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor. După ce ne-au felicitat pentru rezultatele obținute, ne-au promis că la primul turneu pe care-l vor face în nordul Moldovei, ne vor vizita. Și într-o frumoasă dimineață de început de vară, cunoscuții soliști de muzică populară Maria Crăciun și Emil Gavriș, împreună cu nu mai puțin cunoscutul actor Radu Zaharescu, ne-au fost oaspeți dragi. La început, ei au făcut o vizită la locul de muncă al nevăzătorilor din Botoșani. Aici au avut loc discuții referitoare la specificul muncii noastre și la proiectele noastre de viitor. A urmat o întîlnire, în cursul căreia auditoriul a fost încîntat de melodiile interpretate de cei doi cîntăreți, precum și de cupletele prezentate de maestrul Radu Zaharescu și de colegul nostru, Aurel Surugiu.

Ne-am despărțit cu dorința de a ne reîntîlni.

Ion Todeancă

*

Desfășurat la Vatra Dornei, una dintre importantele stațiuni balneoclimaterice ale țării, concursul literar intitulat „Aripi românești pentru zborul cel mai înalt", dedicat împlinirii a 100 de ani de la nașterea inginerului și savantului Henri Coandă, s-a bucurat de un deosebit succes.

În deschiderea concursului, desfășurat la clubul Hotelului „Bradul", în prezența unui public numeros,

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

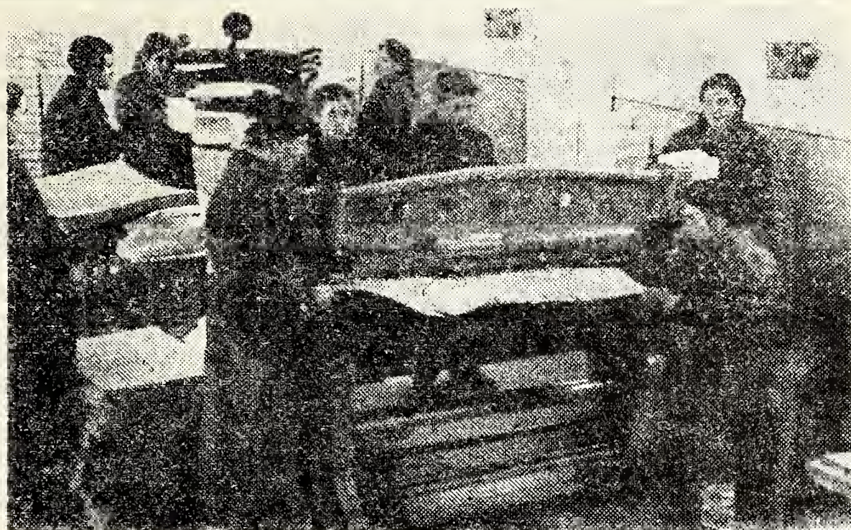
format din oameni de pe întreg cuprinsul țării, prof. Ștefan Cruceanu, de la Muzeul de științe naturale și cinegetice, a prezentat un scurt istoric al localității și bogatul tezaur al naturii din depresiunea Dornelor. El și-a încheiat expunerea cu strigături de joc, care în această zonă par a fi mai curind de atmosferă, ceea ce probează afirmația că oamenii de aici joacă gîndind, o calitate arareori întîlnită.

Concursul a reunit trei echipaje a cîte trei membri, din Botoșani, Suceava și Rădăuți.

Echipajul botoșenean, format din Vasile Alexandru și Constantin Surugiu, a terminat pe primul loc, fiind urmat, în ordine de echipajele din Suceava și Rădăuți.

Concomitent, în același oraș, s-a desfășurat un concurs de șah pe echipe, dotat cu „Cupa Eliberării", la care s-au aliniat echipe din Vatra Dornei, Botoșani, Suceava și Rădăuți.

Concomitent, în același oraș, s-a desfășurat un concurs de șah pe echipe, dotat cu „Cupa Eliberării", la care s-au aliniat echipe din Vatra Dornei, Botoșani, Suceava și Rădăuți.

Aspect din secția de cartonaje a Căminului-atelier din Dumbrăveni.

Constantin Popescu, Petru Gheorghiță și Mina Găină de la Vatra Dornei au intrat în posesia cupei, fiind urmați, în ordine de echipele din Rădăuți, Suceava și Botoșani.

Cu prilejul acestor acțiuni, a fost organizată și o frumoasă excursie. 39 de nevăzători au vizitat orașul Vatra Dornei, au urcat cu telescaunul și au făcut o drumeție pînă la cabana Runc.

Victor Brumă

★

La dorința nevăzătorilor din Botoșani, la clubul filialei a fost invitată Elvira Alămîi, medic ginecolog la secția obstretică și ginecologie din cadrul Spitalului județean din Botoșani, cu care s-a purtat un dialog despre rolul familiei în asigurarea tinereții poporului, în educarea copiilor și, nu în ultimă instanță, despre igiena sexuală a cuplului, factor de bază în păstrarea sănătății individului.

Elena Mocanu

★

La clubul filialei, a avut loc un concurs literar intitulat „Pace pentru o planetă", dedicat Anului Internațional al Păcii.

În deschidere, prof. Gh. Median a făcut o expunere în legătură cu riscurile pe care le prezintă pentru Terra aberanta cursă a înarmărilor, îndeosebi a celei nucleare, în care sînt antrenate marile puteri și despre eforturile care se fac pentru rezolvarea tuturor litigiilor dintre state pe cale pașnică, despre acțiunile care au fost sau vor fi organizate în numele păcii, atît pe plan național, cît și internațional.

A urmat apoi concursul propriu-zis. În final cei mai buni au fost : Al. Surugiu (locul I), Vasile Surugiu (II) și Luminița Hrițcu (III).

Constantin Surugiu

★

BRAȘOV. „Scriu pentru a-mi arăta dragostea și recunoștința față de partid și iubitul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Am fost crescut și educat de mic într-un cămin orfelinat. Apoi instruirea și calificarea în muncă au fost posibile numai în condițiile create în anii socialismului. Am lucrat 21 de ani în aceeași secție, la „Uzina de autocamioane" — Brașov și aș fi lucrat cu sîrguință pînă la bătrînețe, dar m-am îmbolnăvit brusc, constatîndu-mi-se o tumoare la cap. Am fost operat și de atunci am rămas fără vedere. Descurajat, mă întrebam cum voi trăi. Sfătuit de soție și de familie, am devenit membru al Asociației nevăzătorilor din R.S.R., Filiala Brașov. La clubul acesteia, pe care-l frecventez cu regularitate mi-am regăsit echilibrul sufletesc. Activitatea culturală de aici se desfășoară astfel încît ne regăsim curajul, încrederea în viață și nu ne mai simțim izolați. În acest club am fost primit cu căldură și înconjurat de toți membrii lui și de tov. Gh. Pop, președintele filialei. El ne ajută să ne rezolvăm necazurile și să învingem greutățile ce se ivesc de multe ori, în familia fiecăruia. Aici, la club, facem lectură din cărți de valoare. Tot aici ni se fac cunoscute cele mai importante materiale și știri apărute în presa noastră.

Cînd auzim despre grandioasele transformări și realizări, despre modernizarea țării noastre și marile proiecte de viitor, ni se umple sufletul de mîndrie că trăim în această epocă. Deși nevăzători, noi vedem cu ochii minții, ctitoriile Republicii, făurite sub conducerea celui mai înțelept fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu".

Savu Ionel Teofil

★

BUCUREȘTI. În cadrul Campionatului de șah între echipe al municipiului București, categ. B., grupa a II-a, echipa Filialei București, în urma a 13 meciuri, a obținut locul II, după echipa de șah „Laromet".

Amintim aici numele șahiștilor Viorel Crăciun, Teodor Lăpădatu și Constantin Fodor care au obținut cele mai bune rezultate în această competiție.

★

La grupa de masori din Amara s-a desfășurat concursul trimestrial intitulat „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie". Cîștigătorii primelor trei locuri (Corneliu Vasilescu, Doru Lucian Becheanu și Ion Mariana), ca și ceilalți participanți au dovedit o vie preocupare pentru istoria patriei, pentru cunoașterea frumuseților și bogățiilor ei.

★

Sportivii șahiști ai Filialei București au participat în perioada 15 iulie — 15 august la „Cupa 23 August", manifestare dedicată Zilei Eliberării. Ilie Gheorghe, Stelian Ciuciulete și Wili Șendrea sînt cei trei cîștigători ai cupei amintite.

Elena Radu —
instructor cultural

★

CONSTANȚA. În ziua de 24 iulie a.c., a avut loc adunarea generală a oamenilor muncii de la Coop. „Drum nou" din localitate. Au participat 140 delegați și invitați,

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

printre care s-au aflat Florica Popescu, vicepreședinte al U.J.C.M. — Constanța, Tiberiu Drăghici, secretar al Comitetului municipal de partid, Eugen Casian, președintele Filialei Constanța.

Din darea de seamă prezentată, a reieșit că această cooperativă și-a îndeplinit planul la producția-marfă pe sem. I/1986, în procent de 105,4%. Printre secțiile care și-au adus contribuția la realizarea acestui plan, a fost și cea de perii-mături condusă de Gh. Lupu.

Adunarea a avut un caracter deosebit, întrucît la ordinea de zi s-a aflat și alegerea noului consiliu de conducere a cooperativei. Din consiliu fac parte și Ioan Vasile Milak, șeful secției cartonaj și Gh Lupu, șeful secției perii-mături. A fost de asemenea aleasă conducerea operativă: Gh. Popa — președinte și Mariana Faraon — vicepreședinte.

Eugen Casian

★

Cu prilejul aniversării a 50 de ani de la procesul militanților comuniști și antifasciști de la Brașov, filiala a organizat o acțiune culturală dedicată acestui eveniment.

Nevăzătorii prezenți la club au audiat expunerea lui Constantin Butoi, lector la Cabinetul județean de partid, iare a vorbit despre rolul determinant, în timpul procesului, al tînărului comunist Nicolae Ceaușescu. În continuare, s-a desfășurat un concurs literar dedicat aceluiași eveniment. Pe primele trei locuri s-au situat: Vlase Huzum, Nicolae Drăgulin și Nicolae Radu. S-a acordat mențiune nevăzătorului Gh. Banciu, oficiant sanitar la Sanatoriul balnear Eforie Nord, care a participat pentru prima dată la un asemenea concurs, lăsînd o impresie bună.

Seara cultural-distractivă s-a încheiat cu o reuniune.

Stere Pilici

★

În luna iunie 1986, a avut loc la sediul filialei un concurs fulger intitulat: „Cel mai bun cititor în braille". Pe primul loc, s-a clasat Stere Pilici, care a citit o pagină din revista „Viață nouă" într-un minut și 35 de secunde. Pe următoarele două locuri s-au clasat Radu Nicolae și Gh. Bălan.

Radu Nicolae

★

CRAIOVA. La clubul nevăzătorilor din Tg. Jiu, a avut loc o dezbatere intitulată: „21 de ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.". Cu acest prilej, juristul Titus Constantinescu ne-a vorbit despre perioada respectivă.

Participanții la dezbatere și-au exprimat mulțumirile pentru condițiile de viață create nevăzătorilor în anii socialismului.

Acțiunea a fost urmată de o reuniune tovărășească.

Visarion Teodorescu

★

Tudor Arghezi, marele nostru izvoditor de „frumuseți noi" este mult îndrăgit de membrii clubului. În cadrul unei reușite acțiuni ne-a fost oferită o altă fațetă a inepuizabilului talent arghezian, aceea cuprinsă în tablete, foiletoane, pamflete, mai puțin cunoscută de noi.

Încă o dată, verva argheziană ne-a cucerit. Dintre cele mai frumoase „bijuterii filigranate" citite de instructorul cultural al filialei noastre, ne-au emoționat: „Circul", „Luna", De-a pufurile", „O scrisoare de hotel", „Nu permit", „Pisica rapidă", „Artă aplicată" ș.a.

Constantin Măgureanu

★

La Craiova, în noua sală de festivități a U.J.C.M. — Dolj, s-a desfășurat adunarea generală a Coop. „Stăruința". În darea de seamă, prezentată de ing. Elena Vijulie, președinte, a fost trecută în revistă activitatea productivă desfășurată de către membrii cooperatori pe primul semestru al anului. Între secțiile care și-au îndeplinit planul la toți indicatorii, se află și cele de perii-mături și cartonaj.

Pe ordinea de zi a mai figurat alegerea organelor de conducere pe următorii trei ani.

În încheiere, taraful „Brîulețul" al U.J.C.M. — Dolj și grupul satiric al cooperativei au oferit participanților momente de destindere.

Marica și Sandu Marin

★

În cursul acestei veri, a fost inaugurată la Craiova sala de festivități a U.J.C.M. — Dolj. Ea este situată în incinta complexului meșteșugăresc din cartierul 1 Mai, unde pe lîngă, Coop. „Stăruința", în care-și desfășoară activitatea un mare număr de nevăzători se mai află alte două cooperative: „Arta îmbrăcămintei" și „Arta încălțămintei". Sala dispune de 224 locuri, precum și de o excelentă acustică.

Cu ocazia inaugurării, au fost citate unitățile fruntașe în întrecerea socialistă. „Coop. „Stăruința" s-a aflat și ea printre ele, obținînd mențiune, iar în cadrul U.J.C.M. — Dolj a ocupat locul II.

Aducem și pe această cale mulțumiri celor ce au contribuit la ridicarea noului edificiu de cultură.

Sandu Marin

★

GALAȚI. În cadrul Coop. „Înfrățirea" — Galați, s-a dat în folosință un complex modern destinat unor activități productive pentru nevăzători. Aici își vor desfășura activitatea cei mai mulți nevăzători, care lucrează la secțiile de cartonaje și perii, avînd condiții dintre cele mai bune de muncă.

Construcția are parter și etaj și este prevăzută cu dependințele necesare (la parter — hala de lucru a secției cartonaje cu vestiare și grup sanitar, la etaj hala de lucru a secției perii).

Pentru a vă putea face o imagine despre mărimea noului complex menționez că lucrarea a costat peste 6 milioane lei. Ea este amplasată în incinta vechiului complex al Coop. „Înfrățirea", din strada 1 Decembrie.

Mulțumim pe această cale conducerii cooperativei, U.J.C.M. — Galați și tuturor celor care au contribuit la edificarea noii construcții și au înțeles necesitatea ei.

Ion Lepădatu

★

În cadrul Întreprinderii județene de producție industrială și prestări servicii — Focșani — Vrancea, începînd cu 1 august 1986, funcționează o secție de cartonaje unde au fost încadrați 9 absolvenți din Vrancea, ai școlilor profesionale speciale de nevăzători.

Amintim că în cadrul județului pînă în acest an, nu a existat o unitate în care să lucreze nevăzători, dar cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, spre marea noastră satisfacție, pe viitor cei fără vedere din județ vor putea fi încadrați în muncă și societate.

O contribuție însemnată la deschiderea secției a avut și Ion Borșan, care a răspuns la chemarea colectivului nou format, pentru a ajuta la amplasarea utilajelor, precum și la punerea lor în funcțiune.

Ne exprimăm convingerea că acest colectiv va depune toate eforturile pentru realizarea planurilor de producție ale secției respective, dovedind că membrii lui contribuie pe măsura posibilităților lor, la construirea socialismului în patria noastră.

Elisabeta Selin

★

IAȘI. La clubul nevăzătorilor, s-a desfășurat, în cadrul unei duminici culturale, o seară literară cu tema „100 de ani de la nașterea poetului George Topîrceanu".

Vasile Gărvăneanu

★

În cursul lunii iulie, la Iași a avut loc un concurs intitulat „21 de ani de la Congresul al IX-lea al P.C.R.". El a avut un caracter omagial, fiind închinat acestui mare eveniment din viața poporului nostru. Au participat 15 nevăzători.

Constantin Cantea

DE LA CORESPONDENŢII NOŞTRI

Tot la clubul din Iaşi s-a organizat un concurs trimestrial avînd ca temă cartea „Balanţa" de Ion Băieşu. La acest concurs au participat şi trei nevăzători de la grupa din Bîrlad.

Nicolae Pascal

*

In cadrul unei duminici cultural-educative, s-a ţinut la clubul din Iaşi o conferinţă intitulată „Nicolae Tonitza — un ilustru reprezentant al plasticii româneşti". Acţiunea a fost prilejuită de împlinirea, în acest an, a unui veac de la naşterea sa.

Ion Păduraru

*

PITEŞTI. Printre acţiunile pe care filiala noastră le-a organizat în cinstea Anului Internaţional al Păcii, s-a numărat şi concursul trimestrial cu tema „Vocaţia de pace a poporului român". El s-a desfăşurat la Rm. Vîlcea. Primele trei locuri au fost ocupate de : Florinel Anghel (Rm. Vîlcea), Ioan Dinescu (Olăneşti) şi Ana Nistor (Drăgăşani).

La concurs a fost prezentă şi Maria Belgun, din partea Comitetului judeţean de Cruce Roşie — Vîlcea, care a oferit concurenţilor cîte un abonament la revista „Sănătatea".

Laura Marcu

*

Cu prilejul aniversării centenarului naşterii marelui inventator român Henri Coandă, s-a desfăşurat la Govora un concurs fulger. Bogatul material bibliografic, întocmit de instructorul cultural al filialei şi distribuit din timp membrilor grupei pentru studiu, a fost bine însuşit de concurenţi. Cele mai bune răspunsuri au fost date de Ioana Şerbănescu, Lucia şi Marin Nicoară.

A urmat adunarea grupei, în cadrul căreia s-a discutat despre activitatea cultural-educativă şi sportivă a membrilor ei.

Traian Şerbănescu

*

TIMIŞOARA. La secţiile de perii şi cartonaje ale Coop. „Vremuri noi" — Arad, au avut loc adunările generale în care s-au analizat activitatea de producţie şi disciplina la locul de muncă. La ambele adunări a participat şi Augustin Druia, preşedintele cooperativei. S-a constatat că planul a fost îndeplinit în proporţie de 96,5% la cartonaj şi 102,1% la perii.

La realizarea indicilor respectivi, şi-au adus contribuţia cele două colective de muncă de la secţiile amintite. S-au evidenţiat Pavel Roman, Maria Turcu, Erneta Stucz, Iulian Opriş, Nicolae Trif, Didina Scorţan, Elena Hanţ, Victoria Coman (de la secţia cartonaj), Elena Demian, Eufrosina Bumbuc, Suştana Hoch şi Maria Thomann (de la secţia perii).

În încheiere preşedintele cooperativei a felicitat cele două colective pentru rezultatele obţinute.

Maria Berescu

*

La sfîrşitul lunii august 1986, a avut loc la Moneasa o întîlnire a poetului Grigore Albu Gral cu membrii cenaclului „Pictor Gheorghe Groza" şi cu numeroşi vizitatori ai staţiuni. În cadrul întîlnirii, poetul a citit din creaţiile sale şi a susţinut un dialog pe teme beletristice cu cei prezenţi.

Ion Timiş

Ştiri despre nevăzători în presa în scrisul obişnuit

În ziarul „Crişana" — Bihor din 7 iulie 1986, la rubrica sport se consemnează comportarea meritorie, în Olanda, a echipei de rolbal a Filialei Oradea. O ştire mai detaliată a apărut şi în revista „Viaţă nouă" nr. 6/1986, sub semnătura lui Al. Micu, secretar responsabil al asociaţiei.

*

Tot în ziarul „Crişana" din 20 iunie 1986 a fost publicată următoarea ştire :

„Sala de sport a Institutului de subingineri din Oradea a găzduit turneul de rolbal rezervat echipelor de nevăzători şi cu resturi de vedere din Bacău, Braşov şi Oradea. Rezultatele înregistrate : Oradea I — Bacău 7—4, Oradea II — Braşov 12—6, Oradea I — Braşov 10—8.

În urma acestor rezultate, locul I a fost cucerit de echipa Oradea antrenată de Vasile Marcu şi alcătuită din Ioan Boiţ, Ioan Zilceac, Gheorghe Mihnea, Viorel Popa, Nicolae Moraru, Ioan Lasc şi Iosif Kovacs. Cei mai eficaci jucători ai turneului : Constantin Mihalache (Bacău), cu 13 goluri şi Ioan Boiţ (Oradea), cu 8 goluri. Cel mai bun apărător — Viorel Popa (Oradea)".

ILIE GHIŞA

*

Ziarul „Pentru socialism" (organ al Comitetului judeţean Maramureş al P.C.R.), din 10 septembrie a publicat o ştire referitoare la faza pe filială a Campionatului republican de atletism al nevăzătorilor.

*

Într-un alt organ de presă judeţean — „Orizont" (Vîlcea), din 22 august 1986 a fost inclusă o ştire despre Ana Şulumete, masoare la Călimăneşti, care a ocupat locul I pe ţară la concursul „Prietenii cărţii braille".

*

În „Flacăra" din 19 septembrie 1986 a apărut un articol intitulat „La Moneasa, vară fierbinte", de Constantin Mustaţă. Printre altele, semnatarul face o serie de aprecieri la adresa fraţilor Gheorghe şi Ioan Timiş, masori nevăzători în staţiunea amintită, primul pasionat de concursurile de cultură generală ale asociaţiei, al doilea de muzică şi literatură.

*

În „Informaţia Bucureştiului" din 13 septembrie 1986, cunoscutul ziarist Igor Grinevici semnează un material despre Coop. „Munca", aducînd la cunoştinţa marelui public că în unitatea respectivă îşi desfăşoară activitatea un mare număr de nevăzători. El mai semnalează ordinea, curăţenia şi spiritul de disciplină care domnesc în cooperativa amintită, unitate condusă cu competenţă de peste 31 de ani, de Pîrvan Taşcău.

Interferențe spirituale pe plaiuri năsăudene

(Urmare din pagina a 4-a)

tură a concursului, care îi va conferi caracter de unicat în desfășurarea concursurilor asociației. S-a început cu prima întrebare de baraj, ca de obicei, prin care cei trei concurenți sperau să scape de emoții. Dar stupoare ! Nici unul dintre noi nu știa că după alte 12 runde de întrebări nu vom reuși să ne departajăm, situația rămînînd neschimbată. Avînd în vedere buna noastră pregătire, fapt demonstrat de baraj, juriul ne-a desemnat pe toți trei cîștigători ai acestui concurs, acordînd o mențiune reprezentantei Filialei Tg. Mureș, Vîrlan Georgeta.

După acest maraton de maximă tensiune, a urmat o masă comună, tovărășească, ce a încheiat o zi de neuitat pe meleagurile năsăudene.

În dimineața zilei de 12 octombrie, un tur al stațiunii Sîngeorz-Băi a încheiat periplul nostru năsăudean, după care ne-am luat rămas bun de la generoasele gazde clujene.

Nu putem încheia aceste rînduri, fără a transmite mulțumirile noastre, ale tuturor, Filialei teritoriale Cluj-Napoca, tovarășului președinte Petru Timiș și celor care, printr-un excepțional spirit de organizare, au reușit să creeze o aură de sărbătoare acestui concurs fără precedent, din toate punctele de vedere.

De pe meridianele lumii pe meridianele patriei

(Urmare din pagina a 4-a)

a avea dimensiunile unei mari citadele industriale, el prezintă totuși celor ce vor să-i cunoască frumusețile o îmbinare armonioasă între vechi și nou. Aici, împărăteasa Maria Tereza a înființat în 1783, Regimentul românesc de graniță. În clădirea în care și-a avut cartierul general acest regiment a fost amenajat un interesant muzeu.

La intrare, te întîmpină statuia lui Vasile Nașcu, unul dintre luptătorii pentru drepturile populației românești de aici. Trecînd pragul muzeului am fost impresionați de „bota" steagului viteazului regiment, însemnată de bătăliile purtate chiar împotriva marelui Napoleon, care a adresat cuvinte de laudă vitejilor români. Am admirat apoi, obiectele folosite în gospodăriile năsăudene, unelte de muncă, dar am fost încîntați de exponatele care ne prezintă frumosul port năsăudean, obiecte de vestimentație și podoabe folosite și astăzi în această regiune.

Nu putem părăsi Năsăudul, fără să menționăm unele obiective industriale care se construiesc aici, noile blocuri ce vor transforma în mod substanțial viața și ocupațiile locuitorilor.

Minunate și înălțătoare momente de trăire spirituală ne-a prilejuit următorul popas, făcut la casa memorială a lui Liviu Rebreanu, amplasată într-un splendid cadru natural. Am fost puternic impresionați de multitudinea ipostazelor în care este prezentată viața și creația marelui prozator, de bogata expoziție de carte din creația rebreniană și de expoziția de artă plastică, inspirată de operele scriitorului, dar mai ales de verva și erudiția profesorului muzeograf Mihai Martin, care ne-a făcut să trăim intens scurtul timp petrecut aici. La plecare n-a uitat să ne declare că „frumusețea acestor amenajări este opera acestor oameni gospodari, care nu l-au uitat și nu-l vor uita niciodată pe cel ce le-a zugrăvit atît de frumos viața".

Întoarcerea la Sîngeorz s-a desfășurat într-o atmosferă plină de veselie, cîntecul și gluma fiind omniprezente.

Și, iată sosită și ora sortită disputei pentru primele locuri. Pe scena sălii „Hebe" au luat loc concurenții, sala dovedindu-se neîncăpătoare, mulți spectatori urmărind în picioare întreaga desfășurare a concursului. După o frumoasă prezentare a stațiunii făcută de dr. Emil Cordoș, medic șef al stațiunii, a început desfășurarea propriu-zisă a concursului. Un juriu compus din : Petru Timiș, președintele Filialei Cluj-Napoca, Emil Cordoș, Ion Clipotă, directorul Casei de cultură și Petru Lup, șeful serviciului social al D.P.M.O.S. — Bistrița, Teodor Bindea, masor a avut dificila misiune de a aprecia răspunsurile concurenților.

În aplauzele receptivului public, trei concurenți — Gh. Leonte (Iași), Gh. Timiș (Timișoara) și V. Șulumete (Pitești) — au început o aprigă dispută pentru primele trei locuri, dar nici după 12 întrebări de baraj nu ne-au putut departaja. Așa stînd lucrurile, juriul, în aplauzele publicului, a hotărît să ne acorde la toți locul I. Ne-a urmat îndeaproape Georgeta Vîrlan (Tg. Mureș), care a primit mențiune.

După concurs, am participat la masa comună în aceeași atmosferă veselă, alături de noi petrecînd o seară minunată și mulți dintre cei ce ne-au aplaudat în timpul concursului.

O mențiune specială merită filiala organizatoare, Cluj-Napoca, căreia îi mulțumim, în numele tuturor.

Concursul, ca și celelalte puncte din program au reușit să ofere publicului o sugestivă imagine a activității desfășurate de nevăzători, mulți exprimîndu-și dorința de a mai participa la astfel de manifestări.

Impresii despre concursul cultural de la Sîngeorz-Băi

Participînd la această manifestare ca membru al juriului, am fost profund emoționat de ținuta concursului, de modul ireproșabil de organizare și desfășurare.

Peste 300 de spectatori, majoritatea oameni ai muncii, veniți din toate părțile țării la odihnă și tratament în stațiune au urmărit cu atenție întrecerea, buna pregătire a concurenților, posibilitățile de memorare a bibliografiei date.

Mărturisesc cu admirație că acești handicapați au demonstrat că au capacitatea de a sta alături de cei cu vedere în astfel de întreceri, în ciuda faptului că mijloacele lor de informare sînt mult mai restrînse.

Toți concurenții și în mod deosebit cei trei premiați au lăsat impresia că sînt adevărați enciclopediști, întrucît nu le-au scăpat nici cele mai mici detalii ale materialului studiat.

Examinatorul acestui concurs, prof. Sofica Zdrinca a contribuit la reușita acțiunii prin efortul depus, prin claritatea întrebărilor, prin modul apropiat de adresare, împărtășind emoțiile fiecărui concurent.

Pentru mine a fost o adevărată revelație să cunosc pe acești oameni, în asemenea împrejurări. Doresc să le aduc și pe această cale cele mai sincere felicitări, atît lor cît și organizatorilor !

PETRU LUP,
șef oficiu asistență socială
din cadrul D.P.M.O.S. — Bistrița-Năsăud

Unele aspecte psihopedagogice ale acțiunii de alfabetizare a copiilor de la școlile de masă

Prof. TRAIAN OROS

Transferul elevilor de la o școală la alta nu este un fenomen nou. El poate fi întîlnit atît în școlile generale, cît și în licee și chiar facultăți, dar numai la început de an sau trimestru, și foarte rar pe parcurs. În școlile de nevăzători însă lucrul acesta se petrece foarte frecvent. Aproape în permanență ne vin noi și noi copii de la învățămîntul de masă. Uneori și în trimestrul al III-lea și, datorită reglementărilor în vigoare, școala nu-i poate respinge sau amîna. Așa se face că, de cîțiva ani încoace, școala noastră, de pildă, se confruntă, cu o serie de probleme noi — de ordin psihopedagogic în primul rînd — cum ar fi : adaptarea acestor elevi la specificul învățămîntului special, alfabetizarea braille ș.a., a căror rezolvare promptă este cerută de necesitatea continuării și desăvîrșirii procesului instructiv-educativ al acestor copii.

Dacă sub raport cultural, scris-cititul înseamnă cunoaștere, un mijloc de comunicare mai ieftin și comod între generații și indivizi, aflați la mare distanță în spațiu și timp unii de alții, sub raport psihologic, el presupune stăpînirea unui ansamblu de operațiuni fizice și mentale simple care funcționează în final ca un sistem perfect de automatisme. Firește, drumul constituirii lor nu este totdeauna drept și lin. Începe de obicei la vîrstele mici, cînd datorită plasticității mai mari a sistemului nervos este nu numai o sarcină mult mai ușoară, ci și unul din obiectivele principale ale acțiunii pedagogice, condiția sine qua non a procesului instructiv ulterior. Dacă avem în vedere că formarea deprinderilor de scris-citit la copiii nevăzători reprezintă un drum cu obstacole mai mari sau mai mici, care decurg din natura deficienței înseși — debilitate fizică, motricitate scăzută, inabilitate manuală etc. — nu va fi greu să admitem că alfabetizarea braille a copiilor provenind de la școlile de masă pe tot parcursul școlarității, este ceva și mai greu. Și nu atît din cauza vîrstei, cît a vederii, a resturilor de vedere cu care vin. Explicația faptului stă în următoarele : dacă alfabetizarea unui copil nevăzător de 6—7 ani înseamnă a-i forma un sistem de deprinderi noi, pornind de la zero, deci cibernetic vorbind, în limitele unui program relativ restrîns, alfabetizarea unui copil de 10—13 ani — copii care vin cu aceste deprinderi gata formate — înseamnă a-i aduce la același numitor, a le forma și dezvolta alte capacități, proprii percepției tactile ; adică, acele disponibilități senzoriale care permit sesizarea unui relief extrem de fin, identificarea unei configurații de puncte oarecare și a relațiilor dintre ele, perceperea lor ca semne și simboluri, ale unui conținut semnificat — ceea ce, în plan psihic, echivalează cu o răsturnare a tuturor deprinderilor și obișnuințelor de pînă atunci, cu o bulversare a tuturor structurilor psihofiziologice, care pînă la venirea lor în școala de nevăzători, se desfășurau în conformitate cu legitățile percepției optice.

Însușirea și practicarea sistemului braille înseamnă nu numai alte deprinderi — alt cod, alte reguli — ci și acțiuni de alt ordin, operații care solicită în grad diferit atenția, imaginația, memoria. Are loc ceea ce D. Dmaschin numea „elaborarea unei noi scheme perceptive". Este obstacolul cel mai greu, dar nu singurul. Mediul are și el un cuvînt de spus. Nou și străin, straniu, pînă la un punct, mediul acesta în care se trezește pe neașteptate, îl solicită la fel de mult, de unde și reacțiile mai mult sau mai puțin vii, care au nevoie de timp și efort de adaptare, întocmai ca un organ transplantat. Faptul că unii se integrează relativ repede și bine, arată că au găsit exact ceea ce le lipsea : un mediu în care handicapul vizual nu mai constituie un motiv de izolare și complexare, o cauză a rămînerii în urmă la învățătură față de ceilalți.

Nu trebuie înțeles de aici că toți cei veniți de la școlile de masă ard de nerăbdare să-și însușească sistemul braille. Dimpotrivă, la cei mai mulți se poate constata o rezistență vădită, în sensul că atît cît le îngăduie vederea restantă nu renunță la scris-cititul obișnuit nici în pregătirea lecțiilor pentru ziua următoare, nici în însușirea sistemului braille. E greu, aproape imposibil. să-i deprinzi cu pipăitul. Rezultă oare, că ar trebui să-i legăm la ochi ? Unii consideră că pentru a-i învăța pe copii braille-ul nu trebuie să-i legăm la ochi și nici să-i deprindem să renunțe total la funcția vederii. Atunci, cum, să fie lăsați să citească braille-ul cu ochii ? Bineînțeles că nu. Ei pot fi lăsați să urmărească rîndurile și trecerea de la un rînd la altul. Mai mult chiar, este bine ca acești elevi să fie lăsați să scrie și să citească și în negru, tot așa cum ambliopii cu vedere redusă e bine să fie învățați să folosească braille-ul. Nu știu dacă s-a renunțat cu desăvîrșire la acoperirea ochilor, procedeu larg folosit de tiflopedagogii mai vechi, știu însă că unii recurg în prezent la acoperirea mîinilor cu o coală de hîrtie (mai ales în timpul citirii). Trebuie observat că, deși o coală de hîrtie pe miini nu este tot una cu o căciuliță trasă pe ochi — să zicem — te stînjenește la fel și ca efect psihologic nu e departe. În ce mă privește, eu am îmbrățișat metoda renunțării conștiente, la care adaug ca procedeu stimularea pozitivă, apreciind laudativ, în fața colectivului, efortul și rezultatele celor ce renunță la vedere. Se înțelege că numai interdicția verbală de tipul „nu-i voie... nu-i bine..." rămîne inoperantă în asemenea situații.

În privința particularităților psihologice ale insușirii scris-cititului braille, și la acești elevi, procesul cunoaște cele trei etape : prima, în care activitatea de analiză și sinteză, recte de identificare a semnelor, are un caracter difuz, elementar, cu interferențe și confuzii între cele asemănătoare. Orientarea în spațiul căsuței, la scris, și menținerea rîndului nu sînt deloc probleme simple. Pipăitul se desfășoară anevoios, cu înaintări și reveniri repetate la unul și același semn, ceea ce dovedește efortul de a percepe exact. Este etapa în care se vede clar caracterul predominant analitic al percepției tactile. În etapa următoare are loc elaborarea schemei perceptive, despre care vorbeam mai sus. Este faza în care se formează imaginile și reprezentările tactile și verbal-motorii. Este momentul în care structurile punctiforme avute sub deget sînt recunoscute ca atare, ușor și precis. Ultima se caracterizează prin existența automatismelor. Este etapa apariției fenomenului „anticipație", cînd un singur element din text le declanșează rapid pe toate celelalte.

Din punct de vedere pedagogic, procesul acesta este mult mai bogat și deci mai complex. Înainte de toate, pentru că lipsește motivația. Aproape toți copiii care ne vin de la școlile de masă au o vedere destul de bună, ceea ce face să nu poată renunța usor la aportul ei. E curios, poate, dar așa e. Cu cît văd mai bine, cu atît reușesc să scrie și să citească în braille mai greu și cu mai multe greșeli.

Unele dificultăți își găsesc explicația în răsturnarea deprinderilor de scris-citit mai vechi, cum ar fi scrierea de la stînga spre dreapta. În fața situației noi, elevii rămîn surprinși, deconcertați, inabili la început. Și chiar mai tîrziu, cînd par să fi

(Continuare în pagina a 24-a)

• SPORT •

Campionatul republican individual de atletism al nevăzătorilor

Intre 19—21 septembrie 1986 a avut loc în municipiul Bacău faza finală a Campionatului republican individual de atletism, care a reunit în acest an 63 sportivi din toate filialele asociației.

Concursul s-a desfășurat în foarte bune condiții, pe stadionul „23 August" din Bacău, avînd ca aliat un timp foarte frumos.

Au participat 13 fete și 50 de băieți, la 20 de probe.

Dintre sportivii cu cele mai frumoase rezultate, menționăm pe : Tudorița Chilian, Georgeta Moscal, Felicia Răducanu, Ion Cămară, Ion Birtolan, Constantin Tescu, Vasea Mihai Chelariu și Alexandru - Mark.

Pe tot timpul desfășurării concursului oamenii muncii din cadrul Filialei Bacău, gazda acestei acțiuni, au fost alături de concurenți, pe stadion și în afara lui.

În seara de 20 septembrie 1986 formația artistică a filialei a dat în cinstea oaspeților un spectacol, după care a urmat o reuniune tovărășească.

Se cuvine să remarcăm deplina sportivitate a tuturor participanților, precum și faptul că mai multe filiale au înțeles necesitatea stimulării tinerilor în practicarea sportului, prezentînd în concurs atleți de perspectivă (Constantin Tescu, Ion Birtalan, Mihai Ichim, Octavian Mancaș, M. Chelariu, Vasile Zele).

RUXANDRA MOISE

Echipa de atletism a Filialei Craiova. Sus : Leontin Mladinescu, antrenorul Ion Mihăilescu și Mihai Chelariu. Jos : Marius Cimpoeru, Angela Mladinescu și Ion Udrea.

O reușită finală republicană de șah pe plaiuri gorjene

In mica și cocheta stațiune balneară Săcelu, din județul Gorj, în perioada 16—19 octombrie 1986 s-a desfășurat faza finală a Campionatului republican de șah pe echipe, rezervat nevăzătorilor.

Săcelu, care înseamnă sat mic sau sătuc, aflat în partea de nord a județului, între dealuri îmbrăcate în păduri, la altitudinea de 350 m, a fost cunoscut de pe vremea romanilor, care îl numeau Sacellum. După istoricul gorjan Ștefănescu, denumirea localității Sacellum provenea de la forma rotundă a coperișurilor caselor, cu pantă mare pentru scurgerea apelor și a zăpezilor. Riul Blahnița șerpuiește prin mijlocul stațiunii, printre casele și vilele construite aici în ultimul timp. Cele cinci izvoare captate conțin ape minerale termale de 22—27 grade C, cu efect terapeutic. Lîngă izvorul Săcelata a fost captat un alt izvor, cu efecte terapeutice deosebite în unele boli de ochi (conjuctivite, cataracte). Un lucru unic în țară — este lacul cel mai mare din stațiune, care își schimbă culoarea din violet închis în violet deschis și apoi în verde, în funcție de anotimp și sub influența razelor solare.

In anul 1886 a fost găsită în rîul Blahnița o placă comemorativă provenită de pe monumentul „Esculap și Hygiae", ridicat de către împăratul Tiberius Marcianul, drept recunoștință că s-a vindecat prin puterea tămăduitoare a apelor minerale din acest loc. Pe această placă se poate citi inscripția „Marcus Tiberius Marcianul Hesculapio et Hygiae virtue aquarum vatum saluit". An 275 e.n.

Rundele fixate în cele trei zile de concurs s-au disputat în vila Săcelata, unde cele patru echipe finaliste ale filialelor București, Iași, Ploiești și Tg. Mureș au avut asigurate condiții corespunzătoare de cazare și joc.

Noi gazdele, — Filiala teritorială Craiova — am organizat activități care să ocupe și timpul liber al concurenților : vizitarea lacurilor termale, a parcului și a împrejurimilor stațiunii. De mult interes s-a bucurat vizitarea parcului din mijlocul stațiunii, unde sînt expuse sculpturi în lemn, de mari dimensiuni, inspirate din viața localnicilor și care au fost așezate aici de sculptori renumiți din țară. La dorința exprimată de șahiștii nevăzători și de cei din localitatea Săcelu, în seara zilei de sîmbătă, 18 octombrie a avut loc o întîlnire amicală în care membrii asociației noastre au obținut o victorie categorică de 3—1. Sala de joc a fost plină de vizitatori, care așteptînd rezultatele, erau curioși și emoționați.

Pe toată durata acestei competiții, Petre Săceleanu, arbitrul delegat de C.J.E.F.S. — Gorj, a condus competent întrecerea, aducîndu-și o contribuție esențială la stabilirea corectă a clasamentului. În urma rezultatelor obținute, echipa Filialei Ploiești s-a clasat pe locul I, locurile II, III și IV fiind ocupate în ordine de echipele filialelor Tg. Mureș, Iași și București.

Consemnez cîteva opinii ale sportivilor, referitoare la modul în care s-a desfășurat acest campionat.

Morar Mihai (Tg. Mureș) : „Consider că acest campionat a fost o reușită și felicit pe organizatori" ;

Nicu Nistor (Iași) : „Intîlnirea a constituit un bogat schimb de experiență, utilă pentru toți. Mulțumim tuturor, în special Filialei teritoriale Craiova, prin reprezentantul ei, pentru condițiile ce ne-au fost create" ;

Petrache Popa (București) : „M-am simțit foarte bine, am avut condiții excelente de cazare și de joc" ;

Prof. Ion Sebeni (Ploiești) : „A fost un concurs la care participanții au luptat pentru fiecare punct, desfășurîndu-se în deplin fair-play. Trebuie menționat că această finală a constituit și un minunat prilej de cunoaștere a unor locuri pitorești. Organizatorii s-au străduit și au reușit să creeze un climat plăcut".

Nu pot să nu subliniez în final comportamentul ireproșabil al tuturor participanților. La despărțire, mi-am amintit cuvintele lui Hemingway : „Sportul te învață să cîștigi în mod cinstit și să pierzi în mod demn".

CORNELIU GAE

SPORT

O nouă întîlnire de rolbal la Braşov

La poalele dantelate ale Tîmpei, istoria a încrustat fapte cu străluciri de diamant, iar istoria evului nostru şi-a adunat lumina şi a revărsat-o cu generozitate asupra frumoaselor înfăptuiri.

Bijuteriile montate în diadema Tîmpei, surîd în soare, întrecîndu-se parcă să strălucească mai tare şi mai curat.

Printre aceste minunate bijuterii, înălţate şi şlefuite de mîinile harnice ale braşovenilor, se află şi complexul sportiv şi de agrement „Voinţa".

Intr-una din sălile complexului, la 10 octombrie 1986 a avut loc o atractivă întîlnire de rolbal. Sportivii nevăzători din judeţele Bihor, Bacău şi Braşov s-au întrecut la această disciplină, mai puţin cunoscută, reuşind să culeagă vii aplauze.

Organizată de Coop. „Progresul" din Braşov, cu sprijinul clubului „Voinţa" din localitate, competiţia a reuşit să-i mobilizeze pe iubitorii rolbalului din judeţele amintite, în cadrul „Cupei Progresul", ediţia a doua.

Dincolo însă, de lupta pentru titlu şi pentru cîştigarea trofeului, nevăzătorii au demonstrat încă o dată posibilităţile lor de afirmare pe tărîm sportiv. De altfel, întrecerea la care ne referim a fost elocventă în acest sens. Mai mult, rolbalul ca joc de echipă este adecvat celor fără vedere şi noi, iubitorii lui, îi prevedem o largă dezvoltare în viitor, dacă tehnicienii şi jucătorii vor munci cu pasiune şi seriozitate.

Echipa de rolbal a Coop. „Progresul" — Braşov, în aşteptarea mingii.

Deşi cupa a fost cîştigată de sportivii braşoveni, putem afirma, fără riscul de a greşi, că echipele competitoare au fost de valoare aproximativ egală. Avînd în vedere această situaţie, jucătorii braşoveni vor trebui să se pregătească cu seriozitate, întrucît este foarte posibil ca ediţia a treia a „Cupei Progresul" la rolbal, să fie cîştigată de inimoasa şi omogena echipă de pe malurile Bistriţei.

In 1985, trofeul a fost cîştigat de echipa din Oradea, iar anul acesta de cea din Braşov. Cîştigul cel mare a revenit însă sportului şi prieteniei.

Trebuie să menţionăm şi de această dată că meritul principal îl au nevăzătorii orădeni, împreună cu preşedintele filialei lor, Lajos Cseppentő, care au reuşit să introducă şi în ţara noastră acest joc, de o largă răspîndire în rîndul celor fără vedere de peste hotare. Deci, dragi orădeni, primiţi şi pe această cale mulţumirile noastre.

Conducerea Coop. „Progresul" — Braşov s-a străduit şi a reuşit să asigure o bună desfăşurare a competiţiei. Au asistat la întrecere reprezentanţi ai unor instituţii şi organizaţii obşteşti. Astfel, au fost prezenţi: Rodica Măciucă, preşedintă a U.J.C.M. — Braşov, Vasile Rîşnoveanu, preşedintele clubului „Voinţa" din localitate, Ivanciu Popescu, din partea UCECOM-ului, Florea Oprescu, redactor principal la revista „Viaţă nouă", Gheorghe Pop, preşedintele Filialei Braşov, împreună cu membrii comitetului executiv şi şefii tuturor compartimentelor din cooperativa noastră.

Dar iată clasamentul final: locul I — echipa Coop. „Progresul" — Braşov, locul II — echipa cooperatorilor de la „Sporul" — Bacău şi locul III — echipa Coop. „Munca invalizilor" — Oradea.

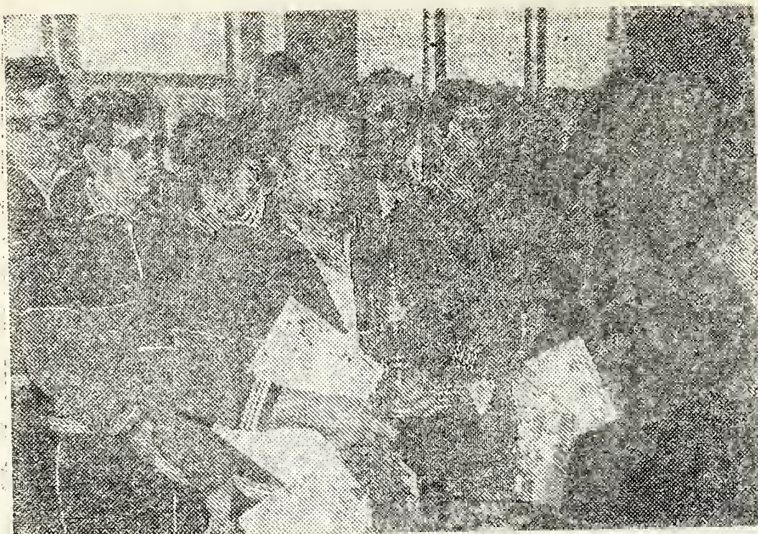
Rolbaliştii nevăzători se vor întîlni din nou în luna noiembrie, la Bacău. Sîntem siguri că întrecerile vor fi tot aşa de disputate, iar gazdele vor fi şi mai ospitaliere.

In încheiere, consider că rolbalul trebuie introdus pretutindeni unde există condiţii optime pentru practicarea lui. Profesorii şi tehnicienii noştri, care se ocupă cu educaţia fizică în şcolile speciale ar trebui să-l includă în programul lor de lucru. Roadele muncii vor fi în acest caz şi mai frumoase, pentru că jocul de rolbal solicită nu numai muşchii, ci şi mintea, obligîndu-l pe nevăzător să fie cît mai mobil, să caute şi să găsească soluţii rapide. In felul acesta, orientarea în spaţiu, atît de necesară celor fără vedere, va cîştiga în substanţă.

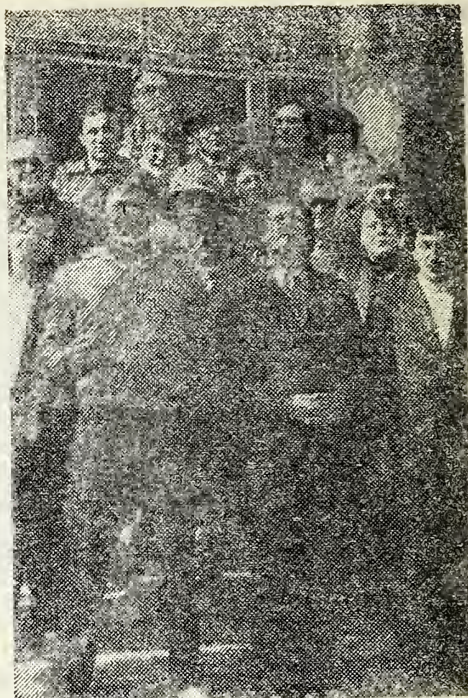
IOAN COZMA

Jucătorii echipei braşovene, într-una din pauzele partidelor. La stînga, Gheorghe Paraschiv, maistru, la dreapta, prof. Doina Flencheş, antrenor.

În imagine, jucătorii celor trei echipe de rolbal, după acordarea premiilor.

Lotul participanților la finala Campionatului republican de șah, pe echipe, în fața vilei Săcelata.

Al VI-lea campionat mondial de șah al nevăzătorilor

Prof. VALER DEMIAN

Moscova 6 — 20 octombrie 1986. O delegație a Asociației nevăzătorilor din R.S.R., alcătuită din cunoscutul campion M. Irimia, însoțit de prof. V. Demian, antrenor și interpret, a plecat spre Moscova în seara zilei de 4 octombrie 1986, locul unde, pentru a 6-a oară, I.B.C.A. avea să proclame noul campion mondial.

Organizarea întrecerii de către V.O.S. a fost impecabilă. Jocul, masa, cazarea, diferitele întruniri și conferințe, toate s-au desfășurat la Hotelul „Sport" de pe Leninski Prospekt. O zonă nouă, cu blocuri impunătoare, cu spații largi, cu parcuri și grădini, care acum au tonuri de galben, roșu și maro.

O armonie aproape perfectă a domnit între participanți. La fel între tehnicienii prezenți și în relațiile cu organizatorii, o echipă puternică și competentă.

Nu putem spune armonie perfectă căci la șah, ca și la celelalte discipline sportive, cel ce pierde se supără puțin. Noi ne-am supărat mai mult, spre sfîrșit, cînd jucătorul nostru a obosit, după o serie de partide foarte disputate, jucate la voltajul la care joacă Mihai Irimia.

Campionul mondial Vladimir Berlinski, un tînăr blond cu ochelari (groși) a jucat foarte curat, bine condus de maestrul sportului U.R.S.S. Korzin, ca antrenor. A excelat cu albele, în jocurile deschise, cu care i-a întrecut pe concurenții direcți : P. Dukaczewski (Polonia), egal cu el cu 8,1/2 (din 11) și O. Dobierzin (R.D.G.), cu 8 puncte.

Interesant este că departajarea locurilor 1 și 2 nu a reușit-o sistemul Bucholtz, ci doar al 3-lea criteriu, Sonneborn-ul.

Campionul nostru a realizat 5 puncte avînd adversari incomozi așa cum au norocul unii la sistemul elvețian, dacă șansa nu-i plasează pe un culoar favorabil.

L-a învins „sîngeros" pe campionul belgian și fin pozițional pe cel maghiar și pe cel spaniol. S-a întîmplat ca tocmai cu noi, tînărul reprezentant al Columbiei, brunet și creț, să prindă cea mai bună zi a lui.

Astfel am obținut un loc în fruntea celei de-a 2-a jumătăți a plutonului de 24 participanți. Chiar 25, dacă-l socotim și pe președintele I.B.C.A., Bestman, care a jucat în runda 1, datorită întîrzierii concurentului indian.

Această luare de contact cu elita șahului mondial, într-o competiție de nivel apreciată de însuși Mihail Moiseevici Botvinik, este — susținem — foarte valoroasă. Participanții au avut toți mai multe jocuri la activ decît noi, partide de concurs la nivel internațional și au jucat mai relaxat.

Pentru a obține rezultate la nivelul, la care sîntem cotați, prin performanțele anterioare, trebuie să ne gîndim la o activitate la un nivel mai bun de profesionalitate șahistă. Avem posibilitatea să o facem.

Prietenia, dorința sincer și natural exprimată de pace, înțelegere între toți oamenii de bine au fost sentimentele dominante, într-o Moscovă mare și frumoasă, în zilele splendide ale acestei toamne nostalgice.

În adîncuri

În adîncuri de izvoare,
Văd o lume călătoare,
Cu armuri și cai de unde!
În adîncuri de izvoare,
Văd cum merg, la trap călare,
Voievozi și oști bătrîne,
Cu-ale lor iubiri străbune.
Ei se-ntorc de la războaie,
Plini de răni, prin rece ploaie,
Dar au inima curată
Și simțirea ne-ntinată!
Prin țărîna moale, caldă
Degetele mi se scaldă,
Iar din adîncimi tăcute,
Oști în zale, nevăzute,
Urcă-n degetele mele
Și simt cum palpită-n ele,
O istorie vitează
Și un neam cu spița trează.
Lacul limpede se-ntinde
Cît privirea nu cuprinde!
Chiar și-o salcie pletoasă,
Cu foșnire mătăsoasă,
Toarce-ncet și cu răbdare,
O poveste cu izvoare,
Care scot din mari adîncuri,
Fapte vechi și oameni vulturi!
Uriași ce țin în palme
Munți, păduri, lacuri ce doarme
Și care, în somn, cuprinde
Ceru-ntreg, în blînde unde!
Văd prin brazdă și prin valuri,
Cum palpită idealuri.
Văd cohortele latine,
Cum se-nalță către mine!
Văd cum trec în iureș dacii
Și aud cum cheamă bacii
Turmele, la stîni, pe creste!
Simt cum din adîncuri, crește
Spița mea romano-dacă,
Și eu cresc, ca bradul parcă,
Cu strămoșii-n rădăcină,
Și prezentul în tulpină.

Ioan Cozma

Dimineața

Îmi place nespus să răsărim...
— Bună dimineața, roșu înflăcărat!
Soarele-ți va șterge roua,
Iar eu îmi voi umple sufletul
De culoarea părului tău.
Aș vrea să răsărim în fiecare clipă
Îți întind visul ca să zburăm.
Dar toate astea sînt o libertate prea mare,
Pentru un ochi întunecat.

În ultimul rînd

În ultimul
Și în primul rînd,
Este EA.
Frumoasă ca iubirea și lumina,
Iar mie mi-e dragă la fel.
Sînt însă unii
Care spun că vom avea doar o casă de aer
Pe un pisc foarte înalt
Sau alții care spun
Că e prea frumoasă pentru mine,
Pentru mine care sînt un paria
Și un tip numai bun
Să tragă pisica de coadă!
Și asta o spun
Nu pe față, e drept,
Tocmai despre mine
Un om care nu poate suferi pisicile
Dar cum arată oare o pisică?
Era parcă un animal mic, cu blană,
Care zgîria rău,
Mai ales dacă era blîndă.
În orice caz, nu zbura...
Acum, în casa de aer luminos,
Ea vrea să-mi spună
Că va veni cu mine,
Că mă va urma oriunde.
Și pentru o clipă,
Doar pentru o clipă,
Eu am crezut că așa se va întîmpla.
Doar pentru o clipă,
Pentru că nici una din fiicele Luminii
Nu va urma vreodată întunericul!
Am să mă duc acum singur...
Acasă.

Plouă

Plouă înăbușit.
Plouă îndurerat și monoton.
Ghilotina beată a întunericului a căzut
Deasupra roților soarelui.
Ploaie de spini embrionari în corola florilor.
Merg singur pe șoseaua personală
Și ploaia mă bate,
Ca o îmbrățișare deșartă
Pentru nu știu care vină.

D.C. Marinescu

Împărţirea fracţiilor ordinare

Mi-am desfăşurat activitatea la trei şcoli, în Ferentari — spre capăt — şi Prelungirea Ferentari, cartier periferic al Capitalei, populat de muncitori, gospodari vrednici, dar şi de multe familii de ţigani.

Prin anii 1945—1950, două erau acţiunile importante pe tărîmul învăţămîntului : alfabetizarea maturilor şi şcolarizarea copiilor. Amîndouă se desfăşurau greu, din cauza sărăciei de după război, a lipsei de interes a fostului regim, precum şi din cauza concepţiilor greşite de atunci, privitoare la ştiinţa de carte. Dacă copiii prindeau să scrie şi să citească un pic, după o clasă-două promovate, se considera că e prea de-ajuns.

Lupta foarte grea era însă cu ţiganii. Sînt inteligenţi, dar prea petrecăreţi şi nu dădeau nici doi bani pe şcoală.

Sigur, s-au schimbat multe de atunci, s-au schimbat condiţiile de viaţă şi, implicit şi obiceiurile lor tradiţionale.

Şcolarizarea se făcea greoi pentru clasele I—IV, dar devenea de-a dreptul chinuitoare la cele de la ciclul doi. Pur şi simplu, se opuneau părinţii, care considerau o performanţă ca odraslele lor să aibă patru clase şi socoteau pierdere de vreme şi un lux continuarea cursurilor. Copiii care se săltau puţin, trebuiau să vadă de fraţii şi surorile mai mici, căci erau destui.

Profesorii căutau şi foloseau tot felul de procedee pentru a-i aduce la şcoală. Veneau mai devreme, ca înainte de prima oră să facă vizite pe la domiciliile şi să-şi adune elevii.

S-au întîmplat destul de des şi scene cu totul neplăcute, cînd diriginta lua de acasă un elev în absenţa mamei şi aceasta, cu o falcă-n cer şi alta-n pămînt, da buzna în clasă şi-şi scotea băiatul sau fata în ocări şi palme, iar profesoara, care încerca s-o tempereze, se alegea cu afronturi, ce continuau şi în stradă.

Reuşita depindea, în primul rînd, de gradul de afecţiune al copilului pentru şcoală, iar aceasta se realiza numai cînd elevul avea rezultate bune la învăţătură. Dacă lui îi plăcea să vină la şcoală, părinţii deveneau mai slabi în a-l împiedica.

Îmi amintesc chiar o întîmplare cu Jurubiţă al meu, din clasa a V-a. A zărit-o pe maică-sa venind spre şcoală, căci clasa avea ferestre spre stradă, şi a strigat :

— Vine mama ! Să nu-i spuneţi că sînt aici ! Apoi, s-a ascuns. După un minut, intră furioasă în clasă.

— Unde e derbedeu', că-l mănînc !

Venise şi cu un retevei în mînă.

— Păi, nu-i. Am crezut că e bolnav, am minţit eu aparent liniştită, temîndu-mă însă că ar fi putut să-l pîrască vreun coleg.

— Mi-au spus vecinii că a plecat cu cărţile. Unde o fi umblînd ?

— Du-te acasă şi caută-ţi de treabă, că vine el, am mai adăugat eu.

— Vă cer pardon dă deranj, a mai zis mama lui Jurubiţă ieşind.

Am făcut semn cu degetul la buze, clasei, pînă s-a îndepărtat.

Ce situaţie ! Minţise clasa întreagă, în frunte cu mine. A ieşit şi băiatul de sub bancă, roşu la faţă, jenat şi el de întîmplare.

Seara, după cursuri, l-am dus pe Jurubiţă acasă, ca să-mi îndrept greşeala de a-i fi minţit mama. Băiatului îi era frică ; se vedea după înfăţişarea îngrijorată. Repeta mereu pe drum : „Poate o fi venit tata". Taică-său îl răsfăţa, că era primul copil. Mai aveau patru după el, deocamdată. Într-adevăr, era şi tatăl acasă, cu un vecin şi un frate, la ţuică fiartă. Mama s-a cam fîstîcit cînd m-a văzut. Un coleg, am aflat a doua zi, alergase înaintea noastră şi povestise întîmplarea numai mamei, la poartă.

Cînd a auzit şi tatăl, a strigat cît a putut la nevastă-sa :

— Să nu mai faci asta, fă, că te mănînc !

Am obţinut promisiunea ambilor părinţi că nu-l vor mai opri de la şcoală, dar a trebuit să ciocnesc cu ei şi o ceşcuţă de ţuică. Încercasem eu să-i conving că ţin regim, dar mi-au spus că nu mă cred şi că nici nu mă silesc, dar vor considera că motivul e tot scîrba de ei.

Şi acum să povestesc şi despre lecţia legată de titlul acestei amintiri.

La clasa a V-a, elevii veneau de multe ori cu bază slabă. Uitau tabla înmulţirii în timpul vacanţei sau încercau să înveţe pe de rost şi rezolvarea problemelor.

Cu multe, multe meditaţii şi exerciţii suplimentare, urmărite şi controlate acasă unde se putea sau la şcoală, pe apucate, reuşeam să aduc clasa la un nivel mijlociu.

Fracţiile ordinare formează un capitol foarte important al aritmeticii, dar elevii îl însuşesc cu destulă greutate. Dintre operaţii, înmulţirea este mai uşoară ; nu se face aducerea la acelaşi numitor şi simplificările reduc efortul calculelor.

La lecţia la care trebuia să predau împărţirea, le-am spus copiilor că, dacă vor fi atenţi, vor înţelege uşor operaţia.

După predare, l-am scos pe Jurubiţă, căci ceruse, cu mîna ridicată, să răspundă el întîi. I-am dictat exerciţiul. Insistam, în mod deosebit, ca elevul la tablă să explice pas cu pas ce lucra, deci să vorbească. Una din dificultăţile, cu care aveam de luptat în şcolile noastre, era greutatea în exprimare a elevilor, din cauza sărăciei vocabularului.

Jurubiţă al meu, care ieşise foarte entuziasmat la tablă, începe să spună :

— Pentru a împărţi o fracţie ordinară la altă fracţie ordinară, trebuie ă ă ă... şi se opreşte.

Se lăsa cînd pe un picior, cînd pe celălalt... Se apropie de tablă tare, mai s-o atingă cu nasul.

— Trebuie ăăă ă...

Pierduse termenul, nu mai găsea cuvîntul „inversăm". Se înroşeşte pînă în vîrful urechilor, apoi, luîndu-şi inima în dinţi :

— ... s-o dăm p-a doua cu curun-n sus... şi înmulţim.

Hohote în toată clasa. Am rîs şi eu.

L-am pus să repete de cîteva ori : „să inversăm fracţia împărţitoare".

Lui Jurubiţă i-au dat lacrimile. Nu era vinovat. Era exprimarea folosită curent în familia lui.

Mai departe a lucrat bine, a făcut uşor simplificările. I-am mai dat un exerciţiu, ca să se obişnuiască să spună regula corect. I-am scăzut totuşi un punct pentru că nu se exprimase matematic.

A sunat. Era bine venită recreaţia.

În curte, între copii, pe sală se auzea mereu : „Jurubiţă a zis...".

La clasa paralelă, aproape că n-am putut să-mi desfăşor lecţia conform planului pregătit.

Nici o serie n-a învăţat atît de repede şi temeinic împărţirea fracţiilor ordinare, ca cele două clase pe care le-am avut atunci.

Să fi fost Jurubiţă cauza ?

AURELIA DODU

Proverb neînțeles

ION DRĂGANA

— Ne apropiem de Ploiești ! ...spune sora lui Alee, cu gîndul de-a o atenționa pe asistenta medicală și, ridicîndu-se, adaugă : să ies și eu puțin.

Pe coridorul vagonului, cei doi frați stau foarte apropiați de fereastră, să nu-i incomodeze pe cei care circulă încoace și încolo. Părul le flutură în curentul iscat de viteza cu care acceleratul își croiește drum. Aerul încărcat de miresmele cîmpului le umple pieptul, pătrunzîndu-le toată ființa. În aeest timp, asistenta medicală, mai exact Nuca, pe numele ei, se pregătește de coborîre. Ea îi salută pe cei rămași în compartiment, urîndu-le călătorie plăcută și iese. Aurora o urmează atentă și gata să-i poată fi de vreun ajutor. Coborînd pe peronul gării Ploiești Sud, Nuca se pomenește deodată îmbrățișată din partea stîngă.

— Să nu ne-ndepărtăm, zice Aura, pe un ton amical. Să nu plece trenul fără mine. Nu prea mi-ar păsa, dacă nu aș fi cu bunica.

— Și ce-ar crede cei de-acasă.

— Le dau telefon.

Și propune să stea pe bancă.

— Cînd șuieră locomotiva, țîșnesc și ...m-am și agățat !

— Da. Dar dacă năzdrăvănia ta te costă vreo mînă sau vreun picior ?

Aurora se conformează sfatului dat de fata mai mare decît ea și se așează pe treapta de jos a scării vagonului.

— Ești de aici, din Ploiești ? o întrebă ea pe cea de jos.

— Nu. Merg în vizită la un fost profesor de muzică și compozitor.

— Aș fi mers și eu. Nu știu de ce îmi pare rău că trebuie să ne despărțim !

— Și mie îmi pare rău, recunoaște Nuca. Observ că ești o fată cumsecade !... Dacă ne-am fi cunoscut înainte de vacanță, te-aș fi invitat la mine, în stațiune.

Măgulită de apreciere, Aura își înfrînează ticul de a se legăna și o prinde pe după gît, cu amîndouă brațele, pe fata pe care nici măcar nu știe cum o cheamă, zicînd cu intenție, aproape șoptit :

— Îmi place de tine !... Era să mor de rîs, adineauri...

— Au ! țipă Nuca. Prinde-te de bară, să nu plece trenul !

— Ei, ce m-am speriat ! tresare Aura, rîzînd de spaima care o încerease. (...) vrei să spun ceva ?

— Ce ? se arată curioasă Nuca.

— Ei, dacă mergeai la București, îți făceam cunoștință cu fratele meu mai mare !

— Și de ce neapărat cu cel mai mare ?

La rîndul ei, Aura rîde cu înțeles și, învingîndu-și sfiala, își dezvăluie dorința...

— Și eu mi-aș dori o cumnățică așa ca tine, recunoaște Nuca.

— Așa ca mine ? întreabă Aura. Eu nu sînt nici frumoasă, nici urîtă. Așa zice bunica. Și Nucu e tot ca mine : nici urît, nici frumos, da' e totdeauna vesel și nu se plînge nimeni de el. Da' Cristi se ține numai de rele.

— Și Nucu e cel mare sau cel mic ?

— Cel mare, răspunde Aura simplu.

— Dar tu, știi cum mă cheamă pe mine ?

— Chiar, nu știu !

fragment de povestire

— Ei, bine, află că numele meu este... Nuca...

— Ce potrivire ! se miră Aurora, bucuroasă : Nuca și Nucu, Nucu și Nuca !

— Sora lui Alec mi-a vorbit și ea de unele potriviri dintre mine și el. Din păcate, infirmitatea mea... A șuierat locomotiva ! Și lasă, nu mai plînge, că nu rămîn eu nemăritată. Cunosc atîția băieți, în situația mea !

Aurora încearcă să se liniștească și o întreabă :

— De unde știi că e locomotiva noastră ? Că șuieră o grămadă de locomotive !

— Gata, strigă Nuca, grăbită.

Trenul se pune în mișcare. Cele două fete își strîng și-și scutură bărbătește mîinile, urîndu-și ce-și pot ura, în grabă, două prietene care se despart.

— Să nu uiți numărul de telefon !

— Nici o grijă, Aura dragă !

Furați de peisaj și de gînduri, Alec și sora lui nu au observat-o pe Nuca, trecînd să coboare. Din cînd în cînd, ei își aruncau cîte o privire, unul celuilalt, ca doi necunoscuți, care parcă s-ar mai fi văzut cîndva. În gară, Alec risipește aerul de mister, cu o întrebare mai mult ca pentru sine :

— Să fi făcut o glumă ?

— Să știi, Alec, că și eu m-am gîndit la asta.

— Da, întărește Alec. Asta cred că a fost. Sînt convins că o fată ca ea nu putea să folosească un proverb, așa... fără rost. Și dacă o observam că zîmbește... dar cred că nu prea eram atent și mi-a scăpat acest amănunt. Poate ai observat tu ceva ?

— Din păcate, nici eu, îi răspunde soră-sa. Cui i-ar fi trecut prin eap ?... Măi, și cînd te gîndești că noi stăm aici și ne frămîntăm să înțelegem ce-o fi vrut ea să spună cu proverbul ăla păcătos și săraca fată o fi coborît. Cred că nu ne-am despărțit ca oamenii.

— Ai dreptate, e de părerea ei, Alec.

Conduși parcă de instinct, ei se apropie de ușa din urmă a vagonului. Dar cînd să ajungă la eoborire, trenul tocmai se urnește din loc. Convinși că au venit degeaba pînă acolo, o văd pe asistenta medicală salutînd de mama focului, pe cineva din tren. Amîndoi se grăbesc să-i strige „la revedere".

Nuca le răspunde și lor, cu și mai mult entuziasm, gesticulînd spre ușa de unde vin urările. Ea nu lasă deloc impresia că ochii ei ar fi goi de lumină. Numai cine nu știe că-i lipsește vederea, nu poate fi uluit de felul în care ea se descurcă, absolut perfect. Și dacă pentru oricine o vede în aceste clipe, fata de pe peron trece drept o persoană normală, pentru Alec și sora lui, care cunosc realitatea, ea este un exemplu ce-i încîntă. În sfîrșit, sînt pe deplin mulțumiți că au reușit s-o mai vadă o dată.

Nuca rămîne în forfota gării. Bucuria pe care o radiază, îi este înghețată de o adineă cugetare : „Au dispărut ca niște bășici de săpun, plăcut colorate, distruse în scurt timp de adierea ușoară a vîntului".

Și a zis că ar fi cuminte să stea puțin pe bancă, să se gîndească la cele petrecute și să mai scape de povara de gînduri eare îi încețoșează atenția.

A trăit adevărate clipe de fericire. Asemenea clipe mai trăise ea, cînd era mică și urca în podul casei.

O rază de soare pătrundea prin semi-întunericul de acolo, ca un șuvoi suspendat în aer. În acel șuvoi de lumină, firișoare de praf și scame ușoare alergau, se învirteau și se răsuceau. Era o joacă, o zbenguială de toată admirația.

Aceste mici particule fac o adevărată minune ! Acum sînt de toate culorile. O adevărată lume de basm. Iată și bășicile de săpun, la eare se gîndea cu cîteva clipe mai înainte, plăcut colorate și sclipitoare. Și păpuși ? păpușile Muppets de la televizor. Ce gălăgioase ! Dar sînt chiar copii adevărați ! Se joacă în fața casei !

(Continuare în pagina a 21-a)

Cui îi este teamă de Jorge Luis Borges?

Prof. RADU SERGIU RUBA

La această întrebare ar fi potrivit să răspundă „Academia suedeză“ care, pînă în clipa morții scriitorului, survenită în iunie 1986, i-a refuzat acestuia „PREMIUL NOBEL“ cu toate că, încă din 1970, ziarul „Il corriere della Sera“ din Milano îl propune pe Borges pentru înalta distincție, propunere reluată ani la rînd de laureați ai premiului, de mari personalități culturale, de instituții de cultură. Să fi fost îngrijorat și deconcertat juriul de la Stockholm în fața unei literaturi care, cu toate aripile desfăcute atinge culmile poeziei, experimentul scriiturii, fantasticului? Nu știm mai mult decît că imaginînd paradisul ca pe o „imensă bibliotecă“, Borges dovedește un cult pentru litera scrisă și că prin tumultul curiozității și preocupărilor sale, aduce, în plin secol XX, imaginea unei personalități renascentiste, visînd parcă mereu să îmblînzească universul prin puterile civilizației alfabetului. Roata vieții sale se mișcă potrivit legilor „Galaxiei Gutenberg“.

S-a născut la 24 august 1899, în cartierul Palermo din Buenos Aires, într-o familie înstărită. Un bunic era portughez, iar o bunică englezoaică. Borges deprinde încă de mic aceste limbi și, la vîrsta de 8 ani, alături de romanul „Fluviul fatal“, inspirat din „Don Quijote“, scrie în engleză un eseu despre mitologia greacă. Mai tîrziu familia face o călătorie în Europa, unde, prinsă de război, se stabilește pentru patru ani la Geneva. Adolescentul învață germana, traducînd din poemele lui Heine și, bineînțeles, franceza locului, limbă în care el își susține bacalaureatul. În 1918, o consultație oftalmologică la un spital din Lugano, confirmă primele semne de slăbire a vederii tînărului de 19 ani. În anul următor, Borges se găsește în Spania, unde timp de trei ani, participă la mișcarea literară de avangardă, numită aici „ultraism“, ale cărei principii înnoitoare promovează scrisul liber și îndeamnă la desinhibarea imaginației prin mijlocirea metaforei explozive. Întors la Buenos Aires, se consacră unei activități literare și publicistice care va continua 60 de ani de acum înainte.

Tipărește volume de versuri, între care: Fervoare pentru Buenos Aires (1923), În fața lumii (1925), Poeme (1954), Pentru șase corzi (1965), Elogiul umbrei (1969), Aurul tigrilor (1972), Conjurații (1978).

Volume de proză scurtă: Istoria universală a infamiei (1935), Grădina potecilor care se bifurcă (1942), Făuritorul (1960), Raportul lui Brodie (1970), Cartea de nisip (1975).

Volume de eseuri: Cercetări (1925), Limba argentinienilor (1928), Evaristo Carriego — monografia unui poet argentinian — (1930), Istoria eternității (1936), Alte cercetări (1952).

Cu excepția cîtorva evenimente dramatice, traseul existenței scriitorului va intersecta destinul cărților și al publicațiilor. În 1931, apare în capitala Argentinei revista „Sur“, în paginile căreia Borges va figura în calitate de colaborator permanent. În 1938 este numit ajutor de bibliotecar municipal, post pe care-l îndrăgește mult, dar în decembrie același an, într-o speluncă, undeva în sudul țării este rănit grav cu lovituri de cuțit de către un individ pe care-l intriga înfățișarea prea elevată a omului de litere. Vreme de cîteva săptămîni se zbate între viață și moarte. Relatarea incidentului apare în povestirea „Sudul“. Alt dușman al lui Borges se dovedește a fi Juan Peron, pe care-l intrigă personalitatea scriitorului și, în mod sigur, articolele sale antidespotice, drept care, în 1946, îl numește în bătaie de joc „inspector general al piețelor de pui și animale mici“, din Buenos Aires. Borges, care visa biblioteci fabuloase și istorii ale eternității, se vede nevoit să numere coliviile și cuștile cu sticleți și hamsteri de pampas. În compensație, în 1950, literații argentinieni îl proclamă președinte al „Societății scriitorilor“.

După căderea lui Peron, în 1950, capătă direcția Bibliotecii Naționale. Prea tîrziu... Boala sa de ochi avansase mult, iar medicii îi interzic să scrie și să citească, pentru a-și conserva restul de vedere. Maladia este ereditară, întrucît și tatăl său orbise, o dată trecut de mijlocul vieții. Ciudat pare faptul că și predecesorul lui Borges la Direcția Bibliotecii Naționale ajunsese să-și piardă vederea.

Scriitorul se retrage treptat din viața publică, se interesează tot mai mult de lumea nevăzătorilor și se concentrează mai ales asupra poeziei pe care poate să o compună în minte. Mai tîrziu va publica volumul de versuri „Elogiul umbrei“. O brumă de vedere îl ajută să separe lumina de umbră, ba chiar să izoleze culoarea galbenă.

În această perioadă, opera sa se vede acoperită de înalte distincții: mari premii din partea Societății Internaționale a Editorilor, din partea Fondului Național al Artelor, al orașului Ierusalim, al editorilor hispano-americani. Este decorat de guvernul francez și numit „Doctor Honoris Causa“ al Universității Cuyo din Uruguay. În 1967 funcționează ca profesor la Universitatea nord-americană Harward.

Celebritatea sa mondială este asigurată mai cu seamă de proza scurtă, unde autorul face figura de jucător virtuoz cu ale literelor și ale ideilor, cu fantezia și talentul speculativ. Căci aceste mici povestiri se apropie de multe ori de eseu, închipuind, de exemplu, „Biblioteca Babel“ cu tendința ei către infinit, cu cărți care se constituie din nenumărate combinații a numai trei litere; în altă parte vorbește despre teoreticieni ai paradoxului cufundați în ipoteze esoterice la limita posibilului; timpul se dilată sub degetul unui bibliotecar praghez care descoperă divinitatea într-una din literele sutelor de mii de volume din jur. Cele nouă minute care-l despart de clipa morții, în fața plutonului de execuție nazist îi par o eternitate, destul pentru a descifra misterul existenței.

Alte povestiri rezumă pasaje interesante din cărți uitate sau considerate cunoscute de toată lumea, adică necitite, pasaje fascinante readuse astfel în plină lumină. Unele proze sînt într-adevăr mici eseuri: Despre Golem, Despre metafora de început a literaturii islandeze, Despre diverse mituri chineze, persane, arabe, japoneze, nordice. „Raportul lui Brodie“ imită stilul cronicăresc, fiind de fapt un fals raport, în întregime imaginar asupra vieții stranii a unui inexistent trib african. În aproape toate scrierile, personajele trăiesc experiențe limită sau evenimente puțin comune.

Pesemne că paradoxul ocupă centrul operei. Borges se simte incitat de prezența antagonismelor în lume și încearcă prin diferite mijloace să le fixeze, să le clarifice mecanismul. S-a spus că literatura sa, prin caracterul ei speculativ, evocator sau proiectiv, se situează departe de adevărul vieții. Numai că, în „Istoria universală a infamiei“, scriitorul caută să înțeleagă universul pasiunilor nete și violente, se interesează de aventura dezmoșteniților destinului.

Apar campioni ai violenței, temuți și detestați, traficanți de orice și pentru oricine, trișori, femei tumultuoase, condotieri. Psihologia lor este simplă și în permanent neastîmpăr. Autorul se limitează la prezentarea faptelor... — Totul dintr-o imensă iubire pentru Buenos Aires, cu localurile sale de periferie, în care se vorbește „lunfardo“, un fel de jargon al naufragiaților, localuri, din care a pornit tangoul și milongul — romanța lăutărească argentiniană.

Prin masivitate și diversitate, opera lui Borges tinde să întemeieze o mitologie, așa cum autorul ei se preschimbă în mit, mai ales că imaginea sa de bibliotecar orb, vag transfigurată sub identitatea medievală a lui Jorge din Burgos apare ca personaj de roman la Umberto Ecco, în „Numele trandafirului“.

Cititorii noștri vor face cunoștință cu opera borgesiană prin intermediul volumului „Cartea de nisip“, imprimată în studioul asociației. Este dificil să vorbești despre un mit. Vom da cuvîntul, în încheiere, scriitorului argentinian Ernesto Sabato, care încă din 1945 spunea în revista „Sur“: „Pe dumneata, Borges, ereziarh al cartierelor din port, latinist de lunfardo, sumă a infiniților bibliotecari ipotetici, amestec ciudat de Asia Mică și Palermo, de Chesterton și Carriego, de Kafka și Martin Fiero, pe dumneata, Borges, înainte de toate, te văd ca pe un mare poet. Și după aceea astfel: arbitrar, genial, tandru, meticulos, fragil, uriaș, triumfător, temerar, temător, învins, magnific, nefericit, mărginit, copilăros, nemuritor“.

De vorbă cu prof. Ion Horaţiu Crişan

de la Universitatea „Babeş-Bolyai"-Cluj-Napoca

Am încercat o deosebită satisfacţie avînd în mijlocul nostru, la Moneasa, pe renumitul istoric clujean, prof. univ. Ion Horaţiu Crişan, cu care într-un amplu dialog am putut discuta o serie de probleme privind istoria strămoşilor noştri geto-daci (domeniul de bază al preocupărilor sale), dialog pe care încercăm să-l reproducem, în sinteză, mai jos.

Oaspete al staţiunii în vara anului 1985, domnia sa a condus cu această ocazie, în faţa unui numeros public, o interesantă dezbatere în jurul originii şi formării poporului român. Revenit şi în vara aceasta, ne-a prilejuit satisfacţia unei noi dezbateri, pornind de la recenta sa carte „Spiritualitatea geto-dacilor", Editura Albatros, 1986.

Personalitate marcantă a vieţii noastre culturale, distinsul istoric clujean desfăşoară o vastă activitate pe care o prezentăm cititorilor noştri, într-o modestă sinteză ca preambul la dialogul ce urmează. De fapt, activitatea sa se împarte în două ramuri principale. În afara universităţii din Cluj-Napoca a mai predat cursuri la universităţile din Frankfurt, Marburg, Kiel (R.F.G.) şi Catania (Italia). Pe tărîmul cercetării arheologice, a condus şantierele de la Grădiştea de Munte, Pecica, Ceala, Cicir (jud. Arad), Fîntînele (jud. Bistriţa-Năsăud), Cugir (jud. Alba), fiind membru în Forul Comisiei arheologice naţionale. Ca o recunoaştere a meritelor pe plan internaţional, a fost ales membru în Consiliul permanent al Uniunii de pre-şi protoistorie. A participat ca reprezentant al României la numeroase congrese şi reuniuni ştiinţifice din Anglia, Franţa, U.R.S.S., Spania, Bulgaria, Cehoslovacia, R.F.G.

I.T. — In activitatea dvs. de arheolog, care au fost problemele care v-au preocupat ?

I.H.C. — Încă de pe cînd eram student, întreaga mea activitate s-a înscris în spaţiul de timp al secolelor VI î.e.n., pînă în sec. VI e.n. şi în acest spaţiu m-au preocupat geto-dacii şi mai apoi daco-romanii, strămoşii poporului român de astăzi. În acest context, fireşte, a trebuit să mă ocup şi de alte popoare cu care geto-dacii au venit în contact şi cu care o anumită perioadă au convieţuit : sciţii, celţii, romanii, grecii etc. Aşa se face că la un moment dat m-am trezit ca unul dintre celtiologii Europei, pentru că am avut şansa să descopăr marea necropolă de la Fîntînele, una dintre cele mai importante necropole celtice din Europa, cu inventare deosebit de bogate, alcătuite din podoabe (brăţări, inele, colane, lanţuri) şi arme (săbii, pumnale, lănci, scuturi).

I.T. — Ştiu că aţi descoperit un mormînt important la Cugir. Ce puteţi să ne relataţi despre această descoperire ?

I.H.C. — Este un mormînt princiar, tumular, deosebit de important, pentru bogăţia sa. Deşi de incineraţie, din fericire făcută pe loc, s-au păstrat toate sau aproape toate piesele care au intrat în inventarul funerar. Este vorba de un fastuos car tras de doi cai, la care se adaugă un al treilea cal de călărie. Cel înmormîntat purta pe cap un coif de fier, apoi era îmbrăcat într-o meşteşugită armură, o cămaşă de zale de fier, cu o închizătoare placată cu argint. Ca arme, personajul nostru era înzestrat cu o spadă lungă de fier, un pumnal scurt cu lama încovoiată, „sica", arma specifică a geto-dacilor, o lance cu vîrf şi un călcîi de fier şi în sfîrşit, un scut de lemn îmbrăcat în fier. S-au păstrat numeroase piese de la car, de la harnaşament şi bineînţeles din îmbrăcămintea şi armele celui înmormîntat. Este vorba de podoabe de aur, argint, piese de bronz şi de fier. La toate acestea se adaugă un vas de bronz importat din Italia, o „situla", o căldăruşă şi un vas şi fructieră din lut ars, tipică şi specifică pentru geto-daci. Cele două vase au intrat în ritualul funerar pe care îl mai putem reconstitui. Ştim doar că după ce cremaţiunea s-a terminat, tot ce a rămas nemistuit de flăcări a fost adunat în mijlocul rugului funerar peste care s-a început construirea tumulului, din lut şi bolovani. Înainte însă s-au depus cele două vase, care nefiind trecute prin foc, s-au păstrat întregi. Poate că nu este lipsit de interes să spun că valorosul mormînt ce datează din sec. I î.e.n., a fost salvat doar de întîmplare, pentru că în cel de-al doilea război mondial, la numai 80 cm distanţă s-a săpat o groapă pentru amplasarea unui afet de tun antiaerian. Dacă aceasta s-ar fi făcut cu cîţiva centimetri mai spre sud, cu siguranţă că mormîntul ar fi fost distrus şi o dată cu el un document de o deosebită valoare.

I.T. — Ştiu, tovarăşe profesor. Sînt convins că a fost un moment deosebit şi o intensă trăire descoperirea de care aţi vorbit. Aţi mai trăit asemenea momente ?

I.H.C. — La începutul carierei mele, fiind tînăr asistent, am mai trăit un asemenea moment. Este vorba de descoperirea celebrului vas de la Grădiştea de Munte, pe care era imprimată în relief inscripţia „Decebalus per Scorilo", considerată de profesorul meu Constantin Daicoviciu, ca prima inscripţie în limba dacică care s-ar traduce „Decebal, fiul lui Scorlio". S-a dovedit însă că o asemenea interpretare este greşită şi că inscripţia este în limba şi cu caractere latine, în traducere „Decebal l-a făcut prin Scorilo".

I.T. — Consideraţi deci că geto-dacii nu cunoşteau scrierea ?

I.H.C. — Nu, eu nu am spus aşa ceva. Chiar inscripţia de pe vasul grădiştean nu este în limba dacică. Aceasta nu înseamnă că geto-dacii nu cunoşteau scrierea cu alfabetul latin sau grecesc. La Ocniţa, în judeţul Vîlcea s-a descoperit o altă inscripţie, cu caractere greceşti, în limba greacă, care vorbeşte despre regele Thiamarcos, unul dintre urmaşii lui Burebista. Se mai adaugă apoi inscripţiile pe piatră sau aur, cum sînt cele de la Kiolmen, în Bulgaria sau inelul de aur de la Celei, antica Sucidava, care au fost scrise cu caractere greceşti, în „sciptiocontinua", ce n-au fost încă descifrate. La toate acestea se adaugă mărturia textelor literare, care atestă existenţa unei cancelarii la curtea regilor geto-daci.

I.T. — Ne-aţi provocat o reală curiozitate prin cele relatate pînă acum. Să ne referim în continuare la ultima dv. carte, „Spiritualitatea geto-dacilor", apărută la Editura Albatros.

I.H.C. — Este cea de-a paisprezecea carte a mea care a văzut lumina tiparului. Cu privire la ea aş sublinia doar concluzia privitoare la religia geto-dacilor. Ea se bazează pe descoperirile arheologice mai vechi şi mai cu seamă pe cele foarte recente. Toate acestea dovedesc că geto-dacii avea un panteon bogat, cu zeităţi ierarhizate, în frunte cu un mare zeu al soarelui, o zeiţă a vetrei ş.a. Iată deci că religia geto-dacilor nu se deosebeşte cu nimic de cea a celorlalte popoare indoeuropene, cum au fost grecii, romanii, celţii, germanii etc.

(interviu realizat de ION TIMIŞ PALATINUS, din Moneasa)

(Continuare în pagina a 26-a)

Unele aspecte psihopedagogice ale acțiunii de alfabetizare a copiilor de la școlile de masă

(Urmare din pagina a 15-a)

înțeles și deprins, la unii se mai manifestă tendința de a scrie ca în negru, cel puțin în limitele căsuței. De pildă, fac litera „t" începînd de pe stînga, începînd de la punctele 4-5-2-3, nu de pe dreapta, 2-3-4-5, cum ar fi firesc și cu economie de efort. Lucrurile se complică și mai mult cînd trec la citit și constată că aspectul celor mai multe semne este altul. Această inversiune a punctelor de pe o parte pe alta rămîne o sursă de erori și confuzii foarte mult timp.

În principal, se pot stabili două categorii de confuzii :

1. confuzii între semnele cu aspect simetric, ca între D și F, E și I, H și J, K și semnul de majusculă, M și î, O și ț, S și ș.

2. confuzii între semnele asemănătoare prin răsturnare de sus în jos, cum ar fi : M și U sau î și U, N și Z, P și V ș.a. Numai exercițiul îndelungat, atent supravegheat este în măsură să le reducă și cu timpul să le elimine, poate ; pentru că numai atunci cînd toate aceste semne vor fi percepute ca unități întregi, cînd vor ajunge să și le reprezinte în minte limpede și distinct, ca imagini tactile, nesiguranța și îndoiala vor înceta ; scrisul va decurge firesc, lectura, fluent, fără poticneli de tot felul. Din păcate, la copiii provenind de la școlile de masă, greu se ajunge acolo. Se întîlnesc totuși situații, mai ales în cazul celor cu resturi slabe de vedere și a celor care din fire sînt mai docili, gata oricînd să urmeze un sfat, un îndemn fără împotrivire.

Alfabetizarea braille a acestor copii mai ridică și altfel de greutăți, nu mai puțin importante și deci, mai ușor de trecut, dificultăți constînd în : 1. numărul mare de copii care trebuie alfabetizați, ceea ce face ca grupele întocmite să depășească posibilitățile unui singur profesor ; 2. eterogenitatea grupelor ca vîrstă și nivel de dezvoltare, fiind adică alcătuite din elevi aparținînd unor clase foarte diferite ; 3. cea mai mare dificultate o constituie însă faptul că acești elevi ne sosesc la date calendaristice foarte variate, aproape în tot cursul anului. Or, aceasta face practic imposibilă orice activitate pe grupe. Dimpotrivă, trebuie lucrat cu fiecare în parte, forțînd ici-colo ritmul, unde se poate, pentru a mai reduce diversitatea.

Alfabetizarea acestor copii este un proces anevoios și greu. Un proces care cere calități pedagogice deosebite, între care pricepere și răbdare, în primul rînd. E o sarcină de mare răspundere și trebuie privită ca atare. Deși nu sînt mari, satisfacțiile nu lipsesc. Mai importante însă ca toate, rămîn munca și conștiința datoriei împlinite.

Nota redacției. Am fi bucuroși dacă și alte cadre didactice ar aborda această problemă în paginile revistei noastre, indicînd metodele și procedeele folosite.

Proverb neînțeles

(Urmare din pagina a 21-a)

— Mamă, ce locomotivă ! se miră unul din copii.

Ea se uită buimăcită, dar își amintește că nu vede. Copiii însă există cu adevărat. Sînt elevi. Un furnicar de elevi ! Cîțiva sînt pe bancă, alături de ea...

În vremea asta și Alec visează. Visează o viață liniștită de familie, cu copii buni și ascultători. Își face și planuri.

Cam la un an, la un an și ceva, el trebuia să intre în concediu. Se hotărîse să treacă pe la asistenta medicală, prin stațiune, să vadă cum vor cădea bobii. Dar n-a mai fost nevoie. A întîlnit-o pe stradă. Mergea alături de un tînăr, poate puțin peste vîrsta ei. Este mai corpolent ca ea, dar la fel de înalt, liniștit, cu fața brun-roșcată, bărbierit, fără mustață și barbă. Nu cumva e soțul ei ? Un lucru e sigur : se cunoaște bine că cea de lîngă el e viitoare mamă.

Așa este Alec. Se vede că nu se prea pricepe la proverbe. El zice că graba strică treaba. Mai bine ar fi bătut fierul, cît era cald !

Dar iată că misterul se dezvăluie. Aura iese din cofetărie cu un pachet și îi ajunge din urmă. E sigur că sînt cumnate.

Mi-ai dat un trandafir

Mi-ai dat un trandafir, și afară-i toamnă,
Și l-am crezut cu inima curată,
Chiar dacă-n zîmbet licăreau și spinii
Uitați din dragostea de altădată.
Era și-atît de roșu, să-i simt jarul
Ascuns în tresărirea de amiază,
Era și-atît de alb, să-mi fie suflet ;
De-un roz cum n-a mai fost vreo altă roză.
Lumina de petale-nmiresmate,
Sărutul să-și ascundă-n umbră tandră,
Strîngea-ntre buze focul ars de umbre
Dintr-un amurg de seară copilandră.

Doar frunza și-a-ncruntat clipirea aspră...
Cum ? și-așa pierdut nu iau aminte
Să las o floare ruptă din grădină
Să fie crîngul meu de-acum 'nainte ?...
Și cînd bobocul rupt ajunse floare,
Și-au furișat și stelele sclipirea,
Să-i simt că-n tot polenul strîns în aur,
Sălbatic nu-i nimic, decît iubirea.
Mi-ai dat un trandafir și-afară-i toamnă...
Nu știu la butonieră să-mi port gîndul ;
De-atunci, în buzunar la piept mi-ascultă
Cum inima îi cîntă scuturîndu-l.

G. Cârligeanu

Atrofia nervului optic

Dr. AUREL ROSIN
Policlinica universitară „Titan"

Atrofia nervului optic se manifestă prin scăderea parţială sau totală a vederii (acuitate vizuală), cu strîmtorarea concentrică şi progresivă a cîmpului vizual (suprafaţa de vedere concomitentă a fiecărui ochi), prin decolorare pînă la albire a papilei. Oftalmoscopia papilei, care are culoare roz, devine palidă, decolorată, ulterior albă, cu nuanţe de galben şi cenuşiu.

Atrofiile nervului optic pot fi unilaterale (la un singur ochi) — secundar unui proces patologic local ocular — sau binoculare (la amîndoi ochii), în urma unui proces patologic general.

Atrofiile nervului optic mai pot fi primitive sau simple, fără a fi precedate de o îmbolnăvire a nervului optic. Deseori însă ele sînt datorate tabesului, paraliziei generale progresive, sclerozei în plăci etc. Oftalmoscopic, se remarcă papile de culoare albă sau cenuşie, cu o accentuată reducere a cîmpului vizual, cu apariţia pierderii vederii crepusculare (hemeralopie), cu apariţia de puncte luminoase, eclipse vizuale, pupile foarte mici (miotice), urmate de cecitate, care apare în decurs de 2—3 ani, nici o terapie neputînd, de cele mai multe ori să oprească mersul progresiv al bolii. Tratamentul antiluetic, antibiotic, vasodilatator, ţesuto-terapic, homeopatic, aplicat local şi general caută să întîrzie apariţia pierderii totale a vederii.

Atrofiile secundare ale nervului optic (postnevrotice — post-stază) sînt urmarea a numeroase şi variate procese patologice ale retinei, nervilor sau căilor optice şi pot fi determinate de:

a. tratamentul prin rupturi (smulgeri) ale nervilor optici, în urma fracturii bazei craniului, a unui hematom orbitar sau cranian sau ca urmare a unei electrocutări sau a unui trăznet);

b. procese inflamatorii prin nevrite optice secundare unor inflamaţii intraoculare, orbitare, sinusale, meningiale, encefalitice;

c. procedee degenerative progresive retiniene sau coroidiene, întîlnite în retinopatia pigmentară, în degenerescenţa retiniană (senilă, toxică, miopie forte progresivă, unele retinopatii etc.).

Leziunile degenerative toxice, determinînd atrofie optică pot fi: exogene (alcool, tutun, alcool metilic, plumb etc.) şi endogene (diabet, sarcină, arsuri, mari hemoragii etc.). Unele boli nervoase pot de asemenea provoca atrofie optică degenerativă: eredo ataxia cerebeloasă, boala Little, a lui Friedrich etc.

d. tulburări circulatorii ce pot determina obstrucţii arteriale retiniene, care pot fi urmate de atrofie optică;

e. compresiunea nervului optic prin: hipertensiune intraoculară (glaucom), procese de osteită, periostită, tumori de vecinătate, ale chiasmei optice sau ale nervului optic.

Tratamentul în bolile ce pot determina atrofia nervului optic şi în care simptomele nu au apărut este preventiv; cel mai des, medical, mai rar, chirurgical, urmărindu-se conservarea fibrelor nervului optic, rămase indemne. În cazul compresiunilor se elimină chirurgical apăsarea pe nervul optic.

Se administrează după necesitate cauzală medicaţie antiinflamatorie, vasodilatatoare, vitaminică, corticoterapie, homeopatie etc., cu scop etiologic şi de a opri procesul distructiv al fibrelor nervilor optici.

PRESOPUNCTURA Ghid terapeutic (IV)

Dr. CR. ŞTEFĂNESCU

DUREREA

Conform fiziopatologiei energetice, durerea este explicată prin acumulări şi stagnări, în anumite meridiane, a energiilor circulante care produc în organism un dezechilibru energetic. Cauzele acestor dereglări pot fi externe şi interne. Din prima grupă fac parte frigul sau căldura exagerată, traumatismele ş.a., iar din grupa cauzelor interne: dereglările psihice şi alimentare. Durerile de cauză externă sînt dureri acute în timp ce durerile de cauză internă au un caracter cronic. Primele beneficiază de un masaj superficial blînd, iar cele cronice de un masaj mai profund.

Pentru medicina tradiţională, durerea poate fi de tip energetic Inn sau Iang. Durerea de tip Inn este uşoară, aproape permanentă şi suportabilă, apare mai mult noaptea, se agravează la frig şi se ameliorează la căldură, la mişcare şi la presiune locală. Durerea de tip Inn se tratează prin manevre de tonifiere.

Durerea de tip Iang apare sub formă de înţepături, torsiuni, curent electric, avînd întotdeauna un caracter acut. Este mai frecventă ziua, se agravează la mişcări, căldură locală, presiune şi se ameliorează la frig. Acest tip de durere se tratează prin manevre de dispersie.

Durerea beneficiază foarte mult de acupunctură, din care cauză i se mai spune şi „terapia durerii". În lipsa medicului acupunctor, putem trata durerile prin presopunctură. În rîndurile care urmează vom prezenta durerile ce pot beneficia de acest tratament, precum şi manevrele folosite în acest scop pe punctele indicate, ţinînd seama de caracterul energetic al durerii. Autotratamentul durerii se învaţă în China încă de pe băncile şcolii. Dacă durerea nu încetează, toţi copiii sînt sfătuiţi să se prezinte la medic.

DURERILE ANALE

Anusul devine dureros în diverse situaţii: fisuri anale, însoţite uneori de pierderi mici de sînge aşezat la suprafaţa scaunului, eczemă, viermi intestinali, prolaps rectal (ieşirea mucoasei intestinului gros în afară), hemoroizi ce devin dureroşi cînd se complică, dînd flebita hemoroidală. Dacă durerile sînt însoţite de hemoragii, iar sîngele apare înaintea scaunului este, probabil, vorba de un cancer. Pentru toate aceste situaţii, trebuie neapărat consultat medicul. Presopunctura poate ajuta acţionînd pe un punct uşor de reperat, denumit „Înţepenirea prelungită" (VG_1). Acest punct este situat exact sub ultimul segment al coloanei vertebrale numit coccis.

Alte indicaţii: dureri de coccis, hemoroizi-dispersie, impotenţă sexuală-tonifiere.

DUREREA DE CAP

Durerea de cap este prezentă în guturai, gripă, indigestie, boli febrile, intoxicaţii, anemii, tulburări de vedere, artroză cervicală, hipertensiune arterială, tumori cerebrale etc. Caracterul durerii poate constitui un criteriu de diagnostic; durerea de cap difuză în timpul zilei este specifică neurasteniei, pe cînd durerea de cap nocturnă este suspectă de tumoră cerebrală. Cefaleea însoţită de febră, vărsături şi înţepenirea cefei este specifică meningo-encefalitelor. Durerile de cap se vor trata în contextul cauzelor care le-a provocat. Cefaleea beneficiază foarte mult de acupunctură. Presopunctura corect aplicată poate de asemenea ajuta foarte mult. Vom acţiona pe următoarele puncte:

— „Fundul văii" — IG 4, situat la unirea celor două oase din prelungirea degetelor mare şi arătător de la mînă.

— „Colina sprîncenelor" — V 3 — situat pe verticala ce trece prin extremitatea internă a sprîncenelor, la locul lor de unire cu pielea păroasă a capului. Alte indicaţii : sinuzita frontală-dispersie ; pierderea mirosului (anosmie) — tonifiere.

— „Palatul înţeleptului" — VG 23, aflat pe verticala dusă prin mijlocul nasului, la unirea sa cu pielea păroasă a capului. Alte indicaţii : însomnie-dispersie, trac, oboseală-tonifiere.

— „Punct extrameridian" — situat între sprîncene.

DURERILE DE CEAFĂ

După vîrsta de 40 de ani, durerile de ceafă au drept cauză o artroză cervicală. Durerile sînt mai accentuate dimineaţa la sculare şi seara, după oboseala unei zile. Suferinţa cervicală se însoţeşte uneori şi de ameţeli, cefalee şi chiar vărsături.

Durerile de ceafă se mai pot întîlni în tuberculoza vertebrelor cervicale, în spondilita ankilopoetică, în discopatia cervicală, cancer vertrebral, cancer localizat la vîrful plămînului, luxaţii cervicale, sindrom de coastă cervicală supranumerară etc.

În afara tratamentului medical impus de competenţa medicului, durerile de ceafă pot fi ajutate prin masarea blîndă a cefei, în special a punctului denumit „Fereastra cerului" — IS 16, situat pe orizontala ce trece prin unghiul maxilarului inferior, la întîlnirea sa cu muşchiul sternocleidomastoidian.

Alte indicaţii : surditate-tonifiere şi zgomote în ureche, pentru care se practică manevra de dispersie.

DUREREA DE COT

Datorită lipsei unui manşon protector, cotul poate fi expus la multe traumatisme. Epicondilita (inflamaţia proeminenţei externe a osului humerus) poate de asemenea constitui o cauză a durerilor de cot, aşa cum se întîmplă la jucătorii de tenis.

Unele procese infecţioase, artroza şi tumorile locale pot genera mari dureri la acest nivel. Indiferent de cauza durerilor, acestea pot beneficia de masarea punctului „Iazul de la cotitură" — VS 3, localizat pe pliul cotului, pe marginea internă a tendonului muşchiului biceps. Tratamentul de bază va aparţine medicului care va face şi recuperarea mişcărilor. În acest scop, se recomandă exerciţii zilnice de răsucire a cheii în broasca uşii sau într-un lacăt.

Acelaşi punct mai poate fi masat în : dureri de antebraţ, tremurături de mîini — dispersie.

DURERILE DE DINŢI

Durerea de dinţi, în majoritatea cazurilor este provocată de caria dentară. Caria formată se poate infecta, producîndu-se complicaţii dureroase ca pulpita şi periodontita. Pentru medicina tradiţională, caria este consecinţa dezechilibrului energetic în meridianul stomacului, datorită dulciurilor ce constituie un factor favorizant. Acupunctura este folosită pentru realizarea analgeziei în extracţiile dentare. Acele pot fi însă înlocuite cu masarea energică a unor puncte speciale, după care, bineînţeles va fi consultat medicul. Vor fi masate următoarele puncte :

— „Maxilar" — S 3 — situat în unghiul maxilarului inferior, sub linia ce trece prin comisura buzelor. Acest punct se mai poate masa în trismus, nevralgie de trigemen — dispersie ;

— punctul „Fundul văii" — IG 4 — situat la unirea celor două oase din prelungirea degetelor mare şi arătător de la mînă. Se mai masează acest punct în constipaţie — tonifiere şi în dorso-lombagie-dispersie ;

— punctul denumit „Solarul negustorilor" localizat pe faţa dorsală a mîinii, pe falangele indexului la 2 mm de unghiul unghial. Alte indicaţii : zgomote în ureche, acnee.

DURERILE DE GENUNCHI

Genunchiul poate fi sediul unui proces artrozic, unei tuberculoze, tumori, reumatism infecţios sau inflamator, traumatisme locale, meniscite, entorse — boli din al cărui tablou clinic, durerea este mereu prezentă. Pe lîngă repaus — primul punct din tratament, se mai adaugă masarea punctului denumit „Nas de viţel" — S 35 — localizat în scobitura din afara tendonului rotulian. Alte indicaţii : dureri în capul pieptului, tonifiere.

DURERILE DE MÎINI

Diferitele infecţii, traumatismele, poliartrita reumatoidă, artroza etc. sînt însoţite de dureri localizate la nivelul mîinilor. Aceste dureri, pot beneficia parţial şi de presopunctură. Se vor masa următoarele puncte :

— „Punctele extrameridiane", situate pe faţa dorsală a degetelor, în apropierea articulaţiilor interfalangiene ;

— Spaţiile situate la unirea degetelor, începînd cu cel dintre degetul mare şi arătător. Mîna ce trebuie masată va fi aşezată pe masă, cu palma în jos şi degetele depărtate.

DURERILE MUSCULARE

Mersul pe jos pe distanţe mari, practicarea unui sport la intervale neregulate, de persoane neantrenate provoacă aşa-zisa febră musculară. Aceste dureri se datoresc acumulării în muşchi de produşi chimici rezultaţi din arderea glucozei. Pe lîngă repaus şi masajul muşchilor dureroşi — de obicei contractaţi — se va masa punctul „Izvorul din podişul extern" — VB 34 — localizat în scobitura de sub genunchi, pe faţa externă a gambei în imediata apropiere a locului de întîlnire a oaselor tibia şi peroneul.

Alte indicaţii : orice durere musculară, boli de oase, sechele după poliomielită, la nivelul membrelor inferioare — tonifiere.

De vorbă cu prof. Ion Horaţiu Crişan

(Urmare din pagina a 23-a)

Zalmoxis a fost o persoană istorică, un mare preot, întemeietor de doctrină, asemănătoare cu cea a lui Pitagora, ceea ce a atras atenţia lui Herodot, urmat apoi de numeroşi autori antici.

I.T. — Aţi spus Zalmoxis. Aceasta este forma corectă ?

I.H.C. — Da ! Forma corectă este Zalmoxis şi nu Zamolxe. Dovada limpede în acest sens o constituie nu numai faptul că cele mai vechi texte menţionează această formă, ci şi apariţia unui nume — Degicos — într-o inscripţie descoperită la Histria. Este vorba de un rege get cu acest nume.

I.T. — Pe lîngă „Burebista şi epoca sa". au mai apărut în limba română sau în alte limbi „Ceramica geto-dacică", „Ziridava", „Origini", „Itinerare arheologice transilvănene". Precizarea se adresează cititorilor. În care dintre revistele din ţară publicaţii studii şi articole ?

I.H.C. — Pe lîngă revistele de specialitate („Revista de istorie" spre exemplu), aşi adăuga „Magazinul istoric", în care recent a apărut un articol despre Decebal, apoi „Contemporanul", „Tribuna", „Steaua" etc.

I.T. — Referitor la această bogată activitate editorială, v-aş ruga să ne spuneţi la ce lucraţi în momentul de faţă ?

I.H.C. — Pînă la sfîrşitul anului va trebui să predau în întregime, la Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, „Enciclopedia civilizaţiei geto-dacice", iar în subsidiar se înscriu altele de proporţii mai mici, ce urmează a fi predate la diverse reviste.

Dr. HELMUT PIELASCH – o personalitate de seamă din lumea nevăzătorilor

A plecat dintre noi pentru totdeauna, la 28 aprilie 1986 dr. Helmut Pielasch, unul dintre activiștii de frunte din R.D. Germană, pentru bunăstarea și propășirea deficienților vizuali din țara sa și de pretutindeni.

Născut la 24 martie 1917 la Gelsenkirchen, și-a pierdut vederea în cel de-al doilea război mondial. Fără să se lase cuprins de deznădejde, el a luptat cu perseverență să se readapteze acestei noi situații, printr-o pregătire multilaterală corespunzătoare. Astfel între 1945—1972, îl aflăm ocupînd deja diferite posturi de răspundere pe linie de asistență și prevederi sociale, în Ministerul Sănătății, îndeosebi în legătură cu problemele specifice handicapaților de toate categoriile.

În 1957, în urma străduințelor depuse de dr. Helmut Pielasch și cu sprijinul organelor de resort a luat ființă Asociația nevăzătorilor din R.D. Germană, care l-a și ales ca primul președinte al ei, funcție pe care a deținut-o pînă la dispariția sa, în primăvara acestui an.

În 1967 și-a luat doctoratul în științele economice, iar în 1969 pe cel în filozofie.

Datorită activității sale rodnice, partidul și statul i-au acordat diverse distincții.

În 1972 a fost ales ca secretar general al C.R.E. al W.C.W.B. (O.M.P.S.A.). A muncit cu devotament și pricepere în această funcție, timp de 14 ani.

Dr. Helmut Pielasch a fost profund afectat de împărțirea nevăzătorilor în două mari organizații internaționale : Consiliul Mondial pentru Bunăstarea Nevăzătorilor (W.C.W.B.) și Federația Internațională a Nevăzătorilor (I.F.B.) și a militat necontenit pentru unificarea acestora, care a avut loc în toamna anului 1984, dr. Helmut Pielasch fiind ales ca secretar general al Uniunii europene a nevăzătorilor.

Ca o recunoaștere a meritelor sale pentru cauza nevăzătorilor din Europa, în 1981 i s-a conferit medalia de aur „Louis Braille".

În cadrul W.C.W.B. a mai deținut și funcțiile de membru al Comitetului executiv, începînd cu 1974 și de vicepreședinte, între 1979—1984. De asemenea, el a fost numit și membru onorific al Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor.

Tot el este și unul dintre cei care au pus bazele, în 1972, „Revistei nevăzătorilor europeni", al cărei redactor șef a fost pînă în acest an.

În ultima perioadă a vieții sale el a activat cu vigoare pentru o cît mai largă răspîndire a sportului printre nevăzători, a acelor discipline accesibile lor, considerînd că și în acest sens, handicapații vizuali se pot mai bine și mai repede integra în muncă, în viață și societate.

Așa se face că din inițiativa sa, au fost înființate Jocurile europene de atletism de la Poznan (1977) și s-a creat un comitet sportiv pe lîngă W.C.W.B., al cărui președinte a și fost ales. Încununarea strădaniilor sale pe tărîm sportiv a fost crearea, în 1981, a Asociației Internaționale pentru Sportul Nevăzătorilor (A.I.S.A.), dr. Helmut Pielasch fiind ales președinte al acesteia pînă în 1985.

Desigur că ar mai fi încă mult de arătat și de subliniat din lunga sa viață și activitate, dedicate în întregime ascensiunii neîncetate în diferite direcții a deficienților vizuali, dar încă și cele prezentate aici, funcțiile de înaltă răspundere ocupate ani de-a rîndul de dr. Helmut Pielasch dovedesc grăitor calitățile sale remarcabile, voința sa tenace, perseverența, priceperea, înalta sa pregătire profesională, devotamentul și înțelegerea arătate de el pe parcursul vieții, în rezolvarea cu succes a multiplelor probleme referitoare la munca, viața și inserția socială a handicapaților vizuali. Pe bună dreptate deci, relevă Comitetul executiv al Uniunii europene a nevăzătorilor „numele său va rămîne pentru totdeauna săpat cu litere de aur în istoria promovării sociale a nevăzătorilor".

ȘERBAN OPREANU

CADRAN MONDIAL

● La începutul acestui an, a apărut numărul unu al revistei „America Latină", buletinul informativ al Uniunii latino-americane a nevăzătorilor (ULAN). Este o revistă trimestrială, care apare în braille și în negru, la Montevideo, în Uruguay.

Ea este coordonată de Biroul permanent de conducere ULAN și este imprimată la tipografia Fundației Braille din Uruguay.

ULAN face parte integrantă din Uniunea Mondială a Nevăzătorilor, în calitate de comitet regional latino-american.

★

● **Revistele braille „Nyhedsbladet" nr. 23 (daneză) și „Nörges Blinde", nr. 25 (norvegiană), din luna iunie 1986 publică articole despre o nouă metodă de tipărire pentru nevăzători, care ar reduce cu pînă la 90% prețul de cost, tipărind mult mai repede. Metoda a fost realizată și brevetată de întreprinderea „Seriprint", din Bröyby, de lîngă Copenhaga, condusă de norvegianul Öystein Röke. În noul sistem, punctele, simbolurile și desenele nu se presează în hîrtie sau alt material folosit, ci se aplică, așa că nu poate fi șters printr-o folosire repetată sau prin presare exagerată. Metoda se numește „seriprint".**

Folosindu-se noua tehnică se pot face și hărți geografice, desene, scheme tehnice etc. Rapiditatea de lucru face să se prevadă posibilitatea de a se tipări presa cotidiană. Sistemul necesită un dispozitiv de uscare în valoare de circa 500.000 de coroane norvegiene. Întrucît se utilizează hîrtie mai subțire, grosimea cărților va fi redusă. (N. tr. Din experiență proprie, pot afirma că folosirea unei hîrtii prea subțiri, în metoda engleză de tipărit, numită „solid-dots" — puncte solide, nu a dat rezultate bune, întrucît la o citire repetată, relieful punctelor de pe o față începea să se simtă și pe verso, ceea ce îngreuiază lectura). Un articol asupra noii metode a fost publicat și de cotidianul danez „Berlingske Tidende", din 8 iunie 1986.

★

● Anul acesta, Asociația nevăzătorilor bulgari a participat pentru a cincea oară la Tîrgul internațional de primăvară, de la Plovdiv, cu articole confecționate de nevăzători, în întreprinderile „Succesul", ale asociației. Întreprinderea din Plovdiv a avut marea bucurie de a-și vedea

unul dintre articole, „Valiza diplomat", distinsă cu medalia de aur. Dintre cele 1.300 de întreprinderi participante, numai 66 au primit medalii de aur.

Un succes care justifică pe deplin numele pe care îl poartă întreprinderile Asociației nevăzătorilor bulgari.

★

● **Un computer care poate transforma orice text în fraze vorbite ce pot fi adresate nevăzătorilor, a fost construit de un inventator din Vorarlberger. Aparatul nu este mai mare decît o mașină de scris. În interiorul său, explică inventatorul. Reihold Fend, din localitatea Dornbirn, se află un aparat de fotografiat care „palpează" literele textului. Scrisul se analizează în cîteva secunde și textul se descompune, după regulile gramaticale obișnuite și transformat în vorbire. Un difuzor, montat tot în interior, redă în cele din urmă conținutul integral al textului.**

★

● Nevăzătorul Alexandru Andreevici Sturnev lucrează de mulți ani ca cercetător științific, la Universitatea „Patrice Lumumba", din Moscova. El este licențiat al Facultății de mecanică-matematică a Universității „Mihail Lomonosov", din același oraș. Vederea și-a pierdu-to la 11 ani, din cauza unei boli de ochi. La acea dată a fost nevoit să treacă la Școala specială de nevăzători, din Moscova. Aici a învățat pianul și acordeonul. La terminarea facultății a fost angajat prima dată ca programator pentru mașinile electronice de calcul, în care calitate a adus unele inovații interesante, care au atras atenția specialiștilor asupra lui. Ca cercetător științific și-a adus aportul, avînd idei originale, pe care le-a dezvoltat în diverse reviste de specialitate.

★

● **În ziua de 22 aprilie 1986, ajutorul de primar general al orașului Leipzig a deschis într-un cadru festiv prima parte a unui parc pentru nevăzători. Ea are o lungime de 170 de metri și o lățime de 40. În final, parcul se va întinde pe o suprafață de 6,5 ha, cuprinzînd și pajiștea Rosenthal. Aici vor fi instalate, printre altele, o bază sportivă, jocuri și o grădiniță pentru lectură, în mijlocul căreia se va înălța bustul lui Louis Braille. În partea inaugurată anul acesta pot fi admirate mai multe sculpturi adecvate, lucrări ale plasticianului nevăzător, Dario Malkowsk.**

★

● În anul fiscal 1985—1986, bugetul Bibliotecii Congresului, din S.U.A. a fost redus cu 18,3 milioane de dolari. Această reducere va afecta cu mai bine de 4 milioane de dolari secția pentru nevăzători și handicapații fizici. Ea reprezintă cca 11,7% din bugetul anului precedent. În consecință, se vor tipări mai puține cărți în braille, se va înregistra mai puțin pe bandă magnetică, vor apărea mai puține publicații braille, se vor confecționa mai puține aparate ajutătoare și vor fi reduse diversele servicii pentru deficienți.

★

● **Printr-o decizie a Uniunii Poștale Universale, la care sînt afiliate 169 de state, s-a stabilit că nevăzătorii pot trimite și primi materiale imprimate pe bandă magnetică, fără să plătească nici un fel de taxă. Înainte, se bucurau de acest privilegiu numai instituțiile de nevăzători.**

★

● La începutul lunii august 1986 a avut loc la Goteborg (Suedia), Campionatul mondial de atletism al deficienților fizici și senzoriali. Au participat numeroși handicapați, din 39 de țări ale globului.

★

● **La 14 iunie 1986, a încetat din viață, la Geneva, celebrul scriitor nevăzător, argentinianul Jorge Luis Borges. Născut la 24 august 1899, la Buenos Aires, Borges și-a cîștigat o faimă mondială cu eseurile, prozele scurte, versurile și conferințele sale, în care își făceau loc cele mai paradoxale și interesante aventuri de idei.**

El și-a pierdut aproape total vederea în jurul vîrstei de 55 de ani, dar a continuat să lucreze, fiind propus de mai multe ori pentru Premiul Nobel. Interesat de literaturile tuturor popoarelor, scriitorul amintea de epoca Renașterii: un spirit enciclopedic, rar întîlnit în zilele noastre.

★

În februarie 1986 a fost lansată pe piață, în Anglia, mașina portativă de scris în alfabetul moon. Acesta este

CADRAN MONDIAL

un sistem foarte simplu, format din cîteva linii drepte și curbe, care își schimbă semnificația, după poziția pe care o iau. El este folosit de obicei de nevăzătorii vîrstnici, care au o sensibilitate tactilă redusă. Pînă acum ei nu aveau posibilitatea de a scrie singuri, întrucît scrierile moon puteau fi executate doar în tipografii. Noua mașină este o invenție ingenioasă și simplă. Un inel în care cel care scrie își introduce degetul, transmite mișcările acestuia, prin intermediul unei pîrghii, unui poanson ce imprimă pe hîrtie toate semnele formate de deget. Mașina e ușor manevrabilă, are o greutate de 6,5 kg și următoarele dimensiuni : 41 x 40 x 16 cm. Ea a fost prezentată la expoziția de mijloace ajutătoare pentru deficienții de vedere, deschisă la Copenhaga în luna iunie 1986. Mașina este produsă de întreprinderea engleză „Posum“, în colaborare cu Institutul Național pentru Nevăzători, din Londra.

★

● Corul mixt al nevăzătorilor bulgari a împlinit în 1985 o jumătate de secol de existență. El a fost înființat în anul 1935, ca o formație de amatori, dar în 1948 a devenit profesionist, fiind primul cor profesionist de nevăzători din întreaga lume. Ulterior au mai fost înființate asemenea coruri în Argentina și în Uniunea Sovietică. În timpul celor 50 de ani de existență, corul a dat mii de concerte, atît în țară, cît și în străinătate. A cîntat în diferite rînduri la radio și la televiziune și a imprimat două discuri mari. Repertoriul lui cuprinde peste 700 de lucrări de toate genurile, de la muzica preclasică, la cea modernă. Execuțiile sînt de o înaltă calitate, atît datorită bunei pregătiri a coriștilor, cît și a valorii dirijorilor.

Corul dispune de cîțiva soliști și soliste cu voci excepțional de frumoase. Datorită calității interpretării, de o înaltă măiestrie artistică, mulți compozitori bulgari își trimit unele dintre compozițiile lor acestui cor spre a fi executate în primă audiție.

În prezent corul are 60 de membri. Pentru excepționalele realizări de pînă acum, el a fost distins cu ordinul „Metodiu și Ciril“, clasa I.

★

● Dintre cei 190.000 de nevăzători care trăiesc în Uniunea Sovietică, 57% depășesc vîrsta de 60 de ani. Cei de vîrstă productivă sînt plasați aproape în totalitatea lor în muncă. Astfel, 56.000 lucrează în diverse întreprinderi-școală, dintre care numai V.O.S. posedă 180 de unități cu efective între 400 și 2.400 de muncitori. Treisprezece mii lucrează în întreprinderi de stat, șase mii în agricultură și 5.000 în diverse alte profesiuni.

★

● Asociația nevăzătorilor din Bosnia (republică federativă a Iugoslaviei) are o casă de odihnă la mare. Aceasta dispune de 50 de paturi în camere de cîte două locuri, avînd tot confortul modern. În republică trăiesc 4.000 de deficienți de vedere, dintre care numai un sfert sînt plasați în muncă. În școala specială pentru nevăzătorii din Sarajevo învață 120 de elevi.

★

● Republica „Zair“ are 30 de milioane de locuitori, dar numărul deficienților de vedere care trăiesc aici este necunoscut, deoarece Asociația nevăzătorilor zairezi, înființată în 1979, nu are deocamdată organizații decît în patru provincii, în celelalte cinci urmînd a fi înființate. În orașele Kinșasa și Lumumbași funcționează școli speciale, de la grădiniță la școală medie, avînd în total 300 de locuri, în care învață copii și tineri de vîrste cuprinse între 4 și 20 de ani. În prezent se fac pregătiri pentru înființarea unui centru de readaptare pentru adulți.

● La Centrul de pregătire a nevăzătorilor surzi din Hanovra s-a ținut în 1986, cel de-al doilea seminar al instructorilor de ramură. Au fost dezbătute mai ales problemele de autoservire, de deplasare fără însoțitor, de educație sexuală și de folosire a aparaturii ajutătoare. S-a hotărît ca aceste seminare să se țină în mod regulat, la doi ani o dată.

★

● În R.D.G. există un centru de odihnă pentru plurihandicapați. Aici, cîteva serii de locuri sînt rezervate în mod exclusiv nevăzătorilor surzi.

★

● Cu ocazia zilei „bastonului alb“ a fost organizată, în Berlinul de apus, o așa-numită „mobiliadă“. Aceasta consta din găsirea de către nevăzători, fără însoțitori, a unui obiectiv dinainte stabilit. Ei se puteau ajuta de bastonul lung, de cîini conducători, de busole și de alte aparate electronice de orientare. În plus avea la dispoziție hărți în relief și descrierea amănunțită a traseului, înregistrată pe bandă de magnetofon (sau casetă). Această manifestare s-a bucurat și de interesul marelui public.

★

● În Italia a fost pusă în vînzare din aprilie 1986 o mașină pentru scris în braille, numită „Ibra“. Ea este proiectată și construită complet în Italia. Materialele de construcție sînt masele plastice, aluminiul și oțelul. Piesele care se uzează pot fi cu ușurință schimbate, chiar și de nevăzătorul care o folosește. Ea se demontează în trei părți : șasiul, cadrul și tastele. Are un aspect atrăgător. Șasiul e roz, carul cu suportul lui e negru, iar părțile metalice sînt nichelate. Mașina primește o foaie pe care încap 29 de rînduri a 38 de semne fiecare. Ea cîntărește 4,3 kg și are dimensiunile 36 x 16 x 10 cm.

(Rubrică întocmită de ing. LIVIU PĂCURARIU)

LE CONCOURS NATIONAL „SUR LES MERIDIENS DE LA TERRE"

A sa deuxième édition, le Concours „Sur les méridiens de la Terre" organisé par notre Association a joui du même succès que le concours des années passées („Connaissons notre patrie").

Il a eu lieu dans la belle station balnéo-climatique de Sîngeorz-Băi, étant organisé par la Filiale Cluj-Napoca.

La bibliographie du concours a été constitu.e par le livre „Paysages en mouvement" par Constantin Chifane Drăguşani. Les participants ont été les représentants des 16 filiales de notre Association qui avaient été les vainqueurs dans les phases locales.

Les première place a été occupées par Vasile Şulumete (Piteşti), Gheorghe Timiş (Timişoara) et Gheorghe Leonte (Jassy).

AVEUGLES DE A R.D. ALLEMANDE ET DE POLOGNE EN VISITE SUR LE LITTORAL ROUMAIN

Au début de l'été, un groupe d'aveugles de la R.D. Allemande ont passé leur congé à Mamaia. De même, au mois de septembre, des aveugles de Pologne sont venus sur le littoral roumain, dans le cadre des échanges existantes.

Les hôtes ont visité des endroits touristiques et les stations du littoral.

En même temps, deux groupes d'aveugles de Roumanie ont passé leur congé en Pologne (aux alentours de Varsovie) et en R.D. Allemande (a Wernigeröde).

A cette occasion, les aveugles ont fait des échanges d'opinions sur la vie et l'activité des aveugles des pays respectifs. Ils ont exprimé leur opinion que ces échanges devraient devenir une tradition, afin de raffermir les relations d'amitie entre les Associations des pays mentionnés.

ASPECTS DE L'INTEGRATION SOCIO-PROFESSIONNELLE DES PERSONNES A DEFICIENCES VISUELLES

Sur ce thème, une conférence a eu lieu au Foyer-atelier No. 1 de Dumbrăveni, département de Sibiu.

L'article porte sur les principaux problèmes abordés à la conférence, ainsi que sur les réalisations obtenues dans le cadre du Complèxe de Dumbrăveni dans le domaine de l'assistance sociale et de la production, sur les nouveaux équipements et aménagements, destinée à assurer une bonne fonctionalité du complèxe.

Il faut préciser que dans l'unité en questions, la plus importante de ce genre de notre pays, les aveugles travaillent dans des ateliers de cartonnage, de brosses, de balais, de laceries végétales, de fil d'acier, etc.

L'auteur de l'article est Constantin Olteanu, chercheur scientifique principal à l'Institut d'Expertise Médicale et Recouvrement de la capacité de travail.

COMPETITIONS SPORTIVES DES AVEUGLES DE ROUMANIE

Il faut mentionner ici, le Championnat national individuel d'athlétisme, dont la finale a eu lieu en septembre 1986. Le concours s'est tenu à Bacău, avec une participation de 13 concurrentes et 50 concurrents, pour 20 épreuves.

Une autre action importante a été la finale du Championnat d'échecs par équipes, organisée à Săcelu (près de Tg. Jiu).

La première place a été occupée par l'équipe de la Filiale Ploieşti, la deuxième par celle de la Filiale Tg. Mureş et la troisième par celle de la Filiale de Jassy.

Parmi les autres compétitions sportives, il faut mentionner celle de rollball de Braşov, à laquelle ont participé les équipes d'aveugles d'Oradea, de Bacău et de Braşov.

Après trois compétitions déroulés en système tournoi, la classification a été la suivante : Braşov (I), Bacău (II) et Oradea (III). Il faut souligner que le rollball présente de grandes perspectives parmi les personnes aveugles de notre patrie.

Le joueur d'échecs Mihai Irimia a participé entre le 6 et le 20 octombre 1986 au Championnat mondial individuel d'échecs pour les aveugles de Moscou.

ASPECTS PSYCHO-PEDAGOGIQUES DANS L'ACTION D'ALPHABETISATION EN BRAILLE DES ENFANTS AVEUGLES DES ECOLES POUR VOYANTS

Dans l'article respectif on signale les principales difficultés rencontrées par les enseignants dans les écoles pour les aveugles, dans le processus d'instruction des élèves aveugles provenant des écoles générales pour les voyants.

L'auteur parle surtout des particularités psychologiques de l'assimilation de l'écrire-lire en Braille par ces élèves, qui sont différents quant à l'âge, au degré d'acuité visuelle, etc. D'un intérêt particulier sont non seulement les observations faites, mais aussi les méthodes employées par l'auteur dans le processus d'instruction.

THE CULTURAL COMPETITION „ALL OVER THE WORLD"

At its second edition, the Competition entitled „All over the World" organized by our Association was successful as the Competition of the last years („Let's know our native land").

It was held in Sîngeorz-Băi, being organized by the branch Association of Cluj-Napoca.

The competition reference book was „Moving Landscapes" by Constantin Chifane Drăguşani. The participants were the representatives of the 16 branch Association of the blind, winners of the local phases.

The first three places was won by Vasile Sulumete (Piteşti), Gheorghe (Timişoara) and Gheorghe Leonte Leonte (Iaşi).

THE BLINDS OF EAST GERMANY AND POLAND ON THE ROMANIAN COASTLINE

At the beginning of this summer, a group of the blind of East Germany spent their holiday in Mamaia. In September, the blind of Poland also came on the Romanian coastline, according to the existing touristic exchange.

The guests visited attractive touristic points asd the coastline stations.

At the seame time, two groups of the blind of Romania spent their holiday in Poland (near Warszaw) and in East Germany (at Wernigerode).

On this occasion, the blind made an exchange of opinions regarding the blind's life and activity in the respective countries. They expressed their opinion that these exchanges should become traditional, so as to strengthen the relations of friendship between the Associations of the above mentioned countries.

ASPECTS REGARDING THE VISUAL HANDICCAPED'S INTEGRATION OF THE BLIND SOCIAL-PROFESSIONAL

The above mentioned were the subject of a meeting held at the Workshop-Hostel No. 1 of Dumbrăveni, district of Sibiu.

The article refers to the main problems approached at the meeting as well as to the achievements obtained by the Complex of Dumbrăveni regarding the social assistance and production, to the new provisions and endowments, meant to provide this unit with a proper functionality.

It should be mentioned that in the unit in question, the most important among those of this kind in our country, the blind are working cardboards, brushes, brooms, vegetal knitwear, wire objects, etc.

The autor of the article is Constantin Olteanu, principal scientific researcher at the Institute of Medical Expertise and Recovery of the Work Capability.

SPORTS CONTESTS IN ROMANIA

It should be mentioned first the Individual State Championship of Athletics, whose finals took place in September 1986. The contest was held at Bacău ; 13 girls and 50 boys participated by 20 events.

Another important action was the finals of the Chess Championship for teams, organized in Săcelu (near Tg. Jiu).

The first place was occupied by the team of branch Association of Ploiești ; the second place was won by the branch Association of Tg. Mureș and the third one was occupied by the branch Association of Iași.

Among the other sports competitions, it should be mentioned the roll-ball Contest of Brașov, in which the Oradea, Bacău and local teams of the blind participated.

After three games played in a tour system, the classification was as follows : Brașov (I), Bacău (II) and Oradea (III). It should be mentioned that the roll-ball has wide perspectives of development among the blind of our country.

PSYCHO-PEDAGOGIC ASPECTS OF THE ACTION OF BRAILLE READING AND WRITING OF BLIND CHILDREN IN USUAL SCHOOLS

The article shows us the main difficulties encoutered by the teaching staff of the schools for the blind in the process of educating the blind children coming from the usual secondary schools.

The author specially refers to the psychological features of the Braille reading-writing learning by these pupils which are different from the viewpoint of age, degree of visual acuity, etc. Interesting are not only the observations he made, but also the methods used by the autor in the process of education.

DER KULTURWETTBEWERB „AUF DEN LÄNGENGRADEN DER WELT"

Auch bei seiner zweiten Ausgabe des Wettbewerbes „Auf den Längengraden der Welt", der von unserem Verband veranstaltet wurde, hat er sich von dem selben Erfolg erfreut wie im vorherigen Jahr und die unter den Titel „Wir sollen unser Vaterland kennen" bekannt waren.

Der Wettbewerb wurde in dem schönen Badekurort Sîngeorz-Băi veranstaltet und wurde von der Filiale Cluj-Napoca organisiert. Die Fachliteratur des Wettbewerbes blinde das Buch „Landschaften in Bewegung" welches von Constantin Chifane Drăgușani geschrieben wurde. Es haben daran die Vertreter aller 16 Filialen der Nichtsehenden aus dem ganzen Lande teilgenommen welche die örtlichen Runden des Wettbewerbes gewonen hatten.

Die erste drei Plätze wurden von Vasile Sulumente (Pitești), Gheorghe Timiș (Timișoara) und Gheorghe Leonte (Iași) gewinnen.

DIE NICHTSEHENDEN AUS DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK UND AUS DER POLNISCHEN VOLKSREPUBLIK AN DER RUMÄNISCHEN SCHWARZMEERKÜSTE

Am Anfang des Sommer verbrachte eine Gruppe von Nichtsehenden aus der Deutschen Demokratischen Republik ihren Erholungsurlaub im Kurort Mamaia. Gleichfalls kammen im September Nichtsehende aus der Polnischen Volksrepublik an der Schwarzmeerküste, dies im Rahmen der bestehenden Austausche. Die Gäste haben die touristischen Sehenswürdigkeiten und die Badekurorte von der Schwarzmeerküste Rumänien besucht.

In der selben Zeit verbrachten zwei Gruppen von Nichtsehenden aus Rumänien ihren Erholungsurlaub in der Polnischen Volksrepublik (in der Nähe von Warschau) und in der Deutschen Demokratischen Republik (in Wernigerode).

Mit dieser Gelegenheit konnten die Nichtsehenden die sich im Erholungsurlaub befanden einen Meinungsaustausch bezüglich des Lebens und der Tätigkeit der Nichtsehenden aus den betreffenden Ländern durchführen. Sie haben sich die Meinung ausgesprochen dass diese Austausche einen Tradition werden sollen zwecks der Festigung der freundschaftlichen Beziehungen die zwischen den Vereinen der genannten Ländern bestehen.

ASPEKTE VEZÜGLICH DER SOZIALPRODUKTIVEN INTEGRIERUNG DER SEHBEHINDERTEN

Das oben genannte Thema wurde im Rahmen einer Besprechung beim Werkstatt-Heim Nr. 1 aus Dumbrăveni (Kreis Sibiu) abgehalten.

Der Artikel bezieht sich zu den wichtigsten Problemen die während der Besprechung angeschnitten wurden wie auch auf den erzielten Ergebnisse die im Rahmen des Komplexes Dumbrăveni im Bereich der Sozialfürsorge und der Produktion, bei den neuen Ausstattungen und Einrichtungen, die der Einheit eine gute Betriebssicherheit sichern soll.

Es ist hier zu unterstreichen dass in Dumbrăveni, die wichtigste dieser Art aus unserem Lande, die Nichtsehenden Kartonarbeiten, Bürsten, Besen, Flechtarbeiten aus Pflazenteile, Drahtkonfektionen usw.

Der Verfasser des Artikels ist Constantin Olteanu, wissenschaftlicher Hauptforscher beim Institut für Medizinische Begutachtung und Rehabilitation.

SPORTLICHE WETTKÄMPFE DER NICHTSEHENDEN AUS DER SOZIALISTISCHEN REPUBLIK RUMÄNIEN

Erinnern hier in erster Reihe an den Leichtathletik-Meisterschaft mit Einzelwertung des Landes, dessen Endspiel. Finale im September 1986 stattgefunden hat in der Stadt Bacău An diesen Wettbewerb nahmen 13 Frauen und 50 Männer bei 20 Proben teil.

Ein anderes wichtiges Ereignis war die Finale der Schach-Meisterschaften — Mannschaftwertung — die in der Ortschaft Săcelu (nebem Tîrgu-Jiu) abgehalten wurde.

Auf den ersten Platz kam die Mannschaft der Filiale Ploiești, auf dem zweiten Platz die dier Filiale Tg. Mureș und auf dem dritten Platz die Mannschaft der Filiale Iași.

Von den anderen sportlichen Wettkämpfen, erinnern wir noch den von roll-ball aus Brașov, bei dem die Mannschaften der Nichtsehenden aus Oradea, Bacău und aus der gastgebenden Ortschaft teilnahmen.

Nach drei Spielen, System Tournier, war das Ergebnis wie folgt: Brașov (I), Bacău (II) und Oradea (III). Es ist zu vermerken dass der rollball schöne Entwicklungsaussichten in den Reihen der Nichtsehenden aus unseren Lande hat.

Der Schachspieler Mihai Irimia hat zwischen den 6—20 Oktober 1986 an dem Welt-Einzelmeisterschaft in Schach für Nichtsehende aus Moskau teilgenommen.

PSYCHOPÄDAGOGISCHE ASPEKTE DES LESENS UND SCHREIBUNTERRICHTS IN BRAILLE BEI DEN BLINDEN KINDERN AUS DEN VOLKSSCHULEN

In den betreffenden Artikel werden uns die wichtigsten Schwierrigkeiten errötert die von den Lehrkräften in den Sonderschulen für Nichtsehenden angetroffen werden, im Rahmen der Ausbildung der blinden Schüler die von den üblichen Allgemeinschulen kommen.

Selbstverständlich, bezieht sich der Verfasser besonders auf den Eigenartigkeiten von psychologischer Natur bei der Aneignung des Schreibens und des Lesens in Braille von diesen Schülern, die von verschiedenen Alter sind, verschiedene Sehschärfe aufweisen usw. Es sind dabei nicht nur die gemachten Beobachtungen interessant sondern auch die Methoden die von dem Verfasser im Ausbildungsprozess benützt wurden.

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОНКУРС «НА МЕРИДИАНАХ МИРА»

Находясь на втором своем этапе, конкурс наименовнный «На меридианах мира» организованный нашей ассоциацией имел такой же успех как и на конкурсе предыдущих годов («Познакомимся с родиной»).

Он имел место на прекрасном бальнеоклиматическом курорте Сынджеорз — Бэй, будучи организованным Филиалом Клуж-Напоки.

Библиография конкурса составила книгу «Движущиеся пейзажи» Константина Кифаие Дрэгушань. Приняли участие представители 16 филиалов незрячих страны выигравших в местных фазах.

Первое место было занято Василием Шулумете (Питешть), Георгием Тимишом (Тимишоара) и Георгием Леонте (Яссы).

НЕЗРЯЧИЕ Д.Р. ГЕРМАНИИ и Н.Р. ПОЛЬШИ, на РУМЫНСКОМ ПОБЕРЕЖЬЕ

В начале лета, группа незрячих Д.Р. Германии провела свой отпуск на курорте Мамая. Также, в сентябре незрячие Н.Р. Польши приехала на румынское побережье в рамках существующего обмена.

Гости посетили туристические объектнвы и курорты, побережья.

Также, две группы незрячих С.Р. Румынии провели свой отпуск по отдыху в Н.Р. Польши (в соседстве Варшавы) и Д.Р. Германии (в Вернигероде).

По этому поводу, незрячие находящиеся на отдыхе провели обмен мнениями относительно жизни и деятельности незрячих соответствующих стран. Они выразили свое мнение в том, что эти обмены стали традицией, в виду укрепления дружеских отношений между ассоциациями вышеупомянутых стран.

АСПЕКТЫ КАСАЮЩИЕСЯ СОЦИОПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ИНТЕГРИРОВАНИЯ ЗРИТЕЛЬНЫХ НЕДОСТАТОЧНОСТЕЙ

На основании вышеуказанной темы имело место совещание в Общежитии — ателье № 1 в Думбрэвень, уезда Сибиу.

Статья ссылается на главные проблемы рассмотренные на совещании, а также и на достижения полученные в рамках комплекса в Думбрэвень по линии социального обеспечения и продуктивности, на новые снабжения и приспособления, предназначенные обеспечить отделение хорошей функциональностью.

Уточняем, что соответствующее отделение, самое главное этого типа нашей страны, незрячие вырабатывают картонаж, щетки, метелки, растительные вязанья, проволочные изделия и т.д.

Автор статьи Константин Олтяну, главный научный исследователь Института Медицинской экспертизы и возмещения работоспособности.

ИЗ СПОРТИВНЫХ СОРЕВНОВАНИЙ НЕЗРЯЧИХ С РУМЫНИЙ

Упоминаем здесь, в первую очередь Республиканский индивидуальный Чемпионат по легкой атлетике, финал которого имел место в сентябре 1986 года. Конкурс развернулся в Бакэу и приняли участие 13 девочек и 50 мальчиков, на 20 пробах.

Другим важным действием был финал Чемпионата по шахмату по звеньям, организованным на курорте Сэчеле (в близости Тг. Жиу).

Первое место заняла звено Филиалы Плоешти второе место Филиаллы Тг. Муреш а третье место Филиаллы Яшь.

Среди других спортивных соревнований, упоминаем ту по роллбалу из Брашов, на котором приняли участие звенья незрячих из Орадии, Бакэу и местности.

Спуст три матча, системы турне, распределение по отрядам было следующее: Брашов (I), Бакэу (II) и Орадя (III). Отмечаем, что роллбалл имеет большие перспективы по развитию в рядах тех без зрения в нашей стране.

Шахматист Михай Иримия участтие в период 6—20 октября с.г. на мировом индивидуальном Чемпионате по шахмату для незрячих, из Москвы.

ПСИХОПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПО АЛФАБЕТИЗИРОВАНИЮ В БРАЙ ДЕТЕЙ МАССОВЫХ ШКОЛ

В соответсвующей статье сигнализируются главные затруднения встреченные в дидактических рамках школ незрячих, в процессе инструпрования учеников которые приходят из обыкновенных элементарных школ.

Конечно, автор относится особенно к психологическим особенностям внушения письма — чтения в брай этими учениками, различного возраства, степень остроты зрения и т.д. В равной степени являются интересными не только внесоные замечания, но и методы использованные автором в процессе инструпрования.

SOMMAIRE

Le concurs culturel „Sur les méridiens de la Terre"

Aveuglés de la R.D. Allemande et de Pologne sur le littoral roumain

Leontin Maldinescu: En congé dans la station Wernigerode (R.D. Allemande)

Constantin Olteanu: Sur l'intégration socio-productive des personnes avec déficiences visuelles

Prof. **N. Ionescu**: Un anniversaire emotionnat

Fl. Oprescu: Gh. Oșorhean — un homme passionnément au service de la musique légère

Nouvelles de nos correspondants

Ruxandra Moise: Finale du Championnat national individuel d'athlétisme pour les aveugles

Championnat national d'échecs, par équipes

Ioan Cozma: Compétitions de rollball a Brașov

Prof. **Radu Sergiu Ruba**: Qui craint Jorge Luis Borgès

Ion Timiș: Conversation avec l'historien Ion Horațiu Crișan

Prof. **Traian Oros**: Quelques aspects psycho-pédagogiques dans l'action d'alphabétisation en Braille des enfants qui apprennent dans les écoles pour voyants

Dr. **Cr. Ștefănescu**: Préssoponcture. Guide thérapeutique

Dr. **Aurel Rosin**: L'atrophie du nerf optique

Panorama mondial

SUMMARY

Cultural competition „All over the World"

The blinds of East Germany and Poland on the Romanian coastline

Leontin Mladinescu: Resting in Wernigerode (East Germany)

Constantin Olteanu: Aspects regarding the visual handicapped's social-productive integration

Prof. **N. Ionescu**: A touching anniversary

Fl. Oprescu: Gh. Oșorhean passionately dedicated to the light music

From our correspondents

Ruxandra Moise: Finals of the Blind s Individual State Championship of Athletics

Chess State Championship for teams

Ioan Cozma: Roll-ball Contest of Brașov

Prof. **Radu Sergiu Ruba**: Who's afraid of Jorge Luis Borgès

Ion Timiș: Talking with the historian Ion Horațiu Crișan

Prof. **Traian Oros**: Any psycho-pedagogic aspects of the action for Braille reading and writing of the children educated in usual schools

Dr. **Cr. Stefănescu**: Pressopuncture. Therapeutic guide

Dr. **Aurel Rosin**: Atrophy of optical nerve.

From all over the World

INHALT

Kulturwettbewerb „Auf den Längengraden der Welt"

Die Nichtsehenden aus der Deutschen Demokratischen Republik und aus der Polnischen Volksrepublik an der rumänischen Schwarzmeerküste

Leontin Maldinescu: Zu Erholung imkurort Wernigerode aus der Deutschen Demokratischen Republik

Constantin Olteanu: Aspekte bezüglich der sozialproduktiven Integrierung der Sehbehinderten

Prof. **N. Ionescu**: Eine rührende Feier

Fl. Oprescu: Gh. Oșorhean — ein leidenschaftlicher Diener der Leichtmusik

Von unseren Korrespondenten

Ruxandra Moise: Das Endspiel der Leichtathletik-Meisterschaften der Nichtsehenden

Einzelwertung und die Schach-Meisterschaften der Nichtsehenden aus dem ganzen Lande — Mannschaftwertung

Ioan Cozma: Die Roll-Ball-Wettkämpfe aus Brașov

Prof. **Radu Sergiu Ruba**: Wer hat Angst vor Jorge Puis Borgés

Ion Timiș: In Gespräch mit dem Historiker Ion Horațiu Crișan

Prof. **Traian Oros**: Einige Aspekte von psychopädagogissher Natur des Lesen und Schreibunterrichts in Braille der Kinder aus den Volksschulen

Dr. **Cr. Stefănescu**: Die Pressopunktur. Therapeutische Anleitung

Dr. **Aurel Rosin**: — Die Atrophie des optischen Nervens.

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

Культурный Конкурс «На меридианах мира»

Незрячие Д.Р. Германии и Н.Р. Польши, на румынском побережье

Леонтин Младинеску: На отдыхе, на курорте Вернигерёде, Д.Р. Гегмании

Константин Олтяну: Аспекты социопродуктивного интегрирования зрительных недостаточностей

Проф. **Н. Ионеску**: Трогательное празднование

Фл. Опреску: Г. Ошорхян — страстный служитель легкой музыки

От наших корреспондентов

Руксандра Мойсе: Финал Республиканского индивидуального Чемпионата незрячих по легкой атлетике

Республиканский Чемпионат по шахмату, по звеньям

Иоан Козма: Соревнования по ролбаллу в Брашове

Проф. **Раду Серджиу Руба**: Кто боится Жоржа Луи Борсеса

Ион Тимиш: В беседе о историком Ионом Хорацию Кришаном

Проф. **Траян Орос**: Одни психопедагогические аспекты обучения в брай детей массовых школ

Др. **Кр. Штефэнеску**: Прессопунктура. Терапевтический справочник

Др. **Аурел Росин**: Атрофия оттического негва

Мировой обзор.

STIMAŢI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial.

Prin intermediul lui puteţi lua cunoştinţă de toate realizările Asociaţiei nevăzătorilor din R. S. România.

★

Sugestiile şi propunerile dv. le puteţi trimite pe adresa: Revista „VIAŢĂ NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, Bucureşti.

★

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

★

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. Bucureşti, Calea Griviţei, nr. 64—66.

★

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Viaţă nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAŢIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Tiparul executat la Tipografia Ploieşti
Comanda nr. 16014/1986

Pentru anul 1987, Biroul executiv al Consiliului Central şi conducerea operativă a Asociaţiei nevăzătorilor din R.S. România urează membrilor asociaţiei şi familiilor acestora multă sănătate şi prosperitate, realizări tot mai frumoase pe locurile de muncă, în activităţile cultural-educative, sportive şi obşteşti, desfăşurate în cadrul filialelor teritoriale, pe linia mărețelor directive trasate de Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român.

Strîns uniţi în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU, ctitorul noii Românii, Erou al Păcii, să păşim cu încredere în noul an, să ne aducem aportul, alături de ceilalţi oameni ai muncii, la înflorirea scumpei noastre patrii, la lupta pentru pace şi dezarmare.

La mulţi ani!

Cu prilejul Anului nou 1987, consiliul de conducere, colegiul de redacţie şi colectivul redacţional al revistei VIAŢĂ NOUĂ, urează cititorilor, colaboratorilor, corespondenţilor voluntari şi tuturor celor care îşi aduc contribuţia la tipărirea, difuzarea şi popularizarea organului de presă al asociaţiei — ambele ediţii —, noi şi însemnate succese în toate domeniile de activitate, multă sănătate şi un călduros

La mulţi ani!

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

1'87

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVAZATORILOR DIN R. S. ROMÂNIA

Participanți la festivitatea aniversării a 50 de ani de la înființarea Școlii generale speciale de nevăzători din Buzău, în timpul vizitării claselor. În imagine, vizitatorii, împreună cu cei mici, de la grădiniță.

SUMAR

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CENTRUL VITAL AL SOCIETĂȚII NOASTRE (1)
65 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist (2)
Consfătuire profesională cu instructorii organizatorici — sociali ai asociației (3)
Veronica Dinu : Cunoașterea și aplicarea de către filialele asociației a actelor normative referitoare la cei fără vedere (3)
A. Levîrdă : Calitate și disciplină la secția de perii a Coop. „Muncă și artă" — Pitești (5)
Un tînăr masor, de pe acum apreciat (de Fl. Oprescu) (6)
Profesorul Paul Cochet despre păsările exotice de apartament (7)
8 Martie — Ziua femeii. Versuri de V. Adamescu, Manda Mayer, Ana Hompot, I. Fertu și V. Mureșan (8)
De la corespondenții noștri (9)
Scriitorul **Marin Iancu Nicolae** la 80 de ani (14)
Bacăul — gazdă a unei întîlniri sportive intercooperatiste (M. Bratosin) (15)
Cinste atleților craioveni (Al. Combei) (15)
I. Timiș Palatinus : De vorbă cu Marin Cilea, de la Institutul Politehnic — București (16)
50 de ani de la înființarea Școlii generale de nevăzători Buzău (17)
Prof. **Violeta Petre**, director și prof. **Sanda Lăpușneanu** : Semicentenarul Școlii generale de nevăzători din Buzău (18)
Prof. **Claudia Soisun** : Gînduri la aniversarea Școlii generale din Buzău (19)
Prof. **Silviu Vanda** : Activitatea independentă în predarea-învățarea istoriei în școlile speciale pentru nevăzători (20)
Prof. **Ileana Chiose** : Rolul educației fizice în formarea îndemînării elevilor nevăzători (23)
Prof. **N. Ionescu** : Aurelia Cionca — o mare pianistă a țării noastre (24)
Dr. **Aurel Rosin** : Eficiența medicinii preventive în reducerea îmbolnăvirilor oculare (25)
Dr. **Cr. Ștefănescu** : Presopunctura. Ghid terapeutic (V) (26)
In memoriam. Aurel Bulancea și George Cârligeanu (28)
Cadran mondial (29)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viața nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XIX Nr. 1 (65) 1987

Partidul Comunist Român- centrul vital al societății noastre

În viața societății românești, o dată cu trecerea la construirea orînduirii noi, socialiste, Partidul Comunist Român, încă din anii luptei revoluționare ilegale, s-a afirmat drept conducător neînfricat pentru dreptate, libertate și progres social, a devenit centrul conducător al construirii noii Românii. Cele peste două decenii care au trecut de la istoricul Congres al IX-lea al partidului constituie o nouă epocă în dezvoltarea economico-socială a țării, indisolubil legată de activitatea teoretică creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, sub egida căreia societatea românească a cunoscut un remarcabil avînt, un curs dinamizator.

Unitatea dintre partid și popor are rădăcini adînci încă din perioada afirmării și dezvoltării mișcării muncitorești revoluționare și democratice din țara noastră. Întreaga devenire a poporului nostru este brăzdată de lupta grea și îndelungată a maselor largi, populare, pentru eliberare socială și națională, pentru edificarea pe pămîntul patriei a socialismului și comunismului. „Partidul — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicule de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste. Putem spune că partidul comunist îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social".

Socialismul și comunismul în patria noastră se făuresc cu poporul, pentru popor. Pornind de la această teză revoluționară demonstrată de secretarul general al partidului, factorii care acționează în înfăptuirea politicii de făurire a noii societăți trebuie să facă totul pentru ca poporul să fie pe deplin conștient, să înțeleagă bine toate problemele dezvoltării patriei noastre, precum și toate problemele internaționale și să acționeze într-o deplină unitate.

Experiența socială, în continuă îmbogățire relevă unitatea organică dintre elaborarea liniei politice generale, acțiunea pentru aplicarea acesteia, permanenta situare a comuniștilor în miezul vieții, în mijlocul poporului și desfășurarea unei vaste activități politico-revoluționare.

Partidul nostru este astăzi un adevărat partid de masă ce cuprinde în rîndurile sale peste 3.550.000 de membri, adică 15% din întreaga populație a țării, iar în ce privește compoziția socială, muncitorii, intelectualii și țăranii constituie cca 96% din numărul membrilor de partid, aceștia fiind prezenți, practic, în toate colectivele de oameni ai muncii, fapt de o deosebită semnificație pentru viața social-politică a patriei. Partidul acționează din interiorul societății, al întregii națiuni socialiste, dinăuntrul organismelor de stat și economice, al organizațiilor de masă și obștești, împletin-

du-și strîns activitatea cu aceea a maselor largi, întărindu-și continuu legăturile cu poporul, organizînd și conducînd munca lor constructivă.

Rolul partidului de centru vital se exprimă prin legătura strînsă cu clasa muncitoare, cu țărănimea, cu intelectualitatea, cu toți oamenii muncii, conlucrarea cu masele reprezentînd unul din principiile a căror aplicare consecventă imprimă o înaltă eficiență conducerii politice. Dialogul permanent viu, direct al partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu poporul determină soluționarea problemelor dezvoltării economico-sociale.

Partidul Comunist Român se manifestă ca organizator și coordonator unitar al întregii activități economico-sociale, formulînd politica privind repartizarea forțelor, a cadrelor, desfășurînd o imensă muncă organizatorică și politică, al cărei criteriu esențial, de apreciere îl constituie rezultatele concrete obținute în toate domeniile, în primul rînd în industrie și agricultură, în cercetare și învățămînt.

Într-o asemenea concepție dialectică, la fel ca orice organism social, partidul, pentru a-și putea îndeplini misiunea, își perfecționează continuu propria activitate, fiind forța care asigură înlăturarea a tot ceea ce este vechi, perimat, promovarea cu îndrăzneală a noului în toate sectoarele, corespunzător noii etape de dezvoltare.

Înnoirea formelor și metodelor de activitate constituie condiția vitală ca sarcinile fundamentale din actualul cincinal privind dezvoltarea economică, modernizarea industriei și agriculturii, înfăptuirea noii revoluții tehnico-științifice și a noii revoluții agrare, înflorirea științei și culturii, îmbunătățirea activității tuturor organismelor sociale, ridicarea nivelului vieții materiale și spirituale a națiunii, desfășurarea unei adevărate revoluții în sfera conștiinței să fie înfăptuită armonios, unitar, consecvent, asigurîndu-se înaintarea fermă a patriei pe noi trepte de civilizație.

Exercitarea rolului conducător al partidului și creșterea acestui rol se cer înțelese la un nivel superior printr-o participare activă, eficientă a fiecărui comunist în domeniul său de activitate, pentru înfăptuirea programului partidului. Înfăptuirea măreţelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, a vastelor programe de dezvoltare economico-socială în cincinalul 1986—1990 și în perspectiva anilor 2.000 este strîns legată de ridicarea nivelului de pregătire politică, economică, profesională a tuturor oamenilor muncii, de acțiunea unită a întregului popor în jurul partidului, a conducerii sale. În același timp, urmîndu-i pe comuniști, toți fiii țării, uniți în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, să muncească cu dăruire pentru dezvoltarea și înflorirea țării.

65 DE ANI DE LA CREAREA UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Constituită acum 65 de ani, la Conferința generală a tineretului socialist, din 19—20 martie 1922, în contextul marilor evenimente ce au marcat istoria modernă a României — realizarea statului național unitar în 1918 și făurirea Partidului Comunist Român la 8 mai 1921 — organizația revoluționară de tineret a beneficiat de toate valențele marilor înfăptuiri ale poporului, ale cuceririlor clasei muncitoare.

În focarul marilor acțiuni revoluționare ale tineretului pentru apărarea intereselor sale, a drepturilor și libertăților democratice, a independenței și suveranității naționale a patriei s-au afirmat și și s-au manifestat plenar capacitățile organizatorice, talentul, spiritul de inițiativă, curajul și maturitatea militantului revoluționar Nicolae Ceaușescu, care pentru toate însușirile probate a primit din partea Partidului Comunist Român importante funcții de conducere în mișcarea tineretului.

In epoca marilor transformări economice și sociale ale țării, care au caracterizat făurirea bazelor economice ale socialismului, tineretul s-a aflat în primele rînduri ale muncii constructive.

Perioada de după Congresul al IX-lea al partidului a determinat și în rîndurile tineretului, ale organizațiilor sale revoluționare prefaceri fundamentale. În anii din urmă, ca și în trecut, cînd s-a aflat nemijlocit în fruntea tineretului, secretarul general al partidului, președintele Republicii, s-a ocupat îndeaproape de tînăra generație. La toate marile înfăptuiri din „Epoca Ceaușescu" tineretul a răspuns cu dăruire și entuziasm.

Datorită grijii părintești a Partidului Comunist Român, tînăra generație, organizată pe vîrste și locuri de muncă — Șoimii patriei, pionierii, utecișții, asociațiile studenților comuniști — se bucură astăzi de dragoste și prețuire din partea întregului popor. În prezent, mai mult ca oricînd în întreaga sa istorie, partidul își afirmă rolul de îndrumător al tinerei generații, pentru că, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu încă din 1944: „Tineretul este viitorul unui popor".

La a 65-a aniversare a creării organizației revoluționare a tineretului din România, tînăra generație își îndeplinește în mod exemplar datoria pe marele front al construirii societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul patriei, aflîndu-se în primele rînduri ale înfăptuirii hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului.

Consfătuire profesională cu instructorii organizatorici-sociali ai asociației

În zilele de 5—6.XII.1986 a avut loc la sediul Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R.S.R. o consfătuire cu instructorii organizatorici-sociali ai filialelor și grupelor.

Consfătuirea s-a desfășurat pe linie social-organizatorică, fiind condusă de prof. Viorel Crăciun, președinte al asociației, Al. Micu, secretar responsabil și Cornelia Mereuță, instructor social principal. Au fost invitați Constantin Olteanu, cercetător științific principal al I.E.M.R.C.M. și Teodor Lăpădatu, președintele Filialei București.

În prima zi a ședinței, au prezentat referate : Laurențiu Crișan (Cluj-Napoca), Veronica Dinu (Pitești), Ion Olaru (Iași), Ion Pleșa (Timișoara), Victoria Sava (Brașov), Elisabeta Selin (Galați), Elena Simion (Ploiești), Dorina Stanciu (Constanța), Igor Torjescu (București) și Francisc Vaida (Tg. Mureș).

Referatele s-au axat, în general, pe probleme de asistență socială și de întocmire a situațiilor statistice anuale.

În continuare, au urmat discuțiile pe marginea problemelor ridicate. Ele au scos în relief preocupările celor prezenți pentru rezolvarea tuturor cazurilor ce se ivesc în activitatea lor, de zi cu zi, sprijinul acordat în permanență de organele locale de partid și de stat, precum și aspectele dificile ale muncii de teren și ale încadrării absolvenților.

Referatele prezentate și discuțiile la acestea s-au dovedit a fi deosebit de utile, ele constituind un schimb de experiență și de opinii între instructorii sociali.

Constantin Olteanu, în intervenția sa, a subliniat necesitatea și importanța colaborării dintre asociație și I.E.M.R.C.M., în domeniul asistenței oftalmologice.

În numele instructorilor, Laurențiu Crișan de la Filiala Cluj-Napoca a mulțumit conducerii asociației pentru organizarea consfătuirii, utilă, sub toate aspectele, pentru toți cei prezenți.

În încheiere, au luat cuvîntul prof. V. Crăciun, președinte, Al. Micu, secretar responsabil, C. Mereuță și Muscă Al., care au apreciat munca depusă de instructorii sociali, în cadrul filialelor, solicitîndu-le totodată să facă eforturi și mai susținute în rezolvarea sarcinilor și cazurilor ce le sînt încredințate.

Nu putem să omitem, cu acest prilej, al consfătuirii, contribuția tovarășei Cornelia Mereuță la reușita acțiunii, ca urmare directă a modului eficace în care colaborează cu instructorii organizatorici-sociali ai filialei, prin îndrumări competente și deplasări la filiale, făcute cu regularitate.

Cunoașterea și aplicarea de către filialele asociației a actelor normative referitoare la cei fără vedere

VERONICA DINU
(Pitești)

Asociația nevăzătorilor din R.S. România este o organizație cu caracter social-cultural, avînd drept scop cuprinderea ca membri a deficienților de vedere, de pe întreg teritoriul țării.

Una din principalele sale sarcini este sprijinirea nevăzătorilor în vederea școlarizării, calificării și încadrării în muncă, a unei cît mai depline integrări în societate, în cadrul generos al politicii umanitare a partidului și statului nostru.

În activitatea curentă de la filiale și grupe, personalul retribuit al acestora și îndeosebi instructorul organizatoric-social trebuie să cunoască temeinic toate actele normative în vigoare, referitoare la nevăzători, precum și pe cele ale conducerii asociației.

Pentru aplicarea lor și rezolvarea problemelor sociale care se ridică, acest personal trebuie să colaboreze cu o serie de instituții și unități, solicitînd, la nevoie sprijinul organelor locale de partid și de stat.

În primul rînd, atît instructorul social, cît și ceilalți oameni ai muncii din cadrul filialei au datoria de a conlucra cu serviciile de oftalmologie, cu dispensarele comunale, cu școlile, cu direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, cu consiliile populare comunale, pentru depistarea deficienților viziuali, la o vîrstă cît mai fragedă, în scopul îndrumării lor către învățămîntul special elementar și profesional.

În același timp, trebuie să colaboreze cu centrele de orientare a minorilor și cu comisiile de expertiză, pentru orientarea profesională a handicapaților vizuali.

Cunoașterea de către oamenii muncii din cadrul filialei, de către instructorul organizatoric-social, căruia îi revin sarcini precise în acest sens, a criteriilor de admitere în școlile profesionale speciale de nevăzători are o deosebită importanță în îndrumarea corectă a acestora, întrucît există deseori cazuri de atrofii parțiale ale nervului optic sau chiar de degenerescență maculară, cînd acuitatea vizuală rămîne staționară.

În perioada școlarizării, conform Instrucțiunilor nr. 903/1983, privind acordarea ajutoarelor bănești, completate cu precizările referitoare la modul de întocmire a referatului de acordare a ajutoarelor bănești ocazionale, cei care urmează cursurile liceelor de masă sau ale școlilor populare de artă, precum și studen-

ții, și care împreună cu susținătorii lor legali nu depășesc plafonul de venituri de la pct 4, litera a, din „Regulamentul de acordare a ajutoarelor bănești" au dreptul la 100 lei lunar, plătibili la sfîrșitul fiecărui trimestru.

Filialele asociației acordă ajutoare bănești și membrilor ei, ale căror venituri nu depășesc plafonul prevăzut în regulamentul amintit, întocmindu-se formele prevăzute în asemenea situații.

Absolvenții nevăzători, precum și alți membri ai asociației, care nu au posibilitatea de cazare în localitățile unde lucrează sau sînt căsătoriți și au familiile în alte localități, pot fi cazați în dormitoarele comune ale filialei, fiind scutiți de plata contribuției de întreținere, timp de trei luni, de la data încadrării în muncă.

Primirea nevăzătorilor în dormitoarele comune se face pe baza aprobării date de conducerea filialei și a angajamentului de plată, semnat de solicitant. Ei vor suporta lunar o contribuție bănească, în raport de veniturile realizate:

— pînă la 1.500 lei venit lunar, vor plăti 150 lei; de la 1.501—2000, vor plăti 175; de la 2.001—2.500 vor plăti 200; peste 2.501 vor plăti 225 lei.

O altă serie de înlesniri, fixate prin acte normative se referă la retribuția celor fără vedere, încadrați în muncă. Astfel, retribuția lor este mai mare decît a personalului văzător de la locul de muncă cu 35% pentru cei încadrați în gradul I de invaliditate și cu 15% pentru cei din gradul II de invaliditate, conform articolului 197, din Legea nr. 57/1974, modificată prin Legea nr. 4/1978 privind retribuția după cantitatea și calitatea muncii.

Persoanele fără copii, încadrate în gradul I sau II de invaliditate sînt exceptate de la plata contribuției bănești, pe perioada cît durează invaliditatea, potrivit art. nr. 24 din Legea nr. 1/1977 privind impozitul pe fondul total de retribuție al unității socialiste.

H.C.M. nr. 1060/1986 prevede pentru cei încadrați în producție, pensionarii CASCOM sau de asigurări sociale, elevii din Școlile speciale și studenții, încadrați în gradul I de invaliditate, acordarea unor gratuități pe calea ferată dus-întors, precum și pe transportul urban, în comun. Foile de drum C.F.R. se eliberează de către direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale sau de CASCOM, în baza dosarului întocmit de filială, cu actele solicitate. Legitimațiile de călătorie sînt valabile șase ani și se eliberează la depunerea actelor necesare. Cele două bilete de călătorie se acordă anual, vizîndu-se și legitimația, ca urmare a cererii întocmite de filială, a adeverinței de om al muncii sau a cuponului de pensie.

Legitimațiile de călătorie pentru transportul în comun urban se vizează anual de către conducerea întreprinderii respective, în baza adresei și a tabelelului nominal, întocmite de filială și a actelor medicale.

H.C.M. nr. 2466/1969, care vine cu precizări în ceea ce privește gratuitatea călătoriei cu mijloacele de transport în comun urban, prevede acordarea celor două călătorii pe calea ferată, atît pentru invalizii și accidentații de război cu gradul I de invaliditate sau marii mutilați de război, cît și pentru însoțitorii acestora, atunci cînd călătoresc împreună cu cei pe care-i însoțesc.

O altă prevedere a legii care dovedește conținutul înalt umanitar al orînduirii noastre socialiste o constituie faptul că nevăzătorii pot ieși la pensie pentru limită de vîrstă, pentru munca depusă, bărbații la 50 de ani, la o vechime de 16 ani, iar femeile la 45 de ani, la o vechime în muncă de 10 ani (art. 89 din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială).

Prin Comunicarea Cancelariei Președintelui Republicii, nr. 2719/1982, s-a aprobat ca în continuare nevăzătorii să beneficieze de o reducere cu 50% pentru plata taxei de abonament la telefon.

Potrivit Decretului nr. 473/1977 privind gratuitatea taxelor de abonament la radio și televiziune pentru handicapații vizuali, confirmat de comunicarea amintită, cei fără vedere din gradele I și II de invaliditate beneficiază în continuare de scutirea taxelor aferente. Și în această situație, filiala întocmește adresă și tabel nominal pentru cei ce solicită scutirile respective și le înaintează Direcției Economice București, din cadrul Radioteleviziunii.

Cooperatorii nevăzători și pensionarii din cooperația meșteșugărească sînt sprijiniți în obținerea de bilete de tratament și odihnă în stațiuni balneare, beneficiind de o reducere de 25%, conform Deciziei UCECOM nr. 73/1987. De asemenea, pensionarii de asigurări sociale sînt ajutați prin direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale pentru procurarea biletelor de odihnă și tratament pe baza recomandării medicale, a cuponului de pensie și a cererii celui în cauză.

Potrivit Deciziei UCECOM nr. 437/1967 privind concediile de odihnă pentru cooperatorii și angajații nevăzători din cadrul cooperației meșteșugărești, cooperatorii nevăzători beneficiază de concedii de odihnă de minimum 18 zile lucrătoare, pentru minimum 5 ani vechime și de maximum 24 de zile lucrătoare, pentru o vechime în muncă de 14 ani.

Conform Decretului nr. 770/1966, anexa 1, capit. XVII, unele femei fără vedere pot solicita, la unitățile medicale competente, întreruperea sarcinii.

În baza articolelor 32 și 42 din Legea 1/1985 privind autoconducerea, autogestiunea economico-financiară și autofinanțarea unităților administrativ-teritoriale au fost făcute intervenții la consiliile populare, obținîndu-se, de la caz la caz, scutirea nevăzătorilor de la contribuția bănească și în muncă.

(continuare în pag. a 5-a)

CALITATE și DISCIPLINĂ la secția perii a cooperativei „Muncă și artă“ — Pitești

După cum se știe, în cooperativele de invalizi din țară își desfășoară activitatea, cu bune rezultate, numeroși nevăzători, la secțiile de perii și cartonaje.

Ne oprim de data aceasta la secția de perii a Coop. „Muncă și artă“, din Pitești, secție a cărei hală a fost reamenajată la sfîrșitul anului trecut.

Aici lucrează 14 nevăzători care, ca și colegii lor de la secția cartonaje, își aduc o contribuție însemnată la îndeplinirea sarcinilor de plan ale cooperativei.

În cadrul secției de perii, funcționează două compartimente distincte: modelaje și execuția propriu-zisă. Muncitorii nevăzători lucrează într-un singur schimb la execuția propriu-zisă, alcătuind un colectiv omogen, cu o activitate continuă, apreciată de conducerea cooperativei.

Ing. Gh. Lazăr, președintele cooperativei, ne precizează: „Activitatea nevăzătorilor are o pondere însemnată în îndeplinirea planului de muncă al unității. Ei își fac pe deplin datoria, realizînd produse de calitate, apreciate de beneficiari. Astfel, anul trecut, secția perii și-a îndeplinit planul în proporție de 112,6 la sută.

Conducerea cooperativei este preocupată de asigurarea permanentă a retribuției lunare, care deseori este depășită, precum și de aprovizionarea cu materia primă necesară și obținerea unor comenzi satisfăcătoare.

Ion Dragomir, organizatorul de grupă, Gh. Brenescu, care este și vicepreședinte al filialei și membru în Consiliul Central al asociației, Sofia Udrescu, Olimpia Breier, Elena Marin sau Cornel Robescu sînt cîteva nume, pe care le-am desprins dintre cei care alcătuiesc inimosul colectiv de la secția de perii.

„Sînt oameni corecți, care nu se abat de la disciplina muncii și răspund cu promptitudine la toate solicitările“, ne spune Ioana Ionescu, responsabila cu problemele sociale a cooperativei.

Membrii acestei secții împletesc cu succes activitatea productivă cu cea cultural-educativă și sportivă. Mulți dintre ei sînt pasionați cititori în braille sau ascultători ai cărților imprimate pe bandă magnetică. Alții sînt nelipsiți participanți la diferite concursuri culturale, organizate la nivelul filialei. Nu-i putem omite nici pe sportivi — jucătorii de popice — Sofia Udrescu, Gh. Brenescu, Olimpia Breier și Cornel Robescu, prima dintre ei obținînd în repetate rînduri locuri fruntașe în diferite competiții.

Colectivul acestei secții întîmpină totuși unele greutăți în procesul de producție, determinat de lipsa unei depline corelări a activității celor două compartimente, cei de la modelaje frînînd uneori lucrul colegilor lor de la execuția propriu-zisă.

Tovarășa Ioana Ionescu însă, care ne-a însoțit în vizita prin secție, ne-a asigurat că se vor lua măsuri ca acest neajuns să fie înlăturat cît mai curînd posibil promisiune pe care, alături de cei direct interesați, o așteptăm să se concretizeze.

Prin reamenajarea secției de perii, s-a creat un spațiu suplimentar și un microclimat corespunzător, cu temperatură constantă, asigurîndu-se astfel condiții optime de lucru.

Iată cum, datorită politicii umanitare a partidului și statului nostru, această categorie de handicapați are posibilitatea să se integreze cît mai deplin în viața socială, aducîndu-și contribuția, alături de ceilalți oameni ai muncii, la dezvoltarea societății noastre socialiste.

Ana LEVÎRDĂ

Muncitoare fără vedere, în activitate, la secția de perii a Coop. „Muncă și artă“ — Pitești.

Cunoașterea și aplicarea actelor normative

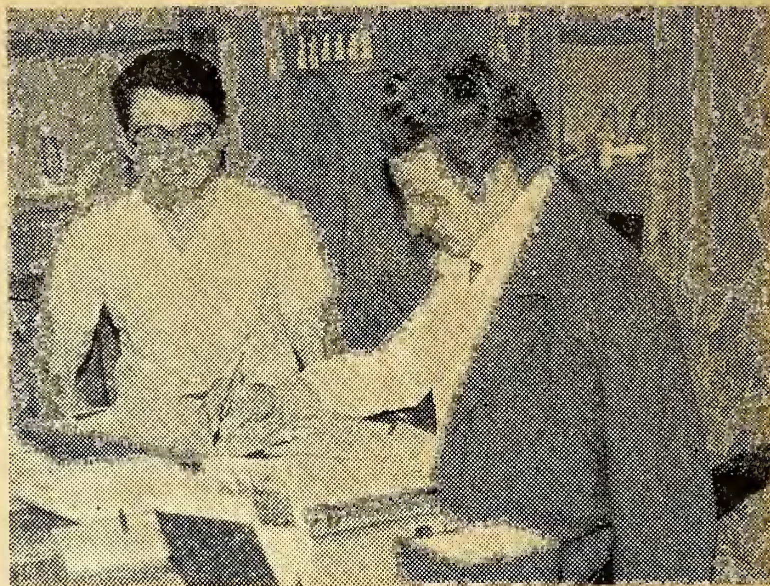
(urmare din pag. a 4-a)

Nu ne-am propus să enumerăm toate facilitățile create pentru cei fără vedere, în anii socialismului, întrucît ele sînt numeroase și se reflectă fericit, în viața și activitatea lor profesională.

În ceea ce privește rolul filialelor asociației, al instructorilor sociali în aplicarea actelor normative existente, în sprijinirea celor fără vedere, el este considerabil. Nu exagerăm dacă afirmăm că fiecare problemă implică personalul existent, solicitîndu-i competență, promptitudine și perseverență.

Desigur, rolul filialelor asociației și al instructorilor respectivi nu se limitează numai la cele menționate. În viața de toate zilele, apar nenumărate probleme care nu figurează în nici un act normativ. Toate însă trebuie rezolvate în spirit umanitar și cetățenesc, în spiritul eticii și echității socialiste.

Un tînăr masor, de pe acum apreciat

Masorul Fodor (în stînga), în cabinetul maiorului dr. Nicolae Pavelescu, șeful secției.

Lui Constantin Fodor, absolvent în 1983 al Centrului școlar nr. 1 — București i-a surîs desigur și șansa, fiind repartizat la Spitalul Militar Central din Capitală. Dar această șansă n-a fost o întîmplare, tînărul masor dovedind de la început calități cu care s-a remarcat la locul său de muncă, într-o unitate de prestigiu.

Născut într-o familie numeroasă, în comuna Tîrzia, județul Neamț, a urmat Școala generală de nevăzători din Tg. Frumos, apoi liceul sanitar din cadrul Centrului școlar nr. 1, unde s-a remarcat la învățătură, fiind premiant în mai mulți ani și de asemenea, ca șahist, obținînd rezultate foarte bune, la competițiile interșcolare și la cele ale Asociației nevăzătorilor din R.S. România.

La spitalul amintit, a fost primul angajat ca masor al secției de balneofizioterapie și recuperare medicală, secție înființată în 1981 cu cabinet de masaj, de electroterapie (de joasă, medie și înaltă frecvență), de fototerapie, parafină și kinetoterapie (două săli, cu doi profesori), sală de gimnastică, toate dotate cu aparatură foarte modernă.

Au trecut mai bine de trei ani de atunci. În registrul cu evidența tratamentelor făcute de el erau menționați, la jumătatea lui ianuarie, 720 de pacienți. Un rulaj mare, care nu impietează însă asupra calității tratamentului, cum se întîmplă în unele unități din stațiuni, cu frecvență mare de pacienți.

Cabinetul de masaj, unde deocamdată lucrează numai el, este spațios și beneficiază de un aparat deosebit de vibromasaj. Tratamentele se fac nu numai cu talc, ci și cu unguente adecvate. Pacienții sînt cadre militare (de la soldați, la cadre superioare) și familiile acestora. Avînd în vedere tipul de spital, tratamentele impun o ținută aparte și o atitudine profesională corespunzătoare. De altfel, masorul participă la raportul de gardă, unde se analizează cazurile tratate și evoluția afecțiunilor pentru care sînt internați pacienții.

Aminteam de calitățile care l-au făcut pe Fodor să fie apreciat de cei cu care vine în contact: o percepere imediată a cazurilor ce urmează a fi tratate, ținută corectă, politicoasă, atrăgătoare și un stil propriu, familiar de a-și apropia pacienții.

Se-nțelege, atît în Capitală, cît și în țară lucrează numeroși alți masori nevăzători, cu experiență mai îndelungată decît a lui Fodor, fiind apreciați în unitățile unde își desfășoară activitatea.

Noi relevăm aici însă, de această dată, un exemplu de integrare socioprofesională a unui tînăr de 25 de ani, care s-a afirmat deja profesional, într-un spital ca cel în care lucrează, contribuind prin aceasta la creșterea renumelui de care se bucură colegii săi cu deficiențe de vedere.

În același timp, el s-a integrat deplin în colectivul din care face parte, urmînd îndeaproape indicațiile șefului secției, maior dr. Nicolae Pavelescu și ale cpt dr. Adrian Cucu, medic principal.

De asemenea, el s-a făcut cunoscut și prin pasiunea sa pentru șah, pasiune pe care ne-o indică și tabla demonstrativă, agățată pe un perete al cabinetului și revista de șah, de pe masă.

Pînă la terminarea școlii, Costel Fodor a participat la toate campionatele organizate de asociație, obținînd rezultate foarte bune în fazele de zonă și în cele finale.

În 1978 a jucat în ambele partide ale întîlnirii de șah dintre reprezentativele asociației noastre și a celei din R.S.F. Iugoslavia, la Saraievo și respectiv la Poiana Brașov.

În anii din urmă, a jucat în cadrul echipei de șah a Direcției medicale a armatei, luînd parte la activitatea de club, cu deosebire la acțiunile prilejuite de Ziua armatei, 23 August ș.a., nemaidispunînd de timp pentru finala pe țară a asociației.

Constantin Fodor este un tînăr masor, de pe acum apreciat. Ne-o confirmă și șeful secției, maior dr. Nicolae Pavelescu:

„Într-adevăr, masorul Fodor s-a afirmat încă de la începutul activității sale în secția noastră, printr-o pregătire și o personalitate profesională deosebite. În cadrul actului medical complex de recuperare neuromotorie, activitatea desfășurată de el reprezintă o verigă indispensabilă și eficientă. Calitățile sale profesionale sînt dublate de pasiune, conștiinciozitate și o comportare deontologică exemplară".

Fl. OPRESCU

CU PROFESORUL PAUL COCHET DESPRE PĂSĂRILE EXOTICE DE APARTAMENT

interviu realizat de
prof. N. IONESCU

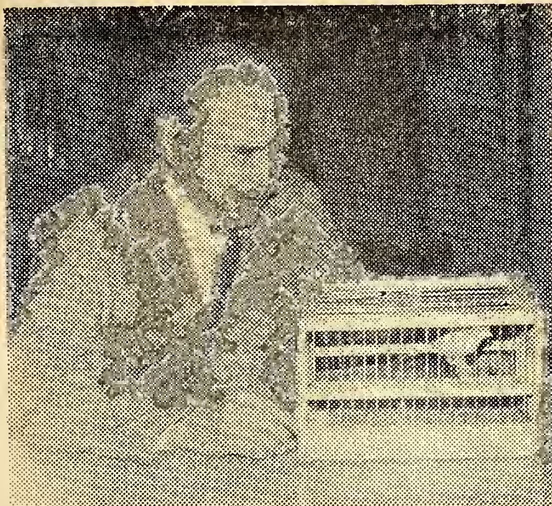
Consider ca utile cîteva date despre interlocutorul nostru. S-a născut în București, la 4 octombrie 1937. După terminarea liceului a urmat Facultatea de litere din București, pe care a absolvit-o în 1961. A fost un student eminent, ocupînd locul șapte pe țară, în acel an. A fost repartizat ca profesor de limba și literatura română la Grupul școlar special nr. 1 — București, unde funcționează și astăzi. În 1977 a obținut gradul 1 de învățămînt.

Încă din timpul facultății s-a remarcat, publicînd la „Luceafărul". În 1963 a obținut premiul 1 în cadrul unui concurs de poezie, la cenaclul „Nicolae Labiș" al Uniunii Scriitorilor, condus de Eugen Barbu. La revista „Viață nouă" a început să colaboreze imediat după apariția acesteia, în 1954, de la al doilea număr.

De atunci și pînă astăzi a publicat în permanență poezii, reportaje și îndeosebi critică literară, facilitînd debutul multor talente în paginile revistei.

Face parte din colegiul de redacție (din 1958), din consiliul de conducere (din 1974) și din comisia Concursului de proză și poezie al asociației.

Exigentul nostru colaborator, semnatar al cronicilor „Spini și trandafiri" este și un pasionat crescător de păsări cîntătoare. Despre succesele pe care le-a obținut în acest domeniu, noi am mai publicat unele știri. Nu însă și un material detaliat. O facem acum, cu convingerea că vom trezi interesul cititorilor.

N.I. — Cum s-a născut la dv., tovarășe profesor, această pasiune, ajungînd să aveți o crescătorie ?

P.C. — Auzisem demult vorbindu-se despre canari, dar nu-i ascultasem cîntînd. Într-o zi, prin 1968, fratele meu m-a rugat să-i procur un canar pe care intenționa să-l dăruiască soției. La rîndul meu, am apelat la colega mea, Gherghina Chiriac, care cunoștea un crescător. Așa am pășit întîia oară într-o încăpere nu prea mare, cn zeci de colivii împodobite cu ghirlanda multisonoră a unor triluri fermecătoare. Apoi, mi-am cumpărat și eu un canar, și încă unul, apoi s-a născut dorința de a avea pui, de a le modela cîntecul, încît prin 1970 dețineam o crescătorie de cca 35 de păsări, iar astăzi, de cca 200 exemplare, în două încăperi, special amenajate.

N.I. — Cine se ocupă de procurarea hranei, de îngrijirea lor și de confecționarea cuștilor ?

P.C. — Singur mă ocup, fiind de părere că o a doua mînă, oricît de experimentată ar fi, poate produce încurcături. Cît despre colivii, boxe de maternitate și voliere, toate le confecționez tot singur, ceea ce m-a obligat să-mi fac un mic atelier de tîmplărie și mecanică.

N.I. — Cum puteți, ca nevăzător, să creșteți astfel de păsări ?

P.C. — Este o întrebare de esență... Eu însumi am ezitat la un moment dat, pentru că la început fusesem ajutat de o persoană cu vedere normală. Unele lucruri le-am descoperit singur, pentru altele m-am edificat făcînd o vizită pasionatului Vasile Turcea, la Bacău, vizită pe care o consider și azi o adevărată reciclare. În general, între crescător și pasăre trebuie creată o adevărată prietenie. Pe această linie trebuie să se orienteze crescătorul fără vedere și să lucreze numai cu exemplare de bună calitate, care acceptă comuniunea om—pasăre.

N.I. — Sperați într-un eventual succes în modelarea cîntului unora dintre aceste păsări ?

P.C. — Pe plan mondial se depun eforturi și pentru obținerea unor canari cu cîntec de privighetoare. Chiar dacă obținerea acestuia prezintă dificultăți, pot spune că le-am depășit. Problema este menținerea noului cîntec și transmiterea lui, ereditar.

N.I. — Creșteți canari numai pentru dumneavoastră ?

P.C. — Dacă priviți sub geamul de pe masă, puteți vedea diplomele de participare la concursurile organizate de Asociația „Exotica", filiala București, în cadrul expozițiilor anuale. Evident, premiile de argint obținute în 1983 și în 1984 se referă la culoarea citron. În crescătoria mea, veți mai putea observa și alte exemplare frumoase, pe o paletă destul de largă de culori oranj, alb, galben, albastru, verde, isabel, argintiu, opal etc.

Numai printr-o producție mai mare de pui poți selecționa culoarea și cîntecul dorit. Astfel inevitabil, majoritatea păsărilor le formez pentru bucuria celor care le iubesc și le doresc în apartamentele lor. Cred că cel mai bine se relevă ideea că nu numai pentru mine cresc aceste păsări, în momentul în care ofer unui pasionat un exemplar „păstrat", așa-zis, numai pentru mine. Aș mai putea adăuga faptul că majoritatea păsărilor din crescătorie sînt tinere, nedepășind vîrsta de doi ani, ceea ce înseamnă că treptat canarii trec de la mine, către casele oamenilor.

N.I. — Sînteți cadru didactic, literat și colaborator al revistei „Viață nouă" din ale cărei organe de conducere faceți parte. Vă mai rămîne timp și pentru această pasiune ?

P.C. — Problema timpului este o falsă problemă. Oricîte preocupări am avea, trebuie să recunoaștem că întotdeauna ne rămîne timp nefolosit sau prost folosit. Cît despre canari, cît despre orice viețuitoare crescută de om, condiția este să te trezești dimineața înaintea lor. Răspunsul se referă desigur, strict la mine și crescătoria mea.

(continuare în pag. a 23-a)

8 MARTIE – ZIUA FEMEII

GHIOCEL

Flori, cîntece și statui
Femeilor dragi,
Sărbătorite în martie !
Darurile lor pentru noi
Sînt mult mai multe :
O floare, un braț de flori,
O lume de flori
Sînt daruri puține.
Femeile sînt primăveri,
Sînt limpezi izvoare,
Sînt universuri de lumini.
Versul meu e pitic,
E sfios și sincer
Ca un ghiocel.

V. ADAMESCU

MÎNGÎIE-MI PĂRUL

Mîngîie-mi părul, ca pe-un talisman,
Primesc această mică bucurie,
Printrînsa greul vieții se subție,
Pierzîndu-se ca vîntul într-un lan.

Mîngîie-mi părul, inima-mi se frînge,
Cînd mîna-ți dragă curge mai departe,
Pe obrazu-mi neted ca un semn de carte
Și-mi bate-n piept, cu pumnii mici de sînge.

Mîngîie-mi părul, după ani de zile,
Mă regăsesc copil și nu mă știu,
Cu versurile-mi ca niște cămile,
Bătînd al existenței larg pustiu.

Mîngîie-mi părul, visuri îmbătate
De tot înaltul zilei care vine,
Atunci cînd lumea este-o frunză, poate,
Aș vrea s-o duci la buze pentru mine.

MANDA MAYER

MAMEI

Trupul tău adînc mă doare,
cînd supus de munci, de vreme,
e-un răboj cu zeci de-nsemne
ce se lasă, de citit,
tot mai greu, tot mai ferit,
Dar tu taci și cînd el geme.

Glasul tău mi-e numai jale !
cînd se luptă și se frînge,
sfîșiindu-li-se-n sînge
de mi-i bine, de mi-i rău,
apă, foc pe rugul tău ...
Suflete, de n-ai mai plînge ...
Mamă, rogu-te
Ia-mă greu de lanț, în glezne,
nu cumva să-ți fie lesne,
să te-nalți de pe poteci,
către liniști goale, ... reci !

IOANA FERTU
Craiova

BUNICA MEA

Bunica mea avea ochii verzi,
Dar niciodată
Nu-i reușea tentativa de a fi iarbă.

Era înaltă și subțire bunica,
Dar niciodată
Nu-i reușea tentativa de a fi copac.

Și vorbea rar
Bunica :
Propoziții principale
Se topeau
În albastre creuzete
Pînă cînd bunica
S-a zidit
Cu mortar de iarbă și de veșnicie
În poezia noastră cea de toate zilele.

ANA HOMPOT

Gînduri de martie

Cînd primăvara pare că vine dintr-o carte
Și împletesc copiii șnururi albe-roșii,
În noi zăpezi ce se topesc în marte,
Își spală fața bucuroși strămoșii.

Se umple iarăși de nădejdi și soare,
Casa și sufletul căutător de pace,
Se-ntorc pe-același drum zorite călătoare,
Bătut de vînt, zeul în grîne tace.

Răbdare nu mai au semințele-n pătule,
Bolborosesc iar sevele în trunchiuri,
Un dor de-a se-nmulți străbate prin celule
Doar stoluri de cocori măsoară-aceleași
unghiuri.

Tata, urcat în măr pe vechea scară,
Spune, tăind un ram lovit de vînt :
„Eu cred că totuși într-o primăvară,
A apărut viața pe pămînt !"

VALER MUREȘAN

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

UN AUTOGRAF PENTRU CITITORII REVISTEI „VIAȚĂ NOUĂ"

„Cele mai bune gînduri pentru prietenii mei, care curajoși și plini de dragoste de viață știu să vadă lumea pe dinlăuntru, reușind să prindă conturul intim al lucrurilor. Plini de sensibilitate și profunzi în simțire, ei trăiesc cu maximum de intensitate și sufletul lor vibrează cu genorizitate la tot ce e frumos.

Celor care scriu, le recomand să scrie așa cum sînt ei, avînd grijă să fie cît mai exacți în redarea tumultului sufletesc.

Le strîng mîna cu căldură și le urez mult succes".

Marin Sorescu. Slănic Moldova — august 1986.

N.r. Transmis prin Viorel Grațian

★

ALBA IULIA. La 27 septembrie 1986, la clubul filialei s-a organizat, într-un cadru festiv, o acțiune dedicată împlinirii a 600 de ani le la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mircea cel Mare.

Despre importanța domniei marelui voievod, ne-a vorbit muzeograful Toma Gorunea, de la Muzeul județean din localitate.

În continuare, brigada artistică a filialei a prezentat un frumos spectacol, urmat de o reuniune tovărășească.

Viorel ȘERBAN

★

BACĂU. În zilele de 19—21 septembrie 1986, filiala noastră a organizat Campionatul republican de atletism. Competiția s-a desfășurat pe stadionul „23 August", din localitate. Au participat sportivi, reprezentanți ai tuturor filialelor din țară.

Pentru membrii Filialei Bacău, rămîne de neuitat seara zilei de 20 septembrie cînd la sediul nostru, s-a organizat o frumoasă întîlnire cu toți sportivii. Cu acest prilej, formația artistică a filialei a prezentat un frumos spectacol.

Sperăm că am reușit să fim gazde, pe măsura tradiției moldovenești.

Ionel MĂRIUȚ
muncitor — Coop. „Sporul"

● Deși ultima duminică din septembrie nu a avut strălucirea altor zile, clubul nevăzătorilor din Bacău a devenit, pentru cîteva ore neîncăpător.

Peste o sută de membri au venit să audieze expunerea făcută de prof. Gh. Sava, de la complexul muzeografic din localitate. Prin cele relatate, ne-a purtat într-o frumoasă călătorie imaginară, de-a lungul „continentului negru". Expunerea a prefațat concursul „Pe meridianele lumii" — faza pe filială.

Vasile JUDELE,
muncitor — Coop. „Sporul"

● În toamna trecută, filiala a organizat o excursie pe traseul Piatra Neamț — Văratec — Agapia — Tg. Neamț — Hanul Ancuței. Cei aproape 50 de participanți la această acțiune s-au întîlnit, la Casa de cultură din Tg. Neamț, cu un numeros public în cadrul unui concurs avînd genericul „Pe urmele Veronicăi Micle". Juriul a fost compus din: Ion Dominte, președinte, Ioan Horătău, vicepreședinte, prof. Maria Bidiuță, director al Casei de cultură din Tg. Neamț, prof. Domnica Fîcă și prof. Cornelia Mingiuc, președinte al Consiliului orășenesc al pionierilor. Cele mai bune răspunsuri au fost date de Mihai Harip (Roman), Florea Cristian (Piatra Neamț) și Ion Mușat (Bacău).

Mai departe, la Hanul Ancuței, formația artistică a filialei a prezentat un scurt program de muzică populară românească, cei aflați la acea oră la han aplaudîndu-i cu căldură pe interpreții băcăuani. A fost o acțiune frumoasă, interesantă, de neuitat.

E. BĂRTOI

★

SATU MARE. Grupa nevăzătorilor din localitate numără 465 de membri activi și pensionari, fiind coordonată de un instructor cu numai jumătate de normă, fapt ce îngreuiază deseori organizarea unor acțiuni cultural-sportive.

Dată fiind această situație, masorii au luat inițiativa și au organizat la 19 octombrie 1986, sub conducerea Martei și a lui Imre Papp, precum și a responsabilului cultural, Dicsi György, o acțiune consacrată „Zilei internaționale a bastonului alb". Despre importanța acestui semn distinctiv al celor fără vedere a vorbit Dicsi György. Echipele de șah au fost alcătuite din cîte șase sportivi. Rezultatul fiind 3—3, învingătorii au fost deciși prin tragere la sorți.

Desfășurarea concursului și arbitrajul au fost asigurate de prof. Ionel Păcurariu, de la C.C.S. — Satu Mare. Cîștigătorii au primit o cupă de cristal. Ea a fost înmînată de maiorul Dumitru Popan, de la inspectoratul general al miliției din Satu Mare.

După concursul de șah a avut loc un alt concurs, pe teme de circulație pietonală și auto. Au participat șase nevăzători de la Coop. „Unirea" și doi masori.

Din juriu au făcut parte: V. Buciuman, președintele Filialei Baia Mare, Balint Gavril, vicepreședinte, C. Popescu, revizor contabil la Consiliul Central al asociației, Maria Conea, instructor cultural, Tiberiu Boroș, instructor, ca secretar și maiorul D. Popan, ca președinte.

Cele bai bune răspunsuri au fost date de Viorel Moldovan, masor, Ivan Guiaș și Ștefan Timar, cooperatori.

Președintele juriului, maiorul D. Popan a înmînat cîștigătorilor premii în cadouri și cîte un baston alb.

A urmat o reuninune tovărășească, la care a luat cuvîntul V. Buciuman.

Grupa Satu Mare

★

BAIA MARE. La clubul filialei, muzeologul Gabriel Banciu ne-a prezentat o expunere cu tema „Franz Liszt — pianist, compozitor, critic muzical și pedagog". Expunerea a fost însoțită de exemplificări auditive și urmată de discuții.

Duminica culturală s-a încheiat cu o frumoasă reuniune tovărășească.

★

● Pentru îmbunătățirea calității produselor și pentru crearea unor condiții de muncă mai bune, de curînd s-a dat in folosință un nou spațiu de producție pentru secția de cartonaj de la Coop. „Sighetcana" din Sighetul Marmației, constînd dintr-o hală de lucru, sală de mese, grup social propriu.

Tovarășul Aurelian Nistor, președintele cooperativei a precizat că se vor lua măsuri pentru construirea a două șoproane, în scopul depozitării materialelor și a produselor finite.

Conducerea cooperativei și a U.J.C.M. — Maramureș a făcut totul pentru a asigura nevăzătorilor cele mai bune condiții de muncă.

Astfel și produsele confecționate de nevăzători pot deveni competitive la export.

Vasile BUCIUMAN

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

● La 2 octombrie 1986 s-au împlinit 75 de ani de la nașterea poetului M.R. Paraschivescu, autorul „Cîntecelor țigănești". Cu acest prilej grupa de masori nevăzători de la Spitalul județean din Baia Mare a sărbătorit această aniversare, prin concursul trimestrial intitulat „Din lirica lui M.R. Paraschivescu". Examinator a fost Maria Concea, instructor cultural.

Surpriza concursului a constituit-o prezența, în mijlocul participanților a tovarășei Sofica Zdrinca, instructor principal cultural, care a umplut de bucurie inimile celor ce în decursul anilor au reprezentat filiala, la concursurile republicane.

Juriul a fost format din : dr. Rodica Dragomir, șefa secției de balneofizioterapie, Sofica Zdriuca, Cornelia Bartolomeu, asistentă șefă și Vasile Buciuman, președintele filialei.

Pe primele trei locuri s-au clasat în ordine : Viorel Maxim, Grigore Nechifor și Vasile Les.

În încheiere, doi reprezentanți din formația de teatru a spitalului, care au ocupat locul II pe țară la Festivalul național „Cîntarea României" au recitat versuri din creația poetului sărbătorit, iar dintre concurenți, Grigore Nechifor, în cinstea Anului Internațional al Păcii.

Grigore NECHIFOR

★

BOTOȘANI. Mă numesc Cristian Gheran. Am 19 ani, sînt absolvent al Centrului școlar nr. 1 — București, membru al Filialei Botoșani și lucrez la Coop. „Unirea" din Suceava.

Doresc ca prin intermediul revistei „Viață nouă" să-mi exprim recunoștința față de cei ce mi-au îndreptat pașii spre școală, să-mi însușesc o meserie și m-au ajutat să mă încadrez în muncă.

Dacă astăzi sînt muncitor și realizez o retribuție bună, din care pot să trăiesc și să-mi ajut și familia (deoarece provin dintr-o familie cu șase copii), aceasta se datorește mai întîi grijii partidului și statului nostru pentru toți fiii acestei țări și, desigur și pentru noi, cei handicapați.

Gîndurile mele de recunoștință se îndreaptă și spre conducerea Asociației nevăzătorilor, a Filialei Botoșani și a instructorului grupei noastre. Le mulțumesc și le adresez sincere urări de sănătate și putere de muncă.

★

● Datorită grijii deosebite a conducerii Coop. „Munca invalizilor" din Rădăuți și a șefului de secție Mihai Dumitrescu, de la perii, mături, bidinele, nevăzătorii noștri au avut asigurată materia primă, astfel că în perioada 01.I—30.XI.1986 au avut la producția-marfă un plan de 2.540.000 lei și au realizat 4.220.000 lei, depășind cu mult retribuțiile tarifare. De asemenea, s-au făcut economii la materia primă și la diverse materiale auxiliare. Produsele executate au fost de bună calitate, fiind livrate beneficiarilor la termenele stabilite. La aceste frumoase realizări și-au adus contribuția : Vasile Camilar, Dumitru Coșman, Ioan Moldovan, Olga Odinski, Ion Dănilă, Ștefania Kelsch ș. a.

Oswald KELSCH

★

● Cu prilejul aniversării a 600 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mircea cel Mare, la grupa de nevăzători din Rădăuți a avut loc la 13 noiembrie 1986 o conferință, ținută de prof. Brîndușa Paulenco, de la Liceul „Eudoxiu Hurmuzachi", urmată de un concurs intitulat „Figura lui Mircea cel Mare în istoria poporului român".

Pe primele trei locuri s-au clasat : Mihai Costea, Ioan Dănilă și Maria Costea. Ei au fost răsplătiți cu premii în obiecte.

Mihai COSTEA

★

● Nevăzătorii grupei din Suceava s-au întîlnit la club, cu ocazia organizării unor activități cultural-sportive, consacrate păcii și dezarmării. Au participat și membri ai Filialei Botoșani, împreună cu conducerea acesteia.

După terminarea concursului „Trecute vieți de doamne și domnițe" (cîștigat de Gh. Lupu, Ioan Grămadă și Felicia Popa) și a celui de șah (cîștigat de Gh. Baran), cei prezenți și-au exprimat deplina adeziune față de noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, prin care țara noastră își reduce efectivele, armamentele și cheltuielile militare cu 5 la sută.

Au luat cuvîntul : N. Bunduc, președintele filialei, Adrian Paiu, muncitor și Ioan Doltu, instructor social-cultural.

Romică IOSUB

★

● Cu prilejul împlinirii a 600 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mircea cel Mare, la clubul filialei a avut loc o acțiune omagială.

În prima parte, prof. Gh. Median, de la Muzeul județean a evocat figura marelui domnitor, al doilea întemeietor al țării, care a extins granițele la hotarele sale naturale și și-a consacrat întreaga viață luptei cu turcii, reușind să învingă pe Baiazid, în 1390 și apoi, în 1394, în celebra bătălie de la Rovine.

În a doua parte a acțiunii a avut loc un concurs literar intitulat „Artă, cultură și tradiții la Botoșani", care a prezentat un mare interes. Pe primele locuri s-au clasat, în ordine : Constantin Alexandru și Vasile Surugiu.

Constantin SURUGIU

★

● La 1 decembrie 1986, la locul de muncă al nevăzătorilor de la grupa Rădăuți, Rodica Hurjui de la Biblioteca orășenească a ținut o conferință despre făurirea statului național unitar român.

Ioan SAMSON

★

● Cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la nașterea lui George Coșbuc, la sediul filialei s-a organizat un medalion literar susținut de profesoara Marta Ceucă, de la Biblioteca municipală din localitate.

Luminița HRIȚCU

★

BRAȘOV. Formația „Select Grup" a Filialei Brașov a prezentat la Făgăraș, pentru membrii grupei din localitate, un spectacol artistic. Acesta s-a bucurat de un real succes, prilejuind totodată și un schimb de opinii referitoare la viața nevăzătorilor din Brașov și Făgăraș.

Momente de satisfacție au trăit membrii formației (Gh. Oșorhean, Gh. Schuller, Petronela Roșca, Domokos Simo, Letiția și Victor Jitea), pentru care spectacolul a constituit o nouă confruntare cu publicul.

Adriana CAJVAN — instr. cult.

● La 5 octombrie 1986, la clubul nevăzătorilor din Brașov, s-a organizat un simpozion dedicat Anului Internațional al Păcii, în cadrul căruia Adriana Cajvan, instructor cultural a susținut o conferință pe această temă.

În aceeași zi, formația „Select Grup", a aniversat 10 ani le la înființare, prezentînd un spectacol cu cele mai frumoase melodii cîntate de-a lungul anilor.

Ambele acțiuni s-au bucurat de o largă audiență, fiind urmate de o reuniune tovărășească.

Anișoara MOLOCEA

★

● În zilele de 20—21 septembrie 1986, la Brașov, s-a desfășurat faza zonală a Campionatului republican de șah pe echipe, rezervat nevăzătorilor, la care au participat filialele Brașov, București, Craiova și Pitești.

În final, clasamentul a fost următorul : București — locul I, Pitești — locul II, Brașov — locul III.

Petrica ROTARU

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

● În cadrul complexului din str. N.D. Cocea nr. 12 a avut loc la 30 octombrie 1986, adunarea generală a oamenilor muncii din Coop. „Progresul" — Brașov. Din darea de seamă prezentată de ing. Mirela Balasz, președinte, a reieșit că nevăzătorii au reușit să se achite de sarcinile ce le-au revenit în 1986. Atît planul de producție, cît și restul indicatorilor au fost depășiți, într-un procent mic însă, întrucît au fost și sînt mari dificultăți în aprovizionarea atelierelor cu materiale și materii prime, piese de schimb și utilaje de înaltă productivitate. Spațiile de producție fiind insuficiente și improprii, s-a scos în evidență necesitatea urgentării noii investiții pentru construirea unui nou complex de ateliere. Oamenii muncii au luat cuvîntul la adunare și au reliefat problemele cu care se confruntă în producție, angajîndu-se în același timp să facă tot ce le stă în putință, ca și în viitor să se achite de sarcinile ce le revin.

Cifrele de plan repartizate pe 1987 fiind mobilizatoare, le vom realiza, cu condiția ca aprovizionarea să-și aducă un aport mai substanțial. O dată cu realizarea noii investiții se vor rezolva, alături de problemele de producție și cele social-cultural-sportive.

Felicia RĂDUCANU

★

BUCUREȘTI. La Coop. „Metalica" a avut loc concursul trimestrial „Pe plaiurile țării". Cîștigătorii au fost, în ordine: Nicolae Șerban, Cristache Ulcă și Mihai Șerban. Au asistat ca spectatori, colegii de muncă de la celelalte secții ale unității.

★

Recent, filiala a organizat la Coop. „Munca" un concurs fulger, pe teme de cultură generală. Au participat muncitori cooperatori de la această unitate, din rîndul celor dornici să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe generale. Cei mai buni au fost Ion Mereu (I), Viorica Toma (II) și Petre Ionescu (III). Ca unul căruia Viorica Toma i-a fost colegă de clasă și în orchestra școlii, iar mai tîrziu în cea a filialei, îi doresc succes în continuare.

La ambele concursuri s-au acordat cîștigătorilor premii în obiecte.

★

● Formația artistică a filialei a prezentat la Amara, un apreciat spectacol, confirmînd frumoasa sa evoluție din anul care a trecut.

★

● Șahiștii și popicarii filialei au avut o întîlnire amicală la Sighișoara cu omologii lor, de la Tg. Mureș. La șah rezultatul a fost de egalitate, iar la popice au cîștigat gazdele, care au creat condiții excelente pentru desfășurarea competiției.

Ioan DRĂGANA

★

CONSTANȚA. În luna octombrie 1986, cu ocazia „Zilei bastonului alb", la clubul filialei s-a organizat o seară cultural-educativă, la care a participat lt. major I. Barbu, de la miliția municipală Constanța. El a vorbit celor prezenți despre necesitatea respectării regulilor de circulație și statistica accidentelor din județul nostru. Invitatul a solicitat ca nevăzătorii să poarte bastonul alb și dacă s-ar putea, acesta să fie prevăzut cu fișii de hîrtie reflectorizantă.

După dialogul dintre reprezentantul miliției circulației și nevăzători, s-a desfășurat un concurs fulger sub genericul „Sînteți un bun pieton?". Cele mai multe răspunsuri exacte au fost date de Eftimie Gigică, Marin Timischi, Ion Dincă și Ștefan Clement.

Ca de obicei, acțiunea s-a încheiat cu muzică și dans. Despre această acțiune, ziarul județean „Dobrogea nouă", din 15 octombrie 1986 a publicat un articol intitulat „Ziua internațională a bostonului alb".

Cu această ocazie, vitrina filialei a fost amenajată cu fotomontaje, avînd ca temă bastonul alb, folosit de nevăzători în deplasările lor.

Aurelia PISICĂ

★

● În decembrie 1986, filiala a organizat o acțiune consacrată Anului Internațiohal al Păcii și Referendumului le 23 noiembrie 1986.

În cadrul acestei acțiuni, membrii filialei prezenți la club au ascultat o conferință intitulată „Contribuții importante la cauza dezarmării, securității și păcii în lume ale României socialiste, ale președintelui Nicolae Ceaușescu". În continuare, a fost prezentat un montaj de versuri „Apel de pace". Au recitat nevăzători din cadrul filialei.

Concursul trimestrial desfășurat cu această ocazie s-a intitulat „Pace pentru planeta Pămînt". Cele mai multe răspunsuri exacte au fost date de: Ion Păduraru, Ștefan Clement și Nicolae Drăgulin. Materialul bibliografic a fost extras din cartea „Despre pace și război în era nucleară". Vitrina clubului a fost amenajată în mod festiv, cu aspecte din munca și viața nevăzătorilor, sub genericul „Anul Internațional al Păcii".

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

Eugen CASIAN

★

● Cu ocazia împlinirii a 600 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Mircea cel Mare, la clubul filialei s-a organizat o seară cultural-educativă. Despre acest eveniment a vorbit Constantin Butoi, lector în cadrul cabinetului de partid. După expunere, au urmat discuții.

În continuare, Ion Păduraru, vicepreședinte al filialei noastre a adus la cunoștința celor prezenți felul în care și-a petrecut, împreună cu soția, concediul de odihnă în R.P. Polonă.

Astfel, nevăzătorii prezenți au aflat lucruri interesante din istoria și geografia Poloniei, despre viața și activitatea nevăzătorilor polonezi.

Nicolae RADU

★

● La sfîrșitul anului 1986, la secția de perii a Coop. „Drum nou" din localitate s-a desfășurat festivitatea pensionării nevăzătorului Constantin Popescu.

Constantin Popescu, cîntînd la fluier, în cadrul formației artistice a Filialei Constanța.

Au fost prezenți, în afara colegilor din secția respectivă și reprezentanți ai cooperativei și filialei nevăzătorilor. În cuvîntul său, Mariana Faraon, vicepreședinte al cooperativei, Gh. Lupu, șeful secției și Eugen Casian, președintele filialei au scos în evidență activitatea bogată, desfășurată atît la locul de muncă, cît și în cadrul filialei, adresîndu-i sărbătoritului urări de sănătate și viață îndelungată.

Nevăzătorul Constantin Popescu a absolvit Grupul școlar nr. 1 — Bucu-

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Membri ai Filialei Craiova, la o conferință a prof. George Popescu, scriitor și redactor la revista „Ramuri", vorbind despre Marin Sorescu.

rești, în 1964, după care s-a încadrat la Coop. „Drum nou" din Constanța, unde a lucrat timp de 22 de ani, fără întrerupere. El a desfășurat o intensă activitate în cadrul filialei, ca instrumentist, la fluier, în formația artistică a acesteia. A obținut locul 1 pe țară la prima ediție a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor, participînd de asemenea la Festivalul folcloric al țărilor balcanice, de la Varna.

Eugen CASIAN

★

● Cu prilejul centenarului lui N. Leonard — „prințul operetei românești" — la clubul filialei a fost prezentată o expunere privind viața și activitatea acestui renumit cîntăreț.

Ion PĂDURARU

★

● În luna decembrie 1986, la clubul filialei a fost organizată o seară literară dedicată poetului M.R. Paraschivescu, de la a cărui naștere s-au împlinit 75 de ani.

Cu acest prilej, s-a desfășurat un concurs de recitări, la care au participat opt concurenți. Pe primele trei locuri s-au clasat, în ordine: Ion Păduraru, Alexandru Papa și Ion Dincă.

În continuare, cei prezenți în sala clubului au audiat cu plăcere poezii din opera poetului, recitate de actrița Cristina Minculescu Pircălăboiu.

Acțiunea cultural-educativă s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

Eugen CASIAN

★

CRAIOVA. În cadrul clubului muncitorilor nevăzători din Drobeta Tr. Severin a fost organizat un concurs cultural, avînd ca temă viața și opera lui George Coșbuc. Am sărbătorit astfel împlinirea a 120 de ani de la nașterea marelui poet.

Cele mai bune răspunsuri au fost date de: Ianeu Ciucu, Maria și Ion Ciucur și Aurelia Pișleagă.

Dumitru BĂDÎI

★

ORADEA. La clubul filialei a avut loc un concurs intitulat „Mircea cel Mare — iscusit comandant de oști și ctitor de țară. Legăturile sale cu Transilvania", avînd ca material bibliografic articolele publicate pe această temă de revista „Familia", printre care și cele ale poetului și istoricului Ion Tepelea.

Concursul s-a bucurat de o largă participare, cele mai bune răspunsuri fiind date de: Nicolae Moraru, Florica Popa și Constantin Focșa. Președintele juriului, prof. Florian Chiș, de la catedra de filologie-filozofie a Liceului industrial nr. 1 din localitate, a apreciat pregătirea participanților.

★

● S-au împlinit 125 de ani de la înființarea la Sibiu a „Astrei" (Asociația Transilvană pentru literatura română și cultura poporului român), instituție cu adînci rezonanțe în istoria culturală și spirituală a românilor, în general și a ardelenilor, în special.

Cu această ocazie, la Coop. „Munca invalizilor" din Oradea a avut loc o expunere cu tema: „125 de ani de la înființarea Astrei", susținut de prof. Constantin Mălinaș și Mircea Copil, de la Biblioteca județeană Bihor.

Întîlnirea s-a încheiat într-o atmosferă deosebit de plăcută, iar invitații au promis să revină în mijlocul nostru, ori de cîte ori vor fi solicitați.

Moise CIORBA

★

● Pacea ne este scumpă, nouă, tuturor românilor, fiind singura cale pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului.

Deși 1986 a fost declarat pe plan mondial An Internațional al Păcii, înarmările au continuat și au apărut noi focare de război, în ciuda voinței majorității popoarelor lumii de a se ajunge la coexistență pașnică.

Omenirea este conștientă că o nouă conflagrație mondială ar duce la distrugerea vieții pe Terra.

Acestor idei nobile de pace și coexistență, de construcție pașnică și dezvoltare a tuturor națiunilor lumii le-au fost consacrate, la clubul filialei o expunere avînd ca temă „Anul Internațional al Păcii" și concursul „Cine știe, cîștigă" despre Referendumul de la 23 noiembrie, ocazie cu care ziaristul Mircea Popa, examinatorul concursului și-a exprimat admirația pentru răspunsurile date de concurenți. Clasamentul a fost următorul: Elisabeta Sandor (I), Florian Popa (II) și Florin Avram (III).

Florian POPA,
muncitor

★

PITEȘTI. La secția de cartonaj a Coop. „Prestarea", din Drăgășani, lucrează 19 nevăzători, care se străduiesc să aducă o contribuție cît mai mare la bunul mers al unității.

Dintre fruntași amintim pe Ion și Maria Munteanu, Florea Nistor și Maria Păduraru.

Mirela PÎRVULESCU,
instructor la grupa Drăgășani

★

● La clubul din Pitești a avut loc o seară cultural-distractivă, dedicată Anului Internațional al Păcii și Zilei forțelor armate române.

Cu acest prilej, au fost prezentate materialele „Războiul — un flagel milenar" și „Fapte de eroism".

A urmat o frumoasă reuniune tovărășească.

● La clubul grupei din Drăgășani s-a desfășurat o seară cultural-distractivă, în cadrul căreia, printre altele, nevăzătorii Ana și Florea Nistor au împărtășit celor prezenți impresii din concediul de odihnă petrecut în R.P. Polonă.

Seara s-a încheiat cu o reușită reuniune tovărășească.

Vasile PĂDURARU

★

● La grupa de nevăzători din Călimănești a avut loc concursul pe trimestrul IV/1986.

Desfășurat cu prilejul împlinirii unei jumătăți de veac de la premiera tragediei lirice „Oedip" a lui George Enescu, pe scena Operei Mari din Paris, în martie 1936, concursul a constituit o bună ocazie pentru membrii grupei de a cunoaște noi date din viața și activitatea marelui compozitor român.

A urmat adunarea generală a grupei, în cadrul căreia a fost analizată activitatea acesteia și planul de muncă pentru perioada următoare.

În discuțiile purtate s-au făcut o serie de propuneri privind îmbunătățirea activității grupei și anume : participarea unui număr mare de nevăzători (în special femei), la activitățile cultural-sportive organizate de filială, întărirea disciplinei la locul de muncă, sprijinirea organului de conducere a grupei în realizarea sarcinilor sale etc.

Vasile ȘULUMETE

★

● La 14 decembrie 1986, la Pitești s-a desfășurat „Cupa 30 Decembrie" la popice. Au participat nevăzători din Pitești, Rîmnicu Vîlcea și Călimănești.

Competiția a avut loc la noua arenă de popice din cadrul complexului sportiv inaugurat cu cîteva luni în urmă. Complexul este o bază multifuncțională și multidisciplinară, cu dotare de ultimă oră, dacă ne referim numai la cele șase piste de popice, cu ridicarea automată, afișaj electronic pentru fiecare pistă, tribună pentru spectatori etc. Sălile de șah, tenis de masă, saună, bowling, discotecă, bar, teren pentru tenis de cîmp întregesc dotarea acestuia.

Complexul este situat în imediata apropiere a bazinului olimpic de înot.

Întrecerea s-a desfășurat în cele mai bune condiții, cupa pusă în joc pentru fiecare categorie de acuitate vizuală fiind cîștigată de : Sofia Udrescu și Gh. Brenescu, la nevăzători, Doina Luca și Gh. Pătrănoiu, la rest vedere, numărul participanților fiind de 12.

Aceeași cupă, la șah, a fost cîștigată de Vasile Șulumete, de la grupa Călimănești.

Ion UDRESCU

★

TIMIȘOARA. În octombrie 1986, s-a desfășurat adunarea generală a oamenilor muncii din cadrul Coop. „Vremuri noi" — Arad. Din dările de seamă prezentate a reieșit că cele două secții și-au îndeplinit planul pe trim. III/1986 (la cartonaj, cu 102,2 la sută, iar la perii cu 103,2 la sută.

Au fost evidențiați : Pavel Roman, Valentin Koloszi, Maria Turcu, Ioana Gîngă, Didina Scorțan, Trifu Nicolae, Cornelia Nichita, Maria Răduc (de la cartonaj) și Sultana Kock, Elena Demian, Cornelia Baciș, Maria Thomann, Eufrosina Bumbuc ș.a. (de la perii).

Maria BERESCU

● **În luna septembrie 1986, în sala clubului din stațiunea Moneasa, maseorul Ion Timiș a citit celor prezenți lucrarea sa de licență intitulată „Fenomenele kitsch și implicarea lor în viața noastră de zi cu zi, cum pot fi ele combătute, rolul educației estetice și al școlii".**

★

TG. MUREȘ. Recent, la sediul filialei a avut loc o ședință a consiliului de conducere, la care a participat, printre alții, și Doinița Țecu, din partea D.P.M.O.S. Au fost prezentate următoarele referate :

— Sprijinirea încadrării nevăzătorilor și urmărirea adaptării acestora la locul de muncă ;

— Educarea patriotică a nevăzătorilor prin intermediul concursurilor culturale ;

— O informare cu privire la activitatea cultural-educativă de la grupa din Reghin.

Din discuțiile purtate, a reieșit că cei încadrați au fost ajutați să-și rezolve problemele de muncă și viață dar în cadrul filialei există încă tineri absolvenți neangajați, pentru care aceasta va trebui să depună eforturi, în vederea rezolvării situației lor.

A fost de asemenea analizată munca pe plan cultural, luîndu-se și în acest domeniu unele măsuri de îmbunătățire.

Gh. COZMA

★

● La 29 octombrie 1986, muncitorii nevăzători din Odorheiul Secuiesc s-au bucurat de o după-amiază plăcută. Ei au asistat la desfășurarea unui concurs cu titlul „600 de ani de la urcarea pe tron a domnitorului Mircea cel Mare". Printre cei opt concurenți s-au aflat și trei absolvenți, recent încadrați la Coop. „Lemn-metal" din localitate. S-au clasat, în ordine : Marton Vilheim, Jozsa Carol și Molnar Arpad.

Hajdú ERNŐ

ȘTIRI DESPRE NEVĂZĂTORI ÎN PRESĂ ÎN SCRISUL OBIȘNUIT

În ziarul „Flacăra Iașului" din 29 noiembrie 1986, a apărut un material intitulat „Felicitări Optimiștilor" ! El a fost prilejuit de spectacolul „Cîntați cu noi, Optimiștii" dat de ansamblul asociației, la Casa de cultură din Iași. Semnatarul elogiază pe talentații artiști nevăzători, întregul ansamblu, subliniind și calitatea spectacolului dat.

★

Revista „Săptămîna" din 9 decembrie 1986, referindu-se la un spectacol din Capitală, în care a apărut și George Nicolescu, menționează : „Interpretul George Nicolescu ca „frate de suflet al cîntărețului Gil Dobrică" (așa după cum s-a confesat publicului spectator) își alătură repertoriului ce l-a consacrat, emoționanta interpretare „I just called to say I love you" (Stevie Wonder), iar noutăți-surpriză — folclor românesc (voce) și la muzicuță !"

În ziarul „Pentru socialism" (Maramureș), din 2 oct. 1986, a apărut o tabletă consacrată poetului Ion Burnar, semnată de Ion Timiș Palatinus, din Moneasa.

Ziarul „Steagul Roșu" (Bacău) din 11 oct. 1986, cuprinde în pag. a 8-a o știre amplă referitare la întrecerile în cadrul Campionatului de atletism rezervat nevăzătorilor, care a avut loc pe stadionul „23 August" din localitate.

★

Un alt organ de presă județean, „Înainte", al județului Dolj, din 10 oct. 1986, comentează competiția de atletism de la Bacău, rezervată nevăzătorilor.

Același număr al ziarului publică o știre despre desfășurarea fazei pe filială a concursului „Pe meridianele lumii", care a avut loc la clubul filialei din Bacău.

Scriitorul Marin Iancu Nicolae, la 80 de ani

Scriitorul (în prim-plan), în camera sa de lucru, împreună cu S. Opreanu, T. Lăpădatu, Igor Torjescu și prof. N. Ionescu, activiști ai asociației.

În ciuda dublei sale deficiențe, dobîndite treptat, încă din anii copilăriei, ca și a numeroaselor lipsuri, pe care le-a îndurat în perioada de pînă la Eliberare, Marin Iancu Nicolae a reușit să se afirme, grație unei munci neobosite, unei perseverențe neabătute și a talentului său, în noile condiții create de partidul și statul nostru.

Pe parcursul a 33 de ani de activitate scriitoricească, el a publicat 11 volume de proză și unul de versuri, traducînd totodată în limba română, trei cărți. Unele dintre ele au fost reeditate în tiraje mari, iar traducerea „Trei grăsani" a fost retipărită la Editura „Raduga" din Moscova, în 1985, în condiții grafice excepționale.

La acest bogat bilanț editorial se vor mai adăuga alte cîteva lucrări în proză și versuri, aflate în prezent în manuscris, gata pentru tipar.

Numeroși critici literari și cunoscători ai operei sale au apreciat în repetate rînduri, în diferite publicații, de-a lungul anilor lucrările sale, talentul său nativ și original de povestitor, subliniind rolul educativ și patriotic al volumelor scriitorului, adresate îndeosebi tinerilor și elevilor.

De asemenea, exemplul său de scriitor angajat și devotat patriei socialiste a fost popularizat și în emisiunile radiofonice, cu diverse prilejuri.

Redacția revistei „Viață nouă" l-a sprijinit în permanență, publicîndu-i materialele cu regularitate și recenzîndu-i pe cele tipărite.

Cu ocazia împlinirii a opt decenii de viață îi adresăm din toată inima încă mulți ani de viață, sănătate și putere de muncă !

Prof. N. IONESCU

DINCOLO

Dincolo de unde-ncepe,
Drumul soarelui spre lume
Și sfîrșește a pricepe,
Mintea noastră ce-i anume,
Se întinde-mpărăția
Viselor și-a fanteziei,
Și e veșnică domnia
Binelui și poeziei.
Dar spre a ajunge acolo,
Omul n-are altă cale,
Decît cea pe care-Apolo,
Cu carul măriei sale
De lumină, fără seamăn,
Și de dragoste fierbinte
Pentru om și omenie,
O străbate fără preget,
Mergînd numai înainte!

MI-E DOR

Mi-e dor de lumină, de soare, de zări,
De navele albe plutind peste mări,
De verdele fraged al cîmpului ud,
De rouă, de chipul copilului crud,
Ce plînge în scaldă și rîde în vis,
De crestele ninse, de înalt și abis,
De fetele svelte, de micii ștrengari,
De gîze și păsări, de tei și stejari,
De tot ce se află sub soare mi-e dor
Și n-aș vrea cu dorul acesta să mor.

M. I. NICOLAE

BACĂUL - GAZDA UNEI ÎNTÎLNIRI SPORTIVE INTERCOOPERATISTE

Asociația sportivă „Voința" — Bacău, în colaborare cu Coop. „Sporul" a organizat în zilele de 15—16 noiembrie 1986, în cadrul marii competiții naționale „Daciada" o întîlnire între sportivii cooperativelor de invalizi „Progresul (Brașov), „Munca invalizilor" (Oradea) și „Sporul" (din localitate).

Întrecerea a avut loc la popice, șah și rolbal. Oaspeții au fost întîmpinați de I. Pușcașu, președintele asociației sportive „Voința", ing. Liviu Ciubotaru, președintele Coop. „Sporul", Ioan Dominte, președintele Filialei Bacău. La întîlnire au mai fost prezenți V. Chintovan, președintele Coop. „Munca invalizilor", Lajos Cseppentö, președintele Filialei Oradea, profesori și antrenori, specializați pe discipline.

În prima parte a zilei s-au desfășurat întrecerile la : popice — cîștigători fiind băcăuanii, iar la șah — locul I fiind ocupat de orădeni.

Începînd cu orele 14 s-au disputat mult așteptatele meciuri de rolbal. Primul meci — Bacău — Bașov — s-a încheiat cu scorul de 9—1 ; a doua întrecere a fost între echipele Oradea și Brașov, scorul fiind de 8—2, iar în încheiere echipa băcăuană a întîlnit echipa orădeană, rezultatul meciului fiind de 6—3.

În final, clasamentul a fost următorul : locul I — Bacău, cu 15 goluri marcate și 4 primite ; locul II — Oradea, cu 11 goluri marcate și 8 primite, iar locul III — Brașov, cu trei goluri marcate și 17 primite.

La festivitatea de premiere, cîștigătorilor li s-au înmînat diplome și cupa de către ing. Liviu Ciubotaru, președintele Coop. „Sporul", de Ioan Dominte și Lajos Cseppentö.

M. BRATOSIN

CINSTE ATLEȚILOR CRAIOVENI

ALEXANDRU COMBEI,
președintele Asociației sportive „Viață nouă"

Ne-am întîlnit în club, pentru că așa se obișnuiește la Craiova, fiecare plecare de acasă dorim să însemne o contribuție convingătoare la afirmarea posibilităților noastre, pe diverse planuri. E firesc, deci, să aflăm cu toții cum a fost, dacă a fost bine, dacă nu, să încercăm să schimbăm ceea ce trebuie schimbat, în munca noastră.

Deci, pe ordinea de zi, atleții filialei. Ne privim emoționați : o mînă de băieți — un exemplu grăitor de voință și tenacitate — Mihai Chelariu, Leontin Mladinescu, Ion Udrea, Marius Cimpoieru, Angela Mladinescu. Mîndru de „băieții" lui, antrenorul Ion Mihăilescu nu are încă replică. Puțin necăjit de rezultatul de la disc, sub posibilitățile sale, rupe tăcerea Leontin, promițînd hotărît să învețe să-și stăpînească emoțiile care l-au privat în 1986 de locul I, la aruncarea discului.

— De obicei nu sînt impresionabil, nu știu de ce m-am pierdut, pe stadion ! spune el cu ciudă. La anul însă...

Cum Leontin obișnuiește să-și concretizeze întotdeauna angajamentele, cum vîrsta îi dă toate șansele, să așteptăm anul viitor.

Ion Udrea, zîmbește sfios :

— Eram dator tuturor. Anul trecut, primul sosit era înaintea mea cu o tură de stadion, gata-gata să mă descalțe de pantofi ! Aștept introducerea probei de 1 500 m și mă pregătesc în continuare.

Marius Cimpoieru, micuț și fragil, n-ai bănui deloc cîtă putere de concentrare ascunde, nu vrea să spună nimic. E nemulțumit de locul III, obținut la 100 mp, deși este la prima lui participare într-un concurs de atletism și este conștient că rezultatele bune nu se obțin peste noapte.

Angelica Mladinescu : — M-am dus pe stadion „molipsită" de plecările zilnice ale soțului meu, Leontin. Este foarte greu să realizezi rezultate bune, mai ales la aruncări. Poate, la concursurile viitoare...

Nu întîmplător l-am lăsat ultimul, pe Mihai Chelariu. E un „greu", care știe să aștepte.

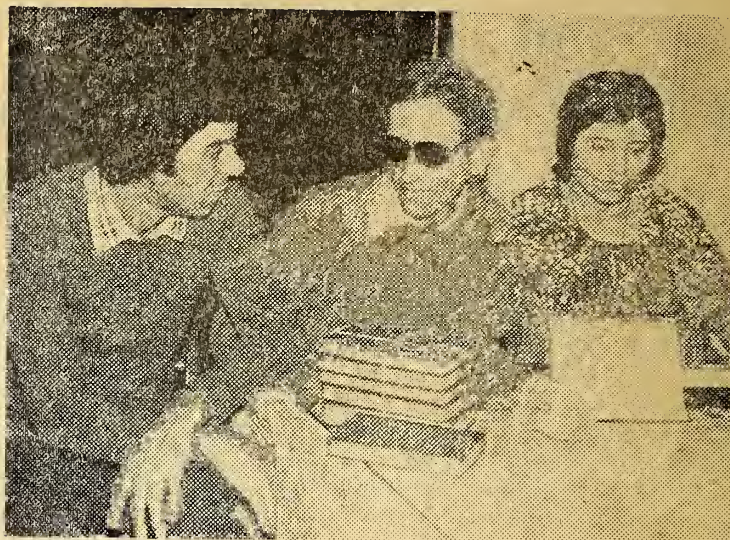
— E-adevărat, am așteptat întîlnirea cu stadionul ani întregi. Am crescut într-o atmosferă sportivă, tatăl meu fiind antrenor de fotbal. Am îndrăgit cu pasiune sportul, din copilărie. Dar calea spre performanță mi-a fost stăvilită de deficiența mea. Am trecut prin clipe de nedescris, clipe în care simți că nu poți renunța, deși n-ai altceva mai bun de făcut. Acum doi ani veneam dintr-o excursie. În compartiment cu mine era Adrian Neagu, care venea de la un concurs de atletism. Amîndoi olteni, vorbăreți, plictisiți de lungimea drumului, ne-am așezat la taclale. Așa am aflat despre existența asociației și hotărîrea mea a fost luată. De atunci m-am pregătit serios, aș putea spune că tot dorul meu de concursuri, de sport, de stadion este concretizat în ceea ce am reușit să fac. Sigur că rezultatul de la greutate este relativ, iar cel de la disc sub posibilități, dar eu știu că am mult de muncit.

— La parametrii de forță pe care-i prezintă Mihai acum, conform tratatului de

(continuare în pag. a 27-a)

De vorbă cu MARIN CILEA, dr. asistent la catedra de fizică a Institutului Politehnic-București

(interviu realizat de ION TIMIȘ PALATINUS)

De la stînga: dr. asistent Marin Cilea și Ion Timiș, în timpul interviului.

I.T.P. — Stimate Marin Cilea, este o deosebită surpriză pentru noi prezența dv. în stațiunea Moneasa. Profitînd de această fericită ocazie, avînd în vedere și discuțiile noastre anterioare, de a vă invita la un dialog cu cititorii revistei „Viață nouă", precum și interesul lor pentru diferitele probleme ale vieții științifice, vă rugăm să ne spuneți care este domeniul în care vă desfășurați activitatea de cercetare?

M.C. — De mai bine de zece ani îmi desfășor activitatea de cercetare în domeniul laserilor cu vapori metalici.

I.T.P. — Ce sînt dispozitivele laser?

M.C. — Sînt dispozitive care pot emite radiații electromagnetice coerente, cu anumite proprietăți — directivitate, monocromaticitate, intensități mari. Funcționarea lor presupune fenomenul de emisie stimulată.

I.T.P. — Ne-ați putea explica pe scurt care este principiul de funcționare a acestor dispozitive?

M.C. — Să presupunem că este vorba de un laser cu gaz. După cum se știe, atomii sau moleculele de gaz sînt așezate pe anumite nivele energetice. Cu cît energia are valori mai mari, cu atît numărul de atomi sau molecule care posedă această energie este mai mic. Aceasta este starea naturală de repartiție după energii, a acestor particule. În anumite condiții însă putem face ca numărul de atomi, de exemplu, prezenți pe un nivel energetic să fie mai mare decît numărul atomilor prevăzuți pe un nivel energetic inferior. Se spune că în acest caz s-a realizat o inversie de populație. Aceasta este o stare de echilibru și ca urmare, după un timp destul de scurt, atomii prezenți pe nivelul superior vor reveni pe un anumit nivel inferior. Prin urmare, ei vor ajunge dintr-o stare cu o anumită energie, într-o stare cu o energie mai mică. Diferența de energie dintre cele două stări (nivele de energie) este eliberată sub formă de radiații laser.

I.T.P. — Cînd au apărut aceste dispozitive laser și care este domeniul lor de aplicații?

M.C. — Sînt dispozitive apărute cam de un sfert de secol, datorită în primul rînd cercetărilor din S.U.A. și U.R.S.S. La noi în țară, primele dispozitive laser au fost construite în 1962, de către un colectiv de cercetători, condus de prof. Ion Agârbiceanu. Încă de la apariție, aceste dispozitive au avut aplicații numeroase și imediate, atît în știință, cît și în tehnică.

I.T.P. — Să începem cu aplicațiile în domeniul medicinei, care prin conjunctură ne sînt mai apropiate.

M.C. — Întrucît fasciculele laser sînt intense și pot fi focalizate pînă la dimensiuni transversale foarte mici, laserii sînt folosiți cu succes, printre altele, în operații pe ochi și creier. Aceasta pentru că, spre deosebire de alte tehnici chirurgicale, operațiile cu laserul pot fi făcute cu precizie mai mare, se elimină sîngerările și se pot efectua suturi de dimensiuni foarte mici, cîmpul operatoriu fiind mai restrîns decît în operațiile convenționale.

Evident, nu numai medicina beneficiază de caracteristicile acestor dispozitive. Ele sînt folosite la cercetări privind reacțiile termonucleare, în comunicații spațiale, în astronomie, meteorologie etc.

I.T.P. — Dar în tehnică?

M.C. — Bineînțeles, sînt multe domeniile în care tehnica folosește aceste dispozitive de neînlocuit. Cu ajutorul fasciculelor laser se efectuează suduri ale unor metale refractare care nu pot fi obținute prin alte tehnologii. Se folosesc de asemenea în domeniul calculatoarelor electronice, al comunicațiilor prin laser, în domeniul construcțiilor (alinieri de tunele) etc.

I.T.P. — În ce măsură tehnologiile implicînd fascicule laser pot fi socotite tehnologii de vîrf? Care vor fi, după părerea dv., direcțiile în care se vor dezvolta tehnologiile bazate pe radiații laser?

(continuare în pag. a 28-a)

50 de ani de la înființarea Școlii generale de nevăzători din Buzău

În zilele de 24—25 octombrie 1986, oamenii muncii din cadrul școlii speciale din Buzău au organizat o manifestare, menită să marcheze aniversarea a cinci decenii de la înființarea acestui așezămînt pentru elevii nevăzători.

Au participat cadrele didactice ale școlii, numeroși profesori care au lucrat în această unitate, directori și profesori de la școlile din Arad, Cluj-Napoca, Tg. Frumos și București, reprezentanți ai Asociației nevăzătorilor din R.S.R. și ai organului de presă al acesteia, președinți de la unele filiale ale asociației ș.a.

Au fost prezenți reprezentanți ai organelor locale de partid și de învățămînt și ai Institutului de expertiză și recuperare a capacității de muncă, din București.

Programul a început cu vizitarea școlii, care din 1975 funcționează într-o clădire nouă, modernă și luminoasă. corespunzătoare scopurilor instructiv-educative. Cu acest prilej, oaspeții au putut aprecia cu precădere grija pe care conducerea școlii o are în permanență pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt, pentru păstrarea disciplinei școlare, a ordinii și curățeniei. Clasele, laboratoarele, dormitoarele, sala de sport, cantina sînt spațioase, au mobilier adecvat, iar aparatura tiflotehnică și cea de laborator facilitează elevilor însușirea cunoștințelor, pe baza principiului intuiției directe și concrete.

Efectivul școlar este compus din cca 150 de elevi, din care 13 în învățămîntul preșcolar. Deosebit de plăcută a fost vizitarea acestei grădinițe, unde elevii au făcut o frumoasă primire oaspeților.

Pe parcursul aceleiași zile și în cea următoare s-au desfășurat lucrările simpozionului „Modalități de sporirea eficienței procesului instructiv-educativ la școlile speciale pentu deficienții vizuali".

Din prezidiu au făcut parte : prof. Violeta Petre, director al școlii, Ioana Flueraru, secretară la comitetul municipal de partid — Buzău, Trandaf Popescu, de la Inspectoratul școlar județean, prof. Traian Dragoste, director al Școlii speciale din Cluj-Napoca și Gh. Stoica, director adjunct al Centrului școlar nr. 11 — Arad.

Lucrările au fost deschise de prof. Violeta Petre. În continuare, reprezentanții organelor locale de partid și de învățămînt au urat succes celor prezenți, în desfășurarea simpozionului.

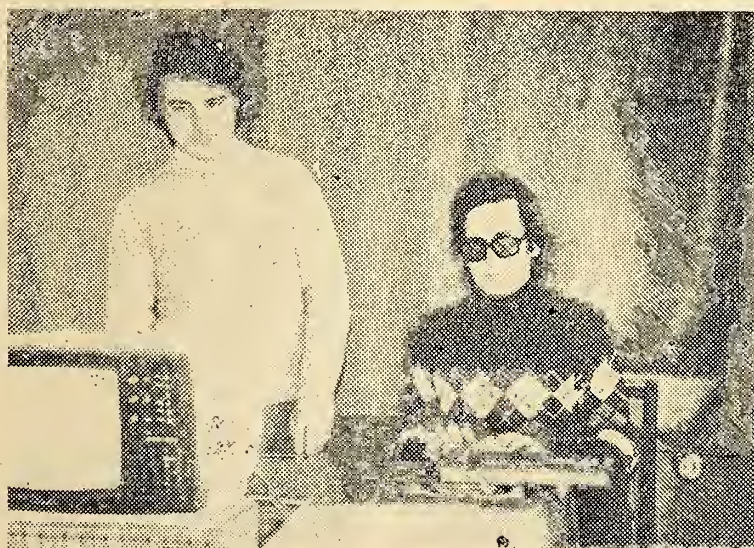
Au fost susținute 15 referate de specialitate de către cadrele didactice de la școlile din Arad, Cluj-Napoca, Tg. Frumos și de la cea din localitate, precum și un referat din partea Comisiei pentru scrierea și cartea braille.

Majoritatea s-au referit la modernizarea învățămîntului tiflologic din școlile generale și profesionale speciale de nevăzători, prin introducerea mijloacelor mass-media și a unor aparate tiflotehnice electronice, cu o mai mare eficiență în procesul predării.

O atenție deosebită s-a acordat sistemului electronic de comunicații în braille pentru nevăzători, realizat de ing. Ion Bobia și matematicianul fără vedere Mircea Bucur, din Focșani.

Sistemul prezentat se compune dintr-un picht (puțin modificat), legat printr-un circuit electronic la un calculator personal, cu claviatură obișnuită, plus un televizor. Prin acest sistem, nevăzătorul poate comunica în braille cu un calculator electronic, datele transmise în braille afișîndu-se concomitent, în scrierea normală, pe televizor ; în același timp, datele

(continuare în pag. a 20-a)

În dreapta, matematicianul Mircea Bucur, prezentînd la simpozion sistemul său de comunicație.

Prof. Violeta Petre, director al școlii din Buzău, vorbind ascultătorilor despre istoricul și realizările acesteia

Imagine din spectacolul prezentat de elevele școlii. În prim plan, cunoscutul cîntăreț fără vedere, George Nicolescu

Semicentenarul Şcolii generale de nevăzători din Buzău

Un eveniment deosebit în existența învățămîntului special pentru deficienții vizuali l-a constituit aniversarea semicentenarului Școlii generale de nevăzători din Buzău. Începuturile ei s-au datorat inițiativei Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale, care în 1936 a înființat „Așezămîntul pentru ocrotirea oarbelor minore și a orbilor adulți".

Acest fapt constituie o dovadă că în prima jumătate a secolului nostru, problema educării deficienților vizuali a devenit o preocupare cu caracter oficial. În ceea ce privește alegerea Buzăului ca loc de funcționare a așezămîntului, aceasta s-a datorat faptului că orașul, prin poziția sa, facilita accesul la școală al copiilor fără vedere din sud-estul Moldovei, Muntenia și Dobrogea.

De la înființare și pînă în anul 1945, așezămîntul a fost condus de prof. medico-pedagog Constantin Răzmeriță, care anterior lucrase în cadrul Institutului pentru educarea nevăzătorilor din Cluj. Dotarea materială și activitatea școlară desfășurată au făcut ca în însuși anul înființării să se depășească statutul de „azil" și acesta să devină o instituție școlară destinată pregătirii teoretice, elementare și profesionale a deficienților vizuali. Cu toate acestea, dificultățile începutului erau numeroase: aparatura tiflotehnică nu exista decît în proporție redusă, manualele braille lipseau, numărul de locuri din internat era insuficient ș.a. A fost meritul unor profesori ca Alecu Spiridon, Demetra Paveleanu ș.a., de a fi transcris în braille abecedare, manuale de aritmetică și de științe naturale.

Foarte utilă a fost și preocuparea organelor locale de a populariza activitatea din cadrul așezămîntului prin expoziții organizate în orașul Buzău, prin deschiderea unui magazin de desfacere a articolelor produse în atelierele școlii, prin informări trimise școlilor primare din diferite localități. Aceasta a determinat creșterea numărului de eleve și de adulți nevăzători, iar paralel și a numărului de cadre didactice.

Acestei perioade de dezvoltare (pînă în anul 1940), i-a urmat una de regres, ca o consecință nefastă a războiului. Dificultățile din acei ani au făcut ca așezămîntul să-și restrîngă activitatea și să părăsească unul din cele două sedii de care beneficiase pînă atunci. Dacă mutarea instituției în mediul rural, așa cum s-a propus la un moment dat, n-a avut loc, în schimb ea s-a contopit, în 1945, cu așezămîntul de la „Vatra Luminoasă", din București.

Fiind reînființat, tot la Buzău, în 1948, vechiul așezămînt, devenit acum „Școală elementară de fete nevăzătoare", a cunoscut în evoluția sa aceleași transformări și dificultăți prin care a trecut învățămîntul nostru în general. În plus, existau carențe inerente învățămîntului special. Astfel, planul

de învăţămînt prevedea un număr exagerat de ore de atelier, programele şcolare erau adaptate arbitrar, iar manualele braille continuau să fie insuficiente.

Interesul manifestat de cadrele didactice pentru munca metodică a determinat însă trecerea la o calitate superioară a predării.

Dacă aşa au stat lucrurile în timp ce şcoala din Buzău a fost condusă de directorii Aleodor Suciu şi Niculina Damdara, la o dezvoltare şi mai mare s-a ajuns începînd cu 1954, după numirea Jenicăi Manolescu, ca directoare. Datorită ei şi cadrelor didactice cu care a colaborat, a crescut baza materială a şcolii, iar procesul de învăţămînt a devenit în mai mare măsură similar cu cel de la şcolile de masă. De asemenea, s-a trecut la o altă atitudine faţă de munca cu elevele deficiente vizual, cît şi a acestora faţă de propria lor pregătire intelectuală şi practică. Faptul că şcoala s-a mutat în acea perioadă (1956), într-o nouă clădire, mai spaţioasă şi confortabilă, pe str. Bistriţei nr. 28, că unele absolvente au fost admise în învăţămîntul liceal de masă, că prestigiul şcolii a crescut prin programele artistice prezentate pe scenele oraşului, constituie o dovadă a progresului înregistrat de unitatea la care ne referim.

Dezvoltarea şcolii a continuat şi după ce conducerea acesteia a fost preluată de Valeria Morişcă, profesoară de matematică.

Un aspect pozitiv al activităţii noii directoare l-a constituit stimularea cadrelor didactice, antrenarea lor în amplul proces de modernizare a învăţămîntului special, paralel cu cel de masă. De asemenea, prin preocuparea deosebită a conducerii şcolii, s-a trecut la construirea unui sediu modern şi adecvat, ce a fost dat în folosinţă în 1976.

Cu succese, dar şi cu lipsurile inerente, şcoala din Buzău a continuat să funcţioneze corespunzător şi sub coducerea directoarei Maria Dobre. Pentru a facilita accesul tuturor copiilor nevăzători din zonele învecinate, şcoala a devenit mixtă.

Rezultatele strădaniei tuturor — directori, cadre didactice şi elevi — de-a lungul unei jumătăţi de secol, s-au concretizat în afirmarea foştilor elevi ca oameni demni, cinstiţi şi cu dragoste de muncă, indiferent de locul unde îşi desfăşoară activitatea. Mulţi dintre ei au devenit profesori, asistenţi medicali, telefonişti, solişti în ansamblul de estradă „Optimiştii", dar mai ales harnici muncitori.

Dintre cei care au absolvit şcoala din Buzău şi au devenit profesori ai acesteia, amintim pe : Andrei Tereza, Sanda Slevoacă Lăpuşneanu, Claudia Bârsan Soisun, Elena Dărăban Vutcovici, Elena Florea Toma şi Maria Ceafalău.

În rîndul realizărilor trebuie înscrisă şi afirmarea elevilor actuali, atît pe planul pregătirii lor intelectuale şi practice, cît şi al participării la viaţa artistică, unde în repetate rînduri au obţinut locuri de frunte la concursurile formaţiilor corale şi orchestrale.

De aceea, aniversarea semicentenarului şcolii din Buzău a constituit un prilej de reînnoire a încrederii în posibilităţile multiple ale copiilor nevăzători, a convingerii că activitatea didactico-educativă va cunoaşte noi succese în viitor.

Toate acestea au fost concluzionate în zilele de 24—25 octombrie 1986, cînd s-au desfăşurat festivităţile dedicate aniversării. Ele au constat dintr-un simpozion, la care s-au prezentat lucrări interesante, cu caracter tiflopedagogic, un bogat program artistic, susţinut de elevii şcolii, o excursie pe teritoriul municipiului Buzău, urmată de o masă prietenească. Aceste acţiuni s-au desfăşurat într-o atmosferă plină de căldură şi bucurie, cu participarea unui mare număr de cadre didactice de la celelalte şcoli speciale de nevăzători, a reprezentanţilor organelor locale de partid, ai Inspectoratului şcolar, precum şi ai Asociaţiei nevăzătorilor din R.S.R.

Nu putem încheia rîndurile de faţă fără a sublinia că realizările menţionate au fost posibile datorită sprijinului generos ce ne-a fost acordat în anii socialismului.

Prof. VIOLETA PETRE,
diretor
şi prof. Sanda Lăpuşneanu

GÎNDURI LA ANIVERSAREA ŞCOLII SPECIALE DIN BUZĂU

Sărbătoarea trăită de colectivul de elevi şi oameni ai muncii din şcoala din Buzău şi de oaspeţii lor din ţară, printre care m-am numărat şi eu în zilele de 24—25 octombrie a.c., a revărsat în sufletul celor prezenţi o mare de lumină.

Mă întrebam atunci, cînd a 50-a toamnă îşi scutură podoaba-i arămie în grădina de vis, în care generaţii de copii fără vedere şi-au petrecut copilăria. Care rază din cununa soarelui este cea mai caldă şi mai luminoasă ? Care stea din ghirlanda ce împodobeşte bolta înaltă este mai strălucitoare, sporind farmecul nopţii ? Care undă din marea cea mare, în care te cufunzi, te mîngîie mai blînd ? În care joc sau vis al vîrstei candorii să te revezi, cînd iarna a poposit în părul tău ? Şi în sfîrşit, care cuvînt, din miile de vocabule ale limbii

noastre poate exprima cu adevărat intensitatea clipelor (căci clipe au părut a fi acele zile), în care am vibrat de emoția revederii cu colegii, elevii și profesorii mei?

Și cuprinsă de extaz în fața a tot ce am trăit, de la intrarea în școală și pînă în clipa despărțirii, mă surprindeam, ca și acum, încercînd să răspund unui noian de întrebări: Cine, din acest minunat colectiv de oameni mici și mari a gîndit, a acționat și a vibrat mai puternic? Cine a făurit cu răbdare această „clipă", căreia cei din sală îi puteau spune: „Oprește-te, ești atît de frumoasă!" Cui să aducem omagiul nostru de suflet și gînd? Colectivului de organizare a acestei acțiuni, sub conducerea inimoasei și mereu tinerei directoare Violeta Petre? Colegilor, care printr-o muncă plină de dăruire, dragoste și talent, ne-au amintit prin intermediul unui grup de elevi că „s-a ivit pe culme toamna?" (mă gîndesc la profesoarele Sanda Lăpușneanu, Andrei Tereza și învățătoarea Eugenia Ghican). Celor doi copii din clasa a doua care au redat cu talent scena din fabula „Greierele și furnica", cu candoarea glasurilor lor? Învățătoarei-educatoare Ana Teodoru, care a reușit să creeze o atmosferă de bună dispoziție, prin ritmul vioi al dansurilor executate de cele două echipe de elevi? Colegului talentat George Nicolescu, care ne-a cucerit cu vraja cîntecelor sale? Organizatorilor mesei festive, care s-au întrecut pe ei înșiși prin solicitudine și grijă, ca cele mai desăvîrșite gazde? Organizatorilor tombolei și profesoarei M. Olteanu, care cu dezinvoltura-i caracteristică și vitalitatea-i molipsitoare anunța pe norocoși și nenorocoși, stîrnind hazul tuturor? Fiecărui membru al personalului administrativ, care a făcut ca orice colțișor al acestui lăcaș de cultură să ne încînte, prin aspectul deosebit de îngrijit al claselor și al celorlalte săli?

Da, fiecărui vlăstar din această grădină și fiecăruia din membrii colectivului de oameni ai muncii, care revarsă lumina și căldura sufletelor lor asupra acestor copii, la a căror creștere veghează, le adresez cele mai calde urări și multe succese!

Claudia SOISUN,
fostă elevă și profesoară a școlii

50 de ani de la înființarea școlii generale speciale

(urmare din pag. a 17-a)

pot fi recepționate și sonor, într-un cod asemănător codului Morse. Sistemul a fost apreciat ca fiind de perspectivă, oferind nevăzătorilor accesul în domeniul electronicii, pentru profesionalizare.

După prima parte a simpozionului, seara a avut loc un program festiv. Au luat parte oaspeții, cadrele didactice ale școlii și cei care au lucrat în trecut în această instituție.

În deschiderea programului, prof. Violeta Petre, director al școlii, numită recent în această funcție, dar cu activitate îndelungată în școală, de peste 30 de ani, a citit comunicarea intitulată: „50 de ani de la înființarea Școlii de nevăzători din municipiul Buzău".

Făcînd un scurt istoric al școlii, de la înființare și pînă în prezent, o evocare a strădaniilor depuse de-a lungul anilor pentru dezvoltarea acesteia, ea a adus elogii acelor absolvenți care s-au realizat, ca oameni, utili lor și societății, devenind cadre didactice, masori, muncitori în cooperative etc.

A urmat un spectacol pregătit de profesorii și elevii claselor 1—8, dedicat semicentenarului școlii.

Recitalul, evoluția micului ansamblu coral (dirijat de prof. G. Nicolescu) și montajul „Rapsodii de toamnă" (după versurile lui Topîrceanu) au cucerit, prin realizare scenică și artistică.

De asemenea, dansurile au fost apreciate și mult aplaudate.

În încheierea spectacolului, cunoscutul cîntăreț și compozitor George Nicolescu a susținut un recital, în compania formației „Codex" a Casei de știință și tehnică pentru tineret, din Buzău, fiind aclamat cu entuziasm și rechemat pe scenă.

În cea de-a doua zi, au continuat lucrările simpozionului și discuțiile pe marginea acestora. Asupra lor vom reveni într-un alt număr al revistei. Subliniem ca importantă comunicarea prof. C. Olteanu, cercetător științific, referitoare la profilaxia cecității, la depistarea, îndrumarea spre școlarizare, profesionalizarea și încadrarea în societate a celor fără vedere.

La amiază, oaspeții au vizitat cu autocarul zona industrială a municipiului Buzău și frumoasa stațiune Monteoru. Ei au avut în Lucian Sava, de la comitetul municipal de partid (care a asistat și la lucrările simpozionului) un ghid prețios.

Aniversarea școlii din Buzău a luat sfîrșit cu o masă festivă, în cadrul căreia oaspeții au rostit toasturi, au adresat urări de prosperitate și succese cadrelor didactice, personalului școlii și elevilor și au mulțumit pentru primirea făcută la această întîlnire, care va marca neîndoielnic o dată importantă în evoluția învățămîntului tiflopedagogic din țara noastră.

Prof. N. IONESCU,
redactor responsabil,
Florea OPRESCU,
redactor principal

Activitatea independentă în predarea — învăţarea istoriei în şcolile speciale de nevăzători

Prof. SILVIU VANDA

I. Optimizarea procesului de învăţămînt presupune diversificarea neîntreruptă a metodelor şi tehnicilor de instruire, de formare a personalităţii multilateral dezvoltate, ţelul suprem al şcolii moderne.

Activitatea independentă este o metodă modernă, eficientă, îndeplinind un rol important în dezvoltarea intelectuală a elevilor. Ea trebuie înţeleasă ca o modalitate de lucru prin care elevii sînt sprijiniţi să dobîndească noi cunoştinţe, graţie efortului propriu, putîndu-se realiza numai dacă elevilor li se formează în clasă, în procesul de predare-învăţare deprinderi, dacă li se dezvoltă motivaţia intrinsecă pentru activitatea şcolară, creîndu-li-se sentimente de satisfacţie şi bucurie.

Munca independentă contribuie la formarea stilului propriu de învăţare al elevilor, la formarea deprinderilor intelectuale, la dezvoltarea gîndirii logice, a gîndirii divergente şi convergente, formarea de reprezentări asupra unor fenomene naturale şi sociale. Putînd fi apreciată ca o formă a metodei învăţării prin descoperire, activitatea independentă contribuie nemijlocit la eficienţa procesului instructiv-educativ, înscriindu-se în aria largă a metodelor participativ-active, ce conduc spre modernizarea lecţiei tradiţionale.

II. Ritmul parcurgerii materiei la clasele a V-a şi a VIII-a, cu precădere în şcolile pentru nevăzători, volumul mare de cunoştinţe prevăzut de programă încarcă prea mult programul de activitate al elevilor. Se ştie că în clasa a V-a se studiază istoria antică şi medie universală, iar în clasa a VIII-a istoria modernă şi contemporană a României, totul numai în două ore, ceea ce determină o acută criză de timp în predarea, explicarea evenimentelor, fenomenelor, proceselor istorice, unul din obiectivele fundamentale ale studiului istoriei. La clasele a VI-a şi a VII-a (nevăzători), predarea-învăţarea istoriei se realizează conform principiului „ora şi lecţia", principiu similar învăţămîntului de masă, datorat de asemenea programei încărcate, ce trebuie parcursă numai în două ore, săptămînal. Chiar şi în aceste condiţii profesorului îi rămîne prea puţin timp pentru fixări, sistematizări, exerciţii de exprimare, operaţii şi mai dificil de realizat cu elevii claselor a V-a şi a VIII-a, unde materia se parcurge în salturi, selectiv. Acest mod de predare la care este silit profesorul să recurgă, nu poate duce la formarea capacităţii elevului de a interpreta, înţelege şi reflecta un eveniment istoric. Cunoştinţele predate nu sînt în concordanţă cu particularităţile de vîrstă, nu se respectă principiul accesibilităţii.

III. Activitatea frontală a profesorului în cadrul lecţiilor de istorie, trebuie corelată şi cu activitatea independentă a elevilor. În acest context, încă din clasa a V-a, elevilor trebuie să li se formeze abilitatea de a lucra cu textul manualului. La începutul clasei a V-a, profesorul trebuie să realizeze o lectură explicativă a lecţiei de istorie, insistînd mult asupra termenilor, noţiunilor şi chiar sensului cuvintelor necunoscute de elevi.

În etapa următoare, elevii trebuie îndrumaţi spre a efectua citirea lecţiei în mod independent, să pună întrebări asupra noţiunilor şi cuvintelor. Pentru îmbogăţirea vocabularului istoric, pentru elucidarea noţiunilor necunoscute, este recomandabil ca acestea să fie notate de elevi, însuşite prin repetare, iar memorarea şi reţinerea lor să se verifice de profesor, oră de oră.

Lectura lecţiei de către elevi este succedată de explicaţia şi expunerea profesorului, ceea ce determină dobîndirea capacităţii de a înţelege mai temeinic materialul citit în mod independent.

În procesul predării-învăţării istoriei, deprinderi de muncă independentă formăm şi la elevii nevăzători, deprinzîndu-i aşadar, să lucreze cu manualul. Eficient în organizarea muncii independente a elevilor este îmbinarea expunerii profesorului cu munca lor proprie. Astfel, profesorul expune amănunţit lecţia, elevii îi pătrund sensul şi o interpretează prin citirea conţinutului ei din manual, după indicaţiile primite. Această activitate intelectuală ajută pe elevi să îşi întipărească mai bine cunoştinţele şi să le asimileze într-un timp mai scurt.

O altă variantă a acestei modalităţi este aceea, prin care profesorul expune doar ideile principale ale lecţiei şi elevii citesc din manual conţinutul ei. S-a dovedit în practică, că îmbinîndu-se munca de expunere a profesorului cu activitatea independentă, elevii s-au deprins să fie mai atenţi la explicaţiile profesorului. Studierea lecţiei, învăţarea ei se face sub directa îndrumare a profesorului. Elevii învaţă bine utilizînd acest procedeu, manifestîndu-şi chiar şi preferinţa pentru el.

Munca independentă, prin intermediul manualului, presupune și însușirea de cunoștințe, utilizînd planul lecției. Aceasta înseamnă că elevii trebuie deprinși cu tehnica alcătuirii planului simplu și dezvoltat al unei lecții. În activitatea de alcătuire a unui plan, elevii învață să analizeze un text, să desprindă esențialul dintr-un material, de aceea, inițierea în tehnica redactării unui plan trebuie să înceapă din clasele mici. Dacă elevii și-au însușit această tehnică la alte discipline, atunci la istorie are loc doar o perfecționare a ei. Pentru a-i învăța pe elevi cum să alcătuiască un plan, profesorul formulează și dictează el însuși planul elevilor, le creează un model, coordonîndu-le apoi pas cu pas operațiile necesare redactării planului. După părerea noastră, în întocmirea planului lecțiilor de istorie trebuie parcurse următoarele etape:

— împărțirea lecției (întregului) în fragmente logice;

— extragerea ideilor principale din fiecare fragment;

— generalizarea conținutului, prin coordonarea ideilor principale.

Prin urmare, în alcătuirea planului lecției la istorie, elevii învață să generalizeze, studiind conținutul lecției, să sesizeze raporturile dintre părți și întreg, dintre particular și general, putînd ajunge să stabilească legăturile dintre fenomenele istorice. Acest sistem de lucru conduce la dezvoltarea gîndirii logice, la aprofundarea cunoștințelor istorice, la dezvoltarea gîndirii istorice. În alcătuirea unui plan, elevii își consolidează deprinderea de a esențializa, generaliza, sistematiza, concretiza materialul faptic de studiat, toate acestea fiind forme ale activității independente.

În cadrul activității independente, individualizate, elevii ce dovedesc afinități deosebite pentru istorie, trebuie antrenați și sprijiniți în alcătuirea unui plan-schemă, instrument necesar în înțelegerea istoriei, în pătrunderea unui fenomen, eveniment istoric de același tip: război, răscoală, revoluție. Se poate solicita elementelor dotate să alcătuiască, de pildă, planul-schemă al unei revoluții:

a) cauzele revoluției;

b) forțele participante;

c) programul;

d) însemnătatea.

În realizarea unui plan-schemă, elevii trebuie să își adune singuri materialul faptic, căutînd în manual, în mai multe capitole. O astfel de activitate îl obișnuiește pe elev să selecționeze faptele, datele, să stabilească legăurile dintre evenimente. Prin alcătuirea planului-schemă al unor fenomene de același tip, elevii descoperă trăsăturile comune și pe cele specifice, ceea ce le permite să pătrundă esența fenomenului, creîndu-le obișnuința de a analiza și înțelege legitățile istoriei.

Deprinderea de alcătuire a unui plan, avînd ca auxiliar manualul, se verifică și se consolidează, în condițiile în care elevii nu mai beneficiază de manual (clasa a VIII-a), cînd ei alcătuiesc planul lecției de istorie după expunerea profesorului, ceea ce constituie de fapt o altă formă a activității independente în cadrul lecțiilor de istorie. Reușita realizării în asemenea condiții a planului depinde de expunerea profesorului, expunere care trebuie să declanșeze gîndirea activă a elevilor. Expunerea științifică și logică trebuie să dea posibilitatea elevilor de a cunoaște materialul faptic, de a stabili cauzele fenomenelor, de a compara și desprinde concluzii. Din partea elevilor, realizarea unui plan după expunerea profesorului solicită maximă atenție și încordare.

Deprinderea elevilor de a alcătui planul simplu și dezvoltat al lecțiilor urmărește și dezvoltarea capacității de a lua notițe, o altă formă a muncii independente a elevilor. Această operație este foarte dificil de realizat cu elevii nevăzători, care trebuie să scrie concomitent cu expunerea profesorului și elevii noștri nu pot poseda un ritm rapid de scriere, datorat, firește, dificultăților scrisului braille. În același timp, în clasele gimnaziale, elevii nici nu posedă abilitatea, capacitatea necesare luării notițelor, această activitate reducîndu-se la dictarea lor de către profesor.

Abilitatea elevilor de a lucra cu textul manualului se exersează și în cadrul activității de efectuare a temelor de acasă, activitate care nu presupune neapărat răspuns la întrebările din manual, ci efortul propriu al elevilor să se evidențieze în stabilirea consecințelor unui eveniment, reflectarea lui în literatură, precizarea unor monumente de artă inspirate din trecutul de luptă al poporului nostru.

Alături de munca cu manualul, în organizarea activității independente în predarea-învățarea istoriei, se pot utiliza și alte modalități. În înțelegerea și interpretarea istoriei de către elevi, eficient este lucrul cu documentul istoric. Pot fi valorificate unele fragmente de documente conținute de lecturile suplimentare din manuale ori documente din crestomații transcrise și aduse în clasă de profesor. În descifrarea, interpretarea, compararea unui document, profesorul organizează activitatea independentă pe grupe omogene, formate din elevii buni, cu aptitudini pentru munca intelectuală. Munca cu documentul istoric îi ajută pe elevi să învețe a aprecia criteriile progresului social, superioritatea unei orînduiri, a unui fapt și eveniment istoric.

Activitatea independentă a elevilor, în pătrunderea sensului semnificației unor evenimente istorice, cu deosebire a celor specifice epocii contemporane, se concretizează și prin audierea unor emisiuni la radio și chiar TV., cu tematică istorică. Audierea unor asemenea emisiuni este și un mijloc de dobîndire, prin efort propriu, de noi cunoștințe, fapt pentru care în școlile noastre trebuie să se asigure condițiile tehnice necesare includerii în programul de activitate al elevilor a acestei modalități de studiu.

(continuare în pag. a 25-a)

Rolul educaţiei fizice în formarea îndemînării elevilor nevăzători

Orice mişcare voluntară, indiferent de gradul ei de dificultate, solicită pentru efectuare un anumit indice de îndemînare, coordonarea ei de către scoarţă.

Îndemînarea este o calitate motrică complexă, avînd numeroase interferenţe cu celelalte calităţi motrice. Ea condiţionează însuşirea şi perfecţionarea diferitelor acţiuni (deprinderi, priceperi), precum şi a celorlalte calităţi motrice. Ea este implicată în toate acţiunile care presupun un anumit grad de coordonare.

Îndemînarea este necesară atît în învăţarea şi prfecţionarea acţiunlor motrice, cît şi în aplicarea acestora, în condiţiile obişnuite: schimbarea calităţii terenului, a climei, a factorilor meteorologici. De asemenea, ea este necesară în orientarea în spaţiu şi în redobîndirea echilibrului dereglat (alunecări, ciocniri, împiedicări). De aici rezultă că îndemînarea are o arie largă de utilizări în acţiunile din viaţa cotidiană.

Îndemînarea poate fi definită astfel: „Capacitatea individului de a însuşi şi efectua acţiuni motrice cu grade diferite de dificultate, dirijînd precis şi economic mişcările în timp şi în spaţiu, cu vitezele şi încordările necesare, în deplină concordanţă cu condiţiile impuse şi cu situaţiile ce apar pe parcursul efectuării acţiunii".

Îndemînarea asigură aplicarea adecvată a deprinderilor şi priceperilor motrice în condiţiile cele mai variate. Ea ajută individul să se adapteze, fără dificultăţi, condiţiilor mereu modificate, în care-şi desfăşoară activitatea.

Dezvoltarea îndemînării la elevii nevăzători are o mare importanţă, ţinînd seama de faptul că ea ajută în orientarea spaţială, fiind strîns legată de celelalte calităţi motrice.

În metodologia dezvoltării îndemînării trebuie să se ţină seama de mai mulţi factori:

1. de vîrsta cînd copilul şi-a pierdut vederea (timpuriu sau tîrziu);

2. dacă deficienţa este simplă sau asociată;

3. de experienţa motrică anterioară;

4. de calitatea sistemului nervos central, de valoarea proceselor de coordonare, a plasticităţii scoarţei;

În orele de educaţie fizică, orientarea spaţială şi de cultură fizică medicală, am căutat să acord o mare importanţă dezvoltării îndemînării, avînd în vedere factorii mai sus-amintiţi, formele de manifestare ale îndemînării (generală şi specială), profesia pentru care elevul se pregăteşte.

În dezvoltarea ei, am urmărit următoarele obiective:

— educarea capacităţii de orientare şi însuşirea componentelor fundamentale ale mişcării: direcţii, aptitudini, ritm, tempo;

— educarea posibilităţilor de mişcare a segmenţilor;

— educarea unor acţiuni motrice înlănţuite (legări de elemente), prin sporirea gradului de complexitate a mişcării;

— capacitatea de reprezentare şi a spiritului de iniţiativă;

— formarea îndemînării în condiţiile dezvoltării imaginaţiei şi iniţiativei;

— utilizarea priceperilor şi deprinderilor, învingerea unor greutăţi, colaborarea cu partenerul (întreceri);

— parcursuri aplicative pentru dezvoltarea capacităţii de aplicare a priceperilor şi deprinderilor motrice învăţate.

Pentru realizarea acestor obiective am folosit următoarele exerciţii:

— exerciţii de front şi formaţii;

— poziţii de braţe, trunchi, picioare şi mişcările care se pot executa, simple şi în combinaţii;

— exerciţii din diferite poziţii (stînd, şezînd, culcat);

— elemente din gimnastica acrobatică, atletism (alergări, sărituri aruncări, prinderi);

— exerciţii cu obiecte de diferite dimensiuni;

— exerciţii efectuate la comenzi inverse, complexe de exerciţii pentru dezvoltarea armonioasă;

— jocuri la aparate şi pe aparate;

— jocuri dinamice;

— exerciţii de echilibru;

— ştafete cu obstacole;

— parcursuri aplicative.

Aceste exerciţii, repetate în diferite variante, cu grad crescînd de dificultate şi complexitate, duc la dezvoltarea motricităţii în general şi implicit a calităţilor motrice, deci şi a îndemînării.

Prof. ILEANA CHIOSE

Cu profesorul Paul Cochet despre păsările exotice de apartament

(urmare din pag. a 7-a)

Pentru cine are un canar, va întrebuinţa un minut pe zi. Faceţi relaţia de proporţie şi cred că cca 3 ore pe zi nu este aşa de mult.

N.I. — Ce recomandări puteţi să faceţi acelor nevăzători care doresc să devină crescători de păsări cîntătoare?

P.C. — În primul rînd, ca pasiunea să fie reală să nu predomine interesul de negustorie, pentru că eşecul ar deveni sigur, de neînlăturat. Apoi, nu trebuie uitată răspunderea pe care ţi-o asumi faţă de viaţa unor fiinţe destul de sensibile, viaţă care depinde strict de tine. Nevăzătorul trebuie să cumpere păsări numai de la persoane de încredere, păsări mai blînde, mai sociabile şi dacă se poate, verificate. Nevăzătorul trebuie să se înarmeze teoretic pentru ca să nu facă experiment inutile, dar şi să înţeleagă că teoria este un ghid, şi nu un şablon. În orice caz, satisfacţiile sufleteşti vor fi pe măsura efortului depus.

Nota redacţiei. *Prof. Paul Cochet va împlini, în octombrie, 50 de ani. În numele consiliului de conducere, al colegiului de redacţie şi al cititorilor săi, îi urăm ani mulţi şi sănătate!.*

AURELIA CIONCA —
o mare pianistă a țării noastre

Dintre cărțile pe care le-am citit în ultimul timp, una m-a emoționat în mod deosebit, pentru că o parte din faptele și datele, relatate în cuprins, privitoare la viața și activitatea concertistică a renumitei pianiste le-am cunoscut la timpul respectiv, gustîndu-le din plin farmecul și strălucirea.

Sub impulsul lecturii atente a acestei cărți, a renăscut, în adîncul simțirilor mele nostalgia după timpul care, în scurgerea lui ireversibilă, duce, clipă de clipă viața omenirii dintotdeauna.

Volumul a apărut în Editura muzicală (1986) și a fost semnat de Nina Cionca, elaborat pe baza caietului de însemnări și impresii ale marii pianiste, datînd din copilărie și pînă în ultimele luni ale vieții sale, din vasta corespondență primită din țară și străinătate, din articolele, cronicile și comentariile elogioase ce i s-au adresat prin mijlocirea presei române și străine. La acestea s-au mai adăugat evocările și mărturisirile unor foști elevi, colegi și prieteni ai artistei.

S-a născut la 16 mai 1888 în București, din părinți muzicieni Părnții au fost cei care i-au îndrumat pașii spre cariera de muzician, creîndu-i cu stăruință toate condițiile de pregătire și dezvoltare pe tărîm muzical, pînă la desăvîrșire. La vîrsta de cinci ani, cîntă pentru prima dată la Ateneul Român, în cadrul unui spectacol de binefacere, unde a interpretat cîteva compoziții proprii.

La nouă ani apare ca solistă în recitaluri de pian, în diverse săli de concerte din București, Brașov și Sibiu, fiind comentată în presă ca o viitoare mare pianistă.

În 1903, pleacă la Leipzig, unde este admisă ca bursieră la Conservatorul regal de muzică, fiind repartizată la clasa celui mai mare profesor și pianist, Alfred Reisenauer, de la care își va însuși toate tainele interpretării pianistice. După absolvirea conservatorului se va bucura de un binemeritat prestigiu, atît în țară, cît și în străinătate, desfășurîndu-și cu succes activitatea concertistică. În decursul a 68 de ani a activat cu succes, susținînd circa 300 de recitaluri, concerte simfonice și muzică de cameră, bucurîndu-se de colaborarea celor mai mari dirijori și instrumentiști români și străini.

În 1912, la vîrsta de 24 de ani este numită profesoară la Conservatorul din București, unde i se înființează o clasă formată numai din studente, supranumită „clasa de domnișoare".

Pentru bogata sa activitate pe tărîm muzical, în 1954, partidul și statul nostru îi acordă titlul de Artistă emerită și Medalia Muncii, clasa 1.

În toamna anului 1950, cu multă emoție am apăsat pe butonul soneriei de la intrarea locuinței profesoarei Aurelia Cionca, din str. dr. Marinescu, 2. Am fost întîmpinați de soțul marii pianiste, care cu multă amabilitate și blîndețe ne-a invitat să intrăm în salonul de la parter, foarte frumos mobilat. Acest imens salon era împărțit în trei părți, cu destinații diferite: biblioteca, sala de muzică și sufrageria. Privind, nu știai ce să admiri mai întîi: multitudinea vaselor cu flori, toate dintr-o ceramică smălțuită artistic, în culori frumoase și vii, zecile de bibelouri de mare valoare, biblioteca imensă, confecționată într-un model cu totul original, cu cele două piane de concert, în al cărui luciu te puteai oglindi, unul cu marca Stenway, celălalt un Blüthner veritabil, covoarele și lampadarele scumpe, toate făceau să te simți ca într-un vis...

Cele cîteva minute, care au urmat pînă ce profesoara Aurelia Cionca și-a făcut apariția, mi s-au părut nespus de lungi și de emoționante!. Mă întrebam cu teamă, dacă voi fi admis de către marea artistă la cursurile sale de perfecționare și interpretare, cunoscînd din auzite exigența cu care își selecționa cursanții.

Mi-au rămas întipărite în memorie, timbrul vocii sale și rostirea primelor cuvinte cu care mi s-a adresat:

— Deci, dumneata dorești să devii elevul meu? Nu va fi prea greu pentru amîndoi? Și m-a invitat la pian să interpretez piesa pe care o posed mai bine și o execut mai frumos.

Trecusem prin destule examene pînă atunci, cîntasem în fața atîtor muzicieni, dar acum, o emoție imensă parcă voia să mă demobilizeze complet. M-am așezat totuși la pian și ca printr-o minune, m-am eliberat de neliniște, reușind să interpretez cu personalitate și pasiune. Impromptu în La bemol minor, de Schubert. În liniștea care a urmat, după interpretarea acelei piese, vocea profesoarei a răsunat mai cald și mai apropiat:

— Cînți frumos, ai mînă bună, sensibilitate destulă și temperament de artist... Te-am admis și te-am înscris la cursurile mele! Te rog însă ca la început să mă documentezi în privința notației muzicale în braille, asupra reperelor dumitale pe claviatură și alte cîteva probleme, pe care nu le cunosc...

Timp de trei ani, o dată pe săptămînă, am urmat aceste cursuri, reușind într-o mare măsură, grație măiestriei profesoarei Aurelia Cionca, să-mi dezvolt foarte mult tehnica și sensibilitatea interpretativă, să înțeleg cu ușurință specificul și originalitatea fiecărei lucrări muzicale studiate.

Printre procedeele și metodele aplicate de marea pianistă, mi-am însușit studiul pe fragmente, fraze și cadențe, memorarea exactă și totală a nuanțelor și personalitatea temperamentală a fiecărui compozitor. Procedeul de a cînta la ambele piane, cu fiecare cursant în parte, ne capta și ne conducea pe tot parcursul piesei executate, sesizînd spontan cele mai subtile detalii pianistice necorespunzătoare sau neconsolidate suficient. Era făcută pentru muzică și plămădită din muzică, străduindu-se să facă din fiecare elev al său un adevărat artist. Cele mai profunde impresii le trăiam atunci cînd profesoara interpreta la pian piesa nouă ce urma s-o pregătim, făcîndu-ne s-o ascultăm vrăjiți și încîntați...

În zilele de 18 și 19 mai 1962 a apărut pentru ultima oară pe scenă, la Iași, interpretînd magistral, Concertul nr. 1 în Mi bemol major, de Liszt, după care, în toamna aceluiași an, în urma unei boli necruțătoare, încetează din viață, fiind plînsă și regretată de toți cei ce au cunoscut-o și au stimat-o ca muzician și ca om.

Prof. N. IONESCU

Eficiența medicinii preventive în reducerea îmbolnăvirilor oculare

Dr. AUREL ROSIN
Politehnica universitară Titan

Încă de pe timpul lui Hipocrat, țelul medicinii a fost nu atît vindecarea bolilor, cît prevenirea lor.

Pe lîngă îmbunătățirea continuă a asistenței medicale, în vederea scăderii morbidității (a îmbolnăvirilor) și a îngrijirii tot mai bune a celor suferinzi, trebuie să urmărim și profilaxia sănătății. Marele chirurg Pirogov spunea : „Viitorul aparține medicinii profilactice, principiu călăuzitor pentru prevenirea îmbolnăvirilor".

Profilaxia, adică prevenirea îmbolnăvirilor are ca argument principal controlul profilactic și include numeroase măsuri cu caracter medical, cultural, social etc., care se exercită prin igiena muncii, organizarea odihnei, protecția mediului înconjurător, vaccinări etc.

Controlul profilactic se face prin vizite medicale și analize preventive, întregii populații, pentru prevenirea bolilor. El se realizează prin supravegherea activă a stării sănătății fiecărui cetățean, indiferent unde locuiește acesta, dacă este sănătos sau bolnav, dacă lucrează sau nu.

Oftalmologic, încă de la naștere, noului născut i se aplică metoda „Crédé", prin instilarea unei picături de nitrat de argint, pentru prevenirea unei infecții conjunctivo-corneene. Ulterior, înaintea școlarizării, copilului i se face un examen ocular-funcțional, în scopul depistării unor tulburări vizuale, care trebuie corectate (miopie, astigmatism, hipermetropie, strabism) și a unor eventuale boli oculare congenitale (cataractă, glaucom, retinopatii pigmentare, discomatopsii etc.).

Majoritatea tulburărilor oculare trebuie corectate sau tratate imediat, cînd copilul are 2—3 ani, pentru a nu se transforma în boli irecuperabile.

Strabismul poate fi redresat fără operație, în majoritatea cazurilor, prin ochelari corectori și tratament ortoptic sau pleiotic, obligînd ochiul deficitar să funcționeze în aceeași măsură cu cel bun.

Miopia, hipermetropia și astigmatismul vor fi corectate prin ochelari, punînd ochii în stare normală de funcționare.

Cataracta, glaucomul, retinopatia pigmentară și alte boli congenitale vor fi tratate medical sau chirurgical. Pentru aceasta este bine să se facă cu toată atenția examinarea copiilor preșcolari, elevilor, studenților, recruților, angajaților etc., în vederea depistării unei eventuale patologii oculare și a rezolvării sau tratării ei.

Scopul controlului profilactic în general este de a-i identifica pe toți cei ce au nevoie de asistența medicală și de a le-o acorda imediat.

În colaborare cu celelalte discipline, controlul medical profilactic urmărește descoperirea în stadiu incipient a bolilor cardiovasculare, nervoase, oculare, oncologice, endocrine etc., pentru a recomanda tratamentul necesar, mult mai eficace în faza amintită.

Activitate independentă în predare — învățarea istoriei

(urmare din pag. a 22-a)

Una din tehnicile intelectuale în perceperea istoriei este și aceea a orînduirii în spațiu a evenimentelor istorice. Precizarea pe hartă a locului de desfășurare a unei bătălii, a unui eveniment, impune utilizarea hărții geografice. Deprinderea de a lucra cu harta și la istorie constituie de asemenea o formă a activității independente, cu toate reținerile unor elevi nevăzători în a o folosi.

Posibilitatea de organizare a activității independente a elevilor nevăzători în studiul istoriei sînt mai reduse, deprinderile formîndu-se încet, în timp, fapt pentru care sînt introduse în procesul predării-învățării cu multă timiditate.

IV. Calitatea muncii independente la istorie în cadrul școlii pentru nevăzători depinde în mare măsură de sistemul în care se predă această disciplină, sistem ce s-ar putea îmbunătăți prin :

— studierea istoriei eșalonat, echilibrat, identic cu învățămîntul de masă : în clasa a V-a, „Istoria antică universală", a VI-a, „Medie universală", a VII-a, „Modernă și contemporană", a VIII-a, „Istoria antică și medie a României" ;

— introducerea învățămîntului general de 10 ani și la nevăzători, în conformitate cu Legea învățămîntului în vigoare, ceea ce pe lîngă nivelul ridicat de cunoștințe ar soluționa în mod fericit și predarea istoriei ;

— înzestrarea tuturor elevilor cu manuale, manualul fiind fundamentul activității independente ;

— dotarea fiecărei clase cu „Dicționarul școlar", avînd în vedere că un asemenea instrument de lucru este transcris în braille ;

— tipărirea în braille a unor culegeri de texte istorice.

PRESOPUNCTURA. Ghid terapeutic (V)

Dr. CR. ȘTEFĂNESCU

Durerile de ochi

Durerile oculare cele mai banale pot fi un semnal de alarmă pentru multe boli de ochi, grave. Ele pot fi cauzate de: tulburări de vedere, traumatisme, corpi străini în ochi, infecții locale, tumori, glaucom etc. În general, orice durere localizată la ochi trebuie adusă la cunoștința specialistului. Ca orice durere însă și aceste dureri pot beneficia pentru o perioadă scurtă de presopunctură. În acest scop, vom reține următoarele două puncte:

— Lumina ochilor — V_1 — localizat în apropierea unghiului intern al ochiului, care se presopunctează prin dispersie și în sinuzită.

— Bambreși în grămadă — V_2 — situat la extremitatea internă a sprîncenei. Acest punct se mai folosește pentru creșterea acuității vizuale la sportivi și artiști — tonifiere.

Durerile de picior (labă)

Un picior sănătos și bine îngrijit nu va produce dureri și invers, un picior bolnav sau prost îngrijit va deveni dureros. Dintre anomaliile mai frecvente ale piciorului vom întîlni piciorul plat sau dimpotrivă accentuarea scobiturii piciorului (picior scobit), răsucirea piciorului etc. Piciorul mai poate deveni dureros în diferite boli ca: reumatism acut sau cronic (poliartrita reumatoidă, artroză), tumori, gută etc. De asemenea, încălțămintea strîmtă cu tocuri înalte sau cu talpă groasă, bătăturile și deformările dobîndite în timpul anilor, pot fi cauzele unor dureri de picior. Pentru dispariția durerilor, se subînțelege, este nevoie, în primul rînd de suprimarea cauzelor care le-au provocat. Pînă atunci aceste dureri pot fi ameliorate dacă masăm punctul denumit „A cincea întîlnire cu pămîntul" — VB 42 — situat în mijlocul spațiului dintre cele două oase metatarsiene IV și V.

Prin tonifierea acestui punct se pot ameliora și tulburările de pipăit.

Durerile de sîn

Sînii devin dureroși în diferite situații fiziologice (menstruație, menopauză, lehuzie) sau în caz de boală (inflamații, traumatisme, tumori).

O femeie care descoperă o eventuală anomalie la sîn trebuie să se prezinte de urgență la medic. Dintre modificările patologice ale sînului amintim: mărirea la volum, încrețirea sau înroșirea pielii sînului, devierea mamelonului, noduli dureroși sau nedureroși, ganglioni măriți de volum în axilă. O femeie trebuie să știe că nu orice mărire de volum a sînului înseamnă cancer. Există și tumori necanceroase și chiar cele canceroase, dacă sînt depistate la timp, au asigurată vindecarea într-o proporție de 85—90%.

Durerile de sîn, în special cele de natură fiziologică pot beneficia și de presopunctură.

Punctul VB 41, denumit foarte sugestiv „aproape de plîns", situat la unirea ultimelor două metatarsiene pe fața dorsală a labei piciorului, va fi masat prin manevra de dispersie. Tot în acest scop se va face dispersie pentru tremurături de picioare și dureri de umăr.

Durerile de șold

Șoldul este mai puțin expus traumatismelor, datorită poziției ascunse și protecției prin stratul masiv muscular care îl înconjoară, la exterior. În schimb, articulația coxofemurală devine dureroasă în unele boli, dintre care amintim: artroza șoldului (coxartroza), periartroza coxofemurală, tuberculoza șoldului, poliartrita reumatoidă, spondilita ankilopoetică, cancer etc. În coxartroză, durerea apare tardiv, cînd mersul devine șchiopătat. Debutul acestei boli începe prin imposibilitatea încheierii încălțămintei, a statului picior peste picior, a statului pe scăunel mic, a călăritului etc. Durerile canceroase sînt mai accentuate noaptea, nu sînt influențate de repaus și au un caracter permanent. În afara ajutorului medical, aceste dureri se pot ameliora dacă se masează următoarele două puncte:

— „Lăcaș de lumină" — VB 29 — situat pe fața exterioară a șoldului, deasupra regiunii trahentesiene (ridicături de la acest nivel). Acest punct se masează și în caz de rigiditate a șoldului și a genunchilor, iar la sportivi, pentru tonifierea mușchilor articulației coxofemurale. Manevra de masaj în acest caz, va fi cea de tonifiere. Al doilea punct va fi „Săritor în cerc" — VB 30 — situat pe fața externă a șoldului, chiar pe vîrful marelui trohanter (ridicături de la acest nivel). Durerile în membrele inferioare beneficiază de asemenea de acest masaj. Pentru ameliorarea durerilor șoldului, masăm cele două puncte prin manevra de dispersie.

Durerile de spate

Atitudinea vicioasă a coloanei vertebrale la scris, în bănci, la școală, poate genera dureri de spate. Mai tîrziu, durerile de spate au și alte cauze, în primul rînd datorită uzurii tuturor componentelor coloanei vertebrale (vertebre, articulații și ligamente), din care cauză coloana devine rigidă și dureroasă. Menționăm și alte cauze ale durerilor de spate: tuberculoza vertebrală (Morbul lui Pott), hernia de disc, spondilita ankilopoetică, osteoporoza vertebrală (decalcifierea), cancerul vertebral etc. Ulcerele duodenale pot provoca dureri în spate, localizate sub osul omoplat,

ce apar la 3—4 ore după masă. Bolile de ficat și pancreas pot fi de asemenea cauzele unor dureri în spate, chiar în poziția culcat. Aceste dureri pot fi ameliorate prin masarea punctului „Ultima limită Iang" — VG_9 — situat sub vertebra IV dorsală, care se află deasupra orizontalei ce trece prin unghiul inferior al omoplaților.

Se mai practică masarea acestui punct în contractura mușchilor spatelui — dispersie.

Altă manevră de care se beneficiază în durerile de spate este masajul liniar, de o parte și alta a apofizelor spinoase, ce se execută cu ajutorul degetelor mari. Bolnavul va fi culcat în decubit ventral. Se execută acest masaj de cîteva ori, cu intensități crescute în mod progresiv.

Durerile de umăr

În ordinea frecvenței cauzelor care produc dureri de umăr, pe primul loc se situează suferințele mușchilor și tendoanelor care înconjoară această articulație. Durerile la nivelul umărului mai apar și în spondilita ankilopoetică, poliartrita reumatică, discopatia cervicală, artroza localizată în articulația scapulo-humerală și traumatisme. În aceste dureri putem folosi presopunctura, pentru care vom masa următoarele puncte :

— „Strălucirea cerului" — TF 15 — situat la jumătatea distanței dintre gît și umăr, pe marginea superioară a mușchiului trapez. Acest punct mai poate fi masat în : torticolis și la sportivi. Pentru relaxarea musculaturii se va folosi manevra de dispersie, iar pentru stimulare, manevra de tonifiere.

— „Strămoș divin" — IS 11 — situat la mijlocul unghiului inferior al osului omoplat, de partea bolnavă. De masarea acestui punct mai beneficiază paresteziile (amorțeli, furnicături) membrelor superioare — dispersie.

Edemele

Edemele se datoresc unor tulburări în circulația sîngelui sau a limfei. Cauzele pot fi : un obstacol, un proces inflamator, boli de inimă, de ficat, de rinichi, traumatisme, carențe proteice, carențe vitaminice masive, ultimele două cauze producînd cunoscutele edeme ale foamei. Medicina tradițională explică edemele prin excesul de energie din meridianul rinichiului, din care cauză se consideră că cel mai bun tratament este stimularea unui punct de pe acest meridian. Acest punct, denumit sugestiv „Țîșnește din nou" — R 7 — este situat la trei măsuri deasupra maleolei interne, manevra de masaj fiind dispersia. Punctul mai poate fi masat în transpirații calde și abundente, dar prin tonifiere.

Pentru edemele gambelor și ale labelor picioarelor, care apar după un stat prelungit în picioare, după un mers îndelungat cu o încălțăminte incomodă, se recomandă un masaj liniar pe fața dorsală a labei, începînd de la degetul II și degetul V pînă deasupra gleznei. Masajul va fi blînd la început și va dura între 3—5 minute. Se recomandă 3 ședințe pe zi. La sfîrșit, se va masa rotativ, în jurul locului de inserție al tendonului lui Achile, pe călcîi.

Cinste atleților craioveni

(urmare din pag. a 15-a)

atletism al lui Homenkov, trebuie să arunce în jur de 14,50 m la greutate, iar la disc în jur de 40 ! — intervine cu competență antrenorul. Are el niște probleme cu piciorul, trebuie lucrată „zvîcnirea" ! Pe urmă, la disc are probleme serioase cu tehnica de aruncare !

— Cînd a fost cel mai greu, Mihai ?

— „Momentul" Arad. Pot spune că cea mai mare greutate a fost depășirea psihică a acestui moment, depășirea barierei de neîncredere și ostilitate creată nu din vina mea, ci din neglijența unor conducători de lot ! Dacă nu ar fi fost toți alături de mine, în special colegii mei de echipă, nu știu cum aș fi trecut peste el !

— Aș vrea să reamintesc că rezultatul obținut de Mihai la greutate — 12,42 este cel cu care s-a cîștigat proba anul trecut la Sofia. Și aș mai adăuga că, aici, la Craiova, avem cîțiva sportivi talentați, care trebuie încurajați în eforturile lor de autodepășire. Pentru mine, ca tehnician, voința acestor „copii" ai noștri este de invidiat și cred, că, în afară de toată stima pe care o merită, trebuie să fie ajutați și sprijiniți permanent, ceea ce, este de la sine înțeles, eu mă angajez să fac — completează Ion Mihăilescu.

Concluziile se impun de la sine : experiența de stadion a lui Mihai, Leontin, Ion Udrea, trebuie generalizată. Pentru că numai așa, în fiecare zi la această „datorie de onoare", în fiecare zi, corect și conștiincios, cu gîndul și cu voința fermă de a reuși să demonstrezi că SE POATE, numai așa poți să ai bucuria succesului. Este un titlu de mîndrie că în asociația sportivă „Viață nouă", din Craiova avem asemenea colegi, un stimulent în întreaga activitate desfășurată de filiala noastră.

De vorbă cu MARIN CILEA, de la Institutul Politehnic—București

(urmare din pag. a 16-a)

M.C. — Apariția dispozitivelor laser a determinat salturi extraordinare în știință și tehnologie. În tehnică, folosirea laserului a însemnat punerea la punct a unor procedee și tehnologii noi sau adaptarea altora, în așa fel încît să poată fi corelate cu proprietățile fasciculelor laser. De pildă, cercetările privind prelucrarea unor piese din metale foarte dure. Tehnologiile puse la punct în acest sens sînt net superioare din multe puncte de vedere tehnologiilor clasice. Deși nu totdeauna prețul de cost este mai mic, noile tehnologii rezolvă probleme care n-ar fi putut fi atacate cu o tehnologie clasică. Bineînțeles, cercetările ulterioare vor face din tehnologiile folosind radiația laser, procedee ieftine și ușor de aplicat în industrie.

Ca direcții de dezvoltare, aceste tehnologii vor urmări, pe lîngă înlocuirea vechilor procedee tehnologice, obținerea unor produse finite cu performanțe deosebite, la prețuri de cost cît mai mici. De asemenea, se va mări neîncetat numărul domeniilor care vor beneficia de aceste noi procedee. Evident, dezvoltarea în continuare a acestor tehnologii va presupune în paralel cercetări privind obținerea unor dispozitive laser cu caracteristici corespunzătoare noilor cerințe.

I.T.P. — Ne apropiem de finalul convorbirii noastre. O întrebare ce se impune firesc, cea privitoare la contribuția românească la dezvoltarea cercetărilor și a aplicațiilor privind dispozitivele laser. Care este contribuția dv. actuală și de viitor, în acest domeniu?

M.C. — În țara noastră, I.F.T.A.R. — București, desfășoară atît cercetări privind obținerea de noi dispozitive laser, cît și aparate bazate pe folosirea acestor dispozitive. Un colectiv puternic de cercetare se află de asemenea la catedra de fizică a Institutului politehnic, în cadrul căruia îmi desfășor și eu activitatea. Așa cum am amintit, cercetările pe care le desfășor sînt în domeniul laserilor cu vapori metalici. În acest sens, m-am ocupat atît de obținerea tranzițiilor laser în vapori de zinc, cît și de punerea la punct a unor dispozitive laser care să aibă o durată de funcționare de peste o mie de ore, în ideea obținerii unor dispozitive comerciale. De asemenea, m-am ocupat de obținerea unor tranziții laser în vapori de cadmiu și cupru. Lucrările publicate tratează, pe lîngă caracteristicile de funcționare a acestor dispozitive, și modul de obținere a unor tranziții laser simultane, aparținînd unor metale diferite, tranziții obținute în același tub laser. În viitor, dorim să abordăm cercetări privind caracteristicile de funcționare ale altor dispozitive laser cu vapori metalici, dintre care amintesc laserul atomic cu cupru.

IN MEMORIAM

AUREL BULANCEA

Oamenii muncii din cadrul Școlii generale pentru nevăzători din Tg. Frumos anunță cu adîncă durere moartea prematură, la 3 noiembrie 1986, în urma unui accident rutier, la Buzău, a colegului și prietenului lor, învățătorul Aurel Bulancea.

Născut la 11 noiembrie 1929, în comuna Strunga, județul Iași, el s-a consacrat din tinerețe, educării a zeci de generații de elevi, care îi vor păstra o neștearsă amintire

Toți cei care l-au cunoscut își vor aduce aminte de sfaturile sale înțelepte, de vorba sa blîndă și încurajatoare. Cei 20 de ani de muncă asiduă, desfășurată în această școală au însemnat un efort continuu în instruirea și formarea tuturor nevăzătorilor, cu care a venit în contact.

Prof. Amariei MODEST

GEORGE CÂRLIGEANU

În ziua de 6 ianuarie 1987, a încetat din viață, ca urmare a unui accident rutier (survenit la 25 octombrie, la Buzău, anul trecut) și după o lungă suferință, George Cârligeanu, unul dintre cei mai valoroși și stimați profesori din cadrul școlilor speciale pentru deficienții de vedere.

Născut la 14 mai 1933, la Constanța, el a absolvit Școala pedagogică din Buzău, funcționînd în perioada 1956—1957 ca profesor suplinitor la Școala specială de nevăzători, din localitate. Între 1957—1962 a urmat cursurile Facultății de filologie din Iași, secția de limba și literatura română. Din 1962 și pînă la trecerea lui în neființă, a fost profesor la Școala specială pentru nevăzători din Tg. Frumos, făcînd parte dintre cei care au militat pentru înființarea acesteia.

Prof. George Cârligeanu a fost un tiflopedagog de seamă, contribuția sa concretizîndu-se într-o serie de lucrări și articole, toate purtînd amprenta personalității sale.

Amintim „Preabecedarul" și „Abecedarul", materialele publicate în revista „Viață nouă", lucrările prezentate la simpozioanele organizate de asociație, de școala din Tg. Frumos și de cea din Buzău. De asemenea, amintim materialele sale beletristice, multe premiate la concursurile asociației.

El a făcut parte din comisia pentru scrierea și cartea braille, fiind un profund cunoscător al sistemului braille și al abreviației.

Prof. George Cârligeanu a fost nu numai un excelent pedagog și educator, nu numai un animator cultural al școlii unde a funcționat, ci și un bun activist pe tărîmul asociației.

Astfel, în perioada studenției a fost vicepreședinte al Filialei Iași, iar în anii care au urmat a participat la toate acțiunile de prestigiu ale acesteia.

Generațiile de elevi pe care le-a educat și instruit, colegii și prietenii, oamenii muncii din cadrul asociației regretă moartea sa prematură și-i vor păstra o neștearsă amintire.

(RED.)

CADRAN MONDIAL

● Anul trecut, nevăzătorii sovietici au sărbătorit cea de-a 130-a aniversare a nașterii Anei Adler, care a tipărit prima carte în braille în limba rusă (1883). A. Adler s-a născut într-o familie de intelectuali ruși și a urmat Institutul de fete nobile din Kazan. În tinerețe a suferit un accident grav la picioare și a rămas handicapată toată viața. Această situație a determinat-o să se dedice unor activități intelectuale. A învățat limbile franceză, germană, engleză și italiană, s-a ocupat de literatură, a urmat cursuri de drept și de chimie. A lucrat multă vreme ca pedagog, editor de cărți, redactor, translator, organizator de diverse activități culturale etc. În 1882 a participat la înființarea primei școli de nevăzători din Moscova. A studiat tiflologia, a întreținut o susținută corespondență cu cei mai importanți tiflologi din Europa și America, a învățat alfabetul braille și a tipărit prima carte la mașină, în limba rusă. Unul dintre cele 300 de exemplare ale acestei cărți poate fi văzut, la Muzeul de tiflologie din Leningrad.

Ana Alexandrovna Adler a făcut parte din grupul de inițiativă pentru înființarea organizației V.O.S. și a fost secretară a consiliului de conducere al acesteia. A murit la 22 iulie 1924, apucînd să vadă primele numere ale revistei în braille „Jizni Slepîh", devenită „Nașa Jizni", a cărei apariție a început în aprilie 1924.

Astăzi, în toate bibliotecile pentru nevăzători din R.S.F.S.R., există peste două milioane de cărți braille și înregistrate pe bandă magnetică.

★

● **La Tîrgul de carte din Frankfurt pe Main a fost prezentă și cartea braille. Pe o suprafață de 1.000 mp au expus 35 de editori. Un interes deosebit au trezit cărțile cu ilustrații în relief, calendarele de perete și ilustrațiile în relief (cărți poștale pentru diferite ocazii).**

★

● Nevăzătorii din R.S. Cehoslovacă au sărbătorit în 1986 a 165-a aniversare a inventatorului alfabetului digital, Hieronimus Lorm. El s-a născut în Moravia în 1821 și se numea de fapt Heinrich Landesmann. A studiat filozofia și a practicat ziaristica. Auzul și vederea și l-ea pierdut mai tîrziu, deși încă din tinerețe avea dificultăți de auz. Cînd și-a pierdut și vederea, a întocmit alfabetul care îi poartă numele și pe care l-au adoptat repede toți nevăzătorii surzi.

★

● **În decembrie anul trecut, nevăzătoarea Zdenca Iancova, în vîrstă de 26 ani și-a luat examenul de stat la Facultatea de medicină a Universității carloviene din Praga. Ea și-a pierdut vederea în cel de-al doilea an de studii din cauza unei boli de ochi. În ciuda acestui fapt, și-a putut continua studiile cu succes, datorită voinței, perseverenței și dragostei de învățătură. În același timp ea a găsit deplină înțelegere și sprijin în corpul profesoral al facultății.**

★

● Biblioteca braille din Londra a început foarte modest, în anul 1882, cu un număr de 50 volume și doar 10 abonați. Astăzi ea dispune de 35.000 de titluri și împrumută anual pînă la 200.000 de volume. Cărțile sînt scrise atît la tipografia din Londra și Edinburg, cît și de mînă de către voluntari. Unele dintre ele sînt scrise după metoda inter-rînd, apreciate de începători. Biblioteca împrumută cărți în mod gratuit, atît nevăzătorilor din țară, cît și celor din străinătate.

● **Uniunea invalizilor cehoslovaci organizează din nou două concursuri internaționale pentru muzicienii deficienți de vedere: cel de-al IV-lea concurs de compoziție și cel de-al V-lea concurs de interpretare. Condițiile de participare la concursul de compoziție sînt aceleași ca la concursurile anterioare, lucrările urmînd a fi expediate pe adresa Uniunii invalizilor, pînă la 15 octombrie 1987 (Ziua internațională a bastonului alb). Se primesc compoziții pentru unul pînă la nouă instrumente: sonate, variațiuni, suite etc. Rezultatele vor fi comunicate în ziua de 14 martie 1988, cînd va începe al V-lea concurs de interpretare. Primele trei premii vor fi de 10.000, 5.000 și 3.000 coroane. Uniunea europeană a nevăzătorilor va acorda un premiu special pentru o lucrare dedicată nevăzătorilor.**

Cel de-al V-lea Concurs internațional de interpretare va avea loc la Marianské Lazy, la mijlocul lui martie 1988. Primele trei premii vor avea aceeași valoare, ca și cele de la compoziție. La concurs se pot prezenta numai tineri între 18 și 30 de ani, pînă la data începerii intrecerii. Premiul special al Uniunii europene a nevăzătorilor va fi acordat celui mai bun interpret al unei compoziții scrise de un nevăzător. Înscrierile prealabile se fac pînă la 31 mai 1987, iar cele definitive, pînă la 30 septembrie 1987. Corespondența privitoare la cele două concursuri va fi adresată Asociației invalizilor, Piața Carol nr. 12, Praga 8.

★

● În ziua de 26 aprilie 1986, a fost inaugurată la Managua (Nicaragua) o tipografie braille. Ea poartă numele lui Ruben Dario și a fost instalată de olandezi. Încă de anul trecut, tipografia a tipărit în mod experimental, mai multe volume braille. În cadrul ei funcționează și o tipografie în scrisul obișnuit, ale cărei venituri vor ajuta la finanțarea celei în braille.

★

● **Retinita pigmentară este o boală degenerativă a retinei, care în cele mai multe cazuri duce la cecitate. Un tratament de vindecare definitivă a acestei boli încă nu s-a descoperit, dar la Institutul oftalmologic „Helmholz" din Moscova, se aplică în ultimii ani un tratament care oprește avansarea ei și chiar o ameliorează. Un caz semnificativ este acela al tinerei Feona Cummings, din Newcastle (Anglia), care timp de 10 ani a urmat un tratament la acest institut. Vederea ei s-a îmbunătățit atît de mult, încît a putut trece de la școala de nevăzători, la un liceu obișnuit, pe care l-a absolvit și urmează în prezent cursurile politehnicii din Newcastle. Pentru menținerea acestui rezultat, ea trebuie să se deplaseze la institutul moscovit, de două ori pe an.**

★

● La Royal Festival Hall, din Londra a avut loc timp de 2 săptămîni o serie de concerte, cu muzică a compozitorului nevăzător Joaquin Rodrigo, considerat cel mai mare compozitor spaniol al zilelor noastre. El este singurul compozitor care își scrie muzica în braille, nu numai pentru instrumentele soliste, ci și pentru întreaga orchestră. Cea mai populară compoziție a sa este „Concerto de Aranjuez", care se cîntă în nenumărate înregistrări și aranjamente, pe întreg globul. La festivalul londonez, Rodrigo a participat personal, deși are

85 de ani. Născut la Sagunto, la 22 noiembrie 1901, și-a pierdut vederea în fragedă copilărie, la vîrsta de trei ani, de pe urma unei îmbolnăvri de difterie.

De la vîrsta de 7 ani, a urmat cursurile unei școli de nevăzători, unde s-a întîlnit prima dată cu pianul. La 16 ani, s-a hotărît să-și dedice viața muzicii, în ciuda împotrivirii dîrze a tatălui. La 23 de ani, i se cîntă prima compoziție importantă, de orchestra din Valencia. În 1927, pleacă la Paris, unde studiază la conservator cu compozitorul Paul Ducas. Întors în Spania, s-a stabilit la Madrid, unde și-a continuat activitatea componistică. A devenit director artistic al postului național de radio și critic muzical al ziarului „Pueblo". A fost bun prieten cu Manuel de Falla și ca o coincidență, în anul 1948, primește conducerea catedrei de muzică, „Manuel de Falla", a universității madrilene. În 1954, reînnoiește prietenia cu Adres Segovia, pentru care scrie mai multe bucăți de chitară și care îi răspîndește faima în toată lumea. Rodrigo este considerat un novator în tehnica chitarei.

Toată viața, acest muzician de excepție a fost credincios melosului spaniol, cu deosebire celui din Andaluzia și Valencia.

★

● **La 21 septembrie 1986, a avut loc pe „Nép Stadion", din Budapesta, finala Cupei internaționale de golbal, „Iris". S-au întrecut bulgarii cu danezii. Prima repriză s-a încheiat cu scorul de 2—0, în favoarea danezilor. În cea de-a doua, bulgarii au reușit să egaleze și, conform regulamentului, s-au mai jucat două reprize a cîte 3 minute. Cum scorul a rămas și de data aceasta egal, tot după regulament, s-a continuat jocul pînă la marcarea primului gol. Pe acesta au reușit să-l introducă în poarta adversarilor, bulgarii. Astfel, cupa „Iris" pe 1986 a ajuns la Sofia. În 1985, cînd a avut loc prima dată acest turneu, ea a fost cîștigată de unguri. Anul acesta au participat 9 echipe, din 7 țări. Austria și Ungaria s-au prezentat cu cîte două, iar Bulgaria, Danemarca, Polonia, Finlanda și Iugoslavia, cu cîte o singură echipă.**

★

● La 11 aprilie 1986, a început să funcționeze la Asuncion, în capitala statului sudamerican Paraguay, primul centru de readaptare pentru nevăzători. Pînă la această dată nu exista aici decît o școală specială, Santa Lucia, pentru copiii fără vedere. Personalul centrului a fost instruit atît în țară, cît și în Guatemala. La cheltuielile de instalare au contribuit și Uniunea latino-americană a nevăzătorilor și Asociația nevăzătorilor spanioli.

★

● **La Caracas (Venezuela) se află în curs de instalare prima tipografie braille, purtînd numele lui Simon Bolivar. Ea este dotată cu aparatură germană, printre care: o mașină de produs matrițe, o rotativă și un calandru automat. Prin punerea în funcțiune a acestei tipografii se va realiza un vechi deziderat al nevăzătorilor venezueleni.**

★

● Specialiștii de la Institutul de medicină experimentală din Leningrad au obținut una din cele mai remarcabile realizări ale medicinei sovietice și mondiale din ultimii ani, informează agenția de presă Novosti: o metodă de vindecare a unor cazuri de pierdere a vederii, prin acționarea electrică asupra nervului optic vătămat de anumite tumori cerebrale, de inflamarea meningelui sau de traumatisme. Pînă acum, circa 100 de pacienți și-au recăpătat vederea în urma tratamentului aplicat. După cum declară cunoscutul neurochirurg Vitali Hilko, unul dintre autorii metodei, aceasta constă în introducerea de electrozi sub membrana nervilor optici afectați, timp de două-trei săptămîni, trimițîndu-se periodic impulsuri electrice la creier și acționîndu-se în același timp cu stimuli luminoși asupra retinei. Încă după primele ședințe de terapie are loc de regulă o creștere sesizabilă a sensibilității optime a celui supus tratamentului.

★

● **La invitația Asociației nevăzătorilor norvegieni, între 22—27 octombrie 1986, 20 de artiști nevăzători din Cuba au vizitat Norvegia. Ei au dat concerte la Oslo, Drammen și Hurdal. A fost executată muzică din Cuba, precum și din restul țărilor latino-americane.**

★

● La 2 septembrie 1986, în ședința plenară a Consiliului Central al V.O.S.-ului a fost ales în funcția de președinte Boris Iakovlevici Neumîvakin, în locul lui Boris Vladimirovici Zimin, ieșit la pensie, la 75 de ani.

Tot la pensie au ieșit și vicepreședinții A. Hafizov, A. M. Kondratov și D. Doroș.

B. I. Neumîvakin s-a născut la 30 aprilie 1914, într-o familie de țărani din regiunea Voronej. După anii obișnuiți de școlarizare, a urmat școala militară de tanchiști, pe care a absolvit-o cu note excelente. A rămas în continuare în calitate de cadru didactic în această școală. În urmă cu 10 ani și-a pierdut vederea din cauza unui accident. Nu și-a pierdut însă și curajul și a activat în cadrul organizației V.O.S., din Ulianovsk, al cărei președinte a devenit, în 1979. În anul 1981, este ales președinte al comisiei centrale de revizie a V.O.S.-ului. Din 1984 a funcționat ca vicepreședinte al V.O.S.-ului, însărcinat cu problemele sociale și obștești. În 1985 a absolvit cu succes cursurile prin corespondență ale Facultății de drept.

Grupaj întocmit de
ing. Liviu PĂCURARIU

Manifest adresat nevăzătorilor din întreaga lume de către Forumul internațional pentru pace, organizat de Asociația nevăzătorilor și ambliopilor din R. D. G.

După cum se știe, într-un război atomic nu va exista nici un învingător. Ca urmare, trebuie încurajată orice inițiativă menită să înlăture pericolul izbucnirii unei conflagrații de acest fel.

De aceea, au o mare însemnătate toate luările de poziție ale personalităților și diferitelor organizații, inclusiv cele ale nevăzătorilor, cuprinși în asociațiile lor, din diverse țări.

Ne adresăm celor fără vedere din întreaga lume:

1. Salutăm toate inițiativele și acțiunile menite să determine guvernele de a întreprinde acțiuni pe calea asigurării păcii. Pe această linie cerem încetarea fabricării de rachete cu focoase nucleare multiple, ca și reducerea bazelor de lansare a acestora, concomitent cu extinderea și crearea de noi zone libere de arme chimice, ca pași înainte pe drumul eliminării tuturor armelor.

2. Sprijinim apelul guvernelor Suediei, Greciei și al altor numeroase state, organizații și personalități, adresat guvernelor S.U.A. și U.R.S.S. de a întreprinde noi acțiuni pe calea interzicerii fabricării și amplasării armelor nucleare.

3. Noi, ca nevăzători ne exprimăm convingerea că prin eforturi susținute și conjugate vom reuși să obținem noi realizări pe plan social, pentru readaptarea persoanelor handicapate și pentru reducerea numărului celor loviți de cecitate, dacă cheltuielile imense făcute cu înarmările nucleare și convenționale vor fi în parte destinate combaterii cecității și îmbunătățirii situației deficienților vizuali.

CONFERENCE PROFESSIONNELLE DES INSTRUCTEURS SOCIAUX DE L'ASSOCIATION

Le 5 et le 6 décembre 1986, au siège du Conseil Central de l'Association des aveugles de la R.S. de Roumanie il a eu lieu une conférence des instructeurs sociaux des 16 filiales et des groupes. Son sujet a été représenté par les problèmes sociaux et d'organisation, les débats étant dirigés par le prof. Viorel Crăciun, président de l'Association, par Al. Micu, secrétaire responsable et par Cornelia Mereuţă, instructeur social principal.

Les compte-rendus présentés à cette occasion ont porté sur des problèmes d'assistance sociale et ont mis en évidence l'appui des organes locaux et de l'état pour les aveugles, les préoccupation des personnes présentes pour résoudre les problèmes des aveugles et ceux d'emploi des jeunes gens ayant terminé leurs études.

UN JEUNE MASSEUR DEJA APPRECIE

Notre reportage a comme sujet le jeune masseur Constantin Fodor, qui a terminé en 1983 les cours du Centre scolaire No. 1 de Bucarest, ayant reçu emploi à l'Hôpital militaire central de Bucarest, section de balnéo-physiothérapie et recouvrement médical.

Bien que jeune et n'ayant qu'une expérience de trois ans dans son emploi, il jouit de l'appréciation des patients, des collègues et de celle du chef de la section, dr. Nicolae Pavelescu, en constituant un exemple de sérieusité et d'intégration parmi ceux qui voient dans l'unité en question.

Le jeune Fodor est un même temps un tres bon joueur aux échecs, ayant été remarqué dans les concurs organisé par l'Association.

NOUVELLES DE NOS CORRESPONDANTS

Les nouvelles de cette colonne, assez nombreuses, portent sur les principales action culturelles et sportives organisées par les filiales territoriales : concours, conférences, réunions, excursions, visites aux expozitions, etc. Bien des correspondances nous informent sur les accomplissements professionnels des aveugles, sur la création de nouvelles sections pour eux dans le cadre des coopératives pour les invalides, etc.

50e ANNIVERSAIRE DE LA CREATION DE L'ECOLE SPECIALE POUR LES AVEUGLES DE BUZAU

A l'occasion de l'anniversaire de l'Ecole de Buzău 24—25 octombre 1986, une amble manifestation a été organisée pour marquer cet événement. L'école comprendre 150 éleves, dont 13 qui suivent l'enseignement des écoles maternelles.

A cette manifestation on participé des enseignants des cinq écoles pour les aveugles du pays et des représentants de la direction de l'Association. Des représentants des organes locaux du P.C.R. et d'enseignement y ont aussi participé.

Pendant deux jours ont eu lieu les travaux du symposium „Modalités d'augmentation de l'éfficacité du processus instructif-éducatif dans les écoles spéciales pour les déficients visuels".

EFFICACITE DE LA MEDICINE DE PREVENTION DANS LA REDUCTION DES MALADIES OCULAIRES

Notre collaborateur, le médecin ophtalmologue Aurel Rosin, plaide dans son article sur la nécessité du contrôle prophylactique et des mesures à caractère médical, social, etc. qui doivent être prises afin de decouvrir et de traiter dès le début les maladies oculaires.

En même temps, il nous informe sur la manière dont ce contrôle est réalisé dans les principales affections ophtalmologiques.

PROFESSIONAL MEETING WITH ASSOCIATION'S SOCIAL INSTRUCTORS

On December 5—6, 1986, a meeting with the social instructors of the 16 inland branch associations and of the groups was held at the headquarters of the Central Council of the Association of the Blind of Romania. It had a social-organizational direction, being chaired by professor Viorel Crăciun, the president of the Association, Al. Micu, the executive secretary and Cornelia Mereuţă, a principal social instructor.

The reports submitted on this occasion were directed to problems of social assistance and rendered evident the support offered by the local and state bodies to the blind, the concerns of those present at this meeting for the solution of the blind's problem and those of the graduates' employment.

A YOUNG MASSEUR, ALREADY APPRECIATED

Our reportage has in its centre the young masseur, Constantin Fodor, a 1983 graduate of the School centre No. 1 of Bucharest, assigned to the Central Military Hospital of Bucharest at the department of balneo-physiotherapy and medical recovery.

Though young and with only three years' work experience, he enjoys the esteem of his patients, fellow workers and the deparment head, dr. Nicolae Pavelescu, being an example of consciousness and integration among the sighted people of the respective hospital.

The young Fodor is also a valuable chess player who distinguished himself in the competitions organized by our Association.

FROM OUR CORRESPONDENTS

The items of this column, enough many refer to the main cultural and sports actions organized by the territorial branch Association : competitions, conferences, meetings, trips, visits of exhibitions a.s.o. Many of the sent correspondences make us know the professional achievements of the blind, the foundation of a new department for them within the disabled's cooperative societies etc.

THE ANNIVERSARY OF 50 YEARS FROM THE FOUNDATION OF SPECIAL SCHOOL OF THE BLIND OF BUZĂU

On October 24—25, 1986 an important action was organized on the occasion of the anniversary of Buzău school, an action meant to render evident this event. The school has 150 pupils, of which 13 in the preschool education stage.

Teaching staff of the five schools for the blind of Romania and representatives of the Association management participated.

The representatives of the Party and education local bodies were also present.

Throughout two days there were held the works of the Symposium „Ways of increasing the efficiency of training-educational process in special schools for the blind".

DIE BERUFSBESPRECHUNG MIT DEN SOZIALINSTRUKTEURE DES VEREINS

In den Tagen von 5. und 6. Dezember 1986 fand beim Sitz des Zentralrates des Vereins der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien eine Beratung mit den Sozialinstrukteure der 16 Filialen und der Gruppen aus dem Lande statt. Diese beschäftigte sich mit sozialorganisatorischen Angelegenheiten und wurde vom Prof. Viorel Crăciun, präsident des Vereins geleitet. Im Vorstand befanden sich auch Al. Micu, verantwortlicher Sekretär und Cornelia Mereuță, Haupt-sozialinstrukteur.

Die Referate die mit dieser Gelegenheit vorgelesen wurden haben als Haupthema den Sozialbeistand und die Sozialfürsorge gehabt und haben die Unterstützung der örtlichen Partei -- und Staatsorgane hervorgehoben was die Hilfeleistung betrifft welche denen die Sehbehinderte sind gegeben wird, die Beschäftigung der Anwesenden für die Lösung der Probleme der Nichtsehenden wie auch der Sicherung eines Arbeitsplatzes für die Absolventen der Sonderschulen.

EIN JUNGER, VON JETZT SCHON GESCHÄTZTER MASSEUR

Unsere Reportage hat als Handlungsgenstand den jungen Masseur Constantin Fodor, der im Jahre 1983 das Schulzentrum Nr. 1 aus Bukarest absolviert hat und beim Zentralmilitärkrankenhaus aus Bukarest, Abteilung für Bade-physiotherapie und Rehabilitation zugeteilt wurde.

Trotz seiner Jugend und der Erfahrung die er in seiner bisheringen dreijährigen Tätigkeit gesammelt hat, erfreut er sich der Einschätzung der Patienten, der Kollegen und des Abteilungsleiters Dr. med. Nicolae Pavelescu und ist ein wahres Beispiel von Gewissenhaftigkeit und Einreihung in der Arbeit mit denen die in der betreffenden Einheit sehfähig sind.

Der junge Fodor ist auch ein wertvoller Schachspieler und hat sich in den Vereinswettkämpfen ausgezeichnet.

VON UNSEREN KORRESPONDENTEN

Die Materialien von dieser Rubrik, genügend zahlreich beziehen sich hauptsächlich auf kulturelle und sportlichen Ereignissen die von den Gebietsfilialen veranstalten wurden: Wettkämpfe, Konferenzen, Veranstaltungen, Ausflüge, Besuchung von Ausstellungen und vieles anderes mehr. Viele von den eingetroffenen Mitteilungen beziehen sich auf den beruflichen Errungenschaften der Nichtsehenden, Gründung von neuen Abteilungen im Rahmen der Invaliden-Handwerksgenossenschaften u.a.

DIE FÜNFZIGJAHR-FEIER SEIT DER GRÜNDUNG DER SONDERSCHULE FÜR NICHTSEHENDE AUS BUZĂU

In den Tagen des 24. und 25. Oktober 1986, wurde mit der Gelegenheit der Jahrestagsfeier der Gründung der Schule aus Buzău eine vielseitige Feier veranstaltet, welches dieses Erreignis besonders hervorheben wollte. Die Schule hat einen Bestand von 150 Schüler von denen 13 sich in der vorschulischen Ausbildung befinden.

Es waren anwesend Lehrer von den 5 Sonderschulen für Nichtshenden aus dem Lande und Vertreter der Leitung des Vereins. Es waren gleichfalls auch die Vertreter der örtlichen Partei und Staatsorgane anwesend.

Im Verlauf der zwei Tage an denen sich die Arbeiten des Symposions „Steigerungsmöglichkeiten der Wirkung des erzieherisch-ausbildenden Prozess in den Sonderschulen für Sehbehinderten" abgewickelt haben wurde auch in Einzelheiten engegangen.

DIE WIRKSAMKEIT DER VORBEUGENDEN MEDIZIN IN DER MINDERUNG DER ANZAHL DER AUGENERKRANKUNGEN

Unser Mitarbeiter Augenarzt Dr. med. Aurel Rosin spricht in seinem Artikel über die Notwendigkeit der vorbeugenden Kontrolle und der ärztlichen, sozialen und anderen Massnahmen die unternommen werden müssen um in den Anfangsstadien die Augenkrankheiten aufzuspüren und zu behandeln.

Er informiert uns gleichzeiting auch über die Art in der sich diese Kontrolle in den wichtingsten Augenerkrankungen vollzieht.

ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ СОВЕШАНИЕ С СОЦИАЛЬНЫМИ ИНСТРУКТОРАМИ АССОЦИАЦИИ

В период 5—6.XII.1986 г. имело место, на местонахождении Центрального Совета Ассоциации незрячих С.Р. Румынии, совещание с социальными инструкторами групп. Оно развернулось по общественно-организаторской линии, будучи руководимым проф. Виорелом Крэчун, председателем ассоциации, Ал. Мику, секретарь — ответственник и Корнелией Мереуцэ, главный ответственный инструктор.

Отчеты, представленные по этому поводу, сосредоточились на проблемах социального обеспечения и выявили помощь оказанную местными и государственными органами незрячим, проявили особый интерес присутствующих для разрешения проблем незрячих и зачисления в штат выпускников.

МОЛОДОЙ МАССАЖИСТ — УЖЕ ОЦЕНЕННЫЙ

Субъектом нашего репортажа является молодой массажист Константин Фодор, выпускник 1983 года Школьного Центра № 1 — Бухареста, в отделении бальнеофизиотерапии и медицинского восстановления.

Еще довольно молодой и с пытом в работе только три года, он пользовался оценкой труда пациентов, своих коллег и заведующим отделения, майором др. Николае Павелеску, являясь примером сознательности и интегрирования в рядах зрячих соответствующего отделения.

Молодой товарищ Фодор является и ценным игроком в шахматы, будучи выдвинутым в соревнованиях организованных ассоциацией.

ОТ НАШИХ КОРРЕСПОНДЕНТОВ

Многочисленные материалы этого раздела относятся к принципиальным культурным и спортивным деятельностям, одганизованными территориальными филиалим конкурсы, конференции, проведение собраний, экскурсии, посещение выставок и т.д.

Большинство корреспонденций приводят к нащему сведению достижения незрячих, профессиональному плану, основание новых отделений для них, в рамках кооперативов для инвалидов и т.д.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРЕДУПРЕДИТЕЛЬНОЙ МЕДИЦИНЫ ДЛЯ СОКРАЩЕНИЯ ОКУЛЯРНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ

Наш сотрудник, др. офталмолог Аурел Росин выступает в своей статье об необходимости профилактического контроля и мерах медицинского общественного характера и т.д., которые необходимо иметь в виду в обнаружении и лечении окулярных болезней в начальной стадии.

Также, он информирует нас и способе осуществления этого контроля, в основных офталмологических заболеваниях.

SOMMAIRE

Le Parti Communiste Roumaine, centre vital de la notre societe

Conférence professionnelle des instructeurs sociaux de l'Association

Connaissance et application par les filiales de l'Association des documents normatifs concernant les aveugles.

I. Timiș-Palatinus :
Discussion avec Marin Cilea de l'Institut Polytéchnique de Bucharest.

Un jeune masseur déjà apprécié (par Fl. Oprescu)

Prof. **Paul Cochet** :
Sur les oiseaux exotiques d'appartament

Nouvelles de nos correspondants

Prof. **Ileana Chiose** :
Rôle de l'éducation physique dans la formation de l'adresse des élèves aveugles.

Bacău — Hôte d'une réunion sportive intercoopératiste (M. Bratosin)

Hommage aux athlètes de Craiova (Al. Combei)

50 ans depuis la création de l'Ecole générale spéciale pour les aveugles de Buzău.

Prof. **Violeta Petre,** directeur et prof. **Sanda Lăpușneanu** :
Demi-centennaire de l'Ecole générale pour les aveugles de Buzău.

Prof. **Silviu Vanda** :
Activité indépendante dans l'enseignement-étude de l'histoire dans les écoles spéciales pour les aveugles.

Prof. **N. Ionescu** :
Aurelia Cionca — une grande pianiste roumaine.

Dr. **Aurel Rosin** :
Efficacité de la médecine de prévention dans la réduction des maladies oculaires.

Dr. **Cr. Stefănescu** :
Pressoponcture. Guide thérapeutique (V).

Panorama mondial.

INHALT

Die Rumänische Kommunistische Partei — vitales Zentrum unserer Gesellschaft

Berufsbesprechung mit den Sozialinstrukteure des Vereins

Die Kenntnis und die Anwendung von den Vereinsfilialen der Gesetzgebung die sich auf den Sehunvermögenden bezieht

I. Timiș-Palatinus :
Im Gespräch mit Marin Cilea vom Polytechnischen Institut Bukarest.

Ein junger, von jetzt schon ein geschätzter Masseur (Fl. Oprescu)

Prof. **Paul Cochet** :
Über die exotischen Zimmervögel
rrespondenten.

Von unseren Korrespondenten

Prof. **Ileana Chiose** :
Die Rolle der Leibeserziehung in der Bildung der Handfertigkeit der nichtsehenden Schüler.

Bacău — Gastgeberin eines zwischengenossenschaftlichen Sporttreffens (M. Bratosin). Lob den Athleten aus Craiova (Al. Combei).

50 Jahre seit der Gründung der Allgemeinen Sonderschule für Nichtsehende aus Buzău.

Prof. **Violeta Petre,** Direktor und Prof. **Sanda Lăpușneanu** :
Die Fünfzigjahrfeier der Allgemeinen Sonderschule für Nichtsehende aus Buzău

Prof. **Silviu Vanda** :
Die unabhängige Tätiskeit im Unterricht — Lernen der Geschichte in den Sonderschulen für Nichtsehende.

Prof. **N. Ionescu** :
Aurelia Cionca — eine grosse Pianistin unseres Landes.

Dr. med. **Aurel Rosin** :
Die Wirrksamkeit der vorbeugenden Medizin in der Minderung der Anzahl der Augenerkrankungen.

Dr. **Cr. Ștefănescu** :
Presopunktur (Therapeutische Anleitung (V)
Weltspiegel

SUMMARY

Romanian Communis Party, vital centre of our society

Professional meeting with the Association's social instructors. Knowledge and application of the standards regarding the blind by the branch Association

I. Timiș-Palatinus :
Talking with Marin Cilea from the Polytechnic Institute of Bucharest.

A young masseur, already appreciated (Fl. Oprescu).

Prof. **Paul Cochet** :
About exotic inhome birds
From our correspondents

Prof. **Ileana Chiose** :
Role of physical education in formation of the blind pupil's skill

Bacău — the host of an intercooperatiste sports Competition (M. Bratosin). Honour to Craiova atlets (Al. Combei).

50 years from the foundation of the Special General School for the Blind of Buzău

Prof. **Violeta Petre,** headmaster and prof. **Sanda Lăpușneanu** : The half — centenary of Buzău General School for the Blind

Prof. **Silviu Vanda** : Independent actvity in history special schools for the teaching-learning in the blind

Prof. **N. Ionescu** :
Aurel Cionca — a great piano player of our country

Dr. **Aurel Rosin** :
Efficiency of preventive medicine in reduction of eye diseases.

D. **Cr. Ștefănescu** :
Pressopuncture. Therapeutical guide

From all over the World

СОДЕРЖАНИЕ

Румынская Комунистическая Партия — жизне деятельный центр нашегообщества

Профессиональное Совещание с социальными инструкторами ассоциации

Познание и применение филиалами ассоциации нормативных актов касающихся незрячих

И. Тимиш Палатинус :
Беседа с Мариномм Чиля, из Политехнического Института Бухареста

Молодой массажист, уже оцененный (по Фл. Опреску)

Проф. *Паул Кошет* об экзотических комнатных птицах

От наших корреспондентов

Проф. *Илеана Киосе :*
Роль физкультуры в формировании ловкости незрячих учеников

Бакэу — хозяин межкооперативной спортивной встречи (М. Братосин)

Честь крайовским атлетам (Ал. Комбей)

50 лет от основания общей специальной Школы незрячих из Бузэу

Проф. *Виолета Петре,* директор и проф. *Санда Лэпушняну :* полустолетие общей Школы незрячих из Бузэу

Проф. *Сильвия Ванда :*
Самостоятельная деятельность в преподавании-обучении истории в специальных школах для незрячих

Проф. *Н. Ионеску :*
Аурелия Чопка — знаменитая пианистка нашей страны

Др. *Аурел Росин :*
Эффективность предупредительной медицины для сокращения окулярных заболеваний

Др. *Кр. Штефэнеску :*
Пресспунктура. Терапевтический справочник (V)
Мировой обзор

STIMAȚI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial.

Prin intermediul lui puteți lua cunoștință de toate realizările Asociației nevăzătorilor din R. S. România.

★

Sugestiile și propunerile dv. le puteți trimite pe adresa: Revista „VIAȚĂ NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, București.

★

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

★

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. București, Calea Griviței, nr. 64—66.

★

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Viață nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAȚIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Comanda nr. 16002 1987
Tiraj: 888

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

2'87

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVAZATORILOR DIN R. S. ROMÂNIA

Participanții la Concursul interșcolar, la limba și literatura română, din cadrul școlilor speciale de nevăzători — Buzău, 7 iunie 1987

SUMAR

EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU, ANI DE MĂREȚE ÎMPLINIRI (1)

Ioan Mihail Popa: Această Planetă Albastră (versuri) (2)

Plenara Consiliului central al asociației (3)

Emilia St. Milcescu: Lumina dinlăuntru („Prietenii cărții braille", ediția 1987) (6)

Concursul de proză și poezie, 1987 (7)

Moise Ciorba: Chemare la Țebea (versuri) (8)

Manda Mayer: Afară plouă (versuri) (8)

Viorel Ciorap: Hipnoză (versuri) (8)

Dubla aniversare a lui Vasile Chintovan (reportaj de **Moise Ciorba**) (9)

De la corespondenții noștri (10)

Gh. Dicsi: Automulțumire înseamnă rămînere în urmă (10)

Gh. Șindilaru: Noul club al nevăzătorilor din Piatra Neamț (12)

O nouă afirmare a cîntărețului de muzică ușoară George Nicolescu (16)

Prof. **V. Demian:** Primăvară șahistă (17)

Ciorba Moise: Cîntec transilvan (versuri) (18)

Prof. **I. Marcu:** Mîna — mijloc de cunoaștere pentru nevăzător (19)

Prof. **Marin Eana:** Aspecte ale intuiției în predarea matematicii în primele clase, în școlile speciale pentru deficienți vizuali (20)

Prof. **Sanda Lăpușneanu:** Un eveniment inedit în activitatea noastră școlară (22)

Dr. **Cr. Ștefănescu:**
— Presopunctura. Ghid terapeutic (VI) (24)
— Masajul membrelor inferioare (I) (25)

Dr. **Aurel Rosin:** Dezvoltarea ochilor de la naștere, pînă la pubertate și evoluția vederii (26)

Cadran mondial (27)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XIX Nr. 2 (66) 1987

EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU – ani de mărețe împliniri

Memoria colectivă, devenită istorie, asociază evenimentele de importanță cardinală pentru destinul unei națiuni timpului care le datează existența. În felul acesta, actul unirii principatelor, al cuceririi independenței de stat, al unirii celei mari sau al făuririi partidului fac să vibreze conștiința noastră patriotică prin simpla rostire a zilei și anului cînd s-au produs. Prin faptele pe care le evocă, asemenea incandescente repere ale istoriei naționale își au asigurat dreptul la dăinuire și mai mult decît atît, la o eternitate activă, în măsura în care au inaugurat o nouă etapă istorică, au lăsat o moștenire de preț pe care generațiile următoare sînt datoare să o păstreze și să o sporească necontenit.

An de an, aniversarea Congresului al IX-lea al partidului — eveniment înscris cu litere de aur în istoria României — ca și celelalte zile a căror cinstire a devenit pentru noi o prețioasă tradiție, prilejuiesc rodnice reflecții asupra drumului pe care l-am străbătut în acești 22 de ani și de fiecare dată ne facem o datorie de onoare, de inimă și de conștiință să reafirmăm cu îndreptățită mîndrie și deplină recunoștință rolul vital pe care l-a avut și il are secretarul general al partidului, președintele republicii în realizarea uriașelor transformări revoluționare care au schimbat fața țării și care alcătuiesc cronica vie a acestui timp fără seamăn.

Spiritul novator, profund revoluționar, promovat cu inepuizabilă energie de secretarul general al partidului nostru a situat Congresul al IX-lea — aceasta devenind de atunci pentru toate forumurile partidului o nestrămutată tradiție — sub semnul unei integrale adecvări a strategiei și tacticii revoluționare la realitățile și condițiile specifice țării noastre. Problemele deosebit de complexe ale edificării noii orînduiri în România aveau să-și găsească rezolvarea, atunci și în perspectiva următoarelor congrese, pornind de la cerințele obiective ale dezvoltării noastre social-istorice. Adversar intransigent al vechiului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aplicînd creator adevărurile generale ale materialismului dialectic și istoric la condițiile concrete ale țării noastre s-a afirmat ca promotor curajos al unor soluții originale teoretice și practice, aducînd o viziune prin excelență științifică, un puternic suflu nou în înțelegerea și desfășurarea procesului complex de transformare revoluționară a societății și a omului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fundamentat teza potrivit căreia pe măsura înaintării pe drumul socialismului, rolul conducător al partidului sporește în amploare și profunzime, în această perspectivă partidul fiind definit magistral și transformat efectiv în centru vital al întregii societăți. Acționînd în strînsă unitate cu clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, cu întregul popor, îndeplinindu-și cu maximă eficiență înaltele răspunderi pe care și le-a asumat în transformarea revoluționară a societății, partidul, în lumina orientărilor secretarului său general, urmărește cu neabătută

consecvență obiectivul principal stabilit de Congresul al IX-lea pentru o etapă îndelungată: orientarea forțelor și capacității de creație ale întregului popor, a resurselor materiale și umane ale țării spre construirea unei puternice și moderne baze materiale a societății, operă vastă pe care o numim, cu un concept elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Justețea acestei opțiuni este învederată de noua geografie economică a României, de sutele de zone și platforme industriale amplasate rațional pe întreg cuprinsul țării, de rezultatele agriculturii socialiste, de imaginea radical schimbată a orașelor și satelor noastre.

La Congresul al IX-lea tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia rolul științei în contextul revoluției tehnico-științifice actuale, în valorificarea superioară a resurselor naturale, în asigurarea unei înalte calități și eficiențe a activității în toate domeniile. Implicarea tot mai intensă a științei în producție a asigurat creșterea continuă a avuției naționale. Acest proces se află astăzi într-o continuă perfecționare și adîncire, în condițiile în care economia națională străbate o etapă calitativ superioară, caracterizată prin accentuarea laturilor intensive, de fapt prin trecerea de la o economie preponderent extensivă la una intensivă, modernă, de înaltă productivitate și competitivitate. Congresul al IX-lea al partidului a pus bazele unui amplu, permanent proces de democratizare a vieții economice, social-politice și cultural-educative a cărui esență este cristalizată în memorabila formulă „socialismul se construiește cu poporul, pentru popor". Conceput de conducătorul partidului și statului nostru, largul sistem al democrației muncitorești-revoluționare, original, unitar, însumînd organe și organisme ce-și desfășoară activitatea în unitățile economice de bază, precum și la nivel național, în centrul căruia se află principiile autoconducerii și autogestiunii muncitorești oferă tuturor oamenilor muncii posibilitatea de a participa nemijlocit la elaborarea și adoptarea deciziilor, la conducerea societății.

Congresul al IX-lea a asigurat României o largă deschidere spre lume, un prestigiu internațional niciodată egalat în trecut. De peste două decenii, cuvintele „România — Ceaușescu" au devenit pe întreaga planetă o simbolică deviză a păcii și colaborării între națiuni. Afirmîndu-se ca o personalitate de prim rang a vieții internaționale, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este exponentul cel mai autorizat și promotorul cel mai fidel al idealurilor și aspirațiilor de pace și progres ale națiunii noastre, militant consecvent pentru afirmarea deplină a principiilor fundamentale ale politicii externe a partidului și statului nostru, afirmate răspicat încă de la Congresul al IX-lea: relații între state întemeiate pe deplină egalitate în drepturi, respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc, nerecurgerea la forță și amenințarea cu forța, dreptul fiecărui popor de a se dezvolta liber, așa cum o dorește.

Aniversarea istoricului forum comunist din iulie 1965 constituie un nou prilej în care comuniștii, întregul popor dau glas voinței și hotărîrii lor de a înfăptui neabătut politica internă și internațională a partidului și statului, de a urma în orice împrejurări înaltul exemplu de gîndire și faptă revoluționară al conducătorului iubit și stimat, de a face totul pentru ca, urmînd orientările și indicațiile sale, în litera și spiritul lor, să asigurăm mersul ferm înainte al României pe calea socialismului și comunismului.

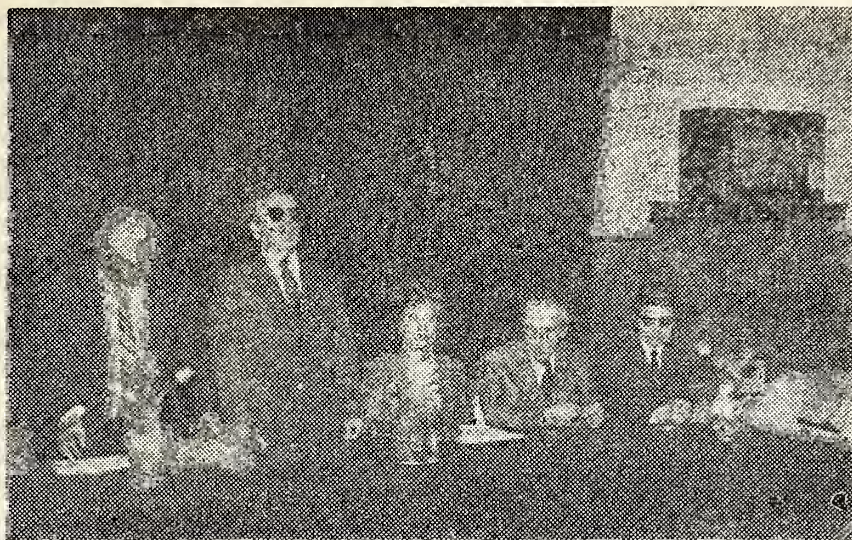

ACEASTĂ PLANETĂ ALBASTRĂ

Cînd din azur, de departe, priviți,
Oceanu-i un cîntec,
În veșnicul dar al Pămîntului
Ne leagănă visele,
Sub pacea molcomă a soarelui
Sau în clarul de lună.
Oceanul acesta-i atît de puțin,
Dacă-l priviți de-acolo, din larguri,
Fără meridianele noastre,
Și-i liniștit.
Ne leagănă pămîntul și cerul,
Dar uneori mai pleacă-n furtuni,
Cînd aminte-și aduce de ura,
Care-ar putea mistui
Această minunată Planetă Albastră.
Oameni ai Terrei, vegheați,
Ca azurul acela să rămînă curat.
Fără el nici copiii, nici pomii nu mai visează,
Holdele nu mai aleargă în valuri de somn
Să-ntîmpine drumuri...
Ascultați-l pe Eminescu,
De aceea ni-s soli acolo în cosmos:
„Văd cerul lan albastru sădit cu grîu de stele".
Semănați în largul astral
Lanul încrederii — pacea!
Pămîntul și azurul, fără arme!
Drumul sevelor să-l începem
Și acolo-ntre astre,
Din primăvară, în triumful lui august,
Și-n toamne, la fel să sosim.
Și dacă plecăm mai departe, în brume,
Și-n zăpezi troienind,
Priviți limpede
Florile Terrei mai rămîn și în tîrziu la ferești,
Ca să nu credem niciodată-n pustiuri,
Și pentru a ne mai putea spune povești.
Veniți în memoria sevelor
Și treziți-ne aștrii,
Cu bucuriile anotimpurilor!

IOAN MIHAIL POPA

PLENARA CONSILIULUI CENTRAL AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR DIN R.S. ROMÂNIA

Membrii prezidiului, de la stînga la dreapta : Alex. Micu, prof. Viorel Crăciun, Rodica Munteanu, Gh. Pop și Mihai Drăghici

În ziua de 28 aprilie a.c., a avut loc plenara Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R.S. România, care a analizat activitatea desfășurată pe 1986 și a stabilit obiectivele ce urmează a fi realizate pe anul în curs.

Au participat membrii consiliului, președinții filialelor și responsabilii de resoarte din cadrul asociației, iar ca invitați dr. Vasile Dragotoiu, director general adjunct al Direcției generale de asigurări sociale, pensii și asistență socială, Rodica Munteanu, șef serviciu la aceeași direcție, în cadrul Ministerului Muncii, Cornel Iancău, reprezentant al UCECOM, precum și profesori de la școlile speciale, activiști ai asociației.

Lucrările plenarei s-au desfășurat în condițiile în care întregul nostru popor, sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, muncește cu abnegație și dăruire pentru realizarea și depășirea obiectivelor celui de-al doilea an al cincinalului, pentru ridicarea României pe noi trepte de civilizație și progres.

La realizarea acestor obiective participă cu entuziasm și își aduc contribuția materială și spirituală și membrii asociației noastre.

Darea de seamă asupra activității asociației pe 1986, execuția bugetară și informarea comisiei de cenzori au evidențiat rezultatele bune obținute în munca cu și pentru nevăzători pe plan organizatoric, social, cultural și sportiv. De asemenea, planul de activitate pe 1987 și cel de venituri și cheltuieli, aprobate în urma discutării lor, constituie premise ale obținerii unor rezultate și mai bune în acest an.

Lucrările ședinței au fost conduse de prof. Viorel Crăciun, președintele asociației.

Intervențiile participanților pe marginea materialelor prezentate s-au axat în general pe principalele probleme de muncă și viață ale nevăzătorilor, o atenție deosebită acordîndu-se celor referitoare la încadrarea absolvenților, la introducerea și extinderea unor meserii accesibile lor, la recalificarea nevăzătorilor adulți, la îmbunătățirea activității asociației.

Astfel, Eugen Casian, Petru Timiș și Micu Urse de la filialele Constanța, Cluj-Napoca și Galați, filiale care nu au reușit să încadreze toți absolvenții, în ciuda eforturilor depuse, au solicitat sprijinul UCECOM-ului și al conducerii asociației în rezolvarea dificultăților pe care le întîmpină în această direcție.

Numeroși participanți, printre care Nicolae Bunduc (Botoșani), Ion Bucin (Tg. Mureș) și Maria Berescu (Arad) au pus în discuție necesitatea extinderii unor meserii accesibile nevăzătorilor, ca telefonia, în privința căreia ar trebui să se facă intervenții la M.T.Tc., pentru reglementarea repartizării în muncă.

O problemă la care s-a referit majoritatea președinților de filiale a fost cea a lipsei de materie primă la secțiile de cartonaje ale cooperativelor de invalizi. Cităm aici, cu deosebire, pe cele din orașele Constanța, Ploiești, Tg. Mureș și altele.

O altă problemă pusă în discuție de participanți, ca și la plenara din 1986, a fost cea a obținerii unui act normativ prin care să se acorde exclusivitatea executării de către nevăzători a unor produse, precum și înființarea unor secții productive care să aparțină asociației.

Dintre celelalte probleme care preocupă pe cei fără vedere, amintim pe cea a nevăzătorilor din mediul rural, care au venituri reduse și trebuie să fie sprijiniți sub toate aspectele (N. Bunduc, V. Buciuman, M. Urse ș.a.), pe cea a nevăzătorilor care nu pot fi angajați în orașele declarate „închise", dar care nu pot să-și găsească de lucru în mediul rural, din care provin, cu meseriile lor tradiționale (E. Casian, Maria Berescu, Micu Urse ș.a.).

Mai mulți participanți la plenară au solicitat găsirea unei modalități de recalificare a nevăzătorilor tardivi, în meserii adecvate. Problema, de altfel, și-a găsit o rezolvare, în cadrul plenarei comunicîndu-se că Ministerul Muncii a aprobat începerea unor cursuri pentru această categorie de handicapați.

O altă problemă discutată a fost cea a necesității pregătirii elevilor buni, în vederea admiterii lor în învățămîntul superior (prof. Ana Hompot, N. Bunduc și Dănilă Roman), pentru formarea de defectologi și profesori la școlile speciale, care să predea scris-cititul braille, să contribuie la instruirea și educarea celor lipsiți de vedere.

Participanții la plenară au făcut numeroase alte propuneri, dintre care amintim: procurarea de magnetofoane în rate, de ustensile tiflotehnice pentru uzul nevăzătorilor, de proteze și altele. În discuțiile care au avut loc s-a mai propus, printre altele, respectarea fixării prin rotație a localităților în care au loc fazele de zonă ale Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor. De asemenea, s-a mai solicitat ca la fixarea fazelor de zonă ale competițiilor sportive să se aibă în vedere localitățile cele mai apropiate de filialele participante, precum și facilitatea transportului.

Propuneri deosebit de interesante privind îmbunătățirea activității asociației, în sectoarele ei principale au făcut Dănilă Roman, prof. Ana Hompot, Nicolae Bunduc și Eugen Casian. Nu le putem enumera aici pe toate. Biroul executiv și conducerea operativă a asociației le vor analiza și vor urmări realizarea lor. Amintim totuși pe cea a tov. Eugen Casian, președintele Filialei Constanța, care a solicitat ca în afara campionatului interșcolar de șah să se organizeze și unul de atletism, pentru elevi, în vederea pregătirii lor pentru competițiile de mai tîrziu.

Maria Berescu și Dănilă Roman s-au referit, pe larg, la situația ambliopilor, solicitînd ca asociația, care practic, se ocupă și de această categorie, să studieze posibilitatea transformării ei în Asociație a nevăzătorilor și ambliopilor.

În cuvîntul său, Cornel Iancău, reprezentantul UCECOM s-a referit la activitatea nevăzătorilor care lucrează în cooperativele de invalizi. El a subliniat că UCECOM-ul, împreună cu asociația, depune eforturi susținute pentru încadrarea în muncă a absolvenților școlilor speciale de nevăzători. Dar se întîmpină dificultăți obiective, legate de lipsa de materii prime și materiale. Eforturile respective sînt direcționate, îndeosebi la cartonaje, unde lucrează cca 1600 de nevăzători. În încheiere, a menționat existența unor probleme, pe care, pînă în prezent, nici UCECOM-ul, nici asociația nu au reușit să le rezolve, ele rămînînd în atenția celor două organizații.

Tovarășa Rodica Munteanu, șef serviciu la Direcția generală de asigurări sociale din cadrul Ministerului Muncii, în prima sa intervenție a apreciat ca bună activitatea desfășurată de asociație, în anul care a trecut. Printre altele, ea s-a referit la necesitatea cooptării în organele de conducere ale asociației, a unor cadre cu pregătire temeinică, cu spirit de responsabilitate și ținută morală. Acest obiectiv trebuie să figureze în planul de activitate pe 1987.

Tovarășa Munteanu a făcut apel la conducerile filialelor teritoriale ale asociației, pentru a semnala la D.P.M.O.S. cazurile deficienților adulți, care au practicat înainte de dobîndirea cecității o altă meserie decît cele prestate curent de nevăzători, în vederea recalificării lor.

În încheierea acestei intervenții, a felicitat conducerea asociației pentru rezultatele obținute, precum și pe tovarășul Alexandru Micu, secretar responsabil, cu ocazia pensionării. În continuare, a precizat că în postul rămas vacant a fost propusă Georgeta Ștefănescu, ziaristă, care s-a ocupat de probleme sociale și a dovedit o bună cunoaștere a acestora, în activitatea desfășurată la revista „Flacăra". Îi dorește succese, asigurînd-o de sprijinul Ministerului Muncii.

În cea de-a doua intervenție a sa, răspunzînd la unele întrebări adresate de participanți, tovarășa Munteanu s-a referit la modul în care se va face readaptarea handicapaților adulți, acțiune ce se va pune în practică în toamna acestui an. Pentru o mai largă informare, a prezentat un material referitor la problema respectivă, material ce urmează să apară și în paginile revistei noastre.

Tovarășul dr. Vasile Dragotoiu, director general adjunct în cadrul Ministerului Muncii, în intervenția sa a asigurat pe cei prezenți că toate propunerile făcute vor fi analizate și rezolvate în spiritul actelor normative în vigoare și al posibilităților Ministerului Muncii.

Tovarăşul dr. Vasile Dragotoiu s-a mai referit, în continuare, la problemele şcolarizării şi încadrării în muncă a absolvenţilor, la extinderea meseriilor, la lipsa de materii prime la cooperativele de invalizi, problemă de care ministerul s-a interesat şi se va interesa în vederea realizării planului şi retribuţiilor muncitorilor.

În ceea ce priveşte activitatea culturală şi sportivă a asociaţiei o apreciază ca fiind rodnică. Cît despre propunerea privind pregătirea din şcoli, ea a fost reţinută şi se va milita pentru cuprinderea în cadrul acestora în primul rînd a nevăzătorilor, pentru calificarea lor în meseriile specifice şi apoi a ambliopilor, care mai pot exercita şi alte meserii.

Ca toţi ceilalţi participanţi care au luat cuvîntul, a mulţumit tovarăşului Alexandru Micu, secretar responsabil al asociaţiei, pentru munca depusă în cadrul asociaţiei, adresîndu-i urări de sănătate. Totodată consideră că tovarăşa Georgeta Ştefănescu, propusă pentru postul de secretar, se va adapta la condiţiile muncii cu şi pentru nevăzători.

Prof. Viorel Crăciun, preşedintele asociaţiei, a informat pe participanţii la plenară că problemele organizatorice de pe ordinea de zi nu vor mai fi dezbătute, deoarece, în urma înştiinţării Ministerului Muncii, în acest an se va desfăşura Conferinţa pe ţară a asociaţiei.

În continuare, prof. Viorel Crăciun a răspuns la unele dintre problemele ridicate. Astfel, în ceea ce priveşte producţia, a arătat că numeroase cooperative de invalizi (din Tg. Mureş, Ploieşti, Iaşi, Galaţi, Constanţa şi altele) întîmpină dificultăţi. Pentru înlăturarea acestora asociaţia a făcut intervenţii la organele superioare de partid şi de stat, precum şi la Consiliul de Miniştri. Deocamdată, începînd de la 1 ianuarie 1988, balanţa pentru perii, pensule şi bidinele va trece de la M.I.U., la UCECOM, ceea ce înseamnă că aceste produse vor fi contractate prin UCECOM şi vor fi executate numai de nevăzători. Dacă şi la cartonaje situaţia se va menţine nesatisfăcătoare, UCECOM-ul va lua măsuri corespunzătoare.

Prof. Viorel Crăciun s-a mai referit la problema încadrării absolvenţilor, subliniind că ea este de competenţa UCECOM-ului, la depistarea de noi meserii şi mai ales la necesitatea unui act normativ prin care să se asigure celor fără vedere încadrarea şi exclusivitatea practicării unor meserii.

Legat de aceasta, prof. V. Crăciun a amintit că asociaţia, încă de la înfiinţarea ei, a avut în vedere crearea unor unităţi productive proprii, care să asigure venituri. Prin aceasta s-ar rezolva toate problemele : încadrarea în muncă, susţinerea activităţilor culturale şi sportive, un sediu nou, bibliotecă centrală ş.a.

Imagine din timpul şedinţei

După ce a precizat că examenele pentru treaptă de la şcolile speciale nu se pot ţine la aceeaşi dată cu cele de la şcolile de masă, deoarece la primele se pot înscrie şi candidaţi de la alte licee, precum şi ambliopi, prof. V. Crăciun a amintit cîteva dintre realizările obţinute de asociaţie pe tărîm cultural şi sportiv, realizări ce pot fi îmbogăţite pe viitor.

O atenţie deosebită a acordat-o, în intervenţia sa, necesităţii respectării disciplinei muncii de către activul retribuit al asociaţiei, atenţionînd că aceasta va sancţiona, aşa cum s-a procedat în cazul filialelor Iaşi, Baia Mare şi Ploieşti, pe toţi cei care se vor abate de la normele de conduită.

„Sînteţi chemaţi, a spus în continuare prof. V. Crăciun, adresîndu-se preşedinţilor de filiale şi activului retribuit al acestora, să educaţi şi să instruiţi membrii asociaţiei. Prin munca pe care o faceţi, prin faptele voastre, trebuie să fiţi exemple demne de urmat.

Biroul executiv şi eu, personal, ne angajăm să facem, cu sprijinul Ministerului Muncii, tot ce ne stă în putinţă pentru ridicarea pe o treaptă superioară a întregii noastre activităţi".

Prof. V. Crăciun a mulţumit tovarăşului Alex. Micu, pentru activitatea pe care a desfăşurat-o, în cei 15 ani, în cadrul asociaţiei, urîndu-i sănătate.

În acelaşi timp, şi-a manifestat convingerea că tovarăşa Georgeta Ştefănescu, propusă pentru funcţia de secretar responsabil, va contribui la rezolvarea problemelor nevăzătorilor.

În încheiere, plenara a aprobat în unanimitate materialele prezentate, precum şi numirea tovarăşei G. Ştefănescu, în funcţia de secretar responsabil.

Fl. OPRESCU

Concursul „Prietenii cărţii braille" — 1987

LUMINA DINLĂUNTRU

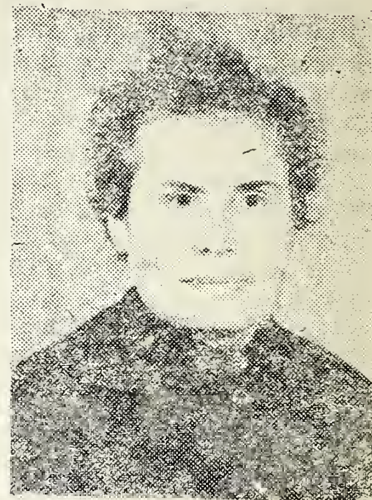
Emilia St. Milicescu

Întîlnire tulburătoare.

În mai 1940, în vitrina librăriei „Cartea Românească", fotografia unei tinere, cu priviri nedumerite, într-un evantai larg de exemplare „Delavrancea — om, literat, patriot, avocat" — debutul ei editorial —, oprea în loc studenţimea de la Facultatea de litere, în special, gazetari, profesori şi cărturari din domeniul umanisticii, atraşi de tema monografiei. Mulţi dintre privitori îl văzuseră la bară sau în parlament şi-şi mai aminteau timbrul inegalabil al vocii marelui orator, spunînd în preajma primului război mondial că munţii Carpaţi sînt coloana vertebrală a aceluiaşi trup, şi dincoace şi dincolo de tălăzuirea versantelor îmbrăcate în haina veşnic verde a falnicilor brazi; tresăreau văzîndu-i pe copertă chipul de artist înnăscut, retrăiau emoţiile reprezentaţiilor de pomină ale trilogiei sale dramatice, scăldate în lumina orbitoare a rampei, evocînd epoca de glorii şi de zbucium a lui Ştefan cel Mare şi a urmaşilor săi.

Pe un asemenea fundal sufletesc, autoarea cărţii a avut ideea de a cunoaşte pe nevăzătorii de la Vatra Luminoasă. Se ducea cu inima strînsă de emoţie, aşteptîndu-se să vadă oameni trişti, să audă lamentaţii şi chiar blesteme, la adresa soartei care i-a lipsit de lumina ochilor. Dar care i-a fost mirarea, să vadă pe băncile verzi din grădina clădirii perechi stînd de vorbă şi izbucnind din cînd în cînd în cascade vesele de rîs sănătos, grupuri plimbîndu-se pe alei, copii coborînd scările în fugă, violonişti şi pianişti făcîndu-şi exerciţiile, împletitori de rafie şi răchită, cu mîini îndemînatice şi chipuri voioase, mulţumite de munca lor.

În şcoala în care preda nevăzătorul Stroescu, student în ultimul an la Drept, se scria în alfabetul braille, după dictare, se citea cu o repeziciune uimitoare, se făceau operaţii matematice cu numere de ordinul sutelor de mii. În tipografie, au întîmpinat-o directorul Ion V. Tassu şi şeful acesteia, Morandini. Cor cu dirijor nevăzător, dar cu ureche absolută, şahişti, maşini de scris speciale o scot pe vizitatoare din lumea ei obişnuită, făcînd-o să înţeleagă că natura a avut grijă să compenseze lipsa unui simţ, cu fineţea auzului, memorie excepţională, îndemînare şi degete sensibile ca petalele florilor.

Georgeta Vîrlan, cîştigătoarea locului I

Cine şi-ar fi închipuit atunci că după aproape o jumătate de veac, aflîndu-se la capătul cercetărilor, şi la a treia monografie închinată „celui mai mare orator pe care l-a zămislit suflarea românească", aşa cum l-a caracterizat Titu Maiorescu pe Delavrancea, gazetara de atunci va fi invitată la Baia Mare, de Consiliul Central al Asociaţiei nevăzătorilor din R.S.R., să participe la concursul pe ţară „Prietenii cărţii braille", avînd ca temă volumul „Pe urmele lui Delavrancea".

Aspect din timpul desfăşurării concursului

Identificată de-a lungul a cincizeci și opt de ani cu viața și opera lui Delavrancea și păstrînd admirația pentru nevăzători, ea nu putea lipsi de la o astfel de întîlnire. Un vagon plin de concurenți și însoțitorii lor, a căror comportare față de cei însoțiți este un exemplu de delicatețe și omenie. Oricît m-am retras, în colțul compartimentului, am fost descoperită și rînd pe rînd, însoțitorii se prezintă, pun întrebări, își manifestă bucuria de a călători împreună.

Gazdele ne primesc, în gară, ca pe niște oaspeți dragi și de mult așteptați, apoi ne conduc la elegantul hotel „Mara". Examenul este și al cărții mele, nu numai al concurenților, și somnul vine greu, dorind fiecăruia dintre cei șaisprezece concurenți succes deplin.

În Casa Sindicatelor, cochetă și curată ca un pahar de cristal, un grup de pionieri dăruiesc garoafele de bun venit și urează succes concurenților.

Ni se vorbește succint despre „Maramureș — leagăn de străveche civilizație românească", apoi autoarea se referă la avatarurile întîmpinate în munca ei de documentare, timp de peste cincizeci de ani.

Afară plouă cu nădejde, e frig, dar din suflete radiază o căldură ce nu se poate măsura cu termometrul. Și intrăm în concurs. Cinci întrebări rostite la microfon de glasul blînd și melodios al delegatei Consiliului Central al asociației, din București, Sofica Zdrinca pentru fiecare concurent, alternativ. Răspunsurile primelor patru întrebări primesc punctaj maxim: date, nume, titluri se aud fără greș și juriul rostește concomitent un „bravo" de satisfacție. De aici încolo, în scopul departajării, greutatea întrebărilor crește, comportînd citate mai lungi sau mai scurte, din scrisorile lui

(continuare în pag. a 16-a)

Concursul de proză și poezie, 1987

La cea de-a XXIII-a ediție a concursului de beletristică, organizat de asociație, au participat 18 nevăzători cu 54 de poezii, alți 10 cu 11 lucrări în proză, iar trei cu epigrame.

Cu excepția Elenei Săndescu (Piatra Neamț) și a lui Dumitru Andronache (Botoșani), debutanți, ceilalți autori au mai participat și la edițiile precedente, mulți dintre ei fiind cunoscuți din paginile revistei „Viață nouă".

Ediția din acest an a concursului a avut o tematică generală, ea constituind din nou un prilej de afirmare pentru toți cei fără vedere, cu preocupări în domeniul creației literare.

În lucrările lor — și vom începe cu poeziile — ei au dat glas unei game bogate și variate de sentimente, generate de patosul muncii pentru propășirea patriei socialiste, de iubirea de țară și oameni, ori de dragoste. Semnalăm ca elocvente, pentru conținutul lor: „Baladă de dor" și „Cîntec pentru țară", de Florea Cristian, „Rîul" și „Amurgul", de Elena Săndescu, „Anotimp", de Romeo Moraru și „Jurămîntul", de Lidia Bîrzan.

Dintre imnurile dedicate omului, ca supremă creație a naturii, se cuvine a fi amintit „Poemul ochilor și al mîinii", de Valeriu Mureșan, iar din categoria poeziilor de dragoste, cea intitulată „Te aștept", de C-tin Meiroșu.

Numeroase alte poezii sînt inspirate din trecutul de luptă al poporului nostru („1907" și „1907 — Tablou", de Maria Ceafalău (Buzău).

Un loc aparte îl ocupă poeziile avînd ca tematică lupta pentru apărarea păcii: „Pacea lumii", de Lidia Bîrzan, „Hora", de Aurelia Dodu, „Pacea — idealul fericit al omenirii", de Gh. Bortoș, „Îndemn pentru pace", de

MOISE CIORBA, cîștigătorul absolut al concursului

C-tin Meiroșu, „Cine", de Gh. Leonte ș.a.

Ca urmare a aprecierilor făcute, membrii comisiei au atribuit premiul I lui Moise Ciorba (Filiala Oradea), pentru poezia „Chemare la Țebea", premiul II Mandei Mayer (Filiala București), pentru „Afară plouă" și premiul III lui Viorel Ciorap (Filiala Bacău), pentru „Hipnoză".

Au primit mențiuni: Florea Cristian (Filiala Bacău), Valeriu Mureșan (Filiala Botoșani) și Viorel Șerban (Alba Iulia).

Lucrările în proză, în general povestiri și reportaje, dar și compoziții de mare întindere (ca cele semnate de Ioan Drăgana — București și Ioan Cozma — Brașov), au avut și ele o tematică interesantă. Amintim aici „Poveste adevărată", de Florea Cristian, „Abatajul 10", de Gh. Cozma (Tg. Mureș), „Scrisoarea unui muribund", de Ioan Cozma.

Inspirată din vremurile de tristă amintire ale ocupației horthyste și pledînd pentru continuitatea românilor pe pămîntul Transilvaniei, lucrarea „Noaptea amintirilor", de Moise Ciorba a fost încununată cu premiul I. Urmă-

torul premiu — II — a fost acordat lui Florea Cristian (Filiala Bacău), pentru „Poveste adevărată", iar premiul III lui Vasile Surugiu (Filiala Botoșani), pentru „Fără echivoc". Aureliei Dodu, din București, i s-a acordat mențiune, pentru povestirea „Bița".

Au mai primit mențiuni pentru epigrame : Victor Bănac (București), Sandu Marin (Craiova) și Viorel Șerban (Alba Iulia).

Subliniem că și de această dată Concursul de proză și poezie a reliefat preocupările rodnice ale celor fără vedere — muncitori cooperatori, masori, telefoniști, cadre didactice etc. — pe tărîm beletristic, unii participanți publicînd deja în diverse cotidiene și reviste în scrisul obișnuit.

Le urăm să persevereze în această frumoasă pasiune și să obțină succese cît mai mari !

Sofica Zdrinca — instructor principal cultural

CHEMARE LA ȚEBEA

MOISE CIORBA

Mai cîntă și astăzi prin codri cărunți,
Doiniri de aduceri-aminte,
El, zeul, de-a pururi stăpîn peste munți,
Din fluier cioplit de cuvinte.

Izvoarele munților tainic curgînd,
Îngînă un cîntec de țară,
Bat clopote arse pe șoapte de gînd,
Prin sate, în orișice seară.

Trec moții cu ciubere prin tulnice vechi,
Și roțile ard oseminte,
Ei strigă pe uliți și bat în urechi,
Prin cronici ce nu au cuvinte.

Pămîntu-i aude și-i cheamă strigînd :
„Veniți să vă dau dezlegare !"
Și-ncet, botezîndu-i, le dă rînd pe rînd
Și blide, și lănci, și ulcioare.

Căci știe pămîntul de ce le-a păstrat,
În tainițe vechi de uitare,
Să ardă pe ele altar de păcat.
Și fluturi, cu dor de-nchinare.

Căci știe pămîntul durerii ce-a fost
Și el mărturie depune,
Goruni dacă — avem, el le-a fost adăpost
Și leagăn spre veacuri mai bune.

Prin Țebea, prin Alba, prin sate de moți
Veghează el, Iancu și cîntă,
Ardealul e-n tihnă, căci Iancu e-n toți,
Cu dorul și jalea lui sfîntă.

El, Iancu a trăit, el, Iancu trăiește
Și veșnic trăi-va la Țebea,
Veniți și-ascultați-l doinind românește,
Nu-n codri, nu-n munți, ci aievea !

(Premiul I la „Concursul de proză și poezie" — ediția 1987)

AFARĂ PLOUĂ

MANDA MAYER

Afară plouă ploaie pătimașă.
Trăirile-mi, aproape niște chei,
Descuie toate patimile ei
Pe-un frig ce m-a atins ca o cravașă.

Ce se tîrăște pe covoare ce-i ?
E-o zi ? E o reptilă uriașă ?...
Simt umezeala ca pe o cocoașă
A inimii, cu dor de ghiocei.

Dar ploaia nu mă lasă într-o rînă.
Doar sîngerează pumnul de țărînă,
Aici, în locu-n care-mi spun ades,

Fierbîndu-mi femeiasca mea durere,
În vase de cuvinte sau tăcere :
Cîți te-au iubit și nu te-au înțeles !...

(Premiul al II-lea la „Concursul de proză și poezie" — ediția 1987)

HIPNOZĂ

VIOREL CIORAP

Ne caută luna-n priviri
Și cine să ne scape
Strigătul pierdut în extazul morții,
Cînd zorii ne-au umplut pînă la sînge,
trupul ?

Ne caută luna-n priviri
Și ne picură pe frunte cîte-un suflet,
Ne caută luna-n priviri
Și nu ne găsește,
Fiindcă-am plecat demult din noi.

(Premiul al III-lea la „Concursul de proză și poezie" — ediția 1987)

Dubla aniversare a lui Vasile Chintovan

Un proverb spune că „Pomul se cunoaște după roade, iar omul după fapte". El se potrivește cum nu se poate mai bine harnicului președinte al Coop. „Munca invalizilor" din Oradea, la care ne vom referi, în rîndurile ce urmează.

Totul a început în urmă cu 25 de ani, cînd un tînăr, de tot atîția ani, atras de suflul marilor prefaceri, cobora de pe meleagurile Clujului, spre cele ale Bihorului. La acea vîrstă i s-a propus și a acceptat să conducă, ca președinte, o cooperativă de invalizi, cu un efectiv de 325 de oameni, dintre care 16 nevăzători.

Dificultățile, în primii ani, au fost numeroase, dar voința, dragostea față de cooperatori și mai ales dorința de a merge înainte l-au făcut pe tînărul președinte repede cunoscut și apreciat de cei pe care era chemat să-i coordoneze, cu o experiență pe care el însuși era doar pe cale de a o acumula.

„În primii ani am întîmpinat greutăți multe — ne spune tovarășul Chintovan —, dar privind cu nostalgie în urmă și cu încredere spre viitor, pot spune că nu există obstacol peste care să nu se poată trece".

Începutul s-a făcut cu puțini cooperatori, dar absolvenții școlilor speciale de nevăzători și ai altor școli de deficienți au început să bată tot mai insistent la poarta cooperativei. În aceste condiții se impunea crearea de noi locuri de muncă, diversificarea producției, mărirea spațiilor de lucru ș.a., cerințe pe care tînărul președinte le-a realizat cu succes.

În ceea ce-i privește pe nevăzători, pentru care confecționarea de perii și mături era considerată ca singura practicabilă, Vasile Chintovan a înțeles cu un ceas mai devreme decît alții că altă soluție pentru a progresa, în afara introducerii noului, nu există. Un prim pas a și fost făcut în 1969, cînd pirul, material deficitar pentru perii, a fost înlocuit pentru prima dată la o cooperativă de invalizi, respectiv la Oradea, cu fibre sintetice. Aceeași soartă i se prevedea și sorgului, astfel încît astăzi la Oradea măturițele din fibre sintetice, executate de către nevăzători, se numără trimestrial cu zecile de mii.

Era doar un început, deoarece preocuparea pentru diversificarea produselor executate de nevăzători a devenit permanentă, în activitatea președintelui.

În 1970 se extinde confecționarea cuielor-decor pentru tapițerie, executate în exclusivitate de către cei fără vedere. Au urmat alte produse de pionierat, dintr-o ramură considerată inaccesibilă nevăzătorilor : cea a metalului. Astfel, la Oradea confecționarea cuielor decorative, a pionezelor, a clemelor pentru perdele, a umerașelor, a lanțurilor pentru produse tehnico-sanitare și a altor accesorii sînt de-acum meserii tradiționale, care dau posibilitatea deficienților de vedere ca în cazul unei lipse temporare de materii prime, într-un anumit sector, să poată fi transferați în activități specifice pentru ei, pentru că la Coop. „Munca" din Oradea nu există nevăzător care să nu fie apt de a presta două, trei sau chiar mai multe meserii.

„Iată — spune astăzi tovarășul Chintovan (și nu fără mîndrie) — ce înseamnă policalificarea, ce înseamnă să încerci și să reușești să fii în pas cu cerințele vremii pe care o trăiești !"

Douăzeci și cinci de ani de muncă în cadrul unei unități înseamnă mult, mai ales dacă te gîndești că în toți acești ani cel despre care scriem a fost mereu în frunte, a fost mereu inițiatorul și conducătorul unor acțiuni ce au avut drept scop binele și prosperitatea oamenilor muncii din cooperativă.

„Am avut rezultate frumoase în acest timp, ne spune președintele. Spațiile de producție s-au mărit în perioada respectivă, prima etapă de dezvoltare a cooperativei fiind încheiată în 1976, a doua în 1980, iar cea de-a treia și ultima în actualul perimetru a început în 1987 și se va finaliza în 1990".

Un sfert de veac de activitate continuă în slujba unității și a oamenilor muncii din cadrul ei, cînd împlinești 50 de ani de viață e o performanță și o fericită coincidență pe care și-ar dori-o mulți.

(continuare în pag. a 29-a)

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

ALBA IULIA. În trim. 1/1987, la clubul filialei au avut loc mai multe acțiuni, printre care:

— ședința de grupă a pensionarilor, din a cărei dare de seamă a reieșit că membrii acesteia au participat la diferite activități în anul precedent. De asemenea, s-au făcut propuneri, care vor rămîne în atenția Biroului executiv al filialei, pentru rezolvarea lor;

— în luna februarie, la popicăria „Constructorul" din localitate s-a desfășurat faza pe filială a Campionatului republican individual de popice, rezervat nevăzătorilor, la care au participat 20 de sportivi din cadrul grupelor Alba Iulia și Geoagiu Băi;

— tot în luna februarie a avut loc concursul local pe trim. 1/1987, dedicat aniversării a 125 de ani de la nașterea marelui om de teatru român, Alexandru Davila.

Concursul a fost urmat de o reuniune tovărășească.

Ilie EMIL

★

La Geoagiu Băi a avut loc, în ianuarie a.c., ședința de grupă a nevăzătorilor din localitate. Au participat ca invitați Gh. Nedu, președintele filialei, Ștefan Truță, instructor social și cadre de conducere de la policlinica balneară, unde membrii grupei își desfășoară activitatea.

Au fost prezentate darea de seamă asupra activității pe sem. II al anului trecut și planul de muncă pe 1987.

Viorel ȘERBAN

★

BAIA MARE. La rubrica de circulație rutieră „Atenție șoferi, atenție pietoni", din ziarul local „Pentru socialism", din 12. XII. 1986, în șirul acțiunilor organizate de Inspectoratul județean al miliției Satu Mare a fost amintită și cea organizată de filiala noastră, cu prilejul Zilei internaționale a bastonului alb.

V. BUCIUMAN

★

Cu prilejul împlinirii a 128 de ani de la formarea statului național român, Pamfil Bilțiu, de la Biblioteca județeană a ținut o conferință cu titlul „128 de ani de la Unirea Principatelor Române".

În continuare, a avut loc un recital de versuri sub genericul „Cîntec pentru Unire", susținut de actorul Alexandru Mociran, de la Teatrul dramatic din localitate.

La această acțiune au participat nevăzători din schimbul I de la Coop. „Drum nou".

M. CONEA

★

Grupa din Satu Mare, în colaborare cu filiala, a organizat o întrecere a popicarilor fără vedere din localitate. În după-amiaza aceleiași zile, dr. Emil Coroianu, medic primar ginecolog de la Spitalul județean, a ținut o conferință despre viața de familie.

A urmat premierea jucătorilor de popice: Alexandru Mare, Ștefan Timar, Paraschiva Samu, Papp Imre (I), Petru Moiși și Gh. Dicsi (II).

În aceeași zi a avut loc concursul local, pe trim. I/1987, intitulat „Viața familiei". Cele mai bune răspunsuri le-au dat, în ordine: Lenuța Cătălan, Gh. Bîzgău și Vasile Zvuncă, Maria Sabău. La tombola organizată cu acest prilej au fost cîștigate 30 de premii.

În vederea organizării și mobilizării nevăzătorilor la acțiunile inițiate de club s-a constituit „Clubul prieteniei". Ziua s-a încheiat cu o reuniune tovărășească. Au luat parte nevăzători din localitate și invitații lor din Baia Mare.

Prof. Pamfil BILȚIU

Automulțumire înseamnă rămînere în urmă

Pentru nevăzătorii sătmăreni, ca și pentru ceilalți din țară, Asociația nevăzătorilor rămîne un factor de bază în rezolvarea problemelor membrilor ei. Fără sprijinul permanent acordat de partid și de stat, prin intermediul ei, celor fără vedere nu am fi ajuns la situația bună de astăzi. La cluburile filialelor noastre participăm la acțiunile culturale și sportive, ne întîlnim cu prietenii etc.

Nevăzătorii din Satu Mare consideră clubul ca pe un bun al lor și depun în permanență eforturi pentru a-l înfrumuseța, pentru a-l face plăcut și util.

După o perioadă dificilă survenită în activitatea filialei, clubul nostru a început să fie din ce în ce mai frecventat, nu numai de nevăzătorii din municipiu, ci și de cei din județ.

Activitatea depusă de Gavrilă Balint, vicepreședinte, de masorii Imre Papp și A. Geng, de cooperatorii Ștefan Timar și Ioan Guiaș, pe linia organizării de acțiuni atrăgătoare a trezit interesul membrilor noștri.

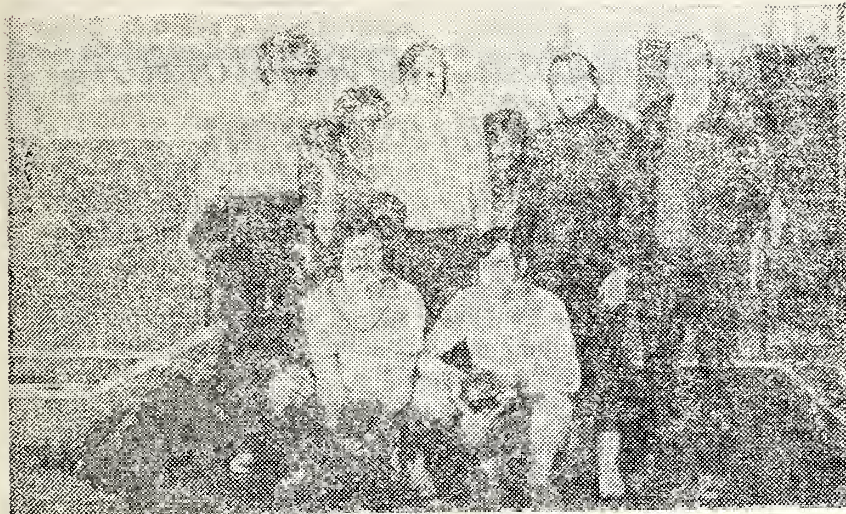
Ca urmare, cele cinci grupe de nevăzători din municipiu au hotărît ca organizatorii de grupă și cei ce răspund de activitatea culturală să se întîlnească periodic, pentru a stabili formele de colaborare. De asemenea, au hotărît înființarea „Clubului prieteniei" (așa cum s-a mai anunțat).

Scopul acestuia este de a organiza și mobiliza pe membrii activi și pe pensionari, prin mijloace cît mai atrăgătoare, la acțiuni în cadrul cărora cei fără vedere să se poată afirma. Un accent deosebit se va pune și pe modul în care membrii urmează să se prezinte la aceste acțiuni: ținută vestimentară corespunzătoare, îngrijită etc. Printre altele, în octombrie a.c., cu prilejul Zilei bastonului alb, vom organiza un bal, la care vor fi invitați și nevăzători din țară, tineri și vîrstnici.

Dorim ca clubul nostru să fie o a doua casă pentru noi, un mijloc de mobilizare a membrilor, la toate acțiunile asociației. Sperăm ca și filiala să ne acorde tot sprijinul, pentru a reuși.

Gh. Dicsi

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Membrii echipei de popice din Satu Mare, la întîlnirea din 8 februarie 1987

BOTOȘANI. La 26 februarie a.c., în cadrul filialei a fost organizată o seară de poezie, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la moartea lui A.S. Pușkin.

Cu acest prilej, prof. Olga Iordache, invitata noastră a evocat principalele momente din viața marelui scriitor. S-a subliniat, printre altele, meritul acestuia de a fi propagat și dezvoltat ideile romantismului, de a fi inițiatorul poeziei realiste ruse.

Au recitat din creația poetului: Ioan Todeancă, Aneta Bartic, Estera Colisniuc, membri ai filialei.

Estera COLISNIUC

★

La clubul filialei, a avut loc o întîlnire la șah, cu membrii grupei surdomuților din localitate. Echipele au fost alcătuite din cîte patru jucători. Întrecerea s-a terminat cu scorul de 3,3—5,0 în favoarea nevăzătorilor.

Constantin SURUGIU

★

Cu prilejul aniversării a 65 de ani de la crearea U.T.C. din România, la sediul grupei nevăzătorilor din Rădăuți a avut loc la 13 martie a.c. un concurs cu această temă. Materialul a fost selecționat din volumul „File din istoria U.T.C.".

Cei mai buni cunoscători ai nenumăratelor jertfe aduse de tinerii comuniști români de la înființarea acestei organizații și pînă la Eliberare s-au dovedit a fi, în ordine: Ioan Dănilă, Gheorghe Chihaia și Mihai Costea.

Rodica FLORESCU

În colaborare cu Casa municipală de cultură și Biblioteca județeană, filiala noastră a organizat o seară literară intitulată „Porni Luceafărul...", dedicată împlinirii a 137 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu.

În deschidere, prof. Elena Grădinaru a prezentat celor peste 40 de nevăzători un material cu tema „Eminescu și Botoșanii", în care a evocat perioadele trăite de poet în spațiul botoșănean, precum și locurile natale, ca sursă de inspirație.

A luat apoi cuvîntul poetul Mihai Lău, din localitate, care a citit din creația proprie. În încheiere, a avut loc un recital din poeziile marelui poet.

Radu FOCA

★

La 5 februarie a.c., la clubul filialei s-a desfășurat un concurs literar, avînd ca temă „Răscoala țăranilor din 1907".

În deschidere, Gh. Marin, profesor de istorie la Muzeul județean — Botoșani a prezentat o conferință pe această temă.

S-au clasat, în ordine: Radu Foca (I), C-tin Surugiu (II) și Alex. Surugiu (III).

Traian DIBU

★

La clubul nevăzătorilor din Suceava, a avut loc un concurs cu tema „Pe urmele lui Al. I. Cuza", la care au participat 7 nevăzători.

Concursul a fost precedat de o conferință, înregistrată pe bandă de magnetofon, despre importanța domniei lui Cuza. Pe primele locuri s-au clasat: Victor Bîrsan, Florica Stan și Ioan Grămadă.

Iosub ROMICĂ

La sfîrșitul lui ianuarie a.c., a avut loc la clubul nevăzătorilor din Suceava adunarea generală a grupei nr. 1 — cartonaj. Analizîndu-se activitatea grupei, au fost evidențiați: Vladimir Mortagan, Grigore Baran, Artemiza Străteanu și Ioan David. De asemenea, s-a subliniat activitatea rodnică desfășurată de Nicolae Riznic, șef de secție, precum și de Mihai Dumitru și Ioan Coroamă, șefi de formație.

În ceea ce privește activitatea cultural-sportivă, s-au remarcat: Ioan Grămadă, Dumitru Cozma, Iosub Romică, Paula Baran, Florica Stan ș.a.

Au fost criticați și li s-au dat avertismente următorilor nevăzători: Gheorghiță Boghian, Ioan Vișan și Adrian Poiu, pentru indisciplină la locul de muncă.

Ioan GRĂMADĂ și Dumitru MIHAI

★

La sediul grupei din Rădăuți s-a ținut o conferință, cu titlul „Unirea de la 24 ianuarie 1859". Ea a fost prezentată de prof. Brîndușa Paulescu, de la liceul „Eudoxiu Hurmuzachi", din localitate. Au participat nevăzători de la toate cele trei secții ale cooperativei de invalizi.

Ioan MOLDOVAN

★

Primul loc pe unitate în cadrul Coop. „Munca invalizilor" din Rădăuți, a fost ocupat, în 1986, de secția perii-mături. La acest succes au contribuit președintele cooperativei, Domnica Nejușcu, Ioan Iosif, vicepreședinte și Mihai Dumitrescu, șef de secție, care s-au preocupat de buna aprovizionare cu materie primă și de livrarea la timp a produselor.

Nevăzătorii de la această secție și-au îndeplinit planul în proporție de 164%, făcînd economii de peste 800.000 lei, la materia primă și alte materiale auxiliare.

Au fost evidențiați: Ștefania Kelsch, Drug Cireșan, Dumitru Coșman, Vasile Camilar, Gh. Mihăilescu, Ioan Dănilă ș.a.

Oswald KELSCH

★

CLUJ-NAPOCA. Cu ocazia sărbătoririi a 68 de ani de la marea Unire din 1 decembrie 1918, la Școala generală specială pentru nevăzători din Cluj-Napoca a avut loc o adunare festivă.

Despre însemnătatea acestui eveniment a vorbit prof. Horea Chețeanu. A urmat un montaj literar-muzical, pregătit de prof. Ana Hompot și interpretat de elevi din clasele VI—VIII

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

(Rosznyai Andreea, Ramona Bochie, Adrian Deac, Levente Gulacsi, Aurel Rostaș, Eugenia Sandu, Simona Marinca și Ovidia Șpan).

Corul școlii, condus de prof. Radu Lungu, a interpretat cîntece patriotice. În final, a cîntat grupul folk, alcătuit din elevii clasei a VII-a A, condus de prof. Iulia Ciupe.

Simona IURIAN

*

CONSTANȚA. Filiala a organizat un concurs de șah, la care au participat 12 jucători necalificați. Pe primele trei locuri s-au situat, în ordine: Gavrilă Cadar, Anton Biru și Ion Dincă.

Paralel s-a desfășurat un alt concurs, la care au luat parte opt jucători cu categoria a II-a. El a fost cîștigat de Constantin Drăgulin, urmat de Pop Span, Petru și Eugen Casian.

Tot în cinstea zilei de „30 Decembrie" s-a desfășurat un concurs de popice. Cîștigătorii au fost: Jenica Ursu, la fete nevăzătoare, Casian Sica, fete rest vedere, Dumitru Ciobanu, băieți nevăzători și Ion Colcer, rest vedere.

Ion PĂDURARU

*

CRAIOVA. În localitate, s-a desfășurat „Cupa 30 Decembrie", la șah. După terminarea partidelor fixate, finala s-a disputat între doi dintre cei mai buni șahiști, aparținînd celor două generații: Ion Bădosu, veteranul echipei noastre și „mînzul" Mircea Bumbel. A cîștigat Ion Bădosu.

*

În dorința de a cunoaște îndeaproape legile țării, la clubul filialei se organizează periodic întîlniri cu avocați, juriști, procurori.

Ultima dintre aceste întîlniri ne-a prilejuit un dialog asupra regulamentelor de ordine interioară ale U.J.C.M.-urilor, cu tovarășul Ion Vărzaru, jurisconsult în cadrul U.J.C.M. — Dolj.

*

În cadrul unei acțiuni dedicate zilei de naștere a celui mai iubit fiu al patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cei prezenți și-au exprimat gratitudinea față de politica înțeleaptă a partidului nostru, a iubitului conducător, precum și pentru condițiile de muncă și de viață ce ne-au fost create.

Sandu MARIN

Noul club al nevăzătorilor din Piatra Neamț

La 11 ianuarie a.c., a avut loc ședința grupei de nevăzători din municipiul Piatra Neamț. Ea a coincis cu inaugurarea noului sediu al clubului, situat în B-l Republicii nr. 20 și a avut următoarea ordine de zi: Darea de seamă asupra activității desfășurate pe 1986; Planul de activitate pe anul 1987; Planul acțiunilor cultural-educative și sportive pe plan central, în 1987; Discuții.

Nimic deosebit pînă aici — ar spune un neavizat, dar pentru membrii grupei noastre, această zi a fost deosebită, datorită surprizei pe care au avut-o, din clipa în care au pășit pragul noului sediu ce ne-a fost repartizat.

El este situat chiar în centrul municipiului, fiind accesibil pentru toți nevăzătorii domiciliați în diferite zone și mult mai încăpător, cu un confort ce contribuie la crearea unei atmosfere mai calde și familiare.

Din partea Filialei Bacău au participat: Ioan Dominte, președinte, Elena Bârtoi, instructor organizatoric — social și Maria Bratosin, instructor cultural.

După prezentarea materialelor au avut loc discuții, în care s-a subliniat sprijinul de care se bucură nevăzătorii din Piatra Neamț, din partea organelor locale de partid și de stat. Totodată, membrii grupei și-au manifestat dorința de a participa, cît mai activ, la acțiunile organizate. De asemenea, ei au solicitat o dotare corespunzătoare a clubului.

Grupa de nevăzători din Piatra Neamț, mulțumește tuturor celor care au contribuit la obținerea și amenajarea noului club, în mod special instructoarei culturale Maria Bratosin.

Gh. Șindilaru, pensionar

*

La 1 februarie a.c., toți membrii filialei din municipiul Craiova, care desfășoară activități sportive au fost prezenți în sala clubului, unde a avut loc adunarea generală de analiză a activității desfășurate pe 1986.

Cu această ocazie, instructorul cultural-sportiv Ligia Bezeanu a făcut cunoscut noul regulament al Campionatului individual de șah masculin și feminin și cel al Cupei de șah.

Sîntem siguri că aceste noi regulamente vor da un avînt activității noastre, vor spori seriozitatea cu care cei ce îndrăgesc acest sport al minții vor aborda concursurile viitoare.

*

La clubul filialei a avut loc o întîlnire cu George Popescu, scriitor, redactor la revista „Ramuri". Bun cunoscător al literaturii românești și universale, fin și spiritual cozeur, el ne-a prezentat personalitatea lui Marin Sorescu, poet, dramaturg, eseist, critic literar și pictor.

Cei prezenți au aflat de prestigiul de care se bucură Marin Sorescu printre marii scriitori ai lumii, datorat în mare parte și strădaniilor sale de a familiariza publicul cititor cu realizările lor de excepție, în paginile revistei „Ramuri", al cărei redactor șef este.

Al. COMBEI

*

Strălucita inițiativă de pace a conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a prilejuit organizarea la clubul nostru (n.r. din Drobeta-Turnu Severin), a mai multor acțiuni, consacrate luptei pentru pace.

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Astfel, nu demult a avut loc expunerea intitulată „Inițiative românești în numele păcii", susținută de prof. Mite Măneanu.

Tot păcii i-a fost dedicat și montajul de versuri „Poeții cîntă pacea lumii", întocmit și susținut de prof. Victor Rusu, din localitate.

Ion CIUCUR

★

IAȘI. La clubul nevăzătorilor din Iași s-a organizat o seară literară, dedicată poetului Eminescu. Ea a avut ca temă prezentarea lucrării „Geneza interioară a poeziei eminesciene", care a apărut cu ani în urmă, în librăriile noastre, sub semnătura prof. Alain Guillermou. După prezentarea cărții acestui mare prieten al limbii și literaturii române, s-a citit un fragment din analiza literară a „Luceafărului".

Vasile GĂRVĂNEANU

★

În cea de-a doua jumătate a lunii ianuarie s-a desfășurat, tot la Iași, un concurs fulger, intitulat „Unirea Principatelor Române și formarea statului român modern". Concursul a fost urmat de o conferință cu tema „Concepția revoluționară și dinamică a tovarășului Nicolae Ceaușescu asupra organizării întregii activități economico-sociale".

Nicolae PASCAL

★

În cadrul unei duminici cultural-educative, a avut loc la clubul filialei un concurs fulger, intitulat „Verificați-vă cunoștințele !" Au participat 10 nevăzători. Printre cîștigători s-au numărat : Vasile Gărvăneanu, Virgil Iordache și Gh. Leonte. După concurs a fost prezentat un medalion literar, cu prilejul împlinirii a 135 de ani de la nașterea lui Ion Luca Caragiale.

Ion PĂDURARU

★

La Tîrgu Frumos s-a ținut în prima decadă a lunii februarie un concurs fulger „Cine știe, cîștigă". Au participat 31 elevi de la Școala generală specială de nevăzători din localitate. Pe primele trei locuri s-au clasat : Daniel Către, Gabriel Robciuc și Silviu Ionescu. În după-amiaza aceleiași zile a avut loc și ședința de cenaclu, în cadrul căreia a fost analizat romanul „Cel mai iubit dintre pămînteni", de Marin Preda.

Amariei MODISTRU

PITEȘTI. La clubul din Drăgășani a avut loc o întîlnire a membrilor grupei. Instructoarea Mirela Pirvulescu a prezentat cu acest prilej „Decretul privind economisirea consumului de energie electrică și gaze naturale".

În continuare, a fost citit planul pe activități cultural-educative și sportive pe sem. I/1987 și principalele acțiuni cu caracter republican. Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

★

Adunările generale din cadrul cooperativelor „Muncă și artă" — Pitești și „Prestarea" — Drăgășani s-au desfășurat în prima parte a lunii februarie 1987, în spiritul orientărilor cuprinse în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 30 ianuarie a.c., sub semnul exigenței, al răspunderii muncitorești pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce revin colectivelor de la aceste unități.

În primul rînd, dările de seamă au înfățișat succint rezultatele obținute în anul care a trecut, analizînd critic și autocritic lipsurile care au existat.

Ambele unități și-au realizat indicatorii de plan pe 1986, cooperativa din Pitești redevenind unitate autofinanțată.

Atît în dările de seamă, cît și în cadrul discuțiilor s-a scos în evidență aportul adus de nevăzătorii de la secțiile de cartonaj de la ambele cooperative și în special al celor ce lucrează la secția perii din Pitești.

Dintre nevăzători, au fost citați ca fruntași în producție : Gh. Brenescu, Cornel Robescu, Vasile Giulea, Luca Teodor, Ion Udrescu (Pitești), Florin Nistor, Ion Munteanu și Ion Antonescu (Drăgășani).

Mihai DRĂGHICI,
președintele Filialei Pitești

★

După cum se știe, casa bicentenară a lui Anton Pann a fost mutată prin translație, pe șine la o distanță de 37,80 m de amplasamentul inițial.

Din nou despre poezia lui Radu Sergiu Ruba

În suplimentul literar-artistic al „Scînteii Tineretului", din 7 februarie a.c. a apărut o nouă cronică literară despre volumul de debut „Spontaneitatea înțeleasă", al poetului Radu Sergiu Ruba, semnată de Traian T. Coșovei. Dată fiind întinderea analizei despre volumul amintit, a trăsăturilor asupra cărora insistă, nu putem reproduce articolul și nici nu putem intra în detalii. Semnalăm totuși ca favorabilă și revelatoare prezentarea făcută de cronicar. Iată cîteva dintre punctele de vedere exprimate :

„Poemul văzut ca spectacol, închipuit ca fastuoasă regizare de voci, imagini, emoții, culori, gesturi și sentimente, idei și discursuri la rampă îl semnalăm la o serie mai largă de tineri poeți; diferă gradul de intenționalitate, conștiința de a fi autorul, „producătorul" unui atare show. Ceea ce îl singularizează pe Radu Sergiu Ruba, în acest prim volum, este mutarea aproape totală a vieții (cu întreaga ei recuzită fenomenologică) pe scena și în culisele poemului. Dintr-un scaun așezat sub spotul reflectoarelor, poetul își dirijează cuvintele — personaje, sentimentele — mașiniști, emoțiile — recuziteri prin portavocea conștiinței că totul nu este decît un joc (nicidecum o joacă), o convenție care în loc de actori folosește cuvinte...

În aceste așchii sclipitoare, contrariante, surprinzătoare, Radu Sergiu Ruba dovedește un acut simț al poeticului pe care, cu talent incontestabil, știe să-l extragă, de aproape oriunde, să-l facă, deopotrivă, muzical și sugestiv".

DE LA CORESPONDENTII NOSTRI

Ca și în vechiul loc, „onorurile" în casa „fiului Pepelei" le-a făcut muzeografa Ancuța Dumitrescu. Ea nu a părăsit nici o clipă casa, nici chiar în momentele de mare tensiune ale mutării. Dimpotrivă, ea a pășit o dată cu Anton Pann, în noul amplasament.

O legendă mișcată pe malurile bătrînului Olt! Dar nu numai atît!

În această casă veche a locuit Anton Pann în cea de-a doua parte a vieții sale, casa fiind ocolită ca prin miracol de flăcările incendiului din 1847, făcîndu-i-se mai multe lucrări de reparații și de restaurare. Ea durează din a doua jumătate a sec. al XVIII-lea și s-a numit mult timp „casa papistășească".

Este o casă veche, cu pridvor înalt, sprijinit de grinzi din lemn, sculptat; pivnița este împodobită cu gîrlici, după arhitectura caracteristică acestui colț de țară.

Începînd cu luna februarie a.c., membrii Societății literare „Anton Pann" își desfășoară ședințele de lucru în această casă, într-un cadru foarte pitoresc.

Laura MARCU

★

La 22 februarie a.c., la clubul din Drăgășani s-a organizat o seară cultural-educativă, în cadrul căreia Mirela Pîrvulescu, instructor social-cultural, a citit cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 20 februarie 1987.

Cei prezenți s-au angajat să depună toate eforturile pentru respectarea întocmai a indicațiilor cuprinse în această importantă cuvîntare, pentru respectarea normelor de consum, ridicarea calității produselor, întărirea disciplinei la locul de muncă etc.

În continuare a avut loc o reuniune tovărășească.

Florin NISTOR

★

Cu prilejul împlinirii a 475 de ani de la începutul domniei lui Neagoe Basarab, în Cîmpulung — Argeș, „orașul domniei mele" — cum l-a numit însuși Neagoe, a avut loc un concurs fulger, cu titlul de mai sus. Cele mai bune răspunsuri au fost date de Mihai Lazarovici, Gabriela Mărgescu și Silica Păun.

A urmat adunarea generală a grupei.

Cu acest prilej, Mihai Drăghici, președintele filialei a făcut cunoscute participanților aspecte din activitatea conducerii asociației.

Virginia WEITZEL,
Cîmpulung Muscel

★

La 8 martie a.c., la clubul filialei s-a ținut ședința Asociației sportive „Olimpul" — Pitești, în cadrul căreia a fost analizată activitatea desfășurată în 1986 și a fost prezentat planul de muncă, pentru anul în curs.

Membrii consiliului de conducere au analizat cu mult simț de răspundere realizările și lipsurile constatate, făcînd propuneri pentru îmbunătățirea activității, cum ar fi: găsirea de noi metode pentru atragerea mai multor nevăzători, și în special, fete, la acțiunile sportive, popularizarea la toate grupele a rezultatelor de la competițiile ce vor avea loc, organizarea de întreceri la șah, între grupe ș.a.

Un grup de muncitori cartonagiști fără vedere, din Drăgășani, în fața secției unde lucrează (Coop. „Prestarea")

Gh. BRENESCU,
președintele Asociației sportive „Olimpul"

★

La 3 martie a.c., s-a desfășurat la același club o seară culturală dedicată Zilei Femeii și împlinirii a 80 de ani de la răscoala țăranilor din 1907.

Cu acest prilej, instructorul cultural Ana Elena a prezentat două materiale pe această temă.

A urmat o reuniune tovărășească, cu tombolă.

Tot la clubul Pitești, a avut loc concursul trimestrial „Pagini de luptă și muncă eroică", dedicat împlinirii a 65 de ani de la crearea U.T.C. și a 30 de ani de la înființarea U.A.S.C.R. Au participat șase nevăzători. În final au cîștigat: Florin Nistor (Drăgășani), Vasile Șulumete (Călimănești) și Ioan Dinescu (Olănești).

Vasile GIULEA

★

PLOIEȘTI. La sediul filialei s-a desfășurat un concurs local cu tema „600 de ani de la urcarea pe tron a voievodului Mircea cel Mare". Au participat șapte concurenți (elevi, muncitori, masori, pensionari).

Acțiunea a fost precedată de o expunere a instructorului cultural al filialei, cu tema „1 Decembrie 1918. Făurirea Statului Național Unitar Român — ideal fundamental al luptei poporului nostru".

Cîștigătorii au fost, în ordine: George Dragomir, Florica Coman și Lilica Ioniță.

În încheierea concursului, Lilica Ioniță, solista filialei, acompaniată de Constantin Cojocaru, la acordeon, a prezentat un program de muzică populară.

Mariana DOGARU,
elevă

★

În ședința sa din 12 ianuarie 1987, Consiliul de conducere al Filialei Ploiești, a ales în unanimitate, în funcția de președinte, pe Emanoil Bratu.

El și-a început activitatea la Coop. „Munca manuală" ca muncitor, în 1969, apoi a lucrat ca brigadier și timp de 10 ani ca șef al secției cartonaje, de unde a fost solicitat la filială. Cu o vechime de aproape 20

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

de ani în partid, el a activat ca membru al organizației de bază, din cadrul cooperativei.

RED.

★

Dintre acțiunile organizate la Buzău, cu sprijinul filialei, amintim :

— Conferința instructorului Stela Balotă, despre Ziua internațională a femeii ;

— Concursul fulger cu tema „80 de ani de la răscoala din 1907". Au luat parte cinci concurenți. Profesori examinatori au fost C-tin Doriță și Marin Eana, de la Școala specială din Buzău. Primele trei locuri au fost ocupate, în ordine, de : Virgil Chirănoiu, Mariana Dogaru și George Dragomir.

În continuare, elevii școlii speciale, împreună cu masorii nevăzători din oraș au prezentat un program artistic.

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească, la care au participat cadre didactice din școală, masori, muncitori de la A.E.I.P.I. ș.a.

La organizarea acestei acțiuni și-a adus un aport substanțial Veronica Beșliu, instructorul grupei din localitate.

Constantin BUGA

★

La sala „Voința" din Ploiești a avut loc la 15 martie a.c. faza pe filială a Campionatului individual de popice, la care au participat 15 sportivi din Buzău, Tîrgoviște, Pucioasa și Ploiești.

S-au remarcat, cu rezultate bune : Dinu Ana, Ecaterina Alexa, Ecaterina Soare, Grigore Ciobanu, Dumitru Tilimpea, C-tin Coman, N. Soare ș.a.

Acțiunea a fost coordonată de conducerea filialei, de antrenorul sportiv și de instructorul cultural-sportiv.

Constantin COMAN

★

În ziua de 22 martie a.c., la clubul filialei, în prezența unui numeros public, alcătuit din muncitori, masori, pensionari etc., a avut loc concursul local cu tema „135 de ani de la nașterea lui I.L. Caragiale".

Concurenții au dovedit o bună pregătire, fiind necesare întrebări pentru departajare. Printre aceștia se numără, în ordine : Lilica Ioniță, masoare la Policlinica municipală — Buzău, Corneliu Avram, programator la Uzina „1 Mai" — Ploiești, Nicolae Negoiță, muncitor la Coop. „Munca manuală" — Ploiești, soții Aurelia și Oprea Glogojan, masori la Buzău.

În continuarea programului, cei peste 50 de nevăzători din localitate au asistat la un spectacol alcătuit din muzică folk, recitări, muzică ușoară, populară și instrumentală.

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească. Mulți dintre membrii filialei și-au exprimat dorința de a mai participa la asemenea manifestări, făcînd și propuneri pentru organizarea unor excursii.

Vlad CRISTINA

★

TIMIȘOARA. Între 19—21 ianuarie a.c., au avut loc, la Arad, adunările generale pe secții ale Coop. „Vremuri noi". Au fost constituite trei consilii de secție, fiind aleși următorii nevăzători : Eufrosina Bumbuc, Elena Demian, Maria Thomann, Pavel Roman, Iosif Gruber și Elena Trif.

Au fost evidențiați : Elena Demian, Sultana Hock, Gheorghița Baghi, Eufrosina Bumbuc, Maria Berescu, Maria Thomann, Pavel Roman, Costel Turcu, Valentin Koloji, Nicolae Trif, Viorica Ciordaș, Didina Scorțan ș.a.

Pe lîngă aspectele subliniate, s-a menționat și numele unor nevăzători care au făcut greutăți la locul de muncă. E vorba de Vasile Atudorei și Puiu Stancu.

Adunarea generală pe cooperativă s-a desfășurat la 9. II. 1987. Au luat cuvîntul șapte nevăzători. Delegat din partea U.J.C.M. — Arad a fost Virgiliu Vidinaș, vicepreședinte.

Planul pe 1986 la unitatea perii a fost realizat în procent de sută la sută, la cartonaje de 100,7% iar pe cooperativă de 103,2%.

Maria BERESCU

★

La 25 ianuarie 1987, la sediul filialei s-a ținut o conferință referitoare la activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, marele erou al României socialiste, consacrată dezvoltării economice și sociale a țării.

★

La clubul filialei s-a organizat o conferință despre viața și opera marelui dramaturg Al. Davila.

După expunere, au avut loc discuții pe marginea materialului prezentat.

Ioan DEMIAN

★

TG. MUREȘ. La clubul filialei a avut loc ședința comună a grupelor 1 și 2, alcătuite din muncitori nevăzători de la unitățile productive din municipiu. Au fost prezentate rapoartele de activitate pe 1986, de biroul grupelor.

Cu acest prilej, au fost scoase în evidență cele mai importante evenimente din viața organizatorică și profesională a celor două grupe. Au fost evidențiați de asemenea nevăzătorii care s-au remarcat la concursurile culturale și sportive organizate de asociație.

La discuții, numeroși membri au făcut propuneri pentru o activitate și mai bogată. O problemă discutată cu interes a fost cea referitoare la necesitatea integrării tinerilor în activități cultural-sportive, cu mai mult curaj.

Gh. COZMA

★

Filiala din localitate, a nevăzătorilor, ne-a trimis pentru publicare o scrisoare, ce i-a fost adresată de tînărul Gulacsi Levente. O publicăm cu plăcere, avînd în vedere îndeosebi sinceritatea și emoția cu care și-a așternut rîndurile respective :

„Stimate tovarășe președinte, stimată conducere,

Sufletul îmi este plin de bucurie, cînd vă scriu aceste rînduri. În ziua în care le veți citi, eu voi fi deja membru al Asociației nevăzătorilor, în cadrul căreia ne putem afirma, fiecare dintre noi, cei fără vedere.

Înființarea acesteia se datorește partidului și statului nostru socialist, care au o deosebită înțelegere pentru toți handicapații de vedere.

Știu că Filiala Tg. Mureș a făcut multe spre folosul nevăzătorilor aflați în evidența ei. Unul dintre ei am fost și sînt și eu. Ea m-a ajutat să înțeleg că în situația mea mai sînt și alții, dar mai ales m-a îndrumat să urmez Școala specială pentru nevăzători, din Cluj-Napoca, fapt pentru care îi mulțumesc foarte mult.

De asemenea, nu voi uita niciodată sprijinul ce mi s-a dat, în toate problemele pentru care m-am adresat ei, probleme care au fost rezolvate cu promptitudine.

Pentru toate acestea, vă mulțumesc din inimă și doresc să devin membru activ al asociației, să fac cît mai mult pentru ea, să contribui la ridicarea prestigiului filialei.

De aceea, vă rog să apelați la mine, să mă solicitați cînd se ivesc probleme, la a căror rezolvare aș putea contribui și eu. În încheiere, adresez tuturor multă sănătate, bucurie și noi succese !".

Concursul „Prietenii cărţii braille" — 1987

(urmare din pag. a 7-a)

Delavrancea, în care se autocaracterizează, din nuvelistica autobiografică, din portretele pe care le-a făcut contemporanilor săi.

Patru dintre concurenţi obţin punctajul maxim, ceea ce pretinde alte opt întrebări de baraj. De data aceasta degetele celor patru concurenţi, care luptă pentru primele trei locuri, aleargă pe clapele maşinilor de scris braille şi stricta exactitate a răspunsurilor desemnează pe reprezentanţii filialelor Tg. Mureş, Craiova şi Cluj pentru cele trei premii, iar ceilalţi concurenţi, care au obţinut 140 de puncte, primesc menţiuni.

Duminică, excursie la Siseşti, la mormîntul lui Vasile Lucaciu. Liliacul înflorit, cascadele albe ca zăpada de lemn cîinesc se revarsă în calea noastră, copacii îşi deschid arcurile de triumf şi inima mă doare că prietenii mei nevăzători nu se pot bucura de culori şi lumină, dar nici eu nu percep ca ei unda de răcoare adusă de cel mai slab vînticel, boarea înmiresmată din lanurile ce au dat spic; vijelia nu cîntă pentru mine ca pentru ei simfoniile wagneriene şi senzaţia de moliciune a catifelei cînd îşi mîngîie părul copiilor lor este cu mult mai săracă, sub degetele mele.

În drumul de întoarcere retrăiesc bucuria că prin cartea mea, cei şaisprezece mii de nevăzători din ţara noastră, a căror lumină se naşte în suflete şi radiază dragoste de viaţă, sete de cunoaştere şi echilibru exemplar, pot cunoaşte pe marele patriot, atît de multilateral înzestrat.

Mulţumiri conducerii asociaţiei şi instructorilor de filiale, organizatorilor plini de afectuoasă bunăvoinţă şi amintire neştearsă concurenţilor, ce ştiu mai bine ca mine, ca autoare a cărţii, să reproducă textul în care sclipeşte o faptă, o vorbă, o întîmplare din viaţa şi creaţia lui Delavrancea.

Nota redacţiei. Scriitoarea Emilia St. Milicescu a onorat cu prezenţa sa, la Baia Mare, pe participanţii la concurs, fiind alături de ei în timpul întrecerii, apoi, în excursie.

În numele lor, al conducerii asociaţiei ne facem plăcuta datorie de a-i transmite şi pe această cale mulţumirile noastre.

Iată şi numele cîştigătorilor: Georgeta Vîrlan (Tg. Mureş), Marin Sandu (Craiova) şi Petru Străuţ (Cluj-Napoca).

O nouă afirmare a cîntăreţului de muzică uşoară GEORGE NICOLESCU

Aflînd că în filmul „Sania albastră" cîntă şi George Nicolescu am fost împreună cu soţia la cinematograful unde rula filmul respectiv. Acesta prezintă momente cotidiene din viaţa tineretului din ţara noastră, desfăşurate pe fondul unor melodii agreabile de muzică uşoară, care dau farmec peliculei amintite.

Filmul este o premieră a Casei de filme numărul 5, realizat pe baza unui scenariu semnat de Fănuş Neagu şi Vintilă Ornaru, în regia lui Ioan Carmazan, autorul muzicii fiind Marcel Bogoş. Printre actorii care deţin roluri mai importante menţionăm pe: Diana Gheorghian, Bogdan Stanoevici ş.a. Ca solişti vocali amintim pe Aura Urziceanu, George Nicolescu, Valentin Teodosiu etc.

Dintre soliştii de mai sus, l-am remarcat în mod deosebit pe George Nicolescu, a cărui frumoasă voce s-a făcut cel mai des auzită, pe tot parcursul filmului.

Chiar după părăsirea sălii, în minte încă îmi mai stăruia ecoul melodiilor interpretate de el.

Profit de acest prilej spre a sublinia din nou succesele repurtate de solistul şi compozitorul George Nicolescu de-a lungul anilor, succese pe care şi voi, dragi cititori ai acestei reviste, le cunoaşteţi foarte bine atît din emisiunile de radio şi televiziune, cît şi din spectacolele ansamblului „Optimiştii" sau al Ansamblului artistic al U.T.C., din concertele şi concursurile la care a participat cu succes, fie la casele de cultură dintr-o serie de oraşe ale ţării, pe litoral, în cadrul Festivalului naţional „Cîntarea României" (la mai multe ediţii ale acestuia), de pe discul LP, precum şi din două filme.

Îi îndemn stăruitor pe toţi tinerii fără vedere care au aptitudini muzicale să şi le cultive prin studiu şi muncă perseverentă, pentru ca din rîndurile lor să se poată ridica şi alte talente, asemenea lui George Nicolescu.

De asemenea, recomand nevăzătorilor de toate vîrstele să meargă cu regularitate, îndeosebi la filmele româneşti, iar celor care cunosc limbi străine şi la celelalte, spre a-şi lărgi necontenit orizontul lor de cultură şi cunoaştere.

Prof. N. Ionescu

PRIMĂVARĂ ŞAHISTĂ

Prof. Valer Demian

Capitala a găzduit, între 30 martie — 3 aprilie 1987 întrecerile tinerilor şahişti din şcolile pentru deficienţi vizuali. Centrul şcolar nr. 1, care a creat cadrul organizatoric pentru atîtea manifestări de cultură şi sport, s-a dovedit, din nou, la înălţime. În cadrul familiar nouă, a fost creat şi un climat afectiv, propice desfăşurării bătăliilor paşnice, sub semnul lui 64.

Condiţiile materiale (de cazare, masă, sală de joc ş.a.), asigurate prin grija asociaţiei noastre au fost de asemenea în afara oricăror posibilităţi de critică.

Cunoscutul arbitru şi activist, Mihai Grupcea a chemat la întrecere 10 fete şi opt băieţi, conducîndu-i cu fineţea sa, pe parcursul celor nouă (respectiv şapte) runde, în condiţii de fair-play.

Întrecerea fetelor nu ne-a arătat multe noutăţi şi astfel nu ne-a bucurat excesiv : lipsa de răbdare, pripeala, „sacrificiile" de material, numite cu un termen mai scurt şi sugestiv „gafe". Alăturîndu-le pasiunii de joc, dorinţei acerbe de a puncta, ajungem la concluzia că rămîne mult loc pentru mai bine, că există dorinţa de a juca foarte bine, dar cunoştinţele sînt firave. Este absolut necesară însuşirea notaţiei şi studiul manualelor de specialitate. Şahul este din ce în ce mai mult un fapt de cultură. El nu se mai poate juca „după ureche", sub riscul ridicolului. Iată de ce propunem obligativitatea notaţiei, adoptarea regulamentului competiţional I.B.C.A., pentru că avem în vitrinele noastre două medalii de bronz obţinute în competiţii mondiale, iar tinerii de azi sînt campionii de mîine. În 1986 s-a decernat şi un titlu mondial feminin de către I.B.C.A. Aviz amatoarelor !

Aspect din timpul desfăşurării întrecerii

Fetele din Buzău, Mihaela şi Simona Gîngă, mai puţin experimentate, au demonstrat mult curaj în joc şi receptivitate, crescînd ca forţă, de la o rundă la alta. Mai rutinate, dacă putem spune aşa ceva despre nişte copii, clujenele Mariana Şuteu şi Cornelia Iancu au pus pe tablă poziţii frumoase, care le puteau aduce mai multe puncte.

Dintre bucureştence, Felicia Hegheş, calmă, şireată, vînează material. Poate deveni o foarte bună jucătoare. Marcela Ţambriş joacă cert şahul cel mai elaborat, mai matur. Ca de atîtea ori la fete, problemele de viaţă, de suflet au prevalat.Mult noroc, dar nu uitaţi şahul !

Deosebit de talentate sînt fetele de la Tg. Frumos. Anişoara Ţugui pune pasiune în joc şi este avidă să ştie cît mai mult. Revelaţia concursului a fost Mirela Vaslui, care cu puţină şansă putea fi prima. Ea joacă economic, practic, vede relativ multe (desigur, la nivelul ameninţărilor în 1—2 mutări). Cum în şcoala moldoveană se joacă şah mult şi de calitate, ea poate progresa. Momentan este doar în clasa a VI-a.

În favoarea tinerelor arădene au vorbit maturitatea şi ambiţia. Maria Patriche, după un început catastrofal — rocadă lungă —, a revenit în prim-planul întrecerii şi încă cu partide de calitate. Remarcabilă a fost victoria obţinută la Marcela Ţambriş.

Maria Rusu a obţinut titlul acordat celei mai bune, jucînd curajos, activ, cu multe curse în care partenerele s-au grăbit să cadă. A jucat uşor, repede, poate prea repede.

Lotul băieţilor a fost dominat de bucureşteni. Ei sînt personalităţi distincte deja, jocul lor avînd un coeficient destul de ridicat de tehnicitate. Foarte solid joacă Gheorghe Dima. El nu a fost în dificultate decît cu Grecu, ieşind dintr-o poziţie strînsă, cu calm şi abilitate. După ce obţine avantaj, joacă încă mai atent şi necruţător, ceea

ce este remarcabil. Nicolae Olteanu joacă un șah avîntat și romantic. Riscurile sînt mai mari, dar și satisfacțiile estetice.

Foarte buni elevii de la Cluj-Napoca. Marcel Grecu joacă foarte șiret, mereu are pregătită o poantă, pe care deseori partenerul este nevoit s-o deguste. Dacă și-ar dezvolta piesele mai rapid, numărul ocaziilor ar crește. Lucrul acesta este valabil pentru toți participanții.

Un joc pozițional demonstrează Ion Pelinel, care are mari posibilități de a progresa, prin cuminţenie, temperament și propicele mediu șahist clujean.

Băieții de la Tg. Frumos au luptat cu mult curaj în fiecare partidă, dar lipsesc multe cunoștințe tehnice, care să le aducă puncte, să le releve frumusețea luptei șahiste.

Copiii de la Buzău au constituit surpriza la băieți. Deși mai au încă multe de învățat, au jucat curajos, tenace și din ce în ce mai bine. Atît Cornel Iosif, cît și Ioan Antoniu sînt nume de care s-ar putea să mai auzim. Depinde de ei și de profesorii lor.

Desigur că s-ar putea critica nivelul tehnic general al competiției, dar a fost, să nu uităm, o competiție pentru tineri, copii chiar.

Se impune, totuși, să vedem și altceva decît partide italiene sau deschiderea e 3, D f 3, N c 4, atacul lui Schuster.

Să dăm copiilor exerciții de finaluri tehnice. Ele lărgesc și luminează orizontul șahist. Să argumentăm uneori cu finaluri artistice. Folosul va fi imens. Să studiem partidele clasice, cum ar fi cele cu puritate de cristal, ale lui Fischer.

Multă sănătate tuturor și succese!

CÎNTEC TRANSILVAN

Avem goruni și roți și suferinți,
Și-avem fîntîni adînci, cît începutul,
Ne-am cununat cu munții, prin părinți
Și prin milenii ne-am cioplit trecutul.

Pămîntu-acesta nu l-am cumpărat,
Nu l-am furat și nu ni-i de vînzare,
E moștenire sfîntă, gînd curat,
Stîlp de-nceput și jertfă de-nălțare.

El ne-a născut și noi l-am apărat,
Din brazi și din goruni ne-am făcut toacă,
Și-n fiecare brazdă-am îngropat
Un vers în limba lui romano— dacă.

Cînd răii ne-au voit dezmoșteniți,
Dezlănțuind asupra noastră ura,
Am stat la noi acasă neclintiți,
Cu pumnii strînși, le cunoșteam măsura.

Am fost și schingiuiți adeseori
Și robi am fost pe propria moșie,
Și cînd puteam să fim răzbunători,
Am fost români, oameni de omenie.

Ogorul nostru tăinuind comori,
Doar el prin vreme ne-a mîngîiat pașii,
Iar codrii ne-au trimis cei trei păstori,
Cu fluierul să ne trezim urmașii.

Cărările ni le-am croit arzînd
Din fiecare ceas nădejde vie,
Ne-am răstignit și-am înviat pe rînd,
La noi acasă și în pribegie.

Avem goruni și roți și suferinți,
Istoria nu ne-a purtat pe palme,
Ne-am apărat de legi și sfinți,
Urcînd prin vremi de jaf și de sudalme.

Stă mărturie vie orice prag
De-l treci cu gînd curat și omenește,
La noi bătrînii povestesc cu drag
Și mierla cîntă dulce, românește.

Și-avem goruni și roți și suferinți,
Și-avem fîntîni adînci, cît începutul,
Ne-am cununat cu munții, prin părinți
Și prin milenii ne-am cioplit trecutul.

MOISE CIORBA

Mîna — mijloc de cunoaştere pentru nevăzător

Prof. IOAN MARCU

Mîna a fost, din cele mai vechi timpuri, obiect de studiu pentru oamenii de știință din diferite domenii. Fiind depozitara senzațiilor tactile și a complexului senzorial tactilo-kinestezic, la fel ca și ochiul, ea este într-o permanentă legătură cu mediul înconjurător. Satisfacerea necesităților de hrană și de supunere a naturii, de adaptare la mediu, a perfecționat acest organ al omului, deși multe mii de ani ea a fost folosită numai pentru a apuca, a ridica, a lovi etc.

Mîna este deținătoarea sensibilității cutanate, considerată cea mai veche și primitivă sensibilitate, fiind în același timp o facultate specific umană. Filozofi ca Aristotel, Democrit, Condillac, Diderot ș.a. o considerau o formă „primară de simțire", din care, în cursul evoluției umane, au luat naștere toate celelalte simțuri. Această părere este sprijinită azi de unele argumente ale anatomiei și fiziologiei comparate. Dar atingerea unui înalt nivel de perfecționare senzorială are loc o dată cu folosirea uneltelor și organizarea unui proces de muncă. Friedrich Engels arăta că „mîna nu este numai organul muncii, ea este totodată și produsul ei", iar „simțul pipăitului, care abia dacă există la maimuță, sub forma cea mai rudimentară s-a dezvoltat o dată cu mîna omenească, datorită muncii".

Sensibilitatea tactilă, în evoluția ei, a ajuns la o deosebită perfecționare și finețe, astfel încît vîrfurile degetelor disting nu numai mărimi de un milimetru, ci sutimi și chiar miimi de milimetru, cu o viteză de 300—900 atingeri distincte pe secundă.

Încă din antichitate, ea a fost considerată, prin celulele senzoriale pe care le încorporează, ca o prelungire a creierului, senzațiile fiind percepute de scoarță, în zona superioară a circumvoluțiunilor centrale. Filozoful materialist grec Anaxagora (cca 500—428 î.e.n.) susținea că „omul este cea mai înțeleaptă ființă de pe pămînt, pentru că are mîini", prin acestea ajungînd la informații, apoi la cunoștințe, iar de aici la idei.

„Omul este măsura tuturor lucrurilor, pentru că nimic nu este mai frumos decît trupul său, mai subtil decît spiritul său, mai îndemînatic decît mîinile sale", a spus un alt mare filozof grec, Protagoras.

Datorită unității funcționale perfecte a mîinii, ca prelungire a creierului, unii antropologi au emis chiar ipoteza că ar fi un singur organ. Marele pictor și om de știință Leonardo da Vinci (1452—1519) spusese că „nu există artă acolo unde spiritul nu operează cu ajutorul mîinilor". Scriitorul Paul Valéry (1871—1945), făcînd „elogiul mîinii" îi atribuie virtuți filozofice, numind-o „filozof sceptic, deoarece este real numai ceea ce ea atinge". Istoricul de artă Henri Focillon (1881—1943) afirma că „mîna reprezintă acțiunea, ea creează și gîndește în același timp".

Mîna a fost studiată și de oamenii de știință din alte domenii. Astfel, medicii, pornind de la culoarea palidă a mîinii, indică o insuficiență circulatorie, de la pielea uscată, cu fiabilitate a unghiilor, tulburări ale glandei tiroide, iar mai recent s-a descoperit că semnele codificate ale unor gene sînt răspunzătoare de formarea și dezvoltarea organismului. Antropologii și juriștii au demonstrat că mîna reprezintă „amprenta personalității corpului", configurația amprentelor digitale fiind specifică fiecărui om, reprezentînd actul lui cel mai sigur de identitate.

Pentru nevăzători, prin multitudinea funcțiilor și calităților pe care le are, verificate științific, mîna este organul și analizatorul principal de compensare și suplinire a organului vederii, ochiul. Este cunoscut și demonstrat că organismul uman are un mare potențial de adaptare la mediu, atunci cînd unul dintre analizatorii de contact cu mediul este lezat. Funcțiile analizatorului lezat sînt preluate de ceilalți analizatori restanți, datorită legăturilor neurale ce există între zonele de pe scoarța cerebrală, unde sînt percepute senzațiile specifice ale analizatorilor restanți. Datorită acestei performanțe a organismului, la nevăzători, lipsa funcției vizuale este suplinită în special, de complexul senzorial tactilo-kinestezic, încorporat în mînă și completat de ceilalți analizatori.

La cei cu vedere, mîna are în primul rînd rol de muncă și autoservire, ochiul fiind organul pricipal de cunoaștere a mediului înconjurător. La nevăzători, mîna este principalul organ de cunoaș-

(Continuare în pag. a 23-a)

Aspecte ale intuiției în predarea matematicii la primele clase, în școlile speciale pentru deficienți vizuali

Prof. MARIN EANA

Matematica este astăzi implicată în toate domeniile activității umane, fapt care determină să i se acorde o atenție deosebită, în toate împrejurările. Școala reprezintă mijlocul principal în însușirea acestui obiect. Datorită volumului mare de cunoștințe, deprinderi, scheme și algoritmi, schimbarea opticii în predarea matematicii a devenit obligatorie, încă din primii ani de școală. Această schimbare a fost condiționată și de descoperirile din psihologie și pedagogie, datorate mai ales unor psihologi ca : Piaget, Bruner, Vîgotski, Galperin, Luria, Zőrgő etc.

Organizarea învățămîntului preșcolar, care prin modalitățile de lucru, prin utilizarea jocului a făcut ca multe noțiuni să poată fi înțelese de copil la o vîrstă mai mică, a avut drept consecință folosirea unor anumite procedee în predarea matematicii.

În țara noastră, noul sistem bazat pe teoria mulțimilor a fost introdus în anul școlar 1978/1979, avîndu-se în vedere, pe de o parte, realizările din țările care folosesc noul sistem și pe de altă parte, experiența predării științei matematicii la noi. S-a acordat o atenție deosebită alcătuirii unor manuale care să atragă copilul, să fie adecvate vîrstei lui, să activeze în mai mare măsură gîndirea logică și capacitatea de analiză și sinteză. După o perioadă de predare, cu caracter experimental, s-au apreciat atît aspectele pozitive, cît și carențele noului sistem aplicat, ajungîndu-se la concluzia că el este avantajos, dar trebuie perfecționat. Acestui sistem i s-a reproșat că folosește într-o măsură prea mică raționamentul inductiv, că figurile geometrice au un grad de abstractizare prea ridicat, că manualul este prea încărcat, copilul concentrîndu-și atenția mai mult asupra figurilor decît asupra relațiilor dintre ele, iar materialul didactic tradițional este folosit în prea mică măsură. S-a atras de asemenea atenția că între limbajul matematic și cel folosit de copil nu există concordanță, ceea ce determină apariția unor dificultăți în înțelegerea noțiunilor.

În școlile de deficienți vizuali, noul sistem a fost introdus în anul școlar 1979/1980, în ideea unei apropieri cît mai mari între învățămîntul de masă și cel special. Cadrele didactice au fost puse în fața unor probleme dificile în ceea ce privește alegerea celor mai adecvate metode și procedee de lucru precum și în crearea unui material didactic ușor manevrabil și ușor de recunoscut.

În scopul rezolvării acestor probleme, s-a căutat să se studieze și să se găsească cele mai optime căi pentru ca elevul deficient vizual să poată asimila mai ușor volumul de cunoștințe cerut de programa școlară.

Eșantionul a cuprins 12 elevi, care au fost supuși unor probe de recunoaștere de obiecte și desene în relief, de identificare a noțiunilor mai mare, mai mic și egal. Rezultatele au scos în evidență următoarele aspecte :

1. Apar diferențe foarte mari în rezolvarea sarcinilor propuse în ce privește corectitudinea efectuării. Ele sînt datorate experienței diferite a copiilor, acuității vizuale care merge de la cecitate totală, pînă la ambliopie ușoară, nivelului intelectual, factorilor de personalitate și vîrstei. M.M., cu resturi de vedere utilizabile, cu interes care depășește media, cu o curiozitate aprinsă, cu o motivație puternică, a reușit să rezolve toate testele, în timp ce S.V., cu cecitate absolută, a recunoscut numai două obiecte — scară și scaun.

2. Au apărut diferențe în rezolvarea celor trei serii de probe. Cele mai bune rezultate au fost obținute la seria probelor care au cuprins : mai mare, mai mic, tot atît. Numai doi subiecți — B.R. și A.S. — nu au rezolvat proba cu „tot atît de", datorită neînțelegerii indicațiilor primite. Cele mai slabe rezultate au fost obținute la seria probelor de recunoaștere a desenelor în relief. Acest lucru se explică prin faptul că experiența copiilor este săracă în această direcție, pentru cei mai mulți subiecți ea constituind o noutate absolută.

3. Așa cum arată N. Oprescu, într-un articol din „Revista de pedagogie", „izvorul și mediul inteligenței îl constituie acțiunea", dar „acțiunea adevărată, concretă". Trăsătura esențială a gîndirii logice este de a fi operativă, adică de a prelungi acțiunea, interiorizînd-o. „Operațiile nu sînt altceva decît produsul interiori-

Simpozionul tiflopedagogic de la Buzău, din octombrie 1986 — moment important în stimularea cercetării și aplicării metodelor celor mai avansate, în învățămîntul special pentru nevăzători

zării și al coordonării acțiunilor în așa fel, încît fără activitate nu ar putea exista o gîndire puternică". Așa cum arată în continuare același autor, „valorificarea experienței empirice a copilului, sesizarea adevărurilor matematice în realitatea înconjurătoare, operațiile cu mulțimi concrete de obiecte, reprezentările grafice" sînt elemente care ridică eficiența muncii didactice. Foarte puține din aceste elemente sînt întîlnite la copiii — deficienți vizuali — și de aceea efortul pe care trebuie să-l depunem pentru însușirea cunoștințelor este mare.

4. În cadrul aceloraşi serii de probe apar deosebiri datorate complexității diferite a probelor. Cele mai simple, cum sînt lingura, cuțitul, scara, masa sînt recunoscute de către toți subiecții. Cele cu un grad mare de complexitate, cum sînt cățelul, floarea, vaporul sînt recunoscute de foarte puțini copii cu cecitate absolută — vaporul de nici un subiect. La complexitatea probelor se mai adaugă gradul diferit de familiarizare cu obiectele : cele întîlnite frecvent în viața cotidiană — cuțitul, lingura — sînt recunoscute fără efort, pe cînd cele care se întîlnesc mai rar sau deloc — vaporul — nu sînt recunoscute. Noțiunea de vapor nu este bazată pe reprezentarea obiectului, cuvîntul care o desemnează nefiind decît o structură fonetică.

5. Poziția spațială a obiectelor sau desenelor în relief este alt factor care duce la diferențe în rezolvarea sarcinilor. Masa așezată în poziție normală este ușor recunoscută. Figura răsturnată duce la confuzii.

6. Contactul copiilor cu noi modalități de reprezentare și investigare a realității, desenele în relief constituie un alt factor care determină însușirea noțiunilor matematice. Diferențele care apar aici sînt legate de nivelul intelectual și de factorii de personalitate.

7. Tehnicile de realizare a desenului braille determină și ele decalajul între performanțele copiilor. Desenele realizate prin tehnici asemănătoare cu cele ale hărților braille sînt mai eficiente, în comparație cu cele care apar în manual.

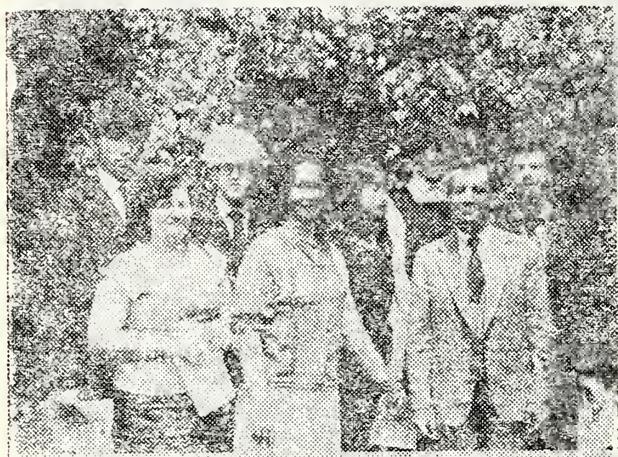
Avînd în vedere cele cunoscute, s-a căutat să se alcătuiască un material didactic cît mai accesibil elevilor. Materialul didactic trebuie să îndeplinească mai multe condiții :

a) să fie potrivit ca mărime pentru a fi mînuit cu ușurință ;
b) să prezinte diferențe ușor sesizabile de către copil ;
c) să aibă asperități diferite ;
d) să se utilizeze obiectele întîlnite mai frecvent de elevi ;
e) să aibă o rezistență mare ;
f) să fie viu colorate pentru ca elevii cu resturi vizuale să-l poată intui ;
g) să aibă însușiri care să se adreseze mai multor analizatori — miros, culoare, forme, asperitate. Așa cum s-a scos în evidență, și la elevii de la școlile de masă, de multe ori, aceștia sînt interesați de imagine și nu de relație. Evident, la deficienții vizuali, dificultățile cresc, din cauza lipsei vederii. În consecință, se impune să fie utilizate metode și procedee variate, care să atragă copilul și să-l intereseze, să compenseze ceea ce manualul nu poate realiza.

Un eveniment inedit în activitatea noastră școlară

Printre acțiunile cultural-educative preconizate de asociație urmînd să se desfășoare în 1987 s-a înscris și Concursul interșcolar la limba română, matematică și anatomie, la nivel gimnazial.

Pentru primele două discipline, concursul a avut loc la Buzău, în ziua de 7 iunie. Au participat elevi din clasele a VII-a și a VIII-a de la școlile generale de nevăzători din Tg.

Cîștigătorii concursului de la București, împreună cu profesorii care i-au pregătit și cu instructoarea culturală principală Sofica Zdrinca

Frumos, Cluj-Napoca și Buzău. Și astfel, cei de la Buzău, cu mic, cu mare au avut pentru a doua oară în acest an școlar prilejul de a-și dovedi ospitalitatea, precum și bucuria de a-și întîlni colegii de la celelalte centre școlare. În toamnă, îi invitaseră la aniversarea semicentenarului școlii, iar acum la competiția amintită, ce s-a desfășurat la nivelul școlilor de masă.

În duminica aceea domnea o atmosferă festivă, sporită de lumina limpede a soarelui de început de vară. Totul arăta că va avea loc un eveniment deosebit: chipurile îmbujorate, cu strălucire de cireșe coapte, ale copiilor, emoția matur-reținută a profesorilor, care își scoteau pentru prima dată discipolii „în lume", sălile de clasă, sclipind de curățenie, grădina proaspăt înverzită a școlii.

Asociația noastră și-a făcut simțită prezența prin Sofica Zdrinca, instructor cultural principal, Veronica Beșliu, instructoarea grupei din Buzău și Florea Oprescu, redactor al revistei „Viață nouă".

Și în tăcerea încărcată de emoție și așteptare, vocea, de atîtea ori ascultată cu plăcere pe banda magnetică a tovarășei Zdrinca, a făcut cunoscute participanților problemele ce trebuiau rezolvate, în funcție de cunoștințele lor, de gîndirea lor cultivată cu răbdare, în funcție de sensibilitatea și dreapta lor judecată.

Cu dreaptă judecată au fost apreciate apoi și lucrările elevilor, care au dovedit că nu sînt mai prejos decît colegii lor de la școlile de masă. Iar dacă elevii care au obținut rezultate maxime au primit prin aceasta răsplata binemeritată a strădaniei lor, ceilalți au înțeles, desigur, că în viitor trebuie să-și sporească eforturile, atenția și voința.

Numele cîștigătorilor concursului au fost anunțate în cadru festiv, la sfîrșitul unui bogat program artistic prezentat de elevii școlii din Buzău. Cu acest prilej a fost remarcată din nou arta interpretării, grația executării dansurilor populare, expresivitatea recitărilor, simțul umorului, evident în momentele vesele prezentate.

Dar aspectul cu adevărat pozitiv, plin de căldură sufletească l-a constituit prietenia spontană și sinceră legată între copiii de la cele trei școli. Ei nu s-au simțit adversari în competiție, ci prieteni, discutînd despre atîtea probleme de interes comun, cîntînd împreună și schimbînd între ei adrese, pentru ca recenta lor prietenie să poată continua.

De aceea, poate în primul rînd, concursul interșcolar desfășurat la Buzău constituie o inspirată inițiativă și în același timp o ocazie în plus în care copiii nevăzători și-au dovedit multiplele lor posibilități intelectuale și frumusețea plină de puritate a sufletului lor.

Prof. SANDA LĂPUȘNEANU

*

Concursul la anatomia și fiziologia omului s-a desfășurat la Centrul școlar nr. 1 — București. Au participat elevi de la clasele a X-a de la școala amintită și de la Centrul școlar nr. 1 — Arad.

Locul I, cu nota 10, a fost ocupat de Miron Badea (București), locul II de Carmen Ignat (Arad) și Nuțu Dragomir (București), iar locul

III de Costin Toma (București) și Maricica Levărdă (Arad). Mariana Petcu, din Arad, a primit mențiune.

La această disciplină, elevii au dovedit o foarte bună pregătire, asigurată de profesorii Lucica Bacosi (Arad) și Gh. Enache (București).

Prof. R. S. RUBA

Nota redacției.

Rezultatele obținute la concursul de limba și literatura română la clasele a VII-a : Levente Gulacsi — I ; Ionel Vlad (Cluj-Napoca) — II și Ionica Hanțoiu (Buzău) — III.

La clasele a VIII-a : Marcel Grecu (Cluj-Napoca) — I ; Mariana Dogaru (Buzău) — II, Anișoara Țugui (Tg. Frumos) — III.

La concursul de matematică, premiații au fost următorii : clasele a VII-a : Simona Iurian (Cluj-Napoca) — I, Elena Ungureanu (Buzău) — II și Liviu Vieru (Tg. Frumos) — III.

Dintre participanții claselor a VIII-a, Ion Pelinel (Cluj-Napoca) a ocupat locul I, Daniel Către (Tg. Frumos) — II, iar Ioan Țichir (Cluj-Napoca) — III.

Mîna — mijloc de cunoaștere pentru nevăzător

(urmare din pag. a 19-a)

tere, de percepție a naturii și în al doilea rînd, de muncă și autoservire. Senzațiile primite de receptorii tactilo-kinestezici sînt transmise sub formă de impulsuri nervoase pe scoarță, unde sînt transformate în percepții, noțiuni și reprezentări, adică în pete de cunoaștere. Prin acțiunea de palpare activă, nevăzătorul cunoaște nu numai unele particularități ale obiectelor percepute prin ceilalți analizatori, dar sesizează și elementele specifice celui tactil-kinestezic ca : greutatea, duritatea, elasticitatea, netezimea, gradul de rece și cald, durerea etc., fapt care face ca noțiunile și reprezentările pe care le formează să fie reale. Mîna nevăzătorului scrie, citește, îl orientează în spațiu restrîns, îl autoservește și îi asigură existența. Diversitatea funcțiilor mîinii nevăzătorului și activitățile variate și continui ale acesteia duc la o perfecționare a ei, la o posibilitate mai mare în sesizarea unor particularități ale obiectelor, pe care un văzător nu le-ar putea observa cu ochiul. Un văzător nu poate citi în braille, cu degetele.

În procesul muncii, în unele cazuri, fie datorită unor accidente (înțepături, tăieturi ori traumatisme) sau unor activități în care degetele sînt supuse la mișcări dure, mîna poate să-și piardă din calitățile pe care și le-a format. Este cazul nevăzătorilor care lucrează la perii, împletituri din răchită etc., îndeletniciri ce degradează sensibilitatea tactilă. Ei citesc mai greu în braille și nu mai sesizează particularitățile de mare finețe ale obiectelor. De aceea este necesar ca în procesul muncii să se evite, pe cît posibil, folosirea degetelor arătător și mijlociu de la mîna dreaptă, care au sarcini de bază la citit și percepții. De asemenea, este necesară o igienă permanentă a mîinii, pentru a avea pielea mai sensibilă, mîna fiind ochiul nevăzătorului, în procesul de cunoaștere, și factor de bază în integrarea socioprofesională.

PRESOPUNCTURA
Ghid terapeutic (VI)

ENUREZISUL

Este vorba de infirmitatea copiilor care urinează în pat. Deoarece autocontrolul urinării începe după vîrsta de 2 ani și jumătate, nu se va spune despre un copil că suferă de enurezis, dacă pierde urină, decît după vîrsta de 4 ani, cînd psihicul și sistemul nervos ajung la un grad de dezvoltare ce permite comanda sfincterului vezical.

Dintre cauzele enurezisului amintim: vegetațiile adenoide și spina bifida. Medicina tradițională interpretează enurezisul ca o perturbare energetică în meridianele rinichiului și vezicii urinare, iar ca tratament se recomandă dispersarea surplusului energetic de la aceste două nivele. Mai trebuie amintit că enurezisul este una din marile beneficiare ale acupuncturii. În lipsă de acupunctor, orice persoană din anturajul copilului va masa, timp de mai multe săptămîni, următoarele puncte:

1. — **„Cea mai importantă vîlcea“** — R 3 — situat în scobitura dintre maleola internă și tendonul lui Ahile — dispersie.

Alte indicații: colică renală, febră cu transpirații — dispersie; febră fără transpirație — tonifiere.

2. — **„Vasul cel larg“** — V 62 — situat la vîrful maleolei externe — dispersie. Alte indicații: acnee și furunculoză, dureri de cap — dispersie.

3. — **Manevra Shiatsu:**

— pe cinci puncte situate de o parte și de alta a liniei mediane posterioare, în regiunea lombară;

— pe linia mediană posterioară în regiunea sacrată; presiunile Shiatsu pot fi înlocuite cu un masaj liniar;

— apăsare ușoară cu palma pe ceafă. Această manevră va fi efectuată întotdeauna la sfîrșit.

FEBRA

Temperatura omului sănătos se menține constantă în jurul valorii de 37 °C datorită unui termostat localizat în creier, numit hipotalamus. Mulți specialiști consideră febra un mijloc de apărare a organismului împotriva microorganismelor și agresorilor care-l invadează și că folosirea medicamentelor antitermice trebuie revizuită. Dar tot acești specialiști susțin că valorile foarte crescute ale acestui mijloc terapeutic natural constituie un risc pentru bolnav, avînd un efect distructiv asupra celulei nervoase. Deci, numai medicul va putea analiza dacă este cazul să se acționeze sau nu cu mijloace antitermice tradiționale. Apelînd la vechile texte chinezești, aflăm că energia perversă atacă meridianele intestinului gros și ale stomacului, provocînd febra. Se înțelege că punctele cele mai eficiente se găsesc pe aceste meridiane. Astfel, pentru o febră de durată, punctul ce trebuie masat va fi „Mlaștina sinuoasă“ — IG 11 — situat la extremitatea externă a pliului cotului — dispersie, la care se adaugă și punctul denumit „Marea vertebră“ sau „Punctul hipofizei“ — VG 14, situat sub vertebra VII cervicală — dispersie. Alte indicații: tuse, dureri cervico-dorsale — dispersie.

Mai este menționată ciupirea cu două degete a pielii, pe fața laterală a gîtului, sub unghiul maxilarului, la nivelul unde pulsează artera carotidă, urmată de masaj pe traiectul arterial, în jos, spre claviculă.

GREȚURILE

De cele mai multe ori sînt consecința unei proaste funcționări a ficatului, vezicii biliare și stomacului. Același fenomen dezagreabil îl întîlnim și la gravide, la bolnavii constipați și în unele stări alergice, chiar numai la vederea sau mirosul unor alimente. După medicina tradițională, grețurile se datoresc unui exces energetic în „Focarul mijlociu“. Grețurile pot apărea în timpul unei călătorii cu avionul, vaporul sau mașina (rău de mișcare — kinetoze).

Pentru înlăturarea lor, vor fi reținute următoarele două puncte:

— „Poarta liniștită“ — R 21, situat mai jos de vîrful osului stern și puțin mai în afară, pe marginea ce unește coastele VI și VII — dispersie. Alte indicații: lipsa poftei de mîncare — tonifiere; senzație de nod în gît — dispersie.

— „Bariera internă“ — VS 6 — situat la două măsuri deasupra mijlocului pliului pumnului — dispersie.

MASAJUL membrelor inferioare (I)

MASAJUL REGIUNII FESIERE

Această regiune cu forma rotunjită, dată de mușchiul marele fesier, este limitată, în sus de creasta iliacă, iar în jos de plica fesieră. Mușchiul marele fesier are rolul de redresare a bazinului pe femur, pentru menținerea stațiunii verticale. Sub piele se găsește un strat abundent de grăsime. Mușchii fesei sînt trei mușchi fesieri (mare, mijlociu și mic), piramidalul, gemenii superior și inferior, obturatorii intern și extern, pătratul crural. Sub acești mușchi se află un țesut celuloadipos, care comunică cu bazinul prin marea scobitură sciatică și cu groapa ischiorectală prin mica scobitură sciatică. Țesutul celuloadipos este străbătut de vase și trunchiuri nervoase importante, care ies din bazin: nervii marele și micul sciatic, nervii rușinoși interni, artera fesieră cu venele și nervul ei, artera ischiatică. Am amintit aceste formațiuni fragile, pentru că ele trebuie menajate în masajul profund al regiunii.

Masajul regiunii fesiere se va executa cu pulpa degetelor reunite, constînd din neteziri și presiuni, urmate de vibrații, mai insistente la plica fesieră și la nivelul marii scobituri sciatice — în cazurile de nevralgie sciatică. Dacă persoana pe care executăm masajul este obeză, se practică frămîntări energice, petrisajul executîndu-se plan cu plan, de la suprafață, către profunzime.

MASAJUL ARTICULAȚIEI COXOFEMURALE

Acest masaj este dificil de executat datorită musculaturii abundente, care înconjoară articulația. La capsula articulară se poate ajunge numai prin două puncte: a) la nivelul inserției mușchiului croitor, pe partea lui internă, unde pătrundem prin apăsare, executînd mișcări vibratorii și b) între trohanter și tuberozitatea ischiatică, unde se pătrunde punînd bolnavul să flecteze genunchiul și să facă o ușoară abducție a coapsei. În această zonă se execută de asemenea un masaj vibrator și chiar batere.

După ce s-a executat masajul în aceste două puncte, se execută mișcări active și pasive în articulație, după cum urmează: flexiune și extensiune a coapsei pe bazin, abducție și adducție a coapsei, circumducție și rotație. Aceste mișcări sînt foarte importante în recuperarea articulației șoldului — mai importante chiar decît masajul propriu-zis.

MASAJUL COAPSEI

La coapsă, care are forma unui trunchi de con cu baza în sus, distingem două regiuni: regiunea femurală anterioară și regiunea femurală posterioară. Regiunea anterioară cuprinde mușchii: tensorul fascia lata, croitorul, cele patru porțiuni ale cvadricepsului crural, dreptul intern, pectineul și adductorul. Pielea acestei regiuni este mai groasă pe partea laterală și foarte mobilă. În această regiune, masajul trebuie să respecte, în partea superioară a regiunii, triunghiul lui Scarpa, prin care trec artera și vena femurală, nervul crural, artera cvadricepsului, artera femurală profundă, numeroși ganglioni și vase limfatice. Pe partea internă a coapsei trece vena safenă internă.

Triunghiul lui Scarpa este o formațiune anatomică delimitată în afară de marginea internă a mușchiului croitor, înăuntru de marginea externă a adductorului mijlociu și în sus de aponevroza marelui oblic, care dublează plica inghinală.

Regiunea femurală posterioară are pielea de asemenea mobilă, cu excepția părții externe. Mușchii acestei regiuni sînt: semitendinosul, lunga porțiune a bicepsului crural și scurta porțiune a bicepsului crural. Între acești mușchi se găsește nervul sciatic.

Pentru masajul coapsei, bolnavul va sta în decubit dorsal. Începem netezirea cu presiunea bimanuală, mai întîi pe fața anterioară și externă, apoi pe fața posterioară și internă, după ce am așezat bolnavul în decubit ventral. Netezirea se execută cu plicele așezat pe fața anterioară și cu celelalte patru degete pe fața posterioară a coapsei, începînd de la genunchi în sus către baza coapsei. Urmează frămîntarea, care se execută cu energie, sub toate formele, de la presiune cu o singură mînă sau cu ambele mîini în petrisaj, cu torsiune a musculaturii (cvadricepsul sau musculatura posterioară a coapsei). La coapsă se pot aplica mîngăluirea și bateri, care la obezi se fac destul de puternic.

În regiunea laterală a coapsei, pe tensorul fascia lata, se face masajul cu dosul falangelor, sub formă de pieptene, de jos în sus.

Dr. Cr. ȘTEFĂNESCU

DEZVOLTAREA OCHILOR de la naștere, pînă la pubertate și evoluția vederii

Comparativ cu alte organe, la naștere, ochiul este relativ bine dezvoltat. Pînă la vîrsta adultă, el crește în volum de aproximativ trei ori, în timp ce în același interval volumul corpului crește de 20 de ori. În primii trei ani de viață se realizează aproximativ 3/4 din creșterea postnatală.

Segmentul posterior al globului ocular are o dezvoltare mai lentă, care încetează în jurul vîrstei de 15 ani. Între funcțiile principale ale vederii, cităm : perceperea luminii, distingerea culorilor și perceperea imaginii obiectelor, a formelor, a pozițiilor și a mișcării.

La naștere, copilul are ochiul hipermetrop, cu o putere redusă de acomodare, funcție ce crește pînă la patru luni. Vederea binoculară se organizează pînă la trei ani, se îmbunătățește pînă la cinci ani și devine perfectă în jurul vîrstei de opt ani, cînd apare și vederea stereoscopică (de profunzime).

Pînă la 18 luni, copiii sînt potențial strabici ; cînd strabismul este monocular (unilateral), există o diferență de dioptru al celor doi ochi, unul avînd o vedere mai redusă. Strabismul periodic sau permanent poate să apară ca urmare a slăbirii capacității de coordonare a mecanismelor de vizionare, a imaginilor retiniene sau, cum am menționat mai sus, și ca urmare a unor defecte grave de refracție la unul din ochi, ceea ce împiedică impulsul pentru vederea cu imagini fuzionate.

La naștere, copiii au tendința de fixare monoculară a obiectelor, dar la o lună și jumătate sînt de-acum prezente relațiile de fixare și convergență binoculară. Ele se stabilizează o dată cu perfecționarea acomodației (vederea la diferite distanțe).

La naștere, ochii copilului sînt insensibili la culoare ; la șase luni devin sensibili la culorile roșu, portocaliu și galben, cu mare lungime de undă și de la 18 luni percep și culorile de lungime scurtă de undă ; la doi ani diferențiază culorile fundamentale și selecționează obiectele de forme asemănătoare, după culoare.

În al treilea an, copiii diferențiază obiectele după formă. Cînd încep să meargă, caută să distingă marginea obiectelor, deosebirile dintre ele și să se orienteze în spațiu ; după un mers de cîteva sute de metri, recunosc locul de unde au plecat. Preșcolarul situînd obiectele în spațiu, le remarcă față de corpul lor, sus-jos-stînga-dreapta-deasupra-dedesubt. În această perioadă poate apărea mai evident strabismul și de asemenea se poate depista miopia.

În primii ani de viață, pot exista tulburări vizuale, care cer un examen de specialitate : anomalii ale globilor oculari și anexelor lor, deplasare prudentă, pipăire sau privirea cu un singur ochi a obiectelor, aprecierea deficitară a obiectelor în spațiu, a perceperii culorilor, lăcrimare continuă, înroșirea ochilor, indispoziție generală după efort intens vizual. Între 6—10 ani acuitatea vizuală crește cu aproximativ 60%, iar sensibilitatea vizuală cu 85%, de asemenea diferențierea literelor. Aproximativ 1—2% din copii pot prezenta discromatopsii (tulburări în distingerea culorilor). La consultațiile oftalmologice de rutină ale școlarilor s-au remarcat scăderea hipermetropiilor și creșterea miopiilor, precum și traumatisme oculare, oarecum frecvente în școlile profesionale. Este indicat ca în perioada preșcolară și școlară, copilului sau elevului să i se facă un examen oftalmologic complet.

Dr. Aurel ROSIN
Policlinica universitară Titan

CADRAN MONDIAL

● La sfîrșitul lui septembrie 1986 a încetat din viață cunoscutul nevăzător francez Pierre Henri. Născut în anul 1899, la Paris, el și-a pierdut vederea la 13 ani. La 23 ani a fost numit profesor de matematică și științe la Institutul național al tinerilor nevăzători, din Paris. Din 1932, el coordonează învățămîntul general pentru cei fără vedere și vreme îndelungată administrează societatea pentru plasarea și ajutorarea absolvenților Institutului național. În 1960 se pensionează, iar în anul 1964 este distins pentru meritele sale deosebite în domeniul tiflopedagogiei, cu „Palmele Academice", în gradul de comandor.

În anul 1926, Pierre Villey îi propune să devină administrator al Asociației „Valentin Haüy", în care calitate activează timp de 52 de ani. Pînă la cel de-al doilea război mondial, a activat și în funcția de conservator al Muzeului „Valentin Haüy" și animator al comisiei de studiere și aprobare a noilor invenții tiflotehnice.

La dispariția tragică a lui Pierre Villey (octombrie 1933), Perre Henri devine și redactor al revistei „Valentin Haüy".

În 1944, publică prima lui carte, intitulată „Viața nevăzătorilor", care pînă în 1969 apare în patru ediții. În 1952, cu ocazia centenarului morții lui Louis Braille, a publicat volumul „Viața și opera lui Louis Braille", care a rămas pînă astăzi o carte de referință (lucrare tradusă și în limba română). Pierre Henri a reprezentat Franța în comisia UNESCO, pentru unificarea sistemelor de scriere braille pe plan mondial. În 1962, devine și director al Bibliotecii Braille.

Pentru toate meritele sale, în anul 1952, statul francez l-a făcut cavaler al Legiunii de onoare și zece ani mai tîrziu l-a ridicat la gradul de ofițer al aceluiași ordin. Pierre Henri a mai publicat „Secolul luminii și nevăzătorii", „Nevăzătorii și societatea" (teză de doctorat), „Femeia nevăzătoare", „Copilul nevăzător" și „Valentin Haüy — primul institutor al nevăzătorilor".

În sfîrșit, trebuie să amintim că Pierre Henri a contribuit în mod substanțial la crearea sistemului extins al abreviației ortografice braille, întocmit de M. de la Sizeranne.

★

● Atletul englez Bob Mathew, în vîrstă de 25 de ani, este considerat a fi la ora actuală, cel mai rapid alergător nevăzător din lume. El a cîștigat probele de 400, 800 și 1500 m la concursurile internaționale ale handicapaților, de la Sofia (1983) și de la New York (1985). Rezultatele pe care le-a realizat sînt comparabile cu cele ale alergătorilor valizi. Acest fapt dă bătaie de cap la antrenamente, întrucît se găsește greu un însoțitor care să alerge în pas cu el.

În prezent, Bob Mathew se antrenează și pentru probele de pentatlon. Toți specialiștii sînt uimiți că un nevăzător poate realiza asemenea performanțe.

★

● În 1987 se împlinesc 20 de ani de cînd nevăzătorii cehoslovaci au început să înregistreze cărți pe bandă magnetică. Pentru satisfacerea tuturor cererilor, din anul 1974 a început să funcționeze un al doilea studio de înregistrare, iar în 1976 au fost înființate fonoteci în toate orașele principale ale țării. Astăzi numărul benzilor și casetelor împrumutate anual se ridică la 80.000. Se estimează că în cincinalul actual (1986—1990), numărul de cărți înregistrate va crește în fiecare an cu 120, iar cel al abonaților cu 130.

★

● Magazinul de mijloace ajutătoare și articole pentru nevăzători, din Dresda a fost înființat în timpul primului război mondial și în martie 1945 a fost dărîmat pînă la temelie de un bombardament. Astăzi, complet refăcut, desface o serie întreagă de produse utile nevăzătorilor și ambliopilor, de la hîrtie de scris și tăblițe braille, pînă la pichturi, mașini de scris obișnuite, televizoare de mărit scrisul pentru ambliopi, cîntare, ceasuri, termometre, barometre etc., toate special construite pentru a putea fi folosite în mod independent de nevăzători. Există articole pentru uzul școlilor, al tehnicienilor, al gospodarilor, pentru viața de toate zilele, pentru distracție etc. Magazinul este administrat de Asociația nevăzătorilor și ambliopilor din R.D.G. Vînzările se fac fie direct, fie prin poștă. Pentru a-i ajuta pe cumpărători în alegerea articolelor, asociația editează permanent un catalog la zi al tuturor mărfurilor disponibile.

★

● În Italia a fost pus în vînzare, cu începere din cel de-al doilea semestru al anului trecut, aparatul „variobraille". Acesta este un dispozitiv electronic cu claviatură braille și o linie de afișaj de 20 semne braille. Cu ajutorul claviaturii se pot introduce în memoria aparatului texte pînă la un volum de 120 pagini braille, de format 35 x 25 cm și poate fi conectat la un aparat de tipărit în negru sau în braille, cele înmagazinate în memorie fiind reproduse în serie. Variobraille-ul poate fi legat și la un computer pentru a efectua diverse calcule, ale căror rezultate să apară pe linia de afișaj. Aparatul are dimensiunile de 345 x 250 x 60 mm și cîntărește 5 kg, fiind ușor transportabil. Acest dispozitiv va marca, cu siguranță, o nouă extindere a autonomiei nevăzătorilor, atît în școli, cît și în activitatea profesională sau viața de toate zilele.

● Anul trecut, nevăzătorii din Republica Democrată Germană au sărbătorit 30 de ani de la înregistrarea primei cărți pe bandă magnetică. Astăzi, fonoteca Bibliotecii Centrale din Leipzig numără aproximtiv 4500 de titluri, îregistrate atît pe role, cît și pe casete. Cea mai voluminoasă dintre aceste cărți este „Iosif și frații săi", de Thomas Mann, a cărei lectură durează mai mult de 79 de ore.

★

● În 1986, nevăzătorii bulgari au sărbătorit 65 de ani de la începutul activității organizate, a celor fără vedere din țara lor. Într-adevăr, în 1921 au fost înfiin-

CADRAN MONDIAL

ţate : Societatea nevăzătorilor bulgari, Societatea nevăzătorilor bulgari invalizi de război, Societatea nevăzătorilor din accidente de muncă şi Societatea pentru protecţia nevăzătorilor.

Astăzi, interesele nevăzătorilor bulgari sînt apărate de o organizaţie unică, bazată pe principii moderne, care obţine succese deosebite în educarea, pregătirea profesională, plasarea în muncă şi încadrarea în societate a tuturor deficienţilor de vedere.

★

● La sfîrşitul lunii mai 1986, s-a ţinut la Sofia **prima şedinţă a Comitetului de readaptare, pregătire profesională şi plasare în muncă a celor fără vedere, din cadrul Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor. Au fost reprezentate 11 state. Discuţiile au fost conduse de H.I.M. Desai (India), preşedintele comitetului. S-au dezbătut : colaborarea cu Organizaţia Internaţională a Muncii, de pe lîngă Naţiunile Unite, formarea în cadrul acesteia a unui comitet tehnic, strategia privitoare la pregătirea profesională a nevăzătorilor, pînă în anul 2000, activitatea de pînă acum şi cea de viitor în legătură cu deceniul invalizilor, anunţat de Naţiunile Unite (1983—1992) şi alte cîteva probleme.**

Inainte de a părăsi ţara, membrii comitetului au vizitat întreprinderile „Uspeh" din Sofia şi din Plovdiv, ale asociaţiei nevăzătorilor.

★

● Comitetul executiv al Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor a ales în şedinţa pe care a ţinut-o la New York, în zilele de 7—9 octombrie 1986, pe Pedro Zurita, în funcţia de secretar general al său.

Pedro Zurita a funcţionat mai înainte ca responsabil cu relaţiile internaţionale, al Asociaţiei nevăzătorilor spanioli.

★

● **Renumita balerină cubaneză, Alicia Alonso, care este puternic handicapată vizual, conduce în prezent un curs de „psihobalet". Acesta este o formă de tratament pentru copiii cu probleme psihoemoţionale. În grupa ei intră copii între 2 şi 15 ani, care în afară de probleme psihice, suferă şi de defecte de vedere sau de auz. Exerciţiile de balet îi ajută pe aceştia să îşi depăşească handicapul psihic, să capete mai multă încredere în ei înşişi şi să se mişte cu mai multă dezinvoltură.**

★

● În octombrie 1986, a avut loc la Tirrenia (Italia), prima conferinţă asupra mobilităţii şi orientării, organizată de Uniunea europeană a nevăzătorilor. Au participat delegaţi din 18 ţări europene şi observatori din Statele Unite, în total 150 de persoane. Conferinţa a avut loc într-o frumoasă casă de odihnă a Asociaţiei nevăzătorilor italieni şi a durat 3 zile. Au fost discutate următoarele teme : 1. Mobilitatea ca element de bază în integrarea socială a nevăzătorilor. 2. Mijloacele ajutătoare pentru mobilitate, avantajele şi limitele lor. 3. Stabilirea şi perfecţionarea programelor privitoare la mobilitate. Au fost prezentate 16 referate de către reprezentanţi din 12 ţări. Concluziile conferinţei au fost consemnate într-o rezoluţie.

★

● La Barbados, o insulă din Indiile de Vest, a apărut o marcă poştală cu o tînără care scrie la o maşină braille. Se consideră că este pentru prima dată cînd pe o marcă poştală se imprimă o maşină de scris braille.

★

● La 6 iunie a.c., s-au împlinit 35 de ani de cînd a luat fiinţă Uniunea invalizilor din Cehoslovacia, care, chiar de la început, a devenit membră a „Frontului naţional", căpătînd în felul acesta şi un important rol politic şi social.

În cei 35 de ani care au trecut de la înfiinţare, uniunea s-a dezvoltat fără încetare şi astăzi joacă un binemeritat rol în viaţa economică şi culturală a ţării.

★

● **Anul trecut, s-au împlinit 180 de ani de la înfiinţarea primei şcoli pentru nevăzători din Germania. Ea a fost creată la îndemnul lui Valentin Haüy, la Berlin, cu sprijinul regelui Prusiei.**

★

● **Primul director al şcolii a fost August Zeune, remarcabil pedagog, care s-a folosit şi de experienţa nemijlocită a lui Pestalozzi. Zeune a întocmit pentru şcoală, manuale şi materiale didactice (hărţi, globuri geografice etc.) şi a folosit sistemul klein de scriere în relief. (L. Braille se va naşte abia la 3 ani de la înfiinţarea şcolii). A. Zeune, născut în 1778, ca fiu al unui profesor universitar, a devenit el însuşi profesor de geografie şi filologie. A condus şcoala timp de mai bine de 40 de ani.**

★

● **La Nagoia, în Japonia, apare din toamna anului 1985, o revistă braille în limba engleză : „Japan Braille News". Ea se adresează persoanelor interesate în limba engleză, elevilor de la şcolile de nevăzători, precum şi nevăzătorilor care locuiesc în Asia de Sud-Est şi în Oceania. Revista publică informaţii din Japonia, precum şi articole pe diverse teme : educative, sociale, culturale etc.**

● Între 1—8 august 1987 va avea loc la Varșovia în organizarea Asociației nevăzătorilor polonezi și a revistei esperanto, cel de-al 55-lea Congres al esperantiștilor nevăzători. El se va desfășura sub lozinca „Esperanto în slujba păcii și readaptării nevăzătorilor".

★

● În zilele de 25 și 26 septembrie 1986, a avut loc la Bruxelles (Belgia), în organizarea Comitetului belgian al nevăzătorilor și al Uniunii europene a nevăzătorilor, un important seminar cu tema „Cercetarea, dezvoltarea, producția și distribuirea mijloacelor ajutătoare pentru deficienții de vedere." Discuțiile au fost pertinente și s-au concentrat îndeosebi asupra standardizării mașinilor de tipărit în braille, asupra producției de aparatură electronică de tip „paperless", a aparatelor cu voce sintetică, a celor de citit, precum și a diverselor aparate optice de mărit, în folosul ambliopilor.

Lucrările seminarului s-au încheiat prin adoptarea unei moțiuni finale.

★

● Directorul general al Institutului național pentru nevăzători din Londra a protestat energic împotriva planului guvernamental, care prevede ca nevăzătorii și alte categorii de invalizi să nu mai aibă acces în sălile de cinematograf, decît dacă au un însoțitor. El consideră că aceasta i-ar izola de societate pe deficienți, fiind o măsură de discriminare.

Grupaj întocmit de
ing. Liviu PĂCURARIU

Inginer Liviu Păcurariu
la 45 de ani de cînd a absolvit liceul, ca șef de promoție al clasei sale

Dubla aniversare a lui Vasile Chintovan

(urmare din pag. a 9-a)

O obțin însă numai cei ce perseverează zi de zi, ceas de ceas, numai cei ce știu și pot pune interesele obștei mai presus decît cele personale.

Tovarășul Vasile Chintovan nu se poate plînge. În fruntea unității pe care o conduce, el a obținut rezultate cu care orice colectiv de muncă s-ar putea mîndri. După mai multe locuri fruntașe ocupate în întrecerea socialistă pe județ și pe țară, la loc de cinste, în panoul cu diplome și distincții obținute se află și diploma de cooperativă fruntașă pe țară, în 1968.

Edificatoare pentru cei ce vor să cunoască procesul mereu ascendent de dezvoltare a Cooperativei „Munca" și în special a activității pentru nevăzători sînt cifrele ce urmează, cifre care, comparate cu cele de acum 25 de ani, vorbesc de la sine.

Dacă acum 25 de ani cooperativa număra 325 de cooperatori, dintre care 16 erau nevăzători, astăzi numărul lor este de 956, dintre aceștia 154 fiind fără vedere. Rugăm pe cititori să urmărească repartizarea lor, pe secții, în lumina celor arătate mai sus. Astfel : metal — 74, cartonaj — 39, perii-tîmplărie — 24, împletituri — 8, marochinărie — 4, alte activități — 5.

În încheierea acestor rînduri, ce-am mai putea adăuga la cele arătate mai sus, de unde se-nțelege că un om există, trăiește și muncește cu spor de 25 de ani, în fruntea colectivului său, decît cele spuse odinioară de Epictet : „La toate greutățile vieții tale caută în tine puterea cu care să le poți ține piept. La ispita frumuseții tu ai înfrînarea ; la greutatea muncii, curajul ; la vorba rea, răbdarea. Și cînd ai ajuns la această deprindere, nimic nu mai poate rezista în calea ta".

Moise CIORBA

ЭПОХА НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ

Юбилей IX-го Конгресса Румынской Коммунистической Партии составляет для всей страны отражающий повод на путь, по которому прошли в те 22 года, а также подчеркиванием жизненной роли, которую имел и имеет товарищ Николае Чаушеску, генеральный секретарь партии, в достижении великих революционых преобразований, которые изменили образ страны и которые образовали живую хронику, этого времени, несравненную на свете.

КОНКУРС «ДРУЗЬЯ КНИГИ БРАЙ»

— издание 1987 —

Финал конкурса «Друзья книги брай», будучи на своем 29-ом издании, был организован в этом году филлиалом Бая Маре.

Темой конкурса служила книга «По следам Делаврачя» (писатель-реалист, румынский критик, оратор и политик; 1858—1918) Эмилии Ст. Милическу. Все 16 конкурентов, представители территориальных филлиал ассоциации доказали очень хорошую подготовку. Первое место заняли Джеорджета Вырлан (Филлиал Тг. Муреш), второе место Марии Санду (Филлиал Краюва), а третье место Петру Стрэуц (Филлиал Клуж-Напока).

КОНКУРС ПРОЗЫ И ПОЭЗИИ

— издание 1978 —

На литературном конкурсе этого года, организованного нашей ассоциацией приняли участие 18 авторов с работами в стихах, 10 работ в прозе и три эпиграммиста.

По поэзии, первое место заняк Мойсе Чорба (Филлиал Орадя) за поэзию «Пой и сегодня», второе место Мандой Майер (Филлиал Бухареста), за „На дворе дождь» и третье место Виорелом Чиорап (Филлиал Бакэу) за «Гипноз». Были вручены три похвальные грамоты Флоря Кристиану (Фил. Бакэу), Валерну Мурешан (Ботошань) и Виорелу Шербан (Алба Юлия).

По прозе, первое место занял Мойсе Чорба (Фил. Орадя), по работе „Ночь воспоминаний», второе место Флоря Кристиан (Фил. Бакэу) по работе «Истинный рассказ» и третье место Василием Суруджиу (Фил. Ботошань). Похвальная грамота была вручена Аурелии Доду (Филлиал Бухареста).

За эпиграммы были вручены похвальные грамоты Виктор Бэнак (Бухарест) и Марину Санду (Крайова).

ДВОЙНОЙ ЮБИЛЕЙ ВАСИЛИЯ КИНТОВАНА

Соответствующий репортаж был посвящен трудолюбимому и выдающемуся председателю кооператива инвалидов «Мунка» из Орадии которому исполнилось 50 лет жизни и 25 лет деятельности в рамках единицы.

Автор этого репортажа незрячий Мойсе Чорба работает в кооперативе из Орадии, и в тоже время является и талантливым поэтом и прозатором. В настоящем номере опубликованы и две из его поэзий.

ШАХМАТНАЯ ВЕСНА

В период 30 марта — 3 апреля 1987 г. имел место в Бухаресте Чемпионат по шаху, предназначенный ученикам школ с зрительными недостатками. Приняли участие 10 девочек и восемь мальчиков одушевленных играть как можно лучше, чтобы получить прекрасные результаты.

Репортаж был написан проф. Валером Демиан, Школьного Центра № 11 — Арад, тренером по шаху соответствующей школы.

SOMMAIRE

L'EPOQUE NICOLAE CEAUŞESCU, EPOQUE DE MAGNIFIQUES ACCOMPLISSEMENTS

Ioan Mihail Popa : Cette planète bleu (poésie)

Assemblée plénière de l'Association des aveugles de R.S. Roumanie

Concours „Les amis du livre en Braille", édition 1987

Concours de prose et de poésie, édition 1987

Moise Ciorba : Appel à Ţebea ; Chanson de Transylvanie (poésies)

Manda Mayer : Il pleut (poésie)

Viorel Ciorap : Hypnose (poésie)

Double anniversaire de Vasile Chintovan (par Moise Ciorba)

Nouvelles de nos correspondants

Prof. **Valer Demian :** Printemps des échecs

Prof. **Eana Marin :** Aspects de l'intuition dans l'enseignement des mathématiques dans les écoles spéciales pour les déficients visuels

Prof. **I. Marcu :** La main — moyen de connaissance pour l'aveugle

Dr. **Cr. Ştefănescu :** — Pressopuncture. Guide thérapeutique (VI) — Massage des membres inférieurs (I)

Dr. **Aurel Rosin :** — Développement des yeux à partir de la naissance et jusqu'à la puberté et évolution de la vue.

Panorama mondial

SUMMARY

THE AGE OF NICOLAE CEAUŞESCU, YEARS OF GREAT ACHIEVEMENTS

Ioan Mihail Popa : This Blue Planet (poem)

The Plenary Session of the Central Council of the Association of the Blind in Romania

The Competition „The friends of Braille book", edition 1987

„The Contest of Prose and Poetry", edition 1987

Moise Ciorba : Calling to Ţebea ; Trasylvanian Song" (poems)

Manda Mayer : „It's raining" (poem)

Viorel Ciorap : „Hypnosis" (poem)

Double anniversary of Vasile Chistovan

Prof. **Valer Demian :** „The spring of Chess"

Prof. **Eana Marin ;** Some aspect of intuition in teaching mathematics in special schools for the blind

Prof. **I. Marcu :** The hand — a means of knowledge for the blind

Dr. **Cr. Ştefănescu :** Pressurepuncture. Therapeutical guide (VI) Message of lower limbs (1)

Dr. **Aurel Rosin :** Development of eyes from brith to puberty and evolution of sight

From all over the world

INHALT

DIE NICOLAE CEAUŞESCU EPOCHE, JAHRE VON ÜBERWÄLTIGENDEN VERWIRKLICHUNGEN

Ioan Mihail Popa : Dieses blaue Planet (Gedicht)

Die Vollversammlung des Vereins der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien

Der Wettbewerb „Die Freude der Braille-Bücher", Ausgabe 1987

Prosa — und Gedichtwettbewerb, Ausgabe 1987

Moise Ciorba : Ruf auf Ţebea ; Lied aus Transsylvanien (Gedicht)

Manda Mayer : Draussen regnet es (Gedicht)

Viorel Ciorap : Hypnose (Gedicht)

Der doppelte Jahrestag des Vasile Chintovan (von Moise Ciorba)

Von unseren Korrespondenten

Prof. **Valer Demian :** Schach-Frühling

Prof. **Eana Marin :** Aspekte der Intuition in der Unterrichtung der Mathematik in den Sondernschulen für Sehbehinderten

Prof. **I. Marcu :** Die Hand — Erkenntnismittel für den Nichtsehenden

Dr. **Cr. Stefănescu :** Pressopunktur. Therapeutische Anleitung (VI)

Das Masaage der unteren Gliedmassen (1)

Dr. **Aurel Rosin :** Die Entwicklung des Auges von der Geburt bis zur Pubertät und die Entwiklung des Sehvermögens — Die

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

ЭПОХА НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ ГОДЫ ГРАНДИОЗНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ

Иоан Михаил Попа :
Это Голубая Плаиета (стихи)

Плеиум Цеитральиого Совета Ассоциации иезрячих СРР.

Коикурс «Друзья книги брай», издание 1987 г.

Коикурс прозы и поэзии, издание 1987 г.

Мойсе Чорба :
Траисильваиская песия (стихи)

Манда Майер :
На дворе дождь (стихи)

Виорел Чорап :
Гипиоз (стихи)

Двойиой юбилей Василия Кинтована (Мойсе Чорба)

От иаших корреспоидеитов

Эпиграммы,

Проф. *Валер Демиян :*
Шахматная весна.

Проф. *Яна Марин :*
Аспекты интуиции в предовании математики в специальных школах для зрительных недостатков

Проф. *И. Марку :*
Рука — средство ознакомлеиия для иезрячих

Др. *Кр. Штефэнеску :*
Прессопуиктура. Терапевтический справочник (VI) Массаж нижних конечностей (I)

Др. *Аурел Росин :*
Физическое развитие глаз от рождения и до возмужалости и эволюция зрения

Мировой обзор

STIMAŢI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial.

Prin intermediul lui puteţi lua cunoştinţă de toate realizările Asociaţiei nevăzătorilor din R. S. România.

Sugestiile şi propunerile dv. le puteţi trimite pe adresa: Revista „VIAŢĂ NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, Bucureşti.

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. Bucureşti, Calea Griviţei, nr. 64—66.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Viaţă nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAŢIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Tiparul: Tipografia Ploieşti
Comanda nr. 16005/1987
Tiraj: 912

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

4'87

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI IN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVAZATORILOR DIN R. S. ROMANIA

FOTO COPERTĂ:

Cîțiva dintre amatorii brașoveni ai rolbalului, la întîlnirea din 19 septembrie 1987. În prim plan, de la stînga: I. Paraschiv, ing. Mirela Balacz (de la Coop. „Progresul"), jucătorul Atila Orvan și antrenoarea Doina Flencheș.

SUMAR

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN (1)

Victor Bănac: OMAGIU REPUBLICII (versuri) (2)

Ana Șulumete: Concursul cultural „Pe meridianele lumii" (3)

Profesorul nevăzător Ion Vîrlan, un om cu mîini de aur (reportaj de Fl. Oprescu) (4)

Gavrilă Roșca: Un concediu plăcut în R. D. Germană (5)

Ioan Mihail Popa: Împliniri (versuri) (6)

E. Casian și A. Pisică: Nevăzători polonezi, în concediu de odihnă în țara noastră (6)

Pianistul nevăzător Luciano Lanfranchi, din nou în România (7)

Un reporter printre acordorii de piane (7)

Manda Mayer: Cîntec de decembrie (versuri) (8)

De la corespondenții noștri (9)

Grigore Albu Gral: Cîntec de leagăn pentru Milena (versuri) (14)

Radu Sergiu Ruba: Adormit pe claviatură (versuri) (14)

Aurelia Dodu: Bița (povestire) (15)

Ruxandra Moise: Finala Campionatului republican individual de șah (16)

Cornel Gae: Campionatul republican individual de atletism (16)

Florin Șișu: Secvențe autumnale (17)

La Brașov, partide de rolbal, viu disputate (18)

Ciorba Moise: Din nou despre rolbal (18)

Prof. **I. Podosu:** Alexandru Ivasiuc — un prinț al ideii (19)

Prof. **Sanda Lăpușneanu:** Valorificarea fondului de reprezentări al elevilor deficienți vizual în studiul literaturii în gimnaziu (22)

Profesoara de muzică Maria Făgărășanu (de prof. N. Ionescu) (24)

Dr. **Cr. Ștefănescu:**
— Presopunctura. Ghid terapeutic (VIII) (25)
— Masajul membrelor inferioare (III) (26)

Dr. **Aurel Rosin:** Manifestări prodromale oculare în cadrul sindromului SIDA (27)

Cadran mondial (28)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XIX Nr. 4 (67) 1987

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

În zilele de 14—16 decembrie 1987 au avut loc, într-o atmosferă de puternică angajare revoluționară, lucrările Conferinței Naționale a partidului, eveniment politic de majoră însemnătate ce înscrie asemenea tuturor marilor forumuri comuniste ale epocii inaugurate de cel de-al IX-lea Congres, o nouă dată de referință în istoria patriei. Cu profundă și nestrămutată încredere in partid, cu sentimente de aleasă stimă și dragoste față de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, inițiatorul și strategul tuturor marilor înfăptuiri revoluționare ale acestor ani, întreaga națiune română a întîmpinat într-o deplină unitate de gînd și faptă înaltul forum de dezbatere și decizie, menit să marcheze o nouă treaptă, superioară a înaintării noastre comuniste. Primit cu puternice și îndelungi aplauze, cu ovații, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat, de la tribuna Conferinței Naționale, „Raportul cu privire la stadiul dezvoltării forțelor de producție, al societății socialiste în general, ale relațiilor de producție și sociale, al democrației muncitorești-revoluționare, al perfecționării conducerii pe baza principiilor autoconducerii și autogestiunii, al perfecționării și continuării procesului revoluționar în noua etapă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism".

Cea de-a cincea Conferință Națională a P.C.R., analizînd stadiul actual al dezvoltării societății socialiste românești, modul de realizare a prevederilor celui de-al 8-lea plan cincinal a stabilit măsurile necesare, orientările clare, ferme, în spirit revoluționar, în vederea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor istorice ale Congresului al XIII-lea al partidului, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

În fața deosebitei complexități a problemelor interne și internaționale, Conferința Națională a răspuns marilor exigențe ale prezentului, analizînd în mod aprofundat, științific, pe baza concepției revoluționare despre lume și viață a socialismului științific, în spirit critic și autocritic activitatea de pînă acum, trăgînd concluziile și învățămintele ce se desprind atît din întreaga experiență a constucției socialiste din patria noastră, cît și din experiența mondială în general, dînd răspuns problemelor pe care le ridică actuala etapă de dezvoltare economico-socială a țării, a însăși dezvoltării mondiale.

În acest sens, aplicînd cu fermitate principiile socialiste de retribuție în raport de

muncă, pornind de la legarea strînsă a veniturilor de rezultatele muncii depuse de fiecare, pe baza realizărilor din primii doi ani, a prevederilor planului pe 1988 și pe următorii ani ai cnicinalului, s-au creat condițiile trecerii la înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea privind creșterea retribuției reale cu circa 6—8 la sută în acest cincinal.

Îmbinînd interesul general cu interesul particular, pornind permanent de la faptul că numai în măsura dezvoltării forțelor de producție, a societății în general, se pot asigura condițiile necesare aplicării ferme a principiilor socialiste de retribuție, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că: „În același timp, se va analiza acordarea unor sporuri pentru pensionarii cu pensii mai mici. Se vor înfăptui neabătut prevederile privind veniturile sociale".

Făcînd bilanțul activității internaționale a partidului, a României socialiste, în perioada de peste 22 de ani, care a trecut de la Congresul al IX-lea, se poate afirma cu îndreptățită mîndrie că țara noastră, poporul român au dus o politică externă consecventă de dezarmare, de colaborare cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială, o politică de pace în întreaga lume.

Pornind de la principiile fundamentale ale politicii noastre externe și în strînsă concordanță cu politica generală și inițiativele Partidului Comunist Român, ale României socialiste, țara noastră — se arată în Raport — va acționa cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii, militînd și în continuare pentru extinderea relațiilor cu toate țările socialiste, pentru întărirea unității și solidarității lor, pentru ca ele să se poată afirma cu putere în viața internațională, în soluționarea gravelor probleme mondiale. „Avem ferma convingere — afirma secretarul general al partidului — că această politică corespunde pe deplin intereselor poporului nostru, intereselor tuturor popoarelor lumii, corespunde cauzei colaborării și păcii internaționale".

Lucrările Conferinței Naționale trebuie — a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu — să dea răspunsuri clare și să elaboreze măsurile necesare în vederea lichidării stării de lucruri negative, îmbunătățirii în toate domeniile, asigurării măsurilor în vederea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al patridului și al celui de-al 8-lea plan cincinal, asigurînd astfel înfăptuirea obiectivelor strategice de trecere a patriei noastre într-un stadiu superior de dezvoltare, de ridicare a României pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație.

Participanții la dezbateri, dînd cea mai înaltă apreciere Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna Conferinței și în spiritul acestui document programatic, au examinat cu exigență și răspundere comunistă, modul cum organele și organizațiile de partid, comuniștii, toți oamenii muncii au acționat și acționează pentru îndeplinirea integrală a prevederilor de plan pe 1987 și pregătirea temeinică a producției anului viitor, pentru creșterea intensivă, în ritm susținut, a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pentru înfăptuirea exemplară a obiectivelor actualului cincinal, a programelor de dezvoltare economico-socială a țării. În același timp, a fost exprimată adeziunea deplină la politica externă dinamică, constructivă, a partidului și statului nostru față de inițiativele și acțiunile secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, consacrate păcii și dezarmării, asigurării tuturor condițiilor pentru ca poporul român, toate popoarele lumii să-și poată înfăptui aspirațiile de progres și bunăstare într-un climat de liniște, înțelegere și colaborare internațională.

Omagiu Republicii

Bujori și lalele și crini,
Garoafe crescute în glastre,
Corole suave, lumini
Din toate grădinile noastre.

Corole strînse cu dor
De mîini de copii, și de mame,
Legate în șnur tricolor,
Buchet pentru tine anume,

În numele lor, pentru ei
Prinos de adîncă iubire,
Primește-l spre gloria ei,
Acum, la această-mplinire.

VICTOR BĂNAC

Concursul cultural
„PE MERIDIANELE LUMII"

Pe urmele lui NICOLAE GRIGORESCU

În zilele de 16—18 octombrie 1987, în organizarea Filialei Constanța a avut loc finala celei de-a treia ediții a concursului „Pe meridianele lumii", avînd ca temă cartea lui Valentin Ciucă „Pe urmele lui Nicolae Grigorescu".

Am fost așteptați în gară, de către gazde, ca niște prieteni, care ne-au condus la hotelul „Continental".

În aceeași seară, o întîlnire cu toți instructorii culturali și concurenții aduce în prim-plan noi date, metode, experiențe, rezultate ale muncii cu cartea braille, în discuțiile ce se poartă pe marginea referatului prezentat de Aurelia Pisică, instructor principal cultural al filialei-gazdă, precum și alte probleme ale activității cultural-educative din filiale.

Seara se încheie cu o reuniune tovărășească, prilej de întîlnire cu membrii filialei-gazdă, foști colegi și prieteni, prilej de amintiri plăcute.

Excursia organizată în nordul Dobrogei ne-a facilitat vizitarea unor locuri și monumente istorice, precum și a Muzeului Deltei, din Tulcea.

Și, în sfîrșit, a venit ziua concursului. În sala clubului Șantierului naval — Constanța s-au adunat numeroși nevăzători și membri ai familiilor lor, dornici să asiste la confruntarea celor 16 reprezentanți ai filialelor din toată țara.

Ana Șulumete, Elisabeta Popa și Daniel Lăcătușu, cîștigătorii, în ordine, ai locurilor I — III

Dar, înainte de începerea concursului propriu-zis, am cunoscut noi date despre trecutul și prezentul orașului Constanța, prin expunerea ce ne-a fost făcută de Stoica Lascu, muzeograf la Muzeul de istorie națională și arheologie — Constanța.

Un juriu competent, alcătuit din : Doina Păuleanu, șefa secției muzeului de artă, președinte, Stoica Lascu, Eugen Casian, președintele filialei organizatoare, Vlase Huzum, membru al filialei și examinator Sofica Zdrinca, instructor cultural principal al asociației, a apreciat just răspunsurile concurenților, mulți prezenți pentru prima dată într-o finală. Mai menționez că examinatoarea concurenților a fost în permanență alături de noi.

După epuizarea listelor de întrebări, au intrat în baraj reprezentanții filialelor Pitești și Oradea, pentru locurile I și II, Bacău și Baia Mare, pentru locul III.

Ca și întrebările cuprinse în liste, și cele din baraj au fost competitive, în concurenta Filialei Oradea avînd o adversară redutabilă.

Totuși, norocul mi-a surîs pentru a treia oară, trăind în acest fel, bucuria cîștigării locului I la un concurs a cărui temă mi-a plăcut nespus de mult.

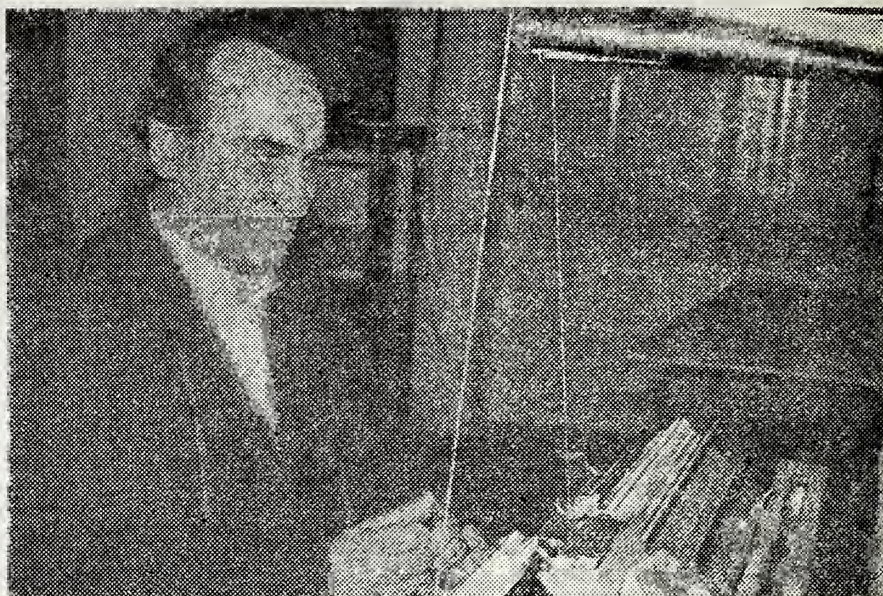
Elisabeta Popa, de la Filiala Oradea, o veche activistă cu bune rezultate pe tărîm cultural a ocupat locul al II-lea, locul III revenindu-i debutantului Daniel Lăcătușu, de la Filiala Bacău, reprezentantului Filialei Baia Mare — Ioan Cozma — acordîndu-i-se mențiune.

Subliniez foarte buna orientare în alegerea temei de concurs, cartea „Pe urmele lui Nicolae Grigorescu" dînd prilej concurenților să pătrundă într-o lume mai puțin accesibilă nevăzătorilor.

Ana ȘULUMETE
Pitești

Profesorul nevăzător Ion Vîrlan — UN OM CU MÎINI DE AUR

Profesorul Vîrlan, de la Centrul școlar nr. 11 — Arad a împlinit 50 de ani. Ne-am propus să scriem despre el, desigur, și pentru a marca evenimentul în sine, dar mai ales pentru a arăta ce rezultate bune poate obține un om fără vedere într-o serie de îndeletniciri practice cînd este stăpînit de curiozitatea de a le duce pînă la capăt și de a se bucura că le-a făcut singur.

Profesorul Vîrlan, la mașina de tricotat

În primul rînd trebuie să spunem, pentru cei care nu-l cunosc, că el este profesor de română și istorie și că-și face meseria cu conștiinciozitate.

S-a născut la 24 ianuarie 1937, în comuna Drăgușești, județul Suceava. A absolvit Școala generală specială din Cluj-Napoca în 1953, angajîndu-se ca muncitor perier la Coop. „Munca invalizilor", din localitate. În același timp s-a înscris la liceu, curs seral, pe care l-a terminat în 1955. În continuare, urmează Facultatea de filologie-istorie, la cursurile de zi. A absolvit-o în 1959. Pînă în 1957 a lucrat la cooperativă, iar de atunci ca profesor suplinitor, la școala din Cluj-Napoca, rămînînd acolo și după absolvirea facultății, pînă în 1961. Din acel an s-a transferat la Arad, la Școala profesională nr. 6 (actualul Centru școlar nr. 11), ca profesor de română și istorie, unde funcționează și astăzi.

În perioada liceului și apoi a facultății a activat în formațiile muzicale ale școlii și Filialei Cluj-Napoca, avînd o pregătire temeinică în acest domeniu.

În 1964 se căsătorește. Soția sa lucrează ca maistru instructor la masaj, la aceeași școală. Au doi copii: unul de 18 ani (fata) și altul de 16 (băiatul), în clasa a X-a.

A publicat materiale cu conținut tiflologic în buletinul de specialitate al Ministerului Muncii și în revista asociației. De mulți ani este vicepreședinte al Filialei Timișoara, responsabil al grupei sindicale a școlii și al comisiei metodice de limba română.

Profesorul Vîrlan a fost atras de numeroase activități practice, manuale. Dintre acestea l-au interesat îndeosebi croitoria și tricotajul, pe care astăzi le face cu succes, în orele lui libere.

Croitoria a început-o în 1968. În acest scop și-a cumpărat o mașină de cusut. Apoi și-a confecționat o planșetă de 120/80 cm. Este vorba de o placă de lemn, peste care a lipit o folie de cauciuc. El așează hîrtia pe suprafața acesteia (de regulă, hîrtie albastră, fiind mai groasă), pe care trasează linii cu ajutorul unui trasor cu rotiță dințată. În acest fel, liniile se pot percepe și pe suprafața hîrtiei.

Pentru tipare, folosește o carte obișnuită de croitorie. Tiparul se taie cu foarfeca, după desen, se aplică pe material, se prinde în bolduri și se decupează. În continuare, materialul se asamblează, obișnuit.

Pentru executarea cusăturilor în linie dreaptă, folosește accesoriile mașinii (marginea piciorului, a tălpii) și liniarul.

În general, lucrează pentru el și familie (veste, sacouri, sarafane, rochițe, salopete, halate, fuste ș.a.). Dar și pentru prieteni. Cei din ju-

rul său le apreciază ca fiind foarte reușite. Sigur, toate îi iau timp, ca orice alt lucru.

Cum a ajuns la tricotaje? Povestea a început prin 1975. A citit într-o revistă italiană că mulți nevăzători din această țară se ocupă de tricotaje. Primele două mașini pe care le-a cumpărat nu au fost prea rentabile. Într-o zi a citit în presă un anunț referitor la o mașină mai completă, despre care auzise unele lucruri. Folosirea ei nu cere un talent deosebit, mecanismul putînd fi ușor de manevrat și de către un om fără vedere.

Modelele le preia din cărțile de specialitate. Trebuie să precizăm că mașina respectivă are un dispozitiv pentru lucrat în culori, un programator pentru modele și un accesoriu pentru trecerea ochiurilor pe o singură fontură, cu care se realizează modelele perforate.

În ziua întîlnirii noastre mi-a arătat jerseul cu care era îmbrăcat. Era făcut de el. Apoi am aflat de la colegii săi că și pentru ei confecționează fulare, șosete, veste ș.a.

Profesorul Vîrlan are mîini de aur. El se pricepe în multe altele. Știe să scrie la mașină, știe să cînte la pian (și și-a învățat și copiii), își repară singur instalația electrică, aspiratorul etc. De asemenea, știe să mînuiască toate aparatele casnice (mașina de spălat cu program, mixerul ș.a.). A vrut să-și cumpere și un circular de tăiat lemne, dar i s-a părut prea scump.

Este o plăcere să-l vezi la lucru. Cine are ocazia, s-o facă! Nu se va osteni în zadar. Locuiește în strada Narciselor nr. 21. Pînă atunci, e bine să reținem că profesorul Vîrlan, nevăzător din naștere, fără să-și neglijeze profesiunea și familia, face croitorie și tricotaje, ca un specialist, confecționînd în mare măsură, îmbrăcămintea necesară într-o casă. Le-a învățat pe toate dintr-un îndemn lăuntric, de a meșteșugi și a crea. Și le face cu plăcere și îndemînare.

E un om blajin, liniștit și are vorba domoală a moldovenilor. Acum, la împlinirea a 50 de ani de viață să-i urăm sănătate și succese tot mai mari în activitatea sa!

Florea OPRESCU

Un concediu plăcut în R.D. Germană

Conform înțelegerii stabilite între Asociația nevăzătorilor din R.S.R. și Asociația nevăzătorilor și slabvăzătorilor din R.D.G., anul acesta un grup de nevăzători din țara noastră, printre care m-am numărat și eu, ne-am petrecut concediul de odihnă în frumoasa stațiune de munte, Wernigeröde, în perioada 22 VI. — 11 VII. 1987. Plecarea a avut loc în seara zilei de 20. VI. din Gara de Nord, unde am fost conduși de Cornelia Mereuță, instructor social principal la Consiliul Central al asociației.

În dimineața zilei de 22. VI. 1987 am ajuns în vechiul oraș - tîrg Leipzig, unde am fost întîmpinați de un reprezentant al Asociației nevăzătorilor și slabvăzătorilor din R.D.G., care ne-a condus prin centrul orașului, unde am vizitat „Thomaskirche“, locul în care este înmormîntat I.S. Bach. Aici, studenții de la conservatorul din Leipzig susțin la orgă concerte din muzica lui Bach. O parte dintr-un astfel de concert am audiat și noi, în timpul vizitei.

Ne-a fost arătată de asemenea Universitatea, noul edificiu al Operei de Stat și clădirea unde Goethe a scris celebra sa operă „Faust“. La intrare se află imortalizați în bronz Goethe și cîțiva dintre discipolii săi.

Părăsind Leipzigul, ne-am îndreptat spre stațiunea Wernigeröde, unde am fost primiți cu multă căldură de întregul personal al Casei de odihnă a nevăzătorilor, împreună cu directorul ei, dr. Klaus Brehme.

De-a lungul celor 18 zile, ne-am bucurat de un program foarte bogat. La început am făcut cunoștință cu orașul (și împrejurimile sale), care este cel mai important centru turistic din munții Harz.

În imediata vecinătate a stațiunii se găsește un vechi castel construit în urmă cu 750 de ani, care a aparținut contelui de Wernigeröde și în care acum este amenajat un foarte frumos muzeu.

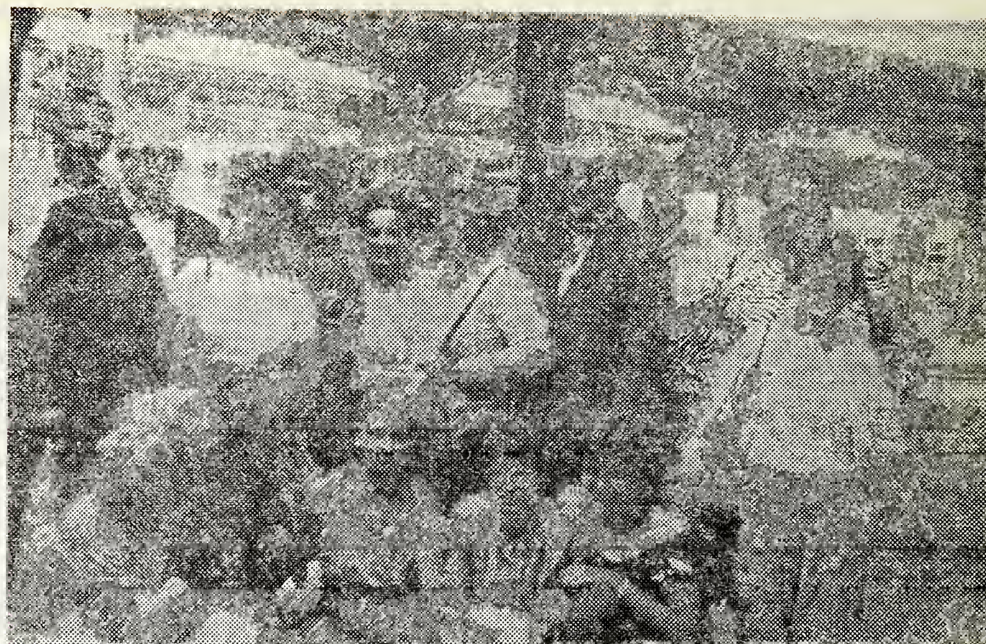
Gazdele noastre au mai organizat și alte excursii pentru a ne oferi posibilitatea de a cunoaște cîte ceva din frumusețile munților Harz. Am vizitat cu autocarul orașul industrial Thale, de unde am urcat cu telecabina pe Muntele vrăjitoarelor. Am fost de asemenea la peștera „Trophsteinihönle“ și barajul „Rapptoldsterre“, precum și în orașele Magdeburg și Benneckstein.

Gazdele au fost tot timpul binevoitoare cu noi și, atît la sosire, cît și la plecare au organizat seri cultural-distractive pentru toate cele trei grupuri de nevăzători (din R.P. Bulgaria, R.P. Ungaria și R.S. România).

Am părăsit R.D. Germană cu impresii plăcute despre țara prietenă.

Gavrilă ROȘCA

Nevăzători polonezi — în concediu în țara noastră

Nevăzătorii din R.P. Polonă, cu însoțitorii lor, în Gara de Nord, după concediul petrecut la Mamaia

În perioada 13—24 septembrie 1987, un grup de nevăzători din R.P. Polonă, cu însoțitorii lor, și-au petrecut concediul de odihnă pe litoralul românesc.

În Gara de Nord, oaspeții au fost întîmpinați de Cornelia Mereuță, instructor social principal și Petre Radu, jurisconsult la Consiliul Central al Asociației nevăzătorilor din R.S.R.

Din București, vizitatorii și-au continuat drumul cu trenul pînă la Constanța, unde au fost întîmpinați de Eugen Casian, președintele filialei din localitate. Și în acest an, un translator i-a însoțit tot timpul pe oaspeții străini, fiind în permanență la dispoziția lor.

Drumul de la Constanța la Mamaia a fost străbătut cu autocarul și nevăzătorii polonezi au fost cazați în vila C.A.S.C.O.M.

Pe parcursul celor 10 zile, oaspeții au avut multiple posibilități de a petrece într-un mod cît mai plăcut concediul de odihnă. Astfel, beneficiind din belșug de razele soarelui, ei au putut vizita o serie de obiective turistice din zona litoralului : Delfinariul, Acvariul, Moscheea, Insula Ovidiu de pe lacul Siutghiol, unde s-au deplasat cu vaporașul.

Pentru acest grup, s-a organizat, prin O.J.T., turul litoralului, cu un autocar, oaspeții fiind profund impresionați de frumusețea stațiunilor românești din această zonă.

Turiștii polonezi au asistat de asemenea, la spectacolul de estradă „Cîntați cu noi, „Optimiștii !", prezentat de ansamblul asociației noastre la Teatrul de vară din Mamaia.

La sfîrșitul sejurului, conducerea asociației, împreună cu cea a Filialei Constanța, a organizat o masă festivă. În cuvîntul său, președintele filialei a transmis oaspeților salutul conducerii Asociației nevăzătorilor din R.S.R., al președintelui acesteia, prof. Viorel Crăciun.

Vizitatorii polonezi au mulțumit pentru condițiile optime, ce le-au fost oferite pe tot parcursul șederii lor în România, exprimîndu-și convingerea că acest schimb de concedii contribuie la întărirea relațiilor între asociațiile celor două țări prietene.

Eugen CASIAN
Aurelia PISICĂ

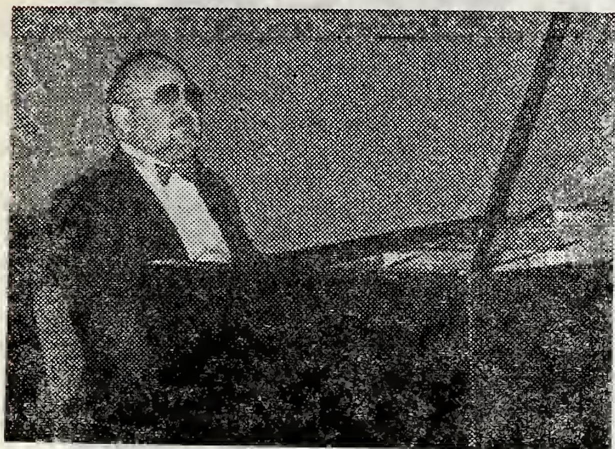
Împliniri

Sînt atîtea încă de spus
cîte gînduri n-au crescut în cuvinte,
cîte semne au durut
zările noastre din vis.

Sînt atîtea seri de-mplinit
cîte dimineți n-au mai sosit
pentru umbrele înapoindu-și semnul...

IOAN MIHAIL POPA

Pianistul nevăzător italian Luciano Lanfranchi, din nou în România

Unii dintre cititorii noştri îşi amintesc că în octombrie 1983, cunoscutul pianist italian a susţinut un recital, la Institutul italian de cultură din Bucureşti.

Iată că după patru ani, ne-a vizitat din nou, de data aceasta susţinînd concerte la Craiova, Bucureşti şi Ploieşti.

La Bucureşti, a prezentat două concerte : unul în ziua de 20 octombrie, în sala amintită, al doilea în ziua de 21 octombrie, la Conservatorul „Ciprian Porumbescu".

Programul primului concert a cuprins lucrări din Alfredo Casela, Beethoven, Scarlatti, Albeniz şi Chopin. La cererea spectatorilor, el a mai executat unele lucrări de Chopin.

Concertul s-a bucurat de un binemeritat succes, ca şi cel precedent, artistul remarcîndu-se ca un virtuoz al pianului şi deopotrivă ca un fin interpret al operelor respective.

Repetăm din programul de prezentare, cîteva date despre artist. A absolvit cu nota maximă şi felicitări Conservatorul „A. Boito" din Parma, clasa de pian, continuîndu-şi apoi studiile cu Alberto Mozzati. Frecventează ca bursier cursurile de perfecţionare ţinute de Guido Agosti la Academia chigiană din Siena. Obţine diploma de organist şi compoziţie pentru orgă şi muzică corală. Este profesor de pian la Conservatorul „Venturi" din Brescia, la Cursurile internaţionale de vară de la Mezzolombardo şi la cele organizate de Societatea Jupiter din Genova. Activitatea sa concertistică a fost deosebit de apreciată atît în presa din Italia, cît şi în cea din străinătate.

Dorim să precizăm că după concert, Luciano Lanfranchi s-a întreţinut cordial cu nevăzătorii români prezenţi în sală, amintindu-şi cu plăcere de vizita făcută la sediul asociaţiei.

La despărţire, el ne-a rugat să transmitem nevăzătorilor din ţara noastră urări de bine şi sănătate. De asemenea, ne-a anunţat că în luna mai va reveni în Bucureşti, pentru un nou concert.

Fl. OPRESCU

Un reporter printre acordorii de piane

În seara zilei de 15 august 1987, orele 21, s-a transmis la radio emisiunea „La sugestia dumneavoastră", în care, pe lîngă muzica cerută de ascultători s-au prezentat mai multe reportaje de la cîteva mari întreprinderi din Bucureşti şi din ţară. Reportajul care mi-a atras atenţia în mod deosebit a fost acela de la Fabrica de mobilă şi instrumente muzicale „Militari" — Bucureşti. Reporterul a intervievat mai mulţi muncitori ai fabricii, printre care şi pe acordorul nevăzător Dan Săvescu, absolvent al Grupului şcolar nr. 1, promoţia 1972.

În scurtele sale răspunsuri adresate reporterului, Dan Săvescu i-a relatat următoarele : „Lucrez de 15 ani ca acordor de piane la Întreprinderea de instrumente muzicale „Doina". Un timp, unitatea a funcţionat într-un imobil de pe strada Cazărmii, foarte neîncăpător şi necorespunzător ca spaţiu pentru piane. Prin grija partidului şi a statului s-a construit în ultimii ani această mare şi modernă fabrică. în care a fost mutată şi întreprinderea noastră".

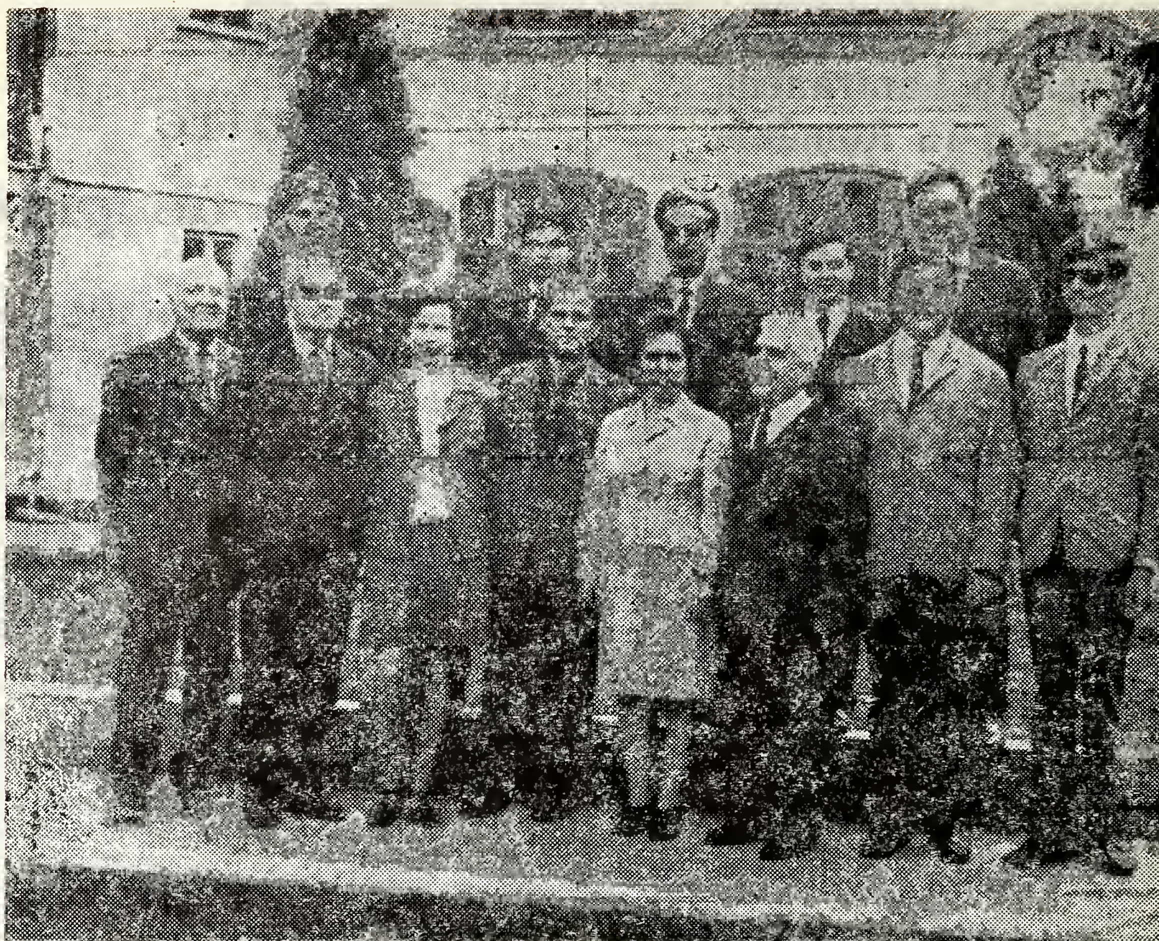
La întrebările reporterului, cu privire la calităţile pe care un acordor de piane trebuie să le posede, el a răspuns cu multă competenţă : „Acordorul de piane trebuie să aibă un auz muzical perfect, să dispună de mult calm şi răbdare şi de o tehnică pianistică temeinică. De asemenea, el trebuie să aibă cunoştinţe de istoria şi teoria muzicii, împreună cu o cultură generală corespunzătoare".

În finalul interviului, Dan Săvescu l-a informat pe reporter că la secţia de piane, în afară de producţia destinată pieţii interne, se lucrează şi pentru export, produsele fabricii (piane şi pianine) fiind trimise în nu mai puţin de 20 de ţări din Europa şi America.

*

Ascultînd interviul, m-am întors cu gîndul pe calea amintirilor cînd, în 1969, din dispoziţia Ministerului Muncii a luat fiinţă o secţie şi o clasă de acordaj de piane, la actualul Centru şcolar nr. 1 — Bucureşti, ambele coordonate şi conduse de subsemnatul, prin hotărîrea conducerii şcolii respective.

În vederea bunei funcţionări a secţiei, a fost necesară procurarea a 10 truse de acordaj, piane şi pianine uzate de la casele de cultură şi cluburile sindicale, precum şi a unor materiale şi scule din reţeaua comerţului nostru de stat,

Cîțiva dintre absolvenții clasei de acordaj piane (promoția 1972), împreună cu profesorii lor

toate fiind folosite în procesul de școlarizare. Tot în această direcție s-a făcut și un contract cu Întreprinderea „Doina", ca două zile pe săptămînă elevii să facă practică în cadrul unitații întreprinderii.

Emoțiile au fost și mai mari la examenele de absolvire ale elevilor și la plasarea acestora în producție.

În prezent, spre a satisface curiozitatea firească a cititorilor, amintim că lucrează doar trei acordori nevăzători — doi la Fabrica de mobilă și instrumente muzicale „Militari" — București și unul la Conservatorul „Ciprian Porumbescu". În afară de aceștia, mai practică meseria pe cont propriu, majoritatea din cei ce au fost calificați.

Prof. N. IONESCU

Cîntec de decembrie

Decembrie. Prima ninsoare
Mă-nvăluie și parcă mă doare,
Pe albul ei, la fel ca pe-o desagă
Mi se așează ochii osteniți.
Decembrie, decembrie...
Îmi amintește că dragostea,
Și ea ca o ninsoare,
M-a învățat căderea din zbor.
Dar dacă ninge, de ce mi se pare
În fiecare fulg o mustrare ?

Manda MAYER

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Alba Iulia. În august 1987 filiala a organizat o întîlnire amicală de popice, șah și rolbal, la Oradea, cu sportivii acestei filiale. Au participat 13 nevăzători.

În gară am fost întîmpinați de inimosul președinte al filialei, Cseppentö Lajos, care ne-a condus la hotelul „Astoria", din localitate.

Au urmat apoi întrecerile. La șah au cîștigat sportivii din Alba Iulia, iar la popice și rolbal, gazdele.

Cu ocazia acestei întîlniri, noi, cei din Alba Iulia, am avut prilejul să vizităm municipiul Oradea, stațiunea Felix, precum și locurile de muncă ale masorilor.

Ioan Buțu

★

Bacău. La clubul grupei de nevăzători din Piatra Neamț s-a organizat o conferință intitulată „Incursiuni în istoria sculpturii românești", prezentată de Ionel Marin, directorul Muzeului de istorie din localitate.

În continuare a avut loc un concurs prilejuit de centenarul nașterii sculptorului Ion Jalea. Juriul a fost format din : Ioan Dominte, președinte, Ionel Marin, Ion Horătău, vicepreședinte al filialei ; examinator — Maria Bratosin, instructor cultural.

S-au prezentat patru concurenți.

Sub îndrumarea instructoarei culturale, Maria Bratosin, la grupa din Piatra Neamț au loc în fiecare lună, interesante acțiuni culturale.

Nicolae Mihăilescu

★

Baia Mare. În a treia duminică a lunii august, nevăzătorii din Satu Mare au făcut o excursie în Munții Zarandului. Participanții au străbătut următoarele localități și puncte de agrement : Gurăslău, Zalău, Șimleul Silvaniei, Nusfalău, Popasul Romanilor și Băile Boghiș.

La „Popasul Romanilor", am participat, lîngă un foc de tabără, la o șezătoare literară cu genericul „Răsărit de soare". Au fost prezenți și poeții Ana Hompot și Ion Podosu, profesori la Școala generală de nevăzători din Cluj-Napoca.

Bucuria excursiei a fost întregită de vestea comunicată de vicepreședintele filialei, Gavril Balint, că grupa noastră va avea în curînd, un instructor social-cultural.

Mulțumim pe această cale conducerii asociației noastre, pentru sprijinul acordat.

Gh. Dicsi

★

„Clubul prieteniei", al grupelor de nevăzători din Satu Mare a organizat o excursie în nordul țării, cu autocarul, pe traseul : Negrești, Oaș, „Cimitirul vesel" din Săpînța, Sighetul Marmației, stațiunea Ocna Șugatag, hanul „Pintea Viteazul" de pe vîrful Gutin și municipiul Baia Mare. Întreaga acțiune a fost dominată de o atmosferă de veselie și voie bună. Ana Geng ne-a încîntat cu romanțele interpretate de ea, iar copiii ne-au oferit un program de poezii și cîntece.

Grupa de nevăzători din Satu Mare, cu ajutorul oamenilor muncii din cadrul filialei și al membrilor săi își desfășoară activitatea cu bune rezultate. Considerăm că vizita din luna mai a profesorului Viorel Crăciun, președintele asociației, a stimulat activitatea noastră.

Mulțumim colectivului redacțional pentru consemnarea, în paginile revistei, a rezultatelor obținute de noi.

Gheorghe Dicsi și Gavril Balint

★

Botoșani. În semestrul I. 1987, la secția perii-mături a Coop. „Munca invalizilor" din Rădăuți, s-au obținut rezultate frumoase în producție, datorate muncii întregului colectiv.

Subliniem aportul tovarășilor Doina Bejușcu, președinte și Mihai Dumitrescu, șef de secție, care s-au preocupat de aprovizionarea cu materie primă, precum și cu livrarea în totalitate a produselor, fără a se înregistra refuzuri de marfă.

Dintre muncitorii fără vedere s-au evidențiat : Ștefania Kelsch, Dumitru Coșman, Victor Alexandr‹aie, Ioan Moldovan, Vasile Canilar, Ioan Dănilă, Stela și Drug Cireșan și Marin Stanciu.

Aspect din timpul excursiei făcute de nevăzătorii sătmăreni

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Botoșani. La clubul nevăzătorilor din Rădăuți, în prezența unui public numeros, format din muncitori și masori a avut loc un concurs fulger „1001 de întrebări și răspunsuri despre natură", după cartea cu același titlu, de Elena Moldovan. În fruntea concurenților, care au dovedit o bună pregătire s-au situat, în ordine: Ioan Dănilă, Mihai Costea și Ecaterina Butnariu.

Oswald Kelsch

*

În zilele de 6 și 7 august 1987, 45 de nevăzători și membri ai familiilor acestora au participat la o excursie organizată de instructoarea Rodica Michiden, în colaborare cu Coop. „Munca invalizilor" din Rădăuți.

Autocarul i-a purtat pe nevăzători prin ținuturi încărcate de istorie și cu frumuseți deosebite.

Primul popas l-au făcut la cetatea de scaun a Sucevei, apoi la Tg. Neamț și Humuleștii copilăriei lui Ion Creangă, au străbătut Cheile Bicazului și Lacul Roșu, ajungînd seara sub poalele Ceahlăului, la cabana „Izvorul muntelui", unde au petrecut o seară de cîntec și joc, pentru ca a doua zi să viziteze barajul de la Bicaz, să se plimbe cu vaporașul și să admire frumusețile naturale din împrejurimi.

Au urcat în sus pe valea Bistriței, pînă la Broșteni și stațiunea Dornelor, unde au vizitat parcul cu veverițe. După Vatra Dornei, nevăzătorii au poposit la mănăstirea Moldovița, monument de o inestimabilă valoare a artei medievale.

Rodica Michiden

*

În vederea lărgirii posibilităților de încadrare a absolvenților școlilor speciale pentru nevăzători, Filiala Botoșani în colaborare cu conducerea Coop. „Zorile" din Fălticeni și cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, a deschis o secție pentru confecționat articole din carton, în această localitate.

Deși cu un număr mic de muncitori, secția de cartonaj, care și-a început activitatea la 1 august 1987, și-a realizat planul pe luna respectivă, depășindu-l cu 20%.

Au contribuit atît bunele condiții create desfășurării producției, cît și aportul nevăzătorului Mihai Dumitru, șeful secției.

În realizarea acestui deziderat, am beneficiat de sprijinul nemijlocit acordat de Samuel Griegsman, președintele U.J.C.M. — Suceava.

Nicolae Bunduc

*

În perioada 17—20 septembrie 1987, un grup de nevăzători de la Coop. „Munca invalizilor" din Botoșani, a făcut, cu sprijinul unității lor, o excursie în unele din cele mai pitorești zone ale țării. Ruinele cetății de scaun a Sucevei, unde au făcut primul popas, le-a reamintit de trecutul glorios al moldovenilor, iar panorama orașului le-a oferit profilul unui oraș modern. Apoi la Fălticeni, la galeria oamenilor de seamă, nevăzătorii au fost informați despre acei oameni din localitate, care s-au impus ca mari personalități ale culturii românești, în diferite domenii. Tot aici a fost vizitată cabana „Dumbrava minunată", al cărei loc de așezare a fost atît de frumos ilustrat de Mihail Sadoveanu. Următoarele popasuri, nevăzătorii le-au făcut la Roman și Bacău, după care s-au oprit în orașul Gh. Gheorghiu-Dej.

Și-au continuat drumul pe Valea Oituzului, prin Tîrgu Secuiesc, spre Brașov. A urmat Sighișoara, unde au fost vizitate vechea cetate și muzeul de istorie din Turnul cu ceas, apoi Tîrgu Mureș, unde au admirat ceasul floral, pentru a ajunge să-și potolească setea la renumitele izvoare cu apă minerală din stațiunea Borsec.

În continuare, au pornit spre Durău, de un pitoresc aparte, pînă la Cetatea Neamțului.

Excursioniștii speră ca și în viitor să poată participa la astfel de acțiuni frumoase și instructive.

Aurel Surugiu

*

La 31 iulie 1987, la clubul filialei a avut loc un concurs intitulat „Verificați-vă cunoștințele literare".

În deschidere, Ion Dodiță, instructor cultural a prezentat un material referitor la împlinirea a șapte decenii de la eroicele lupte de la Mărăști-Mărășești-Oituz, purtate de glorioasa armată română.

Pe primele locuri s-au clasat, în ordine: Alexandru Surugiu, Ioan Todeancă și Constantin Surugiu.

Tudorel Tupiluș

*

Brașov. La 3 septembrie 1987, formația „Select - grup" s-a deplasat la clubul nevăzătorilor din Făgăraș, unde a prezentat un reușit spectacol în fața membrilor grupei și a familiilor lor.

Lucia Glogojan, masor în Făgăraș ne-a încîntat cu cîteva melodii folk, compoziții proprii și din repertoriul altor compozitori cunoscuți.

Spectacolul a fost urmat de o reuniune tovărășească.

Simion Urdea

*

La 30 august, Filiala Brașov a organizat prin O.J.T. o excursie la Covasna.

Itinerarul a fost următorul: Brașov, Sf. Gheorghe și Covasna, unde am vizitat frumoasa stațiune, renumită pentru apele și mofetele sale.

Modernul han turistic „Reci", situat la 3 km de Covasna, cu lacul său de tratament și bazele sportive ale complexului turistic ne-au oferit multiple posibilități de distracție.

Marian Radu

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Cu ocazia aniversării a 85 de ani de la nașterea scriitorului Zaharia Stancu (1902—1974), filiala a organizat, la grupa masorilor din Covasna un concurs literar, avînd ca temă romanul „Jocul cu moartea".

El s-a bucurat de o largă participare, dintre concurenți evidențiindu-se : Ion Jugaru, Emil Șuteu și Ioan Anca.

Adriana Dihoiu

★

Craiova. Între preocupările nevăzătorilor din cadrul filialei, un loc important îl ocupă spectacolele de teatru și cele oferite de unele formații artistice de amatori sau profesioniste.

Astfel, în ultima perioadă am audiat spectacolele date de „Rapsodia română", din București, „Nicolae Bălcescu", din Craiova, precum și de formația artistică de amatori a U.J.C.M. — Dolj.

Nu sînt neglijate nici excursiile. Duminică de duminică, pînă toamna tîrziu grupuri de nevăzători s-au îndreptat spre punctele de agrement din apropierea orașului.

★

S-a împlinit un an de la darea în folosință a sălii de festivități a U.J.C.M. — Dolj, situată în cadrul complexului din cartierul „1 Mai". În timpul care a trecut de la inaugurare, sala a găzduit o serie de spectacole muzicale, precum și conferințe, organizate de Universitatea cultural-științifică din localitate. Menționăm că în aceeași clădire se mai află un cabinet medical și o microcantină.

Încă o dată ne exprimăm mulțumirile tuturor acelora care s-au ocupat și se ocupă ca viața oamenilor muncii din cadrul Coop. „Stăruința" să fie cît mai plină de satisfacții.

Marin Sandu

★

Cluj-Napoca. În cinstea zilei de „23 August", în cadrul filialei au fost organizate diferite acțiuni cultural-educative, la care au participat numeroși nevăzători. Amintim cîteva dintre ele.

— conferința intitulată „Semnificația actului istoric de la 23 August 1944", care a fost audiată de un mare număr de nevăzători și de membri ai familiilor lor ;

— concursul cultural „Realizările obținute de țara noastră în cei 22 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea", cîștigat de Vasile Pop ;

— concursul de șah de la clubul filialei, dotat cu cupa „23 August", cîștigat de Dumitru Ceucă ;

— în zilele de 13—14 august au avut loc întîlniri amicale de șah și popice între echipele cooperatorilor nevăzători din municipiile Cluj-Napoca și Pitești. La popice au cîștigat piteștenii, iar la șah cei din Cluj-Napoca ;

— în vitrina de la sediul filialei s-a aranjat un fotomontaj. Au fost expuse cu acest prilej cărți scrise de nevăzători, reviste în braille, aparate tiflotehnice, fotografii cu aspecte din munca și viața celor fără vedere, precum și obiecte confecționate de ei. Zilnic, în fața acestei vitrine se opresc numeroase persoane care cercetează, cu atenție, exponatele. Considerăm că vitrina contribuie foarte mult la popularizarea în rîndul celor cu vedere, a posibilităților noastre.

Pompei Mișcă

★

Iași. La clubul nevăzătorilor a avut loc un concurs trimestrial, cu tema „Contemporan cu veacul XX", folosind ca bibliografie cartea cu același titlu a scriitorului Emilian Ionescu. Au participat nevăzători de la grupele din Iași și Bîrlad.

Nicolae Pascal

★

În cadrul unei duminici cultural-educative desfășurată la Iași, a avut loc o conferință cu tema „43 de ani de la Eliberare", și o seară literară „Michelangelo, sonetistul".

Vasile Gărvăneanu

★

De curind, la Iași a avut loc un concurs fulger intitulat „Noi întrebăm, dumneavoastră răspundeți". Printre cîștigători, s-au numărat : Vasile Gărvăneanu, Romeo Moraru și Gh. Leonte. Concursul a fost urmat de o reuniune tovărășească.

★

Tot la Iași s-a organizat o duminică cultural-educativă în cadrul căreia s-au desfășurat : o conferință cu tema „Sectele religioase — centre ale obscurantismului" și o seară literară intitulată „Umoriști și epigramiști români".

Constantin Cantea

★

Pitești. În cadrul acțiunilor organizate de filială s-a înscris și duminica culturală ce s-a desfășurat la Rîmnicu Vîlcea.

Astfel, la 9 august, la clubul din localitate al filialei s-a desfășurat un montaj literar intitulat „Ani de glorie, ani de lumină", dedicat sărbătoririi zilei de „23 August".

A urmat concursul trimestrial „Din viața și opera lui Zaharia Stancu", cu prilejul împlinirii a 85 de ani de la nașterea scriitorului. Au participat 10 membri ai filialei, opt dintre ei intrînd în baraj. Primele locuri au fost ocupate de : Ana Șulumete (Călimănești), Florin Nistor (Drăgășani) și Titus Tudor (Călimănești).

La concurs a asistat și tovarășa Georgeta Ștefănescu, secretar responsabil al Consiliului Central al asociației.

În continuare, am vizitat „Casa memorială „Anton Pann".

Vasile Giulea

★

Colectivul secției de cartonaje al Coop. „Prestarea" din Drăgășani a depășit planul de producție pe sem. I/1987. Astfel, în perioada amintită am avut

DE LA CORESPONDENTII NOSTRI

un plan de 1.000.620 lei și am realizat o producție de 2.000.000 lei.

Tot în această perioadă au fost încadrați doi noi absolvenți, care s-au acomodat foarte bine în colectivul secției, beneficiind de cazare la dormitoarele filialei.

Nevăzătorii acestei grupe desfășoară o bogată activitate cultural-educativă, participînd la acțiunile organizate de filială, cît și la cele inițiate de instructorul social-cultural al grupei, Mirela Pîrvulescu.

Vasile Păduraru și Ion Antonescu

★

Ploiești. **Semnalăm în cele ce urmează, principalele acțiuni ale filialei noastre, din acest an :**

— Pe platforma industrială „Vest" a cooperației meșteșugărești au fost date în folosință în luna august un cabinet medical și o cantină, dotate cu aparatură modernă, ce deservesc aproximativ 100 de nevăzători încadrați la Coop. „Munca manuală".

— În luna iunie, s-a desfășurat faza locală a Concursului formațiilor artistice de amatori, la Buzău și Tîrgoviște, iar la 5 iulie au fost selecționați la clubul din Ploiești, nevăzători din județul Prahova, cu aptitudini artistice.

— La grupa de nevăzători din stațiunea balneară Pucioasa a fost organizat un concurs fulger cu tema „65 de ani de la crearea organizației U.T.C. din România".

— Cu ocazia aniversării a 110 ani de la războiul de independență, la clubul filialei s-a organizat un concurs „Cine știe, cîștigă". Primele trei locuri au fost ocupate de George Dragomir, Ioniță Lilica și Matache Nicolae.

— Ca urmare a preocupării conducerii filialei noastre și a sprijinului primit de la organele locale de partid și de stat, un număr de 10 nevăzători, familiști și nefamiliști, din municipiul Ploiești, au primit în trim. II/1987 apartamente confortabile, situate în apropierea locului de muncă.

— Membrii echipei de popice a filialei și primii trei șahiști clasați la faza pe filială a Campionatului republican individual de șah s-au deplasat la Brașov, unde au avut o întîlnire amicală cu reprezentanții filialei din localitate.

Filiala Brașov s-a dovedit a fi o gazdă foarte primitoare, asigurînd condiții optime pentru desfășurarea competiției și creînd sportivilor noștri posibilitatea să facă o drumeție la Poiana Brașov.

Noile secții de muncă pentru nevăzători confirmă capacitatea acestora de a învăța noi meserii

Ca o reflectare a grijii permanente a partidului și statului nostru pentru integrarea socială cît mai deplină a nevăzătorilor, pentru creșterea continuă a calității vieții materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul patriei, conducerea Cooperativei „Munca invalizilor" din Oradea a avut permanent în vedere crearea de noi locuri de muncă pentru nevăzători și implicit însușirea de către aceștia, de noi meserii.

Așa a luat ființă secția „Metal" a cooperativei din Oradea, care include în nomenclatorul meseriilor pentru nevăzători una nouă și anume „presator metal la rece". Secția are în prezent o pondere de aproximativ 40% din activitatea productivă a cooperativei. Peste 70 de nevăzători din Oradea și-au găsit aici noi locuri de muncă : confecționer clame pentru perdele, arcuri, cuie decorative, pioneze, umerașe etc., aducîndu-și o importantă contribuție la folosirea materialelor recondiționate, la reducerea prețului de cost, crearea de economii importante în procesul de producție, care în trimestrul al II-lea s-au ridicat la peste 300.000 lei. S-au redus substanțial importurile, depășindu-se sarcinile de plan cu procente între 3—5%.

Desigur că toate aceste realizări s-au datorat și unor eficiente măsuri organizatorice, cum ar fi crearea de echipe care lucrează în două schimburi, asigurarea materiei prime necesare procesului de producție etc.

Capacitatea de asimilare și acomodarea la noile meserii a nevăzătorilor a dus la numirea șefilor de echipe ale nevăzătorilor chiar din rîndul acestora : Ana Balș, Ladislau Nistor și Vasile Stiube. Lista evidențiaților în producție cuprinde un mare număr de nevăzători : Dan Andreșel, Viorel Popa, Rozalia Szabo, Irina Gal, L. Nistor, Ana Balș, Angela Andreșel, Vasile Stiube ș.a.

Toate aceste realizări le-am dedicat marii noastre sărbători naționale și Conferinței Naționale a P.C.R., mobilizîndu-ne pentru noi fapte de muncă, cu rezultate cît mai bune în procesul de producție.

Ion DĂRĂBAN

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

În încheiere, dorim ca și pe această cale să aducem mulțumirile noastre organelor locale de partid, personal tovarășului Simion Cotoi, prim-secretar al județului Buzău, care ne-a sprijinit în rezolvarea distribuirii alimentelor solicitate cu prioritate nevăzătorilor încadrați în producție. Un aport deosebit în acest sens îl aduce instructoarea cultural-socială Veronica Beșliu, ajutată de cadrele didactice fără vedere de la Școala specială din Buzău.

Stela Balotă
instructor cultural

*

Timișoara. În luna iunie, în cadrul Coop. „Vremuri noi" din Arad s-au desfășurat adunările generale pe secții, în care au fost analizate rezultatele obținute de cooperatori pe trim. II/1987.

Din materialele prezentate, a reieșit că la secția cartonaje planul a fost realizat în proporție de 103%, iar la perii cu 102%.

Au fost evidențiați următorii : Corneliu Nichita, Maria Gîngă, Iosif Gruber, Didina Scorțan, Nicolae Trifu, Ioan Budișan, Maria Turcu (de la cartonaje), Elena Demian, Eufrosina Bumbuc, Sultana Hoch, Maria Thoman și Gheorghița Baghi (de la perii).

În aceeași lună a avut loc adunarea generală pe cooperativă, care a dezbătut în spirit critic și autocritic aspectele îndeplinirii planului la toți indicatorii și a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă.

Au participat 109 nevăzători și au luat cuvîntul dintre aceștia Iosif Gruber, Ioan Suvaina, Traian Ciornei ș.a.

Realizările obținute în acest semestru au fost următoarele : la producția marfă 103,6%, livrări către fondul pieții 145,3%, prestări servicii 106%, producția marfă vîndută și încasată 114%, producția netă 111%, beneficiari 120,7%, rentabilitatea 108,7%.

Maria Berescu

În memoriam: GHEORGHE OȘORHEAN

La 6 noiembrie 1987 a încetat din viață, în urma unei intervenții chirurgicale, Gheorghe Oșorhean, membru al Filialei Brașov, muncitor la Coop. „Progresul" din localitate, unul dintre cei mai pasionați slujitori ai muzicii ușoare.

S-a născut în 1943, la Sîntoana, județul Cluj și a urmat Școala generală specială la Cluj, iar pe cea profesională, la București. Aici s-a inițiat în muzică, fiind îndrumat de profesorul Viorel Crăciun. După absolvire, din 1963, Gh. Oșorhean activează în orchestra profesionistă a Filialei Iași, el timp de 4 ani, soția (Camelia), 6 ani.

În 1968, după desființarea orchestrei, se stabilește la Brașov, angajîndu-se la Coop. „Progresul" din localitate. El își va continua activitatea muzicală în cadrul filialei. În 1977, pune bazele „Select-grup"-ului, de care s-a ocupat pînă la moarte.

Solist instrumentist (la clarinet și saxofon) și vocal, textier al propriilor melodii și deopotrivă dirijor, el a știut să folosească toate aceste componente ale talentului său și de fiecare dată să cucerească publicul. Gh. Oșorhean ajunsese la o anumită naturalețe artistică, rămînînd în același timp organic legat de formație. Așa se și explică succesul său și al „Select-grup"-ului.

Oamenii muncii din cadrul Filialei Brașov, colegii de la cooperativă, prietenii, toți cei care l-au cunoscut și apreciat regretă profund dispariția sa prematură și transmit familiei și pe această cale cele mai sincere condoleanțe.

IOAN COZMA
președintele Filialei Brașov

Cîntec de leagăn pentru Milèna

Cîntecul acesta vechi,
Murmurat de faptul serii,
Mie-mi sună în urechi,
Cu toți ierii-alaltăierii.

Parcă din uitate veacuri
A tot curs și-a curs mereu,
Din izvoare către lacuri
Și din timp, în trupul meu.

Eu ți-l cînt de adormire
De la-ncet spre mai încet,
Tainic tremură-n privire
Licurici de spermanțet.

Și se sting pe nesimțite
Dulce somn, sfios moșneag,
N-au fost toate rînduite
Cum e umbra de pe prag.

Ca un vrăjitor al tihnei,
Suflu-n lampă și mai cînt,
Mugurele neodihnei
Veșted a căzut de vînt.

Visele — dacă se-arată —
Nu pot să le las la geam.
Au o pernă, — a lor curată,
Iar din gene fac un ram.

Foșnetul născut de pleoape
Ne-nsoțește-n noapte lin,
Fie că visăm aproape
Rosmarin de rosmarin.

Cîntecul e vechi și este
Cît de vechi la fel de nou,
Și-o să fie vechi, cînd peste
Ani, perdele de ecou

Se vor trage coborînd,
Adormirea unui tată,
După viață-n veci flămînd
Și-o iubire-adevărată.

Altădată, ține minte,
Pe cînd boare o să fiu,
La copiii tăi cuminte
Tu să-l zici seara tîrziu.

O să-ți cer să cînți cu mine
Dulce somn, sfios moșneag,
Bătînd tactul cît de bine
Și mai bine din toiag.

Parcă ierii-alaltăierii
Vin să cînte la urechi.
Visele din faptul serii
Rămîn semn de cîntec vechi

Și-o să înflorească inul
Undeva sub cer umbrit,
Cu albastru ca seninul
Și cu verde-mpodobit.

Din sepale și petale
Se vor rotunji minuni.
Lumea are dreaptă cale
Cînd copiii ei sînt buni.

Dormi, o, dormi mai mult cu-o noapte
Să visezi, cu-n vis să crești
Cîntec dulce, rost de șoapte
Intră luna prin ferești.

Tu vei ști cîndva ce-i luna.
Din argintul ei rotund
Au prins viață totdeauna
Văluririle de prund.

S-a țesut pentru pădure
Basmul plin de Făt-Frumos,
Dormi, ca zmeii să nu-ți fure
De pe ochi ce-ai mai duios.

A, a, a, hai nani-nani,
Te așteaptă zori de zi
Dormi, să crești, precum castanii,
Care toți vor înflori.

GRIGORE ALBU GRAL

Adormit pe claviatură

Adormit pe claviatură
pînă cînd combinația de note îmi strigă
numele.
Sar brusc în picioare
mă frec la ochi
admir
dar nu recunosc orchestra.
Parcă noi cîntam ca toată lumea —
Für Elise...
Parcă noi pe găurile ocarinelor
pipăiam o figură cunoscută.
Nimic de făcut acum în mijlocul scenei
cu diletantismul meu
de crenel în arhitectura tortului
de ziua ei
cu cîntece și lumînări numerotate.
Mă iau după ceilalți.
Ciocanul xilofonului lovește la întîmplare
demutizînd picturile pe cîte-un lemn.
Și iată drept în fața cîntecelului
cum ochii ei cresc și descresc.
Fazele lunii — zic eu —
sub aceste cuvinte disimulînd
ce ?

O dorință dementă de a mă juca
cu trenulețul
de-a sta într-un picior și-a scoate limba.

Se uită la mine ca împăratul la fluturi :
Ce frumos fac supușii prin aer !
Mă răzbun scriind o poezie transparentă
de citit prietenilor
care oricum cunosc totul dinainte
și-și dau ghionți în ritmul scandării.
Ecoul numelui meu cîntat cîndva
se învîrtește
se tot învîrtește
înainte de a-i cădea la picioare.
Îi fac semn :
o fată moale ca toate celelalte.
Nu se apleacă.
Scriu alte și alte poeme
pînă cînd truismele ei despre dragoste
infinite
se prind în spițele aiuritoare
Strangulînd-o cu timpul.

RADU SERGIU RUBA

BIȚA

Au trecut ani mulți de cînd sînt pensionară și cîți ori mai fi fost și înainte, dar de Bița uite că mereu îmi amintesc.

Inscrisă în catalog Nelciu Rubița, ea a fost un copil care mi-a făcut multe greutăți, fără să fie, de cele mai multe ori, vinovată.

Deși ne aflam în perioada de după eliberare, cînd școlarizarea și alfabetizarea erau îndatoririle noastre, ale celor din învățămînt, părinții Biței n-o declaraseră la ultimele trei recensăminte.

La ultimul, după ce trecusem de domiciliul ei, o fetiță alerga în urma mea.

— Cucoanăăăă... Cucoanăăăă! scrieți-mă și pe mine.

— Cum te cheamă? Unde stai?

— Bița mă cheamă și stau acolo, a arătat ea cu mîna.

— De ce n-ați declarat-o și pe fetița asta, am întrebat-o pe mama ei.

— Ce-ți trebuie ție, fă, carte? s-a răstit ea la Bița, dînd s-o ia de păr.

Am înscris-o în foaia de recensămînt. Avea nouă ani, deci a fost școlarizată cu doi ani mai tîrziu.

A sosit și prima zi de școală. Toți copiii erau în bănci, cei mai mulți în uniforme, cu cărți noi și cu cîte o floare în față. Erau toți, afară de Nelciu Rubița.

După ce am făcut prezența și le-am dat primele îndrumări și sfaturi, intră secretara școlii cu Bița de mînă.

— Nu știa în care clasă să intre. Voia să vă găsească pe dumneavoastră.

Avea Bița niște ochi mari, negri de tot, o privire pătrunzătoare și o strălucire în ei cum n-am mai întîlnit niciodată.

— M-a bătut mama, dar eu tot am fugit. Da' au mai rămas cărți și pentru mine?

— Desigur, Bița.

Am așezat-o într-o bancă, mai spre fundul clasei, că era mult mai înaltă decît colegii ei, față de care era cu doi ani mai vîrstnică. I-am dat și ei cărți noi și o floare.

A mers greu cu frecvența, mai ales din cauza firii ei independente. Invăța ușor și a prins și scrisul, deși acasă nu avea condiții de studiu. Venea uneori cu tema scrisă pe cîte o pagină gresată. Zicea că „ṭucă" ăla de trei ani și-a pus salamul pe caietul ei ca să-l mănînce ea. Și n-a mai putut să scrie din nou, că s-a întors maică-sa acasă.

In timpul lecției, cînd i se părea că a înțeles și știe, se ridica și pleca.

— Mă duc să văd d-ăia mici, că iar o să mănînc o păruială dacă nu mă găsește mama acasă, așa că nu vă supărați degeaba pe mine, tovarășă învățătoare și... bună ziua.

— Mîine să nu lipsești, îi spuneam cînd ea deja închidea ușa pe dinafară.

— Să vedem.

Cînd am ajuns la partea a doua a abecedarului, Bița nu mai era prea interesată. Spunea că a citit toate fleacurile alea de povești pînă la sfîrșit. Acum zicea că-i arată maică-sii pe abecedar. Maică-sa era alfabetizată cu mare greutate, de o colegă de la altă clasă, care o vizita o dată, de două ori pe săptămînă. Bița venea acum mai mult pentru „artimetică", așa cum zicea ea, că vrea să știe să socotească.

Deseori îi făceam vizite acasă, cînd absenta prea mult, ca să nu rămînă în urmă. Atunci mai luam de la chioșc cîte o pungută de bomboane, cu care îi mai potoleam pe cei mici, frații Biței, ca să putem face un pic de lecție. Dacă însă era mama ei acasă, atunci aproape că nu puteam să facem nimic, atît ne ținea de vorbă cu fel de fel de povești de prin vecini sau făcea ea mai mare gălăgie decît cei mici.

POVESTIRE

In clasa a doua a-nceput să se complice treaba. Bița lipsea foarte mult. Acum zicea că trebuie să facă și mîncare. „Fasole, borș dă cartofi". Tot mai des trebuia s-o vizitez. Inţelegea ușor și avea o memorie foarte bună.

Aduna și scădea cu repeziciune, dar operațiile scrise n-o atrăgeau. Mai ales înmulțirea și împărțirea. Incercam să-i arăt avantajele operațiilor aritmetice făcute în scris. Bița se uita, le pricepea, la stăruințele mele punea mîna și pe creion, dar tot mai bine se-mpăca să le facă mintal.

— Uite, Bițo, să zicem că taicătău și cu doi vecini s-au angajat să descarce niște vagoane de scînduri în gara Progresul. Pentru treaba asta se plătesc 485 de lei. Hai să vedem cît le revine, la fiecare. Scriu eu repede pe pagina caietului cu pătrățele numărul 485, „care trebuie împărțit și care se numește deîmpărțit, scriem semnul împărțirii, cele două puncte, apoi pe 3, care se cheamă împărțitor, scriem egal și acum începem să facem socoteala: împărțim întîi sutele. Vedem de cîte ori se cuprinde 3 în..."

A trecut Nelciu Rubița în clasa a III-a.

Apoi ne-am poticnit. N-a mai vrut să vină la școală, nici măcar să-și ia manualele noi. I le-am dus eu, dar le-am lăsat la o vecină că acasă erau numai frații mai mici și mi-a fost teamă să nu i le rupă. Am trimis colegii pe la ea. Nu sta de vorbă cu ei. Le zicea că sînt proști și arunca și cu pietre după ei. Mă duceam și eu în fiecare săptămînă, dar n-o găseam acasă, iar cînd era, dacă mă vedea, mai de departe fugea sau se ascundea prin curte sau chiar și-n casă, pe sub pat. O vedeam cum fugea, dar nu mai aveam asupra ei nici o influență.

Pe la sfîrșitul trimestrului întîi m-am pomenit cu Bița în clasă. Gata, gata să n-o recunosc. Era gătită tare. Cu podoabe sclipitoare peste tot pe unde acestea se puteau așeza. In urechi îi atîrnau niște cercei, ca niște ciucuri din mărgele de 5—6 cm lungime. La gît avea trei șiruri de mărgele: unul roșu, altul verde, al treilea galben. La fiecare mînă cîte o brățară de celuloid încrustat cu „nestemate" de sticlă. Mai pe toate degetele cîte un inel, care ca argintul, care ca aurul. Pe cap avea o cordeluță galbenă de panglică lucioasă, prinsă cu două agrafe groase de celuloid, cu încrustații de „nestemate", iar în păr un pieptene împodobit tot cu fire și pietre sclipitoare. Buzele înroșite cu foiță muiată în apă. Avea un jerseu galben, tricotat, tot cu fire sclipitoare prin el, pus peste o rochie de mătase groasă, verde. In picioare cu pantofi roșii, cu toc înalt. Crescuse mult. Era înaltă și subțire tare. Cerceii lungi și grei și tocurile prea înalte o împiedicau să mai aibă o ținută normală, dreaptă.

— Bună ziua, tovarășă învățătoare, și forțîndu-se să stea semeață, mi-a întins mîna plină de inele și brățări.

— Ce-i cu tine așa de gătită? Te duci la vreun bal? — am întrebat-o, iscodind-o.

— Nuuu! Am venit special la dumneavoastră.

— Cine ți-a cumpărat gătelile astea?

— Lică, a răspuns ea cu mîndrie.

— Cine-i Lică? am făcut eu imprudența s-o mai întreb.

— Gagicu' meu — a zis tare, ca și cum s-ar fi lăudat.

Un hohot a umplut clasa.

Bița s-a întors atunci către colegi și le-a strigat, privindu-i de sus:

— Sînteți niște proști! Apoi, întorcîndu-se către mine m-a fulgerat cu strălucirea ochilor ei negri.

— Da' eu am venit să vă spun, tovarășă învățătoare, să mă ștergeți din catalog, și nici pe la mine să nu mai veniți, că veniți degeaba.

(continuare în pag. a 19-a)

Finala Campionatului republican individual de șah

Intre 16—28 septembrie 1987, în pitoreasca stațiune Sovata s-a desfășurat faza finală a Campionatului republican individual masculin de șah, la care au participat 14 dintre cei mai buni șahiști din țară.

Concurenții au sosit în stațiune, marți 15 septembrie, iar în dimineața următoare a început întrecerea, pe cele 64 de pătrățele. Competiția, disputată sistem turneu, a prijeluit partide interesante, toți șahiștii abordînd jocul cu multă seriozitate și cu dorința de a cîștiga.

În afara locului I, pe care s-a instalat ca lider prof. Viorel Crăciun, clasamentul a fost stabilit abia în ultima rundă : Alexandru Piroșca, locul II, Carol Schultz, locul III, Gheorghe Bratu, locul IV, Gheorghe Pop, locul V și Mihai Irimia, locul VI. Aceștia sînt deja participanți direcți în finala campionatului viitor.

Ceea ce trebuie menționat este că cel mai tînăr participant, Gheorghe Bratu (20 de ani împliniți anul acesta) a fost unul dintre cei mai buni concurenți, clasîndu-se pe locul IV și lăsînd în urmă alți jucători de certă valoare (printre ei și doi jucători de categ. I).

Arbitrajul prestat de dr. Zoltan Bergher a creat o atmosferă propice de desfășurare a competiției, în spirit sportiv, a tuturor partidelor.

Ruxandra MOISE

Finala Campionatului republican individual de atletism

TOAMNA SE NUMĂRĂ... MEDALIILE

Octombrie 1987. Poiana Brașov și-a primit oaspeții în strai de sărbătoare. Un soare generos încălzește deopotrivă inimile concurenților și ale însoțitorilor lor, prezenți la finala Campionatului republican individual de atletism, rezervat nevăzătorilor.

La startul competiției : 60 de sportivi din întreaga țară, nevăzători și rest-vedere, cîștigători ai locurilor I, la fazele pe filială.

Ca la fiecare manifestare de acest gen, toate problemele legate de înscrierea în concurs, de condițiile de participare și toate amănuntele de care depinde o bună organizare sînt dezbătute în ședința tehnică, la care au participat antrenorii și instructorii însoțitori. Invitați de onoare, arbitrii competiției și... surpriză, oferită de Filiala Craiova : realizatorii unui grupaj de filme de scurt metraj, inspirate din activitatea sportivilor nevăzători. E vorba de Florin Șișu, director al Centrului de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de amatori al județului Dolj și Gelu Angel Giurcă, amîndoi membri ai cineclubului „Pelendava '80". Ei au adus nu numai filmele realizate, ci și toate aparatele și materialele necesare realizării unui film documentar, despre finala din acest an.

Stadionul din Poiana Brașov a oferit concurenților condiții optime, iar celor care au asistat din tribune, un spectacol a ceea ce înseamnă voință și tenacitate, dorință de autodepășire, de integrare deplină în muncă și societate. Spectacol impresionant, încheiat cu numărarea medaliilor, multe și binemeritate de cei care le-au cucerit : Elena Chitul (disc FN), Felicia Radu (disc FRV), Maria Vraciu (greutate FN), Tudorița Chilian (100 metri plat FN), Niculina Marcu (lungime FRV), Lăcrămioara Bratu (100 metri plat FRV), Gheorghe Șimoniac (1500 metri plat BRV), Ilie Burlacu (triplu salt BN), Ion Cămară (greutate BN), Alex. Zaharia (lungime BN), Ion Birtalan (400 metri plat BRV), Damian Morariu

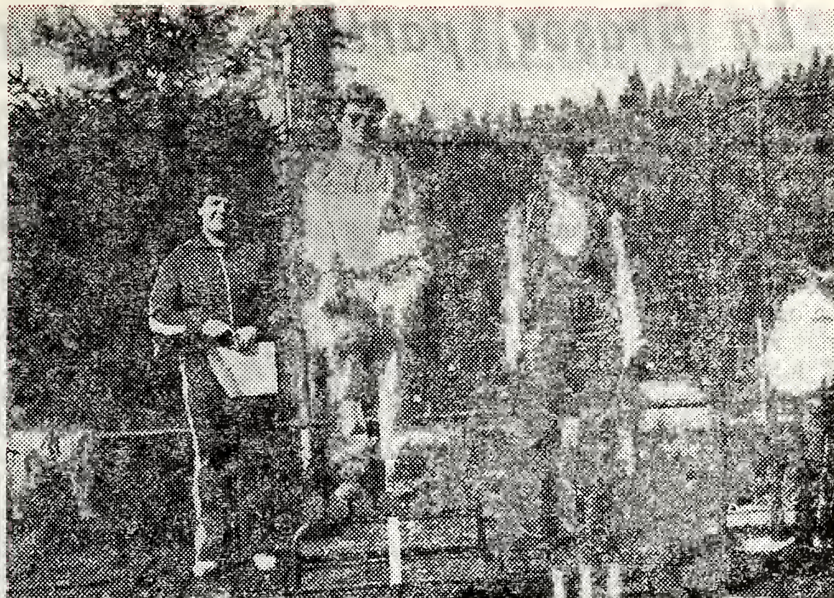

Prof. Viorel Crăciun, președintele asociației și Alexandru Piroșca, clasați pe locurile I și respectiv II

(suliță BRV), Gheorghe Soare (100 metri plat BN).

Punctul forte al întrecerii : evoluțiile campionilor de anul trecut, care au avut de apărat titlurile cucerite, evoluții urmărite cu emoție și curiozitate. Și rezultatele au fost pe măsura așteptărilor : Adrian Neagu, Mihai Vasea Chelariu, Leontin Mladinescu au dominat net probele la care au participat, îmbunătățindu-și recordurile personale : 100 metri plat — 11,6 sec., lungime — 5,68 m, triplu salt — 11,64 m (Adrian Neagu RV), suliță — 27,81 m, disc — 24,35 m, (Leontin Mladinescu BN), disc — 29,60 m, greutate — 12,02 m (Chelariu Vasea Mihai RV), rezultate care au stîrnit entuziasmul publicului spectator și felicitările arbitrilor.

Cornel GAE
instr. pr. social — Craiova

Cîștigătorii probei de greutate fete rest vedere (de la stînga la dreapta): Maria Milac (II), Radu Felicia (I) și Niculina Marcu (III)

SECVENȚE AUTUMNALE

În Brașov, plouă. Mărunt, de toamnă. Sus, în Poiană, de asemenea plouă. Într-un tîrziu, Postăvarul străpunge coamele de nori, lăsîndu-ne doar acea semilună copleșitoare. Privim în jurul nostru cu sentimentul adevărat, că e toamnă. Seara, un vînt rece răsărit de undeva, anunță pentru a doua zi, ninsoare.

Nu a nins. Dimpotrivă, Cristianul Mare se scaldă în soare. Ajunși pe creasta lui, zdrențe de nori ne înconjoară, pentru ca numai după cîteva secunde să ne dea drumul din îmbrățișare. Zgomotul aparatului de filmat întrerupe tăcerea, pe care nici măcar vîntul de aici nu o mai tulbură. Telecabina alunecă încet, mai aproape, tot mai aproape de momentul zero. Pe aleile pline de soarele molatic și tîrziu, apar primii concurenți. Coborîm. La clubul Filialei Brașov, discuții. Se renunță la unele înscrieri, se fac altele. Emoții. Pelicula scapă din aparatul de proiecție. Se reia totul și... în sfîrșit, pînza albă divulgă ochiul și gîndul cineamatorului. Parîngul se înalță alături de galeriile Motrului, ediția 1982 a campionatului a devenit o amintire, „Tripleta" rămîne. Ca un efort pentru performanță. O aruncare, încă una, starturi reluate, apoi efortul încrîncenînd mușchii. Și binemeritata odihnă. Așteptăm discuții. Vor veni mai tîrziu, ocolite, parcă răsplătindu-ne eforturile. Și seara se lasă friguroasă peste Poiană, acolo unde viitorii campioni se odihnesc.

Deschidere festivă. Tovarășul Ioan Cozma, președintele Filialei Brașov, tovarășa Ruxandra Moise... Arbitrii își potrivesc cronometrele. Proba de sprint se reia. Ambiții, în limita regulamentului, reluări de curse cu hotărîrea unui timp mai bun, a unui loc pe măsura efortului. Aparatul își desfășoară pelicula, imortalizînd efortul și aspirațiile. Poemul victoriei își deapănă primele file. Apoi, aruncătorii și aruncătoarele. Și săritorii de triplu, fără vedere. Soarele se ridică la amiază, oprind pentru cîteva zeci de minute marea întrecere.

...Pragurile albe scrîșnesc sub bătaia săritoarelor. Înălțare, aterizare. Nisipul este nivelat cu grijă. Alergăm la celălalt colț, pentru a surprinde „farfuriile zburătoare". Discobolii se răsucesc în „cușca" de sîrmă și brusc, pista începe să fie măsurată de pașii alergătorilor de sprint prelungit... Se lasă seara și lumina scade. Aparatele de filmat se opresc.

...Ultimele probe. Prieteniile s-au legat și adversarii pășesc spre podium. Războiul cu timpul și spațiul a luat sfîrșit. Nu mai avem unde păstra strîngerile de mînă, promisiunile de revedere în 1988, provocarea pentru un rezultat mai bun și nostalgia. Tristețea Poienii învinse în ultimele raze ale toamnei, aici la poalele muntelui Varna. Și din nou, truda : pentru încă un an, fiecare exercițiu repetat de sute de ori, fiecare mușchi antrenat pentru o nouă luptă, fiecare... Un perpetuum mobile, ca și această toamnă lăsată ca o cortină peste întrecere, trenuri și nostalgii.

Florin ȘIȘU —
directorul Centrului de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă — Dolj

Nota redacției. Cineclubul „Pelendava '80" din Craiova, care-și desfășoară activitatea în cadrul centrului amintit a realizat cîteva filme documentare cu aspecte din viața cultural-sportivă a membrilor asociației noastre, printre care și cel intitulat „Tripleta".

La Brașov, partide de rolbal viu disputate

Practicarea rolbalului de către nevăzători, la noi în țară este de dată recentă. Primele partide s-au jucat la Oradea, în anul 1984, meritul revenind filialei din localitate și cu deosebire președintelui acesteia, Lajos Cseppentö. Cu sprijinul material al Coop. „Munca invalizilor" s-a trecut cu destul curaj la fapte. Ideea a cucerit teren, la ea aderînd și alte cooperative (și totodată filiale ale asociației), în cadrul cărora lucrează nevăzători.

Iată că întîlnirile au și devenit tradiționale, ele desfășurîndu-se prin rotație, an de an, deocamdată la Oradea, Brașov și Bacău.

Personal am asistat, la Brașov, la două dintre acestea : anul trecut, în octombrie, cînd au jucat reprezentativele cooperativelor de invalizi din orașele amintite, și în acest an, la 19 septembrie. De data aceasta, în competiție a mai intrat și reprezentativa cooperativei de invalizi din Alba Iulia, iar ca invitată, interesată să vadă modul în care se joacă, o probabilă echipă a cooperativei din Iași.

Întrecerea a fost organizată de Coop. „Progresul" din Brașov cu sprijinul clubului „Voința", din localitate.

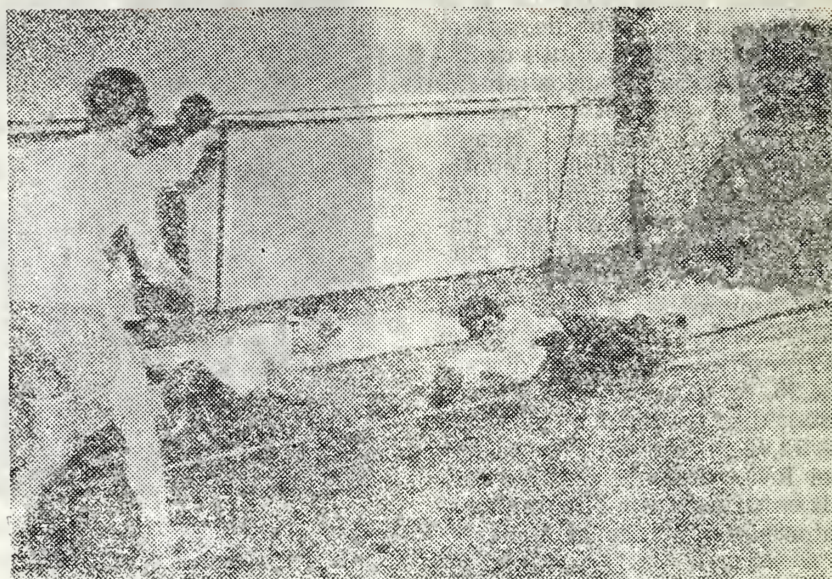
Disputa dintre cele patru echipe concurente a fost palpitantă, pînă în ultimul minut de joc.

Pe primul plan au fost întrecerile de rolbal, paralel desfășurîndu-se și întreceri la popice și șah. Au fost prezenți cca 125 sportivi, conduși de antrenori sau de instructori cultural-sportivi și însoțiți de prieteni și colegi.

În final, la rolbal victoria a revenit echipei din Brașov. Au urmat, în ordine : Bacăul, Oradea și Alba Iulia.

Merită a fi remarcat efortul formației din Alba Iulia, dornică să joace, deși nu are minge, iar pentru a se pregăti se deplasează la Oradea.

La popice au cîștigat, la ambele probe (băieți și fete restvedere), reprezentanții Filialei Iași.

Aspect din timpul partidei de rolbal

Nu putem să încheiem rîndurile de față despre cea de-a treia ediție a cupei „Progresul" la rolbal, fără să remarcăm meritele gazdelor, în reușita acțiunii.

Amintim în primul rînd pe ing. Mirela Balasz, președinta cooperativei, inimoasă și entuziastă, care a deschis întrecerea și la sfîrșit a înmînat cupele, îmbrățișînd și felicitînd pe jucători, pe ing. Dorin Vilceanu, vicepreședinte al cooperativei, pe Szebeny Bendeguz, contabil șef, iar din partea clubului „Voința", pe profesorii metodiști Ștefan Gros și Lucian Popa, care au ajutat și la arbitraj.

Din partea U.J.C.M.-ului a asistat Gh. Cîrjan, șef contabil, economist, iar a C.J.E.F.S.-ului, Marius Pătrașcu, profesor metodist.

Mai amintim printre cei care au dirijat această frumoasă acțiune pe Ioan Cozma, președintele Filialei Brașov, un activ sprijinitor al rolbalului, ca sport accesibil celor fără vedere.

De asemenea, merită felicitări, și nu în ultimul rînd, jucătorii, pentru disciplina și seriozitatea de care au dat dovadă, pentru pasiunea cu care au jucat. Pe parcursul celor aproape trei ore, cît a durat întrecerea, ei și-au marcat intrările și ieșirile de pe teren, aclamînd împreună cu arbitrii, pentru propășirea sportului din țara noastră.

Fl. OPRESCU

Din nou despre rolbal

În paginile revistei noastre, ca de altfel și în alte publicații, au apărut articole despre jocul de rolbal, despre întîlnirile interne și internaționale, pe care sportivii nevăzători le-au susținut în acest domeniu al sportului.

Așa cum am arătat și cu alte ocazii, deși relativ nou la noi, rolbalul cîștigă tot mai mult teren între activitățile sportive accesibile celor fără vedere, poate cu atît mai mult cu cît jocul respectiv, ca și handbalul, voleiul, tenisul, poate fi practicat atît în sală, cît și în aer liber. La Oradea, în frumoasa stațiune Felix, a avut loc, la 15 august, prima partidă de rolbal pe iarbă, protagoniste fiind echipele reprezentative ale filialelor Alba Iulia și Oradea.

Ca date tehnice, informăm pe cititorii noștri că prea multe

deosebiri între jocul în sală și cel pe iarbă nu sînt, dimensiunile terenului, mărimea porților rămînînd aceleași. Lipsesc în schimb saltelele, apărătorii și atacanții jucînd direct pe iarbă.

Amenajarea terenului este simplă : se bat în pămînt cîțiva țăruși, de care se leagă sfoară, pentru a delimita spațiul de joc, aceasta în cazul unui teren improvizat.

În cazul în care echipa dispune de un teren propriu, acesta poate fi marcat ca orice teren destinat unei anumite discipline sportive.

Oricum, rolbalul pe iarbă pornit (ne face plăcere s-a spunem) tot din Oradea, sîntem convinși, va găsi un larg ecou în rîndul sportivilor nevăzători și tot mai multe filiale își vor alcătui echipe, în așa fel încît, într-un viitor pe care îl dorim cît mai apropiat, să putem vorbi despre campionatul republican de rolbal în sală sau pe iarbă, așa cum vorbim despre campionatul de popice, de șah sau de atletism.

Cu rolbalul pe iarbă se rezolvă — pe perioada de primăvară-toamnă și problema sălii de joc (greu sau aproape imposibil de rezolvat la multe din filialele noastre) ; în plus, se joacă în aer liber, avantaj de necontestat, atît pentru jucători, cît și pentru spectatori.

Revenind la întîlnirea demonstrativă de la Felix, dintre echipele celor două filiale, ținem să menționăm că ele, în prezența unui numeros public, format din turiști veniți din toate colțurile țării și din străinătate să-și petreacă vacanța în stațiune, au făcut o frumoasă popularizare rolbalului, în special, și posibilităților sportive ale nevăzătorilor, în general.

A fost o partidă fără învinși și învingători, un început de drum pe care îl dorim cît mai lung și cît mai des presărat cu succese.

Fiind prima partidă de rolbal pe iarbă jucată la noi în țară, credem că se cuvin amintite și numele jucătorilor, componenți ai celor două echipe combatante : Alba Iulia — apărători : Helmut Klauss, Vasile Sclinav, Gheorghe Todor ; aruncători : Nicolae Avram, Gheorghe Anghel ; rezerve : Ion Pavel ; Oradea — apărători : Viorel Popa, Al. Varga, Iosif Kovacs ; atacanți : Al. Cösegi, Ioan Lasc, rezerve Florin Avram și Iosif Lăcătuș.

Moise CIORBA

B I Ț A

(urmare din pag. a 15-a)

Trecuseră niște ani, probabil mulți.

O dată, tîrguind niște legume, în piața Ferentari m-am auzit strigată. Era Bița.

— Tovarășă învățătoare, cît mă bucur că vă văd ! Ce mai faceți ?

— Eu îmbătrînesc, dar tu ce-ai făcut, că tu ești tînără.

— Aoleu, păi cu ce să-ncep mai întîi ?

— Spune-mi despre Haralamb.

— E la liceu, într-a zecea. Îi place cartea la nebunie.

— Bravo lui ! Dar Lică ?

— Și el a învățat carte și s-a calificat. E sudor la uzină, aici la „Autobuzul". A fost tare greu cît a făcut armata, c-am fost singură, cu doi copii. Mai am doi băieți, și ei la școală. Unul mi-a murit de menangită. Și mai am și fata asta.

Abia atunci am observat fetița de patru-cinci anișori. Îmbrăcate amîndouă la fel, curate și cu papuci din imitație de lac în picioare.

— O cheamă ca pe mine, Rubița, dar noi îi zicem Rubi. Și mama a mai făcut doi băieți. Unul cu trei luni mai mic decît Haralamb, pe care-l știți și dumneavoastră, și altul mai mic cu trei luni decît primul frate al lui Haralamb. Ăștia sînt unchi, mai mici decît nepoții.

— Să fiți sănătoși, Bițo ! M-a bucurat mult întîlnirea cu tine. Ne-am strîns mîinile și ne-am despărțit.

Și așa Bița mi-a mai umplut o dată sufletul cu strălucirea ochilor ei negri, negri de tot, strălucire pe care n-am întîlnit-o niciodată, în viața mea.

ALEXANDRU IVASIUC: un prinț al ideii

Afirmația noastră, ca și a celorlalți cititori asidui și avizați ai cărților imprimate pe bandă magnetică, privind activitatea competentă și responsabilă a studioului de înregistrări a dobîndit un nou și peremptoriu argument prin recenta imprimare a romanului „Racul" (apărut la Editura Albatros, în 1976), a volumului de povestiri „Corn de vînătoare" (Editura Dacia, 1972), semnate de Alexandru Ivasiuc, precum și a articolelor despre scriitor, publicate în volumul „Nouă pentru eternitate", dedicat de Asociația scriitorilor din București celor dispăruți în tragicul seism din 4 martie 1977. Precizînd că sînt incluse și numeroase mărturisiri ale lui Al. Ivasiuc, referitoare mai ales la concepția sa artistică, este remarcabil faptul că avem la dispoziție cea mai însemnată parte a operei beletristice, anul trecut imprimîndu-se romanul „Interval" și tipărindu-se în braille „Cunoaștere de noapte". Rămîne a fi înregistrat sau tipărit romanul de debut „Vestibul" și „Iluminări", lucru ce va fi probabil luat în considerație de resortul cultural.

Alexandru Ivasiuc s-a născut la 12 iulie 1933, la Sighetul Marmației, fiind nevoit de timpuriu să-și părăsească meleagurile natale, pe care însă le-a purtat adînc întipărite în inimă și în cuget. Venit la București, după terminarea liceului, urmează între 1951—1956 studii de filozofie și medicină, pe care însă nu le termină. În ciuda acestui fapt, Ivasiuc, schimbînd mai multe profesiuni, citește mult și învață cîteva limbi stră-

ine, fiind atras îndeosebi de filozofie, istorie și politică. Deși, după cum mărturisește el însuși, în adolescență creionase unele încercări nebuloase de filozofie, în cîmpul creației literare se manifestă tîrziu, debutînd cu o schiță în „Gazeta literară" din 9 iulie 1964, publicînd apoi diverse articole și eseuri despre literatura română și străină. Editorial, debutează în 1967 cu romanul „Vestibul", care îi aduce Premiul Uniunii scriitorilor. De acum înainte, va publica anual cîte o carte și chiar două, remarcîndu-se și în domeniul esteticii, cu volumele „Radicalitate și valoare" (1972) și „Pro domo" (1974). O dată cu creșterea popularității cărților sale, se afirmă tot mai pregnant și personalitatea omului Ivasiuc, deținînd funcții importante în viața culturală: director al Editurii Cartea Românească, secretar al Uniunii scriitorilor și director al Casei de filme nr. 1. Creația sa literară, deși receptată uneori controversat, se impune și este încununată cu mai multe premii ale instituțiilor de cultură.

Fîlfîirea lugubră a aripilor morții îl surprinde pe scriitor pe stradă, în apropierea cofetăriei Scala, în seara terifiantei zile de 4 martie, ducînd în neant, dar nu și în uitare, ființa celui ce rămîne ca unul dintre cei mai originali reprezentanți ai prozei din deceniile al șaptelea și al optulea.

Alexandru Ivasiuc avea o personalitate pregnantă, stăpînită de o curiozitate vie, de o imaginație efervescentă, înzestrată cu o nebănuită putere de muncă, dar, mai presus de toate, — așa cum afirmă contemporanii — poseda o inteligență uluitoare, funcționînd „asemenea unei mașini de produs idei", tot ceea ce gîndise stînd sub semnul ideologicului, în sensul nobil al cuvîntului. După cum îl caracterizează Nicolae Manolescu în „Prefață devenită necrolog", în volumul omagial amintit, Ivasiuc era „temperamental, impulsiv, renunțînd ușor la ceea ce părea că îl preocupă pînă la obsesie, sărind de la una la alta, începînd cîte patru — cinci cărți deodată", dar rămînea constant în acele lucruri „ce alcătuiau fondul major al spiritualității sale". Cu alte cuvinte, era constant în ideile sale estetice pe care le susține atît teoretic (prin luări de poziție), cît mai ales în practica scrisului, el autodefinindu-se ca un „adept al romanului politic". Referitor la concepția sa despre proză, scriitorul afirmă că aceasta este „ca o întrebare constructivă aruncată lumii, pentru care orice modalități sînt bune, dacă sînt adecvate facerii sensibile și acute ale problemei înscrise", subliniind că indiferent de canoane, ceea ce este esențial este ideea și forța acesteia de penetrație. De asemenea, el susține că concepția sa se fundamentează și pe obsesia sa în legătură cu mecanismul puterii, ceea ce, în cărțile de început, a căutat să demonstreze, iar apoi să reflecte. În conturarea crezului său artistic sînt elocvente și opiniile sale despre funcția și finalitatea artei, care trebuie să rămînă „artă autentică, adevărată, cu toate aporiile și laturile ei dialectice. Altfel ea nu poate să pătrundă acolo unde numai ea ajunge, în zonele mai profunde ale conștiinței". Vorbind despre curajul scriitorului, Ivasiuc relevă că acesta nu trebuie să se confunde cu creația sa, deoarece opera și autorul merg împreună doar pînă la un punct, de unde se despart, adăugînd totodată că arta are un caracter ofensiv, vizionar, comprehensiv și cuprinzător, puterea ei constînd în subtilitate, ca atribut esențial ce o definește. Așadar promovînd asemenea idei estetice ce și-au găsit o deplină concretizare în romanele sale, el se relevă ca un inovator al prozei, deopotrivă în substanță și în structură, ceea ce N. Manolescu consideră ca fiind „europenismul lui, caracterizat printr-o filozofie necesară a transformării lumii și o morală a adaptării la nou, și nu prin conformism, ci prin dobîndirea activă a dreptului la nou".

Atît prin formație, cît și prin problematica intelectualistă a operei, Al. Ivasiuc se situează în descendența familiei de prozatori interbelici — ilustrată de Camil Petrescu, M. Sebastian, Anton Holban și Octav Suluțiu — adepți ai ideilor pure, această din urmă latură nefiindu-i congenară autorului „Păsărilor", care este promotorul ideilor concrete. Astfel, traiectoria prozei sale evoluează de la romanele de început (Vestibul", „Interval" și „Cunoaștere de noapte"), ce vădesc un pronunțat caracter eseistic și o acută doză de reflexivitate, spre epicizare, spre surprinderea realului dar tot dintr-o perspectivă subiectivă, adică a reflectării acestuia în conștiința personajelor. Romanele sale sînt ca niște exerciții de luciditate, în care compoziția, personajele, episoadele epice sînt subordonate unei teze, unei ecuații sociale sau politice, a cărei soluție se evidențiază foarte greu, prin acel proces de iluminare. Tema dominantă a creației sale rămîne, în mod constant, politica cu toate implicațiile sale, îndeosebi mecanismul puterii, atingînd maxima esențializare în ultimul său roman „Racul".

Cum se observă aproape în mai toate romanele sale, firul epic al narațiunii are o mai mică pondere în economia cărții, scriitorul fiind preocupat de ideile ce le propune spre dezbatere, în

speță, în „Racul", el încearcă să demonstreze mecanismul puterii, să relieleze principiul general valabil al acestei acțiuni. Don Athanasios, un grec de sorginte obscură, devenit mare industriaș și om de afaceri într-o țară din America Latină, are pretenții de redutabil tehnocrat, fapt care îl determină să organizeze un complot, o lovitură de stat, al cărei țel este instaurarea unei terori nemaipomenite în țară, ce viza atît opoziția, cît și pe oamenii nevinovați, aceasta în numele ideii că nu individul contează, ci persoana. În fond acest om „cu cap de pasăre" este mistuit de fascinația puterii, renunțînd la orice pentru a fi în posesia ei, după cum atît de elocvent îl caracterizează soția sa, Isabela.

Pentru a-și escamota intențiile și pentru a acoperi atrocea vărsare de sînge pe care o pune la cale, Athanasios îl propune ca președinte al guvernului pe don Fernando de Barboa, descendent din conchistadori și cu un trecut în care fusese implicat într-o mișcare revoluționară, dar care acum este recunoscut pentru vederile sale liberale, urmînd să acționeze ca factor moderator al grupării extremiste ce avea să acapareze puterea. Acest om de paie, don Fernando avea să devină, cum va observa cu luciditate, mai tîrziu, Miguel: „marele preot și faraonul piramidelor de cuvinte ca să nu se știe că este prizonierul castei celor inițiați, singurii care vor avea acces, nu la vorbe, ci la cruzimea faptelor, a intereselor și a bogățiilor".

Miguel, personajul central al cărții, este și el un fost revoluționar de stînga, care, prin intermediul Isabelei (al cărei amant devenise), deține funcția de secretar particular al lui don Athanasios. După cum se autocaracterizează, el este un tînăr neliniștit, orgolios, fascinat de putere, „dar nu lipsit de generozitate și putința de sacrificiu", care, în momentul organizării carnajului, intră într-o acută criză de conștiință, caracteristică ce constituie pentru majoritatea personajelor lui Ivasiuc, punctul de declanșare a conflictelor interioare, al dilemelor mai mult sau mai puțin solubile. Oscilînd între setea devoratoare a puterii și oroarea terorii la care urma să participe ca unul dintre elementele active, Miguel încearcă să-i convingă pe foștii săi prieteni de stînga de iminența pericolului ce îi așteaptă, fără însă a fi crezut. Măcinat de tribulații, merge la cine știe că îi va acorda credit, adică la terorista de origine arabă Tahereh Safar, căreia i se destăinuie numai în ultimele clipe dinaintea declanșării măcelului. Încearcă să fugă cu aceasta, dar este prins și arestat, fiind salvat de la moarte prin intervenția extremă a lui Tahereh și, o dată scăpat, el o abandonează, evoluînd rapid în criza pierderii identității, a transformării sale într-un automat înrolat în monstruoasa acțiune a lui Athanasios. Acesta îi prevăzuse oarecum reacțiile și se exprimă astfel, prin intermediul comandantului jandarmeriei, despre Miguel:

„Conștiința trebuie să apară ca să dispară. Oamenii de mare calibru trebuiesc inițiați personal în tainele fricii". Acesta este de fapt, țelul suprem al acțiunii sale.

Miguel încearcă să se integreze lumii noi, pe care o gîndește ca pe o „lume inversată dintr-o oglindă în care vom locui virtual și în care el își propune să proclame victoria semnificantului asupra semnificatului", cuvintele urmînd să prolifereze monstruos, devenind monumente și edificii verbale.

Vizitînd piața orașului, abandonată și presărată de cadavre, Miguel întîlnește un rac, avînd revelația că lumea creată de don Athanasios se va metamorfoza, învesmîntîndu-se în crusta dură și opacă a acestei creaturi inferioare, ceea ce îl împinge spre țipătul de alarmă al sirenelor fabricilor și, depășind rîndurile soldaților ce se îndreptau într-acolo, este împușcat accidental. În această moarte întîmplătoare a eroului sînt sugerate de criticul N. Manolescu alte două constante ale prozei lui Ivasiuc: obsesia factorului aleatoriu și convertirea factorului natural în istoric. De asemenea, în acest ultim roman este detectabilă ideea filozofică a raportului dintre necesitate și libertate, generatoare a numeroase interogații și dileme, ce fac din personajele sale niște introvertiți greu accesibili.

Deși Al. Ivasiuc nu are acea vocație, prin excelență, a epicului, a vioiciunii dialogurilor sau a relatărilor captivante, viața interioară a eroilor săi, observația psihologică profundă și disociativă, abordarea incitantă a unor probleme de strictă actualitate, toate acestea conferă prozei sale atributele unei creații viabile. Și astfel, prin opera sa, el ne călăuzește ca un nemuritor prinț pe labirinticele cărări din imperiul ideii.

Prof. ION PODOSU

Valorificarea fondului de reprezentări ale elevilor deficienți vizuali în studiul literaturii în gimnaziu

Prof. Sanda LĂPUȘNEANU

Selectînd și sintetizînd o serie de observații în cadrul activității cu elevii deficienți vizual, în orele de literatură, îmi propun să relev în lucrarea de față modalități de valorificare a reprezentărilor de care dispun acești elevi, în receptarea cît mai completă și mai profundă a unei opere literare.

Deși în succesiunea proceselor psihice cognitive reprezentările se încadrează în cele senzoriale, ele realizează trecerea de la senzorial la logic. Așa cum arată Al. Roșca, reprezentările îmbină intuitivul legat de activitatea primului sistem de semnalizare, cu generalul implicat în cuvînt, adică în al doilea sistem. Aceasta înseamnă că, deși conținutul reflectoriu al reprezentărilor îl constituie trăsăturile caracteristice care tind spre esențializare, forma de reflectare a acestui conținut o constituie imaginile intuitiv-generalizate, care în funcție de o serie de factori pot fi mai vii sau mai palide, mai fluctuante sau mai stabile, mai complete sau mai lacunare. Atît formarea, cît și declanșarea reprezentărilor sînt posibile prin intermediul cuvîntului, dar în timp ce în mod obișnuit cuvîntul determină apariția unor reprezentări comune pentru mai mulți oameni, cuvîntul poetic care creează imaginile literare, determină o evocare cu caracter personal în funcție de o serie de factori interni, specifici personalității celui care receptează literatura. Experiența de viață a acestuia are de asemenea un rol însemnat în declanșarea reprezentărilor determinate de o anumită operă literară. Posibilitatea formării unor reprezentări vii și clare este condiționată în mare măsură de acțiunea individului cu obiectele, de cunoașterea directă a unor fenomene. De aceea, așa cum arată un cunoscut tiflopedagog, absența informațiilor vizuale la deficienții de vedere are consecințe atît în ce privește modalitățile de formare și reactualizare a reprezentărilor, cît și în ce privește volumul cunoștințelor asupra realității. În acest caz, reprezentările vizuale care în mod obișnuit au un rol predominant, sînt substituite cu cele auditive, tactile și olfactive.

Reprezentările vizuale există totuși la deficienții vizuali surveniți, intensitatea și claritatea lor fiind determinate de momentul în care s-a instalat deficiența și de alți factori. În general însă, experiența limitată a deficienților vizuali reduce volumul de imagini mintale pe care aceștia le posedă. De aici, posibilitatea apariției unui decalaj între cunoașterea concret — intuitivă și exprimarea lor prin grai.

În ce privește reprezentările declanșate de lectura unei opere literare, se întîlnesc cele două categorii mai importante, discutate de psihologie : reprezentări ale memoriei, care se bazează pe fapte cunoscute anterior și reprezentări ale imaginației, care presupun prelucrarea — printr-o serie de operații logice — a reprezentărilor deja existente, ce ajung însă la o formă inedită. E dificil însă să se facă o distincție netă între cele două categorii de reprezentări amintite, întrucît ele se interferează și se completează reciproc. Le găsim astfel îmbinate în reproducerea conținutului unei opere literare, în redarea unei descrieri, în constituirea portretului fizic al unui personaj literar, în zugrăvirea unei scene.

De fiecare dată consider necesar ca prin dialogul angajat cu copiii, în legătură cu un text literar, să-i ajut să realizeze o concordanță între textul respectiv și cunoștințele și reprezentările lor anterioare. Încerc să realizez concordanța amintită, de exemplu, pornind de la plastica descriere a primăverii din povestirea „Un om năcăjit" de M. Sadoveanu :

„Trei zile bătuseră vînturi sunătoare de la miazăzi. Pămîntul se zbicise și la marginea satului, pe malul Siretului, începuseră să înflorească galben cornii... Soarele umplea cîmpiile de lumină și din cînd în cînd se vedea Siretul scînteind la cotituri. Dincolo de smîrc umblau cu pași rari cocostîrcii cu pliscuri portocalii. Veniră din susul rîului, pîlpîind din aripile lor ascuțite, și doi pescăruși albi...

Și în singurătatea care ne împresura era ceva blînd și dulce ca într-un basm vechi al copilăriei".

Pentru surprinderea atmosferei pline de prospețime, a începutului de primăvară, discutînd această descriere cu elevii, caut să reactualizez reprezentări variate. Cele mai multe sînt declanșate de imaginile pline de culoare, create de autor : toporași violeți, fluturi roșii, pescăruși albi, Siretul scînteind etc.

Reprezentările auditive sporesc forța de sugestie a paginilor descriptive : vînturi sunătoare, zbor șuierător, viersul subțirel al pițigoiului.

Deși nu sînt provocate în mod direct, în conversația cu copiii apelez și la reprezentările lor olfactive, amintind de mirosul de iarbă crudă al mugurilor striviți între degete, de parfumul discret al toporașilor. Are loc astfel acel proces de adaptare a imaginilor la particularitățile textului literar, proces de care discută prof. Al. Roșca într-o lucrare a sa.

Efectele pozitive ale receptării unei descrieri, în modul prezentat, sînt multiple : cunoașterea mai detaliată a realității, sensibilizarea față de frumosul din natură, zugrăvit prin intermediul imaginilor literare, formarea unor reprezentări compensatorii atît de necesare copiilor deficienți vizual !...

Un mijloc eficient pentru formarea reprezentărilor celor mai diverse îl constituie discutarea portretelor literare. Pentru a constata ce elemente ale unui portret literar influențează imaginația elevilor, determinînd formarea unor reprezentări, am formulat cerința ca elevii să caracterizeze în scris două personaje : Fănuță și învățătoarea din fragmentul „Prăvale-Baba" de I. Teodoreanu.Singura indicație dată înainte de lectura fragmentului a fost de a urmări cu atenție cele două personaje în vederea prezentării lor, așa cum vor apărea ele în imaginația fiecărui elev.

În lucrările elevilor s-a constatat prezența detaliilor fizice de ordin vizual, în ciuda faptului că textul literar nu le conține. Astfel, micul erou se conturează în imaginația copiilor ca o ființă de o anumită statură, cu o anumită fizionomie și vestimentație, trăsături în a căror descriere nu lipsește culoarea. Faptul este evident și în lucrările copiilor lipsiți de senzații vizuale sau de o experiență vizuală anterioară.

Constatarea pune în lumină eficiența modului în care comentez în general cu elevii un text literar. Sub influența acestor comentarii, ei s-au obișnuit să ia în considerare însușirile reale ale obiectelor și personajelor, neignorîndu-le pe cele care în mod normal sînt sesizate prin intermediul analizatorului vizual.

Dacă trăsăturile fizice ale personajelor sînt imaginate arbitrar — în funcție de gustul estetic al elevilor — în schimb, cele morale sînt surprinse în mod adecvat textului literar.

În ce privește portretul învățătoarei, în mod neașteptat, deși fragmentul sugerează unele însușiri fizice, copiii le ignorează pe acestea, recurgînd la înfrumusețarea și întinerirea personajului, încercînd astfel să stabilească o concordanță între portretul fizic și cel moral. Dintr-o discuție ulterioară cu elevii am constatat că modificarea trăsăturilor fizice ale acestui personaj nu se explică prin neînregistrarea lor, așa cum apăreau în text, ci prin necesitatea spirituală resimțită de copii de a crea frumosul, pe plan concret, considerîndu-l legat de frumosul din planul moral. Acest fapt ilustrează adevărul că literatura nu influențează numai imaginația și gîndirea, ci și viața afectivă, trezind anumite sentimente și determinînd o anumită atitudine de simpatie sau de antipatie. Astfel, elevii profund impresionați de calitățile sufletești ale învățătoarei, au simțit nevoia de a o împodobi cu calități fizice corespunzătoare. E o tendință puerilă, influențată probabil de basmele ai căror protagoniști reprezintă personificarea idealului fizic și moral al poporului.

Pînă și detaliile vestimentare descrise în lucrările elevilor vor să exprime frumosul, simpatia micilor cititori față de personajul care le-a cucerit inima. Astfel, învățătoarea le apare copiilor îmbrăcată în culorile pe care ei le consideră frumoase, preferințe apărute — de cele mai multe ori — datorită influenței celor din jur.

Aceleași lucrări pun în lumină imposibilitatea copiilor deficienți de a se desprinde de realitatea imediată trăită de dînșii. Experiența limitată determină ignorarea unor aspecte și înlocuirea lor cu altele, cunoscute copiilor din existența lor cotidiană. Astfel, pe Fănuță și-l imaginează îmbrăcat în uniformă școlară, deși textul sugerează diferențierea vestimentară a școlarilor, potrivit stării lor sociale. De asemenea pe învățătoare o numesc „tovarășa", deși în text apare replica: Copii, eu sînt învățătoarea voastră și voi să-mi spuneți „Doamna".

Deși satisfăcător în ce privește constatarea gradului de dezvoltare a imaginației, experimentul prezentat aici atrage atenția asupra necesității de a îndruma imaginația copiilor deficienți vizual pe o linie mai realistă și mai ales de a-i determina să sesizeze mai exact specificul unei epoci, al unei situații.

O viziune mai realistă și imagini mai adecvate situațiilor concrete conțin lucrările elevilor mai mari, care au un orizont mai larg de cunoaștere, ceea ce îi ajută să se detașeze de gîndirea și imaginația cu pronunțate trăsături infantile. În aceste lucrări, trăsăturile morale apar pe primul plan, iar cele fizice sînt mai concordante cu cele sugerate de text. Așa de exemplu, învățătoarea nu mai apare ca o tînără de o frumusețe convențională, ci ca o institutoare blîndă și modestă, cu o bogată experiență în relațiile ei cu copiii.

Interesante observații referitoare la reprezentările elevilor noștri mi-au oferit lucrările efectuate de elevii din clasa a VII-a. Pentru a constata capacitatea lor de a-și reprezenta o situație simplă, cunoscută lor din propria experiență, am intitulat compunerea „Școlar la tablă". Prin renunțarea la orice indicație verbală, am urmărit să constat aspectele pe care le înregistrează și le redau copiii. Majoritatea lucrărilor au dovedit interesul elevilor pentru aspectul moral al situației, referindu-se la calitatea răspunsului dat de elevul de la tablă, la starea lui sufletească, — emoții, încredere în cunoștințele proprii, satisfacția produsă de un răspuns bun sau dimpotrivă, ezitarea și rușinea determinată de nepregătirea pentru lecție.

Copiii cu reprezentări mai bogate și-au imaginat și detaliile fizice, redînd fizionomia școlarului de la tablă, ținuta lui vestimentară. Reprezentările vizuale se îmbină aici cu cele auditive, ca vocea școlarului, larma copiilor din clasă etc.

În mod deosebit m-a surprins portretul unei eleve adolescente, conținut de una din lucrări. Imaginea vizuală deosebit de vie și colorată apărea în lucrare cu multă finețe și spirit de observație: „Școlărița se îndreaptă spre tablă cu pași ușori, în timp ce părul ei castaniu îi flutura pe umeri, la fiecare mișcare".

În cadrul aceluiași experiment, i-am solicitat pe elevi să alcătuiască o scurtă compunere care să prezinte un aspect dintr-un domeniu mai puțin cunoscut de copii. Am intitulat compunerea „ Pescar în larg". Dificultatea temei m-a determinat să dau în prealabil cîteva indicații cu scopul de a orienta gîndirea și imaginația elevilor spre un anumit moment al zilei, o anumită priveliște, o anumită stare sufletească sugerată de tabloul pe care trebuia să și-l imagineze copiii. Lucrările au dovedit capacitatea copiilor de a-și imagina în mod adecvat largul unei mări, în amurg sau răsărit etc.

În mod frecvent au apărut reprezentări vizuale-culoarea cerului și a apei, abundența luminii, trăsăturile fizice și detaliile în legătură cu vestimentația pescarului — toate surprinse in mod real.

Iată un citat din lucrarea elevului: „Pescarul avea fața arsă de soare și înăsprită de vînturi, haine de un albastru spălăcit, peștii argintii se zbăteau în plasă". In unele lucrări se observă influența peisajului sadovenian, cunoscut de elevi din descrierea „Taine". Creionările sînt însă în linii generale, stîngace. Am reținut descrierea sugestivă și plastică a unei eleve care înfățișa o amiază marină toridă și o furtună năprasnică bîntuind marea și țărmul. Peisajul este perceput prin toate simțurile, ca dovadă că în zugrăvirea lui, eleva a îmbinat elemente dintre cele mai diverse: vizuale, auditive, tactile etc.

Iată un mic fragment: „Pescarii se urcă în barcă, îndepărtîndu-se de plaja cu nisipul fierbinte. Barca se mișca încet, parcă obosită de căldura amiezii. Vîntul își lăsase aripile în jos. Din cînd în cînd o boare ușoară, cu gust de sare, se răspîndea în jur. Cerul era de un albastru intens, iar peste întins de ape, pînă departe se vedea țărmul. Pescărușii zburau în stoluri, scoțînd țipete ascuțite ce se amestecau cu foșnetul valurilor izbite de mal... Nori negrii se lăsară deodată deasupra mării. Din senin, cerul deveni cenușiu. Tunetele norilor se amestecau cu mugetul sălbatic al mării. Pe țărm copacii se îndoiau gata-gata să se frîngă. Totul părea o luptă năprasnică între cer, apă și pămînt".

In majoritatea lucrărilor însă, accentul cade tot pe latura morală a faptului de viață redat. Astfel, copiii se preocupă de rezultatele muncii, de sentimentul produs de aceasta, satisfacție sau dezamăgire.

Detaliile de ordin tehnic ale pescuitului sînt destul de bine cunoscute de copiii care vorbesc despre undiță sau năvod, de cîrligele și pluta undiței, de cutiile de tablă în care pescarii țin momeala pentru pești. În general experimentul a relevat faptul că elevii deficienți vizual posedă cunoștințe referitoare și la acele domenii pe care nu le-au cunoscut din realitatea directă, ci numai din relatările celor din jur și mai ales prin intermediul operelor literare studiate sau citite. Aceasta demonstrează că comentariile literare au consecințe pozitive atît în ce privește lărgirea orizontului de cunoaștere al elevilor, cît și în ce privește dezvoltarea imaginației sau îmbogățirea și conservarea fondului de reprezentări de care dispun elevii. La rîndul lui, acest fond de reprezentări poate fi utilizat ulterior în vederea unei receptări superioare a literaturii.

Iată de ce îmbogățirea și conservarea fondului de reprezentări nu constituie o problemă generală din sfera tiflologiei, ci ea trebuie să stea în același timp și în atenția profesorului de literatură.

Profesoara de muzică
MARIA FĂGĂRĂŞANU (1897—1963)

Dacă astăzi mă pot socoti pianist, în bună parte acest fapt îl datoresc și profesoarei mele de muzică, Maria Făgărășanu, nevăzătoare, care pentru prima dată m-a introdus în tainele și tehnica pianului, după care, la conservator, profesoara Smaranda Atanasov s-a străduit să-mi desăvîrșească tehnica și interpretarea pianistică.

Ultima mea profesoară, căreia îi port acelaşi respect şi recunoştinţă a fost apoi marea pianistă, Aurelia Cionca. Ea mi-a transmis, cu dăruire și pricepere, impecabila și inegalabila măiestrie a pianului.

Profesoara Făgărășanu dispunea de o feminitate aparte și de o noblețe rar întîlnită. Avea un auz muzical desăvîrșit și în fiecare clipă părea că visa, că fredona o melodie tainică și infinită.

Cînd ne asculta la lecții, ținea măsura piesei pe care o interpretam, izbind ușor cu vîrful pantofului în dușumeaua clasei, în așa fel încît noi, elevii, urmăream ritmul și interpretarea conduși cu farmec, ca de un metronom. Acest procedeu, ce devenise pentru profesoara noastră un adevărat tic, ne făcea să o respectăm și să o îndrăgim foarte mult.

De cîte ori se întîmpla ca unul dintre noi să ne prezentăm la clasă cu lecția mai puțin studiată, profesoara se ridica de pe scaun, se plimba prin fața băncilor noastre și ne vorbea cu pasiune și convingere :

— Copii, de ce nu învățați ? Timpul trece și cu toții veți regreta acest timp pierdut ! Să știți de la mine că muzica este arta în care oamenii fără vedere pot să pătrundă și să-i guste farmecul. Ea ne oferă mîngîiere, făcîndu-ne să cunoaștem frumosul și sublimul ei. Copii, învățați muzica cu toată plăcerea și cu tot sufletul vostru, căci ea vă va oferi în viață cele mai mari satisfacții !

Și deodată își desfăcea poșeta, își scotea batista parfumată și își ștergea obrajii de lacrimi.

Demn de reținut pentru toți este faptul că buna noastră profesoară cumpăra cu proprii săi bani partiturile necesare pentru clasă.

An de an, la încheierea primului trimestru școlar, ea ne aducea, spre bucuria și plăcerea noastră, o pungă mare cu bomboane din toate aromele : lămîie, portocală, zmeură, tei, migdale, spirtoase, din care noi. după ce le împărțeam frățește, ronțăiam toată ziua aceea din ele, fără să mai gustăm din mîncarea de la masa de prînz și de seară.

De neuitat a rămas în mintea fiecărui elev gestul matern al profesoarei Făgărășanu, care ne oferea de ziua nașterii cîte o mică atenție, iar la cei mai buni, la sfîrșitul anului, pe lîngă premiul și distincția cuvenită, primeam din partea ei și cîte un cadou. Astfel, în anul 1935 am primit și eu pentru prima dată un ceas de buzunar „Roskov Patent", de care m-am servit mulți ani și pe care și azi îl păstrez, ca pe un talisman al vieții mele de școlar și copil. Port în memorie și acum cuvintele profesoarei, pe care le-a rostit atunci : „Dragul meu. acest ceas să-ți arate numai ore și zile bune și frumoase, în tot timpul !"

Și mai emoționantă a fost ziua cînd la absolvirea școlii, profesoara Făgărășanu mi-a oferit un al doilea cadou și anume, un aparat de radio „Vox", adresindu-mi-se emoționată : „Dragul meu, ori de cîte ori vei fi liber, să asculți la acest aparat emisiunile muzicale care îți vor servi să-ți desăvîrșești cunoștințele în acest domeniu, oferindu-ți cele mai mari satisfacții sufletești".

Despărțirile de persoanele dragi au fost și au rămas totdeauna triste.

La absolvirea școlii am trăit și eu acele intense emoții, socotind că mă voi despărți pentru totdeauna de buna mea profesoară, fapt care din fericire nu s-a petrecut. Pînă aproape de sfîrșitul vieții ei, am vizitat-o foarte des, solicitîndu-i sfaturi în domeniul muzicii și împrumutînd de la ea partiturile necesare la concursurile de la conservator.

Pentru marile ei merite, profesoara nevăzătoare Maria Făgărășanu pe drept cuvînt se numără în galeria nevăzătorilor de seamă din țara noastră, desfășurîndu-și activitatea didactică într-o perioadă cînd școala întîmpina dificultăți materiale, greu de rezolvat.

(Fragment din capitolul 14, „Portrete și evocări", din romanul în manusscris „Psihologia unei vieți", de prof. N. Ionescu)

Dr. Cr. ŞTEFĂNESCU:

PRESOPUNCTURA. Ghid terapeutic (VIII)

HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ

Se vorbeşte de hipertensiune arterială cînd valorile tensiunii arteriale de adult depăşesc pe cele normale : 11—14 (tensiunea maximă) şi 7—9 (tensiunea minimă). Constituie un semnal de alarmă o tensiune cu valori maxime între 14—16 cm şi minime între 9—9,5 cm.

Pentru medicina tradiţională, hipertensiunea este consecinţa unui exces energetic în anumite meridiane, energia INN fiind perturbată de o „mînie violentă", iar energia IANG, de o „bucurie prea mare". Terapia energetică ajută hipertensiunea arterială în prima fază, cînd valorile tensionale cresc puţin şi revin repede la normal.

Hipertensiunea arterială va fi tratată la medic, ceea ce nu contraindică şi masajul următoarelor două puncte :

— „Mlaştina vînturilor" — VB 20, situat pe ceafă, pe orizontala ce trece pe sub lobul urechii, în scobitura de sub protuberanţele occipitale-tonifiere.

Acest punct are acţiune asupra sistemului nervos vegetativ simpatic.

— „Valea luminoasă" — R2, situat pe marginea internă a piciorului, la două măsuri înainte şi sub maleola internă — dispersie. Acest punct ajută la eliminarea lichidului în exces.

Alte indicaţii : edemele membrelor inferioare-dispersie ; amorţeli în membrele inferioare-tonifiere.

HIPOTENSIUNEA ARTERIALĂ

În această stare sînt încadrate valorile tensionale maxime sub 10 cm pentru maximă şi sub 6 cm, pentru minimă, la vîrsta adultă, iar pentru vîrsta de 60 ani, sub 12 cm pentru maximă şi sub 7 cm pentru minimă. În general, hipotensivii acuză oboseală, ameţeli, zgomote în urechi şi senzaţia de răceală a extremităţilor. Unele femei pot avea şi menstruaţii insuficiente şi neregulate.

Mulţi hipotensivi se obişnuiesc cu această stare, care nu se manifestă simptomatic. Hipotensiunea arterială poate fi întîlnită ca un simptom al unor boli de inimă, boli endocrine sau metabolice. Cea mai frecventă cauză a hipotensiunii arteriale este dereglarea sistemului nervos vegetativ. Cînd valorile tensionale scad brusc, aşa cum se întîmplă în sincope, şocuri sau colaps viaţa bolnavului poate fi pusă în pericol.

Pentru toate felurile de hipotensiune arterială poate fi folosită şi presopunctura. Un punct cu acţiune asupra circulaţiei sîngelui este „Asaltul cerului" — VS 9, situat în apropierea unghiei degetului mijlociu de la mînă — tonifiere. În caz de urgenţă, se strînge cu putere vîrful degetului. Alte indicaţii : frică, impotenţă sexuală — tonifiere.

IMPOTENŢA SEXUALĂ

Cauza cea mai des întîlnită este de ordin psiho- afectiv, dar pot fi şi alte cauze ca unele boli ale organelor genitale sau diabetul zaharat. Pentru medicina tradiţională, o perturbare energetică într-unul din cele 12 meridiane perechi poate contribui la apariţia impotenţei. Ca tratament se recomandă reechilibrarea energiilor cu ajutorul acupuncturii sau presopuncturii.

Se va acţiona cîteva săptămîni asupra următoarelor puncte : — „Oceanul energiei" — VG 6, situat la 1,5 măsuri sub ombilic — tonifiere. Alte indicaţii : astenie — tonifiere ;

— „Asaltul suprem" — F3, situat pe faţa dorsală a labei piciorului, la locul unde se unesc cele două oase din prelungirea degetelor I şi II — tonifiere. Alte indicaţii : frigiditate — tonifiere.

— „Izvorul de la cotitură" — FB, situat pe faţa internă a genunchiului, deasupra pliului său de fixare — tonifiere.

— „Al treilea interval" — S 36, situat la 3 măsuri sub vîrful rotulei, între cele două oase ale gambei (tibia şi peroneul) — tonifiere.

Alte manevre : masajul coloanei vertebrale în regiunea lombosacrată şi masajul feţelor interne ale membrelor inferioare.

INDIGESTIA

Indigestia poate apărea după o masă copioasă încărcată cu grăsimi, rîntaşuri, maioneze etc., ca şi după o emoţie puternică, cu care ocazie secreţia stomacului încetează brusc. Alimentele alterate de asemenea pot produce indigestie. Simptomatologia indigestiei constă în : gura uscată şi amară, halenă fetidă, rîgîieli, sete, diaree sau constipaţie, limba uscată şi încărcată, febră (uneori), stare generală proastă. Aceste simptome se mai întîlnesc în apendicite, febră tifoidă sau intoxicaţii acute. Îndepărtarea alimentelor vinovate de indigestie şi vărsăturile fac ca simptomele să dispară.

Ca presopunctură vor fi stimulate următoarele puncte :

— „Fiul prinţului" — SP 4 — numit şi „marele punct al digestiei", situat în scobitura din mijlocul marginii interne a labei piciorului — tonifiere.

Alte indicaţii : balonări — tonifiere.

— „Stomac inferior" — VC 10, situat la 2 măsuri deasupra ombilicului — tonifiere. Alte indicaţii : vărsături — dispersie.

INSOLAŢIA

Se recomandă masarea următoarelor două puncte :

— „Bariera internă" — VS 6, situat la 2 măsuri deasupra mijlocului pliului pumnului — dispersie (în insolaţiile uşoare) ;

— „Şanţul cu apă" — VG 25, situat sub nas — tonifiere (în insolaţiile severe).

Alte indicaţii : redoarea coloanei vertebrale — tonifiere.

LUMBAGO

Se caracterizează printr-o durere acută, persistentă şi insuportabilă, în regiunea lombară sau printr-o durere cronică, permanentă şi suportabilă, pe fondul căreia se pot instala crize acute. Durerea este însoţită de contractura muşchilor regionali lombari şi limitarea mişcărilor. La declanşarea crizelor dureroase, frigul şi umezeala îşi spun cuvîntul. Uneori, în

spatele unei dureri lombare se ascunde o boală de rinichi, o boală a organelor genitale la femei, în special, dar chiar și la bărbați, procese infecțioase locale, tumori etc. Vor fi masate punctele :

„Izvorul podișului extern" — VB 34, situat în scobitura de sub genunchi, pe fața antero-externă, la unirea celor două oase, tibia și peroneul — dispersie.

Alte indicații : boli de mușchi și sechele după poliomielită, la membrele inferioare — tonifiere.

Medicina chineză mai explică lombagiile printr-un blocaj energetic în meridianul vasului guvernator. De aceea se recomandă și masarea următoarelor puncte :

— „Poarta destinului" — VG 4, situat sub vertebra II lombară — dispersie.

Alte indicații : impotența sexuală, reanimare, sportivi și artiști (pentru creșterea condiției fizice) — tonifiere.

— „Bariera IANG" — VG 3, situat sub vertebra IV lombară (prin corpul acestei vertebre trece orizontala ce unește marginile superioare ale oaselor bazinului) — dispersie.

Alte indicații : dureri postoperatorii — dispersie ; pareza gambei și a labei piciorului — tonifiere.

MASAJUL ENERGETIC AL TRUNCHIULUI

La masajul spatelui sînt interceptate numeroase puncte situate pe cele două meridiane care străbat această regiune — vasul guvernator și vezica urinară. Pe acest ultim meridian (vezica urinară) se găsesc cîteva puncte cu acțiune specială, numite puncte „Shu", care au legături directe cu foarte multe organe : inimă, plămîn, ficat, stomac, splină etc. Prin stimularea punctelor Shu vor fi deci stimulate și organele cu care sînt legate, energetic. Astfel se explică starea de bine pe care o resimțim în urma masajului spatelui, care acționează indirect asupra tuturor organelor. Punctele Shu mai au o calitate : ele acționează asupra organelor numai atunci cînd acestea se află într-un dezechilibru energetic.

Pe lîngă acest masaj nesistematizat al spatelui, în ultimul timp se mai folosește un masaj al trunchiului, cu scopul de a mobiliza energiile organismului, denumit masaj energetic.

Acesta este un masaj liniar, executat cu unul sau două degete.

La început, traseele liniare de pe trunchi vor fi masate blînd, urmînd ca pe parcurs masajul să crească în intensitate. Vor fi masate următoarele patru trasee :

— masajul liniei anterioare, între prebis și barbă, apoi al liniilor situate pe flancuri și torace, în sens ascendent ;

— masajul liniilor situate pe fețele laterale ale gîtului, trunchi și coapse, în sens descendent ;

— masajul blînd al liniei mediane posterioare, al liniilor de pe fața posterioară a trunchiului, în sens descendent ;

— masajul liniei mediane posterioare pînă în creștetul capului, pe liniile de pe ceafă și partea superioară a spatelui, în sens descendent.

Acest masaj se poate executa de trei ori pe zi, precum și la sfîrșitul ședințelor de acupunctură sau presopunctură.

MASAJUL MEMBRELOR INFERIOARE (III)

MASAJUL ARTICULAȚIEI GLEZNEI

Glezna sau gîtul pciorului cuprinde două articulații : peroneotibilă inferioară și tibiotarsiană, împreună cu toate părțile moi care le înconjoară. La acest segment al membrului inferior distingem de asemenea două regiuni : una anterioară și alta posterioară. Regiunea anterioară este cuprinsă între cele două maleole — externă și internă. Între ele se întinde ligamentul inelar al tarsului, sub care trec tendoanele gambierului anterior, extensorului propriu al degetului mare și al extensorului comun. Între grupul tendoanelor amintite și cele două maleole se află două depresiuni, în care se găsește, direct sub piele, sinoviala articulară, accesibilă masajului.

Regiunea posterioară, aflată de asemenea între cele două maleole, are la mijloc tendonul lui Achile, care se inseră pe călcii. Sub tendoul lui Achile se află o bursă seroasă retrocalcaneană.

Masajul gleznei se începe cu netezirea, care se poate executa cu ambele mîini. Urmează presiuni în regiunea perinealeolară și fricțiuni în articulația tibiotarsiană. Fricțiunile încep cu tendonul lui Achile, sub maleola internă. Masajul se încheie cu mișcări pasive și active de flexiune dorsală și plantară a piciorului pe gambă, de rotație, de pronație și supinație.

MASAJUL PICIORULUI

La picior deosebim o regiune dorsală, prin care trec numeroase tendoane, care vin de la gambă, sub care se găsesc mușchiul pedios și mușchii interosoși și o regiune plantară, la care se disting trei loji musculare acoperite de o aponevroză groasă ; loja internă cu mușchii scurtul flexor plantar, lungul flexor comun al degetelor, lombricalii și abductorul degetului mare și loja externă, ocupată de mușchii degetului mic.

Pentru masaj, bolnavul va sta culcat. Se începe cu netezirea degetelor de jos în sus, urmată de presiuni și frămîntări sub formă de mîngîluiri, cu două degete. Se insistă la articulația metatarsofalangiană a degetului mare. Se masează apoi fața dorsală a piciorului prin netezire, ușoară frămîntare a fiecărei teci tendinoase în parte, prin mișcări laterale peste tendoane. Acest masaj este recomandat în edemele acestei regiuni.

Planta se masează prin neteziri, fricțiuni în caz de aderențe și mai ales bateri cu partea cubitală a mîinii, cu pumnul sau cu partea dorsală a degetelor flectate.

În cazul piciorului plat se execută neteziri și frămîntări atît la picior, cît și la gambă, completate de mișcări de gimnastică și exerciții de mers, cu scopul de a întări musculatura care susține bolta plantară. Dintre aceste mișcări, amintim : flexiunea dorsală a piciorului, flexiunea plantară maximă, supinație plantară, cu atingerea tălpilor, mișcări de rezistență, cu ajutorul masorului. Se mai recomandă exerciții de mers, pe marginile externe ale picioarelor, cu călcîiele în afară și degetele în flexiune dorsală.

Manifestări prodromale oculare în cadrul sindromului SIDA

Dr. Aurel ROSIN
Policlinica universitară TITAN

SIDA — sindrom de imunodeficiență cîștigată — este o stare clinică infecțioasă, de o severitate deosebită. Ea prezintă manifestări grave, caracterizate printr-o imunodeficiență celulară de bază, cu un statut imunitar scăzut, în special pentru limfocitele, T, care în cele din urmă sînt distruse total, afectînd sistemul imunologic și deschizînd calea către alte infecții relativ inofensive, pacientul devenind vulnerabil la boli care, nu ar fi prezentat, altădată, o amenințare pentru el.

SIDA este determinată de un retrovirus limfocitetrop tipul III, din grupul virusurilor leucemiei umane cu celula T. Acest virus are o durată mare de incubație : 2—5 ani și chiar pînă la 15. Epidemiologic, după primul caz de SIDA, descris în 1977—1978, pandemia a luat proporții numerice îngrijorătoare în unele regiuni ale globului, cu un ritm de creștere progresiv, la început în rîndul invertiților sexuali, ulterior trecînd această barieră și lovind fără alegere. Între alții, un număr de nou-născuți, din familii normale, au SIDA. Vîrsta medie de îmbolnăviri este de 36 de ani. HIV este prezent în concentrații infestate în sînge, preparate de sînge, instrumente medicale contaminate, practici sîngerînde (operații, tatuaj, circumcizie), prin injecții intravenoase, seringi insuficient sterilizate, în spermă (mai ales la homosexuali și heterosexuali), prin lacrimi de la mamă la făt (înainte, în cursul sau după naștere), prin contact sexual, secreție cervicală, donarea de sînge pentru transplante etc.

Între modalitățile de transmitere a virusului există trei grupuri de risc mai frecvente : homosexualii, injecțiile intravenoase făcute după sterilizări incorecte sau prin transfuzii, în cazul celor ce își administrează intravenos drogul.

De asemenea, există un risc la hemofilicii transfuzionați și la personalul ce mînuiește produse de sînge. S-au descris multe cazuri și în afara acestor grupe de risc, atingînd egal bărbații și femeile.

Un grup de risc sînt și străinii veniți din țări cu un mare număr de bolnavi sau cei ce au stat perioade mari în străinătate, cît și cei suferinzi de diverse maladii venerice, toxicomanii și prostituatele. De asemenea, se recomandă testarea donatorilor de sînge sau de grefe.

Unele tulburări oculare pot indica prezența SIDA, mult înainte ca primele simptome ale bolii să se manifest. Dr. Garry Holland a comunicat la Congresul de oftalmologie din 1974, de la San Francisco, posibilitatea de a diagnostica SIDA prin sindroame prodromale oculare. O infecție determinată de viruși citomegalici, printre care figurează și HIV din SIDA, manifestată prin apariția retinitei, cu pete clare deschis pe fundul de ochi. S-a remarcat la pacienții cu SIDA că cei care aveau această retinită au decedat în proporție de 80%, față de 44% dintre pacienții care nu prezentau și simptome oculare. În afară de această formă de retinită mai pot apărea și alterări ale nervului optic și herpes cornean, care se pot ivi și în cadrul altor afecțiuni, dar evoluția lor este neobișnuită la bolnavii de SIDA. Aceste manifestări oculare nu sînt patognomonice, dar este necesar să le cunoaștem.

La un congres oftalmologic, la Wiesbaden, prof. Barbara Schmidt a confirmat apariția leziunilor oculare, cu aspect prodromal, drept semnificativă pentru depistarea SIDA. A remarcat deci apariția acestor simptome ale sindromului de deficiență imunitară. Simptomele oculare descrise atenționează oftalmologul, care excluzînd diabetul se poate gîndi la o deficiență a sistemului imunitar. Printr-o întîmplare, s-a descoperit la Clinica oftalmologică Stegliz (Berlin), existența unui raport între simptomele oculare prodromale și SIDA. Un bolnav aparent sănătos a prezentat tulburări oculare și cum aceste anomalii nu corespundeau unui tablou clinic cunoscut, medicul a avut ideea de a-l testa de SIDA, al cărui rezultat a fost pozitiv. Cercetînd și alți bolnavi a mai găsit și alte cazuri asemănătoare.

Aceste aspecte privind manifestările prodromale SIDA sînt în curs de cercetare în mai multe servicii de specialitate. Descoperirea virusului HIV, în lacrimi, pune în plus problema truselor de încercare pentru lentilele de contact, care ar putea vehicula infecția. De asemenea, transmiterea virusului în cazul transplantului de cornee, a manipulării instrumentelor oftalmologice (tonometru, pense, blefarostate, ac corp străin, întorcător de pleoapă). Întrucît alcoolul, în proporție de 70% distruge virusul, se recomandă sterilizarea lor prin ștergerea cu acesta, fără vată, spălarea pe mîini a personalului oftalmologic de serviciu, după atingerea de lacrimi și protejarea mîinilor, prin mănuși, dacă există leziuni. Virusul HIV mai poate fi distrus, în afară de alcool (70%), de apa oxigenată (3%), hipocloritul de Na (1/10) și de căldură. Nu au fost citate pînă în prezent cazuri de infecții la personalul medical oftalmologic, ceea ce presupune o slabă excretare a virusului în lacrimi și salivă.

În etapa actuală, întrucît nu avem la îndemînă medicamente sau un vaccin eficient, o problemă importantă în prevenirea bolii o constituie măsurile de educație sanitară, pregătind populația asupra acestei maladii grave și evitînd răspîndirea ei.

Există un departament specializat anti-SIDA, al O.M.S.-ului, cu un buget în valoare de 37 milioane de dolari. Acest departament a stabilit o strategie medicală de prevenire și luptă împotriva bolii, de educare și informare a publicului asupra infecției cu HIV, asupra căilor de transmitere, urmărind încetinirea răspîndirii sindromului SIDA, prin :

1. prevenirea contaminării pe cale sexuală (preferîndu-se un singur partener și respectînd condiția de fidelitate) și mai ales a vagabondajului sexual, a prostituției și a homosexualității ;

2. donatorii de sînge, plasmă, organe etc. să fie verificați pentru posibila existență a anticorpilor HIV. Dezvoltarea, acolo unde este posibilă, a autotransfuziei ;

3. persoanele ce lucrează în laboratoare și în alte servicii medicale vor trebui să respecte precauțiile privind protecția împotriva infecției cu virusul hepatic B și HIV, precizînd că ultimul este de cel puțin 10 ori mai periculos și mai toxic. Dezinfecția mîinilor, a suprafețelor de lucru contaminate cu sînge, salivă sau lacrimi se va face cu alcool, apă oxigenată, hipocrit și căldură ;

4. educația și informarea populației, în special a tinerilor reprezintă o măsură profilactică eficientă și absolut necesară.

Este bine să fim conștienți că în condițiile actuale, fiind vorba de o boală gravă, pentru care nu există posibilități terapeutice eficiente, măsurile de prevenire trebuie aplicate cît mai corect posibil.

CADRAN MONDIAL

● În Elveţia a fost realizat un mic robot electronic, cu ajutorul căruia nevăzătorii diabetici îşi pot face singuri injecţiile cu insulină. Aparatul execută injecţiile cu mare precizie şi pericolul eventualelor bule de aer este complet înlăturat. În prezent, se studiază construirea unei a doua generaţii de asemenea roboţi, care să injecteze în acelaşi timp, atît insulina cu acţiune rapidă, cît şi pe cea cu acţiune întîrziată.

★

● La Universitatea Stanford (S.U.A.), a fost construit un robot pentru nevăzătorii surzi. Acesta transformă sunetele în puseuri pneumatice, care, pe baza unui anumit cod, pot fi înţelese de handicapat. Viteza de transmitere este de două cuvinte pe minut.

★

● În luna martie 1987, a încetat prematur din viaţă, în urma unui atac de cord, preşedintele Asociaţiei nevăzătorilor polonezi, Vladimir Copidlovsky. Născut în 1933, el a fost transportat, în timpul războiului, în Germania de unde s-a întors însă după înfrîngerea agresorilor. Şi-a pierdut vederea în urma unei explozii. A învăţat la Institutul de nevăzători Laski, de lîngă Varşovia, după care a urmat liceul, iar după susţinerea bacalaureatului, a absolvit un curs de masori. S-a înscris apoi la Facultatea de drept, din Vroclav, pe care a absolvit-o în 1960. În perioada 1969—1974, a funcţionat, în calitate de secretar general al Asociaţiei nevăzătorilor, iar în anul 1981 a fost ales preşedintele ei.

Din 1981, pînă în 1985, a cumulat şi funcţia de preşedinte al Uniunii cooperativelor de nevăzători, unde aportul lui a fost cît se poate de benefic.

V. Copidlovsky a activat cu convingere şi pentru colaborarea internaţională a nevăzătorilor. El a fost membru al prezidiului Asociaţiei sportivilor nevăzători, de pe lîngă Uniunea europeană a nevăzătorilor.

★

● Medicul chinez, Li Pinc In, din Hong Kong, a descoperit un nou şi important punct de acupunctură, pe pavilionul urechii stîngi. Dacă se acţionează asupra acestui punct, se obţin vindecări surprinzătoare în mai multe boli de ochi, redîndu-se vederea unor pacienţi practic orbi. La spitalul militar, unde lucrează dr. Li, din 3000 de pacienţi trataţi cu această metodă, suferind de diverse boli de ochi, ca : miopie forte, presbiţie avansată etc., 98% dintre ei şi-au recăpătat vederea.

La simpozionul de oftalmologie, ţinut la Beijing, în 1984, doctorul şi-a prezentat descoperirea, denumind punctul de acupunctură, de pe urechea stîngă, „sinmin", care înseamnă „noua lumină".

Şi în Japonia au fost tratate cu succes 130 de persoane. În octombrie 1985, rezultatele acestea au fost confirmate la o conferinţă oftalmologică, ţinută la Philadelphia (S.U.A.).

★

● La 20 iunie 1987, dr. Gerhard Polzin a fost ales preşedinte al Asociaţiei nevăzătorilor şi slabvăzătorilor din R.D.G., de cel de al VIII-lea congres al asociaţiei. El s-a născut la Lietzow, la 8 ianuarie 1945 şi şi-a pierdut vederea la vîrsta de 8 ani, într-un accident. A urmat şcoala de nevăzători de la Königs Wusterhausen, unde şi-a dat bacalaureatul în anul 1964. A lucrat apoi un an ca dactilograf la consiliul popular al raionului Rügen, iar între 1965—1970 a urmat cursurile facultăţii de rusă-engleză, ale Universităţii Karl Marx, din Leipzig, obţinînd diploma de profesor de limbi străine, pentru adulţi. A fost reangajat de consiliul raionului Rügen în calitate de consilier pedagogic, lucrînd aici timp de 14 ani. Între anii 1973 şi 1984 a activat şi ca preşedinte al filialei Rügen, a Asociaţiei nevăzătorilor şi slabvăzătorilor. Din anul 1984, a lucrat ca director al Institutului de reabilitare „Ernst Puchmüller", din oraşul Neukloster. În anul 1985, a fost cooptat membru în consiliul de conducere al asociaţiei şi din septembrie 1986, activează în calitate de conducător al sectorului organizatoric, în secretariatul Consiliului Central. În decembrie 1986, Gerhard Polzin şi-a susţinut cu succes teza de doctorat în pedagogie.

★

● În zilele de 15 şi 16 mai 1987 s-a desfăşurat la Poznan (Polonia) un turneu internaţional de golbal. Au participat 8 echipe din : Bulgaria, Cehoslovacia, Danemarca, Finlanda, Olanda, Polonia şi Ungaria.

Pe primele trei locuri s-au clasat, în ordine, echipele din Olanda, Danemarca şi Ungaria. Jocurile au fost foarte spectaculoase şi echipele au dat dovadă de o pregătire excelentă, în urma unor antrenamente susţinute. Prin turneul de la Poznan, golbalul a făcut încă un pas spre recunoaşterea lui pe plan internaţional ca sport foarte potrivit pentru deficienţii vizuali.

★

● În întrecerea socialistă dintre unităţile de producţie ale Asociaţiei nevăzătorilor bulgari, primul loc a fost ocupat de întreprinderea „Uspeh" (Succesul), din oraşul Plevna. Pentru performanţa ei, întreprinderea a primit drapelul transmisibil „Gloria muncii", titlul de „prima" pe anul 1986, precum şi o sumă de bani.

★

● În cadrul „Deceniului persoanele handicapate", proclamat de O.N.U., Uniunea cooperativelor de producţie ale nevăzătorilor din Polonia şi-a oferit ajutorul şi cooperarea în probleme de producţie, organizaţiilor de nevăzători din ţările în curs de dezvoltare. Polonezii au o mare experienţă în acest domeniu. Uniunea cooperativelor de nevăzători dispune de 31 unităţi mari, cu 110 întreprinderi, care totalizează un număr de 18.000 de muncitori.

Ajutorul oferit de polonezi constă din : executarea planurilor şi construirea întreprinderilor, precum şi al echipamentului special, studiile de viabilitate ale acestor întreprinderi şi pregătirea tehnică a cadrelor.

★

● În luna decembrie 1986, a avut loc în Argentina, adunarea generală a reprezentanţilor instituţiilor de nevăzători. Cu această ocazie a fost înfiinţată „Federaţia argentiniană a instituţiilor de nevăzători", alegîndu-se organele de conducere şi stabilindu-se planul

CADRAN MONDIAL

de activitate. Prin înființarea acestei organizații unitare, nevăzătorii argentinieni vor putea să-și rezolve cu mai multă eficiență problemele. La lucrările adunării a participat și președintele Uniunii latino-americane a nevăzătorilor, Enrique Elisalde, care a subliniat importanța noii organizații nu numai pentru Argentina, dar și pentru întreaga mișcare a nevăzătorilor din America Latină.

★

● Anul trecut, la tipografia Asociației „Valentin Haüy" a fost introdusă o aparatură electronică în stare să citească automat textele în negru și de a le reda în sistemul braille integral sau abreviat, care însă va intra în folosință abia în 1988. O coincidență fericită a făcut ca această modernizare să se efectueze tocmai în anul în care biblioteca braille a Asociației „Valentin Haüy" împlinea un secol de la înființare.

★

● „Pochodnia", organul de presă al Asociației nevăzătorilor polonezi apare o dată pe lună, în 1400 de exemplare, în sistemul braille, în 4500 de exemplare, în negru și în 3000 exemplare, înregistrat pe bandă. În redacția revistei lucrează 5 persoane, sub conducerea lui Iosef Sczurek. Redacția, tipografia și biblioteca braille se află în aceeași clădire cu asociația la Varșovia. Tot o revistă lunară braille editează și Uniunea cooperativelor de producție ale nevăzătorilor. În afară de acestea mai apare și o serie întreagă de suplimente. În cele trei studiouri de înregistrări pe bandă, lucrează 38 de persoane. Anual se înregistrează aici 250 titluri. Bunul mers al bibliotecii braille este asigurat de 16 persoane, dintre care 8 sînt nevăzătoare. Fondul de cărți al bibliotecii braille se apropie de 5000 de volume.

★

● În zilele de 3—4 iunie 1987, a avut loc la Varna (R.P. Bulgaria), cea de-a doua Adunare Generală a Uniunii europene a nevăzătorilor (U.E.N.). Au participat 160 de delegați, din 23 de țări europene. Participanții au fost salutați de un reprezentant al guvernului bulgar, de președintele Asociației nevăzătorilor bulgari și de președintele Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor. Discuțiile s-au purtat cu precădere în jurul rapoartelor președintelui, trezorierului și a subcomisiilor. S-a procedat apoi la alegerea noii conduceri a U.E.N. Întrucît Boris Zimin, vechiul președinte, nu și-a mai pus candidatura, delegații au ales, cu foarte mare majoritate, în această funcție pe Arne Husveg, fostul trezorier U.E.N., care este și secretarul general al Asociației nevăzătorilor norvegieni. În calitate de vicepreședinte a fost ales Rodolfo Catani (Italia), iar ca secretar general Ianaki Gradev, președintele Asociației nevăzătorilor din Bulgaria. Trezorier a fost ales Horst Stolper — R.F.G., iar în alte funcții importante: Duncan Watson — Marea Britanie, Eugen Loeff — Olanda, Raymond Hardy — Franța, Gerhardt Holzin — R.D.G. și Alexander Neumivakin — U.R.S.S.

Asociația nevăzătorilor din țara noastră îi felicită pe noii aleși și le urează spor în munca lor, atît de importantă, spre binele tuturor nevăzătorilor de pe continentul european.

★

● În luna iunie 1987 s-au împlinit 30 de ani de cînd nevăzătorii din Uruguay au editat prima lor revistă în braille. Din iunie 1957, revista „Horizontes" s-a alăturat celorlalte reviste braille „Relieves Braille" și „Boletin Informativo" din Spania, „Hacia la Luz", „Louis Braille" și „Correo del Sur" din Argentina — pentru educarea și informarea nevăzătorilor de limbă spaniolă.

★

● Asociația nevăzătorilor finlandezi, „Nekovammaisten Loma Rp" a fost înființată acum 80 de ani, sub denumirea de „Suomen Sokeain Liitto".

În iunie 1907, la inițiativa unor tiflopedagogi și maiștri, s-au adunat la Școala de nevăzători din Helsinki peste 100 de nevăzători simpatizanți. După discuții și dezbateri, s-au pus bazele acestei asociații, care în ciuda vicisitudinilor prin care a trecut în cei 80 de ani de existență, funcționează și astăzi, spre deplina satisfacție a membrilor ei.

★

● Cele cinci case de odihnă și tratament ale nevăzătorilor estgermani: Boltenhagen, Wernigeröde, Georgenthal, Rochsburg și Bad Gottleuba sînt situate în unele dintre cele mai pitorești regiuni ale țării. În aceste locuri minunate, nevăzătorii, împreună cu însoțitorii lor găsesc destindere și își refac forțele. Biletele de trimitere la odihnă sînt distribuite de organizațiile raionale ale Asociației nevăzătorilor, evaluîndu-se fiecare caz în parte. Deși locurile sînt numeroase și seriile se succed tot timpul anului, nu toate cererile pot fi satisfăcute.

★

● „Braille International", fostul organ de presă al Federației Internaționale a Nevăzătorilor a devenit, după fuziunea Consiliului Mondial pentru Bunăstarea Nevăzătorilor cu Federația Internațională a Nevăzătorilor (hotărîtă în ședința comună a celor două organizații mondiale de la Riad — Arabia Saudită, în octombrie 1984), organul de presă al Uniunii nevăzătorilor asiatici.

Revista își păstrează titlul de „Braille International" și este condusă de același redactor, Lal Advani, care este și președintele Uniunii nevăzătorilor asiatici, organizație regională din această parte a globului a Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor.

Revista „Braille International" este tipărită de „Institutul național pentru deficienții de vedere" al guvernului indian din Dehra Dun (India).

Grupaj întocmit de ing. Liviu PĂCURARIU

LA CONFERENCE NATIONALE DU P.C.R.

Entre 14—16 décembre 1987 la Conférence Nationale du Parti Communiste Roumain a eu lieu ; elle a representé un événement d'une importance particulière dans la vie de notre parti et état.

Les organisations et les organes du parti, les ouvriers, toute la nation ont accueilli cet événement ainsi que le 40-ème anniversaire de la République, par des succès dans leur activité, dans l'accomplissement du programme d'édification de la société socialiste développée dans toutes les domaines et d'avancement de la Roumanie vers le communisme.

LA CONCOURS NATIONAL „A TRAVERS LE MONDE" — 1987

A sa 3-ème édition, le concours a eu lieu le 18 octobre à Constantza, ayant comme thème l'ouvrage „En refaisant les chemins de Nicolae Grigorescu" par Valentin Ciucă.

Le concours a été l'une des manifestations préstigieuses de l'Association et a été suivi par une nombreuse assistance. Par les questions et les réponses données, on a pu refaire une grande partie des chemins du grand peintre roumain tant en Roumanie qu'a l'étranger.

Après les questions de barage, les trois premières places ont été occupées par Ana Sulumete (I) représentant la Filiale Pitești, Elisabeta Popa (II) représentant la Filiale Oradea et Daniel Lăcătușu (III) représentant la Filiale Bacău.

LE PROFESSEUR AVEUGLE ION VÎRLAN — UN HOMME AUX MAINS D'OR

Ion Vîrlan, professeur de roumain et d'histoire au Centre scolaire pour les filles aveugles d'Arad s'est senti attirer par de nombreuses activités pratiques, manuelles. Parmi celles-ci, d'un intérêt spécial ont été la couture et le tricotage, qu'il fait comme un spécialiste. D'ailleurs il sait faire beaucoup d'autres choses : tapper à la mechine, jouer au piano, réparer l'installation électrique, l'aspirateur etc. De même il sait manoeuvrer tous les appareils domestiques (machine à laver au programme, mixer etc.). Il offre à toutes les personnes aveugles un exemple convaincant de volonté et de persévérance.

DETAILS DE L'ACTIVITE SPORTIVE DES AVEUGLES DE ROUMANIE

Entre 16—28 septembre 1987 à Sovata a eu lieu la finale du Championnat national individuel d'échecs pour hommes, auquel ont participé 14 des meilleurs joueurs d' échecs aveugles roumains. Les trois premières places ont été occupées par : prof. Viorel Crăciun, Alexandru Piroșca et Cornel Schultz.

Entre 10—11 octobre 1987, à Poiana Brașov s'est tenu la phase finale du Championnat national d'athlétisme réservé aux aveugles, comprenant 20 épreuves, tant pour les femmes que pour les hommes, par catégories d'acuité visuelle. 63 sportifs provenant de toutes les filiales territorialles de l'Association y ont participé. La compétition s'est déroulée dans une atmosphère de parfaite sportivité et fait la preuve que, dans ce domaine aussi, les personnes aveugles peuvent obtenir des succès.

*

La Coopérative pour les invalides „Progresul" — Brașov a organisé le 19 septembre 1987 une compétition de rollball, quilles et échecs. Dans le concours de rollball, la principale discipline de la compétition, les parties ont été vivement disputées. Y ont participé les équipes des coopératives pour les invalides d'Oradea, Alba Iulia, Bacău et Brașov. Finalement, la victoire a été remportée par la coopérative de Brașov.

*

Dans la station Felix il a eu lieu la première partie de rollball sur gazon de notre pays, les protagonistes étant les équipes des Filiales Alba Iulia et Oradea. Ce fut une partie démonstrative, à laquelle ont assisté des spectateurs roumains et étrangers qui passaient leurs vacances dans la station.

UN AGREABLE CONGE EN R.D. ALLEMANDE

Un groupe d'aveugles de notre pays, parmi lesquels aussi l'auteur de l'article, ont passé un agréable congé à Wernigerode, en R.D. Allemande, pendant la période du 22 juin au 11 juilet 1987. Pendant 18 jours, ils ont participé à une série d'actions culturelles et de divertissement, ont visité les alentours de la station ainsi que de nombreux objectifs touristiques.

NATIONAL PARTY'S CONFERENCE

OnDecember 14—16 1987, it was held the National Party's Conference, an event of special importance in the life of our party and state.

The Party's bodies and organizations, the working people, the whole nation have welcome this event as well as the 40 th anniversary of the Republic with special succes obtained in all their activity, in the implementation of the program for building the multisided developed socialist society and for the advance of Romania toward communism.

THE STATE COMPETITION „ALL OVER THE WORLD" — 1987

On its 3-rd edition, the competition took place on October 18, at Constantza, its subject being Valentin Ciucă's work : „Tracking Nicolae Grigorescu".

This was among famous actions of our Association and its audience was a large one. By means of the questions and answers, a lot of the trips made by the great Romanian painter inland and abroad were remade.

After the barrage questions, the first three places were occupied as follows : Ana Sulumete

(I), from the Branch Association Pitești ; Elisabeta Popa (II), from the Branch Association Oradea, and Daniel Lăcătușu (III), from the Branch Association Bacău.

THE BLIND PROFESSOR ION VÎRLAN, A MAN WITH GOLDEN HANDS

Ion Vîrlan, professor of Romanian language and history at the School Centre for Blind Girls of Arad was involved in many practical, manual activities. Among them, he was specially interested in tailoring and knitting, practising them as a specialist. As a matter of fact, he is also good at many other things : he can type, he can play piano, je knows how to fix the electric installation, the vacuum cleaner, etc. He can also use all the domestic apparatuses (automatic washing machine, mixer, a.s.o.). He offers a conclusive example of will and perseverance to all the blind.

ASPECTS OF THE SPORTS ACTIVITY OF THE BLIND IN ROMANIA

Between 16 and 28 September 1987, there were held at Sovata the finals of the State Individual Championship of Chess, in which there participated 14 of the best blind chess players of Romania. The first three places were occupied as follows : prof. Viorel Crăciun, Alexandru Piroșca and Cornel Schultz.

*
* *

On October 10—11, 1987, there took place at Poiana Brașov the finals of the State Championship of Athletics, for the blind, including 20 events, both for girls and for boys, per categories of visual acuity. There participated 63 sportmen from all territorial branch Association. The competition was held in an atmosphere of fair play and shows that the blind can activate succesfully in this field too.

*
* *

The Cooperative for the disabled „Progresul" — Brașov organized on September 19, 1987 a contest of rollball, skittles and chess. There participated about 125 blind sportmen. The rollball matches were livelf played. There participated the teams of disabled from Oradea, Alba Iulia, Bacău and Brașov. The victory was finally gained by the local cooperative.

*
* *

At Felix took ploce the first match of rollball over grass in Romania, the protagonists being the teams of the branch Associations of Oradea and Alba Iulia. It was a demonstrative match, attended by foreing and Romanian audience, people who came here to spend their holiday.

AN AGREABLE HOLIDAY IN EAST GERMANY

A group of the blind from Romania, among whom the author of the article, spent an agreable holiday Wernigerode in East Germany, in the period June 22 — July 11, 1987. For 18 days, they took part in a number of cultural-entertaining actions, visited the surroundins as well as many touristic points.

DIE NATIONALKONFERENZ DER PARTEI

In den Tagen des 14—16 Dezember 1987 fand die Nationalkonferenz der Partei statt, ein Ereignis von besonderer Bedeuting im Leben unserer Partei und unseres Staates.

Die Parteiorganen und organisationen, die Werktätigen, die ganze Nation haben dieses Ereignis, wie auch den 40. Jahrestag der Republik mit besondere Erfolge in der ganzen Tätigkeit begrüsst, in der Durchführung des Aufbauprogrammes der vielseitig entwickelten sozialistischen Gesellschaft und des Voranschreitens Rumäniens zum Kommunismus.

DER LANDESWETTBEWERB „AUF DEN LÄNGENGRADEN DER WELT" — 1987

Der Wettbewerb, bei seiner 3. Ausgabe, fand am 18. Oktober in Constanța statt und hatte als Thema den Buch des Valentin Ciucă „Auf den Spuren des Nicolae Grigorescu".

Die Veranstaltung hat sich in den prestigevollen Manifestationen unseres Vereins eingeschrieben und hat sich zahlreichen Publikums erfreut. Durch die gestellten Fragen und die abgegebenen Antworten, wurde ein grosser Teil der Wege begangen der grosse rumänische Maler in Rumänien und im Ausland zurückgelegt hat.

Nach den Ausscheidungsfragen wurden die ersten 3 Plätze wie folgt belegt :

I. Platz von Ana Sumulete von der Filiale Pitești.

II. Platz von Elisabeta Popa von der Filiale Oradea.

III. Platz von Daniel Lăcătușu von der Filiale Bacău.

DER NICHTSEHENDE PROFESSOR ION VÎRLAN — EIN MENSCH MIT GOLDENEN HÄNDEN

Ion Vîrlan, Professor für rumänische Sprache und Geschichte beim Schulzentrum für Nichtsehende Mädels aus Arad wurde von zahlreichen, prak-

tische, handliche Tätigkeiten angezogen. Von diesen beschäftigte er sich besonders mit der Schneiderei mit dem Stricken, Tätigkeitsbereich in denen er sich wie ein Fachnann auskennt. Er kennt sich gleichfalls mit derselben Handfertigkeit auch in anderen Bereichen aus. Er kann an der Schreibmaschine schreiben, am Klavier spielen, repariert sich selber die elektrische Anlage oder den Staubsauger und vieles andere mehr (Waschmaschine mit Programm, Mixer usw.). Er ist für alle Nichtsehende ein überzeugendes Beispiel an Willen und Ausdauer.

НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ПАРТИИ

В период 14—16 декабря 1987 г. имела место Национальная Конференция партии, событие особого значения в жизни партии и нашего государства.

Органы и партийные организации, трудящиеся, вся нация, встретили это событие, а также 40-го летие Республики, с особенными успехами во всей деятельности, в выполнении постройки программы социалистического обществе, многосторонне развитого и продвижение Румынии к коммунизму.

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОНКУРС «НА МЕРИДИАНАХ МИРА» — 1987

Находясь на третьем очередном соревновании, конкурс был развернут 18 октябя, в г. Констанце, по теме работы Валентина Чукэ: «По следам Николая Григореску».

Это действие было вписано в ряд авторитетных манифестаций ассоциации и были удовлетворены многочисленным присутствием. По вопросам и ответам были воспроизведена большая часть путей великого румынского художника как по стране, а так и за-границей.

По вопросам — были выделены на первые три места: Ана Шулумете (I), от Филлиала Питешть, Елисабета Пора (II) от Филлиала Орадя и (III) Даниел Лэкэтушу от Филлиала Бакэу.

НЕЗРЯЧИЙ ПРОФЕССОР ИОН ВЫРЛАН — ЧЕЛОВЕК С ЗОЛОТЫМИ РУКАМИ

Ион Вырлан, профессор румынского языке и истории Школьного Центра для незрячих девочек города Арада, был привлечен многочисленными прктическими деятельностями, и учебными пособиями. Среди этих его особенно интересовали швейное и трикотажное мастерство, которые он выполняет как настоящий специалист. Также он занимается и другими как: умеет печатать на машинке, играть на пианине; сам чинит электрическое устройство, пылесос и т.д., умеет управлять всеми хозяйственными приборами (стиральной машиной с программированием, миксером и т.д.). Он является для всех незрячих убедительным примеров воли и настойчивости.

ИЗ СПОРТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НЕЗРЯЧИХ С.Р. РУМЫНИИ

В период 16—28 сентября 1987 г. имел место, на курорте Соваты, Финал Республиканского индивидуального мужского шахматного Чемпионата, в котором приняли участие 14 из смых лучшик незрячих шахматистов страны. Первые три места заняли в следующем порядке: проф. Виорел Крэчун, Александру Пирошка и Корнел Шульц.

В дни 10—11 октября с.г. имел место в Пояне Брашова Этап Финаля Республиканского Чемпионата по легкой атлетике, резервированный незрячим, охватывающий 20 проб, как у девочек, так и у мальчиков, по категориям остроты зрения. Принимали участие 63 спортсменов из всех территориальных Филлиалов ассоциации. Соревнование развернулось в атмосфере полных спортивных состязаний и демонстрируется что и в этой области те без зрения могут успешно принимать участие.

★

Кооператив инвалидов «Прогресул» — Брашов организовал 19 сентября 1987 г. состязание по ролбалу, кеглям и шахмату. Приняли участие 125 незрячих спортсменов. По ролбалу, главная дисциплина соревнования партии были жизненно диспутированы. Принимали участие команды кооперативов — инвалидов из Орадии, Альба Юлии, Бакэу и Брашову. В конечном этапе победа пришлась кооперативу местности.

★

На курорте Феликс имела место партия по ролбалу на траве, нашей страны, героями будучи команды филлиалов Альба Юлии и Орадии. Это был демонстративная партия, на которой присутствовали зрители из страны и из-за границы, приехавшие на курорт провести свои каникулы.

ПРИЯТНЫЙ ОТПУСК В Р.Д. ГЕРМАНИИ

Группа не-зрячих нашей стрны среди которой и автор статьи провели приятный отпуск в Вернигороде, Р.Д. Германии в период 22.VI—11.VII 1987 г. На протяжении 18 дней, они приняли участие на серии культурно-развлекательных деятельностей, посетили окрестности курорта, а также и многочисленные туристические объективы.

SOMMAIRE

LA CONFERENCE NATIONALE DU PARTI COMMUNISTE ROUMAIN

Victor Bănac :
Hommage à la Republique (poésie)

Ion Mihail Popa :
Accomplissements (poésie)

Le consours „A travers le monde"

Le professeur aveugle Ion Vîrlan — un homme aux mains d'or (reportage par Fl. Oprescu)

Gavrilă Roșca :
Un agréable congé en R.D. Allemande

Nouvelles de nos correspondants

Radu Sergiu Ruba :
Endormi sur le clavier (poésie)

Manda Mayer :
Chanson de décembre (poésie)

Aurelia Dodu :
Bița (conte)

Ruxandra Moise :
La finale du championat national individuel d'échecs

Cornel Gae :
Le championnat national d'athlétisme réservé aux aveugles

A Brașov, des parties de rollball vivement disputées

Ciorba Moise :
De nouveau sur le rollball

Prof. **Sanda Lăpușneanu :**
Mise en valeur du fond de représentations des élèves aux déficiences visuelles dans l'étude de la littérature au gymnase

Le professeur de musique Maria Făgărășanu (par prof. N. Ionescu)

Dr. Cr. Ștefănescu :
Pressoponcture. Guide thérepeutique (VIII). Massage (III).

Dr. Aurel Rosin :
Manifestations prodromales oculaires dans le cadre du SIDA

Panorama mondial

INHALT

DIE NATIONALKONFERENZ DER RUMÄNISCHEN KOMMUNISTISCHEN PARTEI

Victor Bănac :
Ehrenbezeigung an der Republik (verse)
Der Wettbewerb „An den Längengraden der Welt"

Ion Mihail Popa :
Verwirklichungen (Verse)

Der Wettbewerb „An den Längengraden der Welt"

Der Nichtsehende Professor Ion Vîrlan — Ein Mensch mit goldenen Händen (Reportage von Fl. Oprescu)

Gavrilă Roșca :
Ein angenehmer Urlaub in der Deutschen Demokratischen Republik

Von unseren Korrespondenten

Radu Sergiu Ruba :
Auf den Tasten eingeschlafen (Verse)

Manda Mayer :
Dezemberlied (Verse)

Aurelia Dodu :
Bița (Erzählung)

Ruxandra Moise :
Die Finale der Schachmeisterschaften der Republik, Einzelbewertung

Cornel Gae :
Athletikwettkämpfe der Republik die für die Nichtsehenden reserviert wurden

In Brașov, heftig ausgetragene Rollballspiele

Ciorba Moise :
Von neuem über Rollball

Prof. **Sanda Lăpușneanu :**
Die Verwertung des Darstellungsbestandes der sehbehinderten Schüler beim Studium der Literatur im Gymnasium

Die Musiklehrerin Maria Făgărășanu (von Prof. N. Ionescu)

Dr. Cr. Ștefănescu :
Pressopunktur. Therapeutische Anleitung (VIII). Massage (III).

Dr. Aurel Rosin :
Erste okulare Anzeichen der AIDS Erkrankung

Weltspiegel

SUMMARY

THE NATIONAL CONFERENCE OF ROMANIAN COMUNIST PARTY

Vitor Bănac :
Homage to the Republic (poetry)

Ion Mihail Popa :
Achievements (poem)

Competition „All over the World"

The blind professor Ion Vîrlan — a man with golden hands (reportage by Fl. Oprescu)

Gavrilă Roșca :
An agreable holiday in East Germany

From our correspondents

Radu Sergiu Ruba :
Sleeping on the key board (poem)

Manda Mayer :
Song of December (poem)

Aurelia Dodu :
Bița (story)

Ruxandra Moise :
Finals of State Individual Csampionship of Chess
State Champinship of Athletics f:r the blind

At Brașov, lively played rollerball matches

Ciorba Moise :
Again about rollbal

Prof. **Sanda Lăpușneanu :**
Turning to account of the found of representations of the pupils with visual deficiencies, in the study of literature, at high school.

Music teacher Maria Făgărășanu (by prof. N. Ionescu)

Dr. Cr. Ștefănescu :
Pressopuncture. Therapeutical guide (VIII). Massage (III).

Dr. Aurel Rosin :
Ocular prodromal manifestations within AIDS syndrome

From all over the World

СОДЕРЖАНИЕ

НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ РУМЫНСКОЙ КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ

Виктор Бэнак :
Слава Республике

Ион Михаил Попа :
Достижения (стихи)

Конкурс «На меридианах мира»

Незрячий профессор

Ион Вырлан — человек с золотыми руками (репортаж по Фл. Опреску)

Гаврилэ Рошка :
Приятный отпуск в Д.Р. Германии

От наших корреспондентов

Раду Серджиу Руба :
Уснувший на клавиатуре (стихи)

Манда Майер :
Декабрьская песня (стихи)

Аурелиа Доду :
Бица (рассказывание)

Руксандра Мойсе :
Финал Республиканского индивидуального шахматного Чемпионата

Корнел Гае :
Республиканский Чемпионат по легой атлетике резервированный незрячим

В Брашове, партии по ролбалу, живо диспутированные

Чорба Мойсе :
Снова об ролбале

Проф. *Санда Лэпушняну:*
Значение фонда представлений учеников с недостатками зрения в изучении литературы, в гимназии

Профессор музыки Мария Фегерэшану (проф. Н. Ионеску)

Др. *Кр. Штефэнеску :*
Пресспунктура. Терапевтический справочник (VIII). Массаж (III).

Др. *Аурел Росин :*
Манифестации предвестника окулярных болезней СПИД

Мировой обзор

STIMAŢI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial.

Prin intermediul lui puteţi lua cunoştinţă de realizările Asociaţiei nevăzătorilor din R. S. România.

★

Sugestiile şi propunerile dv. le puteţi trimite pe adresa: Revista „VIAŢĂ NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, Bucureşti.

★

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

★

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. Bucureşti, Calea Griviţei, nr. 64—66.

★

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Viaţă nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
IN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAŢIEI
NEVAZĂTORILOR
DIN R. S. ROMANIA

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Tiparul: Tipografia Ploieşti
Comanda nr. 16013/1987

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

1'88

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viață nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE
ORGAN
AL ASOCIAȚIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

■

FOTO COPERTĂ :

Imagine de la secția pensule și bidinele a Coop de invalizi „Munca" — București

■

SUMAR

FAPTELE DE MUNCĂ — OMAGIU ADUS MARELUI CTITOR AL ROMÂNIEI SOCIALISTE (1)

Două decenii de la apariția revistei „Viață nouă" (2)

A IV-a ediție a Concursului artiștilor amatori fără vedere (3)

Ziua internațională a femeii (versuri de Doina Felicia Mihoc, Manda Mayer și Ana Hompot) (7)

De la corespondenții noștri (8)

Pasionații fonotecii, de Ion Cozma. (10)

Cu cîntecul maramureșan în Apusenii lui Avram Iancu, de I. și Gh. Timiș și Radu Ruba (11)

Ioan Cozma : Cărăbușul (povestire) (14)

Silvestru Nechifor : Lui Eminescu (versuri) (15)

Ana Levîrdă : La rampă — „Optimiștii", într-un nou spectacol ! (16)

Epigrame (de Aurelian Ghelase, Victor Bănac și Valeriu Borșan) (18)

La mulți ani, Liviu Păcurariu (de prof. N. Ionescu) (19)

Prof. **Dumitra Mihaleszky** : Preocupări pentru îmbunătățirea climatului afectiv în școlile de eleve cu deficiențe vizuale

Profesorul Stefan Pop, la 75 de ani (de Fl. Oprescu și prof. N. Ionescu) (20)

Roman Dănilă : Limba esperanto între nevăzătorii din România (22)

Dr. **Cr. Ștefănescu** : Presopunctura. Ghid terapeutic (IX) (24)

Dr. **Aurel Rosin** : Asocierea logoterapiei (psihoterapiei) celorlalte terapeutici (26)

Turneul de șah din R. S. Cehoslovacă (27)

In memoriam : Florica Sandu (27)

Cadran mondial (29)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XX — Nr. 1 (68) 1988

Faptele de muncă — omagiu adus marelui ctitor al României socialiste

Sînt vii în memorie mobilizatoarele îndemnuri adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de la înalta tribună a Conferinței Naționale a partidului, organelor și organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii de a se angaja ferm, cu spirit revoluționar, pentru înfăptuirea neabătută a programului de muncă rodnică, avîntată, adoptat de forumul comuniștilor pentru înflorirea multilaterală a patriei, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Așa cum a subliniat secretarul general al partidului, acum esențiale sînt creșterea spiritului de răspundere, întărirea ordinii și dsciplinei, luarea tuturor măsurilor pentru ca toți oamenii muncii — în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari — să acționeze cu toate forțele pentru îndeplinirea planului, a programelor de dezvoltare socialistă.

Nu de mult, toți oamenii muncii, întregul nostru popor și-a exprimat, cu prilejul sărbătoririi a peste 55 de ani de eroică activitate revoluționară, patriotică și a aniversării zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, cele mai alese sentimente de înaltă prețuire, dragoste și profundă recunoștință, aducînd și la acest înălțător eveniment strălucitului conducător al partidului și țării omagiul lor suprem.

A fost omagiul fierbinte adus unei vieți pilduitoare de slujire înflăcărată a cauzei partidului și poporului, de eroică abnegație comunistă, în care s-au contopit înaltele virtuți ale celor mai străluciți bărbați ai neamului cu minunatele calități ale militantului revoluționar, unui mare om pentru istorie.

A fost omagiul vibrant adus unei prodigioase activități teoretice și practice de transformare revoluționară a societății, de luptă și muncă pentru fericirea poporului, pentru activitatea unui mare conducător pe măsura acestui timp eroic, ctitorul României contemporane, făuritorul epocii de aur care îi poartă numele dinspre prezentul istoric către eternitatea patriei.

Omagiindu-i strălucita personalitate, viața exemplară, opera genială, vasta, eroica sa activitate, care se îngemănează cu cele mai înalte idealuri și aspirații ale partidului și poporului, oamenii muncii și-au luat totodată angajamentul de a îndeplini în mod exemplar, ritmic, integral, la toți indicatorii planul pe anul 1988 și pe întregul cincinal, de a traduce neabătut în viață politica partidului și statului, de a contribui din plin la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în scumpa noastră patrie.

Dînd o puternică expresie angajamentului de a înfăptui exemplar hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, indicațiile și sarcinile trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu de a face totul ca într-adevăr anul 1988 să devină anul cu rezultatele cele mai bune de pînă acum din acest cincinal, oamenii muncii din industrie, agricultură, cercetare, știință, învățămînt, cultură, și activitate ideologică și politico-educativă acționează cu hotărîre pentru creșterea răspunderii în îndeplinirea obligațiilor ce revin fiecăruia, pentru întărirea ordinii și disciplinei și aplicarea fermă a măsurilor stabilite de secretarul general al partidului.

Am pășit așadar, cutezători, în cel de-al treilea an din actualul cincinal, cu încredințarea fermă că obiectivele de o excepțională importanță și complexitate înscrise în documentele Conferinței Naționale a partidului sînt pe deplin realizabile, prin activitatea entuziastă a întregului popor.

Conștient că prin munca sa creatoare, plină de dăruire făurește prezentul și viitorul luminos al patriei, învingînd eroic dificultățile inerente pionieratului unei construcții fără precedent în drumul greu, dar măreț, către cea mai bună și mai dreaptă orînduire socială, poporul nostru înfăptuiește cu nestrămutată încredere și profund devotament politica partidului, orientările secretarului său general.

Avem o magistrală și strălucită călăuză în Raportul prezentat forumului național al comuniștilor români, document de o excepțională însemnătate teoretică și practică, înscriindu-se – prin amploarea și complexitatea problematicii abordate, prin viziunea cutezătoare și profund realistă, prin descifrarea în spiritul principiilor materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific, a opțiunilor fundamentale ale României contemporane, ca și ale lumii de azi – ca o nouă și majoră contribuție la dezvoltarea creatoare a concepției revoluționare despre lume și viață a clasei muncitoare ; document menit să orienteze și să dinamizeze energiile creatoare ale partidului, ale întregului popor.

Două decenii de la apariția suplimentului revistei „Viața nouă"

Au trecut 20 de ani de la apariția, în 1968 a suplimentului în scrisul obișnuit al revistei „Viață nouă", dată aniversară pe care dorim s-o amintim cititorilor noștri, cu satisfacția că dezideratele pe care ni le-am propus atunci, au fost în cea mai mare parte îndeplinite.

Cele aproape 1 000 de exemplare, cît însumează tirajul pe un trimestru au însemnat pentru abonați tot atîtea prilejuri de bucurie.

Ne referim desigur și la nevăzători, deși faptul pare paradoxal.

Conceput și realizat ca un mijloc de informare directă și eficientă a tuturor factorilor ce vin în contact și sprijină rezolvarea problemelor specifice nevăzătorilor de pe întreg cuprinsul țării (organele de partid și de stat, direcțiile județene pentru problemele de muncă și ocrotiri sociale, UJCM-urile, școlile speciale pentru deficienții de vedere, cadrele de specialitate ce activează pe plan tiflologic, oftalmologic etc.), precum și a membrilor cu vedere din familiile acestora, suplimentul și-a dovedit pe deplin utilitatea în cele două decenii care au trecut de la apariția sa.

El este făcut cunoscut, prin intermediul filialelor și prin exemplarele de semnal tuturor instituțiilor care au tangență cu activitatea pe multiple planuri a asociației noastre și acordă sprijin în rezolvarea problemelor proprii nevăzătorilor, precum și abonaților.

Publicația în scrisul obișnuit prezintă în rîndul celor cu vedere, în materiale de o mare diversitate și imagini, cele mai semnificative realizări din viața și activitatea productivă a nevăzătorilor, din cadrul unităților în care aceștia lucrează : cooperative meștesugărești de invalizi, policlinici și spitale, școli speciale, diverse întreprinderi de stat ș.a., contribuind astfel la efectuarea unui rodnic schimb de experiență în diverse domenii.

(continuare în pag. a 7-a)

A IV-a ediție a Concursului artiștilor amatori fără vedere

La 22 noiembrie 1987 s-a desfășurat faza zonală a concursului amintit, în orașele Galați, Craiova și Oradea, iar la 13 decembrie și cea programată la Ploiești. Reproducem în continuare corespondențele primite pe această temă.

Grupul vocal bărbătesc al Filialei Botoșani (locul 1)

GALAȚI

La întrecerea din municipiul Galați au participat artiști amatori nevăzători reprezentînd filialele Botoșani, Constanța, Iași și pe cea din localitate.

Prin întreaga lui desfășurare, concursul s-a constituit într-o adevărată pledoarie pentru preocupările manifestate de această categorie de interpreți, în direcția valorificării scenice a filonului creației populare, în această privință excelînd reprezentativa Filialei Botoșani, care s-a detașat și prin acuratețea interpretării, prin ținută scenică, prin clasa interpretativă deosebită, argumente care au determinat juriul să-i acorde premiul I. Ne-au plăcut în mod deosebit, de la cîștigători : taraful, solistul acordeonist Tudorel Tupiluș, grupul vocal bărbătesc, solista vocală de muzică populară Aneta Verigă, solista de muzică folk Viorica Bursuc, recitatorul Constantin Baciu, solistul instrumentist Constantin Surugiu (la vioară), Aurel Surugiu (moment satiric).

Reprezentanții Filialei Iași s-au impus printr-o orchestră de muzică ușoară, care s-a prezentat curat, cu un repertoriu exclusiv românesc, avînd în Dumitru Popa — chitară și Dionisie Stern — saxofon, doi interpreți de clasă, care s-au calificat pentru etapa finală și alături de ei și recitatorul Valentin Bălan.

De la filiala din Constanța s-au detașat Alexandru Papa, interpret la muzicuță și fluier, Stere Pilici, solist romanțe, precum și trioul de muzică folk.

De la gălățeni s-au impus grupul vocal instrumental, duetul de mandoline, solista vocală de muzică ușoară, Anișoara Șelaru și epigramistul Aurelian Ghelase.

Ca o concluzie, la încheierea acestei disputate etape zonale, se impune faptul că marea majoritate a interpreților, care prestează activități utile pentru societate, își consacră o bună parte din timpul liber împlinirii pe tărîm spiritual, oferind publicului spectacole capabile să contribuie la formarea omului nou, la educarea gustului pentru frumos și mai bine.

Prof. **Gavrilă NIȚU**
director al Școlii populare de artă

CRAIOVA

Etapa zonală a Concursului artiștilor amatori nevăzători, desfășurată în localitate, în excelente condiții de organizare (asigurate de filiala-gazdă, cu sprijinul Centrului județean de îndrumare a creației artistice de masă al județului Dolj) s-a constituit finalmente într-un spectacol non-stop, care a permis publicului spectator, prezent în număr mare în sala Casei de cultură a sindicatelor din Bănie, să asiste la o impresionantă întrecere între artiști amatori de certă clasă. Juriul a decis, în final, ca la faza republicană să se prezinte un mare număr de formații și soliști care au evoluat în cadrul etapei zonale, dată fiind valoarea, spiritul competitiv și apropierea valorică. Cîteva sublinieri ni se par însă binevenite, în contextul evoluției formațiilor și interpreților, cu atît mai mult cu cît omogenitatea probată în concurs n-a „umbrit" totuși prezența unor valori de reale potențialități.

În primul rînd ne facem o datorie din a releva valoarea de ansamblu a artiștilor Filialei Craiova, constituiți în formații bine „articulate“ în ansamblu, cu individualități distincte, cu evoluții mature, sigure, la baza cărora a stat, credem, efortul continuu de pregătire. Nu întîmplător, într-o ordine ad-hoc, filiala gazdă a întrunit cea mai mare medie din concurs, în cadrul celor patru filiale prezente: Craiova, Pitești, București și Timișoara. Apoi, în cadrul concurenților craioveni s-au detașat cîțiva protagoniști de indiscutabilă vocație, printre care Elena Giulea (muzică populară și romanță), Ioana Fertu (poezie — creație și interpretare), Vasile Cornițoiu (solo mandolină) și Constantin Măgureanu (acordeon), ca și vibrantul recital de poezie „Eminescu“ și programul brigăzii artistice. Evoluții certe, sigure și probînd multă dăruire și înzestrare au mai avut în concurs formația de teatru, fluierașul Florea Constantin, acordeonistul Gheorghe Borcoi, duetul vocal de muzică ușoară alcătuit din Viorica Toma și Mariana Tofan, ca și recitatorul Ion Manea, toți din cadrul Filialei București, interpreta de muzică populară Valeria Constantin, de la Pitești, ca și colegul ei, Ion Udrescu, solo muzicuță, precum și membrii formației de montaj literar, ai brigăzii artistice de agitație și Elena Demian, de la Timișoara.

În general, în ambianța deosebită de concurs creată de gazde, întrecerea de la Craiova a demonstrat calitate artistică, un exemplar spirit de fair-play și, dincolo de toate, un plus de sensibilitate cuceritoare.

George POPESCU
redactor la revista „Ramuri“

Rezultatele obținute la faza pe zonă, pe formații și genuri artistice

Zona I (Galați) — Fil. Botoșani (I), Iași (II) și Constanța (III).

Zona a II-a (Oradea) — Fil. Cluj-Napoca (I), Oradea (II) și Tg. Mureș (III).

Zona a III-a (Ploiești) — Fil. Bacău (I), Ploiești (II), Alba Iulia și Brașov (III).

Zona a IV-a (Craiova) — Fil. Craiova (I), Pitești (II) și București (III).

Pe genuri artistice, rezultatele au fost următoarele:

— soliști vocali de muzică populară — fete: locul I: Aneta Verigă (Botoșani), Nastasia Surugiu (Tg. Mureș), Valerica Constantin (Pitești), Elena Giulea (Craiova) și Lilica Ioniță (Ploiești); locul II: Virginia Chiriluș (Bacău) și Ana Năsui (Baia Mare); locul III: Veronica Tablan (Iași), Eufrosina Bumbuc (Timișoara) și Anișoara Molocea (Brașov).

— soliști vocali de muzică populară — băieți: locul I: Alex. Cormoș (Baia Mare) și Ioan Popa (Alba Iulia); locul II: Ion Gheorghe (Constanța), Const. Lixăndroiu (Pitești), Ruvin Gavriș (Cluj-Napoca), Teodor Părțilă (Alba Iulia) și Ioan Mușat (Bacău); locul III: Marin Vasile (București), Bedö Levente (Tg. Mureș) și Victor Jitea (Brașov).

— soliști instrumentiști — vioară: locul I: Kotze Karoly (Oradea), Const. Surugiu (Botoșani) și Ioan Horățău (Bacău); locul II: Folfoluși Miklouș (Tg. Mureș) și Tică Anghel (Alba Iulia); locul III: Traian Ciortea (Cluj-Napoca); acordeon — locul I: Tudorel Tupiluș (Botoșani), Gh Borcoi (București), Const. Măgureanu (Craiova), Mihai Teacoc (Alba Iulia) și Oprea Glogojan (Ploiești); locul II: Florian Păunete (Constanța), Alex. Varga (Oradea), Emil Șuteu (Brașov), Vlad Bordeianu (Alba Iulia) și Oprea Florea (București); clarinet — locul I: Marin Predica (Cluj-Napoca) și Ioan Popa (Alba Iulia); locul II: Lerincz Nicolae (Tg. Mureș); mandolină — locul I: Vasile Cornițoiu (Craiova); locul II: Elena Roman (Galați); duet mandoline — locul I: Gabriela Spiridon și Elena Roman (Galați); grup mandoline — locul I: Filiala Ploiești; saxofon — locul I: Marin Predica (Cluj-Napoca) și Dionisie Stern (Iași); pian — locul II: Eduard Popescu (Ploiești); muzicuță — locul I: Alex. Papa (Constanța), Ion Udrescu (Pitești) și Valentin Paic (Bacău); fluier — locul I: Alex. Papa (Constanța) și Florea Constantin (București); chitară — locul I: Dumitru Popa (Iași); țambal — locul III: Florin Tocilă (București).

— taraf — locul I: filialele Cluj-Napoca și Alba Iulia; locul II: Fil. Baia Mare.

— orchestră de muzică populară — locul I: filialele Oradea, Botoșani, București, Bacău; locul II: filialele Ploiești și Tg. Mureș.

(continuare în pag. a 5-a)

ORADEA

Stațiunea balneară Băile Felix a fost gazda Concursului artiștilor amatori nevăzători, faza zonală, la care, alături de filiala-gazdă au mai participat Baia Mare, Cluj-Napoca și Tg. Mureș.

Prin grija și strădania activului Filialei Oradea, concursul s-a bucurat de o apreciere unanimă, din toate punctele de vedere: organizatoric, al ospitalității, al condițiilor de cazare, cît și în asigurarea mediului ambiant (sală de spectacol corespunzătoare, public numeros ș.a.).

Începînd cu primirea la gară, cu deplasarea la locul de desfășurare a concursului — Complexul U.G.S.R. Felix 2 —, în care, sub atenta îndrumare a

(urmare din pag. a 4-a)

— rapsozi — locul I : Ion Manea (București) și Anița Obîrșe (Brașov).

— romanță — locul I : Nicolae Moraru (Oradea), Elena Giulea (Craiova), Geo Tudorică (Craiova), Stere Pilici (Constanța), Lucica Blaj (Bacău) și Mioara Bucur (Brașov) ; locul II : Viorica Toma (București) și Marin Predica (Cluj-Napoca) ; locul III : Alex. Durko (Oradea).

— muzică folk — locul I : Dan Andreșel (Oradea), Viorica Bursuc (Botoșani), Luciana Glogojan (Brașov), Sanda Bădău (Alba Iulia), George Iordan (Ploiești) ; locul II : Elena Roman (Galați), Luiza Andrei (Ploiești), Hajdú Ernö (Tg. Mureș) ; locul III : Rodica Pîrlea (Iași).

— recitare — locul I : Maria Cormoș (Baia Mare), Valentin Bălan (Iași), Const. Baciu (Botoșani), Ioana Fertu și Ion Giulea (Craiova), Sabina Bejinariu (Pitești) și Eana Marin (Ploiești) ; locul II : Ion Gheorghe (Constanța), Geo Tudorică (Craiova), Valentina Ciornei (Timișoara), Hajdú Ernö (Tg. Mureș) și Cristian Florea (Bacău) ; locul III : Ion Manea (București), Ruvin Gavriș (Cluj-Napoca) și Alex. Durko (Oradea).

— grup vocal-instrumental de muzică populară — locul I : filialele Baia Mare (mixt) și Galați (feminin).

— grup vocal feminin — locul I : filialele Constanța și Ploiești.

— grup vocal bărbătesc — locul I : filialele Botoșani și Bacău.

— duet vocal — locul I : Marin Predica, Traian Ciortea (Cluj-Napoca).

— duet folk — locul I : Maria Anton, Sorina Botezatu (Bacău), Eduard Popescu și George Iordan (Ploiești).

— montaj literar — locul I : filialele Pitești, Timișoara și Bacău ; locul II : Fil. Cluj-Napoca.

— soliști vocali de muzică ușoară — locul I : Anișoara Șelaru (Galați), Cristina Vlad (Ploiești), Viorica Toma și Mariana Tofan — duet (București) ; locul II : Elena Demian (Timișoara), Maria Anton (Bacău), Molocea Gabriel (Brașov) și Veronica Tablan (Iași) ; locul III : Viorica Toma și Mariana Tofan (București).

— grup vocal-instrumental de muzică ușoară — locul I : filialele Iași și Brașov.

— moment satiric — locul I : Aurel Surugiu (Botoșani) și Elena Demian (Timișoara) ; locul II : Vasile Garvăneanu (Iași), Cristian Florea (Bacău) și Emil Bejinariu (Pitești) ; locul III : Ion Manea (București).

— grup satiric — locul I : Fil. Timișoara.

— epigrame — locul I : Aurelian Ghelase (Galați).

— teatru — locul I : Fil. București.

— brigadă artistică — locul I : filialele București și Craiova.

— recital de poezie — locul I : Fil. Craiova.

conducerii unității, I. Pantea și A. Rațiu, s-a asigurat maximum de confort și condiții optime de cazare, masă, sală, totul a avut darul de a mulțumi.

În ziua de concurs, încă din primele ore ale dimineții, sala complexului a fost asaltată de spectatori, oameni ai muncii din toate colțurile țării, aflați în stațiune pentru a-și îngriji sănătatea.

Formațiile artistice au intrat în scenă conform tragerii la sorți, în următoarea ordine : Cluj-Napoca, Baia Mare Oradea și Tg. Mureș, întrecîndu-se pe plan artistic și delectînd în același timp spectatorii cu frumoase doine, cîntece populare, romanțe, muzică folk etc.

Vocile calde ale soliștilor Nastasia Surugiu, din Tg. Mureș, Nicolae Moraru și Dan Andreșel, din Oradea, Alex. Cormoș, din Baia Mare, Marin Predica, din Cluj-Napoca, măiestria interpreților instrumentiști la vioară, clarinet, saxofon, acordeon, Kotze Karoly, din Oradea, M. Predica, Folfoluși Miklouș din Tg. Mureș, a grupului vocal-instrumental din Baia Mare s-au bucurat de aprecierile unanime ale spectatorilor.

Juriul, compus din oameni de cultură și artă ai municipiului Oradea : P. Malița, Tr. Moț, A. Popovici, Tr. Stef, cărora li s-a alăturat prof. Viorel Crăciun, președintele Asociației nevăzătorilor din R.S.R. și avînd ca secretară pe S. Zdrinca, instructor principal cultural a fost pus la grea încercare în a hotărî cui să acorde locul I, pe genuri artistice, fără a nemulțumi formațiile care s-au situat la un nivel artistic sensibil egal. În cele din urmă au fost declarați finaliști: orchestre — orchestra Filialei Oradea, soliști instrumentiști vioară — Kotze Karoly (Oradea), Marin Predica, la clarinet și saxofon, grupul vocal-instrumental din Baia Mare, duetul vocal Predica-Ciortea (Cluj-Napoca), soliștii vocali Nastasia Surugiu (Tg. Mureș), Alex. Cormoș, Morau Nicolae (la romanțe), Dan Andreșel, la muzică folk, Maria Cormoș (Baia Mare), la recitări ș.a.

Dar faptul cel mai semnificativ în evoluția pe scenă a tuturor artiștilor a constituit-o exclamația unui grup numeros din rîndul spectatorilor, adresată juriului : „Dați tuturor nota zece pentru curajul, voința și efortul de care au dat dovadă pentru a ne delecta timp de peste trei ore".

Marin GHIȚĂ
instructor cultural-sportiv

PLOIEȘTI

La 13 decembrie 1987, a avut loc la Casa Armatei din Ploiești faza zonală a Concursului artiștilor amatori nevăzători, la care au participat formațiile filialelor Alba Iulia, Bacău, Brașov și Ploiești.

Ne face plăcere să remarcăm că, așa cum s-a întîmplat și în alte ocazii, organizarea concursului de către Filiala Ploiești a fost ireproșabilă.

Vom încerca, în cele ce urmează, să facem cîteva succinte aprecieri în legătură cu desfășurarea competiției, căutînd să fim cît mai obiectivi, în prezentarea lor.

Concursul a fost deschis de formația Filialei Alba Iulia. Îmbrăcați în pitorești costume naționale, membrii tarafului au impresionat prin acuratețe, siguranța interpretării și sobrietate. Dorim, în acest sens, să evidențiem, prezența de excepție a lui Ionel Popa, care atît ca instrumentist în cadrul tarafului, cît și ca solist la clarinet, a dovedit că posedă o bună tehnică instrumentală. Artist polivalent, el a evoluat și ca solist vocal cu frumoase inflexiuni în voce și cu multă pasiune. Acordeonistul Mihai Teacoe ne-a amintit de o romanță veche și de versurile nepieritoare ale marelui Octavian Goga.

Putem spune că în evoluția formației mai sus-amintite s-a observat munca migăloasă, pasionată, care a dus la rezultate bune, dar credem că ar fi bine ca pe viitor să se încerce realizarea unui program mai variat. Nu putem trece cu vederea pe Sanda Bădău, care, deși a evoluat prima în concurs, nu a fost uitată, ci chiar răsplătită de membrii juriului pentru evoluția sa.

Sorții au decis ca formația Filialei Ploiești să fie a doua din concurs. Prin evoluția lui acest ansamblu ne-a dovedit că, muncind mai bine, mai atent, se pot obține rezultate pe măsură. O dovedește însuși faptul că la formația de care vorbim s-au obținut cele mai multe premii individuale. Ne-a impresionat în mod deosebit Lilica Ioniță care, cu vocea ei caldă și învăluitoare, a cîntat o doină din zona folclorică pe care a reprezentat-o. O puternică impresie, atît asupra publicului, cît și a juriului, a produs recitarea, de către Marin Eana, a cunoscutei balade „Miorița". De asemenea formația Filialei Ploiești a fost reîmprospătată cu nume noi : Cristina Vlad, George Iordan, Eduard Popescu. Mai adăugăm prezența inedită a unui grup de mandoline și a unui grup folcloric de fete. Concurenții „veterani", ca Oprea Glogojan și Luiza Andrei n-au dezmințit așteptările, nici de această dată.

A urmat, veselă și vijelioasă ca apa Bistriței, formația Filialei Bacău. Încă de la început, prin nota de poezie pe care a dat-o în prezentare, a impresionat asistența. O formație orchestrală complexă, bine pregătită de Marcel Badulă, ne-a făcut să ne gîndim la formațiile profesionale de muzică populară, avînd soliști pe măsură. Astfel, putem spune că violonistul Ioan Horătău s-a remarcat printr-o bună tehnică în mînuirea arcușului și în mișcarea degetelor pe coardele viorii. Muzica folk a fost reprezentată de un duet feminin, care a preluat o piesă din folkul autohton. De asemenea, formația Filialei Bacău a fost singura care a prezentat în concurs un montaj de versuri împodobit cu nepieritoarele unduiri sonore ale baladei lui Ciprian Porumbescu și ale rapsodiilor enesciene. Am fost plăcut impresionați și de cîntăreața de romanțe Lucia Blaj, dar nu putem să nu menționăm în mod expres numele lui Cristian Florea, autorul montajului prezentat, avînd de altfel și creații poetice proprii.

Concursul a fost încheiat de formația Filialei Brașov. Prezența concurenților de la „Select-grup" și a Anetei Obîrșe din Rășinarii Sibiului s-a împletit cu cea a unor nume noi. Revelația concursului a fost, după părerea noastră, interpreta și compozitoarea Lucia Glogojan, o voce realmente impresionantă prin căldură, sensibilitate și trăire a sentimentelor exprimate. De asemenea și romanța a fost bine reprezentată prin vocea specifică genului, bine timbrată, a Mioarei Bucur.

Încercînd să tragem o concluzie în ce privește desfășurarea concursului, putem spune că munca, pasiunea, dăruirea de sine au călăuzit pașii concurenților. Desigur că au existat și imperfecțiuni, stîngăcii, trac, toate acestea fiind inerente unei manifestări la care unii au participat pentru prima dată, fiind, probabil, impresionați de amploarea ei.

După anunțarea rezultatelor, președintele juriului, profesoara Viorica Sabados a făcut unele remarci, dînd concurenților îndrumări foarte utile. În ce ne privește, dorim să atragem atenția asupra unui lucru care poate interesa pe mai mulți cititori : credem că este bine ca pe viitor concurenții să prezinte mai multe creații originale (ne referim în mod special la folk și la muzică ușoară). De altfel, poate că ar fi interesant să se organizeze concursuri de creație muzicală, așa cum se organizează concursurile literare.

Constituit ca un eveniment important din viața culturală a nevăzătorilor (cel puțin a celor din filialele care au participat la el), concursul pe care l-am analizat a scos în evidență calitățile incontestabile pe care le-au dovedit de-a lungul timpului nevăzătorii, talentul, dar și spiritul de muncă fără preget pentru a realiza lucruri cît mai frumoase.

George NICOLESCU
Buzău

Două decenii de la apariția suplimentului revistei „Viața nouă"

(urmare din pag. a 2-a)

Totodată, în paginile acestui supliment este popularizată întreaga muncă ce se desfășoară pe plan cultural și sportiv a membrilor asociației, acțiunile menite să ridice permanent nivelul lor politico-educativ și ideologic, toate activitățile destinate să contribuie la integrarea lor socioprofesională, în condițiile optime create celor fără vedere, în anii socialismului.

În același timp acest supliment contribuie deopotrivă și la popularizarea peste hotare a politicii social-umanitare a partidului și statului nostru, în rezolvarea cu succes a problemelor deficienților vizuali. În acest scop, publicația este difuzată și în străinătate, pe baza unui schimb regulat de periodice ale organizațiilor de și pentru nevăzători din țările socialiste și din numeroase alte țări. Ea este accesibilă cititorilor de peste hotare, datorită sumarelor și rezumatelor redactate în patru limbi de largă circulație internațională (rusă, engleză, franceză și germană).

Trebuie să subliniem că deseori, știrile și materialele referitoare la viața și activitatea nevăzătorilor, publicate în presa noastră centrală și locală sînt preluate din suplimentul trimestrial, acesta fiind, cum se știe, unicul organ de informare al asociației, în rîndul celor cu vedere.

Ne exprimăm convingerea, acum, la aniversarea a 20 de ani de existență, că suplimentul în scrisul obișnuit al revistei „Viață nouă" va contribui într-o și mai mare măsură, la popularizarea realizărilor obținute de asociație și de membrii ei, în condițiile politicii social-umanitare a partidului și statului nostru.

Redacția

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FEMEII

Tîrziu sosește această primăvară

Tîrziu sosește această primăvară,
Fereastra amintind de flori de frig.
Cînd vîntul cîntă, dăscălește-afară,
Să nu rămîi departe, cînd te strig.

Un zîmbet m-a deschis, ca pe-o cutie,
În care intră-al anilor șirag,
Rubin de-o unduioasă bucurie
Îi șade-alături gîndul, că mi-ești drag.

Ar trebui să crezi și tu în soartă,
Se oglindește-ntrinsa ca-ntr-un lac,
În loc de soare, sîngele ce poartă
Veșmîntul unei patimi fără leac.

Tîrziu sosește această primăvară,
Să-nchipuie cărarea ei de vis,
Scrisori însuflețite mă-mpresoară,
Ca ramuri înflorite de cais.

Manda MAYER

Cu regularitate

De fiecare dată cînd pleci
Îmi cade pe prag
O pasăre.
Murind.

(Se-ntîmplă asta cu regularitate,
Cu precizie de ceasornic).

Pe geam se-ntinde — gri —
O peliculă de singurătate.

Se face frig,
Se face umbră,
Pereții emană absența
Ca pe o substanță.

Tu pleci frumos,
Cu pașii tăi de duminică,
Cu pași de luni,
Cu pași de miercuri
Și nu știi...

De fiecare dată cînd pleci
Îmi cade pe prag
O pasăre,
Murind...

Ana HOMPOT

Telefonie

Capital color
Curgător prin cabluri ;
Retezat de răstimpul inert
Al imensei duminici,
Cînd nu bat monedă
Și sărăcesc pînă la decolorare
Și expiez obscur
Pe circuitele interioare.
Mă reîntremează mai apoi
Festinul celor șase zile,
Cu voci de pîinișoare calde,
Covrigi întrebători cu sare,
Tonuri murate uneori.
Matinal mai servesc
Cîte o răcnire bovină,
Ce-mi ține de saț
De amiazi și de cină.
M-aș ciumurli de glasuri cu unsoare,
Dacă n-ar fi
Și cele popricate abundent.
Festin bălțat, cu condimente,
Lumini, și flori, și sentimente
Și vinuri tari
Care îmi gîlgîie-n auz.

Doina Felicia MIHOC

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

ALBA IULIA

La 23 septembrie 1987, a avut loc la clubul filialei concursul trimestrial dedicat împlinirii a 85 de ani de la moartea scriitorului Emil Zola.

Ilie EMIL

★

La 12 octombrie 1987, la clubul nostru, s-a desfășurat faza pe filială a Concursului artiștilor amatori fără vedere, la care au participat nevăzători de la grupele Alba Iulia, Deva și Hunedoara. S-au calificat pentru faza de zonă, de la Ploiești cinci soliști vocali și șapte membri ai formației filialei. A participat profesorul Filimon Radu, de la Școala generală nr. 1 — Alba Iulia, delegat al Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Alba.

★

În zilele de 31 octombrie — 1 noiembrie 1987, s-a organizat la Alba Iulia, o întîlnire sportivă amicală de popice și șah între filialele Alba Iulia, Cluj-Napoca și Timișoara. S-au consemnat următoarele rezultate : la șah — egalitate, la popice — egalitate cu Filiala Cluj-Napoca, iar cu Filiala Timișoara au cîștigat sportivii din localitate.

★

La 31 octombrie 1987, la clubul filialei s-a prezentat recenzia revistei „Viață nouă" nr. 10 (în braille) și au fost evidențiați sportivii nevăzători care au obținut premii la faza finală a Campionatului individual de atletism, rezervat nevăzătorilor. A urmat o reuniune tovărășească. Tot cu acest prilej, au fost vizitate principalele obiective de interes turistic din municipiul Alba Iulia.

Floarea ILIE
vicepreședintă cu probleme cultural-sportive

BOTOȘANI

Grupa nevăzătorilor din Suceava are în prezent un nou sediu, obținut cu sprijinul organelor locale de partid și de stat. De asemenea, trebuie menționat aportul conducerii Filialei Botoșani, al instructorului grupei noastre, precum și al unor nevăzători din localitate, printre care amintim pe : Victor Birsan, Matilda Gherman, Mihai Vascu, Ioan Grămadă, Nicolae Riznic, Cristian Gherar, Svetlana Boroianu, Gh. Pasacaru și Romică Iosub.

I. DOLTU — instructor și
I. GRĂMADĂ — muncitor

★

În noul sediu al grupei din Suceava a avut loc un concurs literar, la care s-au înscris șapte participanți. Cei mai buni s-au dovedit a fi Gh. Lupu și Victor Bîrsan. Acțiunea a fost urmată de o reuniune tovărășească.

Aurelia TURCULEȚ

★

La clubul nevăzătorilor din localitate, a fost prezentată cartea „Bărbați ai datoriei", prilej cu care ne-am amintit de eroii Eftimie Croitoru, Elena Chiriță, Traian Dîrjan și alții.

De asemenea, a avut loc un concurs local de șah, dotat cu cupa „25 octombrie", care a fost cîștigată de cartonagistul Dumitru Cozma.

Ca în întreaga țară, și la secția de cartonaj a Cooperativei „Unirea" — Suceava, unde lucrează 60 nevăzători, au fost mobilizate toate forțele pentru îndeplinirea și depășirea planului.

Camelia BERARIU

★

Cu prilejul „Zilei armatei", la clubul filialei a fost invitat căpitanul Otto Chwalek. El a prezentat o conferință despre mărețele fapte de arme ale românilor, precum și despre rolul deosebit pe care îl are armata română în dezvoltarea societății socialiste multilateral dezvoltate in țara noastră.

A urmat un moment poetic. Instructorul artistic Volin Costin, noul nostru colaborator, a recitat poezii de Marin Sorescu și a fost răsplătit cu aplauze și pentru cele două monologuri, interpretate cu mult har.

Nicoleta OLARU

★

La 26 noiembrie 1987, nevăzătorii din localitate au avut ca invitat pe cunoscutul epigramist și caricaturist Alexandru Clenciu, pe actorul Radu Zaharescu și cîntărețul Luigi Ionescu.

După o scurtă vizită la locul de muncă al nevăzătorilor, la secțiile de cartonaj, perii și mături ale Coop. „Munca invalizilor", oaspeții și gazdele s-au întreținut la clubul filialei, într-o atmosferă de voie bună și cîntec, de recitări de poezii și epigrame.

Aurel SURUGIU

★

Concursul fulger „Cine știe, cîștigă", desfășurat la sediul filialei, la 2 decembrie 1987 s-a bazat pe un material bibliografic variat, din domenii ca geografia, istoria, arta, știința și tehnica etc.

În fruntea celor opt concurenți înscriși, s-au situat, ca și în alte rînduri, Constantin Surugiu, Aurel Surugiu și Ion Todeancă.

Ion TODEANCĂ

★

Cu prilejul aniversării a 135 de ani de la nașterea lui I. L. Caragiale, la locul de muncă al nevăzătorilor de la grupa din Rădăuți, s-a organi-

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

zat un concurs literar cu tema „Caragiale — omul și opera". Acțiunea a fost deschisă de profesoara Doina Rascan, de la Liceul industrial nr. 1 din localitate, care a prezentat un material despre viața și opera marelui dramaturg.

Pe primele trei locuri, s-au clasat : Ioan Dănilă (I), Rodica Schipor (II) și Gh. Chihaia (III).

Toader PÎCU

★

La clubul nevăzătorilor din Suceava a avut loc o întîlnire cu conducerea Filialei Botoșani, la care au luat parte muncitori fruntași din cadrul cooperativei de invalizi, din municipiu. Au fost supuse discuției o serie de probleme legate de bunul mers al producției. În continuare, s-a desfășurat un concurs intitulat „Republica în conștiința poporului român". Cele mai bune răspunsuri au fost date, în ordine, de Camelia Berariu, Gh. Lupu și Paula Baran.

Nicolae RÎZNIC

★

Muncitori nevăzători, de la Coop. „Progresul" — Timișoara, confecționînd bureți metalici pentru spălatul vaselor

BRAȘOV

Doina Flencheș, instructor principal și antrenor la filială ne-a trimis o scurtă prezentare a cărții „Steaua polară", de Stela Szentes, pe care o reproducem în cele ce urmează :

„Roman psihologic și de actualitate, de filozofie, de poezie și de dragoste.

Deși numele autoarei este mai puțin cunoscut, romanul reține atenția de la primele rînduri.

Scriitoarea dedică volumul amintit „Soțului meu și celorlalți piloți, care au înțeles că în aviație, cîteodată o cădere poate însemna și o ÎNĂLȚARE".

De la început, scriitoarea ne introduce în viața aeroportului, a parașutiștilor civili, a aviatorilor militari, viață mai puțin cunoscută de marele public cititor. Ne sînt relevate greutățile, durerile, precum și bucuriile trăite de oamenii văzduhului. Sînt redate cu realism duritatea, ca și sensibilitatea acestor oameni, dragostea lor față de patrie și de semenii lor.

Ioana, personajul principal, fată frumoasă și sensibilă, îndrăgostită de parașutism, de albastrul cerului și de verdele pămîntului, își împletește propria-i viață cu cea a aeroportului, a oamenilor săi.

Îndrăgostită cu toată ființa ei de Andrei, are tăria de a renunța și își leagă viața de Gabriel, prieten din copilărie, acum ofițer de aviație, care o iubește încă de pe băncile școlii. Ea adoptă totodată fetița lui Andrei, născută dintr-o altă legătură, abandonată la casa copilului și împreună cu Gabriel o cresc cu toată dragostea și emoțiile unor părinți adevărați.

Momentele de cumpănă ivite în căsnicia lor și trecute cu greu, dar cu bine, zbuciumul sufletelor lor încercate de-a lungul anilor de întîmplări copleșitoare, sînt redate cu multă măiestrie.

Cartea se încheie cu o scenă de mare tensiune, în care Ioana, care întîlnește întîmplător peste ani pe Andrei, marea ei dragoste, are încă o dată tăria să renunțe la el și-și continuă frumoasa și calda viață de familie, alături de Gabriel și Anca, copiii lor.

Recomandăm deci tuturor iubitorilor de literatură, citirea acestei cărți, care, sîntem convinși, va fi pe gustul tuturor".

BUCUREȘTI

Despre faza zonală a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor, desfășurată la Craiova, putem spune, pe drept, cuvînt că a fost o manifestare de prestigiu.

Timp de peste patru ore, concurenții de la filialele București, Craiova, Pitești și Timișoara au prezentat programe de o sensibilitate artistică deosebită, cucerind aprecierea atît a publicului, cît și

DE LA CORESPONDENŢII NOŞTRI

a juriului, care a avut o grea sarcină în stabilirea rezultatelor.

Ţinînd cont de modul în care s-au prezentat, se poate afirma că oricare dintre formaţiile intrate în competiţie, putea participa la finală. De altfel, acest lucru se va şi petrece, deoarece toate filialele participante la această zonă, vor fi prezente la finală prin concurenţii lor, la diferite genuri artistice.

Dacă şi la celelalte trei zone, rezultatele au fost similare, se poate anticipa că vom avea o finală cu rezultate de excepţie, ceea ce şi dorim tuturor participanţilor.

Aurel Gheorghiu

★

CLUJ-NAPOCA

„Ziua armatei R.S.R." a fost sărbătorită la Şcoala pentru nevăzători din oraşul nostru în cadrul adunării organizaţiei de pionieri. Festivitatea, pregătită de comandantul instructor al unităţii, Ioan Mureşan, directorul educativ al şcolii, a avut ca invitat pe generalul Ilie Ungureanu, veteran din cel de-al doilea război mondial.

În cadrul programului artistic prezentat, corul şcolii, condus de profesorul Radu Lungu a intonat cîntece patriotice. A urmat un montaj literar-muzical, în cuprinsul căruia s-au remarcat elevii clasei a V-a B, conduşi de Ioan Mureşan, precum şi recitatorii Rasa Maria Carmen, Rosznyai Andreea şi Gulacsi Levente.

Prof. **Ana HOMPOT**

★

La şcoala generală pentru nevăzători din localitate, a fost reluată o veche tradiţie a organizării unor concursuri cu elevi, în colaborare cu filiala. Astfel la 12 decembrie 1987 a avut loc un concurs de cultură generală, la care a participat un mare număr de nevăzători, cîştigătorii fiind Florin Popa (I), Adrian Nicolae Deac (II) şi Robert Szilaghi (III).

★

Cu ocazia zilelor de 1 şi 30 Decembrie s-a desfăşurat un program artistic, cuprinzînd un montaj literar-muzical „La Alba Iulia în cetate", realizat de prof. Ana Hompot şi un altul sub îndrumarea educatoarei Elena Bucur, un buchet de melodii, interpretate de gru-

Pasionaţii fonotecii

Fonoteca Filialei Braşov se bucură de o largă şi binemeritată popularitate. Această popularitate nu ar fi fost posibilă şi nu ar fi existat nici fonoteca dacă n-ar fi avut la bază o mare pasiune, dragostea pentru carte în general, pentru îmbogăţirea cunoştinţelor celor fără vedere, în special.

Pasiunea noastră pentru cartea vorbită este rezultatul activităţii rodnice a lui Gheorghe Pop, fostul preşedinte al filialei, unul dintre activiştii de frunte ai asociaţiei. Dorinţa de a şti cît mai mult, de a ne cultiva continuu o datorăm celui care a răspuns de destinele Filialei Braşov şi de fonotecă timp de 27 de ani. În marea sa pasiune, el a antrenat şi pe alţii: din Braşov, pe Roman Maxim, Dumitru Mihăilă, Alexandru Finichi, Gheorghe Slevoacă, Ionel Savu, Nicolae Schaecter, Viorica Dihoiu; din Sibiu, Gheorghe Braga, Doina Holanda ş.a.; din afara filialei, grupa profesorilor din Buzău, precum şi pe mulţi alţi membri, pe preşedinţii filialelor Piteşti, Ploieşti şi Botoşani, care fac o bună propagandă cărţii vorbite, prin grija lor faţă de fondul de carte şi mai ales pentru nevăzătorii iubitori de cultură.

O surpriză deosebit de plăcută pentru filiala noastră o constituie Ioan Beleaua şi Viorel Glogojan (Făgăraş), Paraschiva Neamţu şi Elena Lăzărici (Sibiu) şi Vasile Şulumete (Fil. Piteşti) care, călăuziţi de aceeaşi pasiune pentru cartea bună, se deplasează deseori la sediul filialei noastre, pe propria lor cheltuială, şi îşi încarcă geamantanele cu benzi, înapoindu-le fonotecii în bune condiţii şi la termenele stabilite, conform înţelegerii cu instructorul-custode al fonotecii — Adriana Dihoiu.

Am dori din tot sufletul ca toţi nevăzătorii, tineri şi vîrstnici, să aibă această pasiune şi mai ales să ne înapoieze casetele în aceeaşi stare, să nu înregistreze materiale străine de text, pe benzile fonotecii ori să le transforme în sfoară pentru legat colete, cum din păcate, se mai întîmplă.

În viitor, vom încerca să-i facem cunoscuţi pe cei care deteriorează aceste bunuri comune.

Păşind în noul an, dorim tuturor prietenilor fonotecii noastre multă sănătate şi bucurii. Aceleaşi urări şi pentru cititorii revistei „Viaţă nouă", cît şi celor ce contribuie direct sau indirect la îmbogăţirea fonotecii asociaţiei şi a revistei noastre.

Ioan COZMA

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

pul vocal și cîntece patriotice, executate de corul școlii, condus de prof. Radu Lungu.

Prof. **Ion PODOSU**

★

Tot la aceeași școală a avut loc o seară literară, în cadrul căreia prof. Ion Podosu a prezentat o cuprinzătoare lucrare cu tema „Poezia iernii în literatura română". Pentru ilustrare, un grup de recitatori și interpreți de muzică folk au susținut un montaj muzical-literar, intitulat „A-nceput de ieri să cadă cîte-un fulg", pregătit de prof. Ana Hompot.

Prof. **Al. PAL**

★

În cadrul cercului literar, din luna noiembrie 1987, desfășurat la aceeași școală a avut loc concursul de proză și poezie „Niciodată toamna nu fu mai frumoasă". Cele mai bune lucrări au aparținut elevilor : Tincuța Varga, Dorel Farcaș (mențiuni), Florin Popa (III), Simona Iurian (II) și Iosif Varga (I).

Prof. **Ana HOMPOT**

★

CONSTANȚA

La 29 noiembrie 1987, la clubul din localitate a avut loc o acțiune cultural-educativă, dedicată Conferinței Naționale a partidului. Instructorul cultural al filialei, Aurelia Pisică, a prezentat o expunere intitulată „Permanența spiritului revoluționar". În continuare, s-a desfășurat un concurs de recitări, axat pe poezii cu conținut patriotic. Pe primele trei locuri s-au clasat, în ordine : Ion Dinică, Stere Pilici și Nicolae Drăgulin.

Ion DRĂGOI

★

O altă acțiune dedicată Conferinței Naționale a partidului, ca și celei de-a 40-a aniversări a proclamării Republicii, s-a desfășurat de asemenea la clubul filialei, la 13 decembrie 1987.

Despre însemnătatea celor două evenimente a vorbit Constantin Butoi, din partea cabinetului de partid.

A urmat concursul trimestrial intitulat „Republică, pămînt iubit". Cele mai multe răspunsuri exacte au fost date de nevăzătorii Vlase Huzum, Gh. Banciu și Nicolae Drăgulin.

În cadrul acestei acțiuni, instructorul cultural al filialei a prezentat calendarul sportiv al anului 1988 și a fost audiat Jurnalul sonor nr. 4/1987.

Dumitru CIOBANU

★

GALAȚI

Cu prilejul aniversării a 40 de ani de la proclamarea Republicii, filiala a organizat cu membrii grupei din Focșani un concurs intitulat „Geografia patriei". Dintre participanți, s-au remarcat Liliana Stoica, Nelu Damian și Mihail Roman.

Ion MĂNĂILĂ
muncitor cartonagist
IJPIPS — Vrancea

Cu cîntecul maramureșan, în Apusenii lui Avram Iancu

Ziua de 23 noiembrie se anunța ca orice zi de toamnă tîrzie, cînd pe la noi, pe la Moneasa, a sosit cunoscutul, și peste hotare, Ansamblu folcloric „Maramureșul" din Baia Mare, cu spectacolul „Ceteră, strunele tale".

Către amiază, am avut o întîlnire „particulară" cu Viorel Costin, solist binecunoscut în întreaga țară pentru cîntecele sale de pe Mara, iar seara, am fost la spectacolul propriu-zis.

Protagoniștii s-au întrecut pe sine. A fost ceva ce numai Maramureșul, această „placă turnantă a spiritualității" cum o numea în vară un exeget nipon al culturii, putea să demonstreze. Și-n spectacol, Viorel Costin ne-a prezentat pur și simplu celor din sală cu cuvintele „Cînt pentru maramureșenii (și ne-a numit : frații Timiș și familia Radu și Ramona Ruba), care întotdeauna ne primesc cu dragoste și bucurie".

Iar după spectacol, protagoniștii au fost oaspeții noștri de onoare, la noi acasă : frații Petreuș, Viorel Costin, Viorica Groza Lar și Vasile Temeși, conducătorul echipei de dansuri.

A fost o seară de basm în care s-a cîntat, s-a discutat despre cîntecul românesc, despre folclor în general.

O seară minunată, pentru care trebuie să le fim recunoscători oaspeților, avînd totodată posibilitatea de a le face cunoscute tezaurul de carte și cîntec pe care noi, semnatarii acestor rînduri, îl adăpostim aici.

Ion și Gheorghe TIMIȘ, Radu RUBA

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

PITEȘTI

„UNCTAD și problemele dezvoltării" a fost tema conferinței prezentate de Elena Ana, instructor principal cultural al filialei, la clubul din Drăgășani. Ea a fost audiată de numeroși nevăzători din localitate, precum și din Călimănești și Olănești.

A urmat un concurs fulger „Cine știe, cîștigă", cu întrebări din diverse domenii. Cele mai bune răspunsuri le-au dat: Florin și Ana Nistor și Gheorghe Chilian. A urmat o reuniune tovărășească.

A doua zi a avut loc concursul „Pe meridianele lumii" (faza pe filială).

Ioan MUNTEANU
organizatorul grupei
Drăgășani

★

În cinstea Conferinței Naționale a partidului, la 12 decembrie 1987, la clubul filialei, s-a desfășurat o seară cultural-educativă. În deschidere, Elena Ana, instructor pr. cultural al filialei, s-a referit la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 11 decembrie 1987, cei prezenți primind cu satisfacție propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, privind plata a 50% din cota de participare la constituirea fondului de beneficii în cursul lunii decembrie.

În continuare, Mihai Drăghici, președintele filialei, a trecut în revistă realizările obținute de nevăzătorii ce au reprezentat filiala la diferite acțiuni cultural-sportive. Au fost scoase în evidență preocupările filialei pentru rezolvarea multiplelor probleme pe linie de producție.

A urmat premiera sportivilor nevăzători, cu o activitate bogată în cursul anului 1987, conform hotărîrii Biroului executiv al asociației, din 22 decembrie 1987.

În continuare, formația artistică a susținut programul cu care ne-am prezentat în confruntarea cu celelalte trei filiale, la zona de la Craiova, la Concursul artiștilor amatori fără vedere.

Seara s-a încheiat cu o reuniune tovărășească, în cadrul căreia a fost organizată și o tombolă distractivă.

Aspazia CRĂCIUNAȘ

★

În cinstea aniversării a 40 de ani de la proclamarea Republicii Populare Române, la complexul sportiv „Prestarea" din Pitești a avut loc concursul trimestrial „Republica la 40 de ani". Materialul de studiu a fost întocmit de Elena Ana, instructor pr. cultural al filialei, care a fost și examinatorul concursului. Numeroșii spectatori prezenți au aplaudat pe cei trei cîștigători : Ana Șulumete, Florin Nistor și Vasile Șulumete.

În continuare, pe arena de popice, s-a desfășurat Cupa „30 Decembrie", la care au luat parte 10 sportivi nevăzători din Pitești și din alte localități, cele mai bune rezultate — pe acuități vizuale — fiind obținute de Sofia Udrescu, Petria Velea, Gh. Brenescu și Gheorghe Pătrănoiu, cărora li s-au înmînat diplome.

Vasile PĂDURARU
Drăgășani

★

La faza zonală a Concursului artiștilor amatori nevăzători, desfășurată la Craiova, am fost așteptați și întîmpinați cu multă ospitalitate de gazde, care s-au preocupat să ne creeze toate condițiile necesare bunei desfășurări a acțiunii pentru care ne-am deplasat.

Un juriu competent și imparțial a deliberat asupra cîștigătorilor, filiala noastră clasîndu-se pentru finală cu : montaj literar, muzică populară (Valerica Constantin), recitări (Sabina Bejinariu) și muzicuță (Ion Udrescu).

Mulțumim juriului pentru indicațiile pe care ni le-a dat și gazdelor, pentru ospitalitate!

Sofia UDRESCU

★

Cu prilejul împlinirii a 135 de ani de la moartea lui Nicolae Bălcescu, în ziua de 26 noiembrie 1987, la grupa Călimănești s-a desfășurat concursul fulger, intitulat „Nicolae Bălcescu în conștiința neamului". Au luat parte șase membri ai grupei, pe primele trei locuri situîndu-se, în ordine : Ana Șulumete, Titus Tudor și Cornelia Predescu.

În continuare, a avut loc adunarea generală a grupei, prilej de analiză a activtiății desfășurate de organul de conducere și membrii grupei precum și de anagajare pentru viitor.

Mihai Drăghici, președintele Filialei Pitești a informat pe cei prezenți, în legătură cu eforturile și preocupările Consiliului Central și ale filialei din localitate pentru rezolvarea problemelor nevăzătorilor.

Vasile ȘULUMETE

★

TIMIȘOARA

În cadrul Coop. „Progresul" din localitate, la secția perii s-a introdus în cursul anului 1986 confecționarea de bureți metalici pentru spălat vasele.

În această activitate sînt incluși toți muncitorii secției în scopul diversificării muncii și

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

pentru a suplini, la nevoie, lipsa de comenzi la perii. Deși confecționarea acestor bureți este dificilă din cauza asperității materialului, muncitorii s-au adaptat și rezultatele sînt bune.

Cornel POPOVICI

★

În octombrie 1987, la Cooperativa „Vremuri noi" din Arad s-au desfășurat adunările generale la cele două secții (perii și cartonaje). Dările de seamă au înfățișat rezultatele obținute pînă acum, analizînd critic și autocritic lipsurile care au existat. Ambele secții și-au realizat indicatorii de plan pe trimestrul III/1987. Pentru rezultatele frumoase obținute în producție, s-au evidențiat: Elena Damian, Bumbuc Eufrosina, Sultana Hoch, Gheorghița Baghi, Ana Boboin, de la secția de perii și Corneliu Nichita, Iulian Opriș, Ioan Achimescu, Maria Turcu, Joița Nichita, Didina Scorțan, Ioan Budișan, Nicolae Trifu, Elena Hanț, Ion Suvaina, de la secția cartonaj.

Maria BERESCU

TG. MUREȘ

Printre acțiunile cultural-educative organizate pe raza filialei noastre, se numără și conferința cu tema „Mobilitatea — mijloc de integrare socio-profesională a nevăzătorilor", prezentată de instructoarea culturală a filialei, Susana Szabo, în localitățile Reghin, Odorheiu Secuiesc, Sovata Băi și Tg. Mureș.

Cu acest prilej, s-a menționat importanța și semnificația zilei de 15 octombrie, zi dedicată bastonului alb pe plan mondial.

Gh. COZMA

Imagine de la o pasionantă partidă de șah, la clubul Filialei Timișoara

Știri și comentarii despre nevăzători în presa în scrisul obișnuit

Un nou comentariu despre poetul Radu Sergiu Ruba, de data aceasta în revista „Opinia studențească".

„Dacă marea surpriză colectivă — scrie Liviu Antonesei, semnatarul cronicii — a taberei de creație literară de la Izvorul Mureșului, de astă vară, a fost provocată de tinerii poeți din Galați, surpriza individuală a căpătat numele lui Radu Sergiu Ruba. O surpriză de mari proporții, atît în recitalul prezentat, cît și în comentariile mereu perfect aplicate pe text cu care a însoțit maratonul celor peste 40 de poeți și aproape 10 prozatori."

După o scurtă referire la volumul prezentat de Radu Sergiu Ruba, la „Cartea Românească" și înainte de a reproduce cîteva dintre poemele viitorului volum, autorul conchide:

„Așa cum se prezintă el în volumul manuscris pe care l-am citit cu uimită încîntare, Ruba este unul din cei mai importanți autori ai generației sale, ai generației noastre, dacă așa ceva există, și, oricum, unul dintre poeții importanți care scriu astăzi la noi..."

Pentru că vorbim despre Radu Sergiu Ruba, semnalăm apariția în „Almanahul literar 1988" a unui amplu articol, al său, intitulat „Alfabetul universal pentru orbi".

Subliniem ca foarte utilă publicarea într-un almanah literar a acestui articol, menit să facă tot mai cunoscute marelui public viața

(continuare în pag. a 15-a)

Ioan COZMA:

CĂRĂBUȘUL

Între două frunze moi de fag, de șapte zile stau și zac și sufăr în tăcere, dar boala mea e fără de leac și să mă mișc nu am putere. Sînt slăbit, aproape mort, dar tot mai simt cum spaima mă cuprinde, scormonindu-mi măruntaiele cu ace de oțel.

Oh, doamne! cît de îngrozitoare poate fi spaima, frica aceea ce arde totul, ca un acid diavolesc.

Am vaga impresie că natura m-a înzestrat altfel decît pe cărăbușii obișnuiți. Încă de cînd eram o micuță larvă, am început să observ că în jurul meu se petrec tot felul de ciudățenii, care mai de care mai absurde și chiar fără noimă. Ba chiar foarte multe dintre ele erau de o cruzime fără pereche. Toate cîte le vedeam, greu le pricepeam rostul, iar unele dintre acele fenomene nu le-am priceput nici chiar pînă azi.

Spuneam că natura m-a creat altfel decît pe confrații mei, lucru ce mi-a adus multe suferințe, în scurta mea viață. Mai întîi că orice întîmplare petrecută în jurul meu, am analizat-o și am întors-o pe toate fețele, pînă am ajuns să înțeleg cîte ceva din acel tot, ori să nu mai înțeleg nimic, creîndu-mi singur tot felul de complicații și inutile chinuri. Cum s-ar zice, pînă la urmă am înțeles că nu înțeleg de fapt nimic.

Ei poftim, am spus mai înainte că-mi cream singur inutile chinuri, dar ce, chinurile, suferințele pot fi cuiva utile? Observați deci, că însăși exprimarea unor stări de lucruri mă pune într-o lumină destul de proastă. Adevărul este că atunci cînd eram mic mă credeam cel mai deștept cărăbuș din imensitatea codrului, dar cînd am ajuns la maturitate am priceput că de fapt sînt cea mai neghioabă gîză.

În vreme ce compădurenii mei zburau din frunză în frunză, biziindu-și bucuria că sînt încă vii și că au de înfulecat destulă verdeață crudă și gustoasă, eu mă ascundeam pe unde puteam și studiam totul cu o încordată și dureroasă atenție. Pentru că multe specii de gîze se vor întreba, cunoscîndu-mi spovedania, dacă e posibil ori nu ca un biet cărăbuș să dispună de resorturi care îi pot provoca anumite stări proprii altor ființe mai mari cu sînge roșu și fierbinte. Cei sau cele ce își pun asemenea întrebări să se transforme într-un cărăbuș și vor vedea atunci că și noi, cărăbușii, avem posibilitatea și capacitatea de a suferi. Întortocheate și de neînțeles sînt unele dintre potecile naturii!, iar eu, bietul de mine, cu cît m-am străduit mai mult să înțeleg, cu atît mai puține bucurii am avut. Cînd am priceput în sfîrșit că viața este de neînțeles, a pătruns în mine un fel de fluid rece ca moartea, care m-a umplut de groază, măcinîndu-mi sufletul într-o rîșniță hodorogită și infernală, ca însuși infernul.

Vă mirați că am amintit de sufletul meu? Poate că nu mă credeți, dar, pe cuvînt de onoare, vă spun că și cărăbușii au suflet, sau cel puțin așa cred, fiindcă în mod sigur eu am un asemenea blestem în mine, care mi-a adus numai necazuri. Norocul nostru, al cărăbușilor, este că nu avem o viață prea lungă, pentru că altminteri am fi și noi supuși unor disecții și ni s-ar răpi și această fărîmă de suflet.

M-am luat cu vorba și nu v-am povestit cauza suferințelor mele prezente, că de cele viitoare nu voi aminti nimic, întrucît, pentru mine nu mai există viitor.

Într-o zi caldă și plină de lumină, alintătoare ca fericirea, m-am așezat puțin ostenit pe frunzulița unui lăstar tînăr de fag (pentru că fagul este preferatul meu), deci, de-abia poposisem pe acel lăstar, care mă dădea și huța, numai ce apare o namilă neagră, păroasă, cu patru enorme copite, cu două coarne înspăimîntătoare în fruntea ei, cît un sfert de poiană de mare, cu doi globi strălucitori, în care se puteau ascunde un număr mare de cărăbuși. Namila a privit o clipă spre mine, și-a căscat botul său cît gura unui cuptor de-al lui Belzebut și a vrut să mă înșface cu lăstari cu tot, iar eu am înghețat de groază. Apoi, apocaliptica ființă s-a răzgîndit, și-a mîngîiat marginile imensului cuptor cu un fel de lopată roșiatică și băloasă, m-a privit o dată, a scos din gîtlejul ei gros cît un stejar, un fel de tunet și făcîndu-și măturoiul cozii covrig a zbughit-o prin pădure cu atîta viteză încît am crezut că este însuși Scaraoțchi în persoană. Simțind că trecusem printr-o mare primejdie și în sfîrșit scăpasem teafăr, mi-am luat zborul, zicîndu-mi în gînd că pe viitor trebuie să fiu mai prudent și să mă cuibăresc pe cel mai înalt vîrf de fag. Zis și făcut. În zilele următoare așa am și procedat, dar această proastă inspirație era cît pe-aci să-mi aducă din nou pieirea. Ronțăiam tocmai marginea gustoasă a unei frunze, cînd am auzit deasupra mea un fel de fîlfîit și un cîrîit lugubru. De spaimă m-am prăbușit la pămînt, căzînd pe spate. Atîta am dat din picioare, încît am căpătat și febră musculară, dar bine că nu am prins reumatism la aripioare. Spuneam că atît am dat din picioare și atît m-am căznit să mă întorc cu fața în jos, încît am ostenit și era gata să adorm pe vecie, cînd un zgomot suspect mi-a atras curioasa-mi atenție. N-a trecut mult timp și suspectul zgomot s-a întrerupt, dar deasupra mea se mișca un bot ascuțit din care ieșea o fîșie a dracului de lungă și roșie. Era ditamai dulăul, lățos, cu ochii lăcrimoși și pofticioși. M-a mirosit o clipă, apoi m-a împins cu catifeaua nasului și parcă scîrbit de ceea ce constatase, a plecat dînd din coadă a lehamite. Deși înmărmurit de spaimă și orbit de fiorul morții, am început să-mi mișc instinctiv un picior, apoi pe al doilea și în sfîrșit pe toate cîte le am. Nu mică mi-a fost bucuria cînd am constatat că mă aflu în cea mai firească poziție de mers și de zburat. Redescoperisem deci, atît mersul pe jos, cît și înălțarea în văzduh. Mi-am încercat aripioarele amenințate de Institutul reumatologic, și după cîteva icneli și opinteli m-am înălțat în străveziul văzduh, înotînd bucuros prin pulberea strălucitoare a zilei. Prea departe n-am ajuns pentru că trecusem prin prea multe emoții, care mă vlăguiseră. M-am lăsat în voia aerului și am aterizat pe o tufă, urît mirositoare, însă eram prea obosit pentru a-mi căuta un alt sălaș și de îndată am adormit. Da, da, nu zîmbiți, pentru că și cărăbușii au nevoie de odihnă și mai ales de somn. Deci în scurt timp am adormit, intrînd în lumea minunată a viselor. Cît oi fi dormit nu știu, dar știu doar că m-am trezit tare odihnit și tocmai mă pregăteam să-mi deschid parante-

(continuare în pag. a 23-a)

LUI EMINESCU

Pe la pragurile artei, ce-arătau a zori de zi,
Secetoasa modestie în luceafăr te piti.
Trudnic ți-ai durat unelte, din grăire și frumos
Și ai smălțuit natura, cu fior mărinimos.
Ai scos lenevia lunii din sălașele-i sihastre ;
Căi de marmură să lege peste apele albastre.
Ai prins stelele-n zigzaguri sau în fluturi să înșiri
Și-mbrăcași cernita noapte, în ilic de trandafiri.
Brazilor ce-n lanul umbrei au postură de stihii,
Le-ai picat pojar de lună cetluindu-i în făclii.

Peste umerii iubirii pus-ai fasturi de altare ;
Pîn-la piscuri fără moarte, adîncimea ei să zboare.
Bici de fulger îți fu gîndul, împilarea să-năbuși
Și-ai durat făclie plebei să-aibă zare la urcuș.
Ceruri coborîte-n muzici, de arcușul tău ardent,
Un ogor ce ochii lumii adoptară monument.
Strălucirea ta cam pală printre zări crepusculare ;
Pe cărările de astăzi arde cu tării de soare.

Silvestru NECHIFOR

Ştiri şi comentarii despre nevăzători în presa în srrisul obişnuit

(urmare din pag. a 13-a)

și alfabetul lui Louis Braille, marele inventator francez, căruia nevăzătorii de pretutindeni îi păstrează o profundă recunoștință.

Vă recomandăm și dv. lectura lui.

★

În ziarul județean „Dobrogea nouă“ (Constanța) în numărul din 4 noiembrie 1987, la rubrica „Însemnări“ a apărut un articol intitulat „Veritabilă vocație pentru meserie“, semnat de Lucian Jinian, în care este prezentată activitatea oficiantului sanitar Sabin Mureșan, de la Sanatoriul balnear — Techirghiol.

★

Sub semnătura Ligiei Rezeanu, instructor principal cultural-sportiv al Filialei Craiova, ziarul „Înainte“, organ al județului Dolj a publicat în numărul său din 14 octombrie 1987, o știre amplă referitoare la desfășurarea finalei Campionatului republican de atletism rezervat nevăzătorilor, care a avut loc la Poiana Brașov, în perioada 9—11 octombrie.

Materialul menționează rezultatele bune obținute de cei patru sportivi, reprezentanți ai Filialei Craiova, precum și faptul că, din inițiativa Centrului de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă — Dolj, s-a realizat un film documentar cu aspecte din timpul concursului, care va fi oferit asociației noastre.

★

În numărul 41 al săptămînalului de limbă maghiară „A hét“ a apărut un reportaj referitor la Școala pentru nevăzători din Cluj-Napoca, intitulat „Nu din caritate, ci din umanism“, semnat de Vacszi Ieona, o veche colaboratoare a revistei, cu largi preocupări în ceea ce privește educarea tinerilor deficienți vizuali.

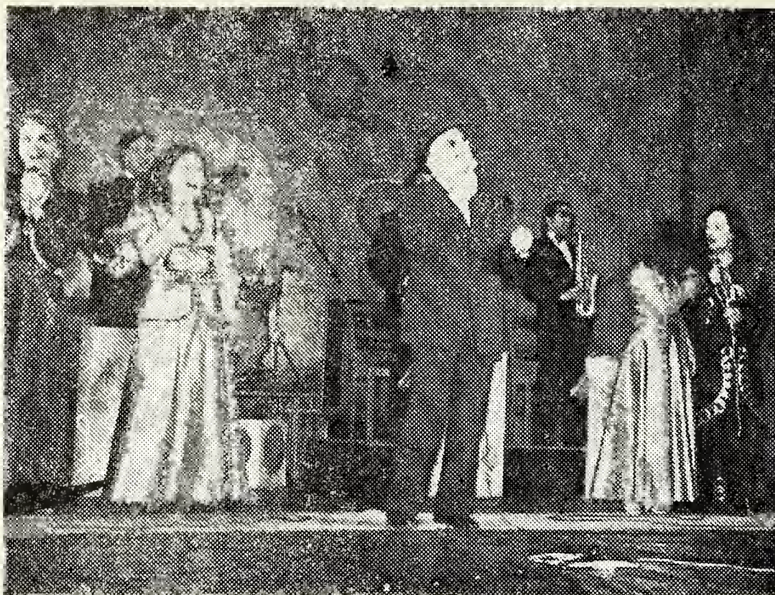
★

În numărul din noiembrie 1987, revista „Femeia“ a publicat sub semnătura lui Octavian Ursulescu, un articol cu titlul „O voce din inimă“, despre cunoscutul interpret nevăzător de muzică ușoară George Nicolescu. Făcînd o trecere în revistă a activității, pe tărîm muzical, a cîntărețului amintit, autorul menționează titlul unor compoziții proprii, cu care a obținut premii la diferite festivaluri de muzică ușoară, multe dintre ele fiind imprimate pe discuri.

★

Ziarul județean „Crișana“ (Bihor) consemnează, în numărul său din 28 octombrie 1987, succesul obținut de muncitorul nevăzător Moise Ciorba, din Oradea, la Concursul de proză și poezie — ediția 1987, al Asociației nevăzătorilor din țara noastră, în cadrul căruia a obținut premiul I. atît la proză, cît și la poezie.

La rampă – „OPTIMIŞTII"

Scenă din noul spectacol al ansamblului

Lumină. Culoare. Ritm. Antren. Acestea au fost primele impresii, pe care le-am notat la vizionarea noului spectacol al ansamblului „Optimiştii", care ne invită cu generozitate să-i vedem şi să-i ascultăm într-un program non-stop, intitulat sugestiv „Toată lumea la... concert !"

În cei 28 de ani de existenţă, formaţia de estradă a asociaţiei noastre şi-a încîntat de atîtea şi atîtea ori spectatorii, în numeroasele peregrinări prin mai toate zonele ţării, purtînd cu ei muzica şi voia bună. Fiecărui an i-a corespuns un nou afiş, avînd ca textieri nume de prestigiu, ca Fred Firea, Virgil Puicea, I. A. Vian, iar în vremea din urmă George Mihalache. De regia artistică s-a ocupat ani de-a rîndul, cu multă răbdare şi competenţă, Traian Moraru. Aranjamentul muzical aparţine lui Cornel Dascălu — saxofon tenor — ale cărui compoziţii au intrat, nu o dată, în repertoriul formaţiei.

Avînd girul unor personalităţi marcante ale lumii noastre culturale şi muzicale, precum Eugen Aron de la Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste sau Aurel Giroveanu, Dan Ardelean, Dan Stoian, cunoscuţi compozitori, nu este de mirare că spectacolele „Optimiştilor" se bucură de succes la public.

Impresia de omogenitate pe care o lasă ansamblul, m-a făcut să mă gîndesc la cuvintele instructorului principal coordonator, Gh. Bârzescu, care se ocupă neobosit, aproape chiar de la înfiinţarea formaţiei, de întreaga ei activitate, cu un rar devotament şi o deosebită înţelegere. Şi credem că nu exagerăm afirmînd că de-a lungul anilor a fost şi continuă să fie stîlpul de susţinere al întregului ansamblu.

„Noi sîntem o mare familie — sublinia tov. Gh. Bârzescu — o familie unită, care s-a închegat pe parcursul numeroaselor turnee întreprinse în ţară, întîmpinînd de multe ori greutăţi pe care numai aşa, uniţi, ajutîndu-ne unii pe alţii, le-am putut depăşi, pentru a ne desfăşura activitatea în bune condiţii, susţinînd programe reuşite, obţinînd succese şi cîştigîndu-ne aprecierea şi simpatia a mii de spectatori. De altfel, — încheia interlocutorul nostru — o spun direct şi impresiile consemnate în „Cartea de onoare a ansamblului".

Revenind la actualul spectacol, se remarcă îmbinarea echilibrată, armonioasă a pasajelor umoristice cu unele dintre cele mai cunoscute melodii de muzică uşoară şi populară.

Textele aparţin lui George Mihalache, care a colaborat cu succes în ultimii ani cu ansamblul nostru şi al cărui nume se întîlneşte frecvent pe afişele Teatrului de Estradă din capitală.

Inspiratele cuplete, scheciuri, monologuri sînt susţinute cu talent de inepuizabilul Coca Anatol, completat de unii dintre colegii săi, solişti vocali, deveniţi ad-hoc reuşiţi interpreţi umoristici. Este meritul regizorului Traian Moraru de a asigura spectacolului, prin această modalitate de prezenatre, varietate şi fluiditate.

Acum, ca şi în alte numeroase rînduri, Anatol Coca

Într-un nou spectacol!

În rîndul de sus, de la stînga : Aliz Deleanu, Angela Fotache Marian, Anatol Coca, Cornel Dascălu, Const. Pitorac, Puiu Prihotin și Nicolae Țarcă ; în cel următor, tot de la stînga : Frăsina Zărnescu, Aurelia Niculescu, Ion Frecuș, Ion Lădaru, Alex. Petrovici, Mihai Petcu și Dan Zărnescu

umple scena, cum se spune, cucerind publicul cu spontaneitatea-i caracteristică, evoluînd în cele mai diferite ipostaze, de la ștrengarul din scheciul „Dialog cu Puișor", pînă la chefliul din monologul „Ah, ce bine m-am distrat la nuntă !" Dar nu numai atît, Coca Anatol și cîntă cu același talent, fiind din plin răsplătit cu aplauze binemeritate.

Alături de el, apar rînd pe rînd Aliz Deleanu, Angela Fotache Marian, Sina Zărnescu, Aurelia Niculescu și Constantin Pitorac. Aceștia sînt prezenți, alternativ, și ca soliști vocali, dovedind iscusință în alegerea melodiilor celor mai adecvate vocii și temperamentului fiecăruia, interpretînd cu sensibilitate șlagăre de muzică ușoară sau, cum este cazul lui Constantin Pitorac, îndrăgite cîntece de muzică populară. Cu multă plăcere am ascultat vocea caldă a lui Mihai Petcu, în care am distins încă o dată inflexiuni ce evocă minunatele tonalități ale canțonetelor italiene.

Și nu întîmplător amintesc mai la urmă pe Ion Lădaru, deopotrivă iscusit baterist și dotat interpret vocal de muzică ușoară. Timbrul său profund, deosebit de plăcut, interpretarea remarcabilă a unor piese muzicale bine alese, simțul perfect al ritmului impresionează și cuceresc fără rezerve publicul.

Ceilalți instrumentiști, sub îndrumarea lui Cornel Dascălu, își susțin cu competență colegii, întregind coeziunea ansamblului, contribuind împreună la succesul spectacolelor prezentate. Este vorba despre Ion Frecuș — chitară bas, — Alexandru Petrovici — banjou, Puiu Prihotin — orgă electronică (dar și un virtuoz al pianului și bateriei), Nicolae Țarcă — saxofon alto — și Dan Zărnescu — chitară armonie.

Pe bună dreptate, aprecia Eugen Aron, președintele comisiei de vizionare, că modul în care este realizat noul spectacol, justifică titlul destul de imperativ, „Toată lumea la... concert !", impus de autor, concluzionînd, nu fără umor : „Autorul nu mai este vinovat, autorul a fost salvat de „Optimiștii" dumneavoastră !"

Astfel, formația de estradă a asociației noastre se prezintă cu încă un program reușit, cu o notă tonică, antrenantă.

Desigur, nu întîmplător, acest ansamblu a adoptat denumirea de „Optimiștii", căci spectacolele susținute de membrii ei respiră într-adevăr optimism, o cuceritoare voie bună, fiind aplaudați cu căldură și întrunind aprecierea celui mai variat public.

Ana LEVÎRDĂ

epigrame • EPIGRAME • epigrame

Autorului articolului „Spre care tip de jocuri orientaţi copiii?

Parcurgînd materialul,
Lesne am găsit realul:
Rob al teoriilor,
Ai mintea copiilor!

Unui medic epigramist

Pe-a reţetelor hîrtie
Prescriind regim, se pare,
Epigrame cînd mai scrie,
Uită să le pună ...sare!

Unei epigramiste

Tainic cineva mă-ndeamnă
Să-i dezvălui tot secretul,
Va şti, poantele ce-nseamnă,
Cînd va practica ... baletul!

Nedumerire

Să asigur soaţei hrana
Tot pe drumuri viaţa-mi duc,
Cînd mai are timp, sărmana,
Să mă ţină sub papuc?

Căsnicie

Plecînd cam des de-acasă, să se plimbe,
Urma ca soţul pe copil să-l schimbe,
Şi dacă s-a-nvăţat cu treaba asta,
S-a hotărît să-şi schimbe şi nevasta!

La nunta de argint

Spre a-şi consola soţia
Că nu este încă moş,
El propune cununia
La mănăstirea Cocoş.

La local

— „Ce mai vreţi"?, sînt întrebat,
— „Vreau ceva mai pipărat"!
Atunci ospătaru-ndată,
Mi-a adus nota de plată!

Unui confrate

În producţii literare
Dumnealui se crede tare
Şi-i găsesc cu greu pereche:
Este tare de-o ureche!

Unor confraţi

De-ar fi epigramiştii spînzuraţi
Abstract vorbind, că s-ar petrece treaba,
Ar însemna că mulţi dintre confraţi,
În ştreang să fie atîrnaţi degeaba.

Epitaf homeric

Cugetarea mea rămîne,
Pentru mulţi, un bun rămas,
Orbul este dus de mînă,
Mulţi sînt însă duşi de nas!

Unui şahist

„Bat mereu", l-am auzit,
Cînd concursul s-a sfîrşit,
Şi mai spune cu dojană:
„Bat doar drumul de pomană!"

Tratament

Un doctor de la Bucureşti
Mi-a spus să-ncerc leacuri băbeşti,
Găsind povaţa lui firească,
Îi trag într-una cu „Băbească!"

★

Unui medic veterinar

Că a furat sau nu un ou,
De nimeni nu se consemnează,
Însă de cînd el profesează
Eu cred că şi-a-nsuşit un bou.

Unui coleg

Strigă-n orice adunare:
„Da, tovarăşi, sînt în stare"
Cineva rosteşte-n spate:
„Stare de ebrietate"!

Aurelian GHELASE

★

Unei responsabile de florărie

De cînd e la florărie,
Responsabilă, fireşte,
Cîte-s toate, ea le ştie,
Încă le şi... înfloreşte.

Nevăzătorilor presatori de la Coop. „Metalica" — Bucureşti

Solidari clipă de clipă,
Toţi sînteţi sportivi de vază,
Căci toţi sînteţi o echipă
Ce cîştigă, cînd presează!

Unei vînzătoare

Cu vînzătoarea asta de duzină
Sînt în conflict, şi nu din vina mea,
Ea vrea să-mi vîndă ce e în vitrină,
Eu vreau să-i cumpăr ce e sub tejghea.

Lui Radu Sergiu Ruba, la poemul „Fluturii din Baskerville"

Pentru nunţi de vodevil,
Precum cea de care zici,
Fluturi ca în Baskerville
Găseai din belşug, şi-aici!

Lui Aurelian Ghelase, pentru catrenele sale fără adresă

Amice, să eviţi beleaua,
Reţine-mi sfatul amical,
Cînd vrei să baţi mai bine şaua,
Pune şi tu sub ea un ... cal!

Scriitorului Marin Iancu Nicolae, la 80 de ani

Octogenar, maestrul ştie
Că şi cu vîrsta se glumeşte;
Doar douăzeci sărbătoreşte,
Restul sînt ani de ... căsnicie!

Victor BĂNAC

Unui înfumurat

Prea se uita la toţi de sus,
Şi unii asta i-au cam spus,
Dar el ştiu ce-i aia frică,
Doar cînd văzu de unde... pică!

Unui croitor

Croitor, ce-i drept, cu mult talent,
Nimic de zis, le-avea ştrengarul,
Căci mai ales era atent,
Să-i iasă bine, buzunarul!

Unui şofer căruia i-a plăcut viteza

Orice-ar fi fost, Trabant sau Tatra,
El o ţinea tot într-a patra,
Acum o face feţe-feţe,
Într-un căruţ cu... două beţe!

Valeriu BORŞAN
Galaţi

La mulți ani, Liviu Păcurariu!

Iată că neobositul colaboratorul al revistei „Viață nouă" a împlinit 70 de ani. O vîrstă frumoasă, ale cărei coordonate au fost dintotdeauna exemple de conduită și vrednicie.

Dintre membrii colegiului de redacție al revistei amintite, ing. Liviu Păcurariu s-a remarcat în mod deosebit, prin prodigioasa sa activitate pe tărîm publicistic, în paginile revistei, bucurîndu-se de aprecierile și simpatia colegilor și cititorilor.

Pentru talentul său de traducător (cunoaște numeroase limbi străine: franceza, germana, engleza, italiana, suedeza, daneza, norvegiana, rusa, maghiara, esperanto ș.a.), i s-a încredințat încă de la apariția revistei, în 1954, rubrica „De peste hotare" (în prezent „De pretutindeni"), în care publică lunar, sub formă de traduceri și prelucrări, știri, informații și alte materiale, selecționate cu competență din zeci de reviste în braille. Ele cuprind, după cum se știe, informații documentare despre asociațiile și organizațiile nevăzătorilor de peste hotare, date statistice, știri din diverse domenii în care activează nevăzătorii, articole de știință popularizată ș.a.

Multe dintre aceste materiale au servit și servesc celor cu preocupări de cercetare în tiflologie ori tiflopedagogie, în elaborarea unor lucrări de specialitate.

Ca talentat mînuitor al condeiului, tot el răspunde și de rubrica „Paginile distractive" (anecdote, cuvinte încrucișate, epigrame etc.). Între acestea, epigramele și fabulele au ocupat un loc important, fiind apreciate pentru valoarea lor satirică. De asemenea, „plugușoarele" sale, pe care le întocmește din 1970 (și ele publicate în paginile revistei), i-au prilejuit afirmarea pe tărîmul poeziei de acest gen.

Om de aleasă modestie și avînd o vastă cultură, atît în domeniul științelor exacte, cît și în beletristică, el și-a consacrat peste trei decenii de viață propășirii activității redacționale a asociației.

Liviu Păcurariu s-a născut la 19 martie 1918, în satul Ciureni, județul Sălaj. El a absolvit Institutul politehnic din Timișoara, devenind inginer electromecanic.

În timpul celui de-al doilea război mondial, pe cînd avea 23 de ani, își pierde vederea, mîna dreaptă și piciorul stîng.

După o perioadă grea de spitalizare, a început treptat să se adapteze la condițiile ce-i erau de-acum impuse de situația sa de mare mutilat de război. Învață scris-cititul în braille și își dedică cea mai mare parte din timp, instruirii și orientării sale în problemele nevăzătorilor, activînd în special pe linie redacțională.

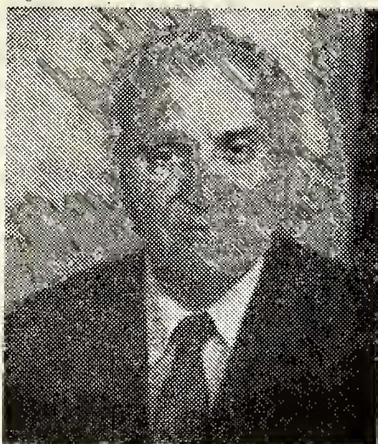
Din februarie 1959, devine membru al colegiului de redacție, iar din 1974 și al consiliului de conducere al revistei „Viață nouă", colective în cadrul cărora desfășoară o activitate permanentă.

Concomitent, el se remarcă și prin numeroase contribuții la editarea unor lucrări. Astfel, în 1956 întocmește prefața lucrării „Scrierea prescurtată în limba română". Împreună cu Octavian Oprescu și prof. Vladimir Gheorghiu elaborează manualul „Îndreptar pentru învățarea abreviației braille". Ca membru al comisiei pentru scrierea și cartea braille, o parte din lucrările comisiei respective poartă și semnătura sa. În colaborare cu profesorul Ioan Marcu traduce lucrarea „Sistemul Marburg pentru semne și simboluri matematice", care a stat la baza unei alte lucrări intitulate „Proiectul de semne și simboluri matematice în limba română".

Liviu Păcurariu s-a făcut cunoscut și printr-un mare număr de lucrări în versuri, proză și traduceri. O parte dintre acestea i-au apărut în revistele „Luceafărul", „Magazinul", „România literară" și bineînțeles în „Viață nouă". Dintre lucrările traduse menționăm romanele „Mea culpa", de Annie Vivanti și „Il perduto amore", de Umberto Frachia. În manuscris are un volum, cu cca 100 de fabule.

Îmi permit ca, în numele meu, al tuturor colegilor din consiliul de conducere al revistei și al colectivului redacțional să-i adresez inginerului Liviu Păcurariu, cu ocazia împlinirii a 70 de ani, sănătate și noi succese în activitatea sa publicistică.

Prof. Nicolae IONESCU

Profesorul Ștefan Pop, la 75 de ani

Numele profesorului Ștefan Pop este indisolubil legat de organizarea și dezvoltarea învățămîntului special din țara noastră, în anii de după Eliberare, de progresul defectologiei românești.

S-a născut la 24 noiembrie 1912, în satul Haieu, comuna Sînmartin, județul Bihor. După terminarea studiilor universitare (litere, drept și doctorate în psihologie și defectologie) a ocupat, pînă la pensionarea sa posturi importante de răspundere, atît în domeniul cercetării științifice propriu-zise, al învățămîntului special, cît și pe linia coordonării și conducerii efective, cu rezultate dintre cele mai bune, a multiplelor activități legate de rezolvarea tuturor problemelor proprii deficienților de toate categoriile. Astfel, printre numeroasele funcții deținute de prof. Ștefan Pop, amintim : șef de lucrări la Institutul de cercetări științifice pentru recuperarea deficienților (1949—1951), responsabil pe întreaga țară cu organizarea și controlul cursurilor de specializare și reciclare a cadrelor didactice din învățămîntul profesional al deficienților senzoriali, consilier șef de secție la Institutul de cercetări științifice pentru expertiza și recuperarea capacității de muncă (1951—1955) și în continuare cercetător principal, la același institut.

Activitatea pe plan defectologic a prof. Ștefan Pop a început o dată cu numirea sa la Institutul de cercetări științifice pentru recuperarea deficienților, din Cluj.

Sprijinit de conducerile școlilor speciale de nevăzători și surzi din acest oraș, el întreprinde o serie de cercetări privind organizarea sistemului de învățămînt special pentru deficienții senzoriali, conținutul teoretic și practic al acestui învățămînt, posibilitățile de recuperare socioprofesională a acestor handicapați, aspectele vieții social-culturale și materiale ale nevăzătorilor și surzilor, pregătirea profesională a cadrelor didactice din rețeaua școlilor speciale etc.

Datorită fructuoasei sale activități pe plan științific, este solicitat, în aprilie 1950, de către Ministerul Muncii și Prevederilor Sociale (devenit apoi Ministerul Prevederilor Sociale), să întocmească programele necesare specializării cadrelor didactice care predau în unitățile de învățămînt ale deficienților vizuali și auditivi. De asemenea, profesorul Ștefan Pop a ținut și cursuri de informare în domeniul defectologiei pentru asistentele de prevederi sociale din întreaga țară și pentru inspectorii din M.S.P.S., în același domeniu.

În colaborare, a elaborat o importantă lucrare de defectologie, intitulată „Recuperarea deficienților", tradusă și în limba franceză și trimisă în Cehoslovacia, la solicitarea organelor de specialitate din țara respectivă.

În același timp, el a fost și autorul unor importante referate științifice, cerute de diferite organisme internaționale, ca O.M.S., UNESCO ș.a. sau prezentate de minister la diverse congrese ce au avut loc peste hotare (ex. „Calificare în profesia de cartonagist a deficienților vizuali cu infirmități motorii la membrele superioare"), asigurînd apariția, vreme de 15 ani, a „Buletinului pedagogic" („Probleme de defectologie"), care s-a transformat ulterior în „Revista de psihopedagogie specială".

În calitatea sa de cercetător științific și șef al Serviciului de recuperare a deficienților din M.S.P.S. și Ministerul Muncii (de unde s-a pensionat avînd funcția amintită) a redactat numeroase articole și referate științifice de specialitate, unele publicate în diferite reviste de profil, printre care și în revista „Viață nouă", redactînd de asemenea studii ce au fost publicate în multe din periodicele cu profil defectologic din România sau în lucrări de mare întindere, ca de exemplu : „Psihologia și pedagogia medicală. Defectologia".

Prof. Ștefan Pop a participat și la diverse congrese internaționale, unde a susținut comunicări urmărite cu atenție și interes (Zagreb, Budapesta, Erfurt, Praga ș.a.).

A editat totodată o serie de manuale școlare, coordonînd munca colectivelor de autori. Trebuie subliniat și faptul că el a fost autor și coautor a numeroase manuale didactice, apărute în mai multe ediții, deosebit de apreciate, folosite în școlile noastre speciale.

A organizat pe categorii de deficienți

(continuare în pag. a 27-a)

Preocupări pentru îmbunătățirea climatului afectiv în școlile de eleve cu deficiențe vizuale

Prof. Dumitra MIHALESZKY

Pornind de la ideea că școlile speciale de deficienți vizuali nu reprezintă o restrîngere a perspectivelor acestor copii handicapați, ci o modalitate de a-i ajuta să învingă dificultățile provocate de lipsa vederii, să se dezvolte armonios, să-și valorifice posibilitățile de afirmare, personalul didactic din cadrul Centrului școlar nr. 11 — Arad, alături de obiectivele specifice cu caracter recuperator ale învățămîntului tiflologic, a urmărit dezvoltarea, la elevele cu deficiențe de vedere, a capacității de a percepe activ și sistematic, a posibilităților creatoare, a unor însușiri ale memoriei, voinței, atenției și gîndirii, cît și a altor aspecte psihice, care intervin în procesul compensației, sprijinind perceperea vizuală.

La centrul școlar nr. 11 s-au manifestat numeroase preocupări din partea tuturor cadrelor didactice, pentru îmbunătățirea climatului afectiv al elevelor cu deficiențe de vedere.

Astfel, elevele din școală sînt deprinse cu munca de creație, cu modul de a gîndi independent, de a lucra în diferite laboratoare, ateliere-școală, la diferite cercuri tehnico-aplicative, unde se pot observa aptitudinile lor.

În vederea îmbunătățirii climatului afectiv al elevilor din școlile speciale de deficienți vizuali este necesar ca toți factorii educaționali să se preocupe în mod deosebit de organizarea cît mai plăcută și cît mai variată a timpului liber al acestor copii. În acest sens, la școala din Arad s-au făcut excursii tematice la București, Timișoara, Cluj-Napoca, realizîndu-se totodată schimburi eficiente de experiență cu școlile similare din orașele amintite. Obiectivele vizitate în cadrul acestor excursii au contribuit în mod nemijlocit la îmbunătățirea climatului afectiv al acestor eleve.

De asemenea, fiecare cadru didactic din școală a însoțit periodic elevele la diferite filme, spectacole de teatru, concerte simfonice, cultivîndu-le gustul pentru frumos, dragostea pentru literatură și simțul estetic.

Elevele au fost antrenate la diferite cercuri și concursuri sportive. Ele au obținut succese remarcabile la concursurile interșcolare de șah, dezvoltîndu-li-se imaginația și flexibilitatea gîndirii.

În vederea îmbunătățirii climatului afectiv al elevelor cu deficiențe de vedere, profesorii, educatorii și maiștrii-instructori din cadrul Centrului școlar din Arad au dovedit un deosebit tact pedagogic, răbdare, competență, dăruire; au ales cu grijă metodele și mijloacele de instruire și educare a elevelor, cît și materialul corespunzător prin care să stimuleze procesul învățării, să dirijeze activitatea proprie a elevelor, să asigure stabilitatea cunoștințelor și transpunerea lor în practică, în așa fel încît, după absolvirea școlii, să fie capabile să se integreze în muncă în condiții optime, să se adapteze noilor cerințe impuse de evoluția mereu ascendentă a României socialiste.

De asemenea, elevele participă la cenaclul literar „Floare-albastră“, unde audiază pe discuri și pe benzi magnetice piese de teatru, cărți de literatură din bibliografia obligatorie și selectivă. În cadrul acestui cenaclu ele își citesc propriile lucrări, ascultă recenzii de cărți, își însușesc corect noțiuni de versificație, își expun părerile personale cu privire la anumite opere studiate sau enunță anumite puncte de vedere referitoare la diferiți scriitori.

Un rol deosebit în îmbunătățirea climatului afectiv al elevelor cu deficiențe de vedere îl constituie în școala noastră și vizitele la diferite muzee. Astfel, sub directa îndrumare a diriginților, elevele din școala noastră au vizitat muzeul de artă și cel de istorie din Arad, insistîndu-se asupra epocii contemporane și mai ales asupra sălii congreselor, asupra monumentuluiu eroilor, a mormîntului lui Vasile Goldiș, a Tîrgului Internațional București, asupra Muzeului de istorie a României, a Muzeului partidului, al mișcării muncitorești și socialiste, prilej cu care se cultivă la elevele handicapate vizual admirația și respectul față de cei ce și-au jertfit viața pentru libertatea și independența patriei noastre.

Faptul că elevele cu deficiențe de vedere sînt receptive la nou și dornice de a cunoaște și de a-și afirma în mod creator capacitatea, se concretizează prin participarea lor la diferite concursuri literare („Prietenii cărții braille“ și „Pe meridianele lumii“), organizate în cadrul Asociației nevăzătorilor, precum și la cele din cadrul școlii, pe diferite teme ca: „Cine este atent, reține!“, „Recunoașteți personajul?“ „Cine știe meserie, cîștigă!“ etc., dar mai ales în cadrul Festivalului național „Cîntarea României“ unde au obținut rezultate remarcabile, ajungînd pînă la faza republicană.

Toate formele utilizate de conducerea școlii și cadrele didactice din cadrul Centrului școlar nr. 11, pentru îmbunătățirea climatului afectiv al elevelor cu deficiențe de vedere (cercuri literare, cercuri tehnico-aplicative, concursuri, vizionări de filme și spectacole, vizite la diferite întreprinderi, lectura cu voce tare a unor

(continuare în pag. a 25-a)

Limba esperanto între nevăzătorii din România

Roman DĂNILĂ

Apariția, în 1972 a cărții „Historio de la esperant — modavo inter la blinduloj", scrisă de germanul Ioseph Kreitz (1897—1977) și editată în braille, mi-a sugerat ideea de a alcătui un scurt istoric al limbii esperanto vorbite de nevăzătorii din țara noastră.

Am reflectat mult asupra acestei idei, dar de la bun început m-am lovit de lipsa unor documente. Singurele surse de informare ce mi-au stat la dispoziție au fost, pe lîngă lucrarea mai sus-amintită, în care se fac cîteva referiri și la România, cartea „Pe urmele trecutului", scrisă de nevăzătorul Constantin Gheorghe, editată de asemenea în braille, precum și cîteva din numerele revistei „Viață nouă". O altă cale de informare a constituit-o contactul direct sau prin corespondență cu unii dintre esperantiștii mai vechi, ca: Dionisie Miculescu, Iosif Glaser, Kardos Felix ș.a.

În istoria sa, Kreitz spune că primul curs pentru învățarea limbii esperanto de către nevăzătorii din România a fost organizat în 1908, de doctorul în științe biologice, Gabriel Robin, în care scop acesta a învățat scrierea braille. Cursul s-a desfășurat în incinta Azilului „Vatra Luminoasă". Ulterior asemenea cursuri au avut loc sub conducerea nevăzătorului Prezenti Levy, fratele cunoscutului profesor de muzică din aceeași instituție, A. L. Ivela.

Este locul să amintesc, că, potrivit celor arătate de Joseph Kreitz, Prezenti Levy a devenit cunoscut în domeniul limbii esperanto, pe plan internațional. În 1912 el a participat la Congresul esperantiștilor de la Cracovia (Polonia), unde a vorbit despre situația nevăzătorilor din România și importanța limbii esperanto pentru ei.

Tot Prezenti Levy are ideea înființării unei organizații internaționale a esperantiștilor orbi, în care scop pregătește un proiect de statut pe care urma să-l prezinte, în 1914, la Congresul esperantiștilor de la Paris, care însă nu s-a mai putut ține din cauza izbucnirii primului război mondial.

Proiectul elaborat a fost însă utilizat la alcătuirea statutului organizației preconizate de Prezenti Levy, care a luat ființă în 1923, în timpul Congresului esperantiștilor nevăzători de la Nürenberg. Prezenti Levy însă n-a mai ajuns să-și vadă visul realizat, deoarece a murit de tifos, în timpul războiului.

Organizația nou înființată purta titlul „Asociația universală a esperantiștilor orbi". Printre cei ce au aderat la ea figurează și o persoană din România. De asemenea, printre cei ce au votat pentru primul comitet al organizației respective s-a aflat și un alegător român. Deoarece nu se dau nume, putem crede că în ambele cazuri e vorba de una și aceeași persoană.

După încheierea marii conflagrații, limba esperanto se extinde. În rîndul nevăzătorilor, aceasta se desfășoară cu elan sporit. Într-o serie de țări iau naștere asociații proprii ale esperantiștilor fără vedere. Pe plan internațional au loc congrese anuale, în care se dezbat nu numai aspecte legate de limba esperanto, ci și întreaga problematică privind ridicarea nivelului lor de viață și cultură.

În rîndul nevăzătorilor din țara noastră limba esperanto face pași mici și se manifestă cu deosebire, în patru centre: București, Timișoara, Arad și Cernăuți. Activitatea de învățare a limbii se face sporadic și numai din proprie inițiativă.

O muncă mai susținută se depune la București unde, în 1936, se înființează un cerc al esperantiștilor nevăzători, condus de un comitet alcătuit din: Gh. Lupu — președinte, Gh. Dulan, vicepreședinte, Constantin Gheorghe, secretar, Ion Filimon, Nicolae Vasilescu și Ion Vereguț, membri.

Preocuparea principală a comitetului ales era ridicarea nivelului cultural și de viață al nevăzătorilor din România, prin mijlocirea limbii esperanto.

Unii dintre membrii cercului participă la ședințele de lucru ale esperantiștilor văzători din capitală. Urmarea acestui contact a fost faptul că cei fără vedere au primit ajutor în munca lor, din partea esperantiștilor văzători prin mijlocirea a două persoane: Ghizela Harabagiu și Fischer Galați.

În aceeași perioadă Constantin Gheorghe devine reprezentantul esperantiștilor nevăzători din România, pe lîngă Organizația internațională a esperantiștilor nevăzători.

Pe la începutul anilor treizeci, la tipografia Azilului „Vatra Luminoasă" — din București s-a tipărit în braille „Fundamento" și un mic dicționar esperanto — român. Aceasta, probabil, ca un ecou al apelului făcut pentru promovarea limbii esperanto, de organizația esperantiștilor nevăzători din New York, în cadrul „Conferinței internaționale în problema orbilor", ținută în acest oraș în aprilie 1931, la care au participat delegați din 37 de țări. Din România a fost prezent dr. Constantin Paul, directorul Azilului „Vatra Luminoasă".

Cel de-al doilea război mondial a zădărnicit toate încercările în domeniul limbii esperanto. Cum era și firesc, la terminarea acestuia lucrurile trebuiau luate de la început.

În această perioadă pot fi semnalate strădaniile lui Constantin Gheorghe (la București)

și ale prof. Gheorghe Lupu (la Buzău), care au pregătit cîțiva nevăzători în limba esperanto.

După înființarea, în 1955, a Asociației orbilor, a intrat în actualitate și limba esperanto pentru nevăzătorii din țara noastră. Astfel, în 1956 se tipărește la tipografia școlii speciale pentru nevăzătorii din Cluj o nouă ediție „Fundamento", în 80 exemplare, distribuindu-se filialelor asociației (pe atunci în număr de șase). Un an mai tîrziu, la tipografia Școlii profesionale pentru nevăzătorii din București se tipărește, într-o nouă ediție, dicționarul esperanto — român.

La 28 februarie 1957 ia naștere, pe lîngă Consiliul Central al Asociației orbilor, o secție esperanto condusă de un comitet alcătuit din cinci persoane, avînd în frunte pe Constantin Gheorghe.

În paginile revistei „Viață nouă" se publică, în ianuarie 1958, un articol intitulat „Limba esperanto — limbă internațională", semnat de profesorul Constantin Dumitrescu. În continuarea articolului, autorul publica și prima lecție de predarea limbii esperanto. În lunile următoare (februarie și martie), seria de lecții se continuă cu încă două, după care această activitate publicistică încetează.

La sediile unor filiale ale asociației se organizează cursuri esperanto. Astfel, la București lecțiile sînt predate de Constantin Gheorghe, la Cluj, de Kardos Felix, iar la Timișoara, de Iosif Glaser.

Cu toate strădunțele depuse, rezultatele n-au fost la înălțimea așteptărilor. Mai mult, secția esperanto de pe lîngă Consiliul Central al asociației a devenit ca și inexistentă. Astfel s-a ajuns ca numai cîțiva să mai activeze în acest domeniu.

Din unele țări se trimit gratuit reviste în limba esperanto, tipărite în braille: „Esperanta ligilo" (Franța), „Auroro" (Cehoslovacia), „La contacto" (Olanda), „Pola stelo" (Polonia), „Esperanta fajrero" (Bulgaria). Articolele mai importante din aceste reviste, tratînd probleme ale nevăzătorilor au fost traduse în românește și publicate în reviste „Viață nouă". În „Pola stelo" s-au publicat două articole, unul despre activitatea culturală a nevăzătorilor și celălalt despre publicațiile periodice ale nevăzătorilor din România, ambele scrise de Roman Dănilă.

Cîțiva dintre esperantiștii nevăzători din țara noastră participă la concursul de dezlegări de probleme — tip rebus — publicat în revista „Esperanta ligilo". În cursul anilor, trei dintre aceștia — Kardoș Felix, Naum Tănase și Roman Dănilă — s-au situat pe locul I.

La congresele internaționale ale esperantiștilor nevăzători, participarea celor fără vedere din România este sporadică. Putem aminti pe Constantin Gheorghe, în 1966, la Budapesta, împreună cu Anastase Coman. Acesta din urmă a mai participat în 1972 la congresul de la Rimini (Italia) în 1957, la cel de la Copenhaga, iar în 1983, din nou la congresul de la Budapesta, împreună cu soția.

Pe lîngă cei amintiți pe parcursul acestei expuneri, mai putem cita pe Ioan Duceac, care a activat în perioada interbelică, la Cernăuți, pe Jeny Kun, la Alba Iulia și la Arad, precum și pe Elisabeta Bachmann, care a tradus cîteva articole din „Esperanta ligilo" și le-a publicat în „Revista braille", pe la începutul anilor '30.

Pentru slabele rezultate obținute, în domeniul limbii esperanto, vina o poartă toți cei ce pornind această acțiune, n-au perseverat în ducerea ei la îndeplinire.

Nota redacției. *Se cuvine să mai amintim că și ing. Liviu Păcurariu a urmat un curs de esperanto (fără frecvență) la școala Hadley, din Illinois (S.U.A.), obținînd calificativul maxim. El traduce curent din această limbă, pentru grupajul „De pretutindeni".*

CĂRĂBUȘUL

(urmare din pag. a 14-a)

zele aripioarelor, cînd o umbră lunguiață s-a întins peste mine și peste tufa pe care tronam. Am privit spre izvorul umbrei și am văzut un mic zmeu frumos, cu două rotunde petice de cer, montate sub o cîmpie netedă și albă, din care se prelungea șaua unui delușor bont. Sub acest delușor cu două mici găurele răsturnate ca două căpăcele de ghindă, se deschidea și o mică tăietură gingașă și roșie, ca fraga coaptă. Era minunată această făptură. Nimic la ea nu te făcea să tresari de spaimă. Eu am rămas încîntat de cunoștință, pironit pe locul unde mă aflam, privind cu plăcere încîntătoarea apariție căreia, muma noastră natura i-a pus numele de pui de om. Dar, vai, credul am fost toată viața și credul am rămas. Ce să-i faci? Defecțiune de fabricație. Puiul de om m-a privit cît m-a privit, apoi m-a înșfăcat, strîngîndu-mă în cleștii degetelor. Ehei, dacă noi cărăbușii am avea asemenea unelte, alta ar fi viața! Omușorul, după ce m-a sechestrat, a plecat cu mine cu tot, a căutat un mărăcine, a rupt un spin și cu o diavolească plăcere mi-a înfipt spinul în partea din spate a corpului, făcînd din mine un fel de morișcă. Încîntat de ispravă și mai ales satisfăcut de urletul bîzîitor scos de durere, de mine, a început să alerge, ținîndu-mă în spinul lui ca pe un trofeu de preț, apoi plictisit poate de văicărelile mele monotone, m-a azvîrlit între aceste două frunze, unde îmi voi da în curînd obștescul sfîrșit.

Ce să-i faci? Asta mi-a fost soarta. M-am speriat și am fugit de Dracu și m-am lăsat încrezător în mîinile amăgirilor cu ochi de peruzea.

PRESOPUNCTURA. Ghid terapeutic (IX)

Dr. Cr. ȘTEFĂNESCU

MENOPAUZA

Încetarea menstruației apare în mod fiziologic între vîrsta de 45—48 ani, din cauza scăderii funcției hormonale. Există însă și o menopauză instalată în urma operațiilor de îndepărtare a organelor genitale interne (climax operator).

Menopauza (climaxul) se manifestă prin scăderea și rărirea menstruației, palpitații, bufeuri de căldură, cefalee, amorțeli, modificări de caracter (instabilitate, indispoziții), creșterea tensiunii arteriale. Este bine ca femeile aflate în această situație să apeleze la un punct de presopunctură, care stimulat prin manevra de tonifiere sau dispersie, după caz, ajută (ameliorează) acest fenomen fiziologic. Este vorba de punctul denumit „Stîlpul Cerului" — V 10, situat pe orizontala ce trece prin comisura buzelor, la 1,5 măsuri, de o parte și de alta a liniei mediane posterioare. Tonifierea se va face pentru menopauza cu bufeuri de căldură, însoțite de transpirații reci (din punct de vedere energetic INN) și dispersie, pentru bufeuri de căldură, însoțite de transpirații calde (din punct de vedere energetic IANG).

TULBURĂRI DE MENOPAUZĂ

O abatere de la regula normală a menstruației poate avea o cauză inflamatorie, endocrină sau tumorală. Tulburările de menstruație beneficiază de stimularea anumitor puncte cu ajutorul presopuncturii. Astfel, în menoragie (menstruația prelungită după 7 zile), vom stimula : „Reuniunea celor trei INN" — SP 6, situat la 4 măsuri deasupra maleolei interne-tonifiere. Alte indicații : menopauză, îmbătrînirea precoce a unor femei-tonifiere.

În dismenoree (menstruația însoțită de dureri), vom stimula punctul „Muntele Kroun Lun" — V 60, situat în scobitura dintre maleola externă și tendonul lui Achile-tonifiere. Alte indicații : pentru grăbirea nașterii și eliminarea placentei-tonifiere (procedeu folosit foarte mult în China).

Pentru menstruația neregulată (nerespectarea intervalului de 24—32 de zile) folosim punctele :

— „Heleșteul însorit" — TF 4, situat pe fața dorsală a mîinii, în apropierea pliului pumnului — dispersie (pentru o menstruație care vine în avans) și „Fiul prințului" — SP 4, situat în mijlocul labei piciorului-tonifiere (pentru o menstruație care întîrzie).

Alte indicații : dureri testiculare-dispersie.

MIGRENA

Spre deosebire de cefalee, migrena este localizată numai la jumătate de cap. Criza migrenoasă poate dura cîteva ore sau zile și ea poate începe chiar din adolescență, întîlnindu-se mai ales la femei, fiind favorizată de menstruație, oboseală, abuz de alcool și tutun. Printre cauzele migrenei, mai amintim : disfuncții ale intestinului și vezicii urinare, cauze inflamatorii (sinuzita), tulburările de vedere, reumatismul (spondiloza cervicală), tulburări circulatorii ș.a.

Durerea migrenoidă se localizează de obicei la ochi, frunte, tîmple fiind însoțită și de alte fenomene ca : lăcrimare, edeme ale pleoapelor, grețuri, vărsături.

Pentru medicina tradițională există două tipuri de migrenă :

— prin exces de energie INN, manifestată prin dureri profunde, difuze și permanente, mai ales noaptea. În această situație se va masa punctul „Fundul văii" — IG 4, situat la unirea celor două oase din prelungirea degetelor mare și arătător la mînă-tonifiere ;

— prin exces de energie IANG, caracterizată prin dureri vii, ce apar mai ales ziua. Pentru acest fel de migrenă vom masa : punctul „O sută de adunări" — VG 19, situat în depresiunea dinapoia creștetului capului-dispersie.

Alte indicații : somnolența, pierderea memoriei și în scop stimulativ, la sportivi și artiști-tonifiere. Cînd criza este foarte puternică, se vor masa și următoarele puncte :

— „Valea adunării" — VB 8, situat la o măsură deasupra marginii superioare a urechii dispersie ;

— Bambuși în grămadă" — V 2, situat la extremitatea internă a sprîncenelor-dispersie.

Alte indicații : sportivi și artiști (crește acuitatea vizuală)-tonifiere.

— „Poarta urechii" — TF 23, situat în scobitura din fața urechii, ce se formează cînd se deschide gura-dispersie.

Pentru orice fel de migrenă se mai pot masa blînd, fruntea, ceafa și punctul dintre sprîncene-dispersie, iar pentru migrena localizată în orbită se va masa lobul urechii-dispersie.

MIOPIA

În concepția energetică, vederea unui om depinde în mare măsură și de echilibrul energetic din meridianele ficatului și stomacului. Miopia poate fi de tip IANG (cu ochi exoftalmici) și INN (cu ochi înfundați în orbite). Acest defect de vedere, după medicina tradițională, poate beneficia de masarea următoarelor puncte :

— „Primește lacrimile" — S 4, situat sub marginea inferioară a orbitei-tonifiere. Alte indicații : lăcrimare, spasmele pleoapelor-dispersie.

— „Patru pete albe" — S 5, situat sub punctul de mai sus, într-o mică scobitură-tonifiere. Alte indicații : nistagmus, spasmele pleoapelor-dispersie.

— „Marea scobitură" — S 6, situat la unirea verticalei ce trece prin pupilă, cu orizontala de sub nas-tonifiere.

— „Mlaștina vînturilor" — VB 20, situat pe ceafă, pe orizontala ce trece pe sub lobul urechii, în scobiturile de sub

protuberanțele occipitale-tonifiere. Alte indicații : febră, glaucom-dispersie.

NEVRALGIA SCIATICĂ

Nervul sciatic, care inervează membrul inferior, este cel mai lung și cel mai gros nerv din organism.

Nevralgia sciatică apare în urma unui efort, manifestîndu-se cu dureri puternice în regiunea lombară, care ulterior, vor iradia de-a lungul membrului inferior, fiind însoțite de amorțeli și furnicături. Tusea, strănutul ca și mișcările bruște accentuează aceste dureri. Dacă boala nu se tratează, se pot instala complicații : pareze sau paralizia piciorului, cu pierderea sensibilității locale.

Pentru medicina tradițională, nevralgia sciatică este produsă de energii perverse : vînt, umezeală, frig, care pătrund în mușchi. Boala se produce numai atunci cînd energia de apărare (Wei) este ineficientă sau dacă efortul fizic, de ridicare în special, a fost prea mare și brusc. Oboseala contribuie de asemenea la declanșarea crizei. Pentru combaterea durerilor, medicina chineză tradițională vizează reechilibrarea energiilor perturbate cu ajutorul acupuncturii, auriculopuncturii și presopuncturii. Se pare că punctul cel mai eficace este „Muntele Kroun Lun" — V 60, supranumit pentru calitățile sale antalgice și „Punctul aspirină", situat în scobitura dintre maleola externă și tendonul lui Achile. Pentru durerile difuze care se ameliorează la căldură, punctul va fi masat în dispersie, iar pentru durerile vii și ameliorate la frig, se va folosi tonifierea. Deoarece aceste dureri se datoresc și perturbărilor energetice din meridianul vezicului biliare, se va masa și punctul „Săritor în cerc" — VB 30, situat pe fața externă a șoldului, în zona cea mai proeminentă, dispersie sau tonifiere, după caracterul energetic al durerii.

Alte indicații : sportivi, pentru tonifierea membrului inferior-tonifiere. După masarea acestor puncte, se va executa un masaj liniar pe fața posterioară a membrului inferior, mai ales pe zonele dureroase, întîlnite în timpul masajului.

NEVRALGIA DE TRIGEMEN

Nevralgia facială este cauzată de lezarea ramurilor senzitive ale nervului trigemen, care inervează fața, dinții și limba. Crizele sînt foarte dureroase, de durată scurtă și localizate la o jumătate de față. Uneori apar : lăcrimarea, congestionarea ochilor și spasme musculare locale. Criza poate fi provocată de infecții dentare, sinuzite, tumori ale feței sau fără o cauză precisă. Sînt cazuri de forme rebele, la tratament, care nu se rezolvă decît prin intervenție chirurgicală. Foarte multe forme însă de nevralgie de trigemen beneficiază de servicii : ale presopuncturii și binințeles, ale acupuncturii. În acest scop, vom masa următoarele puncte:

— „Gaura pupilei" — VB 1, situat în apropierea unghiului extern al ochiului-dispersie.

Preocupări pentru îmbunătățirea climatului afectiv în școlile de eleve cu deficiențe vizuale

(urmare din pag. a 21-a)

cărți în colectiv, consultații individuale sau în grup, convorbiri cu elevele etc., le dezvoltă imaginația, atenția, memoria imediată, care se bazează pe intuiție în sesizarea noului și esențialului dintr-o dată, cît și memoria de durată, cu rol determinant în stocarea informațiilor și utilizarea lor ulterioară, precum și capacitatea de a valorifica experiența anterioară în forme noi, care să le ajute să găsească și soluții de rezolvare a problemelor apărute în viața cotidiană.

Atît conducerea școlii, cît și întregul personal didactic au luat numeroase măsuri pentru protejarea elevelor fără vedere, pentru dezvoltarea lor corespunzătoare. La orele educative și la careurile pedagogice au fost prelucrate normele P.S.I., au fost ținute lecții de circulație rutieră, lecții cu caracter igienico-sanitar, a fost prelucrat regulamentul școlar și cel de ordine interioară al școlii.

Elevele au fost antrenate în diferite acțiuni de gospodărire a școlii (amenajarea curții, ornarea claselor, a dormitoarelor, verificarea curățeniei în internat, serviciul la bucătărie și la poartă, pavoazarea coridoarelor etc.), au participat la diferite seri literare, închinate unor evenimente istorice sau unor scriitori, la diferite montaje pe teme ca : „De ziua femeii", „În lutul țării, odihnesc eroii", „Omagiu președintelui dintîi" etc.

Ne-am preocupat în mod deosebit de ridicarea nivelului politico-educativ și de educația lor patriotică revoluționară. În acest sens, un rol deosebit l-a avut cercul de materialism științific și ateism, organizat în cadrul școlii Elevii au ascultat la radio-TV, emisiuni cu caracter politico-educativ, au vizionat filme documentare cu caracter politico-ideologic, au participat la învățămîntul politic UTC, unde au fost prelucrate teme moral-cetățenești.

Alte măsuri menite să asigure protecția elevelor cu deficiențe de vedere au fost :

— ocrotirea vederii restante, prin limitarea activităților vizuale (cînd este necesar, prin limitarea activităților de lucru care ar dăuna) ;

— utilizarea celorlalte aferențe senzoriale, pentru protejarea vederii slabe ;

— completarea datelor vizuale ;

— îmbogățirea și corectarea reprezentărilor vizuale ;

— asigurarea unui fond bogat, care să reflecte realitatea.

CADRAN MONDIAL

● La 7 august 1987, a fost predată de către constructori, Asociației nevăzătorilor și slabvăzătorilor din R. D. Germană, clădirea centrului de mobilitate pentru nevăzători, din Berlin — Hirschgarten. Aici, nevăzătorii vor fi deprinși să se deplaseze în mod independent în cele mai variate condiții de teren, pentru a se putea încadra în mod cît mai eficient în viața obișnuită. Centrul are o capacitate de 30 de locuri și este înzestrat cu cele mai moderne amenajări, în vederea atingerii cît mai eficiente a țelului propus.

● De curînd, în R. D. Germană au fost puse la dispoziția nevăzătorilor mai multe feluri de termometre speciale (un termometru folosit pentru controlul temperaturii în timpul pregătirii conservelor, altul pentru controlul temperaturii în frigider și congelator și unul de fereastră, pentru citirea temperaturii din exterior). Pînă la sfîrșitul acestui an, va fi pus în vînzare și un higrometru, pentru stabilirea umidității din atmosferă.

● Anul acesta, Asociația nevăzătorilor din Cazahstan a împlinit 50 de ani de existență. Ea a fost înființată în anul 1937 și este ca mărime a treia din Uniunea Sovietică, după cele din R.S.F.S.R. și Ucraina.

Astăzi, ea numără 16 000 de membri, dintre care 7 000 lucrează în cele 29 de întreprinderi proprii, modern echipate.

Producția anuală a acestor întreprinderi se ridică la cîteva zeci de milioane de ruble. Productivitatea muncii și securitatea ei sînt asigurate de folosirea celor mai noi aparate ajutătoare. În procesul de producție, se dă o mare atenție protejării simțului tactil și al celui auditiv, iar în cazul ambliopilor, și al celui vizual.

O mare atenție se acordă igienii muncii. Sînt produse 150 de sorturi de articole, cele mai multe în colaborare cu industria producătoare de mașini, cea chimică și cea poligrafică. Produsele din domeniul electronicii sînt exportate în 25 de țări. În 1986, profitul net a fost de 26 milioane de ruble, ceea ce a făcut posibilă construirea a noi case de locuit, a noi ateliere și centre culturale. Pentru copiii nevăzători și ambliopi, asociația dispune de școli-internat de toate gradele, de o tabără de vară și o casă de odihnă. O realizare deosebită sînt cele 18 biblioteci braille stabile și cele 123 biblioteci volante. Activitatea acestora este dirijată de Biblioteca centrală pentru nevăzători și slabvăzători, din capitala republicii, Alma-Ata. Cu toate aceste succese, nu toți deficienții de vedere apți au putut fi plasați în muncă, astfel că principala sarcină a asociației este de a realiza acest lucru.

● Antonio Vicente Mosquete, tînărul președinte al Asociației nevăzătorilor spanioli, care și-a pierdut viața, într-un accident, s-a născut la 21 februarie 1952. Și-a făcut educația în școlile speciale ale asociației și a devenit licențiat în filozofie și limbi străine. A activat în domeniile social și publicistic, iar în anul 1982 a fost ales președinte al asociației. Pentru calitățile sale, în 1986 a fost reales președinte, pentru un nou termen. Din păcate, pe acesta n-a putut să-l ducă la bun sfîrșit, căci la 3 august 1987 și-a pierdut viața.

● Între 13 și 16 iunie 1987 a avut loc la Montevideo — Uruguay, o conferință internațională a imprimeriilor și editurilor braille din țările de limbă spaniolă, pentru a se cădea de acord asupra unui sistem unic de notații matematice și științifice. Ca bază de discuții, au fost luate sistemele folosite în Spania și Argentina. Dezbaterile au fost rodnice, căzîndu-se pînă la urmă de acord asupra unui cod unificat. Pentru obținerea acestui rezultat, a fost necesară introducerea unor ușoare modificări în unele semne de scriere braille utilizate pînă la data conferinței.

● În multe țări ale globului, sînt utilizate cu succes, pentru cărțile înregistrate, casetofoanele „Clarke" și „Smith", cu patru piste și viteză medie. Ascultarea unei asemenea casete durează 6 ore și schimbarea de la o pistă la alta, se face în mod automat. Un tip de asemenea aparat este combinat cu pick-up, astfel că el poate reda și cărțile înregistrate pe discuri. Aparatele acestea dispun și de accesorii care permit manipularea lor de la distanță sau de persoane care nu-și pot mișca în mod complet mîinile. De asemenea, pentru cei imobilizați la pat, există așa-numitele „căști de pernă".

● Prima conferință europeană a tineretului nevăzător și handicapat vizual a avut loc anul acesta, între 17—20 august, la Centrul nevăzătorilor norvegieni, din Hurdal. Au participat 90 de reprezentanți ai tineretului deficient vizual, din 19 țări europene. Principalele teme discutate au fost învățămîntul și plasarea în cîmpul muncii. S-au luat în considerație metodele de lucru utilizate de țările participante. Unele dintre acestea au apreciat că cea mai bună metodă de învățămînt și pregătire profesională este cea oferită în școlile speciale pentru deficienții de vedere, pe cînd altele, ca Norvegia, de exemplu, au sprijinit principiul învățămîntului integrat, alături de văzători. Conferința a încercat să stabilească meritele și dezavantajele fiecăruia dintre cele două sisteme.

Întrucît munca organizată, pe plan internațional, cu tineretul deficient vizual este abia la început, s-a stabilit să se găsească un sistem prin care diferitele metode să se completeze reciproc. În această privință, un rol important urmează să-l aibă comisia pentru tineret a Uniunii Europene a Nevăzătorilor. Nu s-a stabilit încă frecvența acestor conferințe, din cauza greutăților pe care organizarea lor le întîmpină, dar se preconizează ca ele să aibă loc la intervale de 3 ani.

● Anul 1987 marchează împlinirea unui secol de la inaugurarea, la Coupvray, a monumentului lui Louis Braille. Acesta este opera sculptorului Etienne Leroux și e situat în piața localității. El este format dintr-o stelă de piatră, pe care este așezat bustul în bronz al genialului inventator al celei mai populare scrieri pentru nevăzători. Pe una din fețele stelei, este reprezentat tot în bronz, Louis Braille învățînd să citească un tînăr fără vedere. Într-un colț, poate fi văzută tăblița franceză de scris, împreună cu rigleta ei. Dedesubt, inscripția: „Lui

CADRAN MONDIAL

Louis Braille, nevăzătorii recunoscători". Pe o altă față a stelei, sub alfabetul braille, tot în bronz, poate fi citit textul: „Monument înălțat prin subscripție în memoria lui Louis Braille, născut la Coupvray, la 4 ianuarie 1809, devenit nevăzător la vîrsta de 3 ani, elev și mai tîrziu profesor al Institutului regal pentru tinerii nevăzători, din Paris, inventator al scrierii în puncte în relief, universal adoptată, pentru instruirea nevăzătorilor, decedat la Paris, la 6 ianuarie 1852".

Pe micul zid care înconjoară grădinița monumentului, delegația sovietică, participantă la congresul din anul 1975, a fixat o placă în semn de omagiu al popoarelor sovietice pentru ilustrul lor binefăcător. În timpul ocupației hitleriste, bustul a fost ascuns, pentru a fi salvat de la topire și nu a fost reașezat pe soclu decît după eliberare.

● Cea mai tînără școală specială din R.D.G. are profil de școală ajutătoare și a fost înființată în Tangermunde, în 1971. Ea are două clădiri și o grădină mare cu seră, în care elevii învață horticultura. Aici se primesc elevi cu cel mult 25% acuitate vizuală și cu defecte suplimentare — auditive, de vorbire, ortopedice, mentale etc. Capacitatea școlii este de 80 de elevi de școală generală de 8 ani și 12 preșcolari. Corpul didactic este alcătuit din 42 persoane, iar cel auxiliar din 22. Programa analitică este aceeași cu aceea a școlilor generale obișnuite, dar metodele de lucru sînt mult mai elaborate, pentru a corespunde specificului școlii. Rezultatele obținute pînă în prezent au fost excelente și școala poate fi considerată ca unitate model. De altfel, ea este unică în R. D. Germană.

● Editura norvegiană „Factum" este pe cale de a publica în braille așa-numitul „Lexicon într-un volum". Acesta cuprinde 40000 de termeni și în braille va avea 24 de volume, bineînțeles, fără imagini. Primul tiraj va fi de 50 exemplare și va fi editat in cele două idiomuri ale limbii norvegiene: „riksmol" și „ny norsk". Lexiconlul va cuprinde cei mai actuali termeni. Se preconizează ca la anumite intervale, să i se adauge cîte un volum cu noii termeni intrați în uz. Din păcate, această enciclopedie nu va fi la îndemîna oricărui nevăzător, deoarece va costa 5500 de coroane norvegiene.

● La 5 mai 1986, s-au împlinit 100 de ani de la inaugurarea muzeului „Valentin Haüy". Cu această ocazie, a fost reorganizat, reamenajat și îmbogățit. El poate fi vizitat gratuit de două ori pe săptămînă, în după-amiezele de marți și miercuri (strada Duroc), atît de nevăzători, cît și de persoane cu vedere interesate în problemele nevăzătorilor. Aceste aspecte sînt ilustrate în mod pregnant de exponatele muzeului, care acoperă o perioadă lungă de timp.

În prezent se lucrează la întocmirea unui catalog al principalelor exponate, atît în negru, cît și în braille.

● Institutul tinerilor nevăzători din Ierusalim a fost înființat în anul 1902. El este o școală-internat, care primește elevi și eleve între 6 și 18 ani. În prezent are 52 de elevi. Cum cei mai mulți dintre ei suferă de defecte suplimentare, accentul instructiv este pus pe dezvoltarea fiecărui elev în parte, astfel ca să se asigure o cît mai precoce integrare în societate. Școala este înzestrată cu un bazin de înot de 25 m, o sală de gimnastică de 36 × 18 m și o saună.

● La cel de-al 55-lea Congres al esperantiștilor nevăzători, care s-a ținut la Varșovia, cu ocazia centenarului limbii esperanto, corul de camenă al nevăzătorilor bulgari a pregătit un recital de cîntece în limba amintită. De altfel, corul a deschis și lucrările congresului, în ziua de 2 august, cu imnul „El Espero". În seara aceleiași zile corul bulgar a prezentat întregul program pregătit. Acesta a cuprins bucăți clasice, romantice și în stil popular.

Marco Marcov, dirijorul ansamblului și cei trei soliști ai lui s-au bucurat de o unanimă și binemeritată apreciere.

● Între 16—30 iunie 1987 au avut loc la Plevna așa-numitele „Seri muzicale ale Plevnei". Ele au fost oferite de artiștii amatori ai Întreprinderii „Uspeh", din Varna. Au cîntat: formația instrumental-corală, „Delfinii", grupul de cîntece rusești și o serie de soliști.

● La tîrgul internațional al cărții, din 1986, de la Frankfurt pe Main un interes deosebit l-au prezentat cărțile pentru nevăzători, cu ilustrații în relief, o hartă de perete și cărțile poștale, tot în relief, pentru cele mai variate ocazii.

● Biblioteca pentru nevăzători din Londra a avut un început foarte modest. Ea s-a deschis în anul 1882, cu un fond de cărți de 50 de volume și un total de 10 abonați. Astăzi ea are peste 35 000 de titluri și împrumută anual mai bine de 200 000 de volume. Cărțile se tipăresc la Londra, Edinburg, precum și la mașini de mînă, de către voluntari. Împrumuturile se fac în mod gratuit tuturor nevăzătorilor, atît în țară, cît și în străinătate.

● Cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la înființarea organizației de sprijin a nevăzătorilor din Germania, Asociația nevăzătorilor vest-germani a inițiat o expoziție itinerantă de mărci poștale, care reflectă, prin tematica sa, aspecte dintre cele mai diverse din viața celor fără vedere. Ea cuprinde peste 600 de exponate, din 150 de țări. Tema colecției este ilustrată prin personalități fără vedere (Louis Braille, Helen Keller etc.), nevăzătorii în învățămînt, profesiuni, timp liber etc., scrierea braille, bastonul alb, cîinele conducător, aparate ajutătoare etc., nevăzătorii în literatură, știință și artă; ochiul sănătos și ochiul bolnav, terapia bolilor de ochi, profilaxia cecității, oftalmologi și opticieni de renume. Fiecare secțiune a expoziției a fost însoțită de explicații pertinente. Se prevede ca această expoziție să călătorească timp de trei ani prin multe din orașele țării, astfel ca marele public să-și poată face o imagine cît mai completă asupra vieții, muncii și în general asupra tuturor problemelor, mai mari sau mai mici, cu care este confruntată această categorie de deficienți senzoriali.

Selecționate, traduse și prelucrate de
ing. Liviu PĂCURARIU

ANNIVERSAIRE DU CAMARADE NICOLAE CEAUȘESCU

A l'occasion du 70e anniversaire du camarade Nicolae Ceaușescu, secrétaire général du Parti Communiste Roumain, président de la République Socialiste de Roumanie, notre peuple entier a exprimé ses sentiments de profonde affection envers son dirigeant, pour l'activité qu'il déploie an tête du parti et de l'Etat, pour le bien-être et le bonheur de la nation, pour sa contribution à l'édification d'un monde meilleur et plus juste.

DEUX DECENNIES DEPUIS LA PARUTION DE LA REVUE „VIAȚA NOUĂ" EN ECRITURE NORMALE

Conçue et réalisée comme un moyen d'information de tous les facteurs qui soutiennent la solution des problèmes spécifiques pour les aveugles de tout le pays ainsi que pour leurs familles, l'édition en écriture normale de la revue „Viață nouă" (Nouvelle vie) a pleinement fait preuve de son utilité pendant les deux décennies qui ont passé depuis sa parution.

Elle contribue à la popularisation dans le pays et à l'étranger de la politique sociale-humanitaire de notre parti et Etat pour la solution avec succés des problèmes des gens à déficiences de vue.

NOUVEAU SPECTACLE DE L'ENSEMBLE DE VARIETES „LES OPTIMISTES"

Pendant ses 28 année d'existence, l'ensemble de variétés de notre association a présenté autant de premières, pour l'enchantement de ses spectateurs de presque tous les coins du pays.

Son nouveau programme „Tout le monde... au concert !" confirme la popularité dont la formation et ses membres jouissent : Anatol Coca, Ion Lădaru, Puiu Prihotin, Aliz Deleanu, Angela Fotache Marian, Sina Zărnescu, Aurelia Niculescu, Constantin Pitorac, Ion Frecuș etc.

4E EDITION DU CONCOURS DES ARTISTES AMATEURS AVEUGLES

Au mois de novembre 1987, la phase zonale du Concours des artistes amateurs aveugles, la plus prestigieuse manifestation de ce genre de l'association, a eu lieu dans les ville de Galați, Craiova, Oradea et Ploiești.

A l'édition actuelle ont participé des formations artistiques et des concurrents de toutes les filiales.

Pour la phase finale, les formation artistiques des filiales de Botoșani, Craiova, Bacău et Cluj-Napoca se sont qualifiées, et par genres artistiques, un grand nombre d'interprètes vocaux et instrumentistes.

LE PROFESSEUR STEFAN POP AU 75e ANNIVERSAIRE

Le nom du professeur Ștefan Pop est rattaché à l'organisation et au développement de l'enseignement spécial de notre pays, pendant les années après la Libération, au progrès de la défectologie roumaine.

Il a détenu des positions importantes, de responsabilité, tant dans le domaine de la recherche scientifique proprement-dite de l'enseignement spécial, que dans la direction de la coordination effective et de la solution de tous les problèmes spécifiques aux déficients de toutes les catégories

---

CELEBRATION OF COMRADE NICOLAE CEAUȘESCU

On the occasion of the anniversary of 70 years of life of comrade Nicolae Ceaușescu, the General Secretary of the Romanian Communist Party, the President of the Socialist Republic of Romania, our entire people showed its feelings of extreme love for its beloved leader, for the activity he carries on at the head of the party and the state, for the welfare and happiness of the nation, for its contribution to the making of a better world.

TWO DECADES FROM THE ISSUE OF MAGAZINE „NEW LIFE" IN USUALLY WRITTEN

Designed and achieved as a means of information of all those supporting the solving of the problems specific for the blind all over the country and of their families, the usually written issue of the magazine „New Life" completely proved its usefulness during the two decades elapsed from its first issue.

It contributes to making known inland and abroad the socialhumanitarian policy of our party and state for the successful solution of the problems raised by the visual deficients.

NEW PERFORMANCE OF MUSIC HALL ENSEMBLE „THE OPTIMISTICS"

In the 28 years of existence, the music hall ensemble of our association presented as many premières, charming its audience all over the country.

Its new program entitled „Everybody to... concert !" comes to confirm the popularity of the team and its members : Anatol Coca, Ion Lădaru, Puiu Prihotin, Aliz Deleanu, Angela Fotache Marian, Sina Zărnescu, Aurelia Niculescu, Constantin Pitorac, Ion Frecuș etc.

FOURT HEDITION OF THE COMPETITION OF THE BLIND AMATEUR ARTISTS

In November 1987, in Galatzi, Craiova, Oradea and Ploiești there took place the zonal phase of the Competion of the Blind Amateur Artists, the most important manifestation of this kind, organized by our association.

In the present edition of the competition there participated artistic teams and competitors of all branch associations.

For the finals there were qualified the artistic teams of the breanch association of Botoșani, Craiova, Bacău and Cluj-Napoca, and for artistic kinds, a big number of singers and instrument players.

PROFESSOR ȘTEFAN POP, AT 75 YEARS

The name of professor Stefan Pop is related to the organization and development of the special education in our country, during the years following the Liberation, to the progress of the Romanian defectology.

He performed important function of great responsibility, both in the field of scientific research and of the special education and in the direction of efectively coordinating and solving all the problems specific for the deficients of all categories.

DIE FEIER DES GENOSSEN NICOLAE CEAUȘESCU

Mit der Gelegenheit der Vollendung des 70 Lebensjahres des Generalsekretärs des Rumänischen Kommunistischen Partei, Präsident der Sozialistischen Republik Rumänien, Genosse Nicolae Ceaușescu, hat unser ganzes Volk die Gefüle der unendlichen Liebe gegenüber seines geliebten Leiter, für die Tätigkeit die er an der Spitze der Partei und des Staates, für das Wohlergehen und die Glücklichkeit der Nation, für seinen Beitrag zu der Erbauung einer gerechteren und besseren Welt geäussert.

ZWEI JAHRZEHNTE SEIT DEM ERSCHEINEN DER ZEITSCHRIFT „VIAȚA NOUĂ" IN ÜBLICHER SCHRIFT

Entworfen und verwirklicht als ein Informationsmittel aller Faktoren welche die Lösung der eigenartigen Probleme der Nichtsehenden aus dem ganzem Lande unterstützen, wie auch deren Familien, hat die Ausgabe in üblicher Schrift der Zeitschrift „Viața nouă" (Neues Leben) vollständig die Nützlichkeit in den zwei Jahrezehnten bewiesen die von ihrer Ersterscheinung vergangen sind.

Die Zeitschrift trägt zu der Verbreitung im Lande und ausserhalb des Landes der sozialhumanitären Politik unserer Partei und unseres Staates in der erfolgreichen Lösung der Probleme der Sehbehinderten bei.

DIE NEUE VORFÜHRUNG DER REVÜEGRUPPE „OPTIMIȘTII"

In den 28 Jahren seines Bestehens hat die Revuegruppe unseres Vereins genau soviele Erstaufführungen vorgeführt, womit sie die Zuschauer aus fast allen Ecken des Landes entzückten. Der neue Programm „Alle Leute zum ... Konzert !" kommt die popularität an welcher sich die Gruppe und ihre Mitglier erfreuen zu bestätigen. Von diesen sind zu erwähnen : Anatol Coca, Ion Lădaru, Puiu Prihotin, Aliz Deleanu, Angela Fotache Marian, Sina Zărnescu, Aurelia Niculescu, Constantin Pitorac, Ion Frecuș und andere mehr.

DIE VIERTE AUSGABE DES WETTBEWERBS DER NICHTSEHENDEN LAIENKÜNSTLER

Im Monat November 1987 fand in den Städten Galați, Craiova, Oradea und Ploiești die Gebietsphase des Wettbewerbs der nichtse-

henden Laienkünstler statt, eines der bedeutesten Veranstaltungen dieser Art des Vereins statt.

Bei der gegenwärtigen Ausgabe des Wettbewerbs haben die Künstlergruppen und Bewerber aus allen Filialen teilgenommen.

Für die Endfinale haben sich die Künstlergruppen der Filialen Botoșani, Craiova, Bacău und Cluj-Napoca und von den Künstlern eine grosse Anzahl von Vokalsolisten und Instrumentisten qualifiziert.

DER LEHRER ȘTEFAN POP BEI SEINEM 70. LEBENSJAHR

Der Name des Professors Stefan Pop ist mit der Organisierung und Entwicklung des Sonderunterrichts im unserem Lande, in den Jahren nach der Befreiung, mit dem Fortschritt der rumänischen Defektologie, verbunden.

Er hat wichtige Veranwortungsposten, sowohl im Bereich der eigentlichen wissenschaftlichen Forschung, des Sonderunterrichts wie auch im Bereich der effektiven Koordinierung und der Lösung aller eigenartigen Probleme der Behinderten aller Kategorien innegehabt.

ПРАЗДНОВАНИЕ ТОВАРИЩА НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ

По поводу 70-ти летия товарища Николае Чаушеску генерального секретаря Румынской Коммунистической партии, весь наш народ проявил чувство неограниченной любви к своему любимому руководителю за развернутую деятельность во главе партии и государства, за благо и счастье нации, за его вклад на создание более прямого и более лучшего мира.

ДВАЩАТИЛЕТИЕ ОТ ВЫПУСКА ЖУРНАЛА „ВИАЦА НОУЭ“ ОБЫКНОВЕННОГО ПИСАНИЯ

Задуманный и осуществленный, как средство информирования всех факторов, которые поддерживают разрешение специфичных проблем незрячих во всей стране, а также и их семейств, издание журнала ,,Виаца Ноу“э обыкновенного писания, доказали полностью полезность на протяжении двадцатилетия, от его издения.

Он способствует популяризации в стране и за границей социал-гуманистической политики партии и нашего государства в успешном разрешении проблем недостаточно зрячих.

НОВЫЙ СПЕКТАКЛЬ АНСАМБЛЯ ЭСТРАДЫ „ОПТИМИШТИЙ“

На протяжении 28 лет существования, Ансамбль эстрады нашей ассоциации представил много премьер, и очаровал зрителей почти со всем сторон страны.

Их новая программа именованная ,,Все на ... концерте! подтверждает популярности которой пользуется формация и ее члены: Анатол Кока, Ион Лэдару, Пую Прихотин, Ализ Деляну, Анжела Фотаке, Марпап, Сина Зэрнеску, Аурелия Никулеску, Константин Питорак, Ион Фрекуш и другие.

ЧЕТВЕРТОЕ ИЗДАНИИЕ КОНКУРСА АРТИСТОВ ЛЮБИТЕЛЕЙ НЕЗРЯЧИХ

В ноябре месяце 1987 года в вгородах Галацы Крайова Орадя и Плоешть имела место зональная фаза Конкурса незрячих артистов любителей, самая престижная манифестация этого вида ассоциации.

В настоящея выпуске конкурса приняли участие художест.енные формации и участники конкурса в рамках всех филиалю

Были квалифицированы для финальной фазы, художественные формации Филиал Ботошань, Крайовы, Бакэу и Клуж Напоки, а по художественным видам многочисленные номера вокальных солистов и инструментистов.

ПРОФЕССОР ШТЕФАН ПОП В ВОЗРАСТЕ 75 ЛЕТ

Имя профессора Штефана Поп связано с организацией и развитием специального обучения на нашей страны, в годы после освобождения, с прогрессом румынской дефектологии.

Он занимал ответственные места, как в области, собственно говоря баучных исследований, специального обучения, так и по линии эффективного координирования и разрешения всех проблем специфичных недостаткам всех категорий.

SOMMAIRE

Nechifor Silvestru : A Eminescu

Deux décennies depuis la parution du supplément de la revue „Viață nouă"

4e édition du Concours des artistes amateurs aveugles

Ana Levîrdă : Sur la scène, „Les Optimistes" dans un nouveau spectacle

Ioan Cozma : Les passionnés de la phonothèque de la filiale de Brașov

Journée internationale de la femme (poésies par Doina Felicia Mihoc, Ana Hompot et Manda Mayer)

Nouvelles de nos correspondants

Le Tournoi d'échecs de R. S. de Tchécoslovaquie

Ioan Cozma : Hanneton (conte)

Epigrammes par Aurelian Ghelase, Victor Bănac et Valeriu Borșan

Le professeur Ștefan Pop au 75e anniversaire

Prof. **Dumitra Mihalezky :** Préoccupations pour l'amélioration du climat affectif dans les écoles pour filles à déficiences visuelles

Dr. **Cr. Ștefănescu :** Pressoponcture. Guide thérapeutique

Dr. **Aurel Rosin :** L'association de la logothérapie (psychothérapie) aux autres thérapies

Roman Dănilă : La langue espéranto, parmi les aveugles de Roumanie

Panorama mondial

SUMMARY

Nechifor Silvestru : To Eminescu

Two decades from the issue of the magazine „New Life" supplement in the usual alphabet

The Fourth edition of the competition of the blind amateur artists

Ana Levîrdă : On the stage, the „Optimistics" in a new show

Ioan Cozma : The fans of Brașov Branch Association phonoteque

The International Day of the Woman (poems by Doina Felicia Mihoc, Ana Hompot and Manda Mayer)

From our correspondents

The Chess tour in Czechoslovakia

Prof. **Dumitra Mihalezky :** beetle (story)

Epigrams by Aurelian Ghelase, Victor Bănac and Valeriu Borșan

Professor Stefan **Pop,** at 75 years

Prof. **Dumitra Mihalezky :** Concerns for improvement of affectional climate in the school for girls with visual deficiencies

Dr. **Cr. Ștefănescu :** Presopuncture. Therapeutic guide

Dr. **Aurel Rosin :** Association of the logotherapy (psychotherapy) to other therapeutics

Roman Dănilă : Esperanto language between the blind of Romania

From all over the World

INHALT

Nechifor Silvestru : An Eminescu

Zwei Jahrzehnte seit dem Erscheinen der Beilage der Zeitschrift „Viață Nouă" in gewöhnlicher Schrift

Die vierte Ausgabe des Wettbewerbs der nichtsehenden Laienkünstler

Ana Levîrdă : Auf der Bühne „Optimiștii" in einer neuen Vorführung

Ioan Cozma : Die Begeisterten der Phonothek der Filiale Brașov

Der Internationale Frauentag (Verse von Doina Felicia Mihoc, Ana Hompot und Manda Mayer)

Von unseren Korrespondenten

Das Schachtournee aus der CSR

Ioan Cozma : Der Maikäfer (Erzählung)

Epigramme von Aurelian Ghelase, Victor Bănac und Valeriu Borșan

Prof. **Dumitra Mihalezky :** Beschäftigungen für die Verbesserung des gefühlsmässigen Klimas in den Schulen mit sehbehinderten Schülerinen

Professor Stefan **Pop** bei seinem 74. Lebensjahr

Dr. **Cr. Ștefănescu :** Pressopunktur. Therapeutische Anleitung

Dr. **Aurel Rosin :** Die Verknüpfung der Logotherapie (Psyhotherapie) mit den anderen therapeutischen Massnahmen

Roman Dănilă : Die esperanto Sprache zwischen den Nichtsehenden aus Rumänien

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

Некифор Сильвестру — к Еминеску

Двадцатилетие от выпуска дополнительного журнала дополнительного журнала ,,Вицаца Ноуэ"

Четвертое издание Конкурса незрячих артистов любителей

Ана Левырдэ: На рампе ,,Оптимиштий" в новом спектакле

Иоан Козма: Увлекатели Фонетики Филлиала Брашова

Международный День Женщины (стихи по Дойне Феличии Михок, Ане Хомпот и Манде Майер)

От наших корреспондентов

Шахматный турнир из С. Р. Чехословакии

Иоан Козма: Майский жук рассказ)

Эпиграмы, по Аурелию Геласе Виктору Бэнак и Валерию Боршан

Профессор Штефан Поп, в возрасте 75 лет

Проф. Думитра Михалезкий: Занятия для улучшения аффективного климата в школах учеников с недостаточным зрением

Др. Кр. Штефэнеску - Прессопунктура. Терапевтический справочник

Др. Аурел Росин: Ассоциация логотерапии (психотерапии) к другим терапиям

Роман Дэнилэ: Язык эсперанто, среди незрячих из Румынии Мировой обзр

STIMAȚI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial. Prin intermediul lui puteți lua cunoștință de realizările Asociației nevăzătorilor din R. S. România.

★

Sugestiile și propunerile dv. le puteți trimite pe adresa: Revista „VIAȚA NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, București.

★

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

★

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir. București, Calea Griviței, nr. 64—66.

★

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, str Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon: 53 66 15.

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE
ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică: V. APOLOZAN

Tiparul: I. P. „Informația"
Comanda nr. 2045/1988

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

2'88

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viaţă nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAŢIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

FOTO COPERTĂ :

Eleve de la Centrul şcolar nr. 11 — Arad, în recreaţie

SUMAR

MOMENTE ÎNĂLŢĂTOARE ÎN ISTORIA PATRIEI (1)

Plenara Consiliului Central al Asociaţiei nevăzătorilor din R. S. România (3)

Bucureşti — Moscova — Leningrad (de prof. Radu Sergiu Ruba) (5)

La Praga, un dialog rodnic, în problemele presei în braille (de Fl. Oprescu) (7)

Concertul de la Mariánské Lázně (de prof. N. Ionescu) (8)

Omagiu celui mai iubit fiu al ţării (de Sofica Zdrinca) (9)

Filiala Ploieşti, într-un sediu nou, corespunzător (11)

Mihail Lazarovici : O nouă bază de sănătate în judeţul Argeş : Băile Bughea de Sus (12)

Ioan Cozma : Antrenarea tinerilor în muncă şi în activităţile obşteşti, o datorie a noastră, a tuturora ! (13)

Mihai Drăghici : Un an cu realizări frumoase la Filiala Piteşti (13)

De la corespondenţii noştrii (14)

Prof. **Valer Demian** : Turnirul şahist al elevilor (16)

Constantin Mălinaş : Prima carte de şah tipărită pe teritoriul României (17)

Doina Felicia Mihoc : Orfeu ascultător (versuri) (17)

Ana Hompot : Poem intim (versuri) (17)

Ion Podosu : Naufragiaţi în primăvară (17)

Aurelia Dodu : Tenişii (povestire) (20)

Iulian Popovici — un strălucit geometru român (21)

Liviu Iacob Lupea — distins înaintaş la tiflopedagogiei româneşti (22)

Dr. **Cr. Ştefănescu** : Presopunctura. Ghid terapeutic (X) (23)

Dr. **Aurel Rosin** : Glaucomul — o boală oculară foarte gravă (25)

Cadran mondial (28)

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Viață nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XX Nr. 2 (69) 1988

MOMENTE ÎNĂLȚĂTOARE ÎN ISTORIA PATRIEI

În conștiința poporului nostru – profund atașat valorilor perene ale istoriei naționale, identificat trup și suflet cu marile sale imperative – ziua de 9 Mai cumulează facultatea de a evoca două dintre cele mai importante evenimente care i-au configurat destinul: proclamarea cu 111 ani în urmă, a independenței de stat a României, act care a descătușat energiile națiunii și i-a conferit un nou statut internațional, și dobîndirea, în 1945, a victoriei împotriva fascismului, victorie la care țara noastră a avut o contribuție unanim recunoscută și care i-a deschis drumul spre o dezvoltare democratică și apoi socialistă, spre impresionantele înfăptuiri de astăzi.

Deși situate, în timp, la o distanță de aproape șapte decenii, cele două momente se aseamănă nu numai prin uriașa însemnătate istorică pe care o prezintă, ci și prin mesajul pe care ni-l transmit, unul continuîndu-l și întregindu-l pe celălalt și amîndouă coborîndu-se pentru a sugera ascensiunea noastră prin vremuri și fidelitatea față de țelurile politice și umaniste ce ne-au animat dintotdeauna. Legătura lor strînsă a demonstrat-o în chip magistral secretarul general al partidului, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În viziunea marelui gînditor și om politic, neatîrnarea cucerită acum 111 ani și consacrată pentru eternitate cu sîngele fiilor neamului nostru căzuți la Grivița, Plevna, Smîrdan, Vidin, Opanez constituie încununarea logică și legică a luptei seculare pe care poporul român a dus-o pentru suveranitate și independență, luptă însuflețită de simțămîntul legitim că „Nu poate fi vorba de nici un fel de drept cînd nu există dreptul fundamental de a fi stăpîn la tine acasă, de a fi stăpîn pe destinele tale".

Analizînd ansamblul factorilor ce definesc semnificația evenimentelor de la 1877–1878 și impactul lor asupra devenirii patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu avea să pună

în lumină realitatea că „Dobîndirea independenței de stat a României nu a fost deci rezultatul unor împrejurări întîmplătoare sau al unei conjuncturi politice, nu a reprezentat un dar primit din afară, ci este rodul luptelor purtate timp de veacuri de înaintași, lupte care au culminat cu măreața victorie, obținută în 1877 pe cîmpul de bătălie împotriva Imperiului Otoman, ce a deschis o eră nouă în dezvoltarea liberă și independentă a patriei noastre". Este subliniată aici una dintre coordonatele majore care ne jalonează istoria și care demonstrează convingător că tot ceea ce sîntem, tot ceea ce reprezentăm este opera propriului nostru popor.

Încununînd un lung efort, anii 1877–1878 au creat un exemplu și au deschis un drum. Bizuindu-se pe independența cucerită, pe masele populare, al căror aport a fost decisiv în înfăptuirea ei, România și-a concentrat toate energiile pentru a-și atinge celălalt țel măreț care o anima și care pentru prima oară se prefigura ca fiind perfect realizabil – Marea Unire.

Cu aceeași emoție ne amintim de uriașa victorie a popoarelor împotriva Germaniei hitleriste, victorie obținută și prin imensul efort militar și material desfășurat timp de opt luni de zile de România. În țara noastră s-a organizat o amplă mișcare de rezistență împotriva fascismului, mișcare ce a găsit în Partidul Comunist pe conducătorul său firesc. Victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, din august 1944, victorie datorată strategiei cutezătoare promovate de comuniști, politicii lor de alianțe, capacității și disciplinei organizatorice dovedite a ilustrat adevăratele sentimente ale poporului român și, încorporînd o componentă militară ale cărei valențe au fost dezvăluite în toată întinderea lor – o insurecție plină de combativitate, participarea la izgonirea hitleriștilor de pe teritoriul național din Ungaria, Cehoslovacia și Austria, cheltuieli militare de mari proporții – a întărit coaliția antifascistă și a contribuit la scurtarea duratei generale a războiului cu cel puțin 200 de zile.

Toate acestea au determinat anularea odiosului Dictat de la Viena și consacrarea, prin Tratatul de pace de la Paris, a statutului postbelic al țării, statut care recunoștea României calitatea sa de stat independent și suveran. Condițiile favorabile reale au fost folosite cu pricepere de forțele avansate ale societății românești care sub conducerea și din imboldul comuniștilor, au trecut la revoluția și la construcția socialistă, proces amplu și complex de transformări care au atins treapta cea mai înaltă în anii de aur ai Epocii Nicolae Ceaușescu.

Ceea ce trebuie subliniat este faptul că în consens cu concepția profund novatoare, pătrunsă de spirit revoluționar și patriotic, fundamentată de t o v a r ă ș u l Nicolae Ceaușescu, în realizarea tuturor proiectelor grandioase în care ne-am angajat, accentul se pune pe folosirea resurselor proprii de inteligență și creativitate. Etapă cu etapă, sarcinile pe care ni le-am propus și pe care le realizăm devin tot mai mari și mai complexe, pe măsura forțelor crescînde de care dispunem. În momentul de față, ceea ce urmărim este făurirea unei economii puternice și prospere, capabile să asigure creșterea calității vieții și ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului. Totodată, și în strînsă conexiune cu acest obiectiv fundamental, perfecționăm viața economică – socială prin dezvoltarea democrației muncitorești revoluționare, care asigură cadrul de participare a tuturor categoriilor de oameni ai muncii la conducerea vieții social-politice.

Independența dobîndită cu 111 ani în urmă, reafirmată și potențată prin victoria de la 9 Mai 1945, rămînînd una dintre epocalele noastre înfăptuiri, substanțializează astfel întreaga politică internă și externă pe care o promovează partidul, politică urmată cu încredere de întregul nostru popor și care are în personalitatea de excepție a tovarășului Nicolae Ceaușescu un promotor activ și înflăcărat. Sub conducerea partidului, sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu vom îndeplini, fără abatere, obiectivele celui de-al XIII-lea congres, transformînd România într-un stat mereu mai prosper și mai înfloritor, care-și făurește o civilizație materială și spirituală demnă de trecutul său măreț.

PLENARA CONSILIULUI CENTRAL AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR DIN R.S. ROMÂNIA

În ziua de 2 aprilie a.c., a avut loc plenara Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R.S.România, care s-a desfășurat în spiritul hotărîrilor și indicațiilor ce decurg din documentele de partid și de stat, cu deosebire în acest an hotărîtor al actualului cincinal.

Au participat membrii Consiliului Central, președinții filialelor teritoriale și responsabilii de resoarte din cadrul asociației, iar ca invitați Cornel Iancău, reprezentant al UCECOM-ului, profesori de la școlile speciale din Buzău, Tg. Frumos și București, Pîrvan Tașcău, președintele Cooperativei „Munca" din capitală, ș. a.

Pe ordinea de zi au fost cuprinse : darea de seamă asupra activității desfășurate în 1987, raportul privind execuția bugetară pe anul trecut, proiectul planului de muncă și al celui de venituri și cheltuieli pe anul în curs.

Atît materialele prezentate, cît și intervențiile participanților au subliniat realizările obținute în diverse domenii de activitate (organizatoric, social, cultural și sportiv), precum și obiectivele care se află în atenția conducerii asociației, a Biroului său executiv și care urmează să fie îndeplinite în acest an.

Lucrările plenarei au fost conduse de prof. Viorel Crăciun, președintele asociației.

Problemele abordate în luările de cuvînt ale participanților au scos în evidență preocupările majore ale membrilor asociației, legate de producție și încadrarea în muncă a absolvenților, de promovarea unor noi meserii accesibile handicapaților vizuali, rolul școlilor speciale în educarea și instruirea elevilor, precum și alte aspecte din activitatea diferitelor sectoare ale asociației.

Numeroși vorbitori — Gh. Pop și I. Cozma (Brașov), Petru Timiș (Cluj-Napoca), E. Casian (Constanța), M. Berescu (Arad), Gh. Nedu (Alba Iulia), C. Szijjarto (Timișoara), Gh. Braga (Sibiu), ș.a., s-au referit la greutățile întîmpinate în realizarea planului de producție la secțiile de perii-mături și cartonaj din cadrul cooperativelor de invalizi, determinate de slaba aprovizionare cu materie primă.

Aspect de la ședința plenarei Consiliului Central al Asociației nevăzătorilor din R.S.R.

Pentru înlăturarea acestui neajuns s-a subliniat necesitatea unui sprijin mai ferm din partea conducerii UCECOM-ului, în sensul acordării priorității în repartizarea materiei prime unităților unde lucrează nevăzătorii. De asemenea, s-au reliefat anumite lipsuri pe plan organizatoric în unele cooperative, fapt cu repercusiuni negative asupra realizării retribuției tarifare. Astfel, există secții unde nu se respectă proporția stabilită dintre numărul persoanelor valide încadrate și cel al handicapaților vizuali.

Toți participanții la plenară care, în intervențiile lor, s-au referit la problemele legate de producție, au subliniat cu precădere necesitatea elaborării unui act normativ menit să determine înlăturarea dificultăților semnalate și să asigure executarea anumitor produse, în exclusivitae, de către nevăzători.

S-a propus de asemenea, reintroducerea calificării la locul de muncă, precum și diversificarea meseriilor accesibile acestei categorii de handicapați, vorbitorii pledînd pentru introducerea telefoniei și chiar a dactilografiei, ca și pentru practicarea, în continuare, de către nevăzători, a masajului.

În cadrul discuțiilor s-a reluat problema stabilirii unor soluții pentru recalificarea nevăzătorilor tardivi, ca și cea a înființării unor unități productive care să aparțină asociației.

Președinții filialelor Botoșani, Cluj-Napoca, Constanța, Ploiești s-au referit, printre altele, la greutățile întîmpinate în încadrarea absolvenților, solicitînd sprijinul UCECOM-ului și al conducerii asociației în rezolvarea acestei probleme.

Alți participanți, semnalînd descompletarea unora dintre consiliile de conducere ale filialelor au cerut completarea lor, acolo unde este cazul. S-a propus de asemenea înființarea unui magazin specializat cu aparatură tiflotehnică, pentru uzul nevăzătorilor.

Dintre cadrele didactice, prezente la plenară, profesorii Marin Eana (Buzău) și Gh. Ionescu (Tg. Frumos) s-au referit la problemele specifice legate de procesul de învățămînt în școlile speciale pentu nevăzători, subliniind necesitatea acordării unei importanțe deosebite pregătirii pentru muncă și viață a

elevilor, pentru o mai temeinică instruire în cadrul orelor de muzică şi educaţie fizică, pentru atragerea unui număr cît mai mare de elevi la acţiunile cultural-artistice.

Printre alte aspecte puse în discuţie s-au numărat şi cele referitoare la acvititatea culturală şi redacţională. Astfel, Gh. Braga (Sibiu) şi prof. Radu Sergiu Ruba (Bucureşti) au evidenţiat rolul educativ-informativ al publicaţiilor asociaţiei, al imprimărilor pe bandă magnetică, ca şi pe cel al tipăriturilor în braille.

Pentru îmbunătăţirea calităţii imprimărilor pe bandă magnetică, s-a propus procurarea unor microfoane şi magnetofoane de calitate superioară, făcîndu-se în acelaşi timp apel la beneficiari ca aceştia să se preocupe într-o mai mare măsură de păstrarea şi înapoierea în bune condiţii a benzilor audiate.

În ceea ce priveşte acţiunile culturale, prof. Gh Ionescu a propus diversificarea modalităţilor de prezentare în cadrul Concursului formaţiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor, precum şi desfăşurarea pe parcursul a două zile a concursului interşcolar la limba română, matematică şi anatomie.

Prof. Marin Eana, reliefînd necesitatea unei mai strînse colaborări între asociaţie şi şcolile speciale, a sugerat ca la competiţiile de atletism ale asociaţiei să fie incluşi şi elevii.

Abordînd de asemenea probleme din domeniul sportului, Lajos Cseppentö (Oradea) şi Ioan Dominte (Bacău) au propus ca jocul de rolbal să fie cît mai mult popularizat printre nevăzători. Primul a menţionat că filiala sa dispune de şapte mingi destinate acestui joc, ce pot fi solicitate de filialele interesate.

În cuvîntul său, Cornel Iancău, reprezentantul UCECOM-ului a subliniat că este impresionat de bogata activitate desfăşurată de conducerea asociaţiei, pentru integrarea cît mai deplină a handicapaţilor vizuali în viaţa social-economică şi culturală a ţării.

Remarcînd că multe probleme ridicate de participanţi converg spre UCECOM, el a arătat că problema stringentă a aprovizionării cu materie primă este bine cunoscută de conducerea instituţiei amintite. În vederea soluţionării acestei carenţe, aceasta a înaintat la rîndul ei, o serie de materiale organelor superioare, cu putere de decizie, fără a reuşi să se obţină în prezent mărirea cantităţii de materie primă necesară. A adus la cunoştinţa celor prezenţi faptul că, începînd din acest an, UCECOM-ul a devenit coordonator de balanţă pentru producţia de perii.

Evidenţiind eforturile comune depuse de UCECOM şi conducerea asociaţiei pentru asigurarea aprovizionării cu materie primă, se angajează să sprijine în continuare activitatea desfăşurată de membrii asociaţiei pentru rezolvarea problemelor de producţie şi sociale ale nevăzătorilor.

În încheierea lucrărilor plenarei, a luat cuvîntul preşedintele asociaţiei, prof. Viorel Crăciun.

Apreciind că aprovizionarea cu materie primă este de o importanţă majoră, el a subliniat că acest obiectiv a stat în permanenţă în atenţia conducerii asociaţiei.

Printre alte demersuri făcute, încă din luna iulie 1987, conducerea asociaţiei a depus la UCECOM un material bine documentat, la care însă nu s-a primit încă un răspuns favorabil. De asemenea, a arătat că urmările acestei deficienţe pot fi diminuate acolo unde conducerea cooperativei, acţionînd cu responsabilitate faţă de nevăzători, reuşeşte să asigure cel puţin retribuţiile tarifare. „Sînt şi situaţii — a subliniat preşedintele asociaţiei — în care lipsa de răspundere a conducerii unor cooperative are repercusiuni negative asupra bunului mers al producţiei".

În continuare, preşedintele asociaţiei i-a asigurat pe cei prezenţi că, împreună cu Biroul executiv, conducerea va continua să se preocupe de înlăturarea dificultăţilor ivite în producţie, acţionînd în spiritul cerut de plenară, pentru obţinerea unui act normativ care să reglementeze aceste probleme.

În privinţa meseriilor tradiţionale practicate de handicapaţii vizuali, preşedintele asociaţiei a arătat că ele rămîn cele mai adecvate, deocamdată, iar cursul de masaj pentru nevăzătorii tardivi, iniţiat de IERCM, despre care s-a vorbit la plenara trecută, nu a obţinut încă aprobarea tuturor organelor competente.

Referindu-se la necesitatea desfăşurării Conferinţei pe ţară a asociaţiei, prof. Viorel Crăciun a menţionat că, deşi în plenara precedentă, reprezentantul Ministerului Muncii a afirmat că se va aproba întrunirea acestui forum al celor fără vedere, totuşi pînă în prezent nu s-a primit nici măcar acordul pentru completarea locurilor vacante din Consiliul Central.

Pentru îmbunătăţirea activităţii asociaţiei, prof. Viorel Crăciun s-a adresat conducerilor filialelor, cerîndu-le să fie mai prompte în trimiterea materialelor solicitate, să le pregătească temeinic şi cu spirit de răspundere, evitîndu-se formalismul şi superficialitatea.

De asemenea, a făcut cunoscut celor prezenţi că, deşi în 1987 s-au prevăzut 595.000 lei pentru ajutoarele sociale, suma respectivă a fost majorată la 1.214.800 lei.

În încheiere, materialele prezentate în plenară au fost supuse la vot şi aprobate. Preşedintele asociaţiei, prof. Viorel Crăciun a mulţumit participanţilor, activului filialelor şi tuturor celor care îşi aduc contribuţia la bunul mers al activităţii asociaţiei, lucrările plenarei evidenţiind participarea membrilor asociaţiei noastre la viaţa materială şi spirituală a ţării. Plenara a constituit un prilej pentru cei fără vedere de a-şi manifesta recunoştinţa faţă de politica social-umanitară a partidului şi statului nostru, angajîndu-se să muncească în continuare cu acelaşi spirit de răspundere pentru aducerea la îndeplinire a tuturor sarcinilor ce le revin, în unităţile unde îşi desfăşoară activitatea.

Ana LEVÎRDĂ

București — Moscova — Leningrad

Sîntem patru: Georgeta Ștefănescu, secretar responsabil al asociației, Ioan Dominte, președinte al Filialei Bacău, Pîrvan Tașcău, președinte al Cooperativei de invalizi „Munca" — București și Radu Sergiu Ruba, autorul acestor rînduri. Reprezentăm ca delegați Asociația nevăzătorilor din R. S. România, în cadrul unui schimb de experiență cu colegii sovietici.

Așa că în dimineața zilei de 15 martie, coborîm în gara moscovită Kievski. Marele oraș a convenit să dea numeroaselor sale gări numele localităților importante către care se îndreaptă trenurile. Ninge liniștit. Olga Bogdanova, șefa departamentului relațiilor externe al Asociației nevăzătorilor (VOS), colega ei, Ludmila și interpretul nostru de limbă română ne întîmpină cu amabilitate și ne conduc la hotelul Rosia, din imediata apropiere a Pieții Roșii după care microbuzul pus la dispoziția noastră, ne duce către sediul Consiliului Central. Facem cunoștință cu președintele Alexandr Neumîvakin, cu Evgheni Agheev, redactor șef al revistei braille „Nașa Jîzni" (Viața noastră). Strîngerile de mînă nu-i fac prea mult bine degetului mijlociu al mîinii mele drepte, strașnic strivit de ușa vagonului trîntită de un copil neatent. Numai că, după primul schimb de impresii, incluzînd o prezentare a celor două organizații, Marina, de la serviciul de limbă engleză, mă însoțește la policlinică pentru o radiografie. Doctorița remarcă îndată integritatea osului metacarpian și își permite o ciudată curiozitate filologică: „Ce înseamnă — întreabă ea — ce înseamnă Ruba în limba română?" Se arată dezamăgită că nu e vorba de vreo pasăre, o iarbă sau vreun pește. Mi se pune peste pansament o mănușă, din faima eleganței căreia am trăit mult timp.

Și cu mănușa asta, alături de colegii mei, iată-mă a doua zi la o școală, dînd mîna cu profesorii și cu elevii și întreținîndu-mă cu cei dintr-a IX-a într-o engleză fluentă. Este vorba, mai precis, de un liceu ale cărui cursuri se încheie cu clasa a XI-a. O elevă din această ultimă clasă răspunde de muzeul braille al liceului și, în calitatea ei, ne prezintă exponatele. Se numește Lena Ahmadulina, își trădează emoția printre surîsuri, se înțelege că vorbește engleză, așa că mă adresez cu „Helen" și o întreb dacă-i plac scrierile omonimei sale, poeta contemporană Bela Ahmadulina. Îl preferă pe Andrei Vosnesenski. Ne urează la despărțire „Good luck and see you later", expresie al cărei spirit se tălmăcește prin „Mult noroc și să ne vedem cu bine".

Aflăm că practica elevilor constă în confecționarea unor piese de ebonită și metal pentru industria electrotehnică și că, după absolvirea liceului, dacă nu optează pentru admiterea la facultate sau pentru meseria de asamblator al sus-numitelor accesorii, ei pot să studieze masajul la Kislovoțk, în munții Caucaz sau muzica instrumentală în orașul Kursk.

Ne impresionează stilul de lucru al directorului Konstantin Krasțov care vine cu o bogată inițiativă și pune mult suflet în adminstrarea și conducerea acestei instituții. Multe din proiectele sale sînt legate de noul sediu în care școala urmează se să mute. Îi urăm succes și ne îndreptăm spre combinatul poligrafic de materiale tiflotehnice, condus de directorul nevăzător Ivan Budislav.

Asistăm la demonstrații de redare a imaginilor în relief pe folii de plastic, atît prin procedeul presării, cît și prin cel al vacumării, adică al absorbirii într-o matriță cu relief negativ a suprafeței plastice respective. Se obțin astfel hărți, ilustrații didactice etc. Tot aici se găsește studioul de imprimări pe casete. Se preconizează însă revenirea la înregistrarea pe bandă, ca fiind mai durabilă.

Această vizită încheie activitata celei de a doua zile a noastră la Moscova unde, la întoarcere, vom mai fi oaspeții redacției revistei „Nașa Jîzni" și ai Bibliotecii Centrale a nevăzătorilor din Federația Rusă, instituție impresionantă prin numărul de volume găzduite. Am pus aici la încercare virtutile optaconului realizat în R. F. Germania și adaptat special la alfabetul chirilic și am cercetat performanțele unui „home computer" (ordinator domestic), la care textul dactilografiat apare pe un display în scriere braille. La un moment dat însă, am întîlnit un volum bibliografic cu titlurile lucrărilor tipărite de nevăzătorii din toată lumea, din care ne-a fost oferit un exemplar.

Dar iată-ne și pe țărmul Golfului Finic. Este dmineață, ninge peste Leningrad, ne instalăm îndată la hotelul care reia pe firma sa numele orașului, ne găsim, deci, pe malul Nevei și foarte aproape de noi, muzeal și solemn, Crucișătorul Aurora staționează pe fluviu, ca în 1917, cînd loviturile sale de tun asupra Palatului de Iarnă au dat semnalul Revoluției. Fosta capitală fascinează instan-

taneu cu așezarea ei pe numeroase insule printre brațele Nevei și ale afluenților săi cu senzația brizei, cu cele 11 poduri ce se desfac și se ridică în timpul nopții pentru a permite accesul navelor în amontele fluviului. Iar Neva nu are mai mult de 75 km lungime, dar are o lățime medie, la Leningrad, de 500 m și o adîncime de 22—40 m. O întreb pe studenta Svetlana, ghidul care ne însoțește în turul orașului, unde se găsește rîul Moika, în care Pierre Bezuhov și Anatol Kuraghin au aruncat un pui de urs pe spinarea căruia legaseră un jandarm.

Trecem și peste Moika. Dar atingem puncte mult mai celebre ca : fortăreața Petropavlovsk, Palatul de Iarnă și Muzeul Ermitaj, prin sălile căruia delegația noastră se intersectează întîmplător cu suita lui Julio Maria Sanguinetti, președintele Uruguay-ului, apoi Mănăstirea Smolnîi, Catedrala Sfîntul Isaac, Palatul Inginerilor, Nevski Prospekt. Îmi amintesc cuvintele lui Gogol : „Cum ieși pe Nevski Prospekt, cum îți vine să te plimbi". Dar cu privire la acest oraș, să luăm ca motto cuvintele poetului Osip Mandelștam : „La Leningrad ne vom întoarce iar".

Pe nevăzătorii capitalei de nord-vest îi întîlnim în plină activitate la întreprinderea „Svet" (Lumina), unde ei produc, din materii plastice și metal, accesorii electrotehnice pentru tractorul „Kiroveț". Se obțin beneficii importante. Secțiile uzinei sînt judicios alternate : operațiunile inaccesibile nevăzătorilor sînt executate de muncitorii valizi. Produsul poate apoi să treacă într-o altă secție în care este finisat sau completat de nevăzători. Ni se spune că aici lucrează și persoane care și-au pierdut vederea la o vîrstă adultă sau apropiată de aceasta și care s-au adaptat mulțumitor.

De altfel, vizităm și un centru de readaptare a nevăzătorilor tardivi la noua lor condiție de viață. Cercetăm sălile, probăm aparatele simple, dar ingenioase, dedicate formării deprinderilor de orientare spațială, dezvoltării simțului tactil și adaptării la scris-cititul braille. Remarcăm importanța muncii psihologice cu subiectul, cu familia și prietenii acestuia. Nevăzătorii nu rămîn în cadrul acestui centru mai mult de 10 săptămîni, apoi sînt orientați, după caz, către școli, noi profesiuni etc.

Cu o mare bogăție de impresii, ne plimbăm pe străzi, în briza ușoară a singurului grad sub zero. Mă gîndesc la orașul asediat în timpul celui de-al doilea război mondial și la iernile sale. Blocada Leningradului a durat de la 8 septembrie 1941 pînă la 27 ianuarie 1944. Este adevărat că, începînd din ianuarie 1943, sovieticii provocaseră o spărtură de 8—11 km în încercuirea germană. La muzeul blocadei, imaginile și informațiile sînt încă șocante : aflăm de cele 640.000 de victime ale asediului și de povestea „drumului vieții" peste imensul lac nord-estic Ladoga, o poveste care începe de la Gara Finlandeză, singura care funcționa în acea vreme și de unde trenurile porneau spre nord. Unele reușeau să scape de tirul obuzelor și, odată scăpate, o luau spre nord-est, pe șinele fixate pe gheața de cel puțin 1 m grosime a lacului. Filmul de epocă, realizat primăvara arată imaginea unui tren care, înclinat pe o parte, se zbate să nu se scufunde. În cele din urmă este înghițit. La rîndul lor, șoferii își conduceau camioanele stînd în picioare pe treapta cabinei, gata să sară, dacă vehiculul dădea semne de scufundare. În cimitirul — monument al blocadei — mulți mesteceni, brazi, plopi septentrionali cu coroane sferice. Din difuzoare ingenios disimulate, se revarsă continuu muzica funebră. Fortăreața Petropavlovsk, cu tunul ei străvechi, reamintește din sfert în sfert de oră, trecerea timpului. Istorie, nespus de multă istorie europeană se concentrează sub cerul acestui oraș.

La numai cîteva ore de la aceste impresii, ne găsim în trenul de noapte, pe numele său „Săgeata argintie", care străfulgeră cîmpia în direcția sud-est. Ne poartă spre Moscova. Același drum îl străbătea în urmă cu mai bine de o sută de ani și Anna Karenina, în impulsul ei spre fericire și pierzanie. Iar ca nevăzător care colindă priveliști, ce altă trăire mai plăcută și mai firească poți să ai decît senzația că te plimbi, în permanență, prin literatură...

R. S. RUBA

La Praga, un dialog rodnic în problemele presei în braille

O delegație alcătuită din prof. Nicolae Ionescu, membru al consiliului de conducere al revistei „Viață nouă" și al colegiului de redacție și Florea Oprescu, redactor principal coordonator a participat între 17—21 martie a.c., ca urmare a invitației Comitetului federal al Uniunii invalizilor din R.S. Cehoslovacă, la Consfătuirea redactorilor șefi ai presei în braille din unele țări socialiste din Europa.

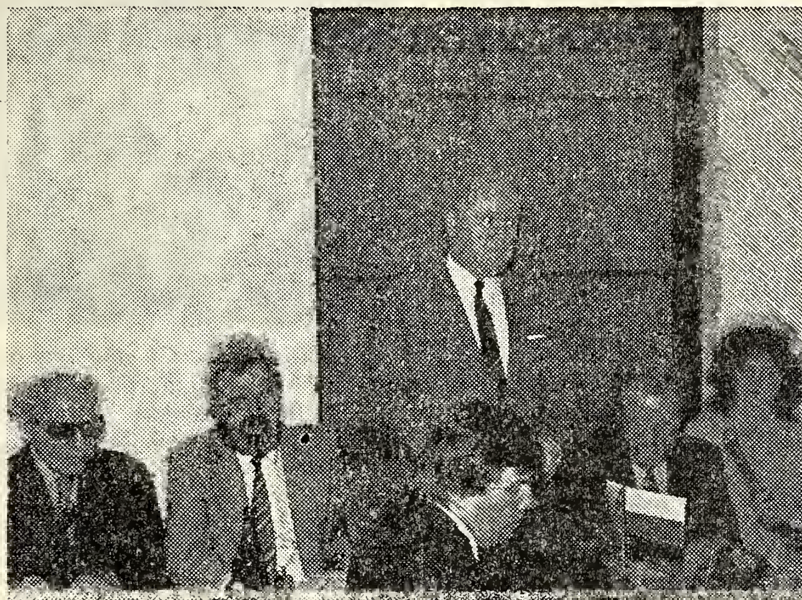
Delegația noastră a sosit la Praga la 17 martie, fiind întîmpinată la gară de Jiři Reichl, redactor șef al revistei „Zora" a Uniunii invalizilor din R.S. Cehoslovacă, care ne-a condus la sediul redacției.

În continuare, împreună cu celelalte delegații (R.P.Bulgaria, R.S.Cehoslovacă, R.D. Germană, R.S.Lituaniană, R.F.Polonă, U.R.S.S. și R.P. Ungară), ne-am deplasat la sediul uniunii, aici fiind primiți de dr. J.Jesensky, din conducerea acesteia și de Matej Kruml, secretar general.

În ziua următoare, la sediul uniunii au început lucrările consfătuirii. Au rostit cuvinte de salut președintele și secretarul general al uniunii și redactorii șefi ai revistelor „Zora" și „Novy Jivot".

Precizăm că pentru traducerea simultană a lucrărilor și a facilitării comunicării între delegați, organizatorii au pus la dispoziția acestora trei traducători pentru limbile rusă, germană și franceză.

Delegația noastră a beneficiat pe tot parcursul consfătuirii de un translator pentru limba franceză.

În imagine, organizatorii (de la stînga): dr. Z. Šarbach, Jiři Reichl, redactor șef al revistei „Zora", Matej Kruml și dr. J. Jesensky, din conducerea Uniunii invalizilor din R.S. Cehoslovacă

A urmat apoi prezentarea lucrărilor delegațiilor asupra primei teme a consfătuirii intitulate „Sarcinile publicației în perioada actuală a construirii societății socialiste".

În ziua de 19 martie, consfătuirea și-a desfășurat lucrările la Hotelul Olimpic, într-unul din saloanele acestuia. Tema tratată s-a intitulat „Posibilitățile publicației pe linia înfăptuirii programelor de readaptare pentru deficienții vizuali".

Referatele delegației revistei „Viață nouă" au reflectat realizările obținute în țara noastră în anii socialismului, în integrarea socioprofesională a celor fără vedere, precum și rolul publicației în rezolvarea problemelor de muncă și viață ale acestora.

După discuțiile asupra temelor respective s-a întocmit un proiect de rezoluție cu concluziile consfătuirii, sub forma unor recomandări.

Deși vom reveni asupra acestui proiect, doresc să amintesc că recomandările vizează intensificarea schimburilor de experiență între publicațiile în braille, pentru a pune în valoare rezultatele bune și a le generaliza.

S-a subliniat necesitatea mobilizării tuturor nevăzătorilor în rezolvarea obiectivelor economice din țările res-

pective, a formării unui cititor activ, capabil să mînuiască aparatura electronică ajutătoare.

În proiect s-a recomandat ca publicațiile în braille să informeze publicul larg asupra problemelor de muncă și viață ale celor fără vedere, să-i stimuleze pe aceștia pentru a-și valorifica toate posibilitățile fizice și intelectuale de care ei dispun.

În problema readaptării, domeniu în care gazdele noastre au frumoase realizări, s-a subliniat necesitatea publicării de materiale de specialitate în ajutorul celor care activează în acest domeniu, precum și a educării și instruirii nevăzătorilor.

În proiectul de concluzii al consfătuirii s-a stabilit ca urmare a intervenției făcute în acest sens de delegația bulgară ca următoarea consfătuire să se țină în R. P. Bulgaria, în 1990.

În ziua de 20 martie, conform programului stabilit, participanții la consfătuire s-au deplasat, însoțiți de conducerea uniunii și de redacrii revistelor „Zora" și „Novy Jivot" în stațiunea Mariánske Lazné.

După un scurt popas la Karlovy Vary, delegații au ajuns în stațiunea amintită, unde au audiat concertul laureaților celui de-al V-lea Concurs muzical internațional pentru handicapații de vedere.

Delegația redacției noastre (de la stînga): Florea Oprescu, redactor principal, prof. Nicolae Ionescu, membru al consiliului de conducere și al colegiului de redacție și Helene Hodoušková, translatoare de limbă franceză, din partea organizatorilor

(continuare în pag. a 10-a)

Concertul de la Mariánské Lázně

În dimineața zilei de 20 martie, cele șapte delegații ale redacțiilor revistelor pentru nevăzători din unele țări socialiste, prezente la Consfătuirea de la Praga au făcut o excursie cu itinerarul Praga — Mariánské Lázně, cu un dublu scop: de a cunoaște și de a se documenta asupra frumoasei capitale a Cehoslovaciei și de a admira frumusețea traseului parcurs și, în al doilea rînd, de a participa la premierea și concertul laureaților celui de-al V-lea Concurs muzical internațional, organizat de Comitetul federal al Uniunii invalizilor din R. S. Cehoslovacă și de Conservatorul pentru deficienții vizuali.

O forță magnetică mă atrăgea stăruitor spre Mariánské Lázně, unde aveam să trăiesc momente sublime de satisfacție, prin audierea laureaților celui de-al V-lea Concurs muzical internațional pentru deficienții vizuali, desfășurat în această renumită stațiune. Sub tensiunea acestei dorințe aveam impresia că timpul nu-și mai respecta ritmul scurgerii sale pe făgașul imaginar al spațiului. Ploaia măruntă și rece sporea într-un fel nerăbdarea mea, iar autocarul elegant și odihnitor ne apropia tot mai repede de această localitate.

Popasul în stațiunea Karlovy Vary ne-a relaxat și ne-a creat la toți o bună dispoziție: magazinele frumoase cu piese de artizanat, cu vase de cristal a căror marcă este cunoscută în întrega lume, cu porțelanuri din caolinul indigen ne-au impresionat plăcut pe toți. Apoi am băut din apele termale, bune la gust, care au constituit încă cu multe secole în urmă sursa de vindecare a bolnavilor cu afecțiuni gastrice, hepatice, renale ș.a.

(continuare în pag. a 10-a)

OMAGIU CELUI MAI IUBIT FIU AL ŢARII

Duminică, 31 ianuarie 1988 – atmosferă sărbătorească la noul sediu al Filialei Bacău, amenajat cu deosebită grijă de mîinile vrednice, de gospodari ale oamenilor muncii de aici, pentru a primi oaspeţii veniţi acum să cinstească un eveniment sărbătorit de întregul popor : aniversarea a 70 de ani de viaţă şi a peste 55 de ani de activitate revoluţionară ai secretarului general al P.C.R., preşedintele ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, înflăcărat militant revoluţionar şi patriot, care s-a identificat încă din tinereţe, cu lupta partidului, a maselor muncitoare pentru dreptate socială şi libertate, făuritorul celei mai glorioase epoci din istoria milenară a poporului.

Sediul spaţios şi luminos, strălucind de curăţenie, împodobit cu multe flori, devine totuşi neîncăpător pentru cei dornici să fie prezenţi la această manifestare politico-educativă şi culturală – omagiu adresat conducătorului ţării.

Alături de numeroşii nevăzători sosiţi şi de la Piatra Neamţ şi Roman, se află la această sărbătoare mulţi dintre vechii colaboratori ai filialei, reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, printre care profesorul cercetător Alexandru Artimon de la Muzeul de istorie al oraşului, ziaristul Eugen Verman, de la redacţia ziarului local „Steagul roşu", redactorul Simion Răcaru, Speranţă Mustaţă, preşedinte CPADM, Nicolae Stoian, şeful spaţiului locativ al Consiliului popular al municipiului şi Costas Gargaras, reprezentant al Coop. „Sporul", locul de muncă al nevăzătorilor din Bacău.

Consiliul Central al asociaţiei a fost reprezentat de Georgeta Ştefănescu, secretar responsabil şi Sofica Zdrinca, instructor principal cultural.

Gazdele dăruiesc oaspeţilor flori, semn al bucuriei şi recunoştinţei trăite pentru condiţiile minunate create în această nouă „casă" a lor, unde îşi vor îndrepta paşii pentru a participa la activităţile culturale şi sportive organizate de filială.

Sărbătoarea este marcată mai întîi de conferinţa susţinută de Alex. Artimon, care prezintă cele mai semnificative date din viaţa şi lupta revoluţionară a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, ctitorul României moderne, personalitate proeminentă a vieţii politice internaţionale contemporane, conferinţă continuată de Eugen Verman, care punctează cele mai importante realizări din judeţul şi municipiul Bacău, în anii Epocii de aur.

Sîntem apoi martorii unui concurs dedicat eroilor de la Mărăşeşti, simbolul marelui sacrificiu făcut de fiii ţării pentru apărarea gliei. Cei şapte concurenţi-muncitori, masori, pensionari – sînt departajaţi cu greu, impresionînd plăcut asistenţa prin exactitatea şi promptitudinea răspunsurilor.

Premiul I a fost cîştigat de Sorina Botezatu, Maria Hiticaş, Ioan Diaconu şi Remus Lucaci, urmaţi de Nicoleta Olteanu şi Ioan Muşat, care au ocupat locul II, iar pe locul III s-a clasat Dan Serafim.

Cunoscuţii artişti amatori ai formaţiei din Bacău au adus, prin cîntece şi versuri, un omagiu celui care timp de peste 55 de ani şi-a închinat întreaga activitate luptei de eliberare socială şi naţională a poporului român, construirii unei Românii socialiste moderne, multilateral dezvoltată, luptei pentru pace si înţelegere între statele lumii.

Această zi festivă s-a încheiat cu o reuniune ce a întreţinut, pînă tîrziu o atmosferă caldă, prietenească.

Se cuvine ca si pe această cale să felicităm colectivul retribuit al filialei, pe membrii acesteia, care au ştiut întotdeauna să cinstească cele mai de seamă evenimente din istoria ţării, atît prin frumoasele rezultate ale muncii lor, cît şi prin interesante acţiuni cultural-educative.

S. ZDRINCA –
instructor pr. cultural

La Praga, un dialog rodnic în problemele presei în braille

(urmare din pag. a 8-a)

Cu acest prilej, am putut să admirăm cele două renumite stațiuni balneoclimaterice și să cunoaștem condițiile create celor fără vedere de Uniunea invalizilor din R. S. Cehoslovacă, în domeniul muzicii, precum și prestigiul de care se bucură concursul amintit.

În ziua de 21 martie, delegația noastră a vizitat magazinul Întreprinderii „META" din Praga, întreprindere care produce și desface obiecte și ustensile tiflotehnice. În continuare am vizitat Conservatorul pentru nevăzători și ambliopi, unde ne-am întreținut cu directorul acestei instituții.

În seara aceleiași zile, delegația a părăsit Praga, cu impresii deosebit de plăcute, fiind condusă la gară de Dana Kudlová, redactor al revistei „Zora", de Helena Hodoušková, translator de limbă franceză și de alte persoane din cadrul uniunii.

Pe toată durata consfătuirii, la Praga și în stațiunile vizitate, delegația s-a întreținut cu gazdele, făcînd un adevărat schimb de experiență reciproc și avantajos, în probleme de interes comun.

Nu putem încheia aceste rînduri fără să mulțumim gazdelor pentru ospitalitatea și atenția de care ne-am bucurat. Le transmitem și pe această cale, lor și tuturor nevăzătorilor din țara prietenă, succese în munca ce o desfășoară pentru binele și prosperitatea celor fără vedere !

Florea OPRESCU

Concertul de la Mariánské Lázně

(urmare din pag. a 8-a)

La orele 16, într-o sală primitoare și intimă, de cca 150 locuri am avut plăcerea de a asculta mult așteptatul concert al laureaților. În cuvîntul său de deschidere, directorul conservatorului a elogiat cele patru concursuri anterioare, pe laureații acestuia din urmă și repertoriul lor.

Nivelul la care au fost interpretate lucrările a dovedit din plin talentul și pregătirea artistică a laureaților.

Cele două pianiste din R.S. Cehoslovacă, Ludmila Kopecká și Tatiana Tláskalová au interpretat cu multă măiestrie piese de Debussy și Ježek.

Acordeonistul sovietic Alexei Kornauehov a interpretat la acordeon o suită din folclorul rus, printr-o tehnică nuanțată.

Solista Ivana Kneiflová (R.S.C.) a interpretat cele două piese la flaut, într-o îngrijită ținută tehnică.

Concertul s-a încheiat cu solistul nevăzător Lotar Littmann, din R.F.G. El a cîntat o serie de lieduri și arii din Schubert, Dvorják, Ravel, Gounod ș.a., reușind să cucerească cu vocea sa de tenor, întreaga asistență, care l-a aplaudat îndelung.

Părăsind sala de spectacol, copleșit de farmecul pieselor ascultate, gîndul mi-a zburat la muzicienii noștrii nevăzători din țară, George Nicolescu, Radu Ghizășan, Oana Grandabur și alții, făcîndu-mă parcă să-i stimez și mai mult.

Dintre numeroasele concerte pe care am avut ocazia să le audiez în decursul anilor, acesta m-a impresionat cel mai mult.

În după-amiaza zilei următoare am vizitat Conservatorul pentru deficienți vizuali din Praga, unde directorul acestui așezămînt ne-a relatat că instituția cuprinde trei secții : instrumentală și canto, pegagogică și Academia de muzică, unde se pregătesc deficienții nevăzători ca soliști instrumentiști, vocali, profesori de muzică, muzicologi și compozitori. Săptămînal, studenții prezintă cîte un spectacol pentru marele public, cu intrare plătită.

În urma vizitei, convingerile mele despre această instituție muzicală s-au cristalizat în sensul că aici se desfășoară o activitate deosebit de rodnică pe tărîm muzical, spre binele handicapaților vizuali.

Prof. N. IONESCU

Știri despre nevăzători în presa în scrisul obișnuit

În „Steagul roșu", organ de presă al Comitetului județean de partid Bacău, din 6 februarie a.c., a apărut un amplu comentariu despre acțiunea prilejuită de inaugurarea noului sediu al Filialei nevăzătorilor din localitate. Articolul s-a intitulat : Ca o adevărată sărbătoare".

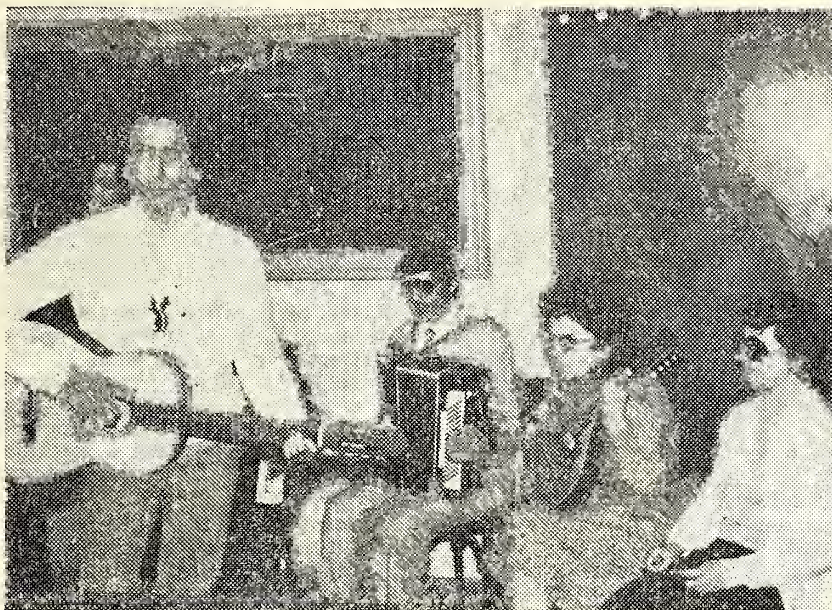
În numărul de față al revistei noastre a fost inclus un reportaj despre această acțiune, semnat de Sofica Zdrinca, instructor principal cultural.

Numărul din 24 ianuarie a.c. al ziarului județean „Unirea" (Alba) a publicat la rubrica „Manifestări omagiale", o știre referitoare la un simpozion cu tema : „Tinerețea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului", desfășurat la clubul Filialei nevăzătorilor din Alba Iulia, și urmat de un recital de poezie patriotică, susținut de poeți din localitate.

FILIALA PLOIEŞTI,
într-un nou sediu, corespunzător

La 28 februarie a.c. a avut loc, într-un cadru festiv, inaugurarea noului sediu al Filialei teritoriale Ploieşti, situat în strada Poştei nr. 6, în perimetrul central al oraşului. Imobilul este alcătuit din 2 corpuri cu 4 camere pentru bibliotecă, sală de lectură, birouri şi alt corp pentru sală de festivităţi, sală de şah, reprezentări artistice, toate situate în aceeaşi curte.

Au participat membrii consiliului de conducere al filialei, instructorii responsabili de la grupele respective, reprezentanţi ai Şcolii speciale de fete nevăzătoare din Buzău, precum şi un mare număr de nevăzători din localitate şi de la grupele din teritoriu.

Moment din spectacolul prezentat la inaugurarea clubului

Programul a început printr-o şedinţă festivă, în cadrul căreia Emanoil Bratu, preşedintele filialei a făcut o scurtă evocare a drumului parcurs de filială, de la înfiinţare şi pînă astăzi, reliefînd rolul acesteia în rezolvarea dezideratelor asociaţiei.

Totodată, el a subliniat sprijinul permanent acordat pe toate planurile de organele locale de partid şi de stat, pentru îmbunătăţirea condiţilor de muncă şi viaţă ale nevăzătorilor.

În numele celor prezenţi la şedinţă, el şi-a exprimat satisfacţia pentru posibilităţile pe care le au în prezent, prin mutarea filialei într-un nou sediu, de a desfăşura o activitate pe măsura necesităţilor.

Au mai luat cuvîntul Aurelian Albulescu, responsabilul grupei din Rîmnicu Sărat, Nicolae Roşu, muncitor la secţia mături a Coop. „Munca Manuală" — Ploieşti, Grigore Ciobanu şi Dumitru Bucur, foşti preşedinţi ai filialei, Marin Eana, profesor la Şcoala specială din Buzău, care şi-au exprimat recunoştinţa pentru politica social-umanitară a partidului şi statului nostru faţă de handicapaţii de vedere. Ei au apreciat de asemenea activitatea rodnică desfăşurată de noul preşedinte al filialei, în rezolvarea a numeroase probleme sociale. La rîndul lor, au evocat începuturile activităţii filialei, în mod deosebit contribuţia asistentei Zoe Marinoff, căreia i-au transmis mulţumiri şi sănătate.

A urmat un concurs cultural „150 de ani de la naşterea lui B. P. Haşdeu". Au luat parte doi nevăzători din Ploieşti, 4 din judeţul Dîmboviţa şi 3 din Buzău.

După întrebările de baraj, au cîştigat, în ordine : Daniel Manolescu, Adochiţei Margareta şi Vlăsceanu Rodica.

În continuare, formaţia filialei a prezentat un program artistic. Au evoluat Lilica Ioniţă, Maria Antofie, Cristina Vlad, Marin Eana, George Iordan, acompaniaţi de orchestra filialei.

În partea a doua a programului a urmat o reuniune tovărăşească.

Nu putem încheia aceste rînduri fără să amintim bucuria celor veniţi la inaugurarea sediului, izvorîtă din plăcerea revederii, a realizării pe care au sărbătorit-o, a vizitării filialei, care i-a întîmpinat în haine de sărbătoare.

Florea OPRESCU

O nouă bază de sănătate în județul Argeș, Băile Bughea de Sus

Într-una din deplasările noastre la Cîmpulung Muscel, ne scrie Mihai Drăghici, președintele Filialei Pitești, am avut surpriza să aflăm că doi din cei șapte masori nevăzători, care lucrau în diverse unități sanitare din oraș au fost detașați la noua stațiune Bughea de Sus, din comuna Albești-Muscel.

Ca expresie a grijii deosebite a partidului și statului nostru față de oamenii muncii, această stațiune a fost dotată astfel încît să poată funcționa pe toată perioada anului.

Dar să-l lăsăm pe unul din cei mai vechi membri ai grupei, Mihai Lazarovici, care în prezent lucrează în stațiunea amintită, să ne vorbească despre noua bază de sănătate.

„Stațiunea balneoclimaterică Bughea de Sus se află în nordul județului Argeș, la 5 km de Cîmpulung Muscel, la poalele munților Făgăraș. Ea este situată într-un cadru pitoresc, pe Văile Bughea, Buhița, Măgura, Valea Tolii, Valea Rece și pe dealurile Gruiului, la o altitudine medie și are un conținut ridicat de ozon, datorită pădurilor ce o înconjoară, fiind ferită de vînturi puternice, cu temperaturi moderate.

În anul 1837 erau cunoscute în comuna Bughea de Sus trei izvoare minerale: unul în sat și două la margine. Dr. Ștefan Vasile Episcopescu dă în cartea sa și compoziția chimică a acestor ape, ce fuseseră analizate încă din 1830. Cele două izvoare din Himele, dintre care unul „nedăstupat", se găseau pe moșia logofătului Nicolae Rucăreanu, care construiește un stabiliment de băi, băi care au fost vizitate în 1849 de Osman Pașa, comandantul turc al armatei de ocupație din Valahia.

De-abia în anul 1922 se realizează un început de orientare științifică, de către medicul șef al județului, Gheorghe Tănăseanu.

Stabilimentul, care se construiește în 1953, este mai modern, cuprinzînd 20 de cabine pentru băi, bine amenajate, dotate cu căzi din faianță, care au înlocuit pe cele din lemn, cabinet medical, instalații moderne pentru captat și încălzit apa. Stațiunea intră în circuitul turistic o dată cu reamenajarea vechiului pavilion balnear, prin construirea unui hotel nou cu 100 de locuri, în imediata apropiere, hotel dat în folosință la 1 mai 1987.

Hotelul are posibilități de cazare, masă și tratament ce corespund exigențelor actuale.

Pacienții beneficiază de binefacerile curei datorită asistenței medicale moderne de tratament și prin cabinetul condus cu multă competență de dr. Bogdan Albulescu, un cabinet de electroterapie, pentru masaj, hidrokinetoterapie, executate în bazin, combinate cu băile minerale sulfuroase.

Printre afecțiunile ce se pot trata aici, aș enumera: gastritele, colitele, diabetul zaharat în forme ușoare, calculoza biliară, ulcerul gastroduodenal, laringitele, faringitele, intoxicațiile metalice, tuberculoza tuturor organelor — în cură internă — și hipertensiunea arterială, insuficiența respiratorie, sterilitatea, rahitismul — în cura externă, gama lor fiind deosebit de mare.

Există și posibilități multiple de destindere: vizitarea localității Albești-Gîndești, cunoscută prin carierele de piatră de construcție și prin crescătoriile de păstrăvi; de la Păltineț sau Lalu, ajungem pe culmea Boldului și de acolo spre Iezer; Mateiașul este cunoscut prin exploatările pietrei de var și prin mausoleul ridicat în amintirea luptelor din 1916—1918; se mai poate merge spre cabanele Voina și Brusturet, spre localitățile Bran, Rîșnov și Brașov; Curtea de Argeș este un alt obiectiv ce poate fi vizitat, trecînd șoseaua Cîmpulung-Domnești.

Bolnavii vin cu încredere în stațiunea noastră și pleacă cu gîndul că vor putea reveni cît mai curînd deoarece întreg personalul dă dovadă de multă competență, noi, masorii, angajîndu-ne că vom face totul pentru a fi utili."

Știri de la Școala specială diu Buzău

La școala noastră s-au desfășurat cîteva acțiuni cultural-artistice. Astfel, în cinstea zilei de „8 Martie" a avut loc un concurs de șah. Dintre participanți, îndrumați de prof. C. Dobriță, s-a remarcat elevul Cornel Iosif, din clasa a VI-a, care ne-a reprezentat la Concursul interșcolar de șah, de la Cluj-Napoca.

De asemenea, elevii clasei I, pregătiți de prof. Marin Eana și educatoarea Steliana Cojocaru au prezentat un reușit program artistic.

O altă acțiune a fost concursul literar, cu tema „Din viața și creația lui Mihail Sadoveanu", activitate comună a școlii cu clubul din orașul nostru, precum și Filiala Ploiești. Elevii au fost pregătiți de prof. Sanda Lăpușneanu. Cîștigători au fost trei elevi din clasa a VII-a și anume: George Dragomir, Sorin Șerban și Simona Gavril.

Am dori ca și colegii noștri de la Tg. Frumos și Cluj-Napoca să ne informeze prin intermediul revistei „Viață nouă" despre activitățile culturale și sportive organizate la aceste școli

Alina Marin și Cornel Iosif,
elevi în clasa a VI-a

În ziua de 13 martie a.c., tot la Școala din Buzău a avut loc un concurs fulger de șah, la care au participat numeroși elevi. Au cîștigat, în ordine: Ioan Antoniu, Șerban Sorin și Constantin Buga.

Ioan Antoniu
clasa a VII-a A

În aceeași zi, la școala noastră s-a desfășurat faza finală a concursului de tenis de masă. Dintre iubitorii acestui sport s-au remarcat: Constantin Buga (I), Ilarion Pavel (II) și Simona Pătrănoiu (III).

Constantin Buga,
clasa a VII-a A

Antrenarea tinerilor în muncă și activitățile obștești — o îndatorire a noastră, a tuturora!

Îmi aduc aminte cu multă bucurie de anii tinereții, cînd fiecare dintre noi era cuprins de flacăra arzătoare a împlinirii ca om și în profesiunea sa. Cu cît erau mai multe obstacolele, cu atît dorința de a învinge vicisitudinile vieții era mai puternică. Scriam și citeam la lumina unui crîmpei de luminare, ori a unei lămpi cu petrol. Tinerii acelor vremuri munceau din zori și pînă noaptea, pe ogoarele, în uzinele ori pe șantierele patriei, iar seara, cu ochii împăienjeniți de oboseală se străduiau să prindă timpul din urmă, citind și învățînd. Însă de plîns nu se plîngeau niciodată, pentru că erau tineri și bucuroși că în sfîrșit era pace și toți își uneau forțele pentru a făuri o societate visată de înaintașii noștri. Nu aveam televizoare, magnetofoane și nici videocasetofoane. Aveam în schimb credința că ziua de azi e mai bună decît cea de ieri, iar cea de mîine mai bună decît cea de azi.

Spre marea mea părere de rău, trebuie să spun că unii dintre tinerii de azi, cu care vin în contact în ultima vreme, au ajuns la un fel de „saturație informațională", care îi face pasivi, indiferenți la ceea ce se întîmplă în jurul lor. În ciuda condițiilor bune de viață de care beneficiază, se complac într-o stare de nepăsare. Nici chiar în activități culturale, sportive ori de altă natură, nu se lasă ușor antrenați și nici nu vin cu noi inițiative, caracteristice vîrstei și epocii în care trăim.

Mă uimește superficialitatea cu care ei tratează problemele importante ale propriei lor vieți și ale societății în general.

Vina o poartă deopotrivă și colectivele în care muncesc, precum și familia, care au tolerat astfel de atitudini. În aceste cazuri, se impun o serie de măsuri din partea factorilor educaționali, a colectivelor respective.

Îmi face plăcere să mă refer însă și la cealaltă categorie a tinerilor, mult ma numeroasă, a celor vrednici și de nădejde. Desigur, am în vedere Filiala Brașov. Exemplele sînt multe. Voi aminti aici numai două: tînăra familie Luciana și Viorel Glogojan, masori în municipiul Făgăraș și Emil Șuteu, masor în Covasna, tineri care sînt gata să participe la orice activitate utilă, pe care puterea lor de muncă si talentul îi ajută s-o facă.

Luciana Glogojan este o pasionată și talentată interpretă de muzică folk. Vocea sa caldă ne face să credem că va obține rezultate frumoase, în arta pe care o slujește cu dăruire.

Emil Șuteu, cucerit și el de muzică, se străduiește să-și perfecționeze tehnica și să-și îmbogățească repertoriul, ca acordeonist. El n-a precupețit nimic (bani, timp, osteneală etc.) pentru a participa, cu maximum de randament la repetițiile formației artistice a filialei noastre. Este demn de reținut că Șuteu este complet nevăzător, iar de la Covasna la Brașov și retur a călătorit tot timpul singur.

Aș dori ca toți cei ce vin de pe băncile școlilor speciale sau din alte locuri, să ia exemplul acestor tineri, precum și pe al altora, pe care nu-i putem aminti aici. Însă atît noi, care am fost cîndva tineri, cît și tinerii de azi avem datoria de a-i determina și pe cei ce așteaptă să le vină totul pe tavă, să se trezească din starea lor de indolență și să contribuie la efortul colectiv, atît pe linie profesională, cît și la importantul act al educației.

Ioan COZMA
Brașov

Un an cu realizări frumoase la Filiala Pitești

Anul 1987 a fost, pentru Filiala nevăzătorilor Pitești, un an cu realizări frumoase în toate domeniile de activitate, cu și pentru nevăzătorii din județele Argeș și Vîlcea.

Astfel, personalul muncitor al filialei a efectuat 164 de zile de deplasare în teritoriu, prilej cu care s-au făcut peste 1 200 intervenții diverse, peste 360 vizite la domiciliul membrilor nevăzători, pentru cunoașterea situației lor materiale și familiale, a problemelor ce le ridică aceștia și pentru predarea de ustensile, cărți braille și cărți vorbite.

În perioada la care ne referim au fost înscriși în evidențele noastre 30 de deficienți de vedere, 7 copii fiind trimiși la școlile speciale. În prezent, cursurile unor asemenea școli sînt urmate de 33 de copii fără vedere din cadrul filialei.

Prioritatea în activitatea noastră a avut-o acțiunea de sprijinire a unităților unde lucrează nevăzătorii cooperatori, în scopul asigurării continuității proceselor de producție. Acest fapt a permis ca pe tot parcursul anului muncitorii să-și realizeze retribuțiile.

Au fost încadrați în producție absolvenții promoțiilor februarie și iulie 1987.

Un număr de 96 de nevăzători, cu o situație materială mai grea au primit ajutoare bănești, iar alții au fost sprijiniți în rezolvarea diverselor probleme personale.

Stabilirea domiciliului în municipiul Pitești a celor cu situații deosebite și repartizarea de locuințe la bloc au constituit de asemenea preocupări din partea noastră.

Pe linie culturală, ne-am ocupat de organizarea și petrecerea timpului liber al nevăzătorilor în mod cît mai plăcut, util și instructiv. Astfel, la cele trei cluburi ale filialei din Pitești, Rîmnicu Vîlcea și Drăgășani, precum și la grupele active din teritoriu pe lîngă serile literare, reuniunile tovărășești și conferințele ținute, au fost organizate 10 concursuri cu o tematică variată, la care au participat cca 70 de nevăzători.

Rezultate foarte bune au obținut concurenții filialei noastre la fazele finale ale concursurilor republicane, precum și la faza de zonă a Concursului artiștilor amatori fără vedere.

Față de perioadele anterioare a crescut numărul cititorilor, volumelor și titlurilor citite.

Sportivii noștri au participat cu rezultate satisfăcătoare la toate concursurile prevăzute în calendarul sportiv pe anul 1987.

Pentru viitor, în baza sarcinilor stabilite și a măsurilor luate, activul filialei și organele de conducere ale grupelor vor acționa în așa fel încît anul 1988 să fie un an de vîrf în activitatea filialei.

Mihai DRĂGHICI

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

Alba Iulia. La cublul filialei noastre a fost organizat un simpozion intitulat : „Tinerețea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu“, precum și un concurs fulger dedicat aniversării zilei sale de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară. Materialul a fost prezentat de prof. Elisabeta Anca, metodist la Casa de cultură a municipiului. Au recitat versuri patriotice poeții Maria Mărgineanu și Ioan Ocneanu, din localitate. S-a organizat totodată și o microexpoziție cu obiecte lucrate de nevăzători.

Emil Ilie

*

În organizarea filialei a avut loc un recital de poezie „Mihai Eminescu“, susținut de interpreți ai Teatrului Popular. Au participat de asemenea poeții Maria Mărgineanu și Ioan Ocneanu, membri ai cenaclului literar „Dacoromania“, care au citit din creațiile proprii închinate marelui poet.

Ioan Buțu

*

La Geoagiu Băi s-a desfășurat ședința semestrială a grupei nevăzătorilor din localitate. Au participat ca invitați Gh. Nedu, președintele filialei, Ștefan Truță, instructor social și Nicolae Hususan, din partea policlinicii.

Din discuții a reieșit că membrii grupei lucrează cu conștiinciozitate, aducîndu-și contribuția la recuperarea bolnavilor veniți la tratament.

Grigore Chitul

*

Bacău. **La sediul grupei de nevăzători din Piatra Neamț a avut loc o întîlnire a membrilor grupei din localitate cu conducerea filialei.**

Din dările de seamă prezentate, a reieșit că în 1987 au fost rezolvate, cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, precum și al filialei, o serie de probleme de interes imediat ale nevăzătorilor.

În ceea ce privește planul de măsuri pe 1988, au fost incluse propuneri menite să îmbunătățească viața membrilor grupei. În încheiere Ioan Dominte a asigurat pe cei prezenți de sprijinul filialei în dotarea clubului cu aparatură tiflotehnică și în rezolvarea tuturor problemelor avute în vedere.

N. Mihăilescu

*

Prima duminică a celei de-a doua decade a lunii februarie a fost o zi cu activități multiple la filiala noastră. Debutul l-a constituit adunarea generală a grupei nr. 2 — cartonaje, ce a avut la ordinea de zi : darea de seamă a activităților desfășurate în anul 1987, planul de muncă pe anul 1988 și prezentarea calendarelor cu activitățile culturale și sportive pentru anul 1988.

În cuvîntul lor, membrii acestei grupe, dintre care evidențiem pe Vasile Diaconu, Constantin Carp, N. Donici, Virginia Chiriluș, Ana Bucă și alții au ridicat probleme de producție și cu caracter cultural-sportiv, menite să îmbunătățească activitatea, cît și planul de muncă pe anul 1988, venind cu propuneri constructive.

În continuare, a avut loc deschiderea Campionatului republican de șah pe echipe, pentru început, citindu-se încă o dată regulamentul acestei competiții. S-a disputat apoi prima rundă la care s-au înscris peste 20 șahiști. Acțiunea s-a încheiat cu desfășurarea cupei „16 februarie“ la rolbal, în cocheta sală a liceului de chimie.

Această disciplină sportivă ce se practică în cadrul filialei noastre, fiind înscrisă în planul acțiunilor sportive locale, se bucură de o largă audiență în rîndul nevăzătorilor.

Filiala Bacău are două echipe de rolbal, prima cu o vechime de trei ani, iar a doua formată la începutul anului 1988. Meciul a fost arbitrat de profesorul Ion Zaharia.

Aplauzele călduroase au echilibrat jocul, dar spre sfîrșitul meciului experiența primei echipe și-a spus cuvîntul cu 9—6.

În numele sportivilor, Ioan Dominte, președinte, component al echipei nr. 2 de rolbal a mulțumit conducerii liceului pentru condițiile create.

Vasile Diaconu

*

Baia Mare. La 15 ianuarie a.c., nevăzătorii de la grupa Sighetul Marmației au participat la o manifestare educativă și artistică consacrată „luceafărului poeziei românești“ — Eminescu.

Cu deosebit interes a fost audiată expunerea : „Junimea și Eminescu“, urmată de concursul „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie“, organizat de Biblioteca municipală din Sighetul Marmației, în colaborare cu clubul cooperației meșteșugărești din localitate.

Manifestarea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

În cadrul acțiunilor organizate de filială s-a înscris și o duminică cultural-sportivă, ce s-a defășurat la Baia Mare. Astfel, la 21 februarie a.c. a avut loc faza pe filială a Campionatului republican individual de șah.

A urmat o conferință, cu participarea profesorului Ioan Iuga de la Biblioteca județeană, care a expus tema „Gh. Asachi — scriitor, îndrumător literar și cultural“.

M. Conea
instructor cultural

*

Nevăzătorii sătmăreni, urmînd exemplul altor filiale, la 28 februarie a.c. au intrat în posesia unei mingi de rolbal,

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

achiziţionată din fondurile proprii, de la prietenii orădeni. În aceeaşi zi, s-a jucat un meci demonstrativ.

Adalbert Troba

*

În prima duminică a lunii martie, la Satu Mare, membrii grupei au sărbătorit ziua de „8 Martie". Festivităţile au fost precedate de concursul de selecţionare pentru „Cupa de şah a asociaţiei".

Gheorghe Dicsi

*

Botoşani. **La sediul filialei noastre s-a organizat o acţiune cultural-educativă, prilejuită de aniversarea a 150 ani de la naşterea lui B. P. Haşdeu. Prof. Elena Iordache, de la Biblioteca judeţeană şi muzeograful Gh. Median au vorbit despre viaţa şi activitatea de lingvist, filolog, istoric şi scriitor a marelui umanist român.**

A urmat un concurs dedicat aceluiaşi eveniment. Au cîştigat în ordine : Nicoleta Olaru, Constantin Surugiu şi Tudorel Tupiluş.

Aurel Surugiu

*

La 17 februarie a.c. a avut loc la clubul grupei nevăzătorilor din Rădăuţi concursul literar intitulat „Realizări şi perspective în oraşul Rădăuţi". Cei mai buni s-au dovedit a fi : Ioan Dănilă, Maria Vicovanu şi Gheorghe Chihaia. A urmat o frumoasă reuniune tovărăşească.

Vasile Ostache

*

În urma desfăşurării „Cupei mărţişorului" la şah — băieţi, la grupa Rădăuţi, primele trei locuri au fost ocupate de : Victor Alexandroaie, Cireşan Drug şi Ion Moldovan.

Cireşan Drug

*

Pe arena „Modarom" s-au întîlnit 12 nevăzători din localitate, spre a-şi disputa întîietatea în cadrul competiţiei de polpice dotată cu „Cupa Unirii". Cîştigătorii au fost : Mihai Sulcu (la nevăzători), Ecaterina Surugiu (la rest vedere feminin) şi semnatarul acestor rînduri (la rest vedere masculin).

Dumitru Tiliban

*

În studioul de imprimări pe bandă magnetică al asociaţiei. În imagine, de la stînga : Elena Petrescu, Maria Enache şi Felician Sfura

La clubul filialei a avut loc o seară dedicată poetului rus Alexandr Block.

Scriitorul şi traducătorul Emil Iordache, de la Centrul de îndrumare a creaţiei populare — Botoşani a vorbit celor prezenţi despre viaţa şi opera acestui reprezentant al simbolismului rus şi a recitat versuri, în traducere proprie, din creaţia lui Block.

Gelu Boros

*

„Revoluţia de la 1848 în ţările române" a fost tema concursului organizat la Suceava la 26 februarie a.c. Dintre cei şase concurenţi, cîştigătorii au fost următorii : Adrian Paiu, Gheorghe Lupu şi Aurelia Turculeţ.

Rodica Schipor

*

Braşov. La 22 ianuarie a.c., clubul grupei nevăzătorilor din Sibiu a fost gazda unei reuşite acţiuni cultural-educative, dedicată Unirii.

A participat ca invitat, prof. Paul Abrudan, de la Şcoala de ofiţeri, care a prezentat un material despre semnificaţia istorică a zilei de „24 Ianuarie 1859".

A urmat un program artistic, susţinut de formaţia orchestrală a grupei din Sibiu, alături de care Aniţa Obîrşe şi Mioara Bucur au interpretat melodii populare.

Ioan Frăticiu
masor — Sibiu

*

La 7 martie a.c., în secţia de cartonaj a Coop. „Progresul" — Braşov, unde sînt încadraţi numeroşi membri ai filialei noastre, a fost prezentată o conferinţă cu tema „Ziua internaţională a femeii", de către Doina Flencheş, instructor principal.

Felicia Radu

*

Întotdeauna am vorbit cu plăcere despre oamenii cu conduită morală şi cetăţenească frumoasă.

(continuare în pag. a 10-a)

Turnirul şahist al elevilor

Între 19 şi 23 martie 1988, în străvechea urbe Napoca şi-au dat întîlnire tinerii elevi şahişti din şcolile de nevăzători, pentru a stabili o ierarhie la scară naţională, în ale sportului minţii.

Iniţiativa asociaţiei noastre, a preşedintelui său, prof. Viorel Crăciun, a luat o formă deosebită, cu mare încărcătură emoţională. Acum, pentru prima dată şi de acum înainte mereu, concursul şcolar se va numi „Cupa Francisc Cory", în cinstea ilustrului tiflopedagog, aproape nonagenar, cel care a introdus şahul în şcolile de nevăzători, intuindu-i valenţele formative şi recuperatorii. Prezenţa disdistinsului profesor printre cei tineri, cuvintele pline de emoţie şi dragoste adresate celor prezenţi, evocarea anilor de pionierat entuziast, de către cei mai dotaţi şi cei mai iubiţi discipoli ai ilustrului profesor, Viorel Crăciun, candidat de maestru şi Irimia Mihai, campioni multipli şi de necontestat, au alcătuit împreună un moment unic, cu deosebire subliniat de directorul şcolii clujene, prof. Traian Dragoste.

În numele Consiliului Central al asociaţiei noastre, preşedintele ei înmînează o cupă celui pe care toţi şahiştii nevăzători îl consideră aproape inimii lor, învăţătorul nostru.

Condiţiile de concurs au fost la înălţime, ca întotdeauna la Cluj, la aceasta contribuind conducerea şcolii, un comitet de organizare însufleţit de omniprezentul prof. Dumitru Ceucă, competenta îndrumare metodică a prof. Ruxandra Moise.

Arbitrul Ilie Furtună a asigurat conducerea tehnică, din însărcinarea comisiei de specialitate locale. Un arbitru cald, patern, competent e tot ce-şi poate dori un elev şahist, pentru a se putea concentra asupra jocului.

Formula tehnică de 90 minute pentru 40 mutări, plus 30 minute activizare şi-a dovedit viabiltatea. O dată în plus i se poate — credem — acorda girul pentru viitor pentru a se forma stereotipe. Mai ales reducerea pripelii, boală veche.

În competiţia fetelor, după o luptă plină de tensiune şi neprevăzut, Maria Rusu din Arad a reuşit să-şi păstreze titlul, la egalitate de puncte (6 din 7) cu talentata Petronela Vaslui, de la Tg. Frumos, întrecută în partida directă.

Campioana a jucat matur şi sigur, dovedind multă fineţe psihologică, jucînd la adversar şi avînd o bună tehnică de realizarea avantajului. Deosebit de talentata Petronela, are un simţ tactic remarcabil, care faţă de anul trecut a devenit mai rafinat, mai periculos pentru adversar. O surpriză plăcută cu 5,1/2 puncte Maria Şuteu, de la Arad, cu un joc solid, tenace şi fără acele puţine scăpări din vedere, clasamentul putea fi altul. Cu 4,1/2 pct. Tatiana Lupu, de la Tg. Frumos a surprins plăcut prin ambiţie şi inventivitate, inteligenţă de joc.

Dintre cele mai puţin experimentate se detaşează clujeanca Gabriela Daroş (3 puncte), cu un remarcabil echilibru psihic şi simţ pentru geometria tablei. Fetele din Buzău, Gabriela Pădure (1 pct.) şi Iuliana Marcu (2), la început de drum, ca şi Corina Iorga (0) sînt copii intelgenţi, care punînd mîna pe carte vor creşte rapid, aşa cum s-a vădit de la o rundă la alta. Şahul este şi o formă de cultură, să nu uităm niciodată. Studiul finalurilor, de pildă, este chezăşia viitoarelor satisfacţii.

În competiţia băieţilor s-a detaşat Gavril Drăghici (6,1/2 din 7) din Bucureşti care, secondat de campionul de anul trecut, Gheorghe Dima, situat cu 5 puncte pe locul 3, au confirmat. Amîndoi joacă matur, şi tehnic, un şah elaborat ca urmare a studiului aprofundat şi tenace. Jocul lui Drăghici marchează o maturizare spectaculoasă, desigur şi ca urmare a participării în competiţiile pe echipe din divizia capitalei.

O surpriză foarte plăcută — buzoianul Cornel Iosif (5 puncte), cu un joc viu foarte aerisit, strategic, inspirat. Mic de stat şi mare în virtute. Colegul său Ioan Antoniu (4 puncte), foarte serios şi tenace, în real progres. Mai multă atenţie pentru tactică şi va deveni foarte periculos.

Copiii de la Tg. Frumos, Cristinel Roşu (3 puncte) şi Gheorghe Cociorvă (1 punct) joacă cu mare plăcere, mare, prea mare viteză dar prea puţin teoretic, elaborat.

Elevul clujean Florin Popa (2 puncte) are un temperament potrivit pentru cumulări rapide, cu condiţia studiului, a lucrului cu cartea. Robert Silaghi (1 punct) nu se concentrează suficient şi îi scapă punctele printre degete.

Atmosfera prietenească, fair play-ul au dovedit că tinerii matadori au o ţinută frumoasă, spre cinstea profesorilor şi antrenorilor lor.

Premiile oferite de preşedintele nosstru, profesor Viorel Crăciun au răsplătit pe cei mai buni (primele 3 locuri, respectiv). O preţuire pentru efort şi dăruire.

Prof. Valer DEMIAN
maestru internaţional

Prima carte de șah tipărită pe teritoriul României

Cea dintîi carte de șah tipărită pe teritoriul țării noastre a apărut la Oradea, la sfîrșitul secolului al XVII-lea, în limba latină. Iată titlul ei, pe scurt, în traducere : „Îndrumări teoretice și practice despre jocul ingenios și meșteșugit al pieselor, vestite popular ca șah după metoda D. Philipp Stamma... Cu ocazia Anului Nou cu plecăciune expuse de P. F. G.... Oradea. Tipărite de Baptist Balent".

Se observă că autorul cărții este Ph. Stamma, celebru șahist arab, autor al unui manual tipărit în 1737 la Paris și 1745, la Londra, nicidecum tipograful Balent, cum se afirmă în enciclopedia „Șah de la A la Z", de Constantin Ștefaniu, Editura Sport-Turism, pag. 102.

Dacă chestiunea autorului este clară, rămîne în schimb deschisă problema datării cărții, care nu are anul marcat pe pagina de titlu ; de asemenea, rămîne de găsit cine a prelucrat și transpus cartea în versiunea latină, prescurtată, de la Oradea. Anul 1784, indicat în enciclopedia citată mai sus, preia ipoteze anterioare, lipsite de orice argumente documentare. În aceste condiții, încercăm datarea micului manual de 61 pagini, format octavo în felul următor : 1. Tipograful Balent a lucrat la Oradea între anii 1771—1785. 2. Dacă inițialele „P.F.G." se pot admite ca însemnînd „prepozitul Fărcaș Gheorghe", notoriu la Oradea cu această calitate între anii 1770—1790, om de aleasă cultură și preocupări scriitoricești, care a stîrnit admirația lui Gheorghe Șincai, atunci cartea lui Stamma s-a prelucrat și apoi s-a imprimat la un moment dat, între anii 1777—1785.

Manualul, din care s-a găsit pînă acum un singur exemplar, păstrat în Muzeul Sporturilor din București, se deschide cu o prefață scrisă de traducător, deci de prepozitul Gh. Fărcaș, dacă acesta se ascunde sub inițialele din titlu. În manual se afirmă cu pasiune și elocvență utilitatea și frumusețea șahului, ca joc al gîndirii bine conduse. Apoi, se dedică scurte capitole, pentru a descrie valoarea și mersul pieselor, prevederile regulamentului de joc, după care se reproduc șase partide și șase probleme de șah.

Tipărit cu prilejul Anului Nou, manualul e prima carte de șah din România și arată că șahul se instalase la Oradea, în epoca luminilor.

Const. MĂLINAȘ
Oradea

ORFEU ASCULTĂTOR

Ți s-a spus să nu te uiți înapoi
Și nu te-ai uitat,
Și nu m-ai văzut
Cum tîrăsc infernul după mine,
Hălci de întuneric
Un clopot își hohotește bronzul,
Pui de vînt,
Încleindu-mi-se tenace de tălpi.
Ce-mi pun la cale iarna,
Mă despletesc, mă dezbracă.
Drumul, cîrdaș cu noaptea,
Mă împiedică.
Asud.
Peste picioarele moarte
Îmi șiruie anii,
Mulți laolaltă.
Cineva rîde
Dintr-un corn abundent.
Bocesc cu gîndurile
Și strig cu dinții
Și ard de tot
În acorduri de liră.

Doina Felicia MIHOC

POEM INTIM

Mi-e dor de tine
Ca de o casă
În care intri seara.

E cald și miroase simplu
A țigări proaspete

Și a carte neîncepută.
Obiectele sînt somnoroase,
Coniacul din pahar
A și ațipit.

Degetele veacului
Apasă
Pe butonul soneriei.

Nu deschidem.

Ana HOMPOT

NAUFRAGIAȚI ÎN PRIMĂVARĂ

A eșuat corabia zăpezilor
pe cel mai verde țărm al pămîntului.
Noi sîntem naufragiații ei,
Tu Robinson Crusoe
și eu Vineri,
cu toate că insula a rămas
unică în Univers.
Nu ne mai vine nimeni în ajutor,
nici chiar porumbelul lui Noe
sau vreuna din navetele spațiale.

Se întind între noi
toate mările și oceanele
și o prea grăbită puritate a sentimentelor.

Ion PODOSU

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

(urmare din pag. a 15-a)

Un astfel de om este și Elena Cazan, fostă angajată a filialelor Brașov și Ploiești, care, deși pensionară, în fiecare săptămînă, mai precis în fiecare zi de marți vine la cercul de lectură al pensionarilor, citindu-le acestora împreună cu instructorii, diferite lucrări literare. Ajutorul dat de ea pe această linie a fost întotdeauna deosebit, dar în prezent, cînd filiala nu are instructor cultural, acest ajutor ne este de și mai mare folos. Din felul în care ea îi ajută pe nevăzători, am înțeles că prietenia sa față de membrii filialei izvorăște dintr-o profundă generozitate.

Ne facem un punct de onoare din evidențierea atitudinii sale.

Pentru eforturile depuse, cît și pentru statornicele-i sentimente, îi mulțumim din suflet.

Ioan Cozma

*

Cluj-Napoca. **Prof. Vasile Adamescu de la Școala generală specială din localitate ne-a trimis spre publicare un material intitulat „In memoriam — profesoara Florica Sandu". Revista a inclus un astfel de material la vremea respectivă, așa că nu mai putem reveni decît cu acea parte care se referă la relațiile autorului cu distinsa profesoară :**

„Începînd din toamna anului 1955, cînd am fost adus de acasă, din comuna Porcea, la școala din Cluj, profesoara Florica Sandu a lucrat cu mine șapte ani, pînă în 1962, la pensionare. Ea m-a ajutat mai mult decît mama mea, care a murit în august 1946, cînd aveam doar doi ani. M-a demutizat, m-a educat și instruit pe calea adecvată a umanizării mele, spre binele și fericirea mea. Ea m-a învățat să vorbesc oral, să-mi însușesc scris-cititul în cele patru sisteme de scriere (braille, klein, hebold și dactilografie), aceasta din urmă continuînd-o cu profesoara Paraschiva Popa, pentru a putea comunica cu toți cei din jurul meu. Printr-o muncă enormă, neobosită și plină de dăruire, ea a reușit să fac din mine ceea ce sînt azi : un om util societății noastre.

Profesoara Florica Sandu m-a luat cu ea peste tot, în diferite excursii, atît în împrejurimile orașului Cluj-Napoca, cît și prin țară, pentru ca să cunosc realitățile direct. De asemenea m-a dus în vizită la rudele, prietenii și cunoscuții ei din Cluj, Năsăud, Brașov etc. În absența văzului și auzului, mi-am dezvoltat foarte mult cu ajutorul fostei mele profesoare, celelalte simțuri rămase valide: vibrotactil, termic, olfactiv etc.

Munca plină de răbdare, dragoste și perseverență pe care a desfășurat-o fosta mea profesoară cu mine în procesul de instruire și educare a fost cunoscută și apreciată de numeroși specialiști defectologi, din țară și din străinătate.

După absolvirea școlii, apoi a liceului și a studiilor superioare, ca și în primii ani de muncă cu foștii mei elevi dublu deficienți senzoriali, profesoara Florica Sandu a continuat să mă viziteze și să mă îndrume cu sfaturi competente în legătură cu actuala mea muncă și viață. De asemenea, în timpul șederii la Brașov, am purtat cu ea corespondență pînă în ultima vreme".

*

Constanța. La clublul filialei s-a desfășurat o acțiune cultural-educativă dedicată evenimentelor sărbătorite în luna ianuarie 1988. Instructorul cultural, Aurelia Pisică a prezentat o expunere intitulată „Tovarășul Nicolae Ceaușescu, erou al păcii".

Florian Păunete

*

În cadrul unei acțiuni culturale organizată de filială a fost prezentat un material intitulat „Eminescu și marea". Materialul respectiv, apărut în revista „Tomis", a fost apreciat de nevăzători, tema fiindu-le mai puțin cunoscută.

Ion Păduraru

*

Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la moartea poetului Panait Cerna, la clubul nevăzătorilor din localitate s-a desfășurat o seară literară dedicată poetului dobrogean. Cu acest prilej a fost organizat un moment poetic cu cele mai reprezentative creații ale lui Panait Cerna. Au recitat : Alexandru Papa, Ion Păduraru, Eugen Casian, Ion Dincă, Panaite Diaconu și Aurelia Pisică.

În continuare s-a desfășurat un concurs, care a avut ca tematică viața și activitatea poetului. Au participat 9 concurenți. Cele mai multe răspunsuri exacte au fost date de Vlase Huzum, Gh. Banciu și Dumitru Ciobanu. Am remarcat prezența la concurs, pentru prima dată a tînărului absolvent, P. Diaconu.

Acțiunea s-a încheiat cu o reuniune tovărășească.

Eftimie Gigica

*

Ca urmare a colaborării filialei cu Biblioteca județeană Constanța, la clubul nostru a avut loc o întîlnire a nevăzătorilor din localitate cu scriitorul Constantin Cioroiu, de la biblioteca amintită, care a scris mai multe lucrări referitoare la Constanța și Dobrogea. El a vorbit celor prezenți despre lucrarea sa intitulată „Călători străini la Pontul Euxin".

Eugen Casian

*

Craiova. **La clubul nevăzătorilor din localitate a avut loc o seară literară, dedicată personalității lui B. P. Hașdeu.**

Prof. Nicu Eni ne-a vorbit despre viața și activitatea marelui om de cultură. Expunerea a fost exemplificată cu lecturi din poeziile lui Hașdeu, articole,

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

fragmente din lucrările de proză ş.a.

La sediul filialei a avut loc concursul „Recunoaşteţi poezia ?", dedicat marelui nostru poet M. Eminescu.

Cei trei concurenţi : Ion Giulea, Ion Bădosu şi Marin Sandu au dat răspunsuri corecte şi au recitat cu sensibilitate din versurile poetului.

Elena Giulea

*

Am petrecut o seară de neuitat, o seară în care sufletele noastre au pornit pe urmele „Luceafărului", prin „Povestea codrului", s-au îmbătat cu miresme de tei, au simţit, vrăjiţi, taina lacului albastru... Vocea caldă, învăluitoare a prof. Nicu Eni, îndrăgostit de poezie, ne-a amintit că Eminescu este o stare de spirit, că el trăieşte în fiecare din noi din clipa în care i-am înţles fiorul pornit dintr-o inimă generoasă, dintr-o puritate de nebănuit a întregii sale fiinţe, la fel de rară ca geniul său creator.

La reuşita acestei seri, la crearea atmosferei de vis şi poezie au contribuit Ioana Fertu, Ana Oprițescu, Ion Bădosu şi instructorul cultural principal L. Rezeanu.

Ion Bădosu

*

Galaţi În cadrul filialei noastre s-a ţinut o expunere avînd ca temă : „Viaţa revoluţionară a tovarăşului Nicolae Ceauşescu". Materialul a fost prezentat de G. Popa, lector la şcoala de partid din localitate.

Elena Roman

*

În august 1986 a luat fiinţă o secţie de cartonaje în cadrul IJPIPS-Vrancea, cu 8 muncitori nevăzători. În prezent, numărul lor se ridică la 17.

De la înfiinţarea secţiei, ne-am bucurat şi ne bucurăm de grija cu care sîntem înconjuraţi de conducerea filialei. Tovarăşii Micu Urse, preşedinte, Elisabeta Selin, instructor principal organizatoric-social şi Hristache Postolea, instructor cultural-sportiv ne vizitează cu regularitate şi ne ajută în toate problemele, inclusiv în cele de familie.

Ioana Fertu — cea mai bună recitatoare a Filialei Craiova, pe 1988

Astfel, ca urmare a demersurilor făcute am obţinut un apartament de patru camere şi dependinţe, la bloc, destinat dormitoarelor comune, (fete şi băieţi). Aceste dormitoare sînt dotate cu mobilierul şi cazarmamentul necesar. De asemenea, au fost dotate cu aragaz nou şi frigider, în scopul creării unor condiţii de viaţă cît mai bune celor 7 nevăzători cazaţi.

Conducerea filialei a sprijinit de asemenea şi familiile de nevăzători pentru obţinerea locuinţelor la bloc. În acest scop, am fost ajutaţi de Vasile Crintea, secretar al consiliului popular al judeţului Vrancea. S-au obţinut nouă apartamente. Printre cei care au primit, m-am numărat şi eu şi colegul meu, Gh. Bratu.

Cu această ocazie ţinem să mulţumim tuturor celor care au contribuit la îmbunătăţirea condiţiilor noastre de viaţă şi muncă.

Ion Mănăilă
Focşani

Muncitorii nevăzători din secţia de cartonaje a Coop. de invalizi „Înfrăţirea" — Galaţi au sărbătorit „Ziua femeii" într-un cadru festiv.

Au fost evidenţiate şi felicitate toate femeile din secţie, care prin munca şi strădania lor au adus o contribuţie importantă la realizarea şi depăşirea planului de producţie.

Ilinca Mocanu

*

Iaşi. În cadrul unei duminici culturale, s-a desfăşurat la filială un concurs fulger intitulat : „Unirea — naţiunea a făcut-o". Concursul a avut caracter omagial, fiind dedicat Unirii Principatelor Române şi s-a bucurat de o largă participare din partea membrilor noştri. După concurs au fost organizate jocuri distractive.

Constantin Cantea

*

Tot la Iaşi a avut loc o conferinţă cu tema : „O viaţă dedicată fericirii poporului, idealurilor nobile ale socialismului şi păcii în lume", conferinţă închinată zilei de naştere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, preşedintele republicii. După conferinţă s-a desfăşurat o sea-

(contiuuare în pag. a 26-a)

AURELIA DODU:

TENIȘII

Au apărut pe piață, prin 1926, cred; că, după cît mi-aduc aminte, eram prin clasa a IV-a Au constituit atunci o modă, care a pătruns cu furie în lumea tineretului, mai ales a elevilor. Cu fețele lor de pînză și tălpile de cauciuc, erau ușori, plăcuți la vedere și mult mai ieftini. Au apărut atunci doar două culori, albi și gri.

Toți adolescenții, mai ales elevii de liceu și de școli comerciale, căci acestea erau mai însemnate pe atunci în București — au tăbărît pe capul părinților, să le cumpere neapărat tenişi.

La liceul nostru de fete „Regina Maria" se cerea cu deosebită strictețe respectarea uniformei, care consta dintr-o rochie din ațică, în dungulițe subțiri, albe și negre, gulerașe și manșete albe, brodate de mînă cu un model uniform, pantofi și ciorapi negri și vara pălărioare cu bor tighelit, din același material cu șorțul.

Cînd a apărut prima elevă, care era din clasa noastră, a IV-a B, cu tenişi gri în picioare, a fost chemată imediat la cancelarie, dojenită și invitată să plece acasă și să nu mai revină decît însoțită de părinți.

A revenit plîngînd în clasă, ca să-și ia servieta și ,însoțită de pedagogă, care a condus-o pînă la poartă.

Biata Manoliu Florica. Ea își mințise părinții că se dă voie la școală cu tenişi, ca să-i determine să i-i cumpere.

Acasă, i-a spus mamei adevărul și a înduplecat-o să vină a doua zi la școală și mai ales să nu-i spună nimic tatălui său. care era tare sever.

Tenişii aceia gri se asortau grozav cu șorțul-uniformă și, cum mărturisea Florica, parcă zburai în ei, atît erau de ușori. Nouă, colegelor ei de clasă, ne-a plăcut nepus de mult, dar o văzuseră și multe eleve din alte clase, așa încît, a doua zi, cînd Florica a venit cu mama la școală pentru a fi reprimită la cursuri, un sfert din totalul elevelor, dacă nu și mai multe, veniseră încălțate cu tenişi gri.

Scandal mare. Profesoarele-diriginte s-au răspîndit fiecare pe la clasele lor, chiar dacă n-aveau ore, probabil trimise de directoare, să controleze și să trimită imediat acasă pe toate cochetele și neserioasele care se țin de modă, în loc de învățătură. Lacrimi, observații în cataloage, bocete și drumul spre casă, după părinți.

Cîteva din clasa noastră observînd mai din timp ce-ar putea să se întîmple, se pitiseră la closete, pe după dulapuri, pe sub scări cu învoiala femeilor de servici, apoi, revenind la clasă, veneau cu colegele să le împrute pantofii lor negri, dacă erau chemate la tablă.

Unele din cele trimise acasă, au rămas prin oraș să mai uite de necaz privind pe la vitrine sau plimbîndu-se prin parcuri, pînă la ora cînd normal ar fi trebuit să ajungă acasă.

Faptul că erau multe în situația aceasta le da curaj. Cele mai multe n-au spus nimic acasă, dar a doua zi au venit la școală cu pantofii negri în pachet și, în apropierea școlii intrau în cîte un gang sau curte și-și schimba încălțămintea. Cînd plecau de la școală, plecau încălțate reglementar și după ce ieșeau din curtea liceului, pe la colțuri își încălțau iar vrăjiții tenişi.

În zilele următoare, noi și noi eleve, călcau obligația de a purta corect uniforma. Tenişii erau fermecați. Cine apuca să-i pună o dată în picioare, nu se mai putea despărți de ei.

După vreo două-trei săptămîni de scandaluri, care au tulburat serios desfășurarea procesului de învățămînt s-a ținut o conferință cu părinții pe tot liceul, la care, aceștia au reușit să convingă direcția și cadrele didactice să accepte purtarea tenişilor cu uniforma, avîndu-se în vedere că sînt potriviți pentru anotimpul călduros mai ales că sînt și mai ieftini.

Toate fetele aproape și-au cumpărat tenişi gri, dar între tenişi și șorțul de uniformă, forma o notă brutal de inestetică, ciorapii negri din bumbac.

Într-o zi, o elevă a venit încălțată cu ciorapi gri, Vai, cît de frumos îi veneau! Ce frumoasă ar fi fost uniforma cu ciorapi gri la fel cu tenişii. Dar ciorapii gri n-au fost acceptați de școală sub nici un motiv. Purtarea acestor ciorapi a fost considerată categoric o preocupare de lux, de cochetărie exagerată, care îndepărta fetele de la sobrietatea necesară învățăturii.

Povestea ciorapilor gri interziși atît de categoric la liceul nostru, s-a transformat în adevărate tragedii, mai ales la clasele mari. Eliminări, la început pe cîte o zi, apoi cîte două, trei zile și chiar și pe cîte o săptămînă la recidive repetate. Cîte plînsete, cîte intervenții la cancelarie. Au apărut și articole prin gazete, unele pro și altele contra ciorapilor gri, la eleve. Direcția și corpul didactic ale liceului nostru au rămas neînduplecate.

Piața era plină de tenişi și ciorapi gri, de aceeași nuanță. Ce frumos ne-ar fi stat la uniforma noastră! Cu ochii de-acum, aproape că nu înțelegem lipsa de simț estetic sau poate răutatea care se ridica între profesori și elevi ca un zid.

Cea mai mare parte a fetelor s-a resemnat pînă la urmă. Mergeau de-acasă la liceu și înapoi cu tenişi gri și cu ciorapi negri. Dar erau și unele care nu voiau să se supună măsurilor luate împotriva simțului estetic. Erau așa-zisele „cochete" ale școlii. Aveam și noi în clasă cîteva, pe Florica Manoliu, de exemplu.

Pleca de-acasă cu ciorapi gri în picioare și cu alții negri în servietă. Aproape de școală și-i schimba, astfel intra în școală corect îmbrăcată. La plecare și-i schimba pe cei negri cu cei gri și așa pe drum în afara școlii ea era mereu drăguț îmbrăcată. Complicată treabă și cu risc, mai ales la plecare. Aveam două pedagoge. Una forma rîndul, două cîte două, în curte, cealaltă colinda clasele ca să gonească elevele și mai cu seamă să le împiedice să se gătească prea mult; cînd prindea vreuna cu oglinda, era jale.

Florica fugea sub scară. Locul acela era amenajat pentru păstrarea uneltelor de curățenie ale îngrijitoarelor și era acoperit cu un perete de scîndură, frumos montat și vopsit. De obicei, acest loc trebuia să stea încuiat cu lacătul, căci mai servea și ca ascunzătoare pentru întîrziate sau fugite de la ore.

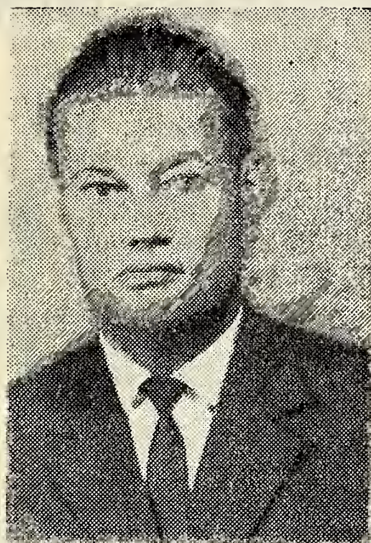
Îngrijitoarele nu prea respectau această dispoziție, că le mai încîntau și pe ele domnișoarele eleve cu bomboane sau cu ciocolată.

Acolo se ducea și Florica de-și schimba ciorapii la plecare și cînd pedagoga din curte pleca, se terminau rîndurile, fugea și ea spre poartă.

Într-o zi, Tanți, una din poznașele clasei noastre i-a pregătit o farsă. În timp ce Florica era ascultată la geografie și deci era la tablă și în fața hărții. Tanți i-a scos din pachețel ciorapii gri și i-a pus alții negri la loc. La sfîrșitul orelor, Florica s-a dus la locul obișnuit, sub scară, să se schimbe de ciorapi. Acolo era întuneric beznă, căci trebuia să țină ușa închisă pentru a nu risca să fie surprinsă de una din pedagoge. Și-a schimbat ciorapii și, cînd a aflat de la femeia de servici că nu mai era rînd, a ieșit și a zbughit-o spre poartă... În stradă abia a observat.

(continuare în pagina a 24-a)

IULIAN POPOVICI – *un strălucit geometru român*

S-au împlinit, în ianuarie, 50 de ani de la nașterea lui Iulian Popovici, cel care prin întreaga sa activitate, s-a impus în cercetarea matematică românească, cu contribuții de o deosebită însemnătate.

S-a născut la 21 ianuarie 1938, în localitatea Turcheș, acum orașul Săcele, județul Brașov. Deși lipsit de vedere, inteligența sa sclipitoare, pasiunea și perseverența cu care a muncit l-au ajutat să devină unul dintre cei mai remarcabili geometri din țara noastră.

Cu Iulian Popovici s-a repetat — o spunem cu tristețe — o situație asemănătoare cu cea a marelui matematician Pontreaghin, care și-a desfășurat o bună parte a activității, în situația de nevăzător.

A urmat școala generală și liceul la Ploiești, remarcîndu-se prin rezultatele obținute la matematică și fizică. S-a înscris apoi la Facultatea de matematică și fizică din București, secția matematică, pe care a absolvit-o în 1962, fiind șef de promoție. Ca student, a participat activ la cercetările științifice din facultate, publicînd primele rezultate originale încă din acei ani.

După absolvirea facultății a fost repartizat la Institutul de matematică, unde și-a desfășurat activitatea pînă la sfîrșitul vieții.

Iulian Popovici a publicat peste 60 de lucrări științifice, apreciate atît în țară, cît și în străinătate, pentru originalitatea lor și valoarea rezultatelor. El deține anumite priorități pe plan mondial în teoria algebrelor CLIFFORD generalizate, in teoria spinorilor și în relativitatea tahionică.

A obținut titlul de doctor în matematică în 1969, avînd conducător științific pe acad. prof. dr. doc. Gh. Vrînceanu. Pentru rezultatele sale valoroase din teoria pentadimensională a gravitației și electromagnetismului, Iulian Popovici a fost distins cu premiul „Gh. Țițeica" al Academiei R.S.R., pe anul 1976.

Studiind algebrele Clifford, el a elaborat cca 10 lucrări în acest domeniu, multe dintre ele fiind în momentul de față lucrări de referință pentru cei ce abordează acest subiect. Prin lucrările lui au fost cunoscute, pentru prima dată în țara noastră, rezultatele privind algebrele Clifford generalizate. Seminarul ținut pe această temă la Institutul de matematică, în 1966 a atras un mare număr de cercetători și cadre didactice de la Facultatea de matematică.

Teza sa de doctorat intitulată „Proprietăți afine și riemmaniene ale unei teorii generalizate a spinorilor" a oferit materialul necesar pentru scrierea primelor capitole ale monografiei „Graduări simple Jordan și Lie, considerate în geometria diferențială" publicată la Editura Academiei R.S.R., în 1971. Această monografie a fost citată de J. Nono și K. Yosida ca lucrare de bază în dezvoltarea teoriei algebrelor Clifford generalizate.

Regretatul academician Gh. Vrînceanu, cel care a condus geometria românească mai bine de 40 de ani, formînd generații de matematicieni și oameni adevărați, aprecia în mod deosebit pe tînărul său elev și apoi continuator. Iată ce scria în referatul prezentat cu ocazia susținerii tezei de doctorat de către Iulian Popovici : „Originalitatea tezei de doctorat constă în faptul că se pun bazele unei teorii generalizate a spinorilor, în cadrul căreia o parte din rezultatele clasice capătă un conținut mai cuprinzător. Importanța acestei teorii este dată și de consecințele ei în alte domenii ale matematicii, cum ar fi : teoria gradulării algebrelor și geometria spațiilor cu conexiune afină".

O altă direcție de cercetare abordată de el a fost cea a relațiilor între geometria diferențială a spațiilor cu conexiune afin și algebre. Și în acest domeniu spiritul său novator a adus multe rezultate deosebite, primul fiind fără îndoială, cel consacrat globalizării noțiunii de conexiune.

A colaborat cu catedra de fizică din Institutul politehnic din București, în domeniul relativității. În cadrul acestei colaborări a realizat mai multe lucrări consacrate teoriei lui Alexandrov-Zeeman.

Iulian Popovici a făcut parte de asemenea dintr-un colectiv pentru redactarea unui manual de geometrie eu-

(continuare în pag. a 24-a)

LIVIU IACOB LUPEA–dinstins înaintaş al tiflopedagogiei româneşti

Tiflopedagogia românească începe să se afirme cu adevărat abia după primul război mondial, cînd absolvenţii cursurilor de pedagogie, organizate din 1923/1924, pe lîngă Facultatea de litere şi filozofie din Cluj şi-au început activitatea la catedră.

Intre cei care şi-au adus o contribuţie importantă în procesul de învăţămînt al nevăzătorilor în această perioadă a fost şi profesorul Liviu Iacob Lupea, cadru didactic cu multă experienţă în instruirea şi formarea elevilor din clasele mici.

S-a născut la 15 martie 1898, în satul Obreja, comuna Mihalţ, judeţul Alba. La vîrsta de 5 ani, contractează o infecţie la ochiul stîng şi este internat într-un spital din Cluj, unde îşi pierde vederea la ambii ochi.

La 8 ani, în 1905 este înscris de bunicul său, învăţătorul Filip Lupea, la Şcoala de copii fără vedere din Cluj.

In pofida condiţiilor grele din şcoală, este remarcat, îndrumat şi pregătit, absolvind cu rezultate foarte bune cursul primar. Invaţă apoi meseriile de împletitor de nuiele din răchită şi pe cea de perier.

La absolvire, Liviu Iacob Lupea a fost încadrat ca maistru de lucru manual. In această funcţie îl găseşte George Halarevici, cînd preia conducerea şcolii din Cluj, după dezmembrarea imperiului austro-ungar. El îl remarcă pentru calităţile sale : inteligenţă ascuţită, aptitudini deosebite de orientare şi mobilitate, întreprinzător şi dornic de relaţii sociale ample.

Ulterior, îl aflăm înscris la Şcoala normală de învăţători din Blaj, unde obţine, în 1921, după studii cu care îşi uimeşte dascălii, diploma de învăţător. In acelaşi an, în septembrie e numit în funcţia respectivă la Şcoala de nevăzători din Cluj, care în acea perioadă funcţiona în comuna Sîncrai, judeţul Alba.

In anul şcolar 1923—1924 se înscrie ca student la Facultatea de litere şi filozofie din Cluj, unde urmează cursurile de profesori medico-pedagogi, nou înfiinţate, pentru a se asigura cadrele didactice de specialitate necesare şcolilor de deficienţi.

In 1926, la terminarea cursurilor este numit profesor medico-pedagog la şcoala din Cluj, unde va funcţiona fără întrerupere pînă la moartea sa, în ianuarie 1953.

Şcoala de nevăzători din Cluj, fiind organizată după modelul şcolilor germane, cu planuri de învăţămînt, programe şcolare şi manuale speciale, corespunzătoare deficientei respective, a iniţiat o acţiune de întocmire a unor noi programe şi manuale în această direcţie.

Profesorul Liviu Iacob Lupea a avut sarcina să elaboreze programele pentru clasele I şi II, la citire, scriere şi activităţi intuitive de mobilitate şi coordonare a motricităţii. Din analiza acestor programe reiese cunoaşterea profundă de către autor a potenţialului de care dispune copilul mic nevăzător, a deficienţelor de comportament ale acestuia la venirea în şcoală, precum şi măsurile educative şi formative compensatorii, pe care şcoala trebuie să le aplice prin planuri şi programe de învăţămînt în procesul instructiv-educativ. A elaborat un abecedar pentru clasa I şi o carte de citire pentru clasa a II-a, împreună cu profesoara Florica Sandu, manuale care s-au editat de mai multe ori. Abecedarele elaborate ulterior au avut la bază aceleaşi principii folosite de profesorul L. I. Lupea.

O contribuţie preţioasă a avut-o în consiliile pedagogice. Ca pedagog cu multă experienţă şi cu un dezvoltat spirit de observaţie a susţinut necesitatea dirijării activităţilor şcolare la copiii din clasele mici, către mobilitate, interes pentru intuiţia lucrurilor şi fenomenelor, orientare în spaţiu, activităţi compensatorii şi formative.

O muncă deosebită a depus-o în perioada cînd o parte dintre elevii şcolii din Cluj, în urma dictatului de la Viena, din 1940, au trebuit să părăsească şcoala şi să continue cursurile la Aşezămîntul pentru ocrotirea orbilor din Timişoara. A organizat şi condus secţia elevilor refugiaţi, predînd la mai multe clase, pînă în 1945, cînd s-a întors cu elevii la şcoala din Cluj. A confecţionat material didactic, a transcris cu mîna manuale şcolare şi literatură, pentru a asigura în acei ani grei desfăşurarea unui proces de învăţămînt eficient.

A fost un susţinător îndîrjit al însuşirii de către nevăzători a unei meserii şi a inserţiei lor sociale prin muncă.

Ca cetăţean, i-a plăcut să trăiască o viaţă bogată. Frecventa teatrele, opera şi avea multe relaţii cu cei cu vedere. A ajutat mulţi studenţi săraci să ocupe posturi de pedagogi la şcoală (între care şi subsemnatul), i-a îndrumat şi sfătuit cum să-şi desfăşoare activitatea în legătură cu problemele copiilor nevăzători.

Prof. I. MARCU

PRESOPUNCTURA - Ghid terapeutic (X)

Dr. Cr. ȘTEFĂNESCU

NEVRALGIA DE TRIGEMEN (continuare din numărul trecut)

Alte indicații : sportivi și artiști (crește acuitatea vizuală) — tonifiere.

— „Marea scobitură" — S 6, situat la unirea verticalei ce trece prin pupilă (bolnavul privind înainte) și orizontala ce trece pe sub nas — dispersie. Alte indicații : sinuzită maxilară — dispersie sau tonifiere, în funcție de caracterul energetic.

— „Valea adunării" — VB 8, situat la o măsură deasupra marginii superioare a urechii — dispersie.

— „Poarta urechii" — TF 23, situat în scobitura din fața urechii, ce se formează cînd se deschide gura — dispersie.

— „Bambuși în grămadă" — V 2, situat la extremitatea internă a sprîncenei — dispersie. Alte indica ii : strabism — tonifiere.

OBEZITATEA

Statisticile arată că obezii sînt candidați la insuficiență cardiacă, hipertensiune arterială, ateroscleroză, boală atrozică sau infecții, diabet. Ereditatea joacă un rol important în transmiterea predispoziției depunerii de grăsimi. Supraalimentarea este prima cauză a obezității și de aceea un proverb indian recomandă ca „mîncarea de dimineață să o consumi singur, pe cea de la prînz să o consumi cu prietenii, iar pe cea de seară să o dai dușmanului".

Conform ciclului zilnic al energiei, ar trebui să mîncăm o dată pe zi, cel mai indicat timp în acest scop fiind prima jumătate a zilei, între orele 10—13. Vechii perși care s-au dovedit, prin războaiele purtate, a fi foarte puternici, mîncau o dată pe zi, iar filozoful Socrate, considera pe cei care mănîncă mai mult de două ori pe zi barbari. Medicina tradițională spune că mîncînd puțin, dar mestecînd mult, ajutăm la buna absorbție a energiilor din alimente.

Pofta de mîncare exagerată poate fi redusă prin stimularea următoarelor puncte :

— „Plată cruntă" — S 45, situat lîngă unghia degetului II — de la picior, către fața externă a degetului — tonifiere (cu unghia).

Alte indicații : indigestie, edeme-tonifiere.

— „Poarta spiritului", situat în foseta triunghiulară de pe pavilionul urechii — tonifiere (cu unghia).

— „Punctul foamei", situat în fața urechii pe obraz — tonifiere (cu unghia). Pentru eliminarea lichidelor în exces, ceea ce de asemenea ajută slăbirea, vom apela la punctul denumit sugestiv,

— „Împărțirea apelor" — VC 9, situat la o măsură deasupra ombilicului. Acesta mai este cunoscut sub denumirea „Punctul taliei" — tonifiere. Alte indicații : edeme — tonifiere.

În cazul obezității, datorită unor boli ale glandelor cu secreție internă (ovar, tiroidă, hipofiză), este bine ca tratametnul să fie dirijat de medic. Se recomandă a nu se folosi diuretice în acest scop și mai ales amfetamine sau alte produse medicamentoase care pot fi periculoase organismului.

OBOSEALA

Oboseala este un semnal de alarmă care ne anunță că rezervele organismului sînt pe cale de epuizare. Oboseala fizică se manifestă prin dureri de cap și în tot corpul, scăderea atenției, întîrzierea reflexelor. Există și o oboseală normală care apare după o zi de muncă și dispare după odihnă, în special după cele opt ore de somn.

Oboseala permanentă poate fi un simptom al unor boli ca : tuberculoza, hepatita, cancerul etc. Mai există și o oboseală psihică denumită „astenie" care, datorită unui mod de viață nefiresc, stresurilor zilnice, consumului de alcool, cafea și tutun, cunoaște în ultimele decenii o frecevență foarte crescută. O astfel de oboseală se caracterizează prin : dureri de cap, insomnie, scăderea capacității muncii intelectuale, irascibilitatea sau, din contră, apatie.

Pe lîngă tratamentele cunoscute, medicina tradițională care consideră oboseala consecința dezechilibrului energiilor Iang și Wei, recomandă stimularea următoarelor două puncte :

— „Palatul celor o sută de oboseli" — VG 13, situat sub vertebra I dorsală (deasupra sa se află vertebra cea mai proeminentă — vertebra a VII-a, cervicală) — tonifiere.

Oboseala fizică și psihică mai beneficiază de stimularea punctului denumit „Al treilea interval" — S 36, situat la trei măsuri sub vîrful rotulei, între cele două oase ale gambei (tibia și peroneul) — tonifiere. Acest punct poate fi stimulat și cu ajutorul unei țigarete aprinse, apropiate la 1 cm de piele, cu grija de a nu produce arsuri. Unele triburi indiene din America tatuează acest punct pentru a putea fi mai ușor reperat și stimulat. Pentru oboseala fizică și psihică se va masa și rădăcina nasului.

PALPITAȚIILE

Palpitațiile (bătăi sau lovituri neregulate în regiunea inimii) sînt uneori însoțite de amețeli și senzații de „sfîrșeală". Ele apar după un consum de ceai, cafea, alcool sau fumat excesiv. Mai sînt semnalate palpitatii cu ocazia pubertății, menopauzei, bolilor de stomac, bolilor glandei tiroide, aerofagiei. Cînd sînt de origine cardiacă ele sînt însoțite de tulburări de ritm, observate pe electrocardiogramă

și de aceea este necesar ca atuncie cînd palpitațiile se repetă, să se consulte medicul.

După medicina tradițională, palpitațiile se datoresc unui dezechilibru energetic în meridianele vase-sex și cordului.

Stimularea unor puncte de pe aceste meridiane poate duce la echilibrarea energiilor, deci la dispariția acestor bătăi de inimă.

Primul punct denumit „Poarta vîlcelei" — VS 4, situat la 5 măsuri deasupra mijlocului pliului pumnului va fi masat prin dispersie.

Al doilea punct „Foarta spiritului" — C 7, situat la extremitatea internă a pliului pumnului — de asemenea — dispersie.

Un alt punct, eficient pentru reglarea sistemului nervos vegetativ, este „Mlaștina vînturilor" — VB 20, situat în regiunea cefei, pe orizontala ce trece pe sub lobul urechii, în scobiturile de sub protuberanțele (proeminențele) occipitale — dispersie.

PARALIZIA FACIALĂ

Această suferință se produce în urma lezării nervului facial, pe traseul său. După sediul leziunii, paralizia poate fi „totală", cînd toate mișcările jumătății feței sînt absente și și „parțială", cînd bolnavul mai poate încreți fruntea și mișca pleoapele pe partea bolnavă. Paralizia totală, denumită și „periferică", de cele mai multe ori este de origine infecțioasă, în timp ce paralizia parțială sau „centrală" este cauzată de o hemoragie, tromboză sau tumori cu localizare cerebrală.

Ambele forme necesită un tratament cît mai precoce, pentru a se preveni instalarea unei contracturi musculare, uneori ireversibilă.

Tratamentul prin presopunctură constă din masarea următoarelor două puncte :

— „Poarta urechii" — TF 23, situat în scobitura din fața urechii, ce se formează cînd se deschide gura — tonifiere.

— „Marea scobitură" — S 6, situat la unirea verticalei ce trece prin pupilă (bolnavul privind înainte) și orizontala dusă pe sub nas — tonifiere.

Se va executa apoi un masaj la nivelul feței, după cum urmează :

a. — din unghiul maxilarului inferior pînă în dreptul buzelor ;

b. — din unghiul maxilarului inferior pînă în mijlocul obrazului ;

c. — din unghiul maxilarului inferior pînă în fața urechii.

Toate aceste manevre vor dura 10 minute, fiind la început destul de blînde. Ședințele se vor repeta de 3 ori pe zi, fără a se neglija gimnastica recomandată de medicul specialist.

IULIAN POPOVICI

(urmare din pag. a 21-a)

clidiană plană. O versiune îmbunătățită a acestui manual se adresează studenților, în vederea practicii pedagogice, profesorilor de liceu și elevilor cu înclinații spre matematică.

Tot pe linia integrării cercetării cu producția a participat în cadrul unui contract privind calculul de mare precizie al ariilor pe elipsoidul terestru, problemă impusă de interese de ordin economic pe plan național : lucrări de cadastru, de partajare teritorială, în funcție de necesitățile economice etc.

Munca sa plină de dăruire, consacrată atît cercetării, dar și formării unor matematicieni tineri constituie un exemplu pentru toți cei care l-au cunoscut și apreciat. Încetarea sa prematură din viață, la 21 iunie, 1981 reprezintă o grea pierdere pentru matematica românească. Om de știință de mare valoare, personalitate proeminentă în domeniul respectiv, Iulian Popovici a fost totodată și un om de o rară modestie, generozitate și noblețe sufletească.

Inteligența sa sclipitoare a fost dublată de o putere de muncă și o voință extraordinară, care l-au ajutat să depășească cu optimism greutățile ce i-au stat în cale. El a luminat mințile multora, dăruind cu generozitate lumină celor ce văd în afară, dar nu pot pătrunde tainele profunde ale matematicii.

(Prelucrare de Vasile Drăgan, cercetător dr. în științe matematice, după articolul „Iulian Popovici — un strălucit geometru român" de I. Ianos, L. Nicolescu, N. Soare și A. Turtoi, publicat în revista „Studii și cercetări matematice" nr. 34/1982).

TENIȘII

(urmare din pag. a 20-a)

În săptămîna următoare, i-a pregăti o altă farsă și mai gogonată. Din pachețelul Floricăi i-a scos doar unul din ciorapii gri, înlocuindu-l cu unul negru, dar l-a înfășurat sub cel gri, astfel încît, cînd Florica a controlat pachețelul, căci de la prima păcăleală așa obișnuia, a văzut ciorapul gri și s-a dus liniștită sub scară... Să-i vină rău pe stradă, cînd s-a văzut încălțată la un picior în gri, iar la celălalt în negru.

Unde mai pui că treceau pe acolo și vreo trei băieți de la „Comerțul superior".

După primul colț, apare și Tanți ca din întîmplare. Ce era să facă ? Trebuia să-i ajute să se schimbe... Florica era furioasă, gata gata să și plîngă de ciudă.

A doua zi, toată clasa a rîs cu mare poftă de păcăleala Tanței și, parcă și Florica s-a mai lăsat de cochetărie...

S-apropia cu mari emoții examenul de admitere în clasa a V-a. Nu prea mai era loc de glume și mai ales de riscul de a fi eliminată pentru purtare, căci aceasta ducea la pierderea dreptului de înscriere la acest examen.

GLAUCOMUL — o boală oculară foarte gravă

Dr. AUREL ROSIN — Policlinica universitară Titan

Ochii sînt aparate optice de o precizie extremă, dar și foarte vulnerabili. Spre a-i păstra în stare perfectă o perioadă cît mai mare, în conformația lor există și un lichid intraocular, umoarea apoasă, care umple partea anterioară a globului ocular, avînd o funcție de protecție și de întreținere. Secretată în permanență, umoarea apoasă este evacuată treptat printr-un filtru situat în unghiul extern al corneii (fereastra transparentă a ochiului). Dar și acest filtru poate să înceapă a funcționa prost ; este momentul în care apare glaucomul. Ce anume se întîmplă ? Umoarea apoasă, care este secretată continuu, nu poate fi evacuată în cantitate suficientă. Ea crește cantitativ, mărindu-și volumul în interiorul globului ocular, antrenînd o presiune din ce în ce mai mare asupra nervului optic, retinei și vaselor sangvine. Treptat, fibrele nervoase al nervului optic, datorită presiunii exercitate se deteriorează, antrenînd o diminuare progresivă a vederii și a cîmpului vizual, ce poate duce cel mai des, lent, la o totală cecitate.

Glaucomul constituie una din cauzele frecvente ale pierderii parțiale sau totale ale acuității vizuale, în special la vîrstnici. Netratată, această boală oculară duce la cecitate într-un interval de timp variabil, de la cîteva săptămîni, la cîțiva ani. Depistarea precoce a glaucomului, urmărirea lui dispesarială periodică, cu aplicarea unei terapeutici complete, eficace și raționale, reprezintă aspecte al unei probleme medico-sociale de mai mare importanță. Glaucomul este cel mai adesea o maladie de evoluție lentă și insidioasă ; din această cauză el este uneori diagnosticat cu întîrziere, cînd vederea și cîmpul vizual sînt deacum diminuate. El poate fi primar sau secundar, adică poate apare pe un ochi cu înfățișare sănătoasă (primitiv) sau pe un ochi sufcrind, cu leziuni (secundar).

Făcînd o scurtă prezentare a manifestărilor apariției *glaucomului primitiv*, se remarcă : forma acută (glaucom acut), cu un debut brusc, cu stare de rău general progresiv, dureri oculare, uneori insuportabile, cu caracter de hemicranie, localizată de partea ochiului afectat, însoțite de grețuri și vărsături epuizante, modificări ale pulsului și respirației (reflexe de tip trigemino-vago-simpatice), stare de prostație, adinsmie, dureri difuze, fără a localiza sediul lor și fără a atrage în mod special atenția asupra tulburărilor vizuale, stare care este deseori cauza erorilor de diagnostic. Acuitatea vizuală este mult scăzută, se evidențiază edem palpebral și corneean, pupila midriatică (de calibru mărit), cu reflexe abolite, congestie perikeratică (în jurul corneii), glob ocular dur cu tensiune oculară în jurul a 100 milimetri mercur. Această fază acută poate fi precedată de o fază prodromală ; încețoșări pasagere ale vederii, cercuri colorate în jurul surselor de lumină, cefalee sub forma unor nevralgii supraorbitare sau migrene banale, indispoziție, inapetență, tensiune oculară crescută 40—60 mm. Hg., simptome ce dispar după cîteva ore, reapar la intervale variabile, putînd după un timp să fie urmate de atacul acut de glaucom, descris mai înainte sau de faza de glaucom cronic.

Glaucomul cronic, cu instalare lentă, progresivă a tensiunii oculare, tulburări oculare puțin alarmante pentru bolnav, se manifestă prin : obnubilații trecătoare, itizații în jurul surselor de lumină, tulburări precoce de acomodație, acuitate vizuală și cîmp vizual, însoțite de cefalee și iradiere supraorbitare și occipitale ce pot fi etichetate greșit ca sinuzită, pupila uneori mărită, tensiunea oculară crescută, la examenul fundului de ochi remarcîndu-se exacavație și decolorare papilară, iar uneori prezența pulsului arterei centrale a retinei. Simptomatologia complexă existentă nu prezintă dificultate în precizarea diagnosticului pentru medicul oftalmolog, întrucît examenul local, ușor de efectuat, este concludent, iar în formele fruste pot fi folosite pentru elucidarea diagnosticului, probele de provocare.

Glaucomul infantil, (buftalmia) este o boală congenitală oculară, manifestată la noul născut, prin creșterea de volum a globului ocular și a corneii uni sau bilateral și o mare hipertensiune oculară. Avînd un prognostic grav, mergînd pînă la cecitate (pierderea vederii), se indică în afara tratamentului medicamentos, cel mai des, tratament chirurgical.

Glaucomul juvenil, apărut în perioada pubertății sau la tineri, are de cele mai multe ori indicații medicamentoase, sub control periodic oftalmologic.

Glaucomul secundar, care poate îmbrăca oricare dintre formele descrise, apare ca o complicație în cursul evoluției unei boli oculare. Are indicații medicale și chirurgicale.

Glaucomul cu simptomatologie extraoculară zgomotoasă, sau care survine în cursul unor boli generale, are un prognostic cu atît mai grav, cu cît nu este diagnosticat la timp, suferința oculară fiind plasată secundar Trebuie surprinse tulburările oculare într-o fază cît mai precoce, pentru a se putea aplica tratamentul capabil să prevină sau să temporizeze instalarea

modificărilor ireversibile ale funcției vizuale, atrofia optică

În ceea ce privește patogenia (cauza glaucomului), față de concepții localiciste, exces de producere de lichide endoculare sau jenă în eliminarea lor, concepții mai moderne atrag atenția asupra importanței tulburărilor endocrino-vasculare și mai ales a rolului sistemului nervos vegetativ, în mecanismul de reglare a tensiunii intraoculare și implicit al declanșării glaucomului. Simptomul principal al glaucomului este hipertensiunea intraoculară, întîlnită în approape toate cazurile, constituind aproape o sursă permanentă de impulsuri patologice pornite de la globul ocular, spre sistemul nervos vegetativ, ceea ce determină apariția întregii simtomatologii.

Tratamentul glaucomului se adresează ochiului și anume hipertomiei, care duce la atrofia nervului optic, și stării generale, avînd în vedere psihicult alterat al glaucomatosului. Tratamentul medicamentos ocupă un loc important, recurgîndu-se la intervenție chirurgicală numai atunci cînd tratamentul medicamentos este ineficace. Se folosesc instilații cu substanțe miotice (care strîng pupila) și au o acțiune hipotonizantă, tratament care trebuie urmat cu strictețe toată viața, zi de zi, sub control periodic oftalmologic, spre a menține vederea și cîmpul vizual bune cît mai multă vreme. Deseori, la tratamentul local medicamentos se asociază, la recomandarea medicului, și un tratament general.

Simptomele extraoculare ale glaucomului, asociate, cu cele oculare, pot induce uneori în eroare pe bolnavi și pe unii medici care-i examinează și nu fac și un examen ocular. De remarcat că majoritatea bolnavilor de glaucom au un teren nevrotic, adinamic, scleroză, labilitate neuro-vegetativă, emotivitate, sensibilitate la dureri, la senzații termice, la oboseală, uneori tulburări psihice, ceea ce face posibil ca în cazul asocierii unor simptome oculare reduse, să se pună un diagnostic eronat, părerea medicului fiind influențată de starea alterată a bolnavului.

Pentru evitarea glaucomului, mai ales după 50 de ani se recomandă control oftalmologic anual, cu deosebire cînd în familie există bolnavi de această maladie.

Prin prizma igienei și profilaxiei glaucomului, se recomandă evitarea supărărilor, oboselii, organizarea unei vieți liniștite, evitarea constipației și a alimentației excitante. Regimul alimentar sobru, evitarea excesului de lichide, reducerea consumului de cafea, ceai, cacao, evitarea în limitele posibilului a întunericului. Fiindcă glaucomul este una din cauzele cele mai frecvente ale orbirii, trebuie să se dea o atenție deosebită depistării precoce și profilaxiei bolii.

Glaucomul, chiar dacă astăzi se știe perfect cum trebuie tratat și există și o medicație cel mai frecvent eficace, rămîne o maladie gravă.

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

(urmare din pag. a 19-a)

ră literară consacrată sărbătoririi a 125 de ani de la constituirea societății literare „Junimea".

Ion Păduraru

*

La Tg. Frumos s-a desfășurat concursul fulger „Să ne cinstim strămoșii". Au participat 21 elevi de la Școala specială de nevăzători din localitate. Pe primele trei locuri s-au clasat : Gică Oprea, Ionel Radu și Cristian Miron.

De aproape un deceniu s-a creat tradiția ca în primul trimestru al fiecărui an să se desfășoare la Iași un concurs dedicat revistei „Viață nouă" (în braille). Întrebările sînt întocmite de instructorul cultural și de președintele filialei. Concursul se adresează cititorilor acestei publicații și se intitulează : „Prietenii revistei „Viață nouă".

Anul acesta printre cîștigători s-au numărat : Gheorghe Leonte, Virgil Iordache și Constantin Cantea.

Vasile Gărvăneanu

*

Oradea. Dintre activitățile cultural-educative organizate de filială amintim concursul de recitări „Cîntăm patria și partidul".

Juriul, compus din profesorii Florian Chiș și Constantin Mălinaș, din Lajos Cseppentö, președintele filialei, poetul nevăzător Moise Ciorba și Ghiță Marin, instructor cultural a apreciat talentul și rîvna depusă de concurenți, hotărînd acordarea locului I lui Radu Florian, locul II lui Florin Avram și locul III lui Camelia Radu.

Remarcăm strădania filialei în atragerea la activitățile cultural-educative a unor membri care, deși talentați, nu au participat pînă acum. Este cazul tinerei familii Camelia și Florian Radu, care au constituit o surpriză plăcută, atît pentru juriu, cît și pentru cei prezenți la filială.

Nicolae Buzlea

*

Ploiești. **În organizarea grupei din Tîrgoviște, s-a desfășurat un concurs intitulat „135 de ani de la moartea lui Nicolae Bălcescu". Au participat 11 concurenți din județele Prahova, Buzău și Dîmbovița. Cele mai bune răspunsuri au fost date, în ordine de : Lilica Ioniță și Margareta Adochiței, Aurelia Glogojan și Rodica Verescеanu.**

Constanța Andreescu

Piteşti. Adunările generale desfăşurate în cadrul celor două cooperative unde lucrează nevăzători, din Piteşti şi Drăgăşani au scos încă o dată în evidenţă modul cum aceştia şi-au adus aportul la îndeplinirea planurilor de producţie, la realizarea unor produse de bună calitate.

Astfel, secţia de cartonaj a Coop. „Prestarea" din Drăgăşani s-a clasat pe locul II din totalul de 52 de unităţi ale cooperativei, iar cele două secţii din Piteşti ale Coop. „Muncă şi artă" — de perii şi de cartonaj — au fost declarate fruntaşe.

În cuvîntul lor, nevăzătorii Gh. Preda şi Florea Nistor au făcut propuneri pentru activitatea de viitor, inclusiv pentru întărirea ordinei şi disciplinei în producţie.

Mihai Drăghici — preşedinte

•

La clubul filialei a avut loc o seară cultural-educativă, în cadrul căreia a fost prezentat materialul „O viaţă exemplară de patriot revoluţionar, dăruită, patriei, partidului, poporului", dedicat vieţii şi activităţii tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Au fost citite apoi creaţii ale poeţilor argeşeni adresate tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, preşedintele ţării.

Gh. Brenescu
vicepreşedintele filialei Piteşti

•

Cu prilejul împlinirii, în 1988, a 600 de ani de la prima atestare documentară a oraşului Piteşti, la clubul filialei a avut loc o întîlnire a nevăzătorilor din localitate cu prof. Paul Dicu, membru al Academiei Române şi membru în consiliul de conducere a Societăţii de istorie.

Profesorul Paul Dicu a vorbit celor prezenţi despre descoperirile arheologice din judeţul nostru şi în special de cele din epoca neolitică, în care este specialist. El a prezentat lucrările în care este menţionat oraşul, precum şi pe cele apărute în ţara noastră despre Piteşti.

Ca o noutate pentru ascultători, a fost descoperirea zidurilor Casei domneşti, în urma unor lucrări edilitare de ultim moment ce se fac în municipiul nostru, casă domnească unde şi-au avut reşedinţa temporară domnitori ai Ţării Româneşti.

Mihai Drăghici, preşedintele filialei a mulţumit invitatului pentru expunerea făcută.

A urmat concursul trimestrial pe aceeaşi temă „Piteşti 600", după un ghid al oraşului alcătuit de preşedintele Comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă Argeş, Silvestru Voinescu, directorul Bibliotecii judeţene Argeş şi invitatul nostru, Paul Dicu.

La concurs au participat 12 nevăzători de la grupele active ale filialei. Cei mai norocoşi au fost Titus Tudor şi Vasile Şulumete, de la grupa Drăgăşani.

Vasile Giulea

•

Timişoara. **La 8 februarie a.c., a avut loc la Arad adunarea generală a Coop. „Vremuri noi". A luat parte Floarea Tivoi, presedinta UJCM, iar din partea UCECOM, Ilie Alexa — preşedintele comisiei de revizie. De la filiala teritorială a fost invitat Carol Szijjarto, preşedinte.**

Augustin Druia, preşedintele cooperativei, a prezentat darea de seamă a consiliului de conducere, din care a rezultat o activitate bună desfăşurată de membrii cooperatori în anul trecut.

Adunarea generală a aprobat ca secţie fruntaşă — secţia de perii. Dintre nevăzătorii evidenţiaţi, amintim pe Cornel Nichita, Pavel Roman şi Costel Turcu, de la secţia de cartonaje şi Elena Demian, Eufrosina Bumbuc şi Maria Berescu, de la secţia perii.

Între multiplele aspecte pozitive a fost menţionată şi activitatea culturală desfăşurată de nevăzătorii membri ai brigăzii artistice a cooperativei.

În darea de seamă au fost arătate şi unele aspecte negative, dintre care menţionăm faptul că nevăzătorul Puiu Stancu continuă să lipsească nemotivat de la serviciu, deşi a fost reangajat a cincea oară.

În zilele de 11—12 martie a.c., s-a desfăşurat la Arad faza pe filială a „Cupei de şah a asociaţiei". După cele 7 runde, pe primele trei locuri s-au clasat: Carol Szijjarto, Cornel Păsulă şi Ionel Vîrlan. Arbitrajul, deosebit de competent a fost asigurat de prof. Valer Demian.

Carol Szijjarto

•

La clubul nevăzătorilor din Arad, în prezenta unui numeros public, format din masori, muncitori şi profesori s-a prezentat la 5 martie a.c. un frumos program artistic. Şi-au dat concursul solistele de muzică uşoară Maria Eva Coraviţă, Doina Cismaş, cele de muzică populară Maria Ştefan, Marcela Iuga, precum şi recitatoarele Mărioara Filbacher şi Lidia Zillich. Spectacolul a fost urmat de o reuniune tovărăşească.

Maria Berescu

•

La clubul filialei s-a desfăşurat o seară cultural-educativă, în cursul căreia instructorul cultural Cornel Popovici a prezentat un referat despre activitatea revoluţionară şi patriotică a tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Ioan Demian

La adunările generale ale secţiilor de cartonaj şi perii din cadrul Coop. „Vremuri noi" — Arad, pentru rezultatele obţinute au fost evidenţiaţi: Cornel Nichita, Pavel Roman, Costel Turcu, Iosif Gruber, Ioan Budişan, Nicolae Trifu, Maria Turcu (de la cartonaj) şi Elena Demian, Ana Boboiu, Albertina Weber şi Gheorghiţa Baghi (de la perii).

În continuare au fost alese noile consilii de secţie.

Datorită unor acte de indisciplină, Vasile Atudorei, de la secţia perii a fost exclus din cooperativă.

Maria Berescu

CADRAN MONDIAL

Între 3—7 august 1987, a avut loc la Wuerzburg, R.F.G. cel de-al 8-lea Congres mondial al organizației internaționale pentru educația deficienților de vedere (OIEDV). A fost o bună ocazie de a analiza situația prezentă și perspectivele de viitor ale educației handicapaților vizuali, acordîndu-se o atenție deosebită celor din țările în curs de dezvoltare. Au participat peste 500 de delegați, din 72 de țări de pe toate continentele.

La încheierea lucrărilor congresului, s-a adoptat noul statut al organizației și a fost ales președintele în persoana dr. William Brohier, din Malaesia.

La 6 noiembrie, anul trecut a avut loc la Berlin — R.D.G., în prezența unor reprezentanți ai conducerii Uniunii europene a nevăzătorilor, un forum al nevăzătorilor pentru pace. La el au participat nevăzători din Cuba, Nicaragua, Tunisia, Cehoslovacia, Polonia și Republica Democrată Germană. În încheierea lucrărilor, a fost adresat un manifest către toți nevăzătorii din lume, în care aceștia sînt chemați să lupte pentru dezarmare și pace.

În Australia trăiesc 35.000 de handicapați vizuali. Ei sînt organizați pe orașe și regiuni, în asociații și instituții pentru nevăzători, ultimele fiind organizații de binefacere și sprijin, conduse de persoane cu vedere. Ele sînt coordonate de Consiliul național al nevăzătorilor și pentru nevăzători. Toate persoanele cu acuitatea vizuală sub 1/10 au dreptul la un ajutor social, indiferent de veniturile realizate. Trebuie menționat că numărul șomerilor deficienți vizual este mai mic decît al celor valizi. Ei muncesc în fabrici, în regim integrat, dar mulți sînt angajați în întreprinderi mici, birouri sau lucrează pe cont propriu. Nevăzătorii australieni dispun de 4 reviste care, în afară de sistemul braille, apar toate și cu caractere mari, pentru ambliopi și în negru, pentru cei care preferă ca ele să le fie citite de un văzător.

La 15 ianuarie a.c., Institutul pentru nevăzători „Hradciani" din Praga și-a sărbătorit cea de-a 180-a aniversare a existenței sale. În decembrie 1807, s-a obținut aprobarea înființării lui, de la cancelaria din Viena a împăratului Napoleon. Activitatea propriu-zisă a început însă în octombrie 1808, cu un număr de 4 elevi.

Asociația nevăzătorilor polonezi are cca 67.000 de membri; zece mii dintre aceștia lucrează în cele 34 cooperative de nevăzători, care dispun de 110 sucursale în țară. Cu cca un an în urmă, asociația a deschis la Olștin, un magazin care desface mijloace ajutătoare, îmbrăcăminte, ustensile gospodărești, aparatură audio, precum și produse ale cooperativelor de nevăzători. Pentru fonoteca din Varșovia și pentru cele din țară, au fost înregistrate mai bine de 645.000 de casete.

Între 29 iulie și 1 august 1987 a avut loc în R.F.G. ședința comitetului de dezvoltare socială a Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor. Au participat delegați de pe 4 continente: Africa, Asia, Europa și America, în prezența președintelui Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor. Au fost luate în discuție următoarele probleme: 1. Asigurările sociale și alte diverse beneficii pentru nevăzători. 2. Nevăzătorii cu invaliditäți suplimentare. 3. Participarea societății la rezolvarea problemelor handicapaților vizuali. 4. Rolul nevăzătorului în societate.

Dezbaterile au avut la bază un raport referitor la situația socială a nevăzătorilor din 48 de țări. S-a ajuns la concluzia că în țările în curs de dezvoltare, această situație este cu totul necorespunzătoare. Rezultatele discuțiilor au fost concentrate într-o serie de recomandări trimise tuturor guvernelor din țările membre, pentru a fi incluse, pe cît posibil, în legislațiile lor sociale, acordîndu-se o atenție specială nevăzătorilor plurihandicapați și celor în vîrstă.

Între 18 și 25 septembrie 1988, va avea loc la Londra o conferință internațională de standardizare a limbii literare engleze, în scrierea braille abreviată, gradul doi. S-a simțit nevoia unei uniformizări, încă de mult timp, deoarece deosebirile ce apar în diferitele țări care tipăresc texte în limba engleză, fac ca acestea să prezinte dificultăți la citire, celor care nu sînt obișnuiți cu ele. O subcomisie a strîns deja propunerile făcute pe baza indicațiilor date de Comitetul de coordonare al scrierii braille, pentru limba engleză.

Publicația norvegiană în braille „Doves Jul" face o prezentare a datinilor românești de Anul nou. Interesant este că se dau denumirile românești ale acestora: „Plugușorul", „Sorcova", „Semănatul", „Moș Gerilă", „Moș Ajun", „colindători", „pom de iarnă" etc. În felul acesta, nevăzătorii norvegieni sînt familiarizați nu numai cu datinele respective, ci și cu sonoritățile limbii române.

Firma japoneză — „Kogyosha" a pus în vînzare nu demult un calculator electronic, care afișează rezultatele în sistemul braille, astfel ca nevăzătorii să se poată folosi de aparat în mod independent.

Dimensiunile acestui calculator sînt: 25,5 × 9 × 3,5 cm.

Un alt computer, tot de fabricație japoneză, transformă înregistrările de pe o casetă, în semne braille, pe linie de afișaj, care cuprinde 47 de semne o dată.

Tot în Japonia a apărut o nouă revistă pentru copiii nevăzători, intitulată „Terumi" (Luminița). Ea apare la două luni o dată și se tipărește după o metodă specială. Pentru formarea punctelor, se folosește o substanță care, prin încălzire, se umflă și la răcire, își păstrează forma. Metoda aceasta permite și executarea de diverse desene și figuri în relief.

Revista are 24 de pagini și apare în 3000 de exemplare.

Corul mixt „Academician Petko Stainov", al Asociației nevăzătorilor bulgari a făcut anul trecut un turneu de concerte la Budapesta. El a prezentat cîntece clasice bulgare, preclasice europene, cîntece sovietice, precum și două potpuriuri maghiare, dintre care unul în limba respectivă. Performanțele lor s-au bucurat de o caldă apreciere din partea spectatorilor.

În septembrie 1987, Centrul de readaptare al nevăzătorilor recenți din Levoča (Cehoslovacia), a împlinit 10 ani de activitate. Aici nevăzătorii recenți sînt pregătiți în mod progresiv, făcîndu-li-se rea-

daptarea fundamentală, pre-profesională și profesională. In cei 10 ani de la inaugurare, au trecut prin acest centru, pregătindu-se pentru o viață activă, 354 de persoane: 252 bărbați și 102 femei. Readaptarea fundamentală durează 5 luni și constă în a-i face pe noii nevăzători să accepte noua lor stare și a-și da seama că le rămîne o gamă întreagă de posibilități de a trăi în mod absolut independent în foarte multe situații. Ei sînt învățați să se orienteze și să se deplaseze fără însoțitor. Tot aici capătă deprinderea de a se folosi de diferitele mijloace ajutătoare. Pregătirea pre-profesională îi ajută pe nevăzători, dacă nu e posibil ca ei să continue vechea lor profesiune, să afle care alta le-ar fi mai potrivită, să facă cunoștință cu instrumentarul și să capete îndemînările de bază. Antrenamentul profesional se face pe grupe de specialitate, ca: masaj, telefonie, diverse îndeletniciri manuale pentru a lucra în cooperativele profesionale etc.

S-ar părea că numărul 354 de absolvenți este destul de redus pentru 10 ani de activitate, dar, aceasta se datorează faptului că foarte mulți din nevăzătorii tardivi nu au curajul de a-și părăsi familiile.

Între 24 și 28 septembrie 1987, a avut loc în orașul Levoča un seminar internațional asupra educării, instruirii și plasării în muncă a tineretului deficient de vedere.

El a fost organizat de „Institutul de cercetări asupra psihologiei și patopsihologiei copilului", din Bratislava, de „Liga invalizilor slovaci" și de „Școala medie profesională, pentru tineretul deficient de vedere", din Levoča. Au participat 160 de specialiști din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D.G., R.F.G., Ungaria, Polonia și Suedia. Au fost prezentate 32 de referate, dintre care 19 ale delegaților străini. În cadrul seminarului au fost deschise două expoziții: una prezentînd articole executate de elevii deficienți de vedere și cealaltă, expunînd mijloace ajutătoare, oferite de firma austriacă, dr. Rath. Delegații din Bulgaria, Cehoslovacia, R.D.G. și Ungaria s-au concentrat asupra pregătirii preprofesionale în școlile elementare. Referatul delegatului suedez a trezit un deosebit interes prin aceea că el a arătat că tineretul deficient de vedere din țara lui, cu începere din 1980, este instruit în școlile de văzători. Se are în vedere faptul că tinerii respectivi se încadrează cu mare ușurință în rîndul văzătorilor.

Un rol important în această privință îl au așa-numiții consultanți, oameni de specialitate care îi vizitează pe nevăzători la domiciliu și în școală, ajutîndu-i în problemele mai dificile, sfătuindu-i și obișnuindu-i în mînuirea celor mai moderne mijloace ajutătoare.

Seminarul s-a ocupat în profunzime de pregătirea profesională și plasarea în muncă a absolvenților. De asemenea, s-a pus un accent deosebit pe folosirea cît mai eficientă a resturilor de vedere și pe educația fizică. A fost scoasă în evidență și utilitatea aparatelor ajutătoare de felul „optacon-ului" și „versabraille-ului". Participanții la seminar au subliniat și cu această ocazie importanța pe care o au întîlnirile internaționale și schimburile de experiență în domeniul tiflologic.

Cel de-al 56-lea congres internațional al esperantiștilor nevăzători va avea loc anul acesta, între 30 iulie și 6 august, în orășelul Vught, din sudul Olandei, provincia Brabant.

Hotelurile din Danemarca refuză să cazeze grupuri de handicapați deoarece există un regulament, după care, turiștii din Marea Britanie și R.F.G. sînt îndreptățiți la o despăgubire în caz că la hotelul la care au tras, locuiesc mai mulți handicapați. De această situație s-a sesizat de curînd un deputat din parlamentul danez și a intervenit la ministerul de justiție pentru a soluționa problema în mod favorabil.

La 25 ianuarie 1988, ministerul asigurărilor sociale din Norvegia a primit un raport, primul de acest fel, asupra situației tuturor handicapaților din țară. Din el reiese că în Norvegia trăiesc 170.000 de handicapați. Circa jumătate din numărul pacienților instituțiilor medicale sînt deficienți 1,8% din populația țării, peste vîrsta de 15 ani, suferă de o invaliditate. În următorii 20 de ani numărul handicapaților norvegieni va crește cu circa 100.000.

Selecționate, traduse și prelucrate de ing. Liviu PĂCURARIU

Cîntec pentru ultima scrisoare

Iubirea mea, marea iubire,
Iubirea mea nume de floare,
Cu gîndul dus, dar nu spre nemurire
Îți scriu un fel de ultimă scrisoare.

Cu timpul rezemat de pană
Și în cerneala ce nu scrie,
Un strigăt vechi se răzvrătește-n rană
Și curge-ncet pe coala de hîrtie.

Și strigătul, blestem haotic
Îmi cîntărește-n mînă pana
Și nu știu, doamne, dacă-i un narcotic
Ori e un lup, adulmecîndu-și rana.

Iubirea mea, marea iubire,
Primește-acum aceste rînduri,
Sînt scrise greu, sînt scrise cu uimire,
Căci sînt dictate de-amuțite gînduri.

Căci tot mai vin încă cocorii
Să-și vadă zările și munții,
Că tot mai vin cu turmele păstorii
Nădăjduind în împlinirea nunții.

Dar nunta noastră nesperată,
De-ar fi totuși să se-mplinească
Ar fi-ntr-un fel cum n-a fost niciodată,
Ar fi un fel de nuntă-mpărătească.

C-așa sînt eu, visez într-una
Și scriu scrisori imaginare,
Că-mi încălzește poate pana mîna
Și uit o clipă rana ce mă doare.

Iubirea mea neîmplinită,
Iubirea mea de-ntotdeauna,
Pe cartea noastră veșnic necitită
Citește-acum cu degetele luna.

Îți împletesc un pat de gînduri,
Te-adorm încet și cu răbdare,
Să pot să-ți scriu și mîine patru rînduri,
În tăinuita ultimă scrisoare.

Moise CIORBA

MOMENTS D'ELEVATION DANS L'HISTOIRE DE LA PATRIE

Dans la conscience de notre peuple, le jour du 9 Mai réunit la capacité d'évoquer deux des plus importants événements qui ont configuré son noble et lumineux destin : la proclamation, il y a 111 ans, de l'independance d'Etat de la Roumanie, événement qui a délivré les énergies de la nation et lui ont donné un nouveau statut international, et la victorie, en 1945, contre le fascisme, victoire à laquelle notre pays a apporté une contribution reconnue unaniment et qui lui a ouvert la voie vers les accomplissements impressionnants d'aujourd'hui.

VISITE EN URSS D'UNE DELEGATION DE L'ASSOCIATION DES AVEUGLES DE ROUMANIE

Entre les 15—22 mars 1988, comme réponse à l'invitation faite par l'Association des aveugles de l'entiere Russie (V.O.S.), une délégation de l'Association des aveugles de Roumanie, composée par : Georgeta Ştefănescu, secrétaire responsable de l'Association, Radu Sergiu Ruba, rédacteur responsable de la revue „Viaţă nouă", professeur au Centre scolaire no. 1 — Bucarest, Pîrvan Taşcău, président de la Coopérative pour invalides „Munca" de Bucarest et Ioan Dominte, président de la filiale territoriale Bacău, a rendu une visite dans le pays voisin et ami.

A cette occasion, la délégation des aveugles de Roumanie a visité une série d'unités de production de la V.O.S., des écoles etc., en effectuant un échange d'expérience dans tous les problèmes d'intérêt mutuel.

CONFERENCE DES REDACTEURS DE LA PRESSE EN BRAILLE DE PRAGUE

Entre 17—21 mars 1988, à Prague a eu lieu la Conférence des rédacteurs de la presse en Braille.

Y ont participé des délégués de Bulgarie, Tchécoslovaquie, R. D. Allemande, Hongrie, Pologne, Roumanie et URSS.

La délégation de la revue „Viaţă nouă" de l'Association des aveugles de Roumanie a été composé par prof. Nicolae Ionescu, rédacteur responsable adjoint et Oprescu Florea, rédacteur principal coordonnateur, comme compagnon.

Ces réunions, devenues traditionnelles puisqu-elles se tiennent tous les deux ans, ont de nouveau prouvé leur utilité, représentant une occasion pour un échange d'éxpérience et d'opinions sur l'efficacité de la presse dans l'éducation et l'intégration socio-professionnelle des aveugles des pays respectifs.

Nous voulons remercier à cette occasion aussi á l'Union des invalides de Tchécoslovaquie pour les conditions optimales de travail offertes pendant la déroulement de la conférence.

IULIAN POPOVICI — UN BRILLANT GEOMETRE ROUMAIN (1938—1981)

A la fin des études à la Faculté de mathématiques, en tant que chef promotion, Iulian Popovici a commencé a travailler à l'Institut de mathématiques, où il a déployé son activité jusqu'à la fin de sa vie, survenue prématurément.

Il a publié plus de 60 de travaux scientifiques, qui ont joui d'appréciation tant en Roumanie qu'à l'étranger.

Iulian Popovici détient certaines priorités sur le plan mondial dans la théorie des algèbres Clifford généralisées, dans la théorie des spineurs et dans la relativité tachionique. Pour ses résultats de grande valeur dans la théorie pentadimensionelle de la gravité et de l'éléctromagnétisme, Iulian Popovici, docteur en médicine, a reçu le prix „Gh. Ţiţeica" de l'Academémie de la R. S. de Roumanie.

ELEVATING MOMENTS IN ROMANIAN'S HISTORY

In the conscience of our people, the 9th of May merges the significance of two of the most important events that have shape its noble bright destiny : the proclamation, 111 years ago, of Romania's state independence ,which unchained the nation energies and gave it a new international status, and the victory, in 1945, over the fascism, a victory in which our country had a unanimously recognized contribution and which opened ist way towards the present impressive achievements.

VISIT TO THE USSR OF A DELEGATION OF THE ROMANIAN ASSOCIATION OF THE BLIND

Between March 15—22, 1988, following the invitation made by the Association of the blind for entire Russia (V.O.S.), a delegation of the Romanian Association of the Blind, made up of : Georgeta Ştefănescu, responsible secretary of the Association, Radu Sergiu Ruba, responsible editor of „Viaţă nouă" magazine, teacher at No. 1 Education Centre of Bucharest, Pîrvan Taşcău, president of „Munca" Cooperative for blind and Ioan Dominte president of Bacău subsidiary, has paid a visit to the neighbouring and friendly country.

On this opportunity, the delegation of the blind people of Romania has visited a series of productive units of V.O.S., hool, etc., marking an exchange schools, etc., marketing an exchange of experience in all problems of mutual interest.

CONFERENCE OF BRAILLE PRESS EDITORS IN PRAGUE

During March 17—21, 1988, the Conference of Braille press editors took place in Prague.

The delegates were from Bulgaria, Czechoslovakia, Hungary, GDR, Poland, Romania and the USSR.

The delegation of „Viață nouă" magazine of the Romanian Association of the Blind was made up of prof. Nicolae Ionescu, deputy responsable editor, and Oprescu Florea, coording principal editor, accompanying attendant.

These meetings, already traditional because they are held every 2 years, have once again proved their usefulness, being an opportunity for an exchange of experience and opinions on press efficiency in educating and socio-profesionally integrating the blind in the respective countries.

We take this opportunity too to thank the Union of disabled people of Czechoslovakia for the optimum working conditions created during this conference.

IULIAN POPOVICI — A BRILLANT ROMANIAN GEOMETRICIAN (1938—1981)

After graduating from the Faculty of mathematics, as a series top-ranking student, Iulian Popovici was appointed to work at the Institute of mathematics, where he worked until his premature death.

He published more than 60 scientific works, highly appreciated both in Romania and abroad.

Iulian Popovici holds some priorities at a worldwide level in the theory of generalized Clifford algebrae, in the theory of spinors and in tachionic relativity. For his valuable results in the pentadimension theory of gravity and electromagnetism, Iulian Popovici, doctor of medicine, received the „Gh. Țițeica" awards by the Romanian Academy.

ERHEBENE MOMENTE AUS VATERLANDSGESCHICHTE

Im Gewissen unseres Volkes vereint der 9. Mai die Eigenschaft zwei von den wichtigsten Ereignissen zu vereinen welche das edele und leuchtende Schicksal seines Bestehens gestaltet hat : die Ausrufung vor 111 Jahren der Staatsunabhängigkeit Rumäniens, Handlung welche die Energien der Nation entfesselten und ihr einen neuen internationalen Status gaben und im Jahre 1945 die Erringung des Sieges gegen dem Faschismus, Sieg bei dem unser Land einen allgemein anerkannten Beitrag hatte und der ihr den Weg zu einer demokratischen Entwicklung eröffnete, der sozialistischen Aufbaues zu den eindrucksvollen Verwirklichungen von heute.

DER BESUCH IN DER UdSSR EINER DELEGATION DES VEREINS DER BLINDEN AUS DER S. R. RUMÄNIEN

In der Beantwortung der Einladung die von dem Verein der Nichtsehenden aus dem ganzen Russland (V.O.S.) erhalten wurde, war zwischen dem. 15.—22. März 1988 eine Delegation des Vereines der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien auf Besuch in der Sowjetunion gereist. Die Delegation bestand aus : Georgeta Ștefănescu, verantwortliche Sekretärin des Vereins, Radu Sergiu Ruba, verantwortlicher Redakteur der Zeitschrift „Viața nouă", Professor beim Schulzentrum Nr. 1 aus Bukarest, Pîrvan Tașcău, Vorsitzender der Invalidengenossenschaft „Munca" aus Bukarest und Ioan Dominte, Vorsitzender der Gebietsfiliale Bacău.

Mit dieser Gelegenheit hat die Delegation der Nichtsehenden aus Rumänien eine Reihe von Produktionseinheiten des V.O.S., Schulen und anderes mehr besucht mit welcher Gelegenheit ein Erfahrungsaustausch in allen gegenseitig interessierenden Angelegenheiten stattfand.

DIE KONFERENZ DER PRESSE REDAKTEURE ERSCHINENDEN ZEITSCHRIFTEN AUS PRAG

In der Zeit 17.—21. März 1988 fand in Prag die Konferenz der Redakteure der in Brailleschrift erscheinenden Zeitschriften statt. Es nahmen teil Delegationen aus der Volksrepublik Bulgarien, CSSR, DDR, Polnische Volksrepublik, Hungarn, Sozialistische Republik Rumänien und der U.R.S.S.

Die Delegation der Zeitschrift „Viață Nouă" des Verein der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien bestand aus Prof. Nicolae Ionescu stellvertretender verant-

wortlicher Redakteur und Oprescu Florea, koordinierender Hauptredakteur, Begleiter. Diese Zusammenkünfte, die schon eine Tradition haben, werden alle 2 Jahre abgehalten und haben sich auch diesses Mal die nützlichkeit bewiesen, es war eine Gelegenheit der gegenseitigen Erfahrungsaustausches und den Tausch von Meinungen über die Wirksamkeit der Presse in der Eriehung und der sozialberuflichen Eingliederung der Nichtsehenden aus den betreffenden Ländern.

Wir möchten hiermit dem Verein der Invaliden aus der CSSR für die optimalen Arbeitsbedingungen die in der Zeit der Abwicklung der Konferenz geschaffen wurden, danken.

IULIAN POPOVICI — EIN GLÄNZENDER RUMÄNISCHER GEOMETER (1938—1981)

Nach der Beendigung als Absolvent der Fakultät für Mathematik als bester des ganzen Jahrganges wurde Iulian Popovici dem Institut für Mathematik zugeilt wo er bis zum seinem letzten Lebenstag arbeitete, der sich vorzeitig einsetzte.

Er hat über 60 wissenschaftliche Arbeiten veröffentlicht, die sowohl in Lande wie auch im Ausland geschätzt wurden.

Iulian Popovici behält eine ganze Reihe von Prioritäten auf Weltebene auf dem Gebiet der verallgemeinerten Clifford--Lhere der Algebra, in der Theorie der Nuklearresonnanz und der tachiionischen Relativität. Für seine wertvollen Ergebnisse in der pentadimensionellen Theorie der Schwerkraft und des Elektromagnetismus, wurde dr. med. Iulian Popovici, dem Preis „Gh. Țițeica“ der Akademie der Sozialistischen Republik Rumänien ausgezeichnet.

МОМЕНТЕ ВЫСОКОГО ЗНАЧЕНИЯ В ИСТОРИИ РОДИНЫ

В соЫданин нашего народа день 9 Мая совместительствует способность воскресить в памяти два из самых значительных событий которые придали форму благородного и ясного рока: провозглашение III лет тому назад, государственной независимости Румынии; акт который освободил энергии нации и присвоил новый международный устав, и в 1945 году победы против фашизма, победа в которую наша страна внесла вклад признанный единогласно и которая открыла ей путь к демократическому развитию и позже к социалистическому, к впечатляющим достижениям настоящего времени.

ВИЗИТ В СССР ОДНОЙ ДЕЛЕГАЦИИ АССОЦИАЦИИ НЕЗРЯЧИХ ИЗ С. Р. РУМЫНИИ

В период 15—22 марта с.г. в ответ на приглашение Ассоциации незрячих всей России (В.О.С.), одна делегация из С. Р. Румынии составленная из Джеорджеты Штефэнеску, ответственный секретарь ассоциации, Раду Серджиу Руба, ответственный редактор журнала ,,Вяца ноуэ , профессор Школьного центра № 1 — Бухареста, Пырвана Ташкэу, председатель территориального филлиала Бакэу, сделала визит в соседнюю и дружную страну.

По этому поводу делегация незрячих из Румынии посетила серию продовольственных единиц В.О.С., школы и другие, проводя обмен опытом во всех проблемах взаимного интереса.

КОНФЕРЕНЦИЯ РЕДАКТОРОВ ПРЕССЫ В БРАЙ В ПРАГЕ (С. Р. ЧЕХОСЛОВАКИЯ)

В период 17—21 марта с.г. имела место в Праге Конференция редакторов прессы в брай.

Приняли участие делегаты Н. Р. Болгарии, С. Р. Чехословакии, Н. Р. Германии, Польской Н. Р., С.Р. Румынии и СССР.

Делегация журнала ,,Вяца ноуэ Ассоциации незрячих С.Р. Румынии была составлена из : проф. Николая Ионеску, заместитель ответственного редактора и Опреску Флори, главный коордонаторный редактор, сопровождающий.

Эти встречи, ставшие традиционными, имеющие место раз в два года, доказали снова пользу создавающую повод для обмена опытом и публичного мнения, что касается эффективности прессы в воспитании и социопрофесионального внедрения незрячих в соответствующих странах.

Мы приносим благодарность и Союзу инвалидов из С.Р. Чехословакии за оптимальные условия труда созданные в период развертывания конференции.

ЮЛИЯН ПОПОВИЧ — ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ РУМЫНСКИЙ ГЕОМЕТР 1938—1981

После окончания Факультета математики, выпускник, Юлиян Попович был распределен в Институт математики, где работал до конца жизни, неожиданного рано оконченной.

Он опубликовал более 60 научных работ, оцененных как в стране, так и за границей.

Юлиян Попович владеет первенством на мировом плане в теории алгебры Клиффорд генерализированные, в теории спиноров и в тахионной релятивности. За свои ценные результаты из пентадименсиональной теории гравитации и электромагнетизма, Юлиян Попович, д-р медицины был награжден премией ,,Г. Пицейка Академии С.Р. Румынии

SOMMAIRE

MOMENTS D'ELEVATION DANS L'HISTOIRE DE LA PATRIE

Réunion plénière du Conseil Central de l'Association des aveugles de la RS de Roumanie

Visite en U.R.S.S. d'une délégation de l'Association des aveugles de Roumanie (par prof. Radu Sergiu Ruba)

Conférence des rédacteurs de la presse en Braille de Prague (par Fl. Oprescu)

Le concert de Marianske Lazné (par prof. N. Ionescu)

Hommage au plus aimé fils de la patrie (par Sofica Zdrinca)

La filiale Ploieşti, dans un nouveau siège, plus adéquat

Mihai Lazarovici: Une nouvelle base médicale dans de département Argeş : La station Bughea de Sus

Prof. **Valer Demian** : Le tournoi d'échecs des élèves

Const. Mălinaş : Le premier livre d'échecs imprimé en Roumanie

Ioan Cozma : L'entraînement des jeunes gens dans le travail et dans les activités publiques, un devoir de nous tous

Nouvelles de nos correspondants

Iulian Popovici — un brillant géomètre roumain

Dr. **Cr. Ştefănescu** : Pressoponcture. Guide thérapeutique

Dr. **Aurel Rosin** : Le glaucome — une maladie oculaire très grave

Panorama mondial

SUMMARY

ELEVATING MOMENTS IN ROMANIA'S HISTORY

Plenary session of the Central Council of Romanian Association of the Blind

Visit to the USSR of a delegation of the Romanian Association of the Blind (by prof. Radu Sergiu Ruba)

Conference of Braille press editors in Prague (by Fl. Oprescu)

The Concert of Marianske Lazné (by Prof. N. Ionescu)

Homage to the most beloved son of Romania (by Sofica Zdrinca)

Ploieşti subsidiary, in a new, suitable building

Mihai Lazarovici: A new health-care base in Argeş district : Bughea de Sus

Prof. **V. Demian** : Chess tournament of pupils

C. Mălinaş : First chess book printed in Romania

Ioan Cozma : Drawing young people into work and public activities, a duty of us all

News from our correspondents

Iulian Popovici — a brilliant Romanian geometrician

Dr. **Cr. Ştefănescu** : Point pressing. Therapeutical guide

Dr. **Aurel Rosin** : Glaucoma — a very serious eye disease

World panorama

INHALT

ERHEBENDE MOMENTE AUS DER VATERLANDNIGESCHICHTE

Die Plenare des Zentralrates des Vereins der chtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien.

Der Besuch in der UdSSR einer Delegation des Vereins der Nichtseheden aus der Sozialistischen Republik Rumänien (von Prof. Radu Sergiu Ruba).

Die Konferenz der Presseredakteure die in Brailleschirift erscheinenden Zeitschriften, aus Prag. (von Fl. Oprescu)

Würdigung dem geliebtesten Sohn des Landes (von Sofica Zdrinca)

Mihai Lazarovici : Eine neue Gesundheitsbasis im Kreis Argeş : die Bäder Bughea de Sus

Prof. **V. Demian** : Das Schachturnier der schüler

C. Mălinaş : Das ersté Schechbuch gedruckt in Rumänien

Ioan Cozma : Die Heranziehung der Jugend zu der Arbeit und zu den gemeinnützigen Tätigkeiten, eine Pflich unseren allen !

Von unseren Korrespondenten

Iulian Popovici — ein glänzender rumänischer Geometer

Dr. **Cr. Ştefănescu** : Pressopunktur : Therapeutische Anleitung

Dr. **Aurel Rosin** : Das Glaukom — eine sehr schwere Augenkrankheit

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

МОМЕПТЕ ВЫСОКОГО ЗНАЧЕНИЯ Б ИСТОРИИ

РОДИНЫ
ПЛЕНУМ

Пленум Центрального Совета Ассоциации незрячих из С.Р. Румынии

Визит в СССР одной делегации Ассоциации незрячик из С.Р. Румынии (проф. Раду Среджиу Руба)

Конференция редакторов прессы в брай в Праге (Ф л. Опреску)

Концерт в Мерианске Лавие, по проф. Н. Ионеску

Признательность самому любимому сыну страны (Софика Здринка)

Филлиал Плоешть, в новом соответствующем центре

Михаил Лазарович: новая база для здравоохранения в уезде Арджеш: Курорт Бургя де Сус

Проф. Балер Демиен: Турнир по щэхмэту ученикв

Иоан Козма: Вовлечение молодых к труду и в общественные деятельности, это наш долг, всех

Константин Мэлинаш: Первая книга по шахмату изданная на территории Румынии

От наших корреспондентов

Юлиан Попович — великолепный румынский геометр

Др. *Кр. Штефэнеску:* Прессопунктура. Терапевтический справочник

Др. *Аурел Росин:* Главком — очень сложная глазная болезнь Мировой обзор

STIMAȚI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial. Prin intermediul lui puteți lua cunoștință de realizările Asociației nevăzătorilor din R. S. România

★

Sugestiile și propunerile dv. le puteți trimite pe adresa: Revista „VIAȚA NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, București

★

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

★

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței, nr. 64—66.

★

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon : 53 66 15

Viața nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică : V. APOLOZAN

Tiparul : I. P. „Informația"
Comanda nr. 2246/1988

44702

MINISTERUL MUNCII

VIAȚA NOUĂ

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

3'88

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Viață nouă

SUPLIMENT
AL REVISTEI
ÎN BRAILLE

ORGAN
AL ASOCIAȚIEI
NEVĂZĂTORILOR
DIN R. S. ROMÂNIA

FOTO COPERTĂ :

Grupul vocal haiducesc al Filialei Botoșani, laureat al Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor — ediția a IV-a

SUMAR

23 AUGUST 1944 — EVENIMENT EPOCAL ÎN ISTORIA POPORULUI ROMÂN (1)

Victor Bănac : Pămîntul țării (versuri) (2)

Sofica Zdrinca : Consfătuirea președinților asociațiilor de nevăzători din țările socialiste, de la Sofia — R. P. Bulgaria (3)

Ligia Rezeanu : Concursul formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor — ediția a IV-a (6)

Emilia Șt. Milicescu : Ne-am întîlnit la Bacău... (9)

Viorelia Novac : Concursul „Prietenii cărții braille" (ediția a XXX-a) (10)

Concursul de proză și poezie — ediția 1988 (de Sofica Zdrinca) (11)

Ioana Fertu : Mereu așa, în primăvară (versuri) (11)

De la corespondenții noștri (12)

Știri din școlile speciale de nevăzători (15)

Marin Iancu Nicolae : Confesiuni (interviu de Șerban Opreanu) (16)

Concursul interșcolar la limba română și matematică (17)

Teodor Lăpădatu : Participarea delegației Asociației nevăzătorilor din R.S. România la conferința „INTERSPORTINVALID" (18)

Doina Flencheș : Finala Campionatului republican individual de atletism al nevăzătorilor (19)

Prof. **N. Ionescu :** I. V. Tassu — o ilustră personalitate a tiflopedagogiei românești (20)

Corneliu Gae : Cupa de șah a asociației pe 1988 (22)

Doina Felicia Mihoc : Din amintirile unei telefoniste (povestire) (23)

Radu Sergiu Ruba : Cavaleria rătăcitoare (eseu) (24)

Dr. **Aurel Rosin :** Retinopatia diabetică (26)

Dr. **Cr. Ștefănescu :** Presopunctura. Ghid terapeutic (XI) (27)

Cadran mondial (28)

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Viaţă nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAŢIEI NEVĂZĂTORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

ANUL XX Nr. 3 (70) 1988

23 AUGUST 1944 – eveniment epocal în istoria poporului român

Glorioasa aniversare a celor 44 de ani care au trecut de la revoluţia de eliberare socială şi naţională, antifascistă şi antiimperialistă din august 1944 constituie un prilej de rememorare a tradiţiilor luptei Partidului Comunist Român, în calitate de port-drapel al acţiunii viguroase a întregului popor român pentru dreptate socială, unitate şi independenţă naţională, pentru edificarea unei noi orînduiri pe pămîntul României.

Întregul drum de luptă, în fruntea căruia s-au situat ferm comuniştii, demonstrează că actul de la 23 August 1944 a fost opera revoluţionară a maselor populare, conduse de partid, încununarea trecutului glorios de luptă purtată de poporul român pentru dreptul de a fi stăpîn în vatra strămoşească.

Raportată la contextul internaţional al evenimentelor desfăşurate acum patru decenii, revoluţia din august 1944 în România a fost unul din evenimentele decisive ale celui de-al doilea război mondial. Semnificaţia ei internaţională este motivată de consecinţele uriaşe pe care aceasta le-a avut în desfăşurarea războiului în domeniile strategic, politic şi economic.

Intrarea României în război de partea coaliţiei Naţiunilor Unite s-a făcut într-un moment cînd Germania hitleristă era departe de a fi învinsă. România a ridicat armele pentru apărarea independenţei, suveranităţii şi unităţii sale nu din calcule de oportunitate, ci atunci cînd interesele naţionale fundamentale îi impuneau cu necesitate o asemenea conduită de acţiune.

Din punct de vedere strategic actul României a smuls într-un interval extrem de scurt – 8 zile – „spatelui" frontului german din Europa de est o suprafaţă de circa 150 000 km pătraţi, pe care se aflau importante obstacole favorabile unei apărări îndelungate: lanţul Carpaţilor româneşti, linia fortificată Focşani – Nămoloasa – Galaţi şi Dunărea maritimă.

Revoluția de eliberare socială și națională începută la 23 August 1944 a avut o importanță extraordinară și pentru sfărîmarea dominației naziste în centrul Europei. Forțele române au deschis o dată cu intrarea în război împotriva celui de-al treilea Reich, un nou front în podișul Transilvaniei și în Banat, dincolo de Carpați, pe care l-au menținut singure, timp de aproximativ 3 săptămîni, pînă la sosirea armatei sovietice.

La 9 mai 1945, cînd războiul lua sfîrșit cu Victoria Națiunilor Unite, România se prezenta cu un bilanț bogat în luptă. Armata sa străbătuse peste 1700 km, de la Marea Neagră pînă în Boemia, provocase inamicului pierderi ce s-au cifrat la peste 136.000 de prizonieri și morți – echivalînd cu 14 divizii – eliberase, în afară de orașele și comunele din timpul insurecției, peste 3 800 localități, între care 53 de orașe, contribuise la alungarea ocupanților din alte cîteva mii, a avut pe front în tot timpul războiului un total de circa 540 000 de ostași și ofițeri, din care a pierdut în lupte grele aproape 170.000 – morți, răniți și dispăruți.

Gravat pentru totdeauna în conștiința poporului român ca un eveniment de însemnătate epocală, actul de la 23 August 1944 își dezvăluie an de an cu și mai multă claritate noi aspecte și noi semnificații privind însemnătatea sa națională și internațională.

În cei 44 de ani care au trecut de la evenimentul epocal din august 1944, urmînd cu devotament și încredere politica partidului, poporul muncitor a schimbat radical chipul patriei.

Se cuvine să evidențiem că din acest scurt răstimp de istorie se detașează cu pregnanță etapa inaugurată de cel de al IX-lea Congres al partidului, în care au fost create condițiile ca România să treacă de la stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare, la cel de țară cu economie mediu dezvoltată.

Datorită remarcabilelor succese obținute pe plan intern, precum și politicii sale externe principiale și constructive, România se bucură astăzi de un prestigiu în lume fără precedent în întreaga sa istorie. De la România de odinioară, aservită economic și dominată politic de diferitele mari puteri, izolată, puțin cunoscută în lume, s-a ajuns la Republica Socialistă România de astăzi, liberă, independentă și înfloritoare, cu o înaltă autoritate și prieteni pe toate meridianele, respectată și apreciată pentru contribuția pe care o aduce la instaurarea unor noi relații între state și a unei noi ordini economice și politice internaționale, pentru prezența sa deosebit de activă și dinamică, pentru cuvîntul său chibzuit și realist în soluționarea problemelor mondiale în conformitate cu năzuințele popoarelor dornice de pace și libertate.

Întreaga politică internă și externă a țării noastre poartă amprenta puternicei personalități a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, al cărui rol determinant, în elaborarea obiectivelor dezvoltării noastre economico-sociale asigură organizarea și conducerea științifică a întregii activități de aplicare în viață a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

PĂMÎNTUL ȚĂRII

Pămîntul țării nu îl simți oricum
Decît dacă-ai bătut desculț un drum,
Dacă-ai ieșit în cîmp ca un copil,
Cînd pomii dau în floare, în april
Și fericit de cîte auzi și vezi
Să crezi în tot... și-o clipă să visezi,
Să duci cu ciocîrlia în azur
Al păcii imn mereu fecund și pur,
În aburirea verde a unui lan,
Să știi dospirea pîinii unui an
Și să mai vrei un crîng suav pe-aproape
Sau o fîntînă cu sfințite ape,
Înfiorat pe-același drum să vii,
Spre satul cu bunici și cu copii,
Să simți sub tălpi cum sună a cristal
Pămîntul țării, locul tău natal !

Victor BĂNAC

Consfătuirea președinților asociațiilor de nevăzători din țările socialiste, de la Sofia — R. P. Bulgaria

La invitația conducerii Uniunii nevăzătorilor din R. P. Bulgaria, o delegație a Asociației nevăzătorilor din R.S.R., alcătuită din prof. Viorel Crăciun, președinte al asociației, Petru Timiș, președinte al Filialei teritoriale Cluj-Napoca, Vasile Chintovan, președinte al Cooperativei „Munca invalizilor"-Oradea și Sofica Zdrinca, șef resort cultural, a efectuat o vizită în țara vecină, în perioada 17—23 aprilie a.c., în vederea participării la Consfătuirea președinților asociațiilor de nevăzători din țările socialiste și a unui schimb de experiență în domeniul activității nevăzătorilor.

Sofia, capitală modernă, cu numeroase blocuri-turn ce țîșnesc spre înălțime în toate cartierele vechi și noi, dominată de crestele încă înzăpezite ale muntelui Vitoșa, ne-a întîmpinat amical, într-un decor de primăvară.

În prima zi delgațiile țărilor socialiste prezente au făcut un tur al orașului, vizitînd cîteva dintre monumentele ei culturale.

Luni, 18 aprilie 1988, în sala de conferințe a frumosului hotel cu 22 de etaje „Rodina", unde am fost cazați, Ianaki Gradev, președintele Uniunii nevăzătorilor din R. P. Bulgaria și vicepreședinte al Uniunii Europene a Nevăzătorilor, a salutat delgații asociațiilor din R. S. Cehoslovacia, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. S. România, R. P. Ungară, și U.R.S.S., pe reprezentantul Ministerului Sănătății, pe președintele Uniunii surdomuților, precum și pe cei ai presei și televiziunii bulgare.

Consfătuirea a avut trei puncte la ordinea de zi :

— Raport asupra activității Uniunii Europene a Nevăzătorilor pe anul 1987 și propuneri pentru inițiative comune în domeniul activității sociale, culturale și sportive ;

Delegațiile participante la consfătuire

— Discutarea liniei generale de lucru a asociațiilor de nevăzători din țările socialiste în activitatea internațională și a poziției lor la Congresul Uniunii Mondiale a Nevăzătorilor, ce va avea loc în septembrie 1988, la Madrid (Spania) ;

— Propunerea unor acțiuni comune ale țărilor socialiste în domeniul organizatoric, social, cultural-sportiv și în producța tiflotehnică pentru perioada 1988—1990.

Lucrările consfătuirii au contribuit la cunoașterea reală a problemelor nevăzătorilor din țările reprezentate aici, scoțînd în evidență că ele sînt cel mai bine rezolvate în țările socialiste, cu deosebire în Polonia, Uniunea Sovietică și Bulgaria, unde asociațiile de nevăzători au întreprinderi proprii, moderne, în care lucrează nevăzători și slabvăzători, iar beneficiile realizate sînt folosite în dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor, în rezolvarea problemelor sociale (locuințe, case de odihnă, transport etc.), în organizarea activității cultural-sportive (dotarea școlilor, case de cultură cu biblioteci, fonoteci, săli de muzică, de spectacole, de sport, de recuperare a capacității de muncă, tipografii braille, studiou de înregistrări pe bandă magnetică, ansambluri artistice, terenuri de sport etc.).

Problemele discutate la consfătuire fiind multiple, voi aminti numai pe cîteva din ele.

Avînd în vedere că uniunile de nevăzători din țările socialiste au numeroase deziderate comune ce pot fi rezolvate în cadrul acestor întîlniri, dr. Gerhard Polzin, președintele Uniunii nevăzătorilor din R.D.G. a propus ca următoarea consfătuire să aibă loc în 1990, la Berlin, urmînd ca principalul obiectiv al acesteia să fie găsirea mijloacelor de ajutorare a țărilor socialiste din afara Europei.

Pentru o mai bună cunoaștere și soluționare a problemelor nevăzătorilor, Alexandr Neumîvakin, președintele Uniunii nevăzătorilor din U.R.S.S. a propus crearea unui sistem de informație internațional în cadrul căruia să fie desemnată o țară coordonatoare, care să preia, să prelucreze și să distribuie celorlalte țări informațiile obținute. O mare parte din discuțiile purtate s-a referit la aparatura tiflotehnică, a cărei importanță deosebită în procesul reabilitării nevăzătorilor și slabvăzătorilor a fost subliniat de Vladimir Radulov, profesor de tiflopedagogie la Universitatea din Sofia, vicepreședinte al Uniunii nevăzătorilor din R.P. Bulgaria.

Ianaki Gradev a accentuat necesitatea organizării unei conferințe tiflotehnice, care să urmărească specializarea fiecărei țări în producerea anumitor aparate și ustensile, astfel încît să se importe din vest numai ceea ce nu pot produce țările socialiste.

Kozimierz Semanczky, președintele Uniunii nevăzătorilor din Polonia a propus organizarea la fiecare doi ani, a unei expoziții de aparatură tiflotehnică, oferindu-se ca în 1990 țara sa să fie gazda acestei acțiuni.

Dr. Branislav Mamoika, președintele Asociației nevăzătorilor din Cehoslovacia propune la rîndul său, accelerarea acestui proces de colaborare și își exprimă dorința de a pune la dispoziția țărilor socialiste, în cadrul schimbului de experiență, realizările practice, folosite cu succes în domeniul aparaturii tiflotehnice în R.S. Cehoslovacă.

Iakso Laszlo, președintele Uniunii nevăzătorilor din R.P. Ungară a informat pe cei prezenți că în țara sa se produce deja aparatură video ajutătoare pentru ambliopi și un calculator pentru nevăzători.

În încheierea conferinței, Ianaki Gradev a apreciat că au fost dezbătute în mod deschis probleme de actualitate ale activității asociațiilor de nevăzători ale țărilor prezente, ce vor duce la o mai bună cunoaștere a propunerilor fiecăruia dintre acestea. Se impune să se amplifice relațiile bilaterale și multilaterale între țările din cadrul Uniunii Europene a Nevăzătorilor, folosindu-se și alte mijloace de contact, cum ar fi corespondența și schimbul de informații, fără a înlătura însă, contactele directe, umane, ce nu vor putea fi înlocuite de sistemul electronic.

Ziua de lucru s-a încheiat cu o seară festivă, cînd președintele Uniunii nevăzătorilor din R. P. Bulgaria, Ianaki Gradev a înmînat tuturor președinților asociațiilor de nevăzători prezenți la consfătuire, medalia de aur a uniunii, iar unor vechi activiști în munca cu și pentru nevăzători medalia de argint, printre aceștia din urmă numărîndu-se și tovarășii Petru Timiș și Vasile Chintovan.

În dimineața zilei de 19 aprilie, delegațiile țărilor prezente la Sofia, s-au îndreptat spre Plovdiv, oraș cu o îndelungată și bogată istorie, numit Pîldiv pe vremea tracilor, așezat la 140 km sud față de capitală. După ce trecem prin tunelul, acum modernizat, numit „Poarta lui Traian“, construit inițial de împăratul roman, intrăm în cîmpia Trachia, cultivată cu viță de vie, unde este așezat vechiul oraș Plovdiv, străjuit de 5 coline și străbătut de rîul Marița. În Plovdiv, orașul nou se îmbină fericit cu cel vechi, declarat monument istoric.

La întreprinderea „Uspeh“ (Succesul) din Plovdiv am fost întîmpinați de conducerea întreprinderii, avînd ca director pe Vaselina Vîlceanova, de 14 ani aflată în această funcție, aducîndu-și un important aport la construirea noului complex ale cărui secții le vizităm pe rînd. Producția de bază este cea de geamantane și genți diplomat, produse pentru export și piața internă ; se mai confecționează obiecte din plastic (găleți, ligheane, cutii etc.), cabluri electrice și obiecte din carton (dosare, mape etc.), prin aceste produse asigurîndu-se anual un plan de 24 milioane leva. Dintre cei 1200 oameni care lucrează aici, 700 sînt nevăzători, de gradul I și II.

Întreprinderea are trei cabinete medicale (de oftalmologie, stomatologie și boli interne), o echipă de medici pentru recuperare, care indică repartizarea nevăzătorilor în diferite locuri de muncă ; are un cabinet pentru protecția muncii în cadrul căruia nevăzătorii se familiarizează cu mașinile la care vor lucra ; are ateliere pentru întreținerea · mașinilor și adaptarea lor la specificul celor ce lucrează cu ele, o cantină, iar în apropiere, un cămin de nefamiliști cu 100 de locuri, un complex de prestări servicii pentru muncitori, casă de cultură dotată cu bibliotecă, fonotecă, sală de spectacole etc., blocurile de locuit pentru nevăzători și centrul pentru recuperarea elementară a nevăzătorilor.

În munții Rodopi, întreprinderea dispune de o casă de odihnă proprie.

În următoarea zi, 20 aprilie, delegația română a vizitat Școala pentru nevăzători din Sofia, unde învață 223 elevi, dintre care 100 locuiesc în căminul școlii. Elevii sînt organizați aici în 25 de clase, care cuprind cîte 8—12 elevi și au un program de 5 zile pe săptămînă. Școala este dotată cu cabinete pentru dactilografie, biologie, chimie, fizică, lucru manual, cultură fizică medicală, cu sală de sport, cantină, internat, o frumoasă sală de spectacole și un cabinet oftalmologic. După absolvirea celor 11 clase, elevii sînt pregătiți pentru a lucra în întreprinderile asociației. În timpul școlarizării se dă o atenție deosebită creării deprinderilor cotidiene, folosirii instrumentelor tiflotehnice, utilizării eficiente a resturilor de vedere, pregătirii muzicale a elevilor (la pian, acordeon, vioară, violoncel, trompetă etc.) și, facultativ, ei sînt pregătiți la anumite discipline școlare. Elevii practică mult sport, în special atletism, ping-pong, șah, rolbal și fotbal.

Joi, 21 aprilie, am efectuat împreună cu delegația Uniunii Sovietice o vizită la sediul Uniunii nevăzătorilor și la întreprindera din Sofia, aceasta fiind cea de-a doua dintre cele 10 întreprinderi ale uniunii,, toate purtînd numele de „Uspeh" (Succesul). Aici se produc 65 tipuri de filtre pentru aer și ulei, instalații electrice pentru electrocar și motocar și capace pentru sticle de bere și coca-cola, pentru piața internă și externă ; lucrează 1.100, de persoane, dintre care 600 sînt nevăzători.

În imagine, Ianaki Gradev, președintele Uniunii nevăzătorilor din R. P. Bulgaria (stînga) și prof. Viorel Crăciun, președintele Asociației nevăzătorilor din R. S. România

Ianaki Gradev ne relata la întîlnirea de la sediul uniunii că 7300 nevăzători, sînt încadrați în cele 10 întreprinderi existente și în încă 32 de secții din diferite localități, realizînd o producție anuală totală de 150 milioane de leva, cu un beneficiu net de 15 milioane leva pe an.

O parte din fondurile uniunii se folosesc pentru importul mașinilor (cu care se dotează întreprinderile, școlile, căminele de nefamiliști, pentru cumpărarea de la stat a locuințelor), pentru dotarea uniunii, școlilor, întreprinderilor cu mijloace de transport (autobuze, microbuze, autoturisme etc.).

În dimineața zilei următoare, delegația noastră a traversat lanțul Munților Balcani, pe calea aerului, pînă la Varna, cel mai important port al țării la Marea Neagră.

Întîmpinați de directorul întreprinderii de aici, Rumen Kolev, am vizitat secțiile acesteia, în care cei 1260 muncitori, dintre care 660 nevăzători, produc șuruburi, cabluri electrice, prize, chei pentru mașinile electrice de gătit, planul de producție însumînd 16 milioane leva pe an și realizînd un beneficiu anual de 1,5 milioane.

În imediata apropiere a întreprinderii este amplasată impunătoarea clădire a casei de cultură, cu o elegantă și spațioasă sală de spectacole, cu o sală de sport, bibliotecă, fonotecă, sală de lectură, săli pentru muzică, pentru învățat limbi străine, pentru repetițiile ansamblurilor artistice.

Pe malul mării, în partea de sud a golfului se află clădirea nouă a celei de-a doua

(Continuare în pag. a 14-a)

Concursul formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor din R. S. România

Formația artistică a Filialei Bacău (locul II)

„Veniți, privighetoarea cîntă...", ar fi trebuit să sune chemarea către sala Clubului finanțe-bănci, din Capitală, în zilele în care s-a desfășurat finala celei de-a patra ediții a Concursului formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor.

Cei mai buni dintre cei buni, ocupanți ai locurilor I, pe genuri artistice, la fazele de zonă și-au pus suflet de sărbătoare și au durat clipe neasemuite de cînt și poezie. Pentru că aceste suflete vibrează la cea mai înaltă cotă a dăruirii, a dragostei pentru artă și scenă.

Misiunea juriului, din care au făcut parte: Eugen Aron, reprezentant al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, președinte, Bogdan Căuș, Emil Gavriș, Dan Ardelean și prof. Gh. Ursu, membri, a fost deosebit de dificilă. Toți concurenții, de valori sensibil egale, au evoluat cu aplomb, și-au prezentat cu acuratețe programul, demonstrînd că acolo unde talentul se înmănunchează cu munca, cu pasiunea, răsar florile rare ale bucuriei, dăruite celorlalți, celor care au venit, ca și în alte dăți, în număr mare să asculte interpretul îndrăgit. Am aplaudat cu încîntare soliști de muzică ușoară, soliști instrumentiști, recitaluri de poezie, soliști de muzică folk și de muzică ușoară, tarafuri, brigăzi artistice, montaje literar-muzicale.

Repertoriul fiecăruia dintre cei prezenți a fost ales cu grijă, cu responsabilitate pentru păstrarea specificului local. De notat frumusețea costumelor populare în care au evoluat soliștii Anița Obîrșe (Brașov), Lilica Ioniță (Ploiești), Elena Giulea (Craiova), Aneta Verigă (Botoșani), Valerica Constantin (Pitești), Alexandru Cormoș (Baia Mare) și Ioan Popa (Alba Iulia). Grupurile vocale ale filialelor Botoșani și Bacău, cu specific haiducesc, au stîrnit vii aplauze. Momentele folk, îmbinînd delicatețe, sensibilitate, forță a expresiei și a mesajului, s-au bucurat de aprecieri deosebite. Ne-au încîntat Viorica Bursuc (Botoșani), Lucia Glogojan (Brașov), Sanda Bădău (Alba Iulia), George Iordan și Eduard Popescu (Ploiești). Numeroși au fost soliștii instrumentiști și piesele de virtuozitate pe care le-am ascultat. Oprea Glogojan (Ploiești, acordeon), Ioan Popa, (Alba Iulia, clarinet), Marin Predica (Cluj-Napoca, saxofon), Ioan Horătău (Bacău, vioară), Aleaxndru Papa (Constanța, fluier și muzicuță), Vasile Cornițoiu mandolină) ne-au oferit clipe de încîntare.

Am ascultat versuri din creația marilor noștri poeți, clasici și contemporani, recitate cu talent și sensibilitate. Ne-a impresionat recitalul de versuri de Mihai Eminescu — moment de emoție autentică — prezentat de Filiala Craiova.

Apreciind talentul, seriozitatea în pregătire, frumusețea repertoriului, corectitudinea interpretării și prezența scenică a formației artistice a Filialei Botoșani, juriul a acordat acesteia locul I. Locul II a revenit Filialei Bacău, iar locul III, Filialei Craiova. Au fost apreciați prin acordarea de diplome speciale instructorii

artistici ai filialelor Botoșani (Dumitru Amarghioalei), Bacău (Marcel Badurlă) și București (Costin Mustață).

Am înțeles că toată această manifestare, de muzică și poezie a fost un omagiu adus partidului și statului nostru socialist pentru condițiile de muncă și de viață create celor fără vedere, pentru posibilitățile pe care le au, de a se afirma plenar în toate domeniile de activitate, un imn închinat vieții noi din patria noastră.

Ligia REZEANU

Rezultatele finalei Concursului formațiilor artistice de amatori Ediția a IV-a — București

I. Formații artistice : locul I — Botoșani, locul II — Bacău și locul III — Craiova ;

II. MUZICA POPULARĂ

Orchestre : locul I — Botoșani, locul II — Bacău și București, locul III — Oradea ;
Taraf : locul I — Alba Iulia ;
Soliști vocali (fete) : locul I — Anița Obîrșe (Fil. Brașov) și Lilica Ioniță (Fil. Ploiești), locul II — Aneta Verigă (Fil. Botoșani) și locul III — Elena Giulea. Mentiuni : Valerica Constantin (Pitești) și Nastasia Surugiu (Tg. Mureș).
Soliști vocali (băieți) : locul I — Alexandru Cormoș (Baia Mare) și locul II — Ioan Popa (Alba Iulia) ;
Grup vocal haiducesc : locul I — Fil. Botoșani și locul II — Fil. Bacău ;
Rapsod : locul I — Ioan Manea (Fil. București) ;

III. MUZICĂ FOLK

Duet : locul I — George Iordan și Eduard Popescu (Fil. Ploiești), locul II — Maria Anton și Virginia Chiriluș (Fil. Bacău) ;
Soliste : locul I — Viorica Bursuc (Fil. Botoșani), locul II — Lucia Glogojan (Fil. Brașov) și locul III — Sanda Bădău (Fil. Alba Iulia) ;
Soliști : locul I — George Iordan (Fil. Ploiești) ;

IV. MUZICĂ UȘOARĂ

Orchestre : locul I — filialele Brașov și Iași ;
Soliste : locul I — Anișoara Șelaru (Fil. Galați), locul II — duetul Veronica Toma și Mariana Tofan (Fil. București) și locul III — Cristina Vlad (Fil. Ploiești) ;

V. INSTRUMENTIȘTI

Acordeon : locul I — Oprea Glogojan (Ploiești), locul II — Tudorel Tupiluș (Botoșani) și locul III — Ion Ursu (Iași). Mențiuni : Mihai Teacoe (Alba Iulia), Constantin Măgureanu (Craiova) și Gheorghe Borcoi (București) ;
Clarinet : locul I — Ioan Popa (Alba Iulia) și Marin Predica (Cluj-Napoca) ;
Saxofon : locul I — Marin Predica (Cluj-Napoca) și locul II — Dionisie Stern (Iași) ;
Vioară : locul I — Ioan Horătău (Bacău), locul II — Constantin Surugiu (Botoșani) și locul III — Kotze Karoly (Oradea) ;
Fluier : locul II — Alexandru Papa (Constanța) și locul III — Constantin Florea (București) ;
Muzicuță : locul I — Alexandru Papa (Consanța). locul II — Valentin Paic (Bacău) și Ion Udrescu (Pitești) ;
Chitară : locul II — Dumitru Popa (Iași,
Mandolină : locul I — Vasile Cornițoiu (Craiova) și Luiza Andrei (Ploiești), locul II —duetul Elena Roman și Gabriela Spiridon (Fil. Galați) ;

VI GRUP VOCAL FEMININ : locul II — Fil. Constanța ;
VII. GRUP VOCAL INSTRUMENTAL : locul I — Fil. Galați și locul II — Fil. Baia Mare ;

VIII. ROMANȚĂ : locul I — Tudorică Gheorghe (Craiova), locul II — Nicolae Moraru (Oradea) și locul III — Stere Pilici (Constanța). Mențiuni : Lucica Blaj (Bacău), Mioara Bucur (Brașov) și Elena Giulea (Craiova) ;

IX. RECITARE : locul I — Ioana Fertu (Craiova), locul II — Constantin Baciu (Botoșani) și locul III — Eana Marin (Ploiești). Mențiuni : Maria Cormoș (Baia Mare), Ion Giulea (Craiova) și Sabina Bejinariu (Pitești) ;

X. RECITAL — poezie : locul I — Filiala Craiova ;

XI. MONTAJ LITERAR : locul I — Fil. Bacău, locul II — Fil. Timişoara şi locul III — Fil. Piteşti ;

XII. BRIGADĂ ARTISTICĂ : locul I — Fil. Bucureşti şi locul II — Fil. Craiova ;

XIII. EPIGRAME : locul I — Aurelian Ghelase (Galaţi) ;

XIV. MOMENT SATIRIC — Monolog : locul I — Aurel Surugiu (Botoşani) şi locul II — Elena Demian (Timişoara) ;

Grup satiric : locul I — Fil. Timişoara ;

Teatru : diploma specială a juriului pentru colectivul de teatru al Filialei Bucureşti.

Juruiul a acordat :

— un premiu special formaţiei Filialei Botoşani pentru numeroasele premii I cîştigate la acest concurs şi pentru ţinuta înaltă a prezentării formaţiei ;

— o diplomă specială instructorilor artistici Dumitru Amarghioalei (Botoşani) şi Marcel Badurlă (Bacău) pentru frumoasele rezultate obţinute în pregătirea formaţiilor ;

— o diplomă specială instructorului artistic al Fil. Bucureşti, Costin Mustaţă, pentru buna pregătire a brigăzii artistice.

Sofica Zdrinca
instructor principal cultural

Materiale despre nevăzători în presa în scrisul obişnuit

În numerele din 28 februarie şi 27 martie a.c. ale ziarului „Viaţă nouă" — Galaţi, au apărut cîteva epigrame, sub semnătura lui Aurelian Ghelase.

Reproducem aici, una dintre cele nepublicate de noi :

Unui amic

De amicul meu îmi place,
E modest şi e loial,
E şi multilateral :
Una spune, alta face.

★

În ziarul „Pentru socialism" (Maramureş) din 16 aprilie a.c. a apărut o ştire referitoare la faza de zonă a Concursului de şah pe echipe, al asociaţiei.

★

În revista „Familia" nr. 3/(271) din martie a.c., au apărut două poezii semnate de Nicu Moraru, cunoscutul masor de la Băile Felix. Ele sînt intitulate „Noţiune personificată" şi „Cuvinte despre toamnă" şi sînt precedate de un scurt comentariu, referitor la acest debut. În ceea ce ne priveşte, îi dorim succes în acest domeniu !

★

Ziarul judeţean „Pentru socialism" (Maramureş) a consemnat în numărul său din 24 aprilie a.c., desfăşurarea la clubul nevăzătorilor din Baia Mare, a fazei pe filială a concursului republican „Prietenii cărţii braille".

★

„România liberă" din 8 iunie a.c. a publicat o ştire despre finala concursului republican „Prietenii cărţii braille" care a avut loc la Bacău. Semnatarul acestor rînduri este Constantin Azoiţei, corespondentul ziarului respectiv.

★

În ziarul „Steagul roşu", organ al Comitetului judeţean Bacău al P.C.R. (din 11 iunie a.c.) a apărut de asemenea un articol despre concursul amintit. Articolul respectiv este însoţit de o imagine foto a formaţiei artistice a Filialei Bacău, prezentă în spectacolul dat cu acest prilej.

★

Un alt articol interesant a apărut în „Revista română de şah" nr. 5/1988, intitulat „A 4-a finală a „Cupei României" (şahul prin corespondenţă). El este consacrat prof. Valer Vasile Demian, cîştigătorul cupei amintite. În articol sînt reproduse două partide şi diagrama „Cupei României", precum şi o imagine foto a prof. Valer Vasile Demian.

★

Sub semnătura lui Ion Andreiţă a apărut în „România liberă" din 21 iunie 1988 (pag. a 3-a) un material intitulat „Voinţă", dedicat scriitorului Marin Iancu Nicolae, care a împlinit 81 de ani.

Ne-am întîlnit la Bacău . . .

Emilia Șt. MILICESCU

Din șaisprezece filiale ale asociației, în ziua de 27 mai, în trenurile care străbătuseră uneori de la o margine la alta pămîntul românesc, dragii mei prieteni nevăzători, însoțiți de îndrumătorii lor culturali, prinseseră în auz zgomotul șinelor frecate de roți, crîmpeie de conversație ale călătorilor din compartiment, forfota din stațiile de oprire și cîteodată chiar ciripitul unor vrăbii gureșe, în zbor pe lîngă fereastra vagonului. Gîndul, însă, urmărea neostoit șirurile de puncte în relief pe care vîrfurile degetelor lor trecuseră de atîtea ori peste textul transpus în braille al cărții „Pe urmele lui Delavrancea". Să nu uite nimic. Nici o dată, nici un nume legate de viața și activitatea marelui patriot. Nu era vorba numai de premiul pentru care vor concura la 29 mai, ci mai ales de dorința de a sărbători cu evlavia meritată pe cel ce ne-a lăsat capodopera „Apus de soare" și atîtea alte pagini de uimitoare frumusețe în dulcea noastră limbă română. La 29 aprilie se împliniseră 70 de ani de cînd populația Iașului copleșit de refugiați din țara mutilată, bătrîni și tineri, ostași cu rănile nevindecate îl conduseseră spre aleea eroilor din cimitirul „Eternitatea", înfășurat în tricolorul francez și acoperit de toate lăcrămioarele culese anume din pădurea de la Ghibigeni. Fiecare dintre concurenți trăia clipele de adîncă durere omenească și patriotică, repetînd în minte cuvintele lui Alexandru Vlahuță: „Cu părul risipit pe pernă și cu barba crescută, Delavrancea părea Ștefan cel Mare pe patul de moarte. Și poate că era și o mare asemănare între aceste două suflete pentru care iubirea de patrie a fost o adevărată religie...".

Durerea unei pierderi incalculabile pentru un popor întreg se îndulcea în sufletele dragilor mei prieteni atît de meditativi și de sensibili la orice mișcare venită de la un semen ce suferă ori se bucură, ce așteaptă ori dăruiește din ființa sa pentru ca lumea să fie mai bună și armonia universală mai desăvîrșită, gîndindu-se la străfundurile puterilor acestui neam cu vechime multimilenară, capabil să dea naștere atîtor luceferi ai gîndirii și ai artelor, ai faptei ce determină răscruci binefăcătoare în viața omenirii întregi. Și în lumina dinlăuntrul celor ce aveau să coboare în frumoasa gară Bacău, data de 2 aprilie 1858, zi de naștere a lui Delavrancea acum o sută treizeci de ani, le-a apărut în relieful semnelor braille ca data unei bucurii împărtășite cu întregul nostru neam. Așadar, dubla sărbătorire, cu prilejul unui concurs și pentru fiecare, certa bucurie că s-a apropiat de un titan al cuvîntului românesc, de creatorul unor opere literare fără moarte și de văpaia dragostei de patrie a unei personalități fără seamăn.

★

Sală splendidă, plină de tineret și oameni în floarea vîrstei. Profesorul de istorie Burlacu ne plimbă din neolitic pînă în zilele noastre prin istoria județului Bacău, făcîndu-ne să privim ca într-o oglindă viața înaintașilor, acoperiți de-a lungul mileniilor de straturile etapelor de civilizație care s-au succedat pînă la noi. Pasionat, documentat și tulburător. Apoi... eu!

Din puzderia de informații culese timp de aproape șase decenii apar în lumina conștiinței și se prefac în vorbe frimituri care îmi ard buzele, schițînd — desigur incomplet — o viață de muncă și o siluetă a omului și a marelui suflet care a fost Delavrancea. Sala ascultă cu ochii aprinși, cu o atenție desăvîrșită, iar cei șaisprezece concurenți, cu auzul lor perfect, urmăresc interesați vorbă cu vorbă și chipurile lor sînt ale unor filozofi sau măcar discipoli, avizi să afle mereu alte și alte taine ale cunoașterii. Aproape la toate întrebările inteligente, puse de Sofica Zdrinca, culturala principală a Asociației nevăzătorilor, cu glasul ei melodios și prietenesc, cei șaisprezece concurenți răspund ca și cum ar citi o carte, așa că întrebările de baraj se impun. Mi se strînge inima și mă doare că cei ce au obținut maximum de punctaj nu pot primi toți premiul I și în descreștere de puncte să se dea celelalte premii și mențiuni.

Sufletul mi-e plin de căldură și duioșie. Mă gîndesc: ce nobil popor sîntem dacă dintre noi se ridică oameni ca profesorul Viorel Crăciun, președintele Asociației nevăzătorilor, Ioan Dominte și Maria Bratosin, președintele și respectiv culturala Filialei Bacău, gazdele noastre, îndrumătorii culturali ai celorlalte cincisprezece filiale din țară, nevăzători ca cei

((continuare în pag. a 19-a)

CONCURSUL „PRIETENII CĂRȚII BRAILLE"
— ediția a XXX-a —

Bacăul a găzduit timp de două zile pe cei mai buni prieteni ai cărții braille din țară.

O frumoasă zi se contura la orizont, vrînd parcă să dea bineţe oaspeților și să creeze totodată o bună dispoziție pentru cei aproape 200 km parcurși în excursia organizată sîmbătă, 28 mai.

Pe malul Tazlăului, printre nucii și castanii seculari, am poposit pentru a vizita locurile ce au fost sursă de inspirație pentru marele Enescu. De aici, îndreptîndu-ne spre „Perla Moldovei", am admirat peisajele pe care omul le-a sfințit prin așezările sale, deosebit de frumoase.

Bătrînul și tînărul Slănic ne-a primit cu binecunoscuta-i ospitalitate. Întîlnirea cu organizatorul grupei de nevăzători de aici, masorul Andrei Suciu, care a fost și ghid pe tot parcursul vizitei la Slănic ne-a fost de un real folos.

După masa comună, autocarul ne-a purtat pe drumul șerpuit de munte, pe malul Slănicului și apoi pe cel al Trotușului.

În undele limpezi se contura silueta arhitecturii elegante a municipiului Gh. Gheorghiu-Dej, cu puternica industrie petrochimică. Orașul tineretului și al florilor ne-a salutat prietenos, după care ne-am îndreptat spre Bacău, gazdă a întrecerii ce urma a se desfășura.

La sediul filialei a avut loc în seara aceleași zile ședința de instructaj, la care au fost prezenți prof. Viorel Crăciun, președintele asociației, scriitoarea Emilia Milicescu, Sofica Zdrinca, instructor cultural principal al asociației și Ioan Dominte, președintele filialei organizatoare.

După discuțiile ce au avut loc pe marginea referatului susținut de Maria Bratosin, la clubul filialei a urmat o întîlnire a concurenților cu nevăzătorii din localitate.

Duminică, 29 mai, sala mare a Casei de cultură a sindicatelor „Vasile Alecsandri" — Bacău a fost locul de desfășurare a acțiunii. Invitați de seamă, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, oameni de artă și cultură, colaboratori au putut să cunoască potențialul celor fără vedere pe tărîm cultural.

Concursul a fost prefațat de o expunere despre municipiul Bacău, făcută de muzeograful Gheorghe Burlacu. Cei prezenți în sală au avut posibilitatea de a asculta pe autoarea cărții „Pe urmele lui Delavrancea", scriitoarea Emilia Milicescu. Se părea că auditoriul, timp de cîteva minute a rămas fără respirație în fața vocii ei calde și vibrante, făcînd o retrospectivă a vieții și operei lui Delavrancea. Florile oferite Emiliei Milicescu au fost prea puține pentru a putea exprima prețuirea publicului băcăuan, în acea zi.

Concursul, pe tot parcursul lui a dovedit că participanții cunosc în cele mai mici detalii viața și activitatea lui Barbu Delavrancea.

Sfîrșitul întrecerii a făcut ca filiala organizatoare, reprezentată de masoarea Viorelia Novac să fie cîștigătoarea locului I.

Pentru toți cei aflați la această acțiune, formația artistică a filialei a prezentat un frumos program artistic.

După două zile de activitate, concurenții și însoțitorii lor și-au luat rămas bun de la orașul lui Bacovia și de la cei care au făcut totul pentru a nu dezminți căldura și ospitalitatea moldovenilor.

Din juriu au făcut parte : Emilia Milicescu, președinte, prof. Viorel Crăciun, președintele asociației, Gh. Burlacu, muzeograf, Mircea Filip, de la Comitetul județean de cultură și educație socialistă și Ioan Dominte, președintele filialei.

Dintre invitați amintim pe : Gheorghe Isofachi, secretarul Consiliului popular al municipiului, Maria Pleșa, de la Consiliul pionierilor, Cornel Galben, redactor la ziarul „Steagul Roșu", Gheorghe Baltă, corespondent al ziarului „Scînteia", Victor Mitocaru, de la revista „Ateneu", Maria Nour și Ecaterina Ciucureanu, de la D.P.M.O.S., Costas Gargas, de la Coop. „Sporul", Iacob Vasile, directorul casei de cultură ș.a.

Viorelia NOVAC

Concursul „Proză și poezie" – 1988

A 24-a ediție a Concursului de proză și poezie „I. V. Tassu", al asociației a întrunit anul acesta 21 de autori, cu lucrări în versuri și 9, cu lucrări în proză, remarcîndu-se prezența unor noi protagoniști — Cătălina Mazilu, elevă la Centrul școlar nr. 1 — București, Simona Pană, elevă a Școlii generale speciale din Tg. Frumos, Nastasia Surugiu, de la Fil. Tg. Mureș, Ion Stan, de la Fil. Ploiești, Laurențiu Baciu, Livi Ciobanu și Vasile Săndescu, de la Fil. Bacău — precum și revenirea, după o absență îndelungată a unor autori ca Silvestru Nechifor, din București și Ioana Fertu, din Craiova.

Tematica (la liberă alegere) le-a dat posibilitatea exprimării unei game largi de idei și sentimente. Ei ne transmit dragostea lor pentru țară (Romeo Moraru în poeziile „Lumina, cuib de rouă", „Închinarea poetului către țară", Laurențiu Baciu în „Țara mea", Simona Pană în „Partidului" etc.), pentru eroii neamului (Maria Ceafalău în poezia „Fapte", Silvestru Nechifor în poezia „Stefan cel Mare", Ion Diaconu in „Un erou între eroii neamului", Moise Ciorba în povestirea „Lumină în întuneric etc.), pentru femeia dătătoare de viață (Viorel Șerban în poezia „Femeie" și Cătălina Mazilu în „Fotografia mamei"), dragostea de viață, o dată cu cea pentru natură (Nicolae Moraru în poezia „Cuvinte despre toamnă", Gheorghe Bortoș în poezia „În grădina mea cu flori", Aurelia Dodu în poezia „Cuvinte despre toamnă", „Împlinire", Cristian Florea în „primăvara" etc.), dorința de pace (Ion Stan în poeziile „Voi" și „O întrebare", Laurențiu Baciu în „Nu, războiului", Cristian Florea în „Stindard" și „Portret de pace", Gh. Borțoș în „Hora păcii între popoare" etc.) sau simplu, dorința de a fi iubit (Manda Mayer în poezia „Să-mi pui pe creștet mîna").

Un cunoscut colaborator al revistei noastre, Ion Timiș Palatinus ne dezvăluie prin lucrările intrate în concurs — poeziile „Ioana d'Arc" și „Școala de șoferi" și povestirea „Omul cu coasa" — preocupările sale multiple în domeniul literar ; el nu este numai un comentator al romanelor de actualitate, un pasionat al scrierilor filozofice, ci și un creator pe tărîmul beletristicii.

Cîștigătorii acestei ediții a concursului sînt : — la proză : Aurelia Dodu (București) a obținut premiul I pentru lucrarea „Nuți Trăznuți", Moise Ciorba (Oradea) premiul II pentru „Lumină în întuneric" și Gheorghe Cozma (Tg. Mureș) premiul III pentru lucrarea „Magnolia" ; a primit mențiune Sandu Marin (Craiova) pentru basmul „Guguștiucul cu pene de aur" ;

— la poezie : Ioana Fertu (Craiova) a obținut premiul I pentru poeziile „De ce să te uiți" și „Mereu așa, în primăvară", Moise Ciorba, premiul II pentru poezia „Închinare la templul suferinței" și Manda Mayer premiul III pentru „Cîntec de acum"; au primit mențiuni : Cătălina Mazilu cu poezia „Fotografia mamei", Ceafălău Maria (Ploiești) pentru poezia „Copilărie", Viorel Șerban (Alba Iulia) pentru „Femeie", Silvestru Nechifor (București) pentru poezia „Lui Lucian Blaga" și Nicolae Moraru (Oradea) pentru „Cuvinte despre toamnă".

(S. Z.)

Mereu așa, în primăvară

Ioana FERTU

Ceva se întîmplă, cu mine,
nu știu încă ce, nu pricep,
știu doar că adesea, desprinsă
de nume, de trup ș de lume,
cutreier poiene,
adun tămîioare,
le iau violeta oftare,
din ea îmi fac aripi,
de umeri el prind
migrînd un văzduh de visare...
Ajunsă în crucile zării
stau pîndă să fur și să număr,
cu taină, spre taină,
secrete, pe care le spun
suflările mării,
le-nchid în cirstale,
le-nghet,
le dezghet,
le-nvăț ce e dorul,
prin el le întorc,
plouînd peste ramuri petale...
Cu vina aceasta mai greu îmi iau zborul
și totuși,
ajungînd pînă-n Calea Lactee,
culeg șapte stele,
pe frunte le-nșir...
Cu dorul în gînd
dansez,
delirez...
Vai, mie !
Vai, mie ! Și aici, tot femeie !
Și cald deodată aripile mele...
Din nou coborînd
mă uit către lume
cu milă, la zdreanța de trup și de nume,
văzînd busuiocul din pata de sînge
cu glas chemător,
spre mine cum plînge...
Îl mîngîi sfioasă,
mă-ntrup, mă numesc,
mă strigă April
să-i fiu iar mireasă...
Argintul stelar se prelinge pe tîmplă,
cu lacrimă albă le scrie iubire,
dar cine îmi spune
de ce mi se-ntîmplă
în fiece an
această nuntire ? !...

(Premiul I la concursul de proză și poezie „I. V. Tassu", ediția 1988)

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

ALBA IULIA. În sala de sport a Școlii generale nr. 6 din localitate a avut loc o întîlnire de roibal, organizată de filială, în colaborare cu Coop. „Mureșul" (ediția I).

Au participat sportivi nevăzători de la cooperativele „Progresul"-Brașov, „Sporul" — Bacău, „Munca" — Oradea și „Mureșul" — Alba Iulia. Pe primul loc s-au clasat sportivii de la Oradea, pe locul II cei de la Bacău, iar pe locul III cei de la Brașov.

Virgil Șerbu
arbitru

*

BACAU. După cum se știe, cartea Emiliei Milicescu despre viața și opera lui Delavrancea a constituit tema concursului „Prietenii cărții braille", din anul acesta. În deschidere, la faza pe filială, redactorul Victor Mitocaru de la revista „Ateneu" a prezentat o expunere referitoare la opera scriitorului amintit.

Au participat la concurs: Viorelia Novac, Maria Farcaș, Lucia Necoară, Ion Diaconu și Daniel Lăcătuș.

Anica Bîrhală

*

BAIA MARE. Nevăzătorul Alexandru Cormoș, laureat la Concursul formațiilor artistice de amatori ale nevăzătorilor (la toate cele patru ediții) a participat ca solist vocal la tradiționala manifestare folclorică „Tînjaua de pe Mara", desfășurată în cadrul Festivalului național „Cîntarea României".

Ziarul „Pentru socialism", organ al Comitetului județean Maramureș, în numărul său din 17.V.1988, comentează acțiunea respectivă.

*

La 22 mai (ca și în anii precedenți) a avut loc „Sîmbra oilor", obicei străvechi al oșenilor pe plaiurile mioritice ale Hutei Certeze, unde am admirat și noi, membrii grupei Satu Mare, frumusețile folclorului oșenesc și maramureșan. Din această excursie ne-am întors cu amintiri plăcute, fredonînd melodii cunoscute.

Katocz Agneta
instructor principal

*

BOTOȘANI. Un grup de nevăzători de la secția cartonaje a Cooperativei „Unirea" din Suceava a organizat prin O.J.T. o excursie la Brașov, avînd ca obiectiv principal vizitarea secției de cartonaje din cadrul Coop. „Progresul" din orașul de sub Tîmpa.

Informările făcute de Gh. Paraschiv, șeful secției de cartonaje al cooperativei din Brașov și de omologul său de la Suceava despre cele două secții, despre rezultatele muncii nevăzătorilor și condițiile de viață ale acestora, despre activitatea culturală și sportivă desfășurată de cei fără vedere au făcut ca această întîlnire să rămînă de neuitat.

La întoarcere, de-a lungul traseului, am admirat frumusețile de nebănuit ale vîrfului Postăvarul, ale Lacului Sfînta Ana, ale stațiunii Lacul Roșu, dar cele mai impresionante au fost cele oferite de trecerea prin Cheile Bicazului — Lacul Hidrocentralei — Piatra Neamț și apoi pitorescul nostru oraș Suceava.

Nicolae Rîznic
șef secție cartonaje la Coop. „Unirea"

*

La faza pe filială a ediției a XXX-a a concursului „Prietenii cărții braille, profesorul de limba română Ion Schibinski, de la Casa Pionierilor din Botoșani a făcut o scurtă prezentare a vieții și operei lui Delavrancea. Pe primele trei locuri s-au clasat: Alexandru Surugiu, Paula Baran și Camelia Barariu.

Ion Todeancă

*

BRAȘOV. În cadrul Căminului-atelier din Dumbrăveni s-a ținut un concurs literar avînd ca temă romanul „Baltagul", de Mihail Sadoveanu. După concurs cele patru grupe existente în această unitate și-au ținut adunările generale, alegîndu-și un birou al grupeor, compus din 5 membri (cîte un reprezentant al fiecărei grupe plus un orginaztor).

*

La atelierul cartonaj mecanizat din cadrul Coop. „Progresul" — Brașov a avut loc adunarea generală trimestrială, cu ocazia căreia muncitorii nevăzători au scos în evidență greutățile întîmpinate pe linia aprovizionării cu materii prime, angajîndu-se totodată să depună toate eforturile pentru realizarea unei producții de bună calitate.

Ioan Cozma

*

La zonala de șah masculin individual de la Sibiu au participat reprezentanți ai filialelor Baia Mare, Cluj-Napoca, Tg. Mureș, și Brașov. În final, clasamentul a fost următorul: Pavel Curticăpean, cu 5,5 pct. și Nicolae Timinski (Tg. Mureș), cu 5 pct., Dumitru Ceucă (Cluj-Napoca), cu 4,5 pct., Dumitru Buta (Brașov), cu 3,5 pct., Teodor Popa (Cluj-Napoca) cu 3,5 pct., Gh. Maxim și Gh. Șimoneac (Baia Mare) cu 2 pct. și Ion Bunica (Brașov), cu 1 pct.

Mi-ar părea incompletă știrea dacă nu aș menționa satisfacția trăită atunci cînd în pauze unii dintre jucători, discutînd amical cu arbitrii s-au referit la jucătorii de șah nevăzători, cunoscuți în rîndul celor cu vedere și chiar al ar-

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

bitrilor : prof. Viorel Crăciun, Mihai Irimia, Nicolae Vitcă, Teodor Lăpădatu ș.a.

Gh. Braga

★

BUCUREȘTI. Cu prilejul zilei de 1 iunie — Ziua internațională a copilului, la stadionul „Voința' a fost organizat pentru copiii muncitorilor nevăzători de la Coop. „Munca", un atractiv concurs de întreceri sportive și jocuri distractive.

Acțiunea respectivă a constituit un eficient mijloc de cunoaștere și apropiere între copii, cărora, prin grija conducerii cooperativei și a organizației de partid, le-au fost acordate diplome și numeroase premii în obiecte.

Aurel Gheorghiu

★

CONSTANȚA. La clubul nevăzătorilor, a fost aniversat centenarul nașterii sculptorului Corneliu Medrea.

Instructorul cultural al filialei a prezentat nevăzătorilor aflați la club expunerea intitulată „Valori ale spațiului dobrogean — statuile Medrea" Există trei spații spirituale la Medrea : cel transilvan în care s-a născut, cel bucureștean, care l-a fixat și l-a desăvîrșit ca maestru si cel dobrogean, care l-a asimilat, l-a adoptat, integrîndu-l spontan printre valorile sale patrimoniale.

În 1961 sculptorul a donat orașului Constanța cîteva dintre cele mai frumoase lucrări ale sale : „Sirena și delfinul", „Maternitate", „Fetita și broasca țestoasă", „Răsăritul"...

Nevăzătorii au luat cunoștință și de locurile unde sînt amplasate aceste statui pentru a le putea intui cu ocazia plimbărilor pe litoral.

Eugen Casian

★

Cu ocazia împlinirii a 125 de ani de la moartea poetului Iancu Văcărescu, la grupa din Tulcea s-a organizat un concurs fulger, la care au participat 5 concurenți. Cele mai bune răspunsuri au fost date de : Aritina Matei, Feclist Feclist și Mihai Feclist.

Aritina Matei

★

CRAIOVA. Sub genericul „File din istoria patriei" s-a desfășurat la clubul filialei un concurs pe tema respectivă. Cu acest prilej, am aflat lucruri noi despre trecutul de glorie al poporului.

Concurenții Constantin Măgureanu, Ana Oprițescu și Vasile Cornițoiu au dat răspunsuri frumoase.

Am sărbătorit, în cadrul clubului nevăzătorilor, 67 de ani de la crearea Partidului Comunist Român. După o expunere prezentată de instructorul cultural al filialei, a avut loc un concurs dedicat acestui eveniment.

Cele mai bune răspunsuri le-au dat : Alex. Combei, Alex. Pîrcălab și Marius Cimpoeru.

Acțiunea s-a încheiat cu un recital de poezie.

Ioana Fertu

Nastasia Surugiu (Tg. Mureș) acompaniată de taraful Filialei Alba-Iulia — laureat al concursului

ORADEA În cadrul manifestărilor cultural-educative organizate de filiala noastră, în colaborare cu ziaristul Mircea Popa și prof. Constantin Mălinaș, de la Biblioteca județeană s-a desfășurat un medalion literar consacrat lui B. P. Hașdeu, urmat de un concurs „Cine știe, cîștigă". Pe primele trei locuri s-au clasat, în ordine : Ioan Dărăban, Iosif Akyai și Constantin Focșa.

Invitații noștri s-au arătat plăcut surprinși de răspunsurile bune date de concurenți, de capacitatea acestora de memorare a datelor cuprinse în material.

Kovacs Iosif
masor — Băile Felix

★

Un grup de 14 nevăzători sportivi ai filialei s-au deplasat la Tg. Mureș, pentru a susține meciuri amicale de șah și popice și a iniția pe cei din localitate în regulile jocurilor de rolbal și golbal.

La șah au cîștigat sportivii din Tg. Mureș, iar la popice cei din Oradea.

DE LA CORESPONDENȚII NOȘTRI

După încheierea întrecerilor sportive, la clubul filialei a avut loc o seară distractivă, în cadrul căreia s-a organizat și un concurs de dans, cîștigat de perechea Florin Avram-Cornelia Varga, din Oradea.

Doina Malan

★

PITEȘTI. Clubul din Drăgășani a găzduit o seară cultural-educativă în cadrul căreia Ana Elena, instructor pr. cultural al filialei, a prezentat materialul cu tema „Partidul — conștiința revoluționară a poporului".

Ion Munteanu

★

Ampla manifestare artistică de amatori „Cîntarea României", aflată la cea de-a VII-a ediție, se simte pe deplin prezentă și în frumoasa stațiune a Apusenilor-Moneasa. Un spectacol de înaltă ținută artistică s-a desfășurat într-o ambianță festivă pe scena căminului cultural din localitate.

A fost un spectacol, la care, spre marea noastră bucurie, și-a dat concursul și un reprezentant al asociației noastre, masorul Radu Ruba.

Venit de cîțiva ani în stațiune, Radu Ruba, pe lîngă atribuțiile sale de serviciu, și-a manifestat dragostea pentru dans și cîntec. Menționăm că el a fost prezent în spectacol ca membru al corului bărbătesc, acompaniator la fluier, solist vocal (cu cîntece din folclorul bihorean) și component al formației de dansuri.

Promovarea în etapa următoare și faptul că toate formațiile din care a făcut parte Radu Ruba vor evolua în suitele de spectacole și manifestări ce vor avea loc, vorbesc de la sine despre acest tînăr talentat, căruia îi dedic rîndurile de față, în speranța că va fi prezent și mai departe la acțiuni de acest gen.

Ion Timiș Palatinus

★

La Coop. „Vremuri noi" — Arad s-au desfășurat adunările generale pe secții, în care au fost analizate rezultatele obținute de cooperatori, pe trim. I/ 1988. Din dările de seamă prezentate a reieșit că la secția cartonaj, planul a fost realizat în proporție de 101%, iar la secția perii — 100,5%.

Au fost evidențiați : Costei Turcu, Corneliu Nichita, Ioan Achimescu, Maria Turcu, Elena Trif de la cartonaje, Elena Demian, Eufrosina Bumbuc, Gheorghița Baghi, Sultana Hoch și Ana Jianu de la secția perii.

Maria Berescu

★

TG. MUREȘ. La sediul filialei s-a organizat o acțiune cultural-educativă, dedicată scriitorului Barbu Ștefănescu Delavrancea.

Cu acest prilej, Suzana Szabo, instructoare culturală a făcut o expunere despre viața și activitatea marelui scriitor.

În încheiere, s-a desfășurat un concurs fulger pe aceeași temă. Pe primele locuri s-au clasat : Bakai Alexandru, Költo Alexandru și Petru Hompot.

Gheorghe Cozma

Consfătuirea președinților asociațiilor de nevăzători din țările socialiste

(urmare din pag. a 5-a)

școli pentru nevăzători din Bulgaria. Amenajată după rigorile ultimelor cercetări din Bulgaria, școala cuprinde 20 de clase, 20 de încăperi pentru pregătirea lecțiilor și 10 cabinete de specialitate (pentru fizică, biologie, scris — cititul în negru, folosind televizorul, pentru pregătirea preșcolarilor etc.). Internatul cu 60 de dormitoare, tip garsonieră, asigură condiții excelente pentru elevii găzduiți aici. Nu lipsesc cantina cu o spațioasă și îmbietoare sală de mase, sală de sport, sală de spectacole și nici autobuzul pentru transportul copiilor în oraș.

Atît consfătuirea, cît și schimbul de experiență la care a participat delegația română au oferit multiple date concrete ce asigură succesul în activitatea uniunilor de nevăzători din țările socialiste prezente la această întrunire și, în mod special, ale uniunii din Bulgaria, ele urmînd să constituie obiective ce vor sta în atenția asociației noastre.

Pe lîngă acest bogat bagaj de date, am adus cu noi salutul sincer și urările de prosperitate adresate nevăzătorilor din România de către reprezentanții țărilor socialiste prezente la consfătuire, de către Ianaki Gradev, președintele uniunii bulgare, de către nevăzătorii cu care am venit în contact în numeroasele vizite efectuate.

Sofica ZDRINCA
instr. cultural principal

Ştiri de la şcolile speciale de nevăzători

BUZĂU : Cu prilejul zilelor de 8 şi 9 mai, elevii clasei a VI-a a Şcolii speciale din Buzău au participat la un concurs de istorie, avînd ca temă evenimentele sărbătorite în acele zile. Ei au fost ajutaţi în organizarea şi pregătirea concursului de către prof. Florica Florea. Cîştigătorii au fost : Minodora Goliţă şi Elena Marin (locul I), Cristina Bobu (locul II) şi Cornel Iosif (locul III).

Acţiunea s-a încheiat cu un recital de poezie patriotică.

Elena Marin

Răspunzînd dorinţei noastre, a elevilor de la Şcoala specială din Buzău, un grup de tovarăşi profesori a luat iniţiativa organizării unei excursii cu autocarul.

După primul popas la Focşani, am trăit un moment de intensă emoţie vizitînd Mausoleul de la Mărăşeşti. Florile pe care le-am depus au constituit omagiul nostru adus eroilor căzuţi la datorie.

Impresionantă a fost şi vizita la Casa memorială George Bacovia. Cu timiditate şi emoţie am pătruns în camera unde odinioară a lucrat poetul, am admirat obiectele care au alcătuit o ambianţă plăcută : pianul şi vioara la care cînta Bacovia, mica lampă de argint care-i lumina camera, vazele frumos sculptate ce o împodobeau.

După noaptea petrecută într-un elegant hotel din oraşul Gh. Gheorghiu-Dej, ne-am îndreptat spre Slănic Moldova, unde ne-am bucurat de darurile firii : aer proaspăt, cîntec de păsări şi murmur de izvor.

Am trecut şi prin Tg. Ocna, dar mai mult ne-a încîntat popasul făcut sub o poală de codru verde, unde ne-am aşezat, cu merindele ce le aveam cu noi.

Să vă mai spun că eram veseli şi larma şi cîntecul nostru nu mai conteneau ? Mulţumindu-le tuturor celor care au organizat această plăcută excursie, ne exprimăm dorinţa de a porni şi altă dată la drum.

Cornel Iosif
clasa a VI-a

CLUJ-NAPOCA. Cu ocazia zilelor de 8 şi 9 mai l-am avut ca oaspete la şcoala noastră, pe generalul Ilie Ungureanu, veteran de război, care ne-a vorbit despre însemnătatea acestor zile.

Partea a doua a acţiunii a cuprins un moment artistic alcătuit din cîntece şi versuri. Şi-au dat concursul corul şcolii (condus de prof. Radu Lungu) şi elevii Nicolae Adrian Deac, Simona Iurian (îndrumaţi de Ana Hompot) şi Barko Eugen, Alin Feurdean, Bozsnyai Ileana Andreea, Ramona Bochie şi Daniela Berta (îndrumaţi de prof. Fulga Ceucă).

Iosif Varga
clasa a VII-a A

BUCUREŞTI : Nu demult, ne-am adunat, la îndemnul tovarăşei profesoare Cristina Vasiliu, pentru a cinsti memoria matematicianului de prestigiu Dan Barbilian, cel ce a intrat, ca poet, în istoria literaturii române şi universale, sub numele de Ion Barbu.

Expunerea profesoarei Cristina Vasiliu ne-a purtat pe aripi de vis, pe urmele lui Ion Barbu, din Cîmpulungul Muscelului, unde a văzut lumina zilei, cu 93 de ani în urmă, prin Germania studiilor sale cu „oraşulceţos şi ferecat“, prin Giurgiul ce i-a imprimat atmosfera balcanică, pînă în casa lui din Cotroceni. L-am însoţit pretutindeni şi am învăţat să-l cunoaştem şi să-l preţuim.

Au citit din opera marelui poet elevii : Grigore Frişan, Adriana Mazilu, Petrică Grancea.

Radu Nicolin
clasa a XII-a — Liceul horticol
Centrul şcolar nr. 1 — Bucureşti

Cu ocazia zilei de 1 Iunie, noi cei mari, mai precis elevii clasei a X-a de la Liceul horticol — Centrul şcolar nr. 1-Bucureşti, am organizat un carnaval. Am invitat pe toţi elevii liceului nostru, pe cei de la sanitar şi şcoala profesională şi am confecţionat din staniol şi hîrtie colorată măşti, coifuri şi ochelari, pe care le-am oferit participanţilor.

Într-o atmosferă de veselie generală şi-au făcut apariţia perechile costumate. Ele substituiau anumite personaje. S-au remarcat : „Chiriţa“ şi „Guliţă“, „Zîna“ şi „Vrăjitorul“, „Doamna“ şi „Servitorul“, doi arabi şi doi ţigani. În cadrul carnavalului s-a desfăşurat un concurs cu probe dintre cele mai hazlii :

— să dansezi rock pe un ziar fără a-i depăşi marginile şi fără a-l rupe ;
— să dansezi un blues, ţinînd o minge de tenis între frunţile celor doi parteneri ;
— întrecere în golirea biberoanelor ;
— să parcurgi cîţiva metri cu picioarele în sac şi ţinînd în mînă o lingură cu un ou ;
— să serveşti (cu ochii legaţi) unul altuia o prăjitură cu frişcă fără a te murdări etc.

La sfîrşitul concursului au fost acordate premii — băieţii au primit păpuşi din mărgele etc., iar fetele aparate de ras, maşinuţe etc. Veselia sporea cu fiecare probă în parte. Perechile au improvizat adevărate dialoguri amuzante. Dintre cei mai talentaţi elevi ai noştri în realizarea costumului şi la improvizaţia de rol aş vrea să amintesc pe Radu Nicolin, Florenţa Raicu, Manuel Mohu, Florentina Gheorghe ş.a.

Am fost susţinuţi în activitatea noastră de profesoara Cristina Vasiliu.

Florentina Gheorghe
clasa a X-a — Liceul horticol

Confesiuni

— Stimate, tovarășe Marin Iancu Nicolae, ați împlinit 81 de ani, din care, cu mult peste un sfert de veac ați desfășurat o remarcabilă activitate literară.

Dacă vă rog să vă întoarceți cu gîndul, pe firul anilor, ce puteți să ne spuneți în legătură cu această perioadă deosebit de bogată în realizări pe tărîmul artei scrisului ?

— Am publicat primele mele lucrări în primăvara anului 1956, deci acum 32 de ani. Aveam atunci 49 de ani, un debut tîrziu, veți spune, și desigur, aveți dreptate. Nu mă gîndeam atunci că vocația mea va fi literatura. Dar între timp mi-am schimbat părerea ; pînă acum mi-au apărut volumele de proză și versuri : „Focosul“, „Jusuf“, „După negură... soare“, „Bunicuța poveștilor“, „Răpirea elefantului cîrn“, „Pegas“, „Flori de pădure“, „Azura“ ; traducerile : „Amurg“, de scriitorul coreean Han Ser Ya, „Trei grăsani“, de Iuri Oleșa (din limba rusă), „Norul îndrăgostit“, de cunoscutul scriitor turc Nazim Hikmet, precum și o serie întreagă de colaborări la diferite publicații. E mult, e puțin ? — vă las pe dv. să judecați.

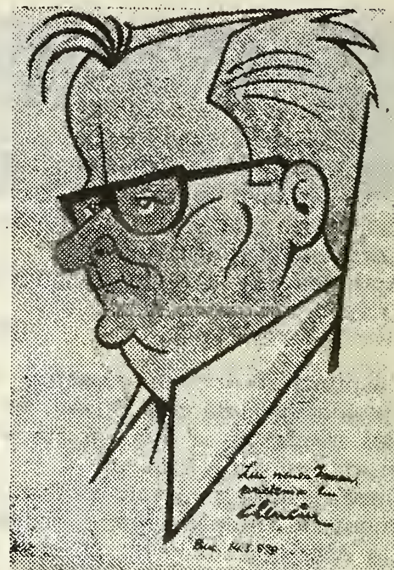
— Credeți oare că ați reușit să concretizați năzuințele dv. constante de mai bine, de mai frumos, de modelare a caracterelor, să le faceți să devină viabile, prin creația dv. literară, ca și prin persoana dv. de om și cetățean?

— Ceea ce cred că ar trebui neapărat subliniat este — înainte de orice — gîndul meu de mulțumire pentru orînduirea noastră socialistă, care mi-a oferit din plin posibilitatea de a fi util, oamenilor minunați ai țării mele, prin mijlocirea paginilor tipărite și semnate de mine, în care — îmi place să cred — transpare lupta cu viața, îndemnul stăruitor de a fi mereu activ, în cîștigarea și păstrarea demnității de om. Într-una din lucrările mele afirmam : „De aici, de la masa mea de lucru mă străduiesc zi de zi să culeg din grădina sufletului meu cele mai alese flori de dragoste, să le înmănunchez în modestele mele cărți, pe care le trimit celor la care m-am gîndit cînd le-am scris, sperînd că ele vor fi pentru ei o picătură în plus de bunătate, optimism, încredere în viață și zîmbete de voioșie“. Sper că năzuința aceasta, comună mai tuturor condeierilor, să se fi îndeplinit în mare măsură.

— Care au fost cele mai frumoase momente din zbuciumata dv. existență, ce v-au oferit prilejuri de autentică satisfacție spirituală și cum explicați sentimentele de prețuire și dragoste ce le cunoașteți permanent din partea numeroșilor dv. cititori, mari sau mici ?

— Se află mereu pe masa mea de lucru mai multe albume, în care numeroase persoane din țară și străinătate care m-au vizitat în ultimele trei decenii au avut bunăvoința să scrie gînduri frumoase despre mine, ca om și scriitor. Ele îmi confirmă o certitudine : am scris pentru oameni și ei au înțeles mesajul meu optimist. M-am bucurat desigur și atunci cînd criticii literari mi-au comentat favorabil lucrările, dar marea mea satisfacție rămîne totuși reacția pozitivă a celor care mi-au citit rîndurile așternute cu trudă pe hîrtie.

Și poate mai presus de orice am socotit momente fericite în viața mea pe cele cînd am fost vizitat de mul-

te colective de pionieri și școlari, cu toții cititori fideli ai cărților mele, destinate celor mici, tineretului în general. Am scris mult despre și pentru generația de mîine a patriei, care, cu prospețimea, ei, mă face să mă simt cu adevărat fericit, îmi conferă certitudinea că anii n-au trecut zadarnic. Este, dacă vreți, una din bucuriile mari ale vieții mele, privită din perspectiva unui octogenar...

Perimetrul existenței mele îl constituie cei 18 metri pătrați ai încăperii în care scriu. Este, într-un fel, un turn, dar nu unul de fildeș, pentru că zeci și sute de „antene“ mă leagă de oameni dragi din jurul meu, așa cum de altfel am și mărturisit într-o poezie apărută într-unul din volumele mele.

— În încheierea convorbirii noastre, permiteți-mi să vă urez, în numele meu și al cititorilor, încă mulți ani, în deplină sănătate și cu putere de muncă, spre a nu vă opri pe acest drum ce v-a adus atîtea împliniri deosebite, pe deplin meritate !

(Convorbire realizată de *Șerban Opreanu*)

Concursul interşcolar de limba română şi matematică

Cea de-a treia ediţie a concursului va fi găzduită de română şi matematică a fost organizată la Şcoala generală specială din Tg. Frumos, în zilele de 4—5 iunie a.c., unde alături de elevii şcolii-gazdă au intrat în competiţie şi cei ai şcolilor generale speciale de nevăzători din Buzău şi Cluj-Napoca.

Optimismul, dorinţa de a învinge, dar şi emoţiile au stăpînit pe concurenţi din clipa în care s-au instalat în clasele amenajate corespunzător. Am trăit alături de ei clipe de încordare, urmărind timp de aproape patru ore chipurile concentrate ale celor care redau portretul lui Niculăeş din povestirea „Un om năcăjit" de Mihail Sadoveanu sau tabloul satului moldovenesc descris de Ion Creangă, ori ale celor care dezlegau enigmele ecuaţiilor algebrice şi ale problemelor de geometrie.

Au urmat alte ore în care comisiile alcătuite din profesorii de specialitate ai celor trei şcoli (la limba română — Sanda Lăpuşneanu, Petre Mereuţă şi Gelu Ionescu şi la matematică — Valentin Tăutu, Ion Sebeni şi Adrian Jitea) au corectat lucrările scrise în braille, în prezenţa reprezentantului comisiei centrale de organizare, Sofica Zdrinca, instructor principal cultural al asociaţiei.

Premiile au fost stabilite în seara zilei de concurs (4 iunie), dar emoţiile şi curiozitatea elevilor au durat pînă în dimineaţa zilei de 5 iunie cind, într-un cadru festiv, marcat prin cuvîntul de deschidere al profesorului Viorel Crăciun, preşedintele Asociaţiei nevăzătorilor din R.S.R. şi prin microspectacolul oferit de elevii din Tg. Frumos, s-au anunţat, în sfîrşit, rezultatele, înmînîndu-se diplome, după cum urmează: la limba română, clasa a VII-a: premiul I — Ioan Antoniu (Buzău), premiul II — Ramona Rochie (Cluj-Napoca) şi Gabriela Lazăr (Buzău), premiul III — Daniela Borta (Cluj-Napoca); clasa a VIII-a: premiul I — Marius Adamache (Tg. Frumos), premiul II — Ionica Dedeagă (Tg. Frumos), premiul III — Simona Iurian (Cluj-Napoca), menţiune — Nicolae Deac (Cluj-Napoca); la matematică, clasa a VII-a: premiul I — Sorin Şerban (Buzău), premiul II — Constantin Buga (Buzău), premiul III — Tatiana Lupu (Tg. Frumos); clasa a VIII-a: premiul I — Liviu Vieru (Tg. Frumos), premiul II — Florin Popa (Cluj-Napoca) şi premiul III — Monica Mihaşca (Tg. Frumos).

Participanţii la cel de-al doilea Concurs interşcolar de limba română şi matematică

Nivelul superior al lucrărilor prezentate anul acesta a dovedit o mai mare seriozitate în pregătire a elevilor, motiv pentru care le adresăm felicitări şi pe această cale. De asemenea, felicităm pe acei dascăli, care, prin munca lor plină de pasiune şi dăruire, împărtăşesc şcolarilor tainele ştiinţei şi culturii. Totodată adresăm felicitări şi mulţumiri colectivului de cadre didactice şi conducerii şcolii din Tg. Frumos pentru condiţiile asigurate şi atenţia cu care ne-au înconjurat, pentru ospitalitatea lor recunoscută.

Cea de-a doua ediţie a Concursului interşcolar la limba Şcoala generală specială de nevăzători din Cluj-Napoca, în 1989.

Sofica Zdrinca — instructor principal cultural

Participarea delegației Asociației nevăzătorilor din R. S. România la cea de-a XIII-a conferință calendaristică „Intersportinvalid"

La invitația Consiliului Central ZSSP „START' (Asociația sportivă a cooperativelor din R. P. Polonă). o delegație alcătuită din Teodor Lepădatu, președintele Filialei București și Maria Enache, instructor crainic la studioul de inregistrări pe bandă magnetică cea de-a XVIII-a Conferință al asociației, a participat la calendaristică „Intersportinvalid", desfășurată la Varsovia, între 12—14 aprilie 1988.

Scopul conferinței a fost informarea reciprocă a participanților asupra activității desfășurate în domeniul sportului invalizilor, discutarea întîlnirilor din 1987 pe linie „Intersportinvalid" și întocmirea proiectului de plan al activității pe 1989.

În deschiderea conferinței a fost adresat salutul organizației „Intersportinvalid" delegaților țărilor socialiste prezente: R. P. Bulgaria (3 membri), R. S. Cehoslovacă (2), Republica Cuba (1), R. D. Germană (2), R. S. România (2), R. P. Ungară (2), U.R.S.S. (4) și R. P. Polonă (3). Cuvîntul de bunvenit a fost rostit de Andrzej Janiszewski, secretar general al Consiliului Central „START', care a salutat în mod deosebit prezența pentru prima oară la o reuniune „Intersportinvalid" a delegațiilor U.R.S.S. și R. S. România.

Delegația noastră a prezentat o informare asupra activității sportive a nevăzătorilor în 1987, pe plan național, la șah, popice, atletism, rolbal ș.a.

Nu putem menționa aici titlurile informărilor celorlalte delegații și nici întîlnirile (destul de numeroase) desfășurate în 1987, în cadrul „Intersportinvalid". Vom reproduce însă propunerile pentru calendarul acestei organizații, pe 1989:

1. Conferința calendaristică „Intersportinvalid" — Ungaria (3—6 martie 1989);
2. Bulgaria — înot (8+3+3 însoțitori);
3. R. D. Germană — tenis de masă (4+3+2);
4. Polonia — atletism paraplegici (5+3+2);
5. U.R.S.S. — global nevăzători (6+2);
6. România — popice nevăzători (3+3+2).

Propuneri pentru organizarea Conferinței calendaristice „Intersportinvalid": Ungaria (1989), Cehoslovacia (1990), U.R.S.S. (1991), Bulgaria (1992), R.D.G. (1993), Polonia (1994) și România (1995).

Secretarul general, A. Janiszewski a prezentat o informare despre problemele actuale și de perspectivă ale sportului invalizilor, subliniind eforturile ce se fac în fiecare țară și la nivel european și mondial pentru unificarea mișcării sportive a tuturor categoriilor de invalizi.

În continuare, au fost prezentate concluziile seminarului Ec I.S.O.D., de la Budapesta (17—20 martie 1988).

Delegația poloneză a informat pe cei prezenți despre acțiunile sportive incluse în calendarele I.S.O.D., I.S.M.G.F., I.B.S.A. în 1988 și 1989.

Au fost discutate de asemenea premisele următoarei Conferințe „Intersportinvalid" (Budapesta, 3—6 martie 1989), la care urmează să fie prezenți reprezentanți ai nevăzătorilor, invalizilor locomotori, surzi etc.

Cu prilejul conferinței, a avut loc o întîlnire a participanților cu conducerea Uniunii centrale a Cooperativelor pentru invalizi din Polonia. Janusz Lukasiak, președintele Consiliului Central a informat pe cei prezenți despre activitatea celor 421 cooperative de invalizi, cu 25.000 de angajați. Roman Rubinski, vicepreședinte, s-a referit în cuvîntul său la cele 32 de cooperative de nevăzători, cu 120 de filiale, 4 întreprinderi proprii, centre de instruire, informare și editare a cărților, precum și la Uzina de mașini și utilaje speciale, cu 20.000 de angajați, din care 10.000 sînt fără vedere

Delegațiile au făcut o vizită la Centrul de recuperare a invalizilor de la Constancin (lîngă Varșovia) și o alta la Fabrica de produse cosmetice „Swit", cu angajați invalizi (locomotori și psihici).

Experiența țării organizatoare, vizitele efectuate, informările audiate au furnizat aspecte multiple și variate privind activitatea sportivă a invalizilor: existența unităților (cooperativelor) productive proprii furnizează fondurile necesare activității sportive, care în Polonia are caracter de masă.

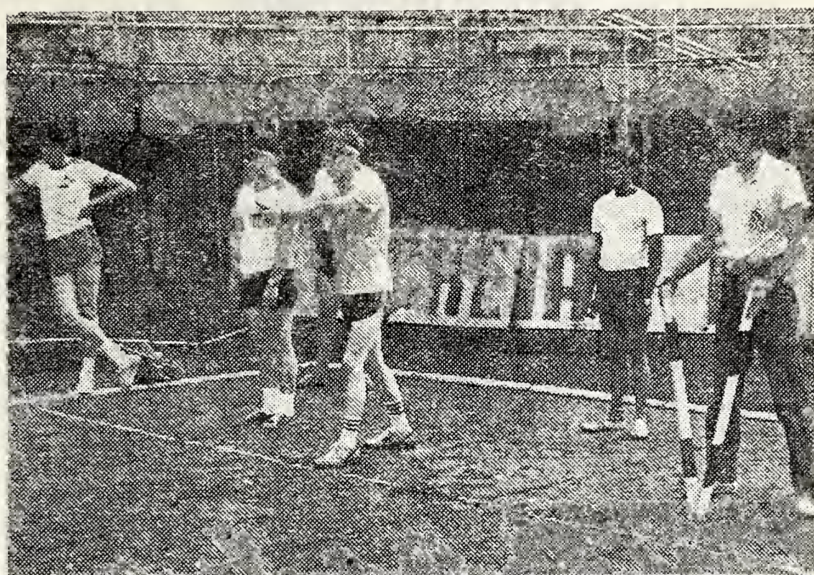
În ceea ce ne privește, se impun eforturi de lărgire a gamei sporturilor practicate de nevăzători (înotul, turismul ș.a.) și pentru unificarea mișcării sportive a tuturor categoriilor de invalizi. Un început ar putea să-l constituie întîlnirile de șah dintre nevăzători și alte categorii de handicapați — surzi, motori etc. din țara noastră.

Teodor Lăpădatu

Campionatul republican de atletism

În zilele de 24—26 iunie 1988 s-a desfășurat la Ploiești finala pe țară a Campionatului republican de atletism, rezervat nevăzătorilor.

Întrecerile au avut loc pe stadionul „Petrolul" din localitate, care, pe lîngă condițiile bune pe care ni le-a oferit, ne-a întîmpinat cu mult soare și multă căldură. Încă o dată, filiala-gazdă, întregul activ retribuit, în frunte cu Emil Bratu, președinte, s-a întrecut în ospitalitate, înconjurîndu-ne cu multă grijă, pentru ca întrecerile să decurgă cît mai bine. Arbitrajul a fost foarte corect, arbitrii manifestînd față de toți concurenții noștri o caldă prietenie.

Imagine de la Campionatul de atletism din acest an

Atmosfera de emulație a fost prezentă în permanență în cele două zile, sportivii participînd cu multă seriozitate, ținuta fiind și ea la înălțime.

Amintesc în continuare pe cîștigătorii probelor susținute în acest campionat: Paul Anghel (Alba Iulia), Dănuț Bai (Botoșani), Constantin Tescu (Iași), Gheorghe Șimoniac (Baia Mare), Neagu Adrian și Mihai Chelariu (Craiova), Ion Birtalan (Brașov), Ion Cămară (Galați), Gheorghe Mazuru (Iași), Ioan Lasc (Oradea) și Ilie Burlacu (Timișoara).

Ne bucurăm că în această competiție am văzut tineri sportivi noi, ceea ce înseamnă că există în continuare preocupare din parte antrenorilor și interes din cea a tinerilor respectivi pentru activitatea sportivă, atît de importantă pentru viața și sănătatea lor și am dori ca și în viitor să fie antrenați cît mai mulți.

Noi, ca specialiști trebuie să explicăm tinerilor din toate filialele rolul pe care îl are sportul în dezvoltarea armonioasă a fizicului, a calității motrice, a vitezei, a îndemînării, a forței, a robusteței, a rezistenței etc. De asemenea, efectele pozitive pe plan psihologic: dorința de a reprezenta și de a se reprezenta, cîștigarea aprecierii prietenilor, afirmarea de sine, dobîndirea prestigiului, respectul față de colectivitatea din care face parte. Apoi, dezvoltarea calităților intelectuale, flexibilitatea gîndirii, o mai mare concentrare a atenției și un bun control al activității, precum și multe altele.

Sportul este domeniul în care tînărul sau vîrstnicul, omul în general își îngemănează toate capacitățile sale creatoare, fizice și psihice și se avîntă în luptă cu spațiul și timpul, cu propria-i greutate corporală, cu curajul și voința sa și astfel este stimulat să-și înscrie randamentul pe trepte tot mai înalte.

Doina Flencheș

Ne-am întîlnit la Bacău...

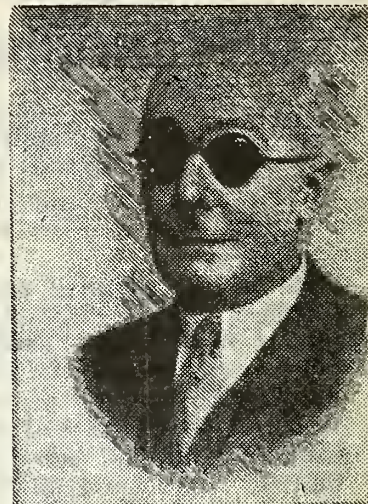
(urmare din pag. a 9-a)

din formația de instrumentiști, printre care saxofonistul Ioan Dominte și violonistul Ionică Horătău, ascultători ca publicul băcăuan din sală, cu pionierii lor frumoși cu brațe pline de flori pentru juriu și pentru concurenți. Ce țară avem în care orașe ca Bacău strălucesc și cînd plouă, în care Trotușul sinuos ne poartă jucîndu-se pînă la Slănicul Moldovei, curat ca un pahar de smarald din care ești invitat să bei apă tămăduitoare, descoperită acum aproape două veacuri...

Ne-am întîlnit în Bacău să aniversăm nașterea lui Delavrancea și să-i comemorăm încetarea din viață, îndurerat că n-a apucat împlinirea visului său de întregire a patriei, dar de participanți, în orice calitate vor fi fost, m-am legat pentru totdeauna întru spirit, chiar dacă nu ne vom mai întîlni niciodată.

Cea care semnează aceste rînduri vă mulțumește tuturor celor ce v-ați apropiat de Delavrancea și vă poartă neștearsă și duioasă amintire. Vioricăi Novac, premiantei întîi a concursului, îi dorește sănătate și mult noroc!

ION V. TASSU — eminentă personalitate a tiflopedagogiei româneşti

La 9 septembrie a.c. se vor împlini 110 ani de la naşterea lui I. V. Tassu, eminentă personalitate pe tărîm didactic şi muzical, întemeietor al învăţămîntului pentru nevăzători, din ţara noastră.

Prin bogata sa activitate didactică, scriitoricească şi artistică el a constituit unul dintre cele mai luminoase exemple de ataşament şi dăruire pentru propăşirea celor fără vedere.

El a fost pionierul care a pus bazele organizatorice şi a adaptat sistemul de scriere braille la limba română, popularizînd principiile, metodele şi procedeele specifice învăţămîntului pentru nevăzători.

S-a născut la Iaşi, ca unic fiu al familiei Eleonora şi Vasile Lateş. La vîrsta de 3 ani, îmbolnăvindu-se de variolă, îşi pierde complet vederea.

După internări şi consultaţii prin spitale de ochi din ţară şi de peste hotare (Budapesta şi Berlin), părinţii se conving că toate încercările lor sînt zadarnice.

În faţa acestei situaţii, ei nu-şi vor afla liniştea decît atunci cînd se vor hotărî să se ocupe de pregătirea lui, întrucît copilul era inteligent şi dovedea aptitudini muzicale.

Familia Lateş (care la început a locuit la Iaşi, apoi s-a mutat la Bucureşti), făcea parte din lumea intelectuală, tatăl fiind magistrat la înalta curte de conturi, iar mama diplomată în filologie franceză. Amîndoi erau totodată şi buni muzicieni, mama ca pianistă şi tatăl ca violonist.

În autobiografia sa Tassu va consemna: „Graţie părinţilor şi în special mamei am ajuns la vîrsta de 10 ani să întreţin conversaţii în limba franceză şi să cînt bine la pian şi la vioară, spre lauda mea şi a celor care mă ascultau".

Instruciţ în ţara noastră nu se putea pe atunci vorbi de o formă de organizare a nevăzătorilor şi cu atît mai puţin de o şcoală, părinţii au hotărît să-l trimită la „Institutul naţional al tinerilor orbi" din Paris, pentru studii teoretice şi învăţarea unei meserii, fără să întrevadă ce va face după absolvire. În acest scop ei obţin după multe intervenţii, o bursă de stat pentru fiul lor.

Inteligent şi cu o voinţă rar întîlnită, Tassu — căci de-acum îşi va însuşi acest pseudonim — se va remarca la Paris, încă din primul an (1892), ca elev excepţional şi cu aptitudini muzicale deosebite, cîştigînd simpatia şi aprecierile cadrelor didactice şi colegilor.

În 1899 termină şcoala şi primeşte „Brévet de capacité pour l'enseignement primaire" cu distincţie şi medalie de aur, fiind trecut în cartea de onoare a institutului. Această diplomă îi dădea dreptul să predea ca învăţător la şcolile primare.

Pe cînd era elev al şcolii din Paris, el a fost vizitat de dr. C. I. Istrate, om de ştiinţă şi ministru de cultură şi instrucţie care, impresionat de tot ce a văzut că se poate face pentru nevăzători, îl cheamă în ţară, promiţîndu-i că-l va sprijini „să facă ceva şi pentru orbii din România".

La absolvire i se oferă o catedră de vioară. Hotărîrea sa era însă alta: de a se întoarce în ţară pentru a înfiinţa o şcoală primară destinată celor fără vedere.

Reîntors de la Paris, el se căsătoreşte şi se dedică cu dîrzenia şi fermitatea ce-i erau caracteristice, realizării acestui deziderat.

Timp de 2 ani, solicită prin numeroase memorii sprijin pentru înfiinţarea şcolii, asigurîndu-şi existenţa prin concerte şi recitaluri de vioară, făcînd în acelaşi timp şi o intensă propagandă pentru realizarea scopului urmărit.

Ajutat fiind de o serie de personalităţi ale vremii (C. I. Istrate, G. Arion, ca miniştri şi de C. Meissener, inspector general ş.a.), obţine aprobarea de înfiinţare, la 1 septembrie 1901 a unei şcoli pentru copii nevăzători, pe lîngă Orfelinatul şi Şcoala de surdomuţi din Focşani.

Într-o atmosferă adecvată, la 15 septembrie, în prezenţa ministrului G. Arion a avut loc deschiderea primei clase primare. Evenimentul s-a înscris ca un fapt cu totul deosebit în istoria tiflopedagogiei din România. S-a creat atunci, pentru prima dată posibilitatea ca cei fără vedere să poată învăţa, ca şi ceilalţi copii.

I. V. Tassu îşi va consacra cea mai mare parte din viaţă (1901—1946) acestei şcoli, slujind-o în calitate de îndrumător, director şi profesor de muzică.

Un prim pas l-a constituit imprimarea la „Institutul surorilor oarbe" din Paris a primelor cărţi pentru clasele I şi a II-a, în braille, procurarea de hărţi în relief, aparate de socotit, plăci de scris ş.a.

Paralel, el desfăoară o susţinută muncă pentru a recruta elevi şi a populariza în masele de cetăţeni importanţa învăţămîntului şi educaţiei pentru copiii nevăzători.

În 1904, școala este vizitată de Spiru Haret, căruia I. V. Tassu îi prezintă un plan de organizare a procesului școlar pentru nevăzători în vederea calificării acestora într-o meserie care să le asigure existența.

În 1905, obține un concediu de studii și o bursă de un an la Paris, pentru a se documenta și pregăti în vederea organizării unui învățămînt profesional destinat nevăzătorilor.

În acest timp studiază acordajul de piane și la 30 iulie 1906 primește diploma de acordor. De asemenea, mai studiază lucrul manual (țesăturile și tricotajul) pentru eleve. În perioada respectivă este sprijinit și îndrumat de Maurice de la Sizeranne, secretar general al Asociației „Valentin Häuy"". În timpul șederii la Paris scrie un articol — „Les aveugles en Roumanie", apărut în revista „Le Valentin Häuy" din iunie 1906, în care vorbește despre prima școală de nevăzători din România și perspectivele ei.

Școala a avut perioade prospere și de regres, pentru ca apoi, în anii de după cel de-al doilea război mondial să devină, un important centru de instruire și pregătire a celor fără vedere.

Inițial ea a funcționat la Focșani, apoi împreună cu Orfelinatul, timp de șase luni, la București, din nou la Focșani și din 1910 cu sprijinul lui Spiru Haret (numai secția de nevăzători) ; în incinta Azilului „Vatra Luminoasă". La propunerea lui Tassu s-a organizat un curs primar, pentru elevii pînă la 14 ani și un curs pentru adulți (de la 14 ani în sus). În 1912, în urma intervenției lui I. V. Tassu, ea va fi etatizată, sporindu-și numărul claselor și atelierelor și dezvoltîndu-și secția de muzică, prin introducerea de noi instrumente. pentru studiu.

Între 1925—1940 ea a funcționat cu două cicluri școlare : primar (clasele I—IV) și complementar (cl. V—VII), în imobilul nou construit, pe lîngă Azilul „Vatra Luminoasă".

În toată această perioadă, I. V. Tassu a desfășurat o bogată activitate tiflopedagogică și scriitoricească, publicînd mai multe lucrări în broșuri, reviste și în periodice de specialitate.

Înainte de a le aminti, trebuie să menționăm că un merit deosebit îi revine lui I. V. Tassu în înființarea în 1912 a societății „Ocrotirea orbilor" fiind vicepreședinte al acesteia. Societatea a funcționat pînă în 1913 și a avut un caracter filantropic.

În 1913 îi apare în broșură studiul „Cîteva cuvinte despre orbi" în care pledează pentru educarea și pregătirea profesională a elevilor (în una sau chiar două meserii) în cadrul școlii.

În 1924, îi apare, tot în broșură studiul „În problema școlilor speciale", care printre altele va servi ca documentare la pregătirea Congresului cadrelor didactice din școlile speciale, ce își va desfășura lucrările la Cluj, în același an.

În 1937, I. V. Tassu scrie penultima sa lucrare, rămasă în manuscris „O problemă serioasă", care cuprinde întreaga sa experiență tiflopedagogică. Trei ani mai tîrziu, în 1940 își va scrie și autobiografia, rămasă și ea în manuscris.

Ca autor de manuale, atît pentru școlile de nevăzători, cît mai ales pentru școlile primare obișnuite a scris în colaborare numeroase abecedare și cărți de citire (gramatică și compunere) pentru clasele I—VII. Ele au fost tipărite la diverse edituri, fiind reeditate pînă la ediția a VIII-a. Contribuția lui I. V. Tassu la aceste manuale a constat în elaborarea textelor. Cîteva dintre ele au fost premiate de Ministerul Instrucțiunilor și Cultelor și elogiate în presa vremii.

Tot pentru copiii și elevii nevăzători (dar și pentru cei cu vedere), I. V. Tassu a scris cîteva lucrări literare care s-au bucurat de o largă circulație timp de decenii. Ele au avut menirea de a contribui la educarea tinerelor generații, la pregătirea lor pentru muncă și viață. Amintim dintre acestea volumele de versuri „Pe placul nostru" (apărut în 1923, la Editura Socec, cu desene și ilustrații de V. Popa) și „Lumea lui Gogoneață" (apărut la Editura Cugetarea, în 1944).

De asemenea, amintim aici și volumele de proză „Calea greșită" în colaborare cu M. Biciulescu (apărut în 1931 la Cartea Românească") și „Crăișorul Odorel" („Cugetarea", în 1943).

I. V. Tassu a desfășurat și o rodnică activitate publicistică, pentru rezolvarea unor probleme ale celor fără vedere. Amintim cu precădere articolele publicate în „Universul" și dintre acestea pe cel intitulat „Problema orbilor care mișună pe străzile capitalei" (nr. 350 din 25 decembrie 1936).

I. V. Tassu a predat și muzica, fiind un bun dascăl, dirijor și violonist talentat.

Ca profesor la această disciplină, atît în școala primară, cît și la cursurile de adulți, introduce notația muzicală braille în România, cu o serie de semne proprii.

A fost de asemenea dirijor al ansamblurilor corale ale elevilor (la diverse serbări școlare, concursuri, spectacole etc.), prilej cu care a făcut cunoscute publicului posibilitățile pe acest tărîm ale celor fără vedere.

Este cunoscut de altfel faptul că formația corală a Azilului „Vatra Luminoasă" a concurat în mai multe rînduri alături de ansambluri deja cunoscute, cum au fost : „Carmen", cel al C.F.R.-ului, al P.T.T.R.-ului etc., obținînd de fiecare dată rezultate remarcabile.

Înzestrat cu o bogată imaginație poetică și sensibilitate, el a compus numeroase piese corale și instrumentale, apreciate de specialiști și de publicul larg.

Ca violonist, a susținut între anii 1899—1942 peste 100 de recitaluri și concerte în București, Craiova, Iași, Focșani, Cluj, Timișoara ș.a., bucurîndu-se pretutindeni de succes. Spectacolele au fost prezentate la un înalt nivel artistic, iar repertoriul a cuprins piese din

literatura universală a viorii.
Pentru a alcătui un tablou al concertelor susținute de Tassu în capitală ca violonist, iată cîteva date extrase din programele sale, pe parcursul a cinci decenii: la „Ateneul Român", între anii 1894—1899, la sala „Unirii", în perioada 1907—1912, la sala „Parcului", între anii 1912—1920, în sala „Liedertaffel" între 1920—1922 și la sala „Dalles", în 1944, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate concertistică.

I. V. Tassu — primul tiflopedagog român cunoscut și peste hotare — a încetat din viață în 1951, după o vastă și rodnică muncă, pusă în slujba unui nobil țel: propășirea nevăzătorilor, prin îmbunătățirea condițiilor lor de viață și de învățătură, în ciuda dificultăților existente în România, în primele patru decenii ale veacului.

Școala înființată de el, precum și celelalte create ulterior, au căpătat, după reforma învățămîntului din 1948, noi forme de funcționalitate, cu diverse profiluri: grădinițe pentru copii nevăzători, școli generale, școli profesionale, licee de specialitate în care deficienții vizuali din țara noastră vor fi pregătiți pentru viață și muncă, în diverse domenii.

I. V. Tassu a întreținut încă din vremea studiilor o corespondență bogată, cu numeroase personalități din țară în problemele nevăzătorilor: Gh. Halarevici, D. Rusticeanu, dr. Gh. Crăiniceanu, dr. I. Stănculescu ș.a., precum și oameni de cultură ca: Spiru Haret, C. Rădulescu Motru, Dumitru Trancu Iași, Dimitrie Anghel, V. Voiculescu, Cezar Petrescu. Din rîndul celor de peste hotare, amintim aici pe: Maurice de la Sizeranne, James Vielhomme, Simon Garault, Albert Mahaut, Gabriel Villhaume, A. de Fleuriau, toți tiflologi francezi cu reputație, cu dr. Karl Streh, din Germania, O. Pogolini din Italia, I. M. Richis, din Marea Britanie, Veliko Ramadanovici, directorul școlii de nevăzători din Belgrad ș.a.

Contactul cu toți aceștia, prestigiul de care s-a bucurat și articolele publicate au contribuit la organizarea și dezvoltarea învățămîntului special pentru nevăzători, la cunoașterea problemelor vitale ale nevăzătorilor și la emanciparea lor.

Prof. Nicolae IONESCU

Nota autorului. *O parte din documentația care a stat la baza elaborării articolului de față aparține Muzeului tiflologic al Centrului școlar nr. 1 — București. Mulțumesc pe această cale conducerii școlii și prof. Vasile Șerban, responsabilul muzeului, care mi-au facilitat accesul la materialele respective.*

CUPA DE ȘAH A ASOCIAȚIEI PE 1988

Așezat la răspîntia drumurilor turistice, care duc din Bucovina spre Maramureș, pe Valea Bistriței, în peisajul mirific scăldat de apa Moldovei și străjuit de Rarău, complexul turistic și de agrement din Cîmpulung Moldovenesc a fost gazda fazei finale a Cupei de șah a asociației.

Organizat de resortul de educație fizică și sport din cadrul Consiliului Central, cu sprijinul Filialei Botoșani, concursul a aliniat la mesele de joc echipele cîștigătoare la fazele de zonă, și anume: pe cele ale filialelor Cluj-Napoca, Craiova, Iași și Ploiești.

El a fost condus cu competență de arbitrul Ilie Furtună din Cluj-Napoca, iar partidele — viu disputate de protagoniști — s-au remarcat prin frumusețea lor. Au obținut rezultate foarte bune: Constantin Doriță (3 puncte), Gheorghe Mușetoiu (2 1/2 pct.) și Silvian Dinu (2 1/2 pct.) — Ploiești, Ion Coroi (2 1/2 pct.) și Ion Furtună (2 pct.) — Cluj-Napoca și Nicu Nistor (2 pct.) — Iași.

Echipa Filialei Ploiești, cîștigătoarea cupei (de la stînga: Dinu Mircea Silvian prof. C-tin Doriță și Gh. Mușetoiu)

Ca urmare a rezultatelor obținute pe echipe, pe primul loc s-a situat cea a Filialei Ploiești. Pe locurile II și III s-au clasa echipele filialelor Cluj-Napoca și Iași.

Într-un cadru festiv și emoționant, Filiala Ploiești a primit Cupa de șah a asociației. Acest trofeu de cristal urmează să fie pus în joc peste 2 ani.

Pasionații șahiști craioveni, clasați pe locul 4 au avut de învățat că numai după o intensă pregătire pot ridica pretenții spre mult rîvnita cupă.

În încheiere, dorim să adresăm mulțumiri organizatorilor, în mod special reprezentanților Filialei Botoșani: Nicolae Bunduc, președinte și Ion Totilă, instructor, care au creat condiții foarte bune de cazare și joc tuturor participanților.

Corneliu Goe,
instr. pr. org.-social

Din amintirile unei telefoniste

— Ce-i bîlciul ăsta aici? Cine-a mai pomenit administrație în centrală? se zbîrli tovarășul de la telefoane.

Și aspra zicere a regulamentului fu caligrafiată citeț și lipită pe fața exterioară a ușii, cît și pe perete, în dreptul aparatului telefonic, la înălțimea nasului acelora ce se buluceau acolo ca să telefoneze. Și afișele dăinuiră acolo mult, pînă la proxima zugrăvire, fără să stingherească pe nimeni cituși de puțin. Centrala rămase aceeași voioasă cabină telefonică publică, cît și spațiul vital al animatelor dezbateri administrative, cît și cabina de manevrare a stației de amplificare radio. Un difuzor exista în fiecare clasă; sarcina mea era să difuzez muzică în cele zece minute de pauză, iar sarcina pedagogilor era aceea de a-i evacua pe elevi afară din clasă, chiar dacă erau melomani.

Administratoarea nu avea un salariu mai mare decît femeile de serviciu; de ce-ar fi avut, trudea ea mai mult decît ele? Faptul i se părea jenant, simțea un fel de frustrare a prestigiului, și pentru ca să marcheze ierarhia, le convoca zilnic pe subalterne la o mică ședință de instructaj. Femeile nu vedeau nici un substrat al convocărilor acelora solemne și se buluceau bucuroase în centrală. Își rezemau măturile lîngă ușă, și, mai toate, se așezau pe carpeta prelungă de pe jos.

— Tovarășelor, începea administratoarea cu solemnitate, îmi pare tare, tare rău că nu trece nici măcar o zi fără să trebuiască să vă critic. Pe ziua de astăzi, ce să fac, trebuie să o prelucrez pe tovarășa Lucreția. Iară și iară se tot ivesc abateri și voi știți foarte bine că pentru tot ce se sminteşte în școala asta, tovarășul director sparge oalele numai în capul meu. Greșesc elevii ori profesorii, de vină-i administratoarea! greșiți voi, instalatorul, electricianul, tîmplarul, șoferul ori fochistul, administratoarea-i de vină! Tovarășă Lucreția, eu sînt cu dragoste de colectiv și nu am pică pe nimeni. Tovarășă Lucreția, eu nu mă duc să-l înștiințez pe bărbatul dumitale că îi faci ochi dulci la portarul Gogoș, și nici n-o încunoștiințez pe nevasta lui Gogoș de această problemă. Eu te înțeleg, scumpă, că vrei să vezi și tu cum devine cazul și cu un alt bărbat... Scuzați tovarășa telefonistă. Dar, să ne înțelegem, tovarășă Lucreția, să fie extrașcolar, numai extrașcolar. Planșetele de desen... Vai, scuzați, tovarășa telefonistă! Uite, tovarășa Lucreție, cum mă faci tu pe mine să roșesc și să vorbesc despre probleme pe care eu... Tu nici la obrazul tovarășului director nu te-ai gîndit. Nici la Gogoș nu te-ai gîndit. Vrei să-l azvîrle acolo pe ogor, acuma cînd a apucat și el o piță tihnită de portar? Păi, cu burticica pe care-a făcut-o se mai poate el apleca să culeagă ori să prășească? Nu rîdeți, vă rog să nu rîdeți, e foarte serioasă problema pentru care v-am convocat.

Continuă, totuși, să povestească despre burticica lui Gogoș, povestire pentru care îmi ceru scuze de cîteva ori.

Cum clădirile aparținătoare Grupului școlar se înmulțiră, administrației îi fu repartizat un sediu spațios. Rămîneam stăpînă absolută în centrală. Nu mai eram nevoită să zvîcnesc disperat din brațe pentru ca să temperez acel elan copleșitor al atîtor glasuri. M-am repezit la soneriile telefonice și le-am motroșit astfel ca să nu mai sune strident. Acum foșneau abia, ca niște bondari sub o pălărie. În momentul repartizării mele aici, mecanicul instructor m-a felicitat cu cuvintele: „Ți-a pus Dumnezeu mîna în cap". Ei da, acum că se spărsese bîlciul, cu un picor zvîrlit peste tronul gol al administratoarei, savuram elixirul sonor care aluneca prin cabluri și, între apeluri, făceam versuri. Din pricină că între elevii melomani și pedagogii zeloși să evacueze clasele în pauze au avut loc meciuri pugilistice, s-a desființat și stația de amplificare radio. În acel dulce confort, mă înghimpa puțin fraza cu care administratoarea își luase rămas-bun. Se adresase alaiului său: „Haideți, fetelor, să ne ducem acolo unde ne-a alungat tovarășa telefonistă; ar mai fi purtat și dumneaei cîte o convorbire particulară și nu încăpea de noi!" Mă întrebam ce atracție exercita asupra ei centrala, căci firul telefonic nu mi-l solicita mai des de o dată pe an. Aveau oare ședințele ei critice o altă aură aici?

Jalea cortegiului administrativ nu se stinse bine, pînă cînd în cuibușorul centralei se furișară alte voci. „Oh, slavă cerului pentru descongestionare; de atîtea mături nu mai puteai pătrunde aici! Fă-mă, te rog, cu un Sibiu și cu o Constanță; iau păcatul ilegalității asupra mea; oricum, tot nu-l știe nimeni". Statutul de telefon public al aparatului centralei se statornici. Interurbanele erau scurte și scumpe; urbanele ieftine și lungi. Astfel, traficul telefonic era completamente blocat cu ceasurile. Chemătorii dinafară își pierdeau pacienţa și reclamațiile la „deranjamente" curgeau. Mecanicii care descindeau pentru verificare tunau. „Unde e direcțiunea?" mă întrebă drastic unul dintre ei, care, intrînd, surprinsese o convorbitoare lascivă în plin delict. M-am tînguit, rugîndu-l să nu rezolve problema la nivel înalt, pretinzînd că aveam eu o altă soluție. N-o aveam. În panică, îmi asuda șira spinării. Ușa fu deschisă brusc de o mînă războinică. Înalt, cu pas apăsat, intră directorul, flancat de vigilentul său adjunct și de mormăitorul contabil-șef. Îmi vîrau sub nas niște note de plată dichisite cu niște sume cochete. Pe unde să scot cămașa? Ce să le răspund? Era firesc să presupună că unealta principală a unei asemenea desfrînări telefonice era telefonista. Noroc că vorbeau fără contenire toți trei deodată, așa că, chiar dacă aș fi reușit să plăsmuiesc un răspuns în minte, n-aș fi avut cînd să-l dau. Au plecat. În urma lor mai înainte de a-mi șterge sudoarea, m-am repezit la ușă și am coborît iala. Iată-mă dincoace de baricadă. Ușa începu să se zgîlțîie energic la răstimpuri, tot mai energic. Exclamații, voci contrariate, înciudate. „De ce s-a încuiat?" „Păi, ca să n-o răpească vreun Făt-Frumos", veni răspunsul, clar, răspicat, ca să se audă bine și dincolo de baricadă. Am rezistat, dar supărarea, zgomotoasă sau mocnită, s-a încolăcit în jurul jinduitului meu turn. Văduvioara, bătrîioară, lascivă, de unde să mai convorbească în tihnă acum? De acasă? ca să audă și nurorile că... Cînd am întîlnit-o, mi-a reproșat, vorbindu-mi cu mohoreală în bărbii, și mi-a întors cu dispreț enormul său spate. Frunză verde foc s-o arză, cum să-mpaci capră și varză?

Doina Felicia MIHOC

Scriitori nevăzători români premiați

La Concursul internațional literar „Edwin Dickinson", organizat de „The Queensland Society of Blind Citiziens" (Australia), în 1987 au fost premiați, printre alții, și doi nevăzători din țara noastră.

E vorba de Radu Sergiu Ruba, care a obținut premiul I pentru eseul „Itinerar posibil din La Mancha la Macondo", studiu comparativ avînd ca obiect romanele „Ingeniosul hidalgo Don Quijote de la Mancha", de Miguel de Cervantes și „Un veac de singurătate", de Gabriel Garcia Marquez.

Același autor a obținut mențiune pentru poezia „Fluturii din Baskerville".

Precizăm că la acest concurs nu se acordă decît două premii : I și II, ultimul cu valoare de mențiune.

De asemenea, Gheorghe Cozma din Tg. Mureș a obținut mențiune pentru eseul „Pasiunea nevăzătorilor pentru literatură".

Toți ceilalți laureați aparțin unor popoare anglofone.

Nu este pentru prima dată de altfel, cînd nevăzători din țara noastră obțin premii la concursuri internaționale de prestigiu. Îi felicităm din toată inima !

FL. O.

CAVALERIA RĂTĂCITOARE

I. Ciungul de la Lepanto

Orice pretext e bun, numai să se vorbească despre Miguel de Cervantes Saavedra cît mai des... Ori, toamna trecută, s-au împlinit 340 de ani de la nașterea sa, căci a văzut lumina zilei la 7 octombrie 1547, la Alcala de Henares, ca fiul lui Rodrigo de Cervantes și al Leonorei de Cortinas. A crescut o dată cu cea de-a doua jumătate a secolului său, unul din cele mai stranii, mai contradictorii și mai însemnate din viața Europei, secol în care, începînd cu anul 1517, se produce ruptura religioasă a Occidentului prin apariția tezelor protestante, urmate de războiul țărănesc din Germania. Nordul Europei se desface de sub autoritatea Papei. Sudul reacționează cu contrareforma lui Ignacio de Loyola (1491—1556) care, la 1534, întemeiează ordinul catolic militant al iezuiților, cu misiunea de a restaura „dreapta credință".

Spania este cea mai mare putere a lumii, stăpînește „un imperiu în care soarele nu apune niciodată", se află în fruntea operațiunilor de descoperire, colonizare și devastare a Lumii Noi, afectînd misiuni înalte și debitînd doctrina că aspiră la o împărăție spirituală.

Dar la 1566, Țările de Jos se răscoală împotriva dominației spaniole, marele strateg și om politic, Wilhelm de Orania (1533—1584) recucerește oraș după oraș, iar la 1587, protestanții săi îi alungaseră practic pe stăpînii catolici și înființaseră, sub numele de Republica independentă a Provinciilor Unite (aproximativ Olanda de astăzi), primul stat liberal burghez din lume.

Spania domina însă Mediterana ; numai că visa la aceeași supremație și pe Atlantic, drept care, regele Filip al II-lea (1557—1598) ridică asupra Angliei o flotă uriașă ale cărei corăbii înghițiseră tot lemnul de stejar al Castiliei, dovadă deșertul care se vede acolo în ziua de azi. Iar flota, numită dinainte „Invincibila" este decimată de furtuni și de ambarcațiile mai mici, dar mult mai iuți ale englezilor, ca apoi partea rămasă să se piardă prin negurile și insulele Britaniei.

Timp în care cetățile-stat ale Italiei decad în urma mutării drumurilor comerciale în Atlantic, Franța acumulează rezerve mai ales spirituale ; curios lucru, ea nu participă atît de intens la aventura cuceririi noilor pămînturi de peste mări.

Și tot în acest timp, Germania pare să recadă în liniștea burgurilor sale, iar Olanda și mai cu seamă Anglia, înviorînd uscatul, porturile și marea cu dinamismul lor comercial, vin în fața Europei cu un nou stil de via'ă.

Printre răsfrîngerile acestei istorii, se nuanțează aventura individului Miguel de Cervantes Saavedra. După ce în 1568, publică într-o culegere șapte poeme ocazionate de moartea reginei Isabela de Valois, soția lui Filip al II-lea, Cervantes pare să schimbe pasiunile, căci peste un an, îl găsim în Italia, iar în 1570 îl vedem înrolat în armata spaniolă staționată acolo. În realitate, este vorba de o fugă. În 1568 îl rănise grav în duel pe alguazilul (polițistul) Antonio de Sigura, iar faptul îi atrăsese o condamnare de 10 ani de surghiun. Noroc că el se adăpostise la timp în suita cardinalului de Acquaviva, trimis special al Papei cu prilejul morții" degeneratului Don Carlos, cel gratuit idealizat de Shiller" — după expresia lui G. Călinescu.

În 1571, la 7 octombrie, în chiar ziua în care împlinea 24 de ani Cervantes, militar pe galera La marquesa, bolnav de friguri în cală, cere să fie scos pe punte ca să combată în bătălia de la Lepanto, pe coasta Ciprului unde, Spania și Veneția administrează Turciei o înfrîngere memorabilă. Cervantes se alege cu două gloanțe în piept și în brațul stîng cu un al treilea, care-i zdrobește osul, provocîndu-i infirmitatea pentru tot restul vieții. Se ilustrează, în anii următori, în cucerirea Tunisului și în campaniile din Corfu și Navarin. La eliberarea de sub arme, în iunie 1575, don Juan de Austria, comandantul forțelor spaniole din Italia îi acordă referințe extrem de elogioase. Adevărul este că viitorul scriitor se comportase ca un desăvîrșit cavaler, cutezanța sa era aproape proverbială. Așa că fostul soldat se îmbarcă pe galera El sol, în vederea repatrierii, dar la 26 septembrie, în dreptul coastelor Franței, nava este atacată de pirații berberi ai albanezului Mami, iar pasagerii sînt luați prizonieri și vînduți ca sclavi în Alger. Cel mai mare preț se pune pe Miguel de Cervantes, din pricina scrisorilor cu valoroasa semnătură a lui Don Juan de Austria, pe care le avea asupra sa.

În august 1577 părinții reușesc să-l răscumpere pe fratele său Rodrigo. Acesta promite să trimită o navă de salvare.

La 20 septembrie, Miguel și prietenii săi, crezînd apropiată sosirea navei, evadează și se ascund într-o grotă a țărmului. La 28 septembrie, corabia trimisă lansează pe mare o luntre care lunecă cercetător aproximînd sinuozitățile țărmului. Este însă interceptată de arabi. O zi mai tîrziu, rezultat al unei trădări, evadații sînt prinși. Cervantes trece prin încercări foarte grele, între care lanțurile nu sînt cele mai

odioase. Arabii nu-l ucid la gîndul prețului bun pe care l-ar putea obține în schimbul lui. Și într-adevăr, deși între timp Rodrigo de Cervantes — tatăl moare, mama și sora lui Miguel reușesc, la 19 septembrie 1580, să obțină eliberarea fiului și fratelui lor, pentru suma de 500 de ducați aur.

Proaspătul eliberat revine în Spania după 11 ani, nu înainte de a fi intrat, la Alger, în posesia unui document care să-i ateste onoarea, adică necolaborarea cu păgînii. Departe de a se astîmpăra, se înscrie din nou în armată și participă la campaniile din Oran și din insulele Azore.

În sfîrșit, în 1584, cealaltă pasiune a sa, literatura, atinge suprafața: apare, deci, „Galateea", roman pastoral în spiritul epocii, pe care autorul îl va nega mai tîrziu, apreciindu-i însă o serie de culminații stilistice. Între 1583—1587, scrie o sumă de comedii și tragedii introducînd inovația, greșit atribuită lui Lope de Vega, de reducere a celor cinci acte, la trei.

Se căsătorește în 1584 cu Catalina de Palacios Salazar y Vosdemiano, femeie mult mai tînără, dar care îi aduce ca zestre o casă veche, o sforicică de moșie, cîteva oi și capre, o bivoliță și patruzeci și cinci de găini. Ca să mai prindă cheag, Cervantes acceptă funcția de perceptor de impozite, ridicate în numele regelui spre folosul marinei, îndeletnicire cu centrul de operațiuni la Sevilla. Pentru a-și mai rotunji veniturile subțirele, vinde unui particular grîu din depozitele flotei. Este descoperit și arestat, dar eliberat pe cauțiune și repus în drepturi. Percepe însă impozite în cereale din rezervele bisericii, iar aceasta îl excomunică, pentru ca apoi să-l reprimească. Depune niște bani publici la un negustor din Sevilla care ajunge la faliment, așa că dă iar pe la pușcărie. Salvarea fondului aduce punerea în libertate a lui Cervantes, care nu se potolește și vinde unui alt negustor pesmeți din proviziile statului.

Funcția nu-l măgulește, dar un post vacant în colonii i se refuză. Trăiește în sărăcie. La 26 septembrie 1604, exact la 29 de ani de la căderea în prizonieratul piraților, se acordă permisul de publicare a romanului „El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha", care apare în anul următor la editorul Juan de la Cuesta din Madrid. După trei luni este lansată o nouă ediție urmînd celor două apărute deja la Lisabona și precedînd-o pe cea de la Valencia. Venea astfel pe lume unul din marile mituri ale Occidentului

Pînă în 1614, autorul mai publică nuvele, opt romane exemplare, opt entremesuri și marele poem „Călătoria în Parnas". În anul de care aminteam, apare la Taragona partea a doua a lui Don Quijote, pe care Cervantes o promitea de mult. Este vorba însă de o continuare apocrifă, semnată Alonso Fernandez de Avellaneda. Cervantes grăbește publicarea părții a doua, care apare în 1615.

Este bătrîn și bolnav de hidropizie, celebru chiar și în afara Spaniei, dar asaltat de privațiuni. Cenzorul Francisco Marquez povestește că arhiepiscopul Bernardo Sandoval y Rojas în vizită la ambasadorul Franței, unde vine vorba de Cervantes, ale cărui opere erau cunoscute și prețuite în țara vecină, constată uimirea francezilor „Cum de Spania nu îmbogățește un asemenea om în contul tezaurului public?" — întreabă un nobil. Dar un cavaler din suita arhiepiscopului îi răspunde: „Dacă ceea ce îl constrînge să scrie este nevoia de bani, atunci deie Domnul să nu mai ajungă niciodată bogat, pentru ca prin operele sale, el, care este sărac, să îmbogățească lumea"'.

În 1617 apare romanul fantastic „Peripețiile lui Persiles și Sigismunda", iar în 1618, se înregistreajote, sub semnătura francezului Francois de Rosset.

Numai că autorul dispăruse în urmă cu doi ani, la 23 aprilie 1616, în ziua de sîmbătă în care, la Stratford — on — Avon, se stingea, departe de luminile rampei și de metropolă creatorul unui alt mit al omului european, părintele lui Hamlet — William Shakespeare.

II. Nebunul din La Mancha

Povestea lui Don Quijote începe simplu: trăia în La Mancha un mic nobil de țară al cărui nume nimeni nu-l cunoștea cu exactitate. Cu certitudine însă, era vorba de un „Hidalgo", cel mai mărunt grad nobiliar, definit de sinteza cuvintelor „Hijo de Algo" (fiu al cuiva); (fiu al unui om care a fost cineva). Omul să tot fi avut la 50 de ani, să fi ținut pe lîngă casă un argat, o chelărească și o nepoată a acesteia și să se fi îndeletnicit cu lucruri obișnuite pe vremea aceea, vînătoarea și lectura cărților cavalerești. Numai că a doua pasiune se dovedi a avea stea în frunte, întrucît, așa cum ne spune Cervantes: „de prea mult citit și de prea puțin dormit hidalgului nostru i se uscară mințile".

Drept care, el ia în serios toate cele scrise în romanele cavalerești, găsește că lumea în care trăiește nu se ridică la înălțimea celei ce iradiază din cărțile de aventuri, își schimbă numele în „Don Quijote" din rațiuni de eufonie cavalerească, se îmbracă într-o armură străveche, improvizată de el însuși, își alege un cal, un scutier, inima începe să-i palpite pentru o stăpînă semifictivă, și, astfel transfigurat, hidalgul pornește în rătăcire pe drumurile Spaniei cu gîndul de a corecta cu predica și cu lancea, lipsa de strălucire a vremii sale.

Căci aventurile cavalerilor se petreceau „in illo tempore" (în acel timp mitic al Vîrstei de Aur), cînd, omul trăia în egalitate și armonie cu fenomenele mediului, iar rolul cavalerilor era să stîrpească tot ceea ce venea împotriva acestei armonii (balaurii, giganții, vrăjitorii tenebroși, grifonii, răufăcătorii de tot felul). Datoria cavalerilor era propagarea și apărarea legii nescrise a suveranității acordului dintre bine și frumos, peste o lume străluminată paradisiac de îmbrățișarea unei naturi fericite. Don Quijote ia ca model viața cavalerilor din cărți, care vînturau lumea încercînd să îndrepte toate relele și, la rîndul său, bîntuie prin realitatea din jur, căutînd adversari pentru pornirea sa justițiară. Spiritul său critic doarme de mult: morile de vînt cu aripile lor mișcătoare îi par a fi uriași care-și agită brațele, hanurile devin castele, în două turme de oi înecate în praf, el vede armate în marș. Și ca să simtă că repetă destinul eroilor săi legendari, aleasa inimii lui (de fapt, o tînără țărancă dintr-un sat vecin) este rebotezată „Dulcinea del Toboso" și considerată „domniță".

Ea este aceea care întărește brațul purtător de lance și, ca o semidivinitate protectoare îl ajută să obțină, pe la răspîntii, victorii îndoielnice asupra drumeților uluiți și a dobitoacelor lor.

Don Quijote suferă de un defect de percepție: pînă la obiectele reale, privirea sa străbate dioptria idealizată a mitului cavaleresc, iar obiectele își modifică forma în funcție de visul hidalgului. La insistențele imaginației, realitatea cedează în punctele sale care fac o aluzie firească la poeticitate: chipul femeilor, singurătatea castelană a hanurilor, stranietatea unor procesiuni, fie că ele învăluie misterul unui rit ori că sînt învăluite în nori de praf. Dar elementele comune realității imediate și lumii descrise în cărți își păstrează identitatea: păstorii rămîn păstori, la fel și ducii, fenomenele naturii, conții sau animalele. Cînd Don Quijote se lovește, la propriu, de brutalitatea evidențelor, el nu le crede, găsind că acestea sînt rezultate ale unei vrăji: Dulcinea, de pildă, e o frumusețe princiară și ea nu poate să arate ca o țărancă, decît dacă a fost fermecată.

Alături de Cavalerul Tristei Figuri, pășește Sancho Panza, un țăran mucalit, investit scutier, ademenit de promisiunea nu se știe cărei dregătorii peste vreo împărăție, cîștigată în urma viitoarelor triumfuri ale lui Quijote. Sancho are și el eroismul său: capacitatea de a urma exemplul magnific al stăpînului și de a-i demonstra fidelitate. În această mare poveste, bunul simț vede realitatea, prin ochii lui Sancho. Discuțiile savuroase dintre scutier și

cavaler comprimă întreaga istorie a civilizației : ele dau seamă de viața omului în determinații strict naturale (cazul lui Sancho) și scolastica cea mai rafinată (ipostază pe care o atinge Quijote).

Iar cei doi, luînd inițial direcția Cîmpiei Montiel din La Mancha, rătăcesc apoi prin munții Sierra Morena, prin văi și păduri, pe Ebru în jos, pe la hanuri și pe la castele adevărate, pe toate platourile Iberiei, pînă în drumul Barcelonei și la marginea mării. „Cît de bine se văd toate aceste drumuri ale Spaniei care nicăieri nu sînt descrise !" — exclamă Flaubert în fața măiestriei lui Cervantes.

Iar aici, la țărmul mării, se încheia aventura lui Don Quijote, înfrînt în luptă dreaptă, de consăteanul său, bacalaureatul Samson Carrasco, deghizat în cavaler, după ce își dăduse seama că pe Quijote nu-l poți convinge cu argumente raționale, dar îl poți învinge cu armele și cu virtutea cavalerească în care el crede cu patimă.

De la bun început, Cervantes își îndreaptă cartea împotriva romanelor cavalerești a căror producție și circulație inflaționară tulburase chiar și tihna autorității regale. Într-adevăr, aceasta decretează, în 1552, interdicția difuzării unor astfel de lucrări, în colonii, iar în 1555, dispune arderea lor demonstrativă în piețe. Efectul este nul. Succesul la publicul spaniol și portughez continuă deși specia dispăruse practic în celelalte țări occidentale. Pesemne că succesul se datorează și punctelor comune cu romanul picaresc, foarte gustat în epocă, ce relatează peripețiile unui „picaro" (vîntură lume).

Romanul cavaleresc se stinge numai după apariția, în 1605, a operei lui Cervantes, „Iscusitul Hidalgo, Don Quijote de la Mancha". Pamfletul violent pe care-l conține, spulberă fragilitatea sărmanelor ficțiuni despre „vîrsta de aur".

Ținta mai precisă a lui Cervantes este Feliciano de Silva, principalul producător de astfel de literatură. Îl surprindem pe Don Quijote exaltat de frazele acelui autor, cum ar fi : „Rațiunea iraționalelor chemări la uzul rațiunii, din care zilnic îi faceți rațiunii mele rație, îmi anemiază în așa măsură rațiunea, încît am rațiunii a mă plînge de frumusețea dumneavoastră".

Astfel de fraze și astfel de cărți deviaseră facultățile perceptive ale lui Don Quijote. Întors acasă, după înfrîngerea din preajma Barcelonei, el își recapătă justa viziune asupra lucrurilor, își regretă rătăcirile și, deși Sancho îi cere să nu moară și să se ridice pentru a reintra în caruselul aventurilor, micul nobil se stinge sub numele său adevărat, Alonso Quijano cel Bun.

Prof. Radu Sergiu RUBA

Retinopatia diabetică

Dr. Aurel ROSIN
Policlinica Universitară-Titan

Boala la care ne referim — retinopatia diabetică — este expresia manifestărilor oculare ale dezechilibrului metabolic și endocrin care afectează întregul organism în diabet și apare la aproximativ 70% din diabeticii vechi (de peste 10—15 ani). Ea este o manifestare patologică foarte gravă, mai ales în formele de diabet vechi, ignorat sau incorect tratat și care poate evolua rapid la amîndoi ochii, cu complicații oculare progresive pînă la orbire. De remarcat că incidența bolii este mare, cosiderînd frecvența diabetului la noi în țară de 3—4%. Din statistici mai reiese că aproximativ 50% dintre bolnavii de retinopatie diabetică își pierd vederea în cîtiva ani (9,5% din totalul nevăzătorilor din țara noastră).

Boala este bilaterală și poate fi descoperită întîmplător sau datorită tulburărilor subiective pe care le generează (miodosopsii (puncte zburătoare), scotoame (pete) periferice sau centrale, scăderea progresivă a vedereii. Oftalmflogic, fundul de ochi este dominat de prezența hemoragiilor retiniene, inițial mici, rotunde, apoi numeroase, cu aspect de pete sau flăcări diseminate neregulat, care coexistă cu exudate albe — gălbui, strălucitoare, răspîndite neregulat pe suprafața retinei sau dispuse în formă de coroană perimaculară.

Retinopatia diabetică poate să evolueze, determinînd deseori complicații : tromboză parțială sau totală a venei centrale a retinei, hemoragii recidivante vitriene masive și cu resorbție incompletă, care pot genera glaucomul hemoragic, plăci de retinopatie proliferantă, dezlipire de retină, manifestări ce pot progresa vizual pînă la orbire.

În stadiile incipiente trebuie făcut diagnosticul diferențial cu : leucemia și sindromele hemoragice din cauza micilor hemoragii, cu retinopatia hipertensivă și aterosclerotică (stadiul 3—4), cu retinopatia hemoragică gravidică etc.

Pentru a influența favorabil evoluția unei retinoptii diabetice trebuie să existe o colaborare perfectă între diabetolog și oculist, care comunicîndu-și rezultatele investigațiilor să aplice de comun acord terapia corespunzătoare. Întrucît controlul greutății bolnavului este foarte important, obezitatea este contraindicată la diabetici, fapt ce justifică regimul de slăbire, sărac în grăsimi și hidrați de carbon și bogat în albumine. Corpii grași sînt incriminați în apariția retinopatiei și arteritelor membrelor : diabeticul ce depășește 40 de ani, trebuie să consume o rație lipidică redusă. Glicemia și glicozuria sînt influențate favorabil de tratamentul cu insulină sau sulfamide hipoglicemiante, care trebuie precis dozate și administrate, însoțite de un regim alimentar corect. La diabetici curba glicemiei are valori odulante, ce se accentuează negativ printr-un regim alimentar neindicat sau tratament medicamentos necorespunzător, în urma cărora apar hemoragiile retiniene.

Diabeticul este un bolnav fragil, cu un metabolism instabil și schimbările bruște în regimul său alimentar sau terapeutic pot să declanșeze accidente oculare grave. Manifestările oculare la diabetic sînt reprezentate de alterații vasculare, hemoragii și exudate, necesitînd recomandări terapeutice bazate pe elementul lipidic și cu acțiune asupra vaselor retiniene. Funcția renală este preferabil să rămînă nealterată. Se administrează medicamente pe bază de iod, cu acțiune profilactică asupra infiltrării lipidice a pereților vasculari, direct sau prin intermediul tiroidei. Urmărind diminuarea colesterolului sangvin, se recomandă medicamente colagoge și coleretice. Medicația lipotropă protejează ficatul și arterele. Pentru a ușura circu-

lația sangvină, heparina prin acțiunea sa anticoagulantă și lipidoconversantă asupra marilor molecule lipoprotidice ale serului sangvin este de mare utilitate, iar asocierea ei cu hormonul lipocaic îi întărește acțiunea lipotropă.

În cadrul terapiei hormonale se recomandă medicamente cu acțiune anabolică. Vitaminele au acțiune asupra alterării vasculare a retinei : vitamina P influențează scăderea rezistenței capilare ; vitamina PP, cu rol de degradare a hidraților de carbon, acizilor grași și alcolului ; vitamina C influențează și ea metabolismul glucozei în sinteza hormonilor corticosuprarenali și asupra pereților vasculari (se asociază uneori cu vitamina P și B2) ; vitamina E, sinergică cu vitamina A, căreia îi favorizează stocajul în ficat, echilibrează raportul colesterolului liber și cel osterificat, influențînd trofic și retina, prin acțiunea sa vasodilatatoare ; vitamina A are rol fundamental în fenomenele fizico-chimce ale vederii, avînd interacțiune și cu alte vitamine ; vitaminele B1 și B2 cu rol de protecție asupra elementelor nervoase și epiteliale.

Tratamentul antidiabetic trebuie să caute a preveni leziunile oculare în apariția complicațiilor ; sînt contraindicate substanțele coagulante — calciul și terapia tisulară. Se aplică cu rezultate satisfăcătoare oftalmologice și funcționale și asociat altor terapii (cel mai frecvent) tratamentul homeopatic. Se recomandă la bolnavii cu retinopatie diabetică să aibă o activitate moderată și să nu prelungească repausul la pat, deoarece bolnavul, nefăcînd nimic are o stare psihică specială, trăind cu frica de a orbi, frică ce poate determina o supraactivitate glandulară, o creștere a stresurilor și care pot determina apariția hemoragiilor sau multiplicarea celor existente.

Tratamentul ocular nu este specific. El este oarecum eficient în stadiile incipiente ale bolii, cînd nu s-au produs leziuni retiniene nerecuperabile. Se asociază astăzi celorlalte terapii (terapia orală, cu raze laser etc.).

PRESOPUNCTURA. Ghid terapeutic (XI)

Dr. Cristache ȘTEFĂNESCU

Presopunctura mîinilor

„Inteligența" mîinilor se datorează legăturilor directe cu creierul, de unde ele primesc toate comenzile. Elementele sale cele mai independente și mobile (degetul mare și arătător), ocupă o suprafață de proiecție pe creier de 12 ori mai mare decît a piciorului.

Pentru medicul tradiționalist mîna are și alte semnificații. Ea este locul de proiecție a tuturor organelor și de trecere a șase meridiane principale. De aceea mîna are o valoare diagnostică și terapeutică foarte mare, mai ales la copil. Tradiția orientală ne spune că degetul mare corespunde plămînului și ficatului ; degetul arătător — intestinului gros ; degetul mijlociu — circulația sîngelui — (la frig acest deget degeră primul) ; degetul inelar — sistemului nervos ; degetul mic — sexualități.

Din punct de vedere energetic, mîna sîtngă este IANG, iar cea dreaptă INN, această polaritate fiind inversă la stîngaci. Cînd împreunăm mîinile sau le frecăm una de alta, fără a ne da seama, ușurăm scurgerea energiilor de la un pol la altul. Prin aceste gesturi instinctive se produce o liniștire a sistemului nervos.

Mîna este folosită în scopuri terapeutice, mai ales la copii. Conform tradiției, la băieți, în China, se masează mîna stîngă, iar la fetițe mîna dreaptă.

În rîndurile următoare, amintim cîteva boli care beneficiază de micromasajul mînii :

— rujeola : în prima zi de boală se va masa legetul mare ;

— inapetența : se va masa proeminența musculară de la baza degetului mare (encinența tenară) ;

— diaree : se masează fața palmară a degetului arătător, pînă la baza degetului mare ;

— febră și provocarea transpirației : masaj circular în scobitura din palmă, apoi masaj bifurcat, pînă la baza degetelor mijlociu și inelar ;

— tuse uscată : liniar pe fața palmară a degetului inelar, pînă la pliul pumnului ;

— enurezis : se va ciupi pulpa degetului mic în fiecare seară înainte de culcare ;

— constipație : masaj liniar pe fața palmară a degetului mic, pînă dincolo de pliul pumnului ;

La adult, beneficiază de micromasajul mîinii următoarele boli :

— astmul bronșic — dispnee : masajul pulpei degetului mare ;

— durere de dinți : masajul pulpei degetului arătător ;

— impotența sexuală : masajul energic al degetului mijlociu ;

— transpirații nocturne : masajul pulpei degetului inelar ;

— incontinența de urină, leșin, palpitații și sincopă : masajul pulpei degetului mic ;

— tulburări de transpirație : masaj energic în scobitura palmei.

În toate aceste cazuri, masajul va fi energic și dacă este posibil, va fi înlocuit cu ciupire (dacă bolnavul suportă).

CADRAN MONDIAL

● Întreprinderea americană Merk and Co. a realizat un medicament care tratează „orbirea de rîu“ (oncocercoza). Ea distribuie în mod gratuit acest medicament prin intermediul Organizației Mondiale a Sănătății, deoarece persoanele afectate de această maladie sînt mult prea sărace pentru a-l cumpăra. Boala afectează 18 milioane de persoane din Africa, Orientul Mijlociu, America Centrală și de Sud. Ea este provocată de un vierme parazit, răspîndit prin mușcătura unei muște negre, care se înmulțește în unele rîuri cu ape repezi. Parazitul poate trăi și se poate reproduce în corpul omenesc timp de ani de zile, atingînd o lungime de 60 cm. Dacă pătrunde în ochi persoana respectivă își pierde vederea. Noul medicament „mectizan“ paralizează și sterilizează viermele, omorîndu-i larvele.

● **Ordinatorul electronic „Versabraille“ are avantajul că poate fi programat de nevăzători în mod independent, pentru a-i servi în diverse profesiuni, care înainte le erau mai greu accesibile, ca de exemplu în cele juridice, filologice, traduceri, psihologie etc.**

Desigur, că pentru a folosi „Versabraille“-ul e nevoie de un instructaj în prealabil.

● **În timpul Olimpiadei de iarnă de la Calgary, s-a desfășurat și Olimpiada de iarnă a handicapaților. Normal ar fi fost ca ea să aibă loc tot în Canada, însă din motive practice, s-a ținut în Austria, în împrejurimile localității Innsbruk. Au participat 720 de sportivi handicapați, din 22 de țări. La handicapații vizuali, după medaliile obținute, clasamentul a fost următorul: Norvegia, Finlanda, R. F. Germania, Austria și Suedia, urmate de Italia, S.U.A. și U.R.S.S.**

● În luna iunie a acestui an, revista în braille „Sovietsky Skolnik“, destinată elevilor sovietici, a împlinit 50 de ani. Este vorba despre o foarte bogată revistă de cultură, știință, timp liber și tiflogie, care apare lunar, într-un volum de cca. 180 de pagini și un tiraj de 8400 exemplare. La apariția ei a contribuit și Nadejda Krupskaia, soția lui Lenin. Fiecare număr al revistei conține, printre alte materiale, și cîte o povestire, iar în ultimul timp cîte un disc cu muzică pe folie de plastic. Tot pe folii de plastic apar și diferite desene în relief.

● **Asociația nevăzătorilor suedezi a fost înființată în anul 1889, astfel că la anul își va serba centenarul. Astăzi, asociația are 15.000 de membri. Ei sînt cuprinși în 130 de organizații raionale și 23 provinciale. Principala sarcină a asociației este integrarea socială a membrilor ei. Cu toate acestea, nu s-a reușit o plasare în muncă a tuturor deficienților vizuali, de vîrstă activă. Trebuie menționat însă că se duce o muncă susținută în ceea ce privește readaptarea elementară și profesională a handicapaților vizuali, existînd centre excelente în acest scop. Se acordă atenție și celor cu invalidități suplimentare. Se pune accent deosebit pe resturile de vedere, pentru a se beneficia de ele în modul cel mai rezonabil cu putință. În acest scop sînt utilizați opticieni, psihologi, activiști sociali etc.**

● La o populație de 120 milioane de locuitori, Japonia are 350.000 de deficienți de vedere. Nu se face deosebire între nevăzători și slabvăzători: toți cei care au mai puțin de 50% din vederea normală sînt considerați nevăzători. Există 72 de școli speciale pentru copiii fără vedere. Pregătirea profesională se face în școli speciale și în centre de readaptare. Cel mai mare număr al nevăzătorilor activi (cca 45%) lucrează ca fizioterapiști și specialiști în acupunctură, alții ca telefoniști, programatori și dactilografi.

Se acordă multă atenție sportului pentru nevăzători: există 6 școli speciale de sport pentru invalizi și alte 3 pe punctul de a fi deschise.

Cărțile braille se împrumută în mod gratuit, prin intermediul a 90 de biblioteci, din care cele mai multe sînt cele publice, pentru văzători, cu raioane pentru cărțile braille. Ca mărime, cărțile braille japoneze sînt jumătate cît cele europene. Există și 10 fonoteci cu cărți înregistrate pe casete. Aparatura de tipărit este de obicei învechită. Doar „Nipon Light House“ (Farul japonez) dispune de mașini moderne de tipărit și de înregistrat. Cele mai multe dintre operațiuni se fac de către voluntari..

Casetele sînt de tipul C 90, adică au o durată de 90 minute.

Nevăzătorii japonezi dispun și de 5 reviste: două în braille, două pe casete și una în scriere normală.

Aproape toate semafoarele de la trecerile de pietoni au și semnalizatoare sonore. Unele dintre ele imită ciripitul păsărilor, altele redau o melodie populară.

Asociația nevăzătorilor japonezi are 50.000 de membri, aproape toți în cîmpul muncii.

● **În ianuarie a.c., nevăzătorul Ciprien Marcadier, din Toulouse — Franța, trecînd pe stradă a auzit strigăte de ajutor, dintr-o casă cuprinsă de flăcări. Fără să stea pe gînduri a alergat la fața locului, s-a orientat și cu ajutorul unui stîlp s-a cățărat pe fereastră și a salvat de la o moarte sigură pe Martina Bouchard, cu cei doi copii ai săi, o fetiță de 9 ani și un băiețel de 7, ajutîndu-i să iasă din casă, tot cu ajutorul stîlpului. Ciprien are 43 de ani și ceea ce dă o și mai mare valoare actului său de curaj, este că el are proteză la un picior.**

● Ca urmare a proiectului „Orbis“, un avion cu reacție de tipul DC 8 a fost amenajat în spital oftalmologic, cu scopul de a combate orbirea în orice punct al globului. El dispune de sală de operații, cabinet de consultații, cameră de odihnă, cameră de conferințe și o modernă stație de televiziune. Sala de operații este dotată și cu aparate laser. Rolul televiziunii și al sălii de conferințe este acela de a face cunoscute cele mai noi metode de tratament peste tot unde „spitalul zburător“ aterizează. De curînd, el a fost invitat să facă acest lucru la Moscova și Leningrad. La proiectul „Orbis“ au contribuit specialiști oftalmologi din S.U.A., Canada, Marea Britanie Franța, R.F.G., Japonia și Belgia. Echipa permanentă a proiectului numără 25 de persoane: medici anesteziști, surori, infirmieri, tehnicieni etc. In Uniunea Sovietică, avionul a rămas două săptămîni. În fiecare zi s-a efectuat cel puțin o operație, de către un oftalmolog-chirurg american sau sovietic. Operațiile erau urmărite pe ecarn în sala de conferințe, de către spe-

CADRAN MONDIAL

caliştii sovietici, care le discutau, în timp ce ele progresau.

● **La 22 februarie 1988, şi-a serbat jubileul de 70 de ani dr. Jan Drtina, un remarcabil activist în problemele nevăzătorilor cehoslovaci cît şi a celor din străinătate, întrucît el a fost vicepreşedinte al organizaţiei regionale europene a nevăzătorilor şi chiar în prezent conduce comisia pentru unificarea scrierii muzicale braille, din cadrul uniunii amintite. De asemenea, el este acela care a organizat popularele concursuri de interpretare şi compoziţie muzicală din Cehoslovacia. Tot el a înfiinţat în anul 1948, şcoala muzicală şi de acordori de piane de la Praga, pentru tinerii deficienţi de vedere, astăzi ridicată la statutul de conservator de muzică. A funcţionat ca director al şcolii şi profesor de pian, pînă la pensionare. Jan Drtina a fost membru fondator al Uniunii invalizilor cehoslovaci, în 1949, şi o vreme secretarul ei general. A fost şi unul dintre fondatorii cooperativei de producţie a invalizilor. Pentru multiplele sale merite, WCWB l-a distins cu medalia de aur „Louis Braille". A obţinut doctoratul în pedagogie, urmînd Facultatea de filologie a Universităţii din Praga.**

● La concursul de întrebări organizat de revista braille în esperanto „Auroro", din Cehoslovacia, cu ocazia jubileului ei de 60 de ani, au fost primite 21 de contribuţii din 9 ţări, între care şi România. Concurentul român a fost Roman Dănilă, care a cîştigat o insignă esperantistă.

● **La Berna, capitala Elveţiei, funcţionează din luna martie a anului trecut un laborator de exersare a nevăzătorilor, la diverse maşini electronice de birou. El a fost înfiinţat de Asociaţia elveţiană a nevăzătorilor şi slabvăzătorilor pentru a-i familiariza pe cei fără vedere care lucrează în munci de birou nu numai în folosirea aparatelor (hard ware), ci şi în programare (soft ware). Pînă în prezent s-a lucrat cu aparatură a firmei americane I.B.M. : computere personale legate de versabraille, terminale audio (audiodata), visiobraille şi expunere cu litere mărite, de asemenea şi optacon. Pe viitor, laboratorul va avea la dispoziţie şi maşini de citit delta, de producţie franceză. Cum maşinile ajutătoare electronice sînt foarte costisitoare, Asociaţia nevăzătorilor şi slabvăzătorilor elveţieni are şi un serviciu de împrumut al acestor aparate.**

● Consiliul naţional pentru nevăzători al Republicii Irlanda a primit de curînd o clădire mai spaţioasă. El îşi va instala aici sediul central şi centrul de pregătire. Tot aici îşi vor începe activitatea două studiouri de înregistrat pe bandă magnetică, pentru cărţi (pe benzi cu patru piste) şi diferite periodice şi broşuri.

● **În revista „Nörges Blinde", organul de presă al Asociaţiei nevăzătorilor norvegieni nr. 20 1988 a apărut o prezentare a revistei trimestriale „Esperanta Fajrero" (Scînteia esperantistă), din Bulgaria, în sistemul braille. Pentru o mai bună informare a cititorilor norvegieni este reprodus întregul sumar al numărului de pe primul trimestru al acestui an, al revistei esperantiste.**

● Introducerea sistemului braille în China s-a făcut cu mare dificultate, deoarece scrierea chineză, veche de cca. 4000 de ani nu se face pe bază de litere sau silabe, ci de cuvinte întregi, redate prin aproximativ 60.000 de ideograme. Pentru limbajul curent, acest mare volum de semne a fost redus la 11.400. Scrierea chineză are avantajul că poate fi înţeleasă de orice locuitor al Chinei, indiferent de limba sau dialectul pe care îl vorbeşte, numărul acestora fiind foarte mare în China.

Primul care a realizat pentru limba chineză un alfabet bazat pe sistemul braille a fost englezul invalid de o mînă, William Hill-Murrey, care a început în anul 1871 să-i înveţe pe tinerii din Beijing să-l folosească. El şi-a bazat scrierea pe grupe de silabe, formate din cele 412 silabe ale limbii vorbite în localitatea amintită.

Sistemul poartă numele de „kangxi". Ulterior au fost elaborate sisteme asemănătoare şi pentru alte graiuri ale ţării (din Nanking, Kanton etc.). Un alfabet braille unic pentru întreaga Chină a fost întocmit de către nevăzătorul esperantist chinez Huang Nai. El a vizitat ţara noastră în anul 1956 şi cu siguranţă că unii dintre nevăzătorii români şi-l amintesc. Sistemul lui Huang Nai este asemănător celui fonetic pentru nevăzători introdus tot pe vremea aceea. El foloseşte 50 de semne braille pentru literele de bază, patru semne indicînd coborîrea glasului, şi alte cîteva pentru scopuri speciale (punctuaţie etc.). Pentru curiozitate iată cîteva expresii chineze în braille: „Ni hav ?" — Ce mai faci ? „Hehe" (se citeşte)" şi-eşie") — Mulţumesc ! „Zonu" (se citeşte zaidjian") — La revedere.

Cu începere din anul 1954, în acest sistem se tipăresc în China tot felul de cărţi şi reviste. După cum se vede, sistemul braille a dărîmat şi zidul chinezesc al scrierii ideografice.

Grupaj realizat de
ing. Liviu PĂCURARIU

CONFERENCE DES PRESIDENTS DES ASSOCIATIONS DES AVEUGLES DES PAYS SOCIALISTE, SOFIE — BULGARIE

Une délégation de l'Association des aveugles de Roumanie, composée du prof. Viorel Crăciun, président de l'association, Petru Timiș, président de la Filiale Cluj-Napoca, Vasile Chintovan, président de la Coopérative „Munca Invalizilor" de Oradea et Sofica Zdrinca, chef du compartiment culturel, a effectué une visite au pays voisin entre les 17—23 avril 1988, en vue de participer à la conférence des présidents des associations des aveugles des pays socialiste et de faire un échange d'expérience dans le domaine de l'activité des aveugles. Y ont participé aussi des délégations de Tchécoslovaquie, R. D. Allemande, Pologne, Hongrie et U.R.S.S.

Dans le cadre de la conférence, les discussions ont compris des problèmes d'actualité des associations des aveugles des pays participants, ainsi que les moyens d'amplifier les rélations entre les pays dans le cadre de l'Union Européenne des Aveugles.

NOUVELLE DE LA VIE CULTURELLE ET SPORTIVE DES AVEUGLES DE ROUMANIE

Entre les 21—22 mai 1988, à Bucarest a eu lieu la finale de la plus ample manifestation artistique de l'association — LE CONCOURS DES FORMATIONS ARTISTIQUES D'AMATEURS DES AVEUGLES — maintenant à sa 4-e édition. Y ont participé 140 gangneurs des phases zonales.

Pour formations artistiques, le premier prix a été acordé à la Filiale Botoani, le 2-e à celle de Bacău (les deux de Moldavie) et le 3-e à la Filiale Craiova.

*

Le concours national „LES AMIS DU LIVRE EN BRAILLE" — 1988, 30-e édition, s'est déroulé à Bacău et a eu comme sujet le livre „Sur les erres de Delavrancea" par Emilia St. Milicescu.

Le jury a été présidé par l'auteur meme du livre, le prof. universitaire dr. Emilia St. Milicescu, membre de l'Académie de Sciences Sociales et Politiques, qui, avant le concours proprement-dit, a parlé de son travail de recherche entrepris pendant plus de 50 ans sur la vie et l'oeuvre de l'écrivain Barbu Ștefănescu Delavrancea.

De tous les compétiteurs, les premières places on été occupées par Viorelia Novac (Bacău) — premier prix, Petru Străuț (Cluj-Napoca) — 2-e prix et Gheorghe Leonte (Jassy) — 3-e prix.

*

La 24-e édition du concours national „PROSE ET POESIE" de l'association a réuni cette année 21 auteurs, pour la poésie, et 9, pour la prose. Le sujet a été au choix.

Pour la prose, le 1-er prix a été gagné par Aurelia Dodu (Bucarest), le 2-e par Moise Ciorba (Oradea) et le 3-e par Gh. Cozma (Tg. Mureș). Pour la poésie, le 1-er prix a étét accordé à Ioana Fertu (Craiova), le 2-e à Moise Ciorba et le 3-e à Manda Mayer (Bucarest).

I. V. TASSU — UNE ILLUSTRE PERSONALITE DE LA TIPHLOPEDAGOGIE ROUMAINE.

Le 9 séptembre 1988, nous allons célébrer 110 ans depuis la naissance de I. V. Tassu, eminente personnalité roumaine dans le domaine didactique et musical, fondateur de l'enseignement pour les aveugles de Roumanie. Par sa riche activité dans ces domaines, il a constitué l'un des plus brillants exemples d'attachement et de dévouement pour le progrès de ceux qui ne voient pas.

L'article a été écrit par le prof. Nicolae Ionescu, activite important de l'association.

DIE BESPRECHUNG DER VORSITZENDE DER VEREINE DER NICHTSEHENDEN AUS DEN SOZIALISTISCHEN LÄNDER, AUS SOFIA — VOLKSREPUBLIK BULGARIEN

Eine Delegation des Vereins der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien, zusammengesetzt aus dem Vorsitzenden des Vereins Prof. Viorel Crăciun, der Vorsitzende der Gebietsfiliale Cluj-Napoca Petru Timiș, der Vorsitzende der Genossenschaft „Munca Invalizilor" Vasile Chintovan aus Oradea, und der Abteilungsleiter für Kulturnagelegenheiten Sofica Zdrinca, hat einen Besuch im Nachbarland abgestattet zwekcs Teilnahme an der Besprechung der Vorsitzenden der Vereine der Nichtsehende aus den sozialistischen Ländern, Besprechung die zwischen dem 17. — 23. April dieses Jahres abgehalten wurde mit welcher Gelegenheit auch ein Erfahrungsaustausch im Bereich der Tätigkeit der Nichtsehenden vorgenommen wurde. Es nahmen daran auch die Delegationen aus der CSSR, DDR, VRP, VRB und er UdSSR teil.

AUS DEM KULTUR — UND SPORTLEBEN DER NICHTSEHENDEN AUS RUMÄNIEN

In unserer Hauptstadt fand zwischen den 21. — 22. Mai 1988 die Finale der grössten kunstlerischen Darbietung des Vereins statt, beziehungsweise der Wettbewerb der känstler-

ischen Laiengruppen der Nichtsehenden, welcher zu seiner IV. Ausgabe gelangt ist. Es nahmen daran über 140 bestplacierten Teilnähmer der Gebietsphasen teil.

Unter den kânstlerischen Gruppen wurde der 1. Preis der Gebietsfiliale Botoșani, der II. Preis der aus Bacău (beide aus der Moldau) und der III. Preis der Filiale aus Craiova erteilt. Eine grosse Anzahl von Preisen wurden auch denen erteilt die als Solisten, Vorträger wie auch Volksmusikbands, Künstlerbrigaden teilgenommen haben.

Der Republikwettbewerb „Die Freunde der Braille-Bâcher“ — 1988, die sich bei der 30. Ausgabe befindet, fand in der Stadt Bacău statt und hatte als Spuren des Delavrancea“ von Thema das Buch „Auf den Emilia St. Milicescu.

Das Jury wurde von der Schriftstellerin selbst präsidiert, bzw. von Dr. Emilia St. Milicescu welche Mitglied der Akademie fâr Sozial- und Politikwissenschaften ist. Vor dem Beginn des eigentlichen Wettbewerb hat die Autorin über ihre eigene Forschungsarbeit auf diesem Gebiet gesprochen, Tätigkeit die sich über 50 Jahrt erstreckt, âber das Leben und das Werk des Schriftstellers Barbu Ștefănescu Delavrancea, den sie in ihrer Arbeit verfolgte.

*

Die 24. Ausgabe des Republikwettbewerbs „Prosa und Gedicht“ des Vereins hat dieses Jahr 21 Autoren zusammengebracht die Gedichte vorlegten und 9 die sich mit Prosa beteiligten. Das Thema stand zur freien Wahl der Teilnehmer.

Bei Prosa wurde der I. Preis von Aurelia Dodu (Bukarest), der II. Preis von Moise Ciorba (Oradea) und der III. Preis von Gh. Cozma (Tîrgu Mureș) erworben. Bei Gedicht wurde der I. Preis an Ioana Pertu (Craiova), der II. Preis an Moise Ciorba und der III. Preis an Mandei Mayer (Bukarest) erteilt.

I. V. TASSU — EINE BERÜHMTE PERSÖNLICHKEIT DER RUMÄNISCHEN TYPHLOPÄDAGOGIK

Am 9 September 1988 wird der 110. Jahrestag der Geburt des I. V. Tassu sein, eine berâhmte Persönlichkeit auf dem didaktischen und musischen Gebiet aus Rumänien, der welcher den Unterricht für die Nichtsehenden aus seinem Lande gegründet hat. Durch seine reiche Tätigkeit auf diesen Gebieten, war er einer der leuchtensten Beispiele der Zuneigung und Aufopferung für das Vorwärtskommen der Nichtsehenden.

Der Artikel wurde von Prof. Nicolae Ionescu geschrieben, ein bedeutender Aktivist unseres Vereins.

CONFERENCE OF THE PRESIDENTS OF THE BLIND'S ASSOCIATIONS FROM THE SOCIALIST COUNTRIES — SOFIA, BULGARIA

A delegation of the Roumanian Association of the blind, made up of prof. Viorel Crăciun, president of the association, Petru Timiș, president of Cluj-Napoca subsidiary, Vasile Chintovan, president of the „Munca Invalizilor“ Cooperative in Oradea, and Sofica Zdrinca, head of cultural department, paid a visit to the neighbouring countrq between April 17—23, 1988, for participating in the Conference of the presidents of the blind's associations from the socialist countries and in an exchange of experience in the field of the blind's activity. Delegations from Czechoslovakia, R.D.G. Poland, Hungary and U.S.S.R. also participated.

Within this conference, the talks included present problems of the associations for the blind in the respective coutries, as well as the ways for widening the relationships between the countries belonging to the European Union of the Blind.

NEWS FROM THE CULTURAL AND SPORTING LIFE OF THE BLIND IN ROMANIA

Between May 21—22, 1988, the finals took place in the most extensive artistic manifestations of the association — THE CONTEST OF THE BLIND'S AMATEUR ARTISTIC GROUPS — which has reached its fourth edition, and in which more than 140 winners of the local phases took part.

For artistic groups, the first prize was won by the Botoșani subsidiary, the second by the Bacău subsidiary (both from Moldavia) and the third prize to Craiova Subsidiary.

A great number of prizes was also awarded to those who performed as soloists, poetry readers, as well as to folk music bands, artistic teams, etc.

The National Contest „Friends of Braille Book“ — 1988, the 30-th edition, took place at Bacău and its subject was the book „Following Delavrancea's footsteps“ by Emilia St. Milicescu.

The jury had as president the very author of the book, prof. dr. Emilia St. Milicescu, member of the Academy of Social and Political Sciences, who talked before the contest profesr about her research work extending over 50 years on the life and work by the writer Barbu Ștefănescu Delavrancea.

The best competitors were Viorelia Novac (Bacău) — first prize, Petre Străuț (Cluj-aN-

poca) — second prize, and Gheorghe Leonte (Jassy) — third prize.

*

The 24-th edition of thee national contest „PROSE AND POETRY" of the association reunited 21 authors this year, for poetry and 9 works in prose. The subject was optional.

For prose, the first prize was won by Aurelia Dodu (București), the second by Moise Ciorba (Oradea) and the third by Gh. Cozma (Tg. Mureș). In poetry, the first prize was awarded to Ioana Fertu (Craiova), the second to Moise Ciorba and the third to Manda Mayer (Bucharest).

I. V. TASSU — AN ILLUSTRIOUS PERSONALITY OF ROMANIAN TIPHLOPEDAGOGY

On September 9, 1988, 110 years will be celebrated since the birth of I. V. Tassu, outstanding figure in the teaching and musical field in Romania, founder of the education for the blind in this country. Through his rich activity in these fields, he represented one of the brightest examples of attachment and self-denial for the progress of the blind people.

The article was written by teacher Nicolae Ionescu, an important member of our association.

СОВЕШАНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЕЙ АССОЦИЦИЙ НЕЗРЯЧИИ ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ СТРАН, В СОФИИ (Н. Р. [redacted] БОЛГАРИЯ)

Одна делегация Ассоциации незрячих из С. Р. Румынии, составленная из: проф. Вьореля Крэчун, председателя ассоциации, Петру Тимиш, председателя территориального Диллиала Клуж-Напоки, Василия Киптован, председателя кооператива „Мунка инвалидов" — Орадя и Софики Здрнлка, заведующий культуральным рессортом совершила визит в соседнюю страну, в период 17—23 апреля с.г., в виду участия на Совещании председателей ассоциации незрячих из социалистических стран и обмена опытом в области деятельности незрячих. Еще приняли участие делегаты из С. Р. Чехословакии, Д. Р. Германии, Н. Р. Польши, Н. Р. Венгрии и СССР.

В рамлах совещания были раздбраны проблемысовременной действительности ассоциации незрячих из присутствующих стран, а также и способ усиления связей между странами в рамках Европейского Союза Незрячих.

ИЗ КУЛЬТУРАЛЬНОЙ И СПОРТИВНОЙ ЖИЗНИ НЕЗРЯЧИХ ЗИ РУМЫНИИ

В период 21—22 мая 1988 г. имел место в Столице финал самой обширной художественной манифестации ассоциации КОНКУРС ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ФОРМАЦИЙ ЛЮБИТЕЛЕЙ НЕЗРЯЧУХ — дошедший до четвертого издания, в котором приняли участие более 140 выигравших фаз зоны.

В артистических формациях, I премию получил Территориальный филлиал Ботошаны, II премию получил тот из Бакэу (оба из Молдовы) и III премию получил Филлиал Крайовы.

Также было вручено большое количество премий тем, которые представились как солисты, декламаторы, а также тарафы, художественные бригады и т. д.

*

Республиканский конкурс „ДРУЗЬЯ КНИГИ БРАЙ" — 1988 г., издание 30-е который развернулся в городе Бакэу и имел тему книгу „По следам Делавранчи" по Эмилии Ст. Милилческу.

Председатель жюри была как раз автор книги, университарный профессор др. Эмилия Ст. Милическу, член Академии Наук Социальных и Политических, которая, перед конкурсом — собственно говоря — вела речь об ее труде и предпринятом исследовании на про тяжении более 50 лет об жизни о чнерах писателя Барбу Штефэнеску Делавранчи.

Среди конкурентов — авторитетно вышли на первые теста Вьорела Новак (/Бакэу), первая премия, Петре Стрэуи (Клуж Напока), II премия и Георге Леонтє (Яссы), III премия.

*

24-ое издание республиканского конкурса „ПРОЗА и ПОЭЗИЯ" ассоциации составило в этом году 21 авторов, с работами в стихах и 9 с работами в прозе. Тема была по выбору.

По прозе, I премия была выиграна Аурелией Доду (Бухарест), II премия Мойсе Чорба (Орадя) и III премия Г. Козма (Тг. Муреш). По поэзии, I премию выдали Иоане Ферту (Крайова), II премию Мойсе Чорба и III премию Манде Майер (Бухарест)

И. В. ТАССУ – ЗНАМЕНИТАЯ ЛИЧНОСТЬ РУМЫНСКОЙ ТИФЛОЛОГИИ

9 сентября с.г. исполнятся 110 лет от рождения И. Б. Тассу, знаменитая личность в поле деятельности дидактической ч музыкальной из Румынии, основатель учебы для незрячих из нашей страны. Своей богатой деятельностью в этой области, он основал один из самых излучающихся примеров преданности для развития тех без зрения.

Статья была написана проф. Николае Ионеску, активист во главе ассоциации.

SOMMAIRE

LE 23 AOUT 1944 — UN ÉVÉNEMENT DE GRANDE SIGNIFICATION DANS L'HISTOIRE DU PEUPLE ROUMAIN

Sofica Zdrinca: Conférence des présidents des associations des aveugles des pays socialistes, de Sofie, Bulgarie

Ligia Rezeanu: Concours des groupes artistiques d'amateurs des aveugles — 4-e édition

Emilia Milicescu: Concours „Les amis du livre en braille" — 1988.

Concours de prose et de poésie — édition 1988 (par Sofica Zdrinca)

Ioana Fertu: Toupours le même, au printemps (poésie) souffrance (poésie)

Marin Iancu Nicolae: Confessions (interview par Şerban Opreanu)

Teodor Lepădatu: Participation de la délégation aveugles de Roumanie de l'Association des aveugles á la conférence „INTERSPORTINVALID"

Corneliu Gae: Coupe d'échecs de l'association pour 1988

Prof. **N. Ionescu:** **I. V.** Tassu — une illustre personnalité de la tiphlopédagogie roumaine.

Radu Sergiu Ruba: La cavalerie errante (essai)

Doina Felicia Mihoc: Les souvenirs d'une téléphoniste (conte)

Dr. **Cr. Ştefănescu:** Pressoponcture. Guide thérapeutique (XI)

Dr. **Aurel Rosin:** Rétinopathie diabétique.

Panorama mondial

SUMMĂRY

23 RD OF AUGUST — 1944 AN EPOCH-MAKING EVENT IN THE HISTORY OF THE ROMANIAN PEOPLE

Sofica Zdrinca: Conference of the presidents of the blind's associations from the Socialist countries — Sofia Bulgaria

Ligia Rezeanu: Contest of the amateur artistic groups of the blind — 4th edition

Emilia Milicescu: Contest „Friends of the Braille book" — 1988

Prose and poetry contest — 1988 edition (by Sofica Zdrinca)

Ioana Fertu: Always the same, in spring (poetry)

Marin Iancu Nicolae: Confessions (interview by Şerban Opreanu)

Teodor Lepădatu: Participation of the Roumanian Association for the blind's delegation in the conference „INTERSPORTINVALID"

Corneliu Gae: Association's chess cup for 1988

Prof. **N. Ionescu:** I. V. Tassu — an illustrious personality of Romanian tiphlopendagogy

Radu Sergiu Ruba: Wandering cavalry (essay)

Doina Felicia Mihoc: Memories of a telephone operator (story)

Dr. **Cr. Ştefănescu:** Pressopuncture. Therapeutical guide (XI)

Dr. **Aurel Rosin:** Diabetic retinopathy

World panorama

INHALT

23 AUGUST 1944 — EPOCHENEVEIGNIS IN DER GESCHICHTE DES RUMANISCHEN VOLKES

Sofica Zdrinca: Die Besprechung der Vorsitzenden der Vereine der Sozialistischen Ländern von Sofia — Volksrepublik Bulgarien

Ligia Rezeanu: Wettbewerb der künstlerisches Laiengruppen der Nichtsehenden — IV. Ausgabe

Emilia Milicescu: Der Wettbewerb „Die Freunde der Braille-Bücher" — 1988

Der Prosa — und Gedichtwettbewerb — Ausgabe 1988 (von Sofica Zdrinca)

Ioana Fertu: Immer so im Frühling (Verse)

Marin Iancu Nicolae: Geständnisse (Interview von Şerban Opreanu)

Teodor Lăpădatu: Die Teilnahme der Delegation des Vereins der Nichtsehenden aus der Sozialistischen Republik Rumänien bei der Konferenz „INTERSPORTINVALID"

Corneliu Gae: Das Schachpokal des Vereins für das Jahr 1988

Prof. **N. Ionescu:** I. V. Tassu — eine berkhmte Persönlichekeit der rumänischen Typhlopädagogik

Radu Sergiu Ruba: Die herumirrende Kavallerie (Essay)

Doina Felicia Mihoc: Aus den Erinnerungen einer Telefonistin (Erzählung)

Dr. **Cr. Ştefănescu:** Pressopunktur. Therapeutischer Wegweiser (XI)

Dr. **Aurel Rosin:** Diabetische Retinopathie

Weltspiegel

СОДЕРЖАНИЕ

23 АВГУСТА 1944 г. — ЭПОХАЛЬНОЕ СОБЫТИЕ В ИСТОРИИ РУМЫНСКОГО НАРОДА

Софика Здринка: Совещание председателей ассоциации незрячих из социалистических стран, из Софии — Н. Р. Болгария

Лиджия Резяну: Конкурс художественных формаций любителей незрячих IУ-ое издание

Эмилия Милическу: Конкурс ,,Друзья книги брай'' — 1988

Конкурс поэзии и прозы — издание 1988 (по Софике Здринка)

Иоана Ферту: Беспрестанно, весной (стихи)

Мойсе Чорба: Поклонение в храме страданий (стихи)

Марин Янку Николае: Исповеди (интервью Шербана Опряну)

Межшкольные конкурсы по румынскому языку, математики и анатомии

Известия из специальных школ незрячих

Теодор Лэпэдату: Участие делегации Ассоциации незрячих из С. Р. Румынии на конференции ,,ИНТЕРСПОРТИВАЛИД''

Корнелиу Гае: Кубок по шахмату ассоциации на 1988 г.

Проф. Н. Ионеску: И.;В. Тассу — знаменитая личность румынской тифлологии

Раду Серджиу Руба: Бродящая кавалерия (очерк)

Ион Подосу: Ромулус Русан: Путешествие к внутреннему морю (представление)

Дойна Феличия Михок: Из воспоминаний одной телефонистки (рассказ)

Др. Кр. Штефэнеску: Пресспунктура. Терапевтический справочник (XI)

Др. Аурел Росин: Ретинопатие. Диабет.

Мировой обзор

STIMAȚI CITITORI,

Suplimentul revistei în braille apare trimestrial. Prin intermediul lui puteți lua cunoștință de realizările Asociației nevăzătorilor din R. S. România

*

Sugestiile și propunerile dv. le puteți trimite pe adresa : Revista „VIAȚA NOUĂ", str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, cod 73 302, sectorul 2, București

*

Costul unui exemplar — 5 lei.
Costul unui abonament anual — 20 lei.

*

Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ROMPRESFILATELIA — sectorul export-import presă, P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței, nr. 64—66.

*

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, str. Vatra Luminoasă nr. 108 bis, sector 2, cod 73 302, telefon : 53 66 15

Viața nouă

SUPLIMENT AL REVISTEI ÎN BRAILLE

ORGAN AL ASOCIAȚIEI NEVĂZĂTORILOR DIN R. S. ROMÂNIA

Prezentarea grafică : V. APOLOZAN

Tiparul : I. P. „Informația"
Comanda nr. 2416/1988

44708

